နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပယောဂသိဒ္ဓိပာဠိ

၁. သညာဒိကဏ္ဍ

သိဒ္ဓ-မ္ဗုတ္တံ သမ္မာ ဝန္ဒေ

ဂန္ထာရမ္ဘကထာ

သိဒ္ဓ+မိဋ္ဌဒံ ဗုဒ္ဓံ၊ ဓမ္မံ မဏိံဝ သုဝတ္တဒံ။
သင်္ဃဉ္စ သာဒရံ နတွာ၊ ပယောဂသိဒ္ဓိ ဝုစ္စတေ။

ပဘာတေ မောဂ္ဂလ္လာနဿ၊ ဗျာကရဏေ စ ပေဋကေ။
နိဿေသေဝ ကဗ္ဗာတိတ္တော၊ အဟော အစ္ဆရိယော ဝတ။

ဝုတ္တဉှိ ပုဗ္ဗသီဟဠာစရိယ+ဟစရိယေဟိ –

ယာ သတ္တိ ဟဏိနေ ယာ စ၊ စန္ဒ+ကာတ္တာယနာဒိသု။
သာ+ယံ မုတ္တိမတီ မညေ၊ မောဂ္ဂလ္လာယနရူပိနီ-တိ။

သုတ္တံ ဝုတ္တိ စ တေနေဝ၊ ကတာ ဧကေန ပဉ္စိကာ။
တသ္မာ+ဿ သတ္ထ+မညေဟိ၊ သုပသဋ္ဌ+တိသုန္ဒရံ။

တမှိ စ ဒုဗ္ဗိဓံ ဉေယျံ၊ သုတ္တံ ကမ္မတ္တဘေဒတော။
တေသွတ+ဒိ မိတိသဒ္ဒေန၊ ဒုတိယံ တိပ္ပကာရတော။

သုဝိသဒံ ပကာသေတွာ၊ သုဗောဓ+မာကုမာရကံ။
ဗျာပိကာဝဋ္ဋိယာ ကဿ၊ တံ သုဏာထ သမာဟိတာတိ။

၁. အအာဒယော တိတာလီသ ဝဏ္ဏာ

အကာရာဒယော နိဂ္ဂဟီတန္တာ တေစတ္တာလီသက္ခရာ ဝဏ္ဏာ နာမ ဟောန္တိ။ တံ ယထာ အ, အာ, ဣ, ဤ, ဥ, ဦ, ဧ, ऐ, ဩ, औ, က ခ ဂ ဃ င, စ ဆ ဇ ဈ ဉ, ဋ ဌ ဍ ဎ ဏ, တ ထ ဒ ဓ န, ပ ဖ ဗ ဘ မ, ယ ရ လ ဝ သ ဟ ဠ အံ။ တေန ကွဝ တ္တော ''ဧ ဩန+မ ဝဏ္ဏေ''တိ။ တိတာလီသာတိ ဝစနံ ကတ္တစိ ဝဏ္ဏလောပံ ဉာပေတိ, တေန ''ပဋိသင်္ခါ ယောနိ သော''တိအာဒိ သိဒ္ဓံ။

အကာရော အာဒိ မရိယာဒဘူတော ယေသံ တေ အအာဒယော။ တယော စ စတ္တာလီသ စေတိ တိတာလီသ, ဣမိနာ နိ ပာတနေန တ စတဘာဂလောပေ။ ဝဏ္ဏိယတိ အတ္တော ဧတေဟီတိ ဝဏ္ဏာ။

တ္တော+ဟ – ''ကသ္မာ အာစရိယကစ္စာယနာဒီဟိ ဝိယ ဧကစတ္တာလီသက္ခရာန+မက္ခရသည+မကတွာ တိ တာလီသက္ခရာနံ ဝဏ္ဏသညာ ကတာ''တိ။ ဝုစ္စတေ –

သာ မာဂဓီ မူလဘာသာ၊ နရာ ယာယာ+ဒိကပ္ပိကာ။
ဗြဟ္မာနော စာ-သုတာလာပာ၊ သမ္ဗုဒ္ဓါ စာပိ ဘာသရေတိ –

ဝစနတော မာဂဓိကာနံ ေတ္တ, သေယ္ယော, ဩဠော, သောတ္တိ-တ္တာဒီသုပိ အသေသဗ္ဗာပိကာနံ တိတာလီသက္ခရာနံဝ ဥဇုကာန္တဝတ္တပ္ပက္ခရဂုဏိကာ, နေဝ ပန 'ရက္ခာ ဝန်'တ္တာအေ ဝိယ အဝယဝေ သမုအယတေဟာရော, 'သမုဒ္ဒေါ မယာ ဒိဠော'တ္တာအေ ဝိယ စ သမုအယေ အဝယဝတေဟာရောတိ ဒဿေတုံ ပစ္စေကံ ဝဏ္ဏာသညာ ကတာတိ။

''သက္ကစ္စသဝနံ ဗုဒ္ဓသာသနသမ္ပတ္တိ''တိ ''သိထိလဓနိတာဒိ အက္ခရဝိပတ္တိယဥ္ဟိ အတ္ထဿ ဒုန္နယတာ ဟောတိ''တိ စ ယဿ္မာ ဝုတ္တံ။

တဿ္မာ အက္ခရကောသလ္လံ၊ သမ္ပာဒေယ္ယ ဝိစက္ခဏော။
ဥပဋ္ဌဟံ ဂရုံ သမ္မာ၊ ဥဋ္ဌာနာဒီဟိ ပဉ္စဟိ။

တတ္ထ အကာရာဒီန+မနုက္ကမော ပနေ+သ ဌာနာဒိက္ကမသန္နိဿိတော။ တထာ ဟိ ဌာန+ကရဏ+ပယတနေဟိ ဝဏ္ဏာ ဇာယန္တိ။ တတ္ထ ဆ ဌာနာနိ ကဏ္ဌ+တာလု+မုဒ္ဓ+ဒန္တ+ဩဋ္ဌ+နာသိကာဝသေန။

တတ္ထ အဝဏ္ဏ+ကဝဂ္ဂ+ဟာနံ ကဏ္ဌော ဌာနံ, ဣဝဏ္ဏ+စဝဂ္ဂ+ယာနံ တာလု, ဋဝဂ္ဂ+ရ+ဠာနံ မုဒ္ဓါ, တဝဂ္ဂ+လ+သာနံ ဒန္တာ, ဥဝဏ္ဏ+ပဝဂ္ဂါနံ ဩဋ္ဌော, ဧ ဝဏ္ဏဿ ကဏ္ဌတာလူ, ဩ ဝဏ္ဏဿ ကဏ္ဌော+ဋ္ဌာ, ဝကာရဿ ဒန္တော+ဋ္ဌာ, နိဂ္ဂဟီတဿ နာသိကာ, င, ဉ, ဏ, န, မာနံ သကဋ္ဌာနံ နာသိကာ စ။ ေတ္တ စ –

ဟကာရော ပဉ္စမေဟေဝ၊ အန္တဋ္ဌာဟိ စ သံယုတော။
ဩရသော ဣတိ ဝိညေယ္ယော၊ ကဏ္ဌဇော တဒသံယုတော။

ယထာ အဝဋ္ဌေဟောတိ (အဝင ဟောတိ., တဥ္ဟိ, တဏ္ဟာ, ပုဗ္ဗန္ဟေဟာ, အမှေဟ, ဂုယှံ, ကရယှာ, အာရုလှေဟာ, ဗဟှဝက္ခရန္တိ။

ကရဏံ –

ဇိဝှဟာမဇ္ဈံ တာလုဇာနံ၊
ဇိဝှေဟာပဂ္ဂံ မုဒ္ဓဇာနံ၊
ဇိဝှဟဂ္ဂံ ဒန္တဇာနံ သေ-
သာ သကဋ္ဌာနကရဏာ။

ဝဏ္ဏာနံ ဥစ္စာရဏုဿာဟော ပယတနံ, တံ ကိံ – သံဝုတာဒိကရဏဝိသေသော, သံဝုတတ္တ+မကာရဿ, ဝိဝဋ္ဋတ္တံ သေသသရာနံ သကာရ+ဟကာရာနဥ္စ, ဖုဋ္ဌတ္တံ ဝဂ္ဂါနံ, ဤသံဖုဋ္ဌတ္တံ ယ+ရ+လ+တနံ။

ဧဝံ ဌာန+ကရဏ+ပယတန+သုတိ ကာလဘိန္နေသု အက္ခရေသု သရာ နိဿယာ, ဣတရေ နိဿိတာ။ တတ္ထ –

နိဿယာ+အေ သရာ ဝုတ္တာ၊ နိဿိတာ ဗျဉ္ဇနာ တတော။
ဝဂ္ဂေ+ကဇာ ဗဟုတ္တာ+အော၊ တတော ဌာန+လဟုက္ကမာ။

''အအာဒယော''တိ ဝတ္တတေ ယာဝ ''ဗိန္ဒု နိဂ္ဂဟီတ''န္တိ။ တဉ္စ ခော ''အတ္ထဝသာ ဝိဘတ္တိဝိပရိဏာမော''တိ သတ္တမျန္တ+မဘိသမ္ဗန္ဓီယတေ, ''ဝဏ္ဏာ''တိ ဝတ္တတေ –

၂. ဒသာ+အေ သရာ

အအာဒီသွတ+ဒိမ္ဟိ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ ဩဒန္တာ ဒသ ဝဏ္ဏာ သရာ နာမ ဟောန္တိ။ ယထာ အ အာ, ဣ ဤ, ဥ ဦ, ဧ **ऐ**, ဩ **औ**။ သရန္တိ=သပ္ပဓာနဘာဝေန ပဝတ္တန္တိ, ဗျဉ္ဇနေ တ သာရေန္တီတိ သရာ။

“ဒသာ+အေ သရာ”တိ ဝတ္တတေ။

၃. ဒွေ ဒွေ သဝဏ္ဏာ

အအာဒီသွတ+ဒိမေသု ဒသသု ဒွေ ဒွေ သဝဏ္ဏာ နာမ ဟောန္တိ ယထာက္ကမံ။ ယထာ အ အာဣတိ, ဣ ဤဣတိ, ဥ ဦ ဣတိ, ဧ ဧဣတိ, ဩ, ဩဣတိ။ သမာနာ သဒိသာ ဝဏ္ဏာ သဝဏ္ဏာ, သမာနတ္တဋ္ဌ ဌာနတော။ “ဒွေ ဒွေ”တိ ဝတ္တတေ ဝက္ခမာနေသု ဒွိသု။

၄. ပုဗ္ဗော ရဿော

တေသွေဝ ဒသသု ယေ ဒွေ ဒွေ သဝဏ္ဏာ, တေသု ယော ယော ပုဗ္ဗော, သော သော ရဿသညော ဟောတိ။ ယထာ အ ဣ ဥ ဧ ဩ။ တေသု ‘သံယောဂတော ပုဗ္ဗာဝ ဒိဿန္တိ ဒွေ ပန္တိမာ’တ ဒဿေတုံ တတ္ထ သာစုတ္တာ တေသမ္ပိ ကွစ သင်္ဂဟော, ယထာ ဧတ္ထ သေယျော ဩဋ္ဌော သောတ္ထိ။ ရဿကာလယောက တဗ္ဗန္တတာယ တ ရဿာ။ ရဿကာလော နာမ အစ္ဆရာသင်္ဃာတော အက္ခိနိမ္မိလနသင်္ခါတော တ ကာလော, တေန ဧကမတ္တော ရဿော, ဒွိမတ္တော ဒီဃော, အမုမတ္တော ဗျဉ္ဇနော။ ဆန္ဒသိ ဒိယမုမတ္တမ္ပိ ရဿန္တိ ဂဏှန္တိ အာစရိယာ။

၅. ပရော ဒီဃော

အအာဒီသွတ+ဒိဘူတေသု ဒသသု ယေ ဒွေ ဒွေ သဝဏ္ဏာ, တေသု ယော ယော ပရော, သော သော ဒီဃသညော ဟောတိ။ တံ ယထာ အာ ဤ ဦ ဧ ဩ။ ဒီဃကာလယောက တဗ္ဗန္တတာယ တ ဒီဃာ။

၆. ကာဒယော ဗျဉ္ဇနာ

အအာဒီသု ကာဒယော နိဂ္ဂဟီတပရိယန္တာ တေတ္တိံသ ဗျဉ္ဇနာ နာမ ဟောန္တိ။ ယထာ က ခ ဂ ဃ င, စ ဆ ဇ ဈ ဉ, ဋ ဌ ဍ ဎ ဏ, တ ထ ဒ ဓ န, ပ ဖ ဗ ဘ မ, ယ ရ လ ဝ သ ဟ ဠ အံ ဣတိ။ ဗျဉ္ဇီယတိ အတ္ထော ဧတေဟီတိ ဗျဉ္ဇနာ။ ကကာရာဒီသွဝ+ကာရော ဥစ္စာရဏတ္ထော။

“ကာဒယော”တိ ဝတ္တတေ။

၇. ပဉ္စပဉ္စကာ ဝဂ္ဂ

အအာဒီသု ကကာရာဒယော မကာရန္တာ ပဉ္စပဉ္စကာ ဝဂ္ဂ နာမ ဟောန္တိ။ ယထာ က ခ ဂ ဃ င, စ ဆ ဇ ဈ ဉ, ဋ ဌ ဍ ဎ ဏ, တ ထ ဒ ဓ န, ပ ဖ ဗ ဘ မ ဣတိ။ ပဉ္စ ပဉ္စ ပရိမာဏ+မေသံ ပဉ္စပဉ္စကာ။ ဝဇ္ဇေန္တိ ယကာရာဒယောတိ ဝဂ္ဂ။ တေ ပန ပဌမက္ခရဝသေန ကဝဂ္ဂ+စဝဂ္ဂဒိတေဟာရံ ဂတာ ကုသလတ္တိကာဒယော ဝိယ။

၈. ဗိန္ဒု နိဂ္ဂဟီတံ

အကာရာဒီသွဝ+ယံ ဝဏ္ဏော ဗိန္ဒုမတ္တော, သော နိဂ္ဂဟီတသညော ဟောတိ။ ရဿသရံ နိဿာယ ဂဟိတ+မုစ္စာရိတံ နိဂ္ဂဟီတံ, ကရဏံ နိဂ္ဂဟေတွတ တာ။

ကရဏံ နိဂ္ဂဟေတွတန၊ မုခေနာ+ဝိဝဋေန ယံ။
ဝုစ္စတေ နိဂ္ဂဟီတန္တိ၊ ဝုတ္တံ ဗိန္ဒု သရာနုဂံ။

ဗဟွဝက္ခရသညာကရဏံ အန္တွဝတ္ထသညတ္ထံ, ဈ+လာဒယော တု ရဠှီသညာ။

ဝဏ္ဏာ သရာ သဝဏ္ဏာ စ၊ ရဿာ ဒီဃာ စ ဗျဉ္ဇနာ။

ဝက္က စ နိဂ္ဂဟီတန္တိ ဟောတိ သညာဝိဓိက္ကမော။

(သညာဝိဓာနံ။)

သန္ဓိ ဝုစ္စတေ –

လောက အဂ္ဂပုဂ္ဂလော, ပညာ ဣန္ဒြိယံ, တီဏိ ဣမာနိ, နော ဟိ ဧတံ, ဘိက္ခုနီ ဩဝါဒော, မာတု ဥပဋ္ဌာနံ, သမေတု အာယသ္မာ, အဘိဘူ အာယတနံ, ဓနံ မေ အတ္ထိ, သဗ္ဗေ ဧဝ, တယော အဿု ဓမ္မာ, အသန္တော ဧတ္ထ န ဒိဿန္တိ ဣတိ+ဓ သရသညာယံ –

၂၆. သရော လောပေ သရေ

သရေ သရော လောပနီယော ဟောတိ။ သရောတိ ကာရိယီနိဒ္ဒေသော, လောပေတိ ကာရိယနိဒ္ဒေသော။ လောပေ= အဒဿနံ အနုစ္စာရဏံ , သရောတိ ဇာတ္ယေကဝစနဝသေန ဝုတ္တံ, သရေတိ ဩပသိလေသိကာဓာရသတ္တမီ, တတော ဝဏ္ဏ ကာလ ဗျဝဓာနေ ကာရိယံ န ဟောတိ, တ္ဝ+မသိ, ကတမာ စာနန္ဒ အနိစ္စသညာတိ။ ဧဝံ သဗ္ဗသန္ဓီသု။

ဝိဓိတိ ဝတ္တတေ။

၁၄. သတ္တမိယံ ပုဗ္ဗဿ

ထေရယဥ္ဖြဿယေန ပဝတ္တတေ ပရိဘာသာ ဒုဗ္ဗလဝိဓိနော ပတိဋ္ဌာဘာဝတော။ သတ္တမီနိဒ္ဒေသေ ပုဗ္ဗဿေဝ ဝိဓိတိ ပုဗ္ဗသရလောပေဟာ။ လောကဂ္ဂပုဂ္ဂလော, ပညိန္ဒြိယံ, တီဏိမာနိ, နော ဟေတံ, ဘိက္ခုနောဝါဒော, မာတုပဋ္ဌာနံ, သ မေတာယသ္မာ, အဘိဘာယတနံ, ဓနံမတ္ထိ, သဗ္ဗေဝ, တယဿု ဓမ္မာ, အသန္တေ+တ္ထ န ဒိဿန္တိ။ ပုဗ္ဗဿ ကာရိ ယဝိဓာနာ သတ္တမီနိဒ္ဒိဋ္ဌဿ ပရတာ+ဝ ဂမျတေတိ ပရေတိ ပရဝစနမ္ပိ ဃဋ္ဋတေ။

ယဿ ဣအနိ, သညာ ဣတိ, ဆာယာ ဣဝ, ဣတိ အပိ, အဿမဏီ အသိ, စက္ခု ဣန္ဒြိယံ, အကတညူ အသိ, အာကာသေ ဣဝ, တေ အပိ, ဝန္ဒေ အဟံ, သော အဟံ, စတ္တာရော ဣမေ, ဝသလော ဣတိ, မောဂ္ဂလ္လာနော အသိ ဗီဇ ကော, ကထာ ဧဝ ကာ, ဟတော ဧတီ+ဓ ပုဗ္ဗဿရလောပေ သမ္ပတ္တေ "သရော လောပေ သရေ" တ္ဝေဝ။

၂၇. ပရော က္ဝစိ

သရမှ္ဟာ ပရော သရော က္ဝစိ လောပနီယော ဟောတိ။ ယဿ အနိ, သညာတိ, ဆာယာဝ, ဣတိပိ, အဿမဏီသိ, စက္ခုန္ဒြိယံ, အကတညူသိ, အာကာသေဝ, တေပိ, ဝန္ဒေဟံ, သောဟံ, စတ္တာရောမေ, ဝသ- လောတိ , မောဂ္ဂလ္လာနော သိ ဗီဇကော, ကထာဝ ကာ, ဟတောဝ။ က္ဝစီတိ ကိံ, ပညိန္ဒြိယံ, ပဥ္စိန္ဒြိယာနိ, သတ္တုတ္တမော, ဧကူနဝီသတိ, ယသ္ဝ သေတေ, သုဂတောတဒေ, ဒိဋ္ဌာသတေ, ဒိဋ္ဌောဃော, စက္ခာယတနံ, တံ ကုတေတ္ထ လဗ္ဘာ။ "ဝိဝက္ခာတော သန္ဓိ ယော ဘဝန္တိ"တိ ဉာယာ ဝတ္တိစ္ဆာပိ ဣဓ သိဇ္ဈတိ။ က္ဝစိတ္ယ+ဓိကာရော သဗ္ဗသန္ဓီသု, တေန နာတိပ္ပသင်္ဂေါ။ (လောပသန္ဓိ)။

သရော ပရော ဝေတိ စ ဝတ္တတေ။

တဿ ဣဒံ, တတ ဤရိတံ, န ဥပေတိ, တမ ဦရု, အတိ ဣဝ အဉ္ဇေဟိ, ဝိ ဥဒကံ ဣတီဓ ပုဗ္ဗဿရလောပေ –

၂၉. ယုဝဏ္ဏာန+မေဩ လုတ္တာ

လုတ္တာ သရာ ပရေသံ ဣဝဏ္ဏုဝဏ္ဏာနံ ဧ+ဩ ဟောန္တိ တ ယထာက္ကမံ။ ယထာသံချာနုဒ္ဒေသော သမာနာ နံ။

၂၄. ဝဏ္ဏပရေန သဝဏ္ဏောပိ

ဝဏ္ဏသဒ္ဒော ပရော ယသ္မာ, တေန သဝဏ္ဏောပိ ဂယှတိ သယဋ္ဌ ရူပံတိ ဤဥိနမ္ပိ ဧ+ဩ။ သဗ္ဗတ္ထ ရဿသ့ သ ဇာတိနိဒ္ဒေသေ ဒီဃဿာပိ ဂဟဏတ္ထံ ဣဒ+မာရဒ္ဓံ။ တဿေဒံ, တတေရိတံ, နောပေတိ, တမောရု, အတေဝဍေ ဟိ, တေဒကံ။ ဣဒဋ္ဌ ပစ္ဆိမောအာဟရဏဒ္ဓဝယံ "အဝဏ္ဏော လုတ္တော ဧဝ ဧ+ဩ ဟောန္တိ"တိ ကဟာဿ နိသေဓနတ္ ထံ။ တတေ့ဝဝ, တဿိဒံ။ ကထံ "ပစ္စောရဿိ"န္တိ, ယောဂဝိဘာက။ ပတိ ဥရဿိန္တိ ဝိဘဇ္ဇ "ယတ သရေ"တိ ယ ကာရေ "တဝဂ္ဂဝရဏာ"ဒိနာ စော, "ဝဂ္ဂလသေဟိ တေ"တိ ပုဗ္ဗရူပဋ္ဌ, "ယုဝဏ္ဏာန+မေဩ"တိ (ယောဂဝိဘာက) ဥသ့ သ ဩ စ။ လုတ္တာတိ ကိံ, ဒသ ဣမေ ဓမ္မာ, ယထာ ဣဒံ, ကုသလဿ ဥပသမ္ပဒါ။ အတိပ္ပသင်္ဂဗာဓကေဿ ကွဝစိသ ဒ္ဒဿာနုဝတ္တနတော န ဝိကပ္ပဝိဓိ နိယတာ, တေန ဥပေတော, အဝေစ္စာတိ ဝေမာဒီသု ဝိကပ္ပော။ တာရကိတာ, ယသ့ သိန္ဒိဝ္ယာနိ, မဟိဒ္ဓိကော, သဗ္ဗီတိယော, တေနုပသင်္ကမိ, လောကုတ္တရောတိအာဒီသု ဝိဓိ စ န ဟောတိ။

ပဋိသန္တာရဝုတ္တိ အဿ, သဗ္ဗဝိတ္တိ အနုဘူယတေ, ဝိ အဋ္ဌနံ, ဝိ အာကတော, အာသိ အဟံ, အဟုတ ပုရေ, အနု အဒ္ဓမာသံ, အနု ဧတိ, သု အာဂတံ, သု အာကာရော, ဒု အာကာရော, စက္ခု အာဟထံ, ဗဟု အာဗာဓော, ဟာတု အကာသိ, န တု ဧဝ, ဘူ အာပနလာနိလံ ဣတိ+ဓ "ယုဝဏ္ဏာနံ" "ဝေ"တိ စ ဝတ္တတေ,

၃၀. ယတ သရေ

သရေ ပရေ ဣဝဏ္ဏုဝဏ္ဏာနံ ယကာရ+ဝကာရာ ဟောန္တိ တ ယထာက္ကမံ။ ပဋိသန္တာရဝုတ္ယဿ, သဗ္ဗဝိတ့ ယနုဘူယတေ, ဗျဋ္ဌနံ, ဗျာကတော "ဗျဋ္ဌနေ ဒီဃရဿာ"တိ ဒီဃေ အဿာဟံ, အဟာပုရေ, အန္ဝဒ္ဓမာသံ, အန္ဝ ဝေတိ, သွတဂတံ, သွတကာရော, ဒွတကာရော, စက္ခွတဟာထံ, ဗဟွတဗာဓော, ဟာတွတကာသိ, န တွေဝ, ဘွတပနလာနိလံ။ တတွေဝဝ, ဝိအာကတော, သာဂတံ။

အဓိဂတော ခော မေ အယံ ဓမ္မော, ပုတ္တော တေ အဟံ, တေ အဿ ပဟီနာ ပဋ္ဌ, တေ အဟံ, ယေ အဿ, တေ အဇ္ဇ, ယာဝတကော အဿ ကာယော, တာဝတကော အဿ ဗျာမော, ကော အတ္ထော, အထ ခော အဿ, အဟံ ခော အဇ္ဇ, သော အဟံ, သော အဇ္ဇ, သော ဧဝ, ယတော အဓိကရဏံ, သော အဟံ ဣတိ+ဓ "ယတ သရေ" "ဝေ"တိ စ ဝ တ္တတေ,

၃၀. ဧြနံ

ဧြနံ ယကာရ+ဝကာရာ ဟောန္တိ တ သရေ ပရေ ယထာက္ကမံ။ "ဗျဋ္ဌနေ ဒီဃရဿာ"တိ ဒီဃေ အဓိဂတော ခော မျာယံ ဓမ္မော, ပုတ္တော တျာဟံ, တျာဿ ပဟီနာ ပဋ္ဌ, တျာဟံ, ယျဿ, တျဇ္ဇ, ယာဝတကွဝဿ ကာယော, တာဝတကွဝဿ ဗျာမော, ကွဝတ္ထော, အထ ခွဝဿ, အဟံ ခွဝဇ္ဇ, သွတဟံ, သွဝဇ္ဇ, သွေဝဝ, ယတွတဓိ ကရဏံ, သွတဟံ။ တတွေဝဝ, တေဇ္ဇ, သောဟံ။ ကွဝစိ တွေဝဝ, ဓနမတ္ထိ, ပုတ္တာမတ္ထိ, တေ နာဂတာ, အသန္တေ့တ့ ထ, စတ္တာရော ဣမေ။

ကေ ဋ္ဌေကံ, ကေ အဿံ, ကေ အဇိနံ ဣတိ+ဓ "သရေ"တိ ဝတ္တတေ။

၃၂. ကေသ္သာ+ဝင

သရေ ပရေ ကေဿ အဝတဒေသော ဟောတိ။ သ စ "ဗျာနုဗန္ဓာနေကဝဏ္ဏာ သဗ္ဗဿာ"တိ သဗ္ဗဿ ပသင့် ဂေ 'အန္တဿာ"တိ ဝတ္တတေ။

၁၈. င+နုဗန္ဓော

င-ကာရော အနုဗန္ဓော ယဿ, သော အနေကဝဏ္ဏောပိ အန္တဿ ဟောတီတိ ဩကာရဿေဝ ဟောတိ။ "သံ ကေတော+နဝယတေ+နုဗန္ဓော"တိ ဝစနာ င-ကာရဿာ+ပ္ပယောဂေါ။ ဥစ္စာရိတာနန္တရပ္ပဓံသိနော ဟိ အနုဗန္ဓာ, ပ

ယောဇနံ အနုပန္နောတိ သံကေတော။ ဂဝေဋ္ဌကံ, ဂတသ္သံ, ဂတဇိနံ။

ဣတိ တေ+တီ+ဓ –

၃၆. ဝီ+တိသ္သေ+ဝေ တ

ဝေသဒ္ဒေ ပရေ ဣတိသ္သ တေ ဟောတိ တ။ သ စ –

၁၇. ဆဋ္ဌီယန္တသ္သ

ဆဋ္ဌီနိဒ္ဒိဋ္ဌသ္သ ယံ ကာရိယံ, တ+ဒန္တသ္သ ဝိညေယ္ယန္တိ ဣကာရသ္သာ+ဒေသော။ အာဒေသိဋ္ဌာနေ အာဒိသ္သ သတီတိ အာဒေသော။ ဣတွေဝ။ အညတ္ရ ယာဒေသော, “တဝဂ္ဂဝရဏာနံ ယေ စဝဂ္ဂဗယညာ”တိ တသ္သ စော, “ဝဂ္ဂ လသေဟိ တေ”တိ ယသ္သ စကာရော, ဣစ္စေဝ။ ဧဝေတိ ကိံ, ဣစ္စာဟ။ (အာဒေသသန္ဓိ)။

တိ အင္ဂုလံ,တိ အင်္ဂကံ, ဘူ အာဒယော, မိဂီ ဘန္တာ ဥဒိက္ခတိတ္ထာဒိသန္ဓယော ဝုစ္စန္တေ။ “မယအ သရေ”တိ ဝတ္တတေ။

၄၅. ဝနတရက စာ+ဂမာ

ဧတေ မယအ စ အာဂမာ ဟောန္တိ တ သရေ ကွစိ။ အာဂမိနော အနိယမေပိ –

သရောယေတ+ဂမိ ဟောတိ၊ ဝနာဒိနန္တု ဉာပကာ။
အညထာ ဟိ ပအာဒီနံ၊ ယုကဝိဓာန+မနတ္ထကံ။

ဧတ္ထာ+ဂမာ အနိယတာဂမိနမေဝ ဘဝန္တိ ဧေ, ယကာရာဂမေနေဝ “နိပဇ္ဇ”န္တိ သိဒ္ဓေ “ပအာဒီနံ ကွစီ”တိ ဗ္ယ ဉ္ဇနသ္သ ယုကာ+ဂမော နိရတ္ထကောတိ အဓိပ္ပာယော။ တိဝင်္ဂုလံ, တိဝင်္ဂကံ, ဘူတဒယော, မိဂီ ဘန္တာ ဝုဒိက္ခတိ, ပဝုစ္စတိ, ဟဂုညဝုဇုတာ။ ဣတော နာယတိ, စိနိတွတ။ ယသ္မာတိဟ, တသ္မာတိဟ, အဇ္ဇတဂ္ဂေ။ နိရန္တရံ, နိရာလယော, နိရိန္ဓနော, နိရီဟကံ, နိရုတ္တရော, နိရောဇံ, ဒုရတိက္ကမော, ဒုရာဂတံ, ဒုရုတ္တရံ, ဟတုရဟောသိ, ပုနရာဂစ္ဆေယ္យ, ပုနရုတ္တံ, ပုနရေဝ, ပုနရေတိ, ဓီရတ္ထု, ဟတရာသော, စတုရင်္ဂကံ, စတုရာရက္ခံ, စတုရိဒ္ဓိပာဒပဋိလာဘော, စတုရောဃနိတ္ထရဏတ္ထံ, ဘတ္တုရတ္ထေ, ဝုတ္တိရေသာ, ပထဝီဓာတုရေဝေသာ , နက္ခတ္တရာဇာရိဝ တာရကာနံ, ဝိဇ္ဇုရိဝဗ္ဘကုဋေ, အာရဂ္ဂေရိဝ သာသပေ, ဥသဘောရိဝ, သဗ္ဘိရေဝ သမာသေထ။ ပုထဂေဝ, ရသ္သေ ပဂေဝ။ လဟုမေသ္သတိ, ဂုရုမေသ္သတိ, ဣဓမာဟု, ကေန တေ ဣဓ မိဇ္ဈတိ, ဘဒ္ရော ကသာမိဝ, အာကာသေ မဘိပူဇယေ, ဧကမေကသ္သ, ယေန မိဓေကစ္စေ။ ဘာတိယေဝ, ဟောတိယေဝ, ယထာယိဒံ, ယထာယေဝ, မာယိဒံ, နယိဒံ, နယိဓ, ဆယိမာနိ, နဝယိမေ ဓမ္မာ, ဗောဓိယာယေဝ, ပထဝီယေဝ ဓာတု, တေသုယေဝ, တေယေဝ, သောယေဝ, ဟဋ္ဌိယေက္ကံ, ဝိယည္ဇနံ, ဝိယာကာသိ, ပရိယန္တံ, ပရိယာအနံ, ပရိယုဋ္ဌာနံ, ပရိယေသတိ, ပရိယောသာနံ, နိယာယောဂေ။ ဥဒဂ္ဂေ, ဥဒယော, ဥအာဟဋ္ဌံ, ဥဒိတော, ဥဒီရိတံ, ဥဒေတိ, သကိဒေဝ, ကိဉ္စိဒေဝ, ကေနစိဒေဝ, ကိသ္မိဉ္စိဒေဝ, ကောစိဒေဝ, သမ္မဒတ္တော, သမ္မဒညာ ဝိမုတ္တာနံ, သမ္မဒေဝ, ယာဝဒတ္ထံ, ယာဝဒိစ္ဆကံ, ယာဝဒေဝ, တာဝဒေဝ, ပုနဒေဝ, ယဒတ္ထံ, ယဒန္တရံ, တဒန္တရံ, တဒင်္ဂဝိမုတ္တိ, ဧတဒတ္ထံ, အတ္တဒတ္ထံ, တဒတ္ထံ, သဒတ္ထပသုတော သိယာ, အညဒတ္ထု, မနသာဒညာ ဝိမုတ္တာနံ, ဗဟုဒေဝ ရတ္တိံ။ တတွေဝ, အတ္တအတ္ထံ, ဒုတမိဋ္ဌိတံ, ဟတုအဟောသိ။ ဝဝတ္ထိတဝိဘာသတ္တာ တဓိကာရသ္သ ဗ္ယဉ္ဇနတောပိ, ဘိက္ခုနီနံ ဝုဋ္ဌာပေယ္ယ, စိရံ နာယတိ, တံယေဝ။

ဆ အဘိညာ, ဆ အင်္ဂ, ဆ အသီတိ, ဆ အံသာ, ဆ အာယတနံ ဣတီ+ဓ “တ သရေ” “အာဂမော”တိ စ ဝတ္တတေ။

၄၉. ဆာ ဠော

ဆသဒ္ဒာ ပရသ္သ သရသ္သ ဋ္ဌကာရော အာဂမော ဟောတိ တ။ ဆာတိ အနုကရဏတ္တာ ကေဝစနံ။ ဆဋ္ဌဘိညာ, ဆဋ္ဌင်္ဂ, ဆဋ္ဌသီတိ, ဆဋ္ဌံသာ, ဆဋ္ဌာယတနံ။ တတွေဝ, ဆအဘိညာ။ (အာဂမသန္ဓိ)။

လောပေ အဒဿနံ၊ ဌာနိ၊ ယ+မာမဒ္ဒိယ ဒိဿတိ။
အာဒေသော နာမ သော ယာ တု၊ အသန္တုပ္ပတ္တိ အာဂမော။

သရသန္ဓိ။

ကညာ ဣဝ, ကညာဝ ဣစ္စာဒိ သရသန္ဓိနိသေဓော ဝုစ္စတိ, ပသင်္ဂပုဗ္ဗကော ဟိ ပဋိသေဓော။ ပုဗ္ဗသရာနံ လောပေ သမ္ပတ္တေ "သရော" "ဝေ"တိ စ ဝတ္တတေ။

၂၈. န ဒွေ၀ တ

ပုဗ္ဗပရသ္သရာ ဒွေဝပိ တ က္ဝစိ န လုပ္ယန္တေ။ ကညာ ဣဝ, ကညေဝ, ကညာဝ။

သာရိပုတ္တ ဣဓေကစ္စော, ဖေဟိ သိဝက ဥဋ္ဌေဟိ, အာယသ္မာ အာနန္ဒော, ကထာ အဘာသိ, ဒေဝတ အာဘာသ္သရာ ယထာ, တေဝိဇ္ဇာ ဣဒ္ဓိပတ္တာ စ, ဘဂဝတ ဥဋ္ဌာယာသနာ, ဘဂဝတ ဧတ+ဒဝေစ, အဘိတဒေဝတ္ဝတ ကေမန္တံ အဋ္ဌာသိ, ဂန္တ္ဝတ ဩလောကေန္တော, ဘူတတဒီ အတ္ထတဒီ, ယံ ဣတ္ထိ အရဟံ အဿ, သာမာဝတီ အာဟ, ဟာပကာရီ ဥဘယတ္ထ တပ္ပတိ, နဒီ ဩတ္တရတိ, ယေ တေ ဘိက္ခူ အပ္ပိစ္ဆာ, ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ, ဘိက္ခူ ဥဇ္ဈာယိံသု, ဘိက္ခူ ဧဝ+မာဟံသု, ဣမသ္မိံ ကမေ အာရက္ခကာ, သဗ္ဗေ ဣမေ, ကတမေ ကောဒသ, ဂမ္ဘီရေ ဩဒကန္တိကေ, အပ္ပမာဒေ အမတံ ပဒံ, သဒ္ဓော အာဂစ္ဆတု, ကော ဣမံ ပထဝိံ ဝိစေဿတိ, အာလောကော ဥဒပာဒိ, ကော ကောယ, စတ္တာရော ဩဃာ, အရေ အဟမ္ပိ, သစေ ဣမဿ ကာယဿ, နော အတိက္ကမော, အဟော အစ္ဆရိယော, အထော အန္တော စ, အထ ခေါ အာယသ္မာ, အထော ဩဋ္ဌဝ+စိတ္တကာ, တတော အာ- မန္တယိ သတ္ထာတိ ဧဝမာဒယော ဣဓ ကာလဗ္ဗဝ ဓာနေနေဝ သိဇ္ဈန္တိ။ က္ဝစီတိ ကိံ, အာဂတာ+တ္ထ, အာဂတာ+မ္ဟာ, ကတမ+ဿ တရော, အပ္ပဿုတာ+ယံ ပုရိသော, စ မရိ+ဝ, သဗ္ဗေ+ဝ, သေ့ဝ+ဝ, ဧသေ+ဝ နယော, ပရိသုဒ္ဓေ+တ္ထာ+ယသ္မန္တော, နေ+တ္ထ, ကုတေ+တ္ထ လဗ္ဘာ, သစေ+သ ဗြာဟ္မဏ, တထူ+ပမံ, ယထာ+ဟ, ဓိ+ဝ္ဟာ+ယတနံ, အဝိဇ္ဇော+ယော, ဣတ္ထိန္ဒြိယံ, အဘိဘာ+ယတနံ, ဘယတူ+ပဋ္ဌာနံ, သဒ္ဓိ+ဓ ဝိတ္တံ ပုရိသဿ သေဋ္ဌံ။ (သရသန္ဓိနိသေဓော)

တတြ အဘိရတိ, တတြ အယံ, ဗုဒ္ဓ အနုဿတိ, သ အတ္ထိကာ, သညာတ အဿ, တအ အဟံ, ယာနိ ဣဓ ဘူတာနိ, ဂစ္ဆာမိ ဣတိ, အတိ ဣတော, ကိကီ ဣဝ, ဗဟု ဥပကာရံ, မဓု ဥဒကံ, သု ဥပဓာရိတံ, သောပိ အယံ, ဣအနိ အဟံ, သစေ အယံ, အပ္ပဿုတော အယံ, ဣတရ ဣတရေန, သဒ္ဓာ ဣဓ ဝိတ္တံ, ကမ္မ ဥပနိဿယော, တထာ ဥပမံ, ရတ္တိ ဥပရတော, ဝိ ဥပသမော, လောကဿ ဣတိ, ဒေဝ ဣတိ, ဝိ အတိပတန္တိ, ဝိ အတိနာမေန္တိ, သဋ္ဌာဒ္ဓိ အပိ, ဓိဝိတဟေတု အပိ, ဝိဇ္ဇု ဣဝ, ကိံသု ဣဓ ဝိတ္တံ, သာဓု ဣတိ, တေ အဿ ပဟီနာ, သော အဿ, မဓုဝ မညတိ ဗာလော, ဧဝံ ကမေ မုနိ စရေ, ခန္တိ ပရမံ တပေ တိတိက္ခာ, န မံကု ဘဝိဿာမိ, သု အက္ခာတော, ယော အဟံ, သော အဟံ, ကာမတော ဇာယတိ သောကော, ကာမတော ဇာယတိ ဘယံ, သက္ကော ဥဇု စ သုဟုဇုစ, အနုပဃာတော, ဒုရက္ခံ, ဒုရမံ, ဒုဘရတာ။ ယိဋ္ဌံ တ ဟုတံ တ လောကေ, ယဒိ တ သာဝကေ, ပုဂ္ဂလာ ဓမ္မဒသာ တေ, ဘောတဒီ နာမ သော ဟောတိ, ယထာဘာဝိ ဂုဏေန သော, ယထာ ဣဒံ, သမ္မာ ဒက္ခာတော, ပရာ ကမော, တဏ္ဟု္ဟာ က္ခယော, စျာနဿ လာဘိ အမ္ဟိ, ထုလ္လစ္စယော ဣတိ+ဓ –

၃၃. ဗ္ယဥ္ဇနေ ဒီဃရဿာ

ရဿ+ဒီဃာနံ က္ဝစိ ဒီဃ+ရဿာ ဟောန္တိ ဗ္ယဥ္ဇနေ။ တတြာဘိရတိ, တတြာယံ, ဗုဒ္ဓာနုဿတိ, သာတ္ထိကာ, သညာတ+ဿ, တအဟံ, ယာနီ+ဓ ဘူတာနိ, ဂစ္ဆာမီတိ, အတီတော, ကိကီဝ, ဗဟူပကာရံ, မဓူဒကံ, သူပဓာရိတံ, သောဟယံ, ဣအနာဟံ, သစာယံ, အပ္ပဿုတာယံ, ဣတရီတရေန, သဒ္ဓီဓ ဝိတ္တံ, ကမ္မူပနိဿယော, တထူပမံ, ရတ္တူပရတော, ဝူပသမော, လောကဿာတိ, ဒေဝတိ, ဝီတိပတန္တိ, ဝီတိနာမေန္တိ, သဋ္ဌာဒ္ဓီပိ, ဓိဝိတဟေတူပိ, ဝိဇ္ဇူဝ, ကိံသူဓ

ဝိတ္တံ, သာဓူတိ, တဿာ ပဟီနာ, သ္တဿ, မဓုတ မညတီ ဗာလော, ဧဝံ ကမေ မုနိ စရေ, ခန္တိ ပရမံ တပေါ တိတိက္ခာ, န မံကူ ဘဝိဿာမိ, သ္တက္ခာတော, ယ္တဟံ, သ္တဟံ, ကာမတော ဇာယတီ သောကော, ကာမတော ဇာယတီ ဘယံ, သက္ကော ဥဇူ စ သုဟုဇူ စ, အနူပဃာတော, ဒူရက္ခံ, ဒူရမံ, ဒူဘရတာ။ ယိဋ္ဌံဝ ဟုတံဝ လောကေ, ယဒိဝ သာဝကေ, ပုဂ္ဂလ ဓမ္မဒသာ တေ, ဘောတဒိ နာမ သော ဟောတိ, ယထာဘာဝိ ဂုဏေန သော, ယထယိဒံ, သမ္မဒက္ခာတော, ပရက္ကမော, တဏ္ဟက္ခယော, ဈာနဿ လာဘိမ္ဟိ, ဝသိမ္ဟိ, ထုလ္လစ္စယော။ က္ဝစီတိ ကိံ, တ္ယဇ္ဇ, သ္ဝဿ, ပတိလီယတီတိ ဒီဃနိသေဓော, မာယိဒံ, မနသာဒညာ ဝိမုတ္တာနံ, ယထာက္ကမံ, အာရက္ခာတီတံ, ဒီယတိ, သူယတီတိ ရဿကာရိယနိသေဓော။ ကထံ ယာနိဝ အန္တလိက္ခေတိ, “ဒီဃရဿာ”တိ ယောဂဝိဘာဂါ။ (ဒီဃ+ရဿသန္ဓိ)။

ဗျဉ္ဇနေတိ ဝတ္တတေ။

၃၄. သရမ္ဟာ ဒ္ဝေ

သရမ္ဟာ ပရဿ ဗျဉ္ဇနဿ က္ဝစိ ဒ္ဝေ ရူပါနိ ဟောန္တိ။ တတ္ထ စ အာဝုတ္တိဒ္ဝိဝစနံ ဌာနေဒ္ဝိဝစနန္တိ ဒ္ဝိသု ဌာနေဒ္ဝိဝစနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

တာနိ စ ပ+ပတိ+ပဋိ+ကမ+ကုသ+ကုဓ+ကီ+ဂဟ+ဇုတ+ဉာ+သိ+ သု+သူ+သမ္ဘု+သရ+သသာဒီနမာဒိဗျဉ္ဇနာနဉ္စ ဟောတိ။ ဣဓ ပမာဒေါ=ဣဓပ္ပမာဒေါ, ဧဝံ အပ္ပမာဒေါ, ဝိပ္ပယုတ္တော, သုပ္ပသန္နော, သမ္မာ ပဓာနံ=သမ္မပ္ပဓာနံ ရဿတ္တံ။ အပ္ပတိဝတ္တိယော, အဓိပ္ပတိပစ္စယော, သုပ္ပတိဋ္ဌိတော,။ အပ္ပဋိပုဂ္ဂလော, ဝိပ္ပဋိသာရော, သုပ္ပဋိပတ္တိ။ ပက္ကမော, ပဋိက္ကမော, ဟေတုက္ကမော, အာကမတိ=အက္ကမတိ, ဧဝံ ပက္ကမတိ, ယထာက္ကမံ။ အက္ကောသတိ, ပဋိက္ကောသတိ, အနုက္ကောသတိ, အာကောသတိ=အက္ကောသတိ။ အက္ကုဒ္ဓော, အဘိက္ကုဒ္ဓော။ ဓနက္ကီတော, ဝိက္ကယော, အနုက္ကယော။ ပဂ္ဂဟော, ဝိဂ္ဂဟော, အနုဂ္ဂဟော, စန္ဒဂ္ဂဟော, ဒိဋ္ဌိဂ္ဂဟော။ ပဇ္ဇောတော, ဝိဇ္ဇောတော, ဥဇ္ဇောတော။ ကတညူ, ဝိညူ, ပညာဏံ, ဝိညာဏံ, အနုညာဏံ။ အဝဿယော, နိဿယော, သမုဿယော။ အပ္ပဿုတော, ဝိဿုတော, ဗဟုဿုတော။ အာသတ=အဿတ။ ပဿမ္ဘေန္တော, ဝိဿမ္ဘေန္တော။ အဋ္ဌဿရော, ဝိဿရတိ, အနုဿရတိ, အနုဿတိ။ ပဿသန္တော, ဝိဿသန္တော, မုဟုဿသန္တော, အာသာသော=အဿာသော။ အာဒိသဒ္ဒေန အဝိဿဇေန္တော, ဝိဿဇေန္တော, အဘိက္ကန္တတရော, ပရိစ္စဇေန္တော, ဥပဒ္ဒုတေ, ဥပက္ကိလေသော, မိတ္တဒ္ဒုနော, အာယဗ္ဗယော, အဗ္ဗဟိ ဣစ္စာဒိ။

တိက+တယ+တိံသ+ဝတာဒီန+မာဒိဗျဉ္ဇနဿ စ။ ကုသလတ္တိကံ, ပီတိတ္တိကံ, ဟေတုတ္တိကံ။ လောကတ္တယံ, ဗောဓိတ္တယံ, ဝတ္ထုတ္တယံ။ ဧကတ္တိံသ, ဒ္ဝတ္တိံသ, တေတ္တိံသ, စတုတ္တိံသ။ သီလဗ္ဗတံ, သုဗ္ဗတော။ သပ္ပီတိကော, သမန္နာဂတော, ပုနပ္ပုနံ ဣစ္စာဒိ။

ဝတု+ဝဋ္ဋ+ဒိသာန+မန္တေ, ယထာ ဝတ္တတိ, ဝဋ္ဋတိ, ဒဿနံ, ဖဿော ဣစ္စာဒိ။

ဥ+ဒု+နိဥပသဂ္ဂ+တ+စတု+ဆ+သန္တသဒ္ဒာဒေသာဒီဟိ ပရေသဉ္စ။ ဥကံသော=ဥက္ကံသော, ဧဝံ ဒုက္ကရံ, နိက္ကဍ္ဎော, ဥဂ္ဂတံ, ဒုစ္စရိတံ, နိဇ္ဇဋံ, ဥဇ္ဇဟံ, ဥစ္စင်္ဂံ, ဥန္နမတိ, ဒုက္ကရော, နိဒ္ဒရော, ဥန္နတော, ဒုပ္ပညော, နိမ္မလော, ဥယျုတ္တော, ဒုလ္လဘော, နိဗ္ဗတ္တော, ဥဿာဟော, နိဿာရော။ တက္ကရော, တဇ္ဇော, တန္နိန္နော, တပ္ပဘတေ, တမ္မယော, စတုက္ကံ, စတုဒ္ဒိသံ, စတုပ္ပဒေါ, စတုဗ္ဗိဓံ, စတုဿာလံ, ဆက္ကံ, ဆန္နဝုတိ, ဆပ္ပဒိကော, ဆဗ္ဗဿာနိ။ သက္ကာရော, သဂ္ဂုဏော, သန္ဒိဋ္ဌိ, သပ္ပုရိသော, မဟဗ္ဗလော။

အပဒန္တအာကာရဝဇ္ဇိတဒီဃတော ယကာရဿ စ, နိယျာတိ, သုယျတိ, အဘိဘုယျ, ဝိစေယျ, ဝိနေယျ, ဓေယျံ, နေယျံ, သေယျော, ဇေယျော, ဝေယျာကရဏော။ အာကာရဝဇ္ဇိတန္တိ ကိံ, မာလာယ, ဒောလာယ, သမာဒာယ။

ဆန္ဒာနုရက္ခဏေ-နပ္ပဇဟေ ဝဏ္ဏဗလံ ပုရာဏံ, ဥဇ္ဇုဂတေသု သေယျော, ဂစ္ဆန္တိ သုဂ္ဂတိံ။ သရမ္ဟာတိ ကိံ, ဉာယော, တံခဏံ။ က္ဝစိတွေဝ, နိကာယော, နိဒာနံ, နိတသော, တတော, ဆသဋ္ဌိ, ဥပနီယတိ, သူယတိ။

၃၅. စတုတ္ထဒုတိယေသွဝ+သံ တတိယပဥ္စမာ

စတုတ္ထဒုတိယေသု ပရေသွဝ+သံ စတုတ္ထဒုတိယာနံ တဗ္ဗဂ္ဂေ တတိယပဥ္စမာ ဟောန္တိ ပစ္စာသတ္တာ။ ဝဂ္ဂေ ဃ+ဈ+ဎ+ဓ+ဘာ စတုတ္ထာ, ခ+ဆ+ဌ+ထ+ဖာ ဒုတိယာ, ဂ+ဇ+ဍ+ဒ+ဗာ တတိယာ, က+စ+ဋ+တ+ပာ ပဥ္စမာ။ ပ+ဍ+ဒု-နိ အာဒီဟိ ပရေသံ ဃာဒီနံ ဒွိဘာဝေ တတိယပဥ္စမာ ဟောန္တိ။ ပဂရတိ=ပဃ္ဃရတိ, ဧဝံ ဥဃ္ဃရတိ, နိဃ္ဃောသော, ဥဃ္ဃာဋ္ဋေတိ။ ဧသောဝ တဈ္ဈာနဖလော, ပဥ္စမဈ္ဈာနံ, အဘိဈ္ဈာ-ယတိ , ဥဇ္ဈာယတိ။ ဒဍ္ဍော, ဗုဍ္ဍော။ ဝိဒ္ဓံသေတိ, ဥဒ္ဓံသိတော, ဥဒ္ဓာရော, နိဒ္ဓနော, နိဒ္ဓုတော။ ဝိဗ္ဘန္တော, ဥဗ္ဘန္တော, သမုဗ္ဘန္တော, ဒုဗ္ဘိက္ခံ, နိဗ္ဘယံ, တဗ္ဘာတေ, စတုဗ္ဘိ။ သဒ္ဓါ, သဒ္ဓမ္မော။ မဟဗ္ဘယံ။

ရသ္သသရေဟိ ပရေသံ ဝဂ္ဂဒုတိယာနံ ဒွိဘာဝေ စေ, ပဥ္စမာ။ ပဉ္စက္ခန္ဓာ, ဧဝံ ရူပက္ခန္ဓော, အက္ခမော, အဘိက္ခဏံ, အဝိက္ခေပေါ, ဇာတိက္ခေတ္တံ, ဓာတုက္ခောဘော, အာယုက္ခယော။ သေတစ္ဆတ္တံ, ဧဝံ သဗ္ဗစ္ဆန္နံ, ဝိစ္ဆန္နံ, ဗောဓိစ္ဆာယာ, ဇမ္ဗုစ္ဆာယာ, သမုစ္ဆေဒေါ။ တတ္ရ ဌိတော=တတြဋ္ဌိတော, ဧဝံ ထလဋ္ဌံ, ဇလဋ္ဌံ, အဋ္ဌိတံ, နိဋ္ဌိတံ, စတ္တာရိဋ္ဌာနာနိ, ဂရုဋ္ဌာနိယော, သမုဋ္ဌိတော။ သဗ္ဗတ္ထာမေန, ယသတ္ထေရော, ပတ္ထရတိ, ဝိတ္ထာရော, အဘိတ္ထုတော, ဝိတ္ထမ္ဘိတော, အနုတ္ထုနံ။ ပပ္ဖောဋ္ဌေတိ, မဟပ္ဖလံ, အနိပ္ဖလံ, ဝိပ္ဖာရော, ပရိပ္ဖုဋ္ဌေယျ, မဓုပ္ဖာဏိတံ။ အာကာရတော, အာခါတော=အက္ခာတော, ဧဝံ တဏှာက္ခယော, အာဏာက္ခေတ္တံ, သညာက္ခန္ဓော။ အာဆာဒယိ=အစ္ဆာဒယိ, ဧဝံ အစ္ဆိန္ဒတိ, နာဝဋ္ဌံ, အတ္ထရတိ, အပ္ဖောဋ္ဌေတိ။ က္ဝစိ တွေဝဝ, ပုဝခဇ္ဇကံ, တသ္သ ဆဝိအာဒီနိ ဆိန္ဒိတွတ, ယထာဌိတံ, ကမ္မဖလံ, သီလံ တသ္သ ဈာယိနော, ယေ ဈာနပ္ပသုတာ ဓီရာ, နိခနံ, မဟာခနံ။ (ဒွိဘာဝသန္ဓိ)။

အကရမှဟ သေ တေ, သော ခော ဗျန္တိ ကာဟိတိ, သော ဂစ္ဆံ န နိဝတ္တတိ, ဧသော အတ္ထော, ဧသော အာဘောဂေ, ဧသော ဣအနိ က္လတီ+ဓ "ဝေ"တိ ဝတ္တတေ။

၃၇. ဧဩနံ+မ ဝဏ္ဏော

ဧဩနံ ဝဏ္ဏော က္ဝစိ အ ဟောတိ တ။ အကရမှဟ သ တေ, အကရမှဟ သေ တေ, ဧဝံ သ ခော ဗျန္တိ ကာဟိတိ, သ ဂစ္ဆံ န နိဝတ္တတိ, သေ အတ္ထော , သေ အာဘောဂေ, သေ ဣအနိ။ ဝဏ္ဏောတိ ကိံ, အမောဃဝစနော စ သော, ဂန္ဓဗ္ဗာနံ အဓိပတိ, မဟာရာဇာ ယသသ္သီ သောတိ။ "န သန္ဓိသမာသာ ဝဒ္ဓသ္သာ"တိ ဝုတ္တတ္တာ ကထာမဇ္ဈေ သန္ဓိ န ဟောတီတိ "တိဝိဓသ္သာ"တိ ဝုတ္တတိမှဟိ ပရေပိ ဝဏ္ဏော ပရော နာမ န က္လတိ။ (သရဗျဉ္ဇနသန္ဓိ)။

အတ ယန္တိ, တထ ယံ, မဒ ယံ, ဗုဓ ယတိ, ခန ယံ, သေဝ ယော, ပရ ယေသနာ, ဟောက္ခရဏ ယော က္လတီ+ဓ –

၄၈. တဝဂ္ဂဝရဏာနံ ယေ စဝဂ္ဂ ဗယဉာ

တဝဂ္ဂဝရဏာနံ စဝဂ္ဂဗယဉာ ဟောန္တိ ယထာက္ကမံ ယကာရေ။ "ဝဂ္ဂလသေဟိ တေ"တိ ပုဗ္ဗရူပံ။ အစ္စန္တံ, တစ္စံ, မဇ္ဇံ, ဗုဇ္ဈတိ, ခဉ္ဉံ, သေဗ္ဗော, ပယျေသနာ, ဟောက္ခရညော။ အပုစ္စဏ္ဍကာယံ, ဇစ္စန္ဓော, ယဇ္ဇေဝံ, အဇ္ဈဂမာ, အဇ္ဈတ္တံ, အဇ္ဈုပဂတော, အဇ္ဈောကဟေတွတ, ဒိဗ္ဗံ။ က္ဝစိတွေဝဝ, ရတျာ။

သက ယတေ, ရုစ ယတေ, ပစ ယတေ, အဋ္ဋ ယတေ, လုပ ယတေ, ကုပ ယတေ, သလ ယတေ, ဖလ ယတေ, ဒိသ ယတေ, အသ ယတေ က္လတီ+ဓ "ယေ"တိ ဝတ္တတေ ဝက္ခမာနေသု ဒွိသု။

၄၉. ဝဂ္ဂလသေဟိတေ

ဝဂ္ဂလသေဟိ ပရသ္သ ယကာရသ္သ က္ဝစိ တေ ဝဂ္ဂလသာ ဟောန္တိ။ သက္ကတေ, ရုစ္စတေ, ပစ္စတေ, အဋ္ဋတေ, လုပ္ပတေ, ကုပ္ပတေ, သလ္လတေ, ဖလ္လတေ, ဒိသ္သတေ, အသ္သတေ။ က္ဝစိတွေဝဝ, ဃျာဟံ။

မုဟ ယတိ, ဂုဟ ယတိ က္လတီ+ဓ –

၅၀. ဟဿ ဝိပလ္လာသော

ဟဿ ဝိပလ္လာသော ဟောတိ ယကာရေ၊ မုယှတိ, ဂုယှတိ။

ဗဟု အာဗာဓော က္လတိ+ဓ ဥဿဝကာရေ "ဟဿ ဝိပလ္လာသော"တိ ဝတ္တတေ။

၅၁. ဝေ တ

ဟဿ ဝိပလ္လာသော ဟောတိ တ ဝကာရေ၊ ဗဝှာဗာဓော။ တတွေဝဝ, ဗဟွတဗာဓော။

၅၂. တထနရာနံ ဋဌဏလာ

တထနရာနံ ဋဌဏလာ ဟောန္တိ တ ယထာက္ကမံ။ ဒုက္ကတံ=ဒုက္ကဋံ, ဧဝံ သုကဋံ, ပတ္တဋ္ဌော, ပတဋ္ဌော, ဥဒ္ဒဋ္ဌော, ဝိသဋ္ဌော။ အဋ္ဌကထာ။ ပဏိဓာနံ, ပဏိဟတော, ပဏာမော, ပဏီတံ, ပရိဏတော, ပရိဏာမော, ဒုဏ္ဏယော, နိဏ္ဏယော, ဩဏတော။ ပရိပန္ထော=ပလိပန္ထော, ဧဝံ ပလိဗောဓော, ပလ္လင့်, တလုနော, မဟာသာလော, မာလုတော, သုခုမာလော။ (ဗုဒ္ဓနသန္ဓိ)။

စက္ခု ဥဒပါဒိ, အက္ခိ ရုဇတိ, ပုရိမ ဇာတိ, အဏု ထူလာနိ, ကတ္တဗ္ဗ ကုသလံ ဗဟုံ, တ သမ္ပယုတ္တာ, တတ သဘာ ဝတော က္လတိ+ဓ "ဝေ"တိ ဝတ္တတေ ယာဝ "မယအ သရေ"တိ။

၃၈. နိဂ္ဂဟီတံ

နိဂ္ဂဟီတာဂမော ဟောတိ တ ကွဝစိ။ သာမတ္ထိယေနာ+ဂမောဝ, သ စ ရဿသရဿေဝ ဟောတိ။ တဿ ရဿ သသရာနုဂတတ္တာ။ ဌာနီန+မာလိင္ဂိယ ဂစ္ဆတိ ပဝတ္တတီတိ အာဂမော။ စက္ခုံ ဥဒပါဒိ, အက္ခိံ ရုဇတိ, ပုရိမံ ဇာတိ, အဏုံ ထူလာနိ, ကတ္တဗ္ဗံ ကုသလံ ဗဟုံ, တံသမ္ပယုတ္တာ, တံတံသဘာဝတော။ တဂ္ဂဟဏေန စက္ခု ဥဒပါဒိ က္လစ္စာဒိ။ အဝံသိရော, ယာဝဋ္ဌိဒံတိအာဒိ နိစ္စံ။ ဝဝတ္ထိတဝိဘာသတ္တာ တဓိကာရဿ, ဝဝတ္ထိတဿ လက္ခဏဿာ+နုရော ဓေန လက္ခဏေ ပဝတ္တိတာ ဝိဘာသာ ဝဝတ္ထိတဝိဘာသာ။ တသဒ္ဒော ဟိ အတ္ထဒွယေ ဝတ္တတေ ကတ္ထစိ ဝိကပ္ပေ, ကတ္ထစိ ယထာဝဝတ္ထိတရူပပရိဂ္ဂဟေတိ။ ယအ ပစ္ဆိမေ, တအ နိစ္စ+မနိစ္စ+မသန္တဥ္စ ဝိဓိံ ဒီပေတိ။ တွေ ပန ကွဝစိသဒ္ဒဿာ+နုဝတ္တနာ တေနေတ+သန္တဝိဓိ သိဒ္ဓေတိ တသဒ္ဒေနိ+တရဒွယံ။ ကွဝစိ တွေဝဝ, န ဟိ ဧတေဟိ, က္လဓ စေဝ။

သံ ရမ္ဘော, သံ ရတ္တော, သံ ရာဂေ, တာသံ အပာံ သန္တိကေ, ဧဝံ အယံ, ပုံ လိင်္ဂ, ကိံ အပာံ, တဿ အအာသိံ အပာံ က္လတိ+ဓ "နိဂ္ဂဟီတာ"မိကာရော အာ "မယအ သရေ"တိ။

၃၉. လောပေ

နိဂ္ဂဟီတဿ လောပေ ဟောတိ တ ကွဝစိ။ ဒီဃေ သာရမ္ဘော သံရမ္ဘော, သာရတ္တော သံရတ္တော, သာရာ ဂေ သံရာဂေ, ပုဗ္ဗဿရလောပေ တာသာပာံ သန္တိကေ, တေယံ, ဒွိတွေ ပုလ္လိင်္ဂ ပုံလိင်္ဂ, ကျာပာံ, တဿ အ အာသပာံ။ ပဋိသလ္လာနော, သလ္လေခေါ, ဟာတုကာမော, ဂန္တုမနော, အရိယသစ္စာန ဒဿနံ, ဧဝံ ဗုဒ္ဓါန သာသနံ, အဝိ သာဟာရော, စိရပ္ပဝာသိန္တိအာဒီသု နိစ္စံ။ ကွဝစီတိ ကိံ, ဧဝ+မယံ, ကိ+မပာံ, ဧဝံ မင်္ဂလ+မုတ္တမံ။

ကတံ က္လတိ, အဘိနန္ဒုံ က္လတိ, ဥတ္တတ္တံ က္လဝ, စက္ကံ က္လဝ, ကလိံက္လဝ, ဟလံ က္လအနိ, ကိံ က္လအနိ, တွံ အသိ, က္လဒံ အပိ, ဥတ္တရိံ အပိ, အတုံ အပိ, သဒိသံ ဧဝ က္လတိ+ဓ –

၄၀. ပရသရဿ

နိဂ္ဂဟီတမ္ဟာ ပရသရဿ လောပေ ဟောတိ တ က္ဝစိ။ ကတန္တိ, အဘိနန္ဒုန္တိ, ဥတ္တတ္တံဝ, စက္ကံဝ, က လိံဝ, ဟလံအနိ, ကိံအနိ, တ္ဝံသိ, က္လဒမ္ပိ, ဥတ္တရိမ္ပိ, အတုမ္ပိ, သဒိသံဝ။ တတိ ကိံ, ကတံက္လတိ, ကိမိတိ, အတုမပိ, သဒိ သံ ဧဝ။

ပုပ္ဖံ အဿာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, ဧံ အဿ တေ အာသတ က္လတိ+ဓ ပရဿရလောပေ –

၃၉. သံယောကဒိလောပေ

အဗ္ဘဝဟိတာနံ ဒ္ဝိန္နံ ဗျဥ္ဇနာနံ ဧကေတ္ထ ဌိတိ သံယောဂေ, တသ္မိံ သံယောဂေ ယော အာဒိဘူတာဝယတေ, တ ဿ တ က္ဝစိ လောပေ ဟောတိတိအာဒိဗျဥ္ဇနဿ လောပေ။ ပုပ္ဖံသာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, ဧံသ တေ အာသတ။ တိဏ္ဏံ သံယောကနံ ဝိသယေ အဗ္ဘာကရံ, ဝုတ္တဿ က္လတိ ဟောတိ။

တံ ကရောတိ, တံ ခဏံ, သံ ဂတော, တံ ဃတံ, ဓမ္မံ စရေ, တံ ဆန္နံ, တံ ဇာတံ, တံ ဈာနံ, တံ ဉာဏံ, တံ ဌာနံ, တံ ဍဟ တိ, တံ တနောတိ, တံ ထိရံ, တံ အနံ, တံ ဓနံ, တံ နိစ္စုတံ, တံ ပတ္တော, တံ ဖလံ, တေသံ ဗောဓေ, သံ ဘူတော, တံ မိတ္တံ, ကိံ ကတော, အတုံ ဂတော က္လတိ+ဓ –

၄၁. ဝဂ္ဂေ ဝဂ္ဂန္တော

နိဂ္ဂဟီတဿ ခေ ဝဂ္ဂေ ဝဂ္ဂန္တော တ ဟောတိတိ နိမိတ္တာနုဿရာနံ ပစ္စာသတ္တာ တဗ္ဗဂ္ဂပဥ္စမော ဟော တိ။ ပစ္စာသတ္တိ နာမ ဌာနတော အာသန္နတာ ဂုဏတော တ, ဂုဏတောတိ ဝဏ္ဏသညာဒိဂုဏတော။ နိဂ္ဂဟီတဿ အနုသရိ ယတီတိ ပဉ္စာ ကတ္ဝတ သရီယတီတိ အနုဿရောတိပိ ဝုစ္စတိ။ တင်္ကရောတိ=တံ ကရောတိ, ဧံ တင်္ခဏံ, သင်္ဂတော, တင်္ဃတံ။ ဓမ္မဉ္စရေ, တဉ္ဆန္နံ, တဉ္ဇာတံ, တဉ္ဈာနံ, တညာဏံ။ တဏ္ဌာနံ, တဏ္ဍဟတိ။ တန္တနောတိ, တန္ထိရံ, တန္ဒာ နံ, တန္ဓနံ, တန္နိစ္စုတံ, တမ္ပတ္တော, တမ္ဖလံ, တေသမ္ဗောဓေ, သမ္ဘူတော, တမ္မိတ္တံ။ ကိင်္ကတော, အတုင်္ဂ တော, တဏ္ဍဟင်္ကရော, ရဏဉ္ဇဟော, သဏ္ဌိတော, ဇုတိန္ဓရော, သမ္မတောတိအာဒီသု နိစ္စံ။

အာနန္တရိကံ ယ+မာဟု, ယံ ယဒေဝ, ပစ္စတ္တံ ဧဝ, တံ ဟိက္လတိ+ဓ –

၄၂. ယေဝဟိသု ဉေ

ယ+ဧဝ+ဟိသဒ္ဒေသု နိဂ္ဂဟီတဿ တ ဉေ ဟောတိ။ ''ဝဂ္ဂလသေဟိ တေ''တိ ယဿ ဉကာရော။ အာနန္တရိ ကည+မာဟု=အာနန္တရိကံ ယ+မာဟု, ယညဒေဝ=ယံယဒေဝ, ဉဿ ဒ္ဝိတ္တေ ပစ္စတ္တညေဝ, ပစ္စတ္တံ ဧဝ, တဉ္ဟိ, တဉ္ဟိ။ ''အဗ္ဘဘိစာရိနာ ဗျဘိစာရီ နိယမ္ဘတေ''တိ ဉာယာ ဧဝသဒ္ဒသဟစရိယာ ''ယ'' က္လတိ သဗ္ဗာဒိယသဒ္ဒသ္ဝ သောဝ ဂဟဏံ။

သံယောဂေ, သံယောဇနံ, သံယတော, သံယာစိကာယ က္လတိ+ဓ –

၄၃. ယေ သံဿ

သံသဒ္ဒဿ ယံ နိဂ္ဂဟီတံ, တဿ တ ဉေ ဟောတိ ယကာရေ။ သညောဂေ=သံယောဂေ, ဧံ သံယောဇနံ, သည တော, သညာစိကာယ။ က္လဓ ယကာရမတ္တော္ဝ ဂယ္ဝဟတေ။ သံဿာတိ ကိံ, ဧတံ ယောဇနံ, တံ ယာနံ, တံ သရဏံ ယန္တိ။

တံ ဧဝ, တံ အဟံ ဗ္ရူမိ, ယံ အာဟု, ဓနံ ဧဝ, ကိံ ဧတံ, နိန္ဒိတုံ အရဟတိ, တံ က္လဒံ, ယံ အနိစ္စံ, တံ အနတ္တာ, ဧတံ အ ဝေစ, ဧတံ ဧဝ က္လတိ+ဓ –

၄၄. မယဒာ သရေ

နိဂ္ဂဟီတသ္သ မ ယ အ ဟောန္တိ တ သရေ က္ဝစိ။ တမေဝ တံ ဝေ, တမဟံ ဗ္ရူမိ=တံ အဟံ ဗ္ရူမိ, ယမာဟု, ဓနမေဝ, ကိမေတံ, နိန္ဒိတုမရဟတိ။ တယိဒံ။ ယဒနိစ္စံ, တဒနုတ္တာ, ဧတဒဝေစ, ဧတဒေဝ။ "မယအာ"တိ ယောဂဝိဘာဂက ဗုဒ္ဓမ သရဏမ ဣစ္စာဒိ ဘဝတိ။

၄၇. တဒမိနာဒီနိ

တဒမိနာဒီနိ နိပ္ပဇ္ဇန္တိ။ "ယ+ဒလက္ခဏိကံ, တံ နိပာတနာ"တိ ဉာယာ လက္ခဏန္တရေန အဝိဟိတာ ဒေသ+လောပ+ဂမ+ဝိပလ္လာသာ, သဗ္ဗတ္ထ ဣမိနာဝ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ဣဒဋ္ဌ ပရေသံ ပိသောဒရာဒိမိဝ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဖုသိတံ=ဇလဗိန္ဒု, ဖုသိတ+မုဒရ+မဿ ပိသောဒရံ။ ဣဿ အကာရေ တံ ဣမိနာ=တဒမိနာ, သကိံ အာကမိ=သကအာကမိ, ဓဿ ဒကာရေ ဓကံ ဣဓ အဟံ=ဓေ+မိအ+ဟံ, ဝိဓဿ ဝိအဒေသော သံဝိဓာယ အဝဟာရော=သံဝိအဝဟာရော, တရိသဒ္ဒဿ ဝကာရေ, ဟဿ လကာရေ စ ကတေ တရိတဟကော=ဝလာဟကော, ဇီဝနဿ ဇီအာဒေသော, ဇီဝနဿ မုတော=ဇီမူတော။ ဆဝသ္သ သ သုအာဒေသေ, သယနဿ သာနာဒေသေ စ ကတေ ဆဝဿ သယနံ=သုသာနံ။ ဥဒ္ဓဿ ဥဒုအာဒေသေ, ခဿ ခလအာဒေသေ စ "သရမ္ဟာ ဒွေ"တိ ဒွိတ္တာဒိမ္ဟိ စ ကတေ ဥဒ္ဓံ ခံ အဿ ဥဒုက္ခလံ။ ပိသိတဿ ပိအာဒေသေ, အသဿ သာစာဒေသေ စ ကတေ ပိသိတာသော=ပိသာစော။

မဟီသဒ္ဒဿ မယူအာဒေသေ, ရဝတိဿ ရာဒေသေ စ ကတေ မဟိယံ ရဝတီတိ မယူရော။ ဧဝ+မညေပိ ပယောဂတော+နုဂန္တဗ္ဗာ။ ဝုတ္တ စ –

ဝဏ္ဏာဂမော ဝဏ္ဏဝိပရိယာယော၊
ဒွေဝ စာ+ပရေ ဝဏ္ဏဝိကာရ+နာသာ။
ဓာတုဿ အတ္ထာတိသယေန ယောဂေါ၊
တ+ဒုစ္စတေ ပဉ္စဝိဓံ နိရုတ္တံတိ။

ယထာ ဒွတရေ နိယုတ္တော=အေတရိကောတိ ဩကအာဂမော။ ဟိံသသဒ္ဒဿ သီဟောတိ ဝိပလ္လာသော။ နိဇကော=နိယကောတိ ဝိကာရော။ မေဟနဿ ခဿ မာလာ မေခလာတိ ဝဏ္ဏလောပေ, ဟ+န+မကာရာနံ လောပော။ မယူရောတိ အတ္ထေ ရဝတိဿ အတိဿယယောဂေတိ။

ယထရိဝ တထရိဝေတိ နိပာတာဝ။ "ဇရဂ္ဂတ ဝိစိန္တေသုံ, ဝရ+မ္ဟာကံ ဘုသာမိဝေ"တိ ဧတ္ထ ဣဝသဒ္ဒော ဝေကာရတ္တော။ နိဂ္ဂဟီတသန္ဓိ။

သန္ဓိသုတ္တရာနံ ပဋိသေသေသန္ဓိ၊
အထော ဗျဉ္ဇန+သရဗျဉ္ဇနာနံ။
သန္ဓိ စ+ထော နိဂ္ဂဟီတဿ သန္ဓိ၊
ဘဝန္တိ သန္ဓိ ပန ပဉ္စဓာ ဝေ။

ဣတိ ပယောဂသိဒ္ဓိယံ သန္ဓိကဏ္ဍော ပဌမော။

၂. နာမကဏ္ဍ

အထ နာမာနိ ဝုစ္စန္တေ။ တံ အတ္ထာဘိမုခံ နမနတော, အတ္တနာ စ+တ္ထသ္သ နာမနတော နာမံ, ဒဗ္ဗာဘိဓာနံ။ တံ ဒုဝိဓံ သလိင်္ဂ+လိင်္ဂတော, အန္ဝတ္ထရုဠှိတော စ, တိဝိဓံ ပုမိ+တ္ထိ+နပုံသကလိင်္ဂတော, ရုက္ခော, လတာ, ဝနန္တိ။ စတုဗ္ဗိဓံ သာမည+ဂုဏ+ကိရိယာ+ယဒိစ္ဆာနာမတော, ရုက္ခော, နီလော, ပါစကော, သိရိဝဍ္ဎောတိ။ အဋ္ဌဝိဓံ အဝဏ္ဏိ+ဝဏ္ဏု+ဝဏ္ဏော+ကာရ+နိဂ္ဂဟီတန္တပကတိဘေဒတော, ဧတ္ထ ကိံသဒ္ဒေါ နိဂ္ဂဟီတန္တော။ ပစ္စယာ ပဌမံ ကရီယတီတိ ပကတိ, သဒ္ဒေါ, ဓာတု စ။

တတ္ထ သလိင်္ဂေသု တာဝ အကာရန္တတော ပုလ္လိင်္ဂာ သုဂတသဒ္ဒါ သတ္တ ဝိဘတ္တိယော ပရာ ယောဇီယန္တေ။ သုဂတက္ကတိ ဌိတေ –

၁. ဒွေ ဒွေ+ကာနေကေသု နာမသ္မာ သိယော အံယော နာ ဟိ သ နံ သ္မာ ဟိ သ နံ သ္မိံ သု

ဧတေသံ ဒွေ ဒွေ ဟောန္တိ ဧကာနေကေသွတ္ထေသု ဝတ္တမာနတော နာမသ္မာ ယထာက္ကမံ။ ယတော က္ကမေ သတ္တ ဒုကာ ဟောန္တိ, "အတ္ထဝန္တ+မဓာတုက+မပစ္စယံ ပါဋိပဒိကံ ကိတက+တဒ္ဓိတ+သမာသာ စေ"တိ ဝုတ္တတ္တာ တံ နာမံ ပါဋိပဒိကံ နာမ။ ကေစိ သကတ္ထ+ဒဗ္ဗ+လိင်္ဂ+သင်္ချာ+ကမ္မာဒိပဉ္စကံ ပါဋိပဒိကန္တိ ဝဒန္တိ။ တေနေ+တံ ဝုစ္စတိ –

သကတ္ထ+ဒဗ္ဗ+လိင်္ဂါနိ, သဒ္ဒတ္ထ+မဗြုဝုံ ပရေ။
သင်္ချာ+ကမ္မာဒိကာနန္တု, ဝိဘတ္တိ ဝါစကာ မတာ။

သကတ္ထ+ဒဗ္ဗ+လိင်္ဂါနိ, သင်္ချာ+ကမ္မာဒိပဉ္စကံ။
သဒ္ဒတ္ထ+မဗြုဝုံ ကေစိ, ဝိဘတ္တိ ပန ဇောတကာတိ စ။

တတော ဧကမှိ ဝတ္တဗ္ဗေ ဧကဝစနံ ဗဟုမှိ ဝတ္တဗ္ဗေ ဗဟုဝစနဉ္စာတိ အနိယမေန ပသင်္ဂေ "နာမသ္မာ"တိ အဓိကာရော။

၃၇. ပဌမာ+တ္ထမတ္တေ

နာမသ္သာ+ဘိဓေယျမတ္တေ ပဌမာဝိဘတ္တိ ဟောတီတိ ဝတ္တိစ္ဆာဝသာ ပဌမာယေ+ကဝစနဗဟုဝစနာနိ။ သိ ယောက္ကတိ ပဌမာ။ သိသ္သိ+ကာရသ္သာ+နုဗန္ဓတ္တာ အပ္ပယောဂေါ။ ပယောဇနံ "ကိ+မံသိသူ"တိ သံကေတော, တထာ အံဝစနသ္သာ+ကာရသ္သ။ ဧတ္ထ တထာတိ ဝုတ္တသ္သာတိဒေသော အညဒီယဓမ္မာန+မညတ္ထပါပန+မတိဒေသော။ ဧကမှိ ဝတ္တဗ္ဗေ ပဌမေကဝစနံ သိ။

အတောတိ ဝတ္တတေ, အတောတိ နာမဝိသေသနတ္တာ "ဝိဓိဗ္ဗိသေသနန္တသ္သာ"တိ ပရိဘာသတော အကာရန္တတော နာမသ္မာ ဝိဓိ။

၁၀၉. သိသ္သော

အကာရန္တတော နာမသ္မာ သိသ္သ ဩ ဟောတိ။ ပုဗ္ဗသရလောပေ သုဂတော တိဋ္ဌတိ။ ဗဟုမှိ ဝတ္တဗ္ဗေ ဗဟုဝစနံ ယော။ ဧဝံ ဥပရိပိ ယောဇေတဗ္ဗံ။

၄၁. အတော ယောနံ ဋာဋေ

အကာရန္တတော နာမသ္မာ ပဌမာဒုတိယာယောနံ ဋ္ဌာဋ္ဌေ ဟောန္တိ ယထာက္ကမံ။ ဋ္ဌကာရာနုဗန္ဓတ္တာ ''ဋ္ဌာနုဗန္ဓ ဓာ+နေကဝဏ္ဏာ သဗ္ဗဿာ''တိ သဗ္ဗာဒေသော။ သုဂတာ တိဋ္ဌန္တိ။

''ပဌမာ+တ္ထမတ္တေ''တိ ဝတ္တတေ။

၃၈. အာမန္တဏေ

အာမန္တဏာဓိကေ အတ္ထမတ္တေ ပဌမာဝိဘတ္တိ ဟောတီတိ ဧကသ္မိံ ဧကဝစနံ သိ။

၁၁၂. ဧ သ္သာ+လပနေ

အာလပနေ သိ ဂသညော ဟောတိ။

''လောပေ''တိ ဝတ္တတေ။

၁၁၇. ဂသီနံ

နာမသ္မာ ဂ+သီနံ လောပေ ဟောတိ။ ဘော သုဂတ စိရံ တိဋ္ဌ။

''ဂေ''တိ ဝတ္တတေ။

၅၉. အယုနံ တ ဒီဃော

အက္ကဥက္ကန္တေ့တေသံ တ ဒီဃော ဟောတိ ဂေ ပရေ တိလိင္ဂေ+တိ ဒီဃေ ဘော သုဂတ သုဂတာ စိရံ တိဋ္ဌ။ သက္က တေ သုဂတာတိ ဒီဃံ ဒူရာလပနေယေဝိ+စ္ဆန္တိ, သမီပာလပနေပိ ဒဿနတော တံ န ဂဟေတဗ္ဗံ။ ဗဟုဝစနေ ယောဿ ဋ္ဌာ, သုဂတာ စိရံ တိဋ္ဌထ။

၂. ကမ္မေ ဒုတိယာ

တသ္မိံ ကမ္မကာရကေ ဒုတိယာဝိဘတ္တိ ဟောတိ။ အံယောက္ကတိ ဒုတိယာ။ ဧတ္ထ ဒုတိယာတတိယာဒိဘာတေ ဝိဘတ္ တိသုတ္တေ သိယော က္ကတိ ပဌမာဝိဘတ္ယာဒီနိ+မုပာအယ ဝုစ္စတိ, တံ တံ ဥပာအယ ပညတ္တတ္တာ။ ဒုတိယေကဝစနံ အံ, အကာရဿာ+ပယောဂေ။ သုဂတံ ပဿ။ ဒုတိယာဗဟုဝစနံ ယော, တဿ ဋ္ဌေ, သုဂတေ ပဿ။

၁၉. ကတ္တုကရဏေသု တတိယာ

တသ္မိံ ကတ္တရိ ကရဏေ စ ကာရကေ တတိယာဝိဘတ္တိ ဟောတိ။ နာ+ဟိက္ကတိ တတိယာဝိဘတ္တိ။ တတိယာ ဧကဝစနံ နာ။

''နာဿာ''တိ ဝတ္တတေ။

၁၀၈. အတေ+န

အကာရန္တတော နာမသ္မာ ပရဿ နာဝစနဿ နောဒေသော ဟောတိ နိစ္စံ။ သုဂတေန ကတံ။

၉၈. သုဟိသွ+ဿေ

အကာရန္တဿ သုဟိသွေ+ဟောတိ။ သုဂတေဟိ။

“ဝေ”တိ ဝတ္တတေ။

၉၅. သ္မာဟိသ္မိံနံ မ္ဟာဘိမ္ဟိ

နာမသ္မာ ပရေသံ သ္မာဟိသ္မိံနံ မ္ဟာဘိမ္ဟိ ဟောန္တိ ယထာက္ကမံတိ ဟိသ္သ ဘိအာဒေသေ သုဂတေဘိ။ ကရဏေ သုဂတေန လောကော ပုညံ ကရောတိ, သုဂတေဟိ သုဂတေဟိ တ။

၂၄. စတုတ္ထီ သမ္ပဒာနေ

တသ္မိံ သမ္ပဒာနကာရကေ စတုတ္ထီ သိယာ။ သ+နံက္ကတိ စတုတ္ထီ။ စတုတ္ထေ+ကဝစနံ သ။ ဝိဘတ္တိသုတ္တေ သ္သ+နံတိ ဒီဃဟဒ္ဒေန သုဂတသ္သာတိ သိဒ္ဓေပိ “ဈလာ သသ္သ နော” တ္ယာဒိကာရိယသုတ္တေသု သ္သသ္သာတိ အက္ခရကရဝတာ ဟောတီတိ လာဃဝတ္ထ+မိဒ+မာရဒ္ဓံ –

၅၁. သုဥ သသ္သ

နာမသ္မာ   ပရသ္သ သသ္သ သုဉာဂမော ဟောတိ။ သ စ “ဆဌိယာ”တိ ဝတ္တမာနေ –

၁,၂၀. ဉကာနု ဗန္ဓာ+ဒ္ယန္တာ

ဆဋ္ဌိနိဒ္ဒိဌ္ဌသ္သ ဉနုဗန္ဓ+ကာနုဗန္ဓာ အာဒ္ယန္တာဟောန္တီတိ အာဒ္ယဝယတေ။ ဥကာရော ဥစ္စာရဏတ္ထော, ညကာရော အသ္မိံ သုတ္တေ သံကေတတ္ထော။ သုဂတသ္သ အနံ ဒေတိ။

၁,၅၈. “ဗဟုလံ”တ္ယ+ဓိကာရော

ဗဟုလာဓိကာရံ ကပ္ပဒုမမိဝ မညန္တိ သဒ္ဒိကာ။ တဥ္စ –

ကွဝစိ ပဝတ္တ္တ+ပဝတ္တိ၊ ကွဝစ+ညံ ကွဝစိ တ ကွဝစိ။
သိယာ ဗဟုလသဒ္ဒေန၊ ဝိဓိ သဗ္ဗော ယထာဂမံတိ –

စတုဗ္ဗိဓံ ဗဟုလံ သမိက္ခန္တိ။

“အတော တ”တွေဝဝ,

၄၄. သသ္သာယ စတုတ္ထိယာ

အကာရန္တတော ပရသ္သ စတုတ္ထိယာ သသ္သ အာယော ဟောတိ တ ဗဟုလံ။ သုဂတာယ။ ယေဘုယ္ယေန တာဒတ္ထေယေတ+ယ+မာယော ဒိသ္သတီတိ က္ကတော ပရံ နော+အဟာရိယတေ။ စတုတ္ထိဗဟုဝစနံ နံ,

“ဒီဃော”တိ ဝတ္တတေ။

၈၉. သုနံဟိသု

နာမသ္သ   ဒီဃော ဟောတိ သုနံဟိသု။ သုဂတာနံ။

၂၉. ပဥ္စမ္ယ+ဝဓိသ္မာ

တေသ္မာ အဝဓိကာရကာ ပဥ္စမီဝိဘတ္တိ ဟောတိ။ သ္မာ+ဟိက္ကတိ ပဥ္စမီ။ ပဥ္စမ္ယေကဝစနံ သ္မာ,

“အတော” “ဋ္ဌာဋ္ဌေ” “ဝေ”တိ စ ဝတ္တတေ။

၄၃. သ္မာ+သ္မိံနံ

အကာရန္တတော နာမသ္မာ ပရေသံ သ္မာ+သ္မိံနံ ဋ္ဌာ+ဋ္ဌေ ဟောန္တိ တ ယထာက္ကမံ။ သုဂတာ အပေဟိ သုဂတမှာ သုဂတသ္မာ တ။ ပဉ္စမီဗဟုဝစနဉှိ, သုဂတေဘိ သုဂတေဟိ။

၃၉. ဆဋ္ဌီ သမ္ဗန္ဓေ

ကာရကေဟိ အညော သမ္ဗန္ဓော, တတ္ထ ဆဋ္ဌီဝိဘတ္တိ ဟောတိ။ သ+နံက္ကတိ ဆဋ္ဌီ, ဆဋ္ဌေကဝစနံ သ, သုဂတဿ ဝိဟာရော, ဆဋ္ဌီဗဟုဝစနံ နံ, သုဂတာနံ။

၁၄. သတ္တမျာ+ဓာရေ

အာဓာရကာရကေ သတ္တမီဝိဘတ္တိ ဟောတိ။ သ္မိံ+သုက္ကတိ သတ္တမီ။ သတ္တမျေကဝစနံ သ္မိံ, သုဂတေ ပတိဋ္ဌိတံ သုဂတမှိ သုဂတသ္မိံ တ။ သတ္တမီဗဟုဝစနံ သု, “သု+ဟိသွ+သ္သေ”တိ ဧ, သုဂတေသု။

သုဂတော, သုဂတာ။ ဘော သုဂတ, ဘော သုဂတာ, ဘဝန္တော သုဂတာ။ သုဂတံ, သုဂတေ။ သုဂတေန, သုဂတေဘိ , သုဂတေဟိ။ ကရဏေ သုဂတေန, သုဂတေဘိ, သုဂတေဟိ။ သုဂတဿ, သုဂတာယ, သုဂတာနံ။ သုဂတာ, သုဂတမှာ, သုဂတသ္မာ, သုဂတေဘိ, သုဂတေဟိ။ သုဂတဿ, သုဂတာနံ။ သုဂတေ, သုဂတမှိ, သုဂတသ္မိံ, သုဂတေသု။

သုဂတော သုဂတော။ သုဂတံ နမတိ။ သုဂတေန ကတော။ သုဂတေန ဇိတော။ သုဂတဿ ဒဒေ။ သုဂတာ ဝိဂတော။ သုဂတဿ သုတော။ သုဂတေ ရမတေ။ ဧဝံ –

သူရာ+သုရ+နရော+ရဂ+နာဂ+ယက္ခာ၊
ဂန္ဓဗ္ဗ+ကိန္နရ+မနုဿ+ပိသာစ+ပေတာ။
မာတင်္ဂ+ဇင်္ဂမ+တုရင်္ဂ+ဝရာဟ+သီဟာ၊
ဗျဂ္ဃ+စ္ဆ+ကစ္ဆပ+တရစ္ဆ+မိဂ+ဿ+သောဏာ။

အာလောက+လောက+နိလယာ+နိလ+စာဂ+ယောကာ၊
တယာမ+ကမ+နိဂမာ+ဂမ+ဓမ္မ+ကာမာ။
သင်္ဃော+ဃ+ဃောသ+ပဋိဃာ+သဝ+ကောဓ+လောဘာ၊
သာရမ္ဘ+ထမ္ဘ+မဒ+မာန+ပမာဒ+မက္ခာ။

ပုန္နာဂ+ပူဂ+ပနသာ+သန+စမ္ပက+မ္ဗ-
ဟိန္တာလ+တာလ+ဝကုလ+ဇ္ဇုန+ကိံသုကာ စ။
မန္ဒာရ+ကုန္ဒ+ပုစိမန္ဒ+ကရဉ္ဇ+ရုက္ခာ၊
ဥဇ္ဈာ မယူရ+သကုဏ+ဏ္ဍဇ+ကောဉ္စ+ဟံသာ။

သုဂတသဒ္ဒေါဝ, ယတော သဗ္ဗော သဒ္ဒော, န သဒ္ဒတာလိတတ္တောဝ, အထ ခေါ သံယောကဒိဝသေနပိ အတ္ထံ ဝဒန္တိ။ တေနေ+တံ ဝုစ္စတိ –

သံယောက ဝိပ္ပယောက စ၊ သာဟစရိယာ+ဝိရောဓတော။
အတ္ထာ ပကရဏာ လိင်္ဂါ၊ သဒ္ဒန္တရသမီပတော။

သာမတ္ထော+စိတ္တ+ဒေသေဟိ ၊ ကာလ+ဗျတ္တာ+နုရူပတော။

ဥပစာရ+ကာကုဘေဒါ၊ သမ္ဗန္ဓေဟု+ပလက္ခဏာ။

ဝစနာ စ တဒင်္ဂတ္တာ၊ ပဓာနတ္တာတိအာဒိဟိ။
သဒ္ဒ+တ္ထာ ပဝိဘဇ္ဇန္တေ၊ န သဒ္ဒါဒေဝ ကေဝလာတိ။

တတ္ထ သံယောဂတော တာဝ, ''သကိသောရာ ဓေနု ဒီယတူ''တိ, ကိသောရော အဿပောတကော, တံသံယောဂတော ဝဠဝတ ဧဝ ပတီယတေ။

ဝိပ္ပယောဂတော – ''အကိသောရာ အာနီယတူ''တိ တပ္ပဋိသေဓာ ဝဠဝတ ဧဝ ပတီယတေ။

သဟာစရဏတော – ''ရာမ+လက္ခဏ''ဣတိ ဥဘိန္နံ သဟာစရဏေန ရာမောတိ အသရထိ ဧဝ ရာမော, န အညာဘိဓာနော ဇာမဒဂ္ဂျာဒိ။ လက္ခဏောပိ သောမိတ္တိ ဧဝ, န တု ယော ကောစိ လက္ခဏော။

ဝိရောဓတော – ''ရာမ+ဇ္ဇုနာ'' ဣတိ ဘဂ္ဂဝေ သဟာဿဗာဟု စ အညမညဝိရုဒ္ဓါတိ တေ ဧဝ ပတီယန္တေ, န အသရထိ သဗ္ဗသာစိ စ။

အတ္ထတော – ''သိန္ဓဝ+မာနယ, ပဝိသာမိ ရဏင်္ဂဏ''မိတိ ရဏင်္ဂဏပဝေသော တဟာနဝိသေသေန ဟောတီတိ အတ္ထတော တုရင်္ဂပတီတိ, န တု လဝဏဝိသေသံ။

ပကရဏတော-ဘောဇနဝိဓိမှိ ဥပသင်္ခရိယမာနေ ''သိန္ဓဝ+မာနယေ''တိ, အတ္ရ ဟိ သဒ္ဒန္တရဿာ+ဘာဝေပိ ဘောဇနောပကရဏသမတယ+မာလောကိတဘာဝတော လဝဏေ ပဋိပတ္တိ, တာဒိသော ဟိ ပတ္ထာတေတိ။

လိင်္ဂတော – ''ဒေဝဒတ္တံ ပဌမ+မုပဝေသယ သမာရာဓိတဂုရုံ''တိ, အတ္ရ သမာရာဓိတဂုရုတ္တေန လိင်္ဂေန တသ္သ ဗာဟုဿစ္စ+မဝဂမ္မတေ, န တု ယော ကောစိ ဒေဝဂုဏော။

သန္နိဓာနတော – ''အဇ္ဇုနော ကတဝီရိယောတိ'' ပတီယတေ, နော အကတဝီရိယော အဇ္ဇုနောတိ။

သာမတ္ထိယတော – ''အနုဒရာ ကညာ''တိ ဥဒရေ အသတိ ကညာ ဧဝ နတ္ထီတိ တဿာ ကိသင်္ဂိယာ မဇ္ဈပဒေသောတိ ပတီယတေ။

ဩစိတ္ယတော – ''ရာမသဒိသော+ယံ'' ဣတိ, အတ္ရ ဟိ ရာမော ပယုတ္တအသရထိသ္မိံ ဘိယျော သာဓာရဏော ပရိစယောတိ အသရထိ ဧဝ ပတီယတေ, န ဘဂ္ဂဝရာမော။

ဒေသတော – ''ပေဌဟ'' ဣတိ ကိသ္မိဉ္စိ ဒေသေ ပသံသာဝစနံ။ ကိသ္မိဉ္စိ အက္ကောသဝစနံ။

ကာလတော – ''ပစေ''တိ ဒက္ခိဏာပထေ ကတ္တစိ ပုဗ္ဗဏှေ ယာဂုဟာကေ, သာယဏှေ တု ဩဒနပာကေ။

ဗျတ္တိတော – ''ကမဿ အဒ္ဓ'' မိတိ သမဘာဂေ, နပုံသကတ္တာ။ ''ကမဿ အဒ္ဓေ''တိ ပုမတ္တေန တု အသမဘာဂေ။

အနုရူပတော – ''နရပတိ သာဓု ရက္ခတိ ကေမဏ္ဍလ''မိတိ မဟီမဏ္ဍလဟာလနံ ရာဇိနော+နုရူပ+မိတိ မဟီမဏ္ဍလဟာလနေဝ ပတီတိ, န တု ကေယူထရက္ခနေ။

ဥပစာရတော – အတံသဘာဝေ တံသဘာဝတရောပန+မုပစာရော, သ စ တဒင်္ဂော, တဒ္ဓမ္မော, တံသဟာစရိယော, တံသမီပေတိ စတုဗ္ဗိဓော , တတ္ထ ယထာက္ကမံ မဥ္စာ ဥက္ကောသန္တိ, အဂ္ဂိ မာဏဝေ, ယဋ္ဌိံ ပဝေသယ, ဂင်္ဂာယံ ဝဇောတိ။

ကာကုတော-ကာကုသဒ္ဒော ဣတ္ထိယံ, သ စ ဝိကာရ+သောက+ဘီတိ+ခနိရူပေသု ဒိဿတိ, ဝတ္တု ကာယဝိကာရာ ကထဋ္ဌိ တံ အကတတအပိ ကေနစိ အညေန "ကိံ တ္ဝံ တံ အကာသိ "ဣတိ ပုဋ္ဌော ကောပေန ဘမုဘေအ "အဟံ ကတ တ အမှဟီ"တိ ကထေတိ, တဿ ဘမုဘေဒကိရိယာ အကိရိယာပဋ္ဌိညံ သူစယတိ။

သမ္ဗန္ဓ တော – "မာတရိ သမ္မာ ဝတ္တိတဗ္ဗံ, ပိတရိ သုဿူယိတဗ္ဗံ" ဣတိ, အတ္ထ ဟိ သမာတရိ သပိတရီတိ သမ္ဗန္ဓိသဒ္ဒာဘာဝေပိ သာ မာတာ သော ပိတာ စ အဿ ပုတ္တဿာတိ ပတီယတေ။

ဥပလက္ခဏတော – "ကာကေဟိ ရက္ခိတဗ္ဗံ ဒဓိ"တိ ကာကသဒ္ဒော သဗ္ဗေသ+မုပဃာတကာနံ သာမညံ ဥပလက္ခေတီတိ သုနခါဒိသဗ္ဗေဟိပိ နိတရီယတေ။

ဝစနတော – "အရာ"ဣတိ အရသဒ္ဒော ကလတ္တေ ဗဟုဝစနန္တော, အညတ္ထ အနိယတဝစနော။

တဒင်္ဂတ္တာ – "သဇ္ဇိတံ ဘောဇနံ"မိတိ ဝုတ္တေ တပ္ပရိက္ခာရတ္တာ တဒုပကရဏ အာသန, ဟတိ, ဗျဉ္ဇနာဒီနံ သမ္ပာဒနမ္ပိ ပတီယတေ။

ပဏနဘာဝတော – "နိဂ္ဂစ္ဆတိ အဝနိနာထော"တိ ရညော နိဂ္ဂမနေန တဒုပဇီဝိနမ္ပိ နိဂ္ဂမနံ ဝိညာယတိ။

ဝုတ္တဉ္စ –

နေယျနီတတ္ထသုတ္တေသု ၊ ဉေယျံ သဒ္ဒတ္ထမတ္တကံ။
နေ+တ္ထ ဝတ္တဗ္ဗအတ္ထေန၊ သုတ္တံ နီတတ္ထကံ ဘဝေတိ။

ဝေ+မညေသမ္ပိ အကာရန္တာနံ ပုလ္လိင်္ဂာနံ သဒ္ဒာနံ ရူပနယော ကိရိယာ+ဘိသမ္ဗန္ဓော စ။ သုဂတသဒ္ဒတော ယ ဿ သဒ္ဒဿ ဝိသေသော အတ္ထိ, တံ ဝက္ခာမ။ ဣတော ပရံ ဆဋ္ဌိယာ စတုတ္ထီသမတ္တာ ပဉ္စမီဗဟုဝစနဿ စ တ တိယာဗဟုဝစနေန သမတ္တာ န တာ ဒဿိယန္တေ။

ဂုမ္ဗ သိ, "အတော" "သိဿာ"တိ စ ဝတ္တတေ။

၁၁၀. က္ဝစေ+တ။

အကာရန္တတော နာမသ္မာ ပရဿ သိဿ ဧ ဟောတိ တ က္ဝစိ။ ဂုမ္ဗေ ဂုမ္ဗော, ဂုမ္ဗာ။ ဘော ဂုမ္ဗ ဂုမ္ဗာ, ဘဝ န္တော ဂုမ္ဗာ ဣစ္စာဒိ သုဂတသမံ။ ဧဝံ ဖုဿိတဂ္ဂေ ဖုဿိတဂ္ဂေ, ဝတ္တဗ္ဗေ ဝတ္တဗ္ဗော ဣစ္စာဒိ။ သိသ္ဝ သော+ကာရဿ နိစ္စတ္တာ ကတ္ထစိ ပက္ခေ ဧကာရတ္တ+မိဒ+မာရဒ္ဓန္တိ သိဿော+ကာရပက္ခေ ဧဝ ဘဝတီတိ "အံ နပုံသကေ"တိ အ+မာဒေသေန ဧကာရဿ နပုံသကဝိသယေ ဗာဓိတတ္တာ "ဗဟုလံ" ဝိဓာနာ နပုံသကေပိ သုခေ ဒု က္ခေတိ က္ဝစိ ဟောတေဝ။

"ယောဿ" "ဋ္ဌေ"တိ စ ဝတ္တတေ။

၁၃၅. ဧကစ္စာဒီဟ+တော

အကာရန္တေဟိ ဧကစ္စာဒီဟိ ယောနံ ဋ္ဌေ ဟောတိ။ ဧကစ္စေ, ဧကစ္စေ။ ဘော ဧကစ္စ ဧကစ္စာ, ဧကစ္စေ။ ဧကစ္စံ, ဧကစ္စေ။ ဧဝံ သေ+သ+ပဠမသဒ္ဒာနံ။

ကောဓေ , ကောဓာ။ ဘော ကောဓ ကောဓာ, ကောဓာ။ ကောဓံ, ကောဓေ။

"နာဿ" "သာ"တိ စ ဝတ္တတေ။

၁၀၇. ကောဓာဒီဟိ

ကောဓာဒီဟိ နာသ္သ သာ ဟောတိ တ။ ကောဓသော ကောဓနေ။ အတ္ထသော အတ္ထေန။ “ယေ ဥတ္တမတ္ထာနိ တယိ လဘိမှာ”တိ အတ္ထသဒ္ဒော နပုံသကလိင်္ဂေပိ ဒိဿတိ။

“သ္မိနော ဋ္ဌိ”တိ စ ဝတ္တတေ။

၁၇၅. ဒိတဒိတော

ဒိတဒီဟိ နာမေဟိ သ္မိနော ဋ္ဌိ ဟောတိ နိစ္စံ။ ဒိဝိ, ဇဝံ ဘုဝိ။ တွေဋ္ဌိမှဟိ နိစ္စံ ဝကာရာဂမော ရဿော စ။ တွေ ဘူ သဒ္ဒော ဝဓူသဒ္ဒသမံ။

“ဝေ”တိ ဝတ္တတေ။

၁၄၄. မနာဒီဟိ သ္မိံ+သံ+နာ+သ္မာနံ သိ+သော+ဩ+သာ+သာ

မနာဒီဟိ သ္မိ+မာဒီနံ သိ+သော+ဩ+သာ+သာ ဟောန္တိ တ ယထာက္ကမံ။ မနော, မနာ။ ဘော မန မနာ, မနာ။ မနော, မနံ, မနေ။ မနသာ မနေန, မနေဟိ မနေဘိ။ မနသော မနဿ, မနာနံ။ မနသာ မနာ မနမှာ မနသ္မာ, မနေဟိ မနေဘိ။ မန သိ မနမှိ မနသ္မိံ, မနေသု။

ဇဝံ ဝစော ပယော တေဇော၊
တပော စေတော တမော ယသော။

အယော ဝယော သိရော သရော၊
ဥရော+တွေ+တေ မနာဒယော။

ရူပသိဒ္ဓိယံ အဟ+ရဟာသဒ္ဒာ မနာဒီသု ပဌိတာ။ အဟဿ အာဟဒိတ္တာ ရဟောတိ နိဟာတတ္တာ ရဟာသီတိ ဝိဘတ္တ ယန္တပဋ္ဌိရူပကနိဟာတတ္တာ က္လဓ န ဂဟိတာ။

ဂစ္ဆန္တ သိ, “သိဿ” “ဝေ”တိ စ ဝတ္တတေ။ ပရတော ဘိယျော နာနုဝတ္တယိဿာမ, ဝုတ္တိယာ ဇဝ အနု ဝတ္တဿ ဂမ္ယမာနတ္တာ။

၁၄၈. န္တဿံ

သိမှိ န္တပစ္စယဿ အံ ဟောတိ တ။ “သုတာနုမိတေသု သုတသမ္ဗန္ဓော ဗလတ”တိ ဉာယာ “န္တဿာ”တိ သုတတ္တာ န္တဿေဝ အံ, န တဒန္တဿ အနုမိတဿ သဒ္ဒဿ။ ဇဝ+မုပရိပိ န္တ+န္တုနံ အာဒေသဝိဓာနဠာနေသု။ “ဂသိနံ”တိ သိလောပေ။ ဂစ္ဆံ ဂစ္ဆန္တော။

၂၁၅. န္တ+န္တူနံ န္တော ယောမှိ ပဌမေ

ပဌမေ ယောမှိ န္တ+န္တူနံ သဝိဘတ္တီနံ န္တောက္ကစ္စာဒေသော ဟောတိ တ။ သ စ ဗဟုလာဓိကာရာ ပုမေဝ, ဂစ္ဆန္တော ဂစ္ဆန္တာ။

၂၁၈. ဋ+ဋာ+အံ ဂေ

ဂေ ပရေ န္တ+န္တူနံ သဝိဘတ္တီနံ ဋ+ဋာ+အံက္ကစ္စာဒေသော နိစ္စံ ဟောန္တိ ဗဟုလံ။ ဘော ဂစ္ဆ ဂစ္ဆာ ဂစ္ဆံ, ဂစ္ဆ န္တော ဂစ္ဆန္တာ။

၉၂. န္တသ္သ စ ဋ္ဌ ဝံ+သေ

အံသေသု န္တပစ္စယသ္သ ဋ္ဌ ဟောတိ တ န္တုသ္သ စ။ ဝဝတ္တိတဝိဘာသာ+ယံ။ ဂစ္ဆံ ဂစ္ဆန္တံ, ဂစ္ဆန္တော။

၂၁၇. တော+တာ+တိ+တာ သ+သ္မာ+သ္မိံ နာသု

သ+သ္မာ+သ္မိံ+နာသု န္တ+န္တုနံ သဝိဘတ္တီနံ တော+တာ+တိ+တာ ဟောန္တိ တ ယထာက္ကမံ။ ဂစ္ဆတာ ဂစ္ဆန္တေန, ဂစ္ဆန္တေဟိ ဂစ္ဆန္တေဘိ။ ဂစ္ဆတော ဂစ္ဆသ္သ ဂစ္ဆန္တသ္သ။

၂၁၆. တံ နံမ္ဟိ

နံမ္ဟိ န္တ+န္တုနံ သဝိဘတ္တီနံ တံ တ ဟောတိ။ ဂစ္ဆတံ ဂစ္ဆန္တာနံ။ ဂစ္ဆတာ ဂစ္ဆန္တာ ဂစ္ဆန္တမ္ဟာ ဂစ္ဆန္တသ္မာ။ ဂစ္ဆတိ ဂစ္ဆန္တေ ဂစ္ဆန္တမ္ဟိ ဂစ္ဆန္တသ္မိံ, ဂစ္ဆန္တေသု။

ဇဝံ မဟံ စရံ တိဋ္ဌံ၊ ဒဒံ ဘုဉ္ဇံ သုဏံ ပစံ။
ဇယံ ဇီရံ ဝစံ မီယံ၊ သရံ ကုဗ္ဗံ ဇပံ ဝဇံ။

က္ကစ္စာဒယော။

ဘဝန္တ သိ,

၁၄၉. ဘူတော

နိယမသုတ္တ+မိဒံ။ ဘူဓာတုတော န္တသ္သ အံ ဟောတိ သိမ္ဟိ နိစ္စံ ပုနပ္ပိဓာနာ။ ဘဝံ။

၁၄၆. ဘဝတော တ ဘောန္တော ဂ+ယော+နာ+သေ

ဘဝန္တသဒ္ဒသ္သ ဘောန္တာဒေသော တ ဟောတိ ဂ+ယော+နာ+သေ။ န္တောအာဒေသော, ဘောန္တော ဘောန္တာ ဘဝန္တော ဘဝန္တာ။ ဂေ ပန ဘော ဘောန္တ ဘောန္တာ ဘဝ ဘဝတ ဘဝံ, ဘောန္တော ဘောန္တာ ဘဝန္တော ဘဝန္တာ။ ဘောန္တာဒေသပက္ခေ ဋ္ဌ+ဋ္ဌာ+အံအာဒေသာ ဗဟုလာဓိကာရာ န ဟောန္တိ။ ဘဝံ ဘဝန္တံ, ဘောန္တေ ဘဝန္တေ။ ဘောတာ ဘောန္တေန ဘဝတာ ဘဝန္တေန, ဘဝန္တေဟိ ဘဝန္တေဘိ။ ဘောတော ဘောန္တသ္သ ဘဝတော ဘဝသ္သ ဘဝန္တသ္သ, ဘဝတံ ဘဝန္တာနံ။ ဘဝတာ က္ကစ္စာဒိ ဂစ္ဆန္တသမံ။

ဘောက္ကတိ အာမန္တဏေ နိပာတော, "ကုတော နု အာဂစ္ဆထ ဘော တယော ဇနာ"တိ ဗဟုဝစနေပိ ဒသ္သနတော။ ဇဝံ ဘန္တေတိ။ ဘဒ္ဒေတိ ဘဒ္ဒသဒ္ဒန္တရေန သိဒ္ဓံ။ ဘဒ္ဒန္တက္ကတိ ဒသ္သ ဒ္ဝိဘာဝေန။

သံ သန္တော, သန္တော သန္တာ။ ဘော သ သာ သံ, သန္တော သန္တာ။ သံ သန္တံ "သံယောကဒိလောဟောတိ နသ္သ လောပေ "ယံ ယဥ္ဟိ ရာဇ ဘဇတိ, သန္တံ တ ယဒိ တ အသံ", သန္တေ။ သတာ သန္တေန။

၁၄၅. သတော သဗ ဘေ

သန္တသဒ္ဒသ္သ သဗ ဘဝတိ ဘကာရေ။ သဗ္ဘိ သန္တေဟိ။ နိစ္စတ္တာ သန္တေဘီတိ န ဟောတိ။ သတော သသ္သ သ သန္တသ္သ က္ကစ္စာဒိ ဂစ္ဆန္တသမံ။

၁၅၀. မဟန္တာ+ရဟန္တာနံ ဋ္ဌာ တ

သိမ္ဟိ မဟန္တာ+ရဟန္တာနံ နွဿ ဌာ တ ဟောတိ။ မဟာ မဟံ မဟန္တော, မဟန္တော မဟန္တာ။ အရဟာ အရဟံ, အရဟန္တော အရဟန္တာ ဣစ္စာဒိ ဂစ္ဆန္တသမံ။

အသ္မ သိ,

၁၅၄. ရာဇာဒီယုတာဒိတ္တတ

ရာဇာဒီဟိ ယုတာဒီဟိ စ ပရဿ သိဿ အာ ဟောတိ။ အသ္မာ,

၁၅၆. ယောန+မာနော

ရာဇာဒီဟိ ယုတာဒီဟိ စ ယောန+မာနော တ ဟောတိ။ အသ္မာနော အသ္မာ။ ဘော အသ္မ အသ္မာ, အသ္မာနော အသ္မာ။

၁၅၅. တ+မွဟာ+နင

ရာဇာဒီနံ ယုတာဒီနဉ္စ အာနင ဟောတိ တ အံမွဟိ။ အသ္မာနံ အသ္မံ, အသ္မာနော အသ္မေ။

၈၀. နာသ္သေ+နော

ကမ္မာဒိတော နာဝစနဿ ဧနော တ ဟောတိ။ အသ္မေန အသ္မနာ, အသ္မေဟိ အသ္မေဘိ။ အသ္မဿ, အသ္မာနံ။ အသ္မာ အသ္မမွဟာ အသ္မသ္မာ ဣစ္စာဒိ။

၇၉. ကမ္မာဒိတော

ကမ္မာဒိတော သ္မိနော နိ ဟောတိ တ။ အသ္မနိ အသ္မေ အသ္မမွဟိ အသ္မသ္မိံ, အသ္မေသု။ ကမ္မ စမ္မ ဝေသ္မ ဘသ္မ ဗ္ရဟ္မ အတ္တ အာတုမ ဃမ္မ မုဒ္ဓက္ကတိ ကမ္မာဒယော။ မုဒ္ဓ ဂဏ္ဍိဝခန္ဓ အဏိမ လဃိမာဒယော အသ္မသမာ။ ရာဇ ဗ္ရဟ္မ သခ အတ္တ အာတုမ ဂဏ္ဍိဝခန္ဓ အသ္မ အဏိမ လဃိမာဒယော ရာဇာဒယော။

''ခမ္မော တ+ညတ္တေ''တိ ဂဏသုတ္တေန ရာဇာဒိသု ပဋ္ဌိတတ္တာ ဒဠှဓမ္မော ဒဠှဓမ္မာတိ တ ဟောတိ။ ယုဝ သာ သုတ မဃဝ ပုမ ဝတ္တဟာတိ ယုတာဒယော။ ရာဇာ, ရာဇာနော ရာဇာ။ ဘောရာဇ ရာဇာ, ရာဇာနော ရာဇာ။ ရာဇာနံ ရာဇံ, ရာဇာနော ရာဇေ။

၁၂၃. ရာဇဿိ နာမွဟိ

''သဗ္ဗဒတ္တေန ရာဇိနာ''တိ ဟဋ္ဌမ္ဗတိ ဣဒ+မာရဗ္ဘံ။ ရာဇဿိ တ ဟောတိ နာမွဟိ။ ရာဇိနာ။

၂၂၂. နာ+သ္မာသု ရညာ

နာ+သ္မာသု ရာဇဿ သဝိဘတ္တိဿ ရညာ ဟောတိ နိစ္စံ။ အနေကဝဏ္ဏတ္တာ သဗ္ဗဿ။ ရညာ။

၁၂၄. သု+နံ+ဟိသူ

ရာဇဿ ဦ ဟောတိ တ သု+နံ+ဟိသု။ ''ဆဋ္ဌိယန္တဿာ''တိ အန္တဿ ဟောတိ။ ရာဇူဟိ ရာဇေဟိ ရာဇူဘိ ရာဇေဘိ။

၂၂၃. ရညော+ရညဿ+ရာဇိနော သေ

သေ ရာဇဿ သဝိဘတ္တိဿ ဧတေ အာဒေသာ ဟောန္တိ။ ရညော ရညဿ ရာဇိနော, ရာဇူနံ။

၂၂၁. ရာဇဿ ရညံ

နံမ္ဟိ ရာဇဿ သဝိဘတ္တိဿ ရညံ တ ဟောတိ။ ရညံ။ ရညာ, ရာဇူဟိ ရာဇေဟိ ရာဇူဘိ ရာဇေဘိ။

၂၂၄. သ္မိမ္ဟိ ရညေ+ရာဇိနိ

သ္မိမ္ဟိ ရာဇဿ သဝိဘတ္တိဿ ရညေ+ရာဇိနိ ဟောန္တိ နိစ္စံ။ ရညေ ရာဇိနိ, ရာဇူသု ရာဇေသု။

၂၂၅. သမာသေ ဝါ

ဣတိ ဂဏသုတ္တေန ရာဇဿ နာ+သ္မာ+သ္မိံသု ယံ ဝုတ္တံ, တံ ဝါ ဟောတိ။ ကာသိရညာ ကာသိရာဇိနာ ကာသိရာဇေန, ကာသိရာဇူဘိ ကာသိရာဇေဘိ ကာသိရာဇူဟိ ကာသိရာဇေဟိ။ ကာသိရညော ကာသိရညဿ ကာသိရာဇိနော ကာသိရာဇဿ။ ကာသိရညာ ကာသိရာဇသ္မာ။ ကာသိရာဇူနံ ကာသိရာဇာနံ။ ကာသိရညေ ကာသိရာဇိနိ ကာသိရာဇေ ကာသိရာဇမ္ဟိ ကာသိရာဇသ္မိံ, ကာသိရာဇူသု ကာသိရာဇေသု။

အဒ္ဓာ, အဒ္ဓာနော အဒ္ဓာ။ ဘော အဒ္ဓ အဒ္ဓာ, အဒ္ဓာနော အဒ္ဓာ။ အဒ္ဓာနံ အဒ္ဓံ, အဒ္ဓာနော အဒ္ဓေ။

၁၉၂. ပုမ+ကမ္မ+ထာမ+ဒ္ဓာနံ သ+သ္မာသု စ

ပုမာဒီန+မု ဟောတိ ဝါ သ+သ္မာသု နာမ္ဟိ စေ+တိ ဥတ္တေ အဒ္ဓုနာ, ကမ္မာဒိတ္တာ ''နာသ္သေ+နော''တိ ဝါ ဧ နော, အဒ္ဓေန အဒ္ဓနာ, အဒ္ဓေဟိ အဒ္ဓေဘိ။ သေ ဥကာရေ စ –

၁,၉. ဣယုဝဏ္ဏာ ဈလာ နာမဿ+န္တေ

နာမံ ဟဋ္ဌိုပဒိကံ, တဿ အန္တေ ဝတ္တမာနာ ဣဝဏ္ဏုဝဏ္ဏာ ဈလသညာ ဟောန္တိ ယထာက္ကမံ။ ဣ စ ဥ စ ဣယု, ဣယု စ တေ ဝဏ္ဏာ စေတိ ဣယုဝဏ္ဏာ, ''ဒွန္ဒန္တေ သူယမာနံ ပစ္စေက+မဘိသမ္ဗန္ဓိယ တေ''တိ ဝုတ္တတ္တာ ဝဏ္ဏသဒ္ဒံ ပစ္စေက+မဘိသမ္ဗန္ဓိယ ''ဣဝဏ္ဏုဝဏ္ဏာ''တိ ဝုတ္တံ။

၈၁. ဈလာ သဿ နော

ဈလတော သဿ နော ဝါ ဟောတိ။ အဒ္ဓုနော အဒ္ဓုဿ အဒ္ဓဿ, အဒ္ဓာနံ။

၈၂. နာ သ္မာဿ

ဈလတော သ္မာဿ နာ ဟောတိ ဝါ, အဒ္ဓုနာ အဒ္ဓုမ္ဟာ အဒ္ဓုသ္မာ အဒ္ဓာ အဒ္ဓမ္ဟာ အဒ္ဓသ္မာ။ ''ကမ္မာဒိတော''တိ သ္မိနော နိ, အဒ္ဓနိ အဒ္ဓေ အဒ္ဓမ္ဟိ အဒ္ဓသ္မိံ, အဒ္ဓေသု။ အဒ္ဓသဒ္ဒော စေ+တ္ထကာလ+ဒ္ဓာနတစိ, န ဘာဂတစီ။

အတ္တာ, အတ္တာနော ဣစ္စာဒိ ယာဝ ဒုတိယာ ရာဇာဝ, ကမ္မာဒိတ္တာ ဧနေ အတ္တေန အတ္တနာ။

၁၉၅. သု+ဟိသု နက

အတ္တ+အာတုမာနံ သု+ဟိသု နကာဂမော ဟောတိ။ ''ဥကာနုဗန္ဓာ+ဒ္ယန္တာ''တိ ပရိဘာသတော ကကာရော အန္တာဝယဝတ္တော, အတ္တနေဟိ အတ္တေဟိ အတ္တနေဘိ အတ္တေဘိ။

၁၉၄. နော+တ္တာတုမာ

အတ္တ+အာတုမေဟိ သသ္သ နော တ ဟောတိ။ အတ္တနော အတ္တသ္သ, အတ္တာနံ။

၁၉၆. သ္မာသ္သ နာ ဗြဟ္မာ စ

ဗြဟ္မ အတ္တ+အာတုမေဟိ စ ပရသ္သ သ္မာသ္သ နာ ဟောတိ နိစ္စံ။ အတ္တနာ။ သ္မိမ္ဟိ ကမ္မာဒိတ္တာ နိ, အတ္တနိ အတ္တေ အတ္တမ္ဟိ အတ္တသ္မိံ, အတ္တနေသု အတ္တေသု။ အာတုမာ အတ္တာဝ။

ဗြဟ္မာ, ဗြဟ္မာနော ဗြဟ္မာ, ''ဗြဟ္မသ္သု တ''တိ သုတ္တေ ''ဗြဟ္မသ္သူ''တိ ယောဂဝိဘာဂ အာနောမ္ဟိ ဗြဟ္မသ္သ ဥ, ပရသ္သရလောပေ ဗြဟ္မုနောတိပိ သိဇ္ဈတိ။ အယဥ္စ ဗြဟ္မသံယုတ္တေ ဒိဿတိ။ ဗြဟ္မာ ဂေ-

၆ဝ. ဃ+ဗြဟ္မာဒိတေ

အာကတိဂဏော+ယံ , အာကတီတိ ဇာတိ, ဇာတိပဓာနဂဏောတ္ယ+တ္ထော။ ဃသညတော ဗြဟ္မ+ကတ္တု+က္ကသိ+သခာဒီဟိ စ ဂသ္သေ+တ ဟောတိ။ ဘော ဗြဟ္မေ ဗြဟ္မ, ဗြဟ္မာနော ဗြဟ္မ။ ဗြဟ္မာနံ ဗြဟ္မံ, ဗြဟ္မာနော ဗြဟ္မေ။

၁၉၁. နာမ္ဟိ

ဗြဟ္မသ္သု ဟောတိ နာမ္ဟိ နိစ္စံ။ ဗြဟ္မုနာ, ဗြဟ္မေဟိ ဗြဟ္မေဘိ။

၁၉ဝ. ဗြဟ္မသ္သု တ

ဗြဟ္မသ္သု တ ဟောတိ သ+နံသု။ ''ဈလာ သသ္သ နော''တိ နော။ ဗြဟ္မုနော ဗြဟ္မုသ္သ ဗြဟ္မသ္သ, ဗြဟ္မူနံ ဗြဟ္မာနံ။ ''သ္မာသ္သ နာ ဗြဟ္မာ စေ''တိ သ္မာသ္သ နာ, ဥကာရေ ဗြဟ္မုနာ။ ''အမ္ဗွာဒီဟိ''တိ သ္မိနော နိ, က္ကမသ္သ အာကတိဂဏတ္တာ ဗြဟ္မသ္သ ကမ္မာဒိတ္တေပိ ဧတ္ထ ဝုတ္တာ။ ဗြဟ္မနိ ဗြဟ္မေ ဗြဟ္မမ္ဟိ ဗြဟ္မသ္မိံ, ဗြဟ္မေသု။

သခာ, ရာဇာဒိတ္တာ အာ။

၂,၁၅၇. အာယော နော စ သခာ

သခတော ယောန+မာယော နော ဟောန္တိ တ အာနော စ။ သခာယော သခာနော။

၁၅၉. နော+နာ+သေသွိ

သခသ္သ က္က ဟောတိ နိစ္စံ နော+နာ+သေသု။ သခိနော။

၁၆၁. ယော+သွံ+ဟိသု စာ+ရင

သခသ္သ တ အာရင ဟောတိ ယော+သွံ+ဟိသု သ္မာ+နံသုစ။

၁၇၁. အာရင္သ္မာ

အာရတဒေသတော ပရေသံ ယောနံ ဠော ဟောတိ။ သခာရော သခာ။ ဂေ တု ''ဃ+ဗြဟ္မာဒိတေ''တိ ဧ, သခေ သခ သခာ။ ဗဟုဝစနံ ပဌမာ ဝိယ။ အံမ္ဟိ ''တ+မ္ဟာ+နင''တိ အာနင, သခာနံ သခာရံ သခံ, သခာယော သခာနော သခိနော။

၁၇၂. ဋ္ဌော ဋ္ဌေ တ

အာရတဒေသမှ္ဟာ ယောနံ ဋ္ဌော ဋ္ဌေ တ ဟောန္တိ ယထာက္ကမံတိ ဋ္ဌေ။ အညတ္တ ''အာရဒသ္မာ''တိ ဋ္ဌော။ သခာရေ သခာရော သခေ။ ဋ္ဌောဂ္ဂဟဏံ လာဃဝတ္ထံ။ သခိနာ, သခာရေဟိ သခေဟိ။ ''ဈလာ သသ္သ နော''တိ ဈတော သသ္သ နော, သခိနော သခိဿ, သခာရာနံ။

၁၆၀. သ္မာ+နံသု တ

သခဿ တ က္က ဟောတိ သ္မာ+နံသု။ သခီနံ သခာနံ။

၁၇၁. ဋ္ဌာ နာ+သ္မာနံ

အာရတဒေသမှ္ဟာ နာ+သ္မာနံ ဋ္ဌာ ဟောတိ နိစ္စံ။ သခာရာ, ဗဟုလာဓိကာရာ သခာရသ္မာ။ ''နာ သ္မာဿာ''တိ နာ, သခိနာ သခိသ္မာ သခာ သခမှ္ဟာ သခသ္မာ။

၁၅၈. ဋ္ဌေ သ္မိနော

သခတော သ္မိနော ဋ္ဌေ ဟောတိ နိစ္စံ။ သခေ, သခာရေသု သခေသု။ သခိ သခီတိ က္လတ္တိယံယေဝ ပယောဂေ ဒိသ္သ သတိ, တသ္မာ ''နအဒိတော ငီ''တိ ဝိမှ္ဟိ အာလပနတ္တာ တ ရသ္သော။

ယုတဒိတ္တာ   အာ, ယုတ။

၁၈၁. ယောနံ နော+နေ တ

ယုတဒီဟိ ယောနံ နော+နေ တ ဟောန္တိ ယထာက္ကမံ။ ''ယောန+မာနော''တိ အာနောမှ္ဟိ သိဒ္ဓေပိ ''ဒုတိယဿ နေ''တိ ဂန္ထကရတေ ဟောတီတိ ယထာက္ကမံပတိ လာဃဝတ္ထံ နောဂ္ဂဟဏံ။

၁၇၉. နော+နာ+နေသ္ဝတ

နော+နာ+နေသု ယုတဒီန+မာ ဟောတိ။ ယုတနော ယုတ။ ဘော ယုဝ ယုတ, ယုတနော ယုတ။ ယုတနံ ယုဝံ, ယုတနော ယုတနေ ယုဝေ။ ယုတနာ။

၁၇၈. ယုတဒီနံ သု+ဟိသ္ဝတ+နင

သု+ဟိသု ယုတဒီန+မာနင ဟောတိ။ ယုတနေဟိ ယုတနေဘိ။

၁၉၃. ယုတ သသ္သိ+နော

ယုတ သဿ တ က္လနော ဟောတိ။ ယုဝိနော ယုဝဿ, ယုတနံ။

၁၈၀. သ္မာ+သ္မိံနံ နာ+နေ

ယုတဒဟိ သ္မာ+သ္မိံနံ နာ+နေ နိစ္စံ ဟောန္တိ ယထာက္ကမံ။ ယုတနာ, ယုတနေဟိ ယုတနေဘိ။ ယုတနေ, ယုတနေ သု။ မဃဝ+ပုမ+ဝတ္တဟာသဒ္ဒာ ယုဝသဒ္ဒသမာ။ အယံ ဝိသေသော –

၁၈၇. ဂသ္သံ

ပုမသဒ္ဒတော ဂသ္သ အံ တ ဟောတိ။ ပုမံ ပုမ ပုမာ, ပုမာနော ပုမာ။ ပုမာနံ ပုမံ, ပုမာနော ပုမာနေ ပုမေ။

၁၈၅. နာမ္ဟိ

ပုမသ္သာ ဟောတိ နာမ္ဟိ။ ပုမာနာ။ ''လက္ခဏိကပဋိပဒေဟေတ္တေသု ပဋိပဒောတ္တသ္သေဝ ဂဟဏံ, န လက္ခဏိကသ္သာ''တိ ဉာယာ ပဋိပဒေတ္တနာဝိဘတ္တိ ဧဝ ဂယ္ဟတိ, န နာသ္မာသ္သ, ကတလက္ခဏိကတ္တာ။ ပဋိပဒတ္ထိ စ ''နာမှိ''တိ နာဝိဘတ္တိယာ ပဋိပဒဘူတော အနုကရဏသဒ္ဒေ။ န လက္ခဏိကော နာ။ ''ပုမ+ကမ္မ+ထာမ+ဒ္ဓါနံ တ သ+သ္မာသု စေ''တိ တ ဥတ္တေ ပုမုနာ ပုမေန။ ပုမုနော ပုမုသ္သ ပုမသ္သ။ ပုမုနာ ပုမာ။

၁၈၄. ပုမာတိ

သ္မိနော နေ တ ဟောတိ။ ပုမာနေ ပုမေ ပုမမ္ဟိ ပုမသ္မိံ။

၁၈၆. သုမ္ဟာ စ

ပုမသ္သ သုမ္ဟိ ပုမာဒီနံ ယံ နိစ္စံ ဝုတ္တံ, တံ တ ဟောတီတိ အာနင တ ဟောတိ အာ စ။ ပုမာနေသု ပုမာသု ပုမေသု။ ဝတ္တဟာ, ဝတ္တဟာနော ဝတ္တဟာ ဣစ္စာဒိ ယုဝသဒ္ဒသမံ။

၁၈၉. ဝတ္တဟာ သ+နံနံ နော+နာနံ

ဝတ္တဟာ သနံနံ နောနာနံ နိစ္စံ ဟောန္တိ ယထာက္ကမံ။ ဝတ္တဟာနော ဝတ္တဟာနာနံ။

အကာရန္တံ။

သာ သိ,

၆၄. ကေဝစန+ယောသ္ဝ+ယောနံ

ယော စ ဩ စ ယော, န ယော အယော။ ''အယောနံ''တိ ဃပ္ပဋိသေဓေ အကတေ သ္သ+မာဒီသု ပရေသု ဃသ္သ ဝိကပ္ပေန ရသ္သော, ကေဝစနာဒီသု ယောသု စ ပရေသု ဃသ္သ နိစ္စေန ရသ္သောတိ ဝိရုဒ္ဓတ္ထဂဟဏနိဝတ္တနတ္ထော ဃပဋိသေဓော။ ဩဂ္ဂဟဏ+မုတ္တရတ္ထံ။ ကေဝစနေ ယောသု စ ဃ+ဩကာရန္တဝဇ္ဇိတာနံ နာမာနံ ရသ္သော ဟောတိ တိလိင်္ဂေတိ ရသ္သေ သမ္ပတ္တေ –

၆၆. သိသ္မိံ နာ+နပုံသကသ္သတိ

အနပုံသကသ္သ ရသ္သော န ဟောတီတိ သိမ္ဟိ တု န ရသ္သော။ သာ။ ''ပဇ္ဇုန္နောဝ လက္ခဏပဝုတ္တိ ဇလေပိ ဝသ္သတိ, ထလေပိ ဝသ္သတီ''တိ ဉာယာ ယုတ္တဒိတ္တာ သိသ္သ အာ။ ယောသု ရသ္သေ ''ယောနံ နော+နေ တ''တိ ယောသ္ သ နော။ ''နော နာနေသ္တ''တိ အာ, သာနော။ နောတ္တာဘာဝပက္ခေ ''ယောန+မာနော''တိ တမိကာရသ္သ ဝဝတ္ထိတဝိဘာသတ္တာ နိစ္စ+မာနော, တသ္မာ နော+နေအဘာဝပက္ခေ သာ, သေတိ ရူပပသင်္ဂေ န ဟောတိ။ သာနော။ တထာ နေတ္တာဘာဝပက္ခေ။

၁၈၈. သာသ္သံ+သေ စာ+နင

သာသဒ္ဒသ္သ အာနင ဟောတိ အံ+သေ ဂေ စ နိစ္စံ။ ဘော သာန သာနာ, သာနော။ သာနံ, သာနေ သာနော။ သာနာ, သာနေဟိ သာနေဘိ။ သာနသ္သ, သာနံ။ သာနာ, သာနေဟိ သာနေဘိ။ သာနေ, သာနေသု။

သုတ ယုတဝ။ ''ကေဝစနယောသ္ဝ+ယောနံ''တိ ရသ္သတ္တံ ဝိသေသော။ ဂေ တု –

၁၃၀. ဧ တ

အဃောနံ ဧ တ ရဿော ဟောတိ တိလိင်္ဂေ။ ဘော သုဝ သုတာ။

အာကာရန္တံ။

မုနိ သိလောဟော။ ဓျေ ကတေ –

၉၃. ယောသု ဈိဿ ပုမေ

ဈိသညဿ ဣဿ ယောသု တ ဋ္ဌ ဟောတိ ပုလ္လိင်္ဂေ။ မုနယော, ဈျဂ္ဂဟဏံ ကိံ, ဣကာရန္တသမုဒာယဿ မာ သိယာ။ ဣဂ္ဂဟဏံ ကိံ, ဤကာရဿ တတိ။ အတောတိ သာမညနိဒ္ဒေသာ လက္ခဏိကအကာရတော ယောနံ ဋ္ဌာဋ္ဌေ သမ္ပတ္တာပိ အဝိဓာနသာမတ္ထိယာ န ဟောန္တိ။ သာမတ္ထိယဉ္စ အညထာ အနုပပတ္တိ။

၁၁၄. လောပော

ဈျလတော ယောနံ လောပော ဟောတီတိ ယောလောပေ –

၈၈. ယောလောပ+နိသု ဒီဃော

ယောနံ လောပေနိသု စ ဒီဃော ဟောတိ။ မုနီ။ မုနယောတိ ဇတ္ထ ယောလောပေ ကိမတ္ထံ န ဟောတိ, အက္ကေန ဈျ တ္တဿ နာသိတတ္တာ။ ကိန္တိ ပဌမံ န ဟောတိ, အန္တရင်္ဂတ္တာ ဈျတ္တဿ။ ဘော မုနိ မုနိ, မုနယော မုနီ။ မုနိံ, မုန ယော မုနီ။ မုနိနာ, မုနိဟိ မုနီဘိ။ "ယောလောပနိသု" "ဝိမန္တုဝန္တူနံ" မိစ္စာဒိဉာပကာ ဣကာရုကာရာနံ သုနံဟိသု ဒီဃသ္ သာ+နိစ္စတ္တာ မုနိဟိ မုနိနံ မုနိသု ဣတိပိ ဟောတိ။ "ဈျလာ သဿ နော"တိ နော, မုနိနော မုနိဿ, မုနီနံ။ "နာသ္မာသ္ သာ"တိ နာ, မုနိနာ မုနိမှာ မုနိသ္မာ။ မုနိမှိ မုနိသ္မိံ, မုနီသု။ "ဣတော က္ခဝစိ သဿ ဋာနုဗန္ဓော" (ဂဏသုတ္တ)တိ ဗှု ရဟ္မာဒိသု ဟဍ "ယော စ သိဿော မဟာမုနေ"တိ ဇတ္ထ "ဃ+ဗ္ဗဟ္မာဒိတေ"တိ သဿ ဧ။

ဇဝံ –

ဇောတိ ဟဏိ ဂဏ္ဌိ မုဋ္ဌိ၊ ကုစ္ဆိ ဝတ္ထိ သာလိ ဝီဟိ။
ဗျာဓိ ဩဓိ ဗောဓိ သန္ဓိ၊ ရာသိ ကေသိ သာတိ ဒီပိ။

ဣသိ ဂိနိ မဏိ ဓနိ၊ ဂိရိ ရဝိ ကဝိ ကပိ။
အသိ မသိ နိဓိ ဝိဓိ၊ အဟိ ကိမိ ပတိ ဟရိ။

အရိ တိမိ ကလိ ဗလိ၊ ဇလဓိ စ ဂဟပတိ။
ဥရမိတိ ဝရမတိ၊ နိရုပဓိ အဓိပတိ။
အဉ္ဇလိ သာရထိ အတိထိ၊ သမာဓိ ဥဒဓိပ္ပဘုတယော။

အဂ္ဂိ+ဣသီနံ အယံ ဝိသေသော –

၁၄၇. သိဿာ+ဂ္ဂိတော နိ

အဂ္ဂိသ္မာ သိဿ နိ ဟောတိ တ။ အဂ္ဂိနိ အဂ္ဂိ, အဂ္ဂယော ဣစ္စာဒိ မုနိသဒ္ဒသမံ။

၁၃၃. ဧ့ သိဿိ+သိသ္မာ

ကြာသိသ္မာ သိသ္သ ဌေ တ ဟောတိ။ ကြာသေ ကြာသိ။ ‘‘ဃ+ဗ္ဗဟ္မာဒိတေ’’တိ ဂသ္သ ဧ တ, ဘော ကြာသေ ကြာသိ, ကြာသယော ကြာသီ။ ကြာသိ။

၁၃၄. ဒုတိယသ္သ ယောသ္သ

‘‘ဒုတိယာ ယောသ္သာ’’တိ အဝတ္တ ‘‘ဒုတိယသ္သ ယောသ္သာ’’တိ ဝိသုံ ကရဏံ ‘‘ဧကယောဂနိဒ္ဒိဋ္ဌာန+မပ္ပယေ+ကဒေသော+နုဝတ္တတေ, န တေ့ဝ+ကဝိဘတ္တိယုတ္တာနံ’’တိ ဉာယာ ဒုတိယာယောသ္သာတိ နာနုဝတ္တိယ ယောသ္သာတိ သာမညေန အနုဝုတ္တိယ ဧကစ္စာဒိတော ပဌမာ ယောသ္သာပိ ဋ္ဌေဝိဓာနတ္ထံ။ ကြာသိသ္မာ ပရသ္သ ဒုတိယာယောသ္သ ဌေ တ ဟောတိ။ ကြာသေ ကြာသယော ကြာသီ, သေသံ မုနိသမံ။

အာဒိ, အာဒယော ကြစ္စာဒိ, သ္မိမ္ဟိ –

၅၅. ရတ္ယာဒီဟိ ဌော သ္မိနော

ရတ္ယာဒီဟိ သ္မိနော ဋ္ဌော တ ဟောတိ။ အာဒေ အာဒိမ္ဟိ အာဒိသ္မိံ, အာဒီသု။

သမာသေ ကြကာရန္တတော ယော+သ္မိံသု ဝိသေသော။

၁၈၂. ကြတော+ညတ္ထေ ပုမေ

အညတ္ထေ ဝတ္တမာနတော ကြကာရန္တတော နာမသ္မာ ယောနံ နော+နေ တ ဟောန္တိ ယထာက္ကမံ ပုလ္လိင်္ဂေ။ အရိယဝုတ္တိနော အရိယဝုတ္တယော အရိယဝုတ္တီ။ ဘော အရိယဝုတ္တိ အရိယဝုတ္တိ, အရိယဝုတ္တိနော အရိယဝုတ္တယော အရိယဝုတ္တီ။ အရိယဝုတ္တိံ, အရိယဝုတ္တိနော အရိယဝုတ္တယော အရိယဝုတ္တီ။ အရိယဝုတ္တိနာ ကြစ္စာဒိ တု မုနိသဒ္ဒသမံ။

၁၈၃. နေ သ္မိနော က္ဝစိ

အညတ္ထေ ကြကာရန္တတော နာမသ္မာ သ္မိနော နေ တ ဟောတိ က္ဝစိ။ အရိယဝုတ္တိနေ အရိယဝုတ္တိမ္ဟိ အရိယဝုတ္တိသ္မိံ, အရိယဝုတ္တီသု။ ဧဝံ တောမရင္ကုသပာဏိနော သာရမတိနော ကြစ္စာဒိ။ က္ဝစိဂ္ဂဟဏာ န သဗ္ဗတ္ထ နေ အာဒေသော။

ကြကာရန္တံ။

ဒဏ္ဍီ , သိလောဟော။ ‘‘ဧကဝစနေ’’ စ္စာဒိနာ ရသ္သေ သမ္ပတ္တေ အနပုံသကတ္တာ ‘‘သိသ္မိံနာ+နပုံသကသ္သာ’’တိ နိသေဓော။ ယောမ္ဟိ ဧကဝစနေ စ သဗ္ဗတ္ထ ရသ္သော။

၇၅. ယောနံ နော+နေ ပုမေ

ဈသညိတော ယောနံ နော+နေ တ ဟောန္တိ ယထာက္ကမံ ပုလ္လိင်္ဂေ။ ဒဏ္ဍိနော။

၁၁၅. ဇန္တု+ဟေတ္ဝီဃပေဟိ တ

ဇန္တု+ဟေတူဟိ ဤကာရန္တေဟိ ဃ+ပသညေဟိ စ ပရေသံ ယောနံ တ လောပေ ဟောတိ။ ‘‘ယောလောပနိသု ဒီဃော’’တိ ဒီဃေ ဒဏ္ဍီ ဒဏ္ဍိယော။ ဂေ တု ‘‘ဂေ တ’’တိ တ ရသ္သော။ ဘော ဒဏ္ဍိ ဒဏ္ဍီ, ဒဏ္ဍိနော ဒဏ္ဍီ ဒဏ္ဍိယော။

၇၄. နံ ဈီတော

ဈုသညီတော အံဝစနသ္သ နံ တ ဟောတိ။ ဒဏ္ဍိနံ ဒဏ္ဍိံ, ဒဏ္ဍိနေ။

၇၆. နော

ဈိတော ယောနံ နော တ ဟောတိ ပုလ္လိင်္ဂေ။ ဒဏ္ဍိနော ဒဏ္ဍီ ဒဏ္ဍိယော။ ဒဏ္ဍိနာ, ဒဏ္ဍီဟိ ဒဏ္ဍီဘိ။ ''ဈလာ သ သ္သ နော''တိ နောမှိ ကတေ ဒဏ္ဍိနော ဒဏ္ဍိသ္သ, ဒဏ္ဍီနံ။ ''နာ သ္မာသ္သာ''တိ သ္မာသ္သ နာ, ဒဏ္ဍိနာ ဒဏ္ဍိမှာ ဒဏ္ဍိသ္မာ။

၇၇. သ္မိံနော နိ

ဈိတော သ္မိံဝစနသ္သ နိ ဟောတိ တ။ ဒဏ္ဍိနိ ဒဏ္ဍိသ္မိံ, ဒဏ္ဍီသု, ဗဟုလာဓိကာရာ သ္မိမှိ ကမဏီ+သေနာနီ+သု ခီပဘုတီနံ နိအာဒေသာဘာတေ စ ဝိသေသော။ ဧဝံ –

ဓမ္မီ   သင်္ဃီ ဉာဏီ ဟတ္ထိ၊ စက္ကီ ပက္ခီ အဋ္ဌီ ရဋ္ဌီ။
ဆတ္တီ မာလီ စမ္မီ ယောဂီ၊ ဘာဂီ ဘောဂီ ကာမီ သာမီ။

ဓဇီ ဂဏီ သသီ ကုဋ္ဌီ၊ ဇဋ္ဌီ ယာနီ သုခီ သိခီ။
ဒန္တီ မန္တီ ကရီ စာဂီ၊ ကုသလီ မုသလီ ဗလီ။ (တစီ၊ ရူ)

ဟပကာရီ သတ္တုဃာတီ၊ မာလ္ယကာရီ ဒီဃဇီဝီ။
ဓမ္မတဒီ သီဟနာဒီ၊ ဘူမိသာယီ သီဃယာယီ။

ဤကာရန္တံ။

ဘိက္ခု, သိလောပေ။ လသညာယံ –

၈၃. လာ ယောနံ တေ ပုမေ

လတော ယောနံ တေ ဟောတိ တ ပုလ္လိင်္ဂေ။

၉၄. ဝေ+တေသု လုသ္သ

လသညသ္သ ဥသ္သ ဝေ+တေသု ဌ ဟောတိ။ တ္ထေ ''ပုမာလပနေ ဝေတေ'' တ္ထ+တ္ရ တေသ္သ သဟစရိတဉာယာ အ နိဒ္ဒိတတ္တာ ဇာတိဝသေန ''လာ ယောနံ'' တ္တာအေ တေ စ ဂယှတိ။ ဘိက္ခုတော။ အညတ္ထ ''လောပေ''တိ ယော လောပေ။ ''ယောလောပနိသု ဒီဃော''တိ ဒီဃေ ဘိက္ခူ။ ဘော ဘိက္ခု ဘိက္ခူ။

၉၆. ပုမာ+လပနေ ဝေတော

လသညတော ဥတော ယောသ္သာ+လပနေ ဝေ+တေ ဟောန္တိ တ ပုလ္လိင်္ဂေ။ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခတေ ဘိက္ခူ။ ဘိက္ ခုံ, ဘိက္ခတေ ဘိက္ခူ။ ဘိက္ခုနာ , ဘိက္ခူဟိ ဘိက္ခူဘိ။ ''ဈလာ သသ္သ နော''တိ လတော သသ္သ နော တ, ဘိက္ခုနော ဘိ က္ခုသ္သ, ဘိက္ခူနံ။ ''နာ သ္မာသ္သာ''တိ လတော တ သ္မာသ္သ နာ, ဘိက္ခုနာ ဘိက္ခုမှာ ဘိက္ခုသ္မာ။ ဘိက္ခုမှိ ဘိ က္ခုသ္မိံ။ ဧဝံ –

သေတု ကေတု ရာဟု ဘာဏု, သံကု ဉစ္ဆု ဝေဠု မစ္စု။ (ပင်္ဂု, ရူ) သိန္ဓု ဗန္ဓု နေရု မေရု, သတ္တု ကာရု ဟေတု ဇန္တု။ ရု ရု ပဠု – က္လစ္စာဒယော။

ဇန္တု+ဟေတူနံ ယောသွ+ဝ+ယံ ဘေဒေ။ ''ဇန္တု+ဟေတွီ+ဃ+ပေဟိ တ''တိ ယောလောပေ –

၈၄. ဇန္တွာဒိတော နော စ

ဇန္တွာဒိတော ယောနံ နော ဟောတိ တေ စ ပုလ္လိင်္ဂေ။ ဇန္တုနော ဇန္တတေ ဇန္တုယော။ ဘော ဇန္တု ဇန္တူ, ဇန္တုနော, ''ပုမာလပနေ ဝေဝေါ''တိ ဝေ+ဝေ, ဇန္တဝေ ဇန္တတေ ဇန္တုယော။ ဇန္တုံ, ဇန္တူ ဇန္တုနော ဇန္တတေ ဇန္တုယော။ သေသံ ဘိက္ခုသမံ။

ဟေတု, ဟေတူ ဟေတတော။ ''ယောမှိ တ က္ဝစိ''တိ လသညည္သ ဉည္သ တ ဋ္ဌာဒေသော, ဟေတယော။ ယောမှိ အန္တရင်္ဂတ္တာ ပဌမံ ဋ္ဌာဒေသေ ကတေ ပစ္ဆာ ယောလောပဘာဘာတေ, တထာ ဟိ အန္တရင်္ဂ+ဗာဟိရင်္ဂဝိဓာနေသု ဝ+န္တရင်္ဂဝိဓိယေဝ ဗလတာ။ တ္တေ စ ပကတိနိ္သိတ+မန္တရင်္ဂံ, ပစ္စယနိ္သိတံ ဗာဟိရင်္ဂံ။ ဟေတုယော။ ဘော ဟေတု, ဟေတူ ဟေတဝေ ဟေတတော ဟေတယော ဟေတုယော။ သေသံ ပုဗ္ဗသမံ။

ဗဟုတော နံမှိ –

၄၈. ဗဟုကတိန္နံ

နံမှိ ဗဟုနော ကတိ္သ စ နုက ဟောတိ တိလိင်္ဂေ။ ဗဟုန္နံ။ သေသံ ဘိက္ခုသမံ။

ဝတ္တု သိ,

၅၇. လ္တု+ပိတာဒီန+မာ သိမှိ

လ္တုပစ္စယန္တာနံ ပိတု+မာတု+ဘာတု+ဓီတု+ဒုဟိတု+ဇာမာတု+နတ္တု+ဟောတု+ပောတူနဥ္စ ဟောတိ သိမှိ။ ဝတ္တာ။ ''ကတ္တရိ လ္တု+ဏကာ''တိ ဝိဟိတလ္တုပစ္စယ္သ ဂဟဏာ ယတော ဓာတုတော ဟိ သော ဝိဟိတော, ''ပစ္စယဂ္ဂဟဏေ ယသ္မာ သော ဝိဟိတော, တအာဒိနော တဒန္တ္သ စ ဂဟဏံ''တိ ဉာယာ တဒဝိနာဘာဝတော တဒန္တဓာတုနောပိ ဂဟဏံတိ လ္တုပစ္စယန္တာနံတိ ဝုတ္တံ။

၁၆၂. လ္တု+ပိတာဒီန+မ သေ

လ္တုပစ္စယန္တာနံ ပိတာဒီနဥ္စ+ရင ဟောတိ သတော+ညတ္ရ။ ''အာရင္သ္မာ''တိ ဋ္ဌော, ဝတ္တာရော။

၅၈. ဂေ အ စ

ဂေလ္တု+ပိတာဒီနံ အ ဟောတိ အာ စ။ ဘော ဝတ္တ ဝတ္တာ, ဝတ္တာရော။ ဝတ္တာရံ, ဝတ္တာရေ ဝတ္တာရော။ နာဝစနသ္သ ''ဋ္ဌာ နာသ္မာနံ''တိ ဋ္ဌာ, ဝတ္တာရာ။

၁၆၆. သု+ဟိသွ+ရင

သု+ဟိသု လ္တု+ပိတာဒီန+မာရင တ ဟောတိ။ ဝတ္တာရေဟိ ဝတ္တာရေဘိ ဝတ္တူဟိ ဝတ္တူဘိ။

၁၆၅. သလောပေ

လ္တု+ပိတာဒီဟိ   သသ္သ လောပေ တ ဟောတိ။ ဝတ္တု ဝတ္တုနော ဝတ္တုသ္သ။

၁၆၃. နံမှိ တ

နံမှိ လ္တု+ပိတာဒီန+မာရင တ ဟောတိ။ ဝတ္တာရာနံ။

၁၆၄. အာ

နံမှဟိ လ္တု+ပိတာဒီန+မာ တ ဟောတိ။ ဝတ္တာနံ ဝတ္တုနံ။ သွာသွ ဠာ, ဝတ္တာရာ။

၁၇၄. ဋ္ဌိ သွိမ်နော

အာရတ+ဒေသမှဟာ သွိမ်နော ဋ္ဌိ ဟောတိ။

၁၇၆. ရသွာ+ရင

သွိမ်မှဟိ အာရော ရသ္သော ဟောတိ။ ဝတ္တရိ, ဝတ္တာရေသု ဝတ္တုသု ဝတ္တုသု။ ဇဝံ –

ဇဝံ ဘတ္တု ကတ္တု နေတု၊ သောတု ဉာတု ဇေတု ဆေတ္တု။
ဘေတ္တု အတု ဓာတု ဗောဒ္ဓု ဝိညာပေတာဒယောပိ စ။

သတ္တုသဒ္ဒသ္သ ပန နာမှဟိ ဗဟုလာဓိကာရာ “လ္တု+ပိတာဒီန+မသေ”တိ တ အာရတဒေသေ သတ္တာရာ သတ္ထုနာ။ သေသံ ဝတ္တုသမံ။

သိမှဟိ အာ, ပိတာ။ “လ္တု+ပိတာဒီန+မသေ”တိ အာရတဒေသေ –

၁၇၇. ပိတာဒီန+မနတ္တတဒီနံ

နတ္တတဒိဝဇ္ဇိတာနံ ပိတာဒီန+မာရော ရသ္သော ဟောတိ သဗ္ဗာသု ဝိဘတ္တီသု။ “လ္တု+ပိတာဒီန+မသေ” “သု+ဟိ သွတ+ရင” “နံမှဟိ တ”တိ ဇွေ ဝုတ္တဝိဘတ္တီသု ပရေသု အာရင ဟောတီတိ တာ ဝိဘတ္တိယော ပဋ္ဌိစ္စ သဗ္ဗာသူ တိ ဝုတ္တံ။ ပိတရော။ ဘော ပိတ ပိတာ, ပိတရော။ ပိတရံ, ပိတရေ ပိတရော။ ပိတရာ, ပိတရေဟိ ပိတရေဘိ ပိတူဟိ ပိတူဘိ။ ပိတု ပိတုနော ပိတုသ္သ, ပိတရာနံ ပိတူနံ။ “ပိတုန္နံ”တိ နံမှဟိ ဒီဃေ ရသ္သ+ဒ္ဓိတ္တာနီတိ ဝုတ္တံ။ “သာနုဝုတ္တံ သုတ္တံ”တိ ဉာယာ “ဗဟုကတိန္နံ”တိ ဇွေ နုက-ဣတိ ယောဂဝိဘာဂေနေပိ သိဇ္ဈတိ ဇွေ အနုဝတ္တိတနံမှဟိ။ ပဉ္စမီဆဋ္ဌီ တတိယာစတုတ္ထီသမံ။ ပိတရိ, ပိတရေသု ပီတူသု, ရသ္သာဘာဝေ။ နတ္တာ, နတ္တာရော။ ဘော နတ္တ နတ္တာ, နတ္တာရော ဣစ္စာဒိ ဝတ္တုသမံ။

ဂုဏဝန္တု သိ,

၁၅၁. န္တုသ္သ

သိမှဟိ န္တုသ္သ ဠာ ဟောတိ။ ဂုဏဝါ။ ယောမှဟိ “န္တုန္နံ န္တော ယောမှဟိ ပဌမေ”တိ သဝိဘတ္တိသ္သ န္တုသ္သ န္တော ဟောတိ။ ဇွေ စ “န္တု ဝန္တု+မန္တု+ဝန္တု+တဝန္တုသမ္ဗန္ဓီ”တိ ပရိဘာသတော န္တု စ ဝန္တုဒိသ မ္ဗန္ဓိယေဝ ဂယှတေ, န ဇန္တု တန္တာဒီနံ။ ဂုဏဝန္တော။ အညတ္ထ –

၉၁. ယွတာဒေ န္တုသ္သ

ယောအာဒီသု န္တုသ္သ အ ဟောတိ။ ဂုဏဝန္တက္ကတိ အကာရန္တာ ဠာ+ဋ္ဌေအာဒေသာ ဟောန္တိ, ဂုဏဝန္တာ။ “ဋ္ဌဠာ အံ ဂေ”တိ ဠာဒယော , ဘော ဂုဏဝ ဂုဏဝတ ဂုဏဝံ, ဂုဏဝန္တော ဂုဏဝန္တာ။ “န္တုသ္သ စ ဋ္ဌ ဝံ+သေ”တိ အံသေသု န္တုသ္သ ဋ္ဌော တ, ဂုဏဝံ ဂုဏဝန္တံ, ဂုဏဝန္တေ။ “တော+တာ+တိ+တာ သ+သ္မာ+သ္မိံ+နာသူ”တိ တာအာဒယော ဟောန္တိ, ဂုဏဝတာ ဂုဏဝန္တေန, ဂုဏဝန္တေဟိ ဂုဏဝန္တေဘိ။ “လက္ခဏိကပဋ္ဌိပဒေတ္တေသု ပဋ္ဌိပဒေတ္တသ္သေဝ ဂဟဏံ, န လက္ခဏိကသ္သာ”တိ ဉာယာ “န လက္ခဏိကသ္သာ”တိ ဝုတ္တဗ္ဗတ္တိပက္ခ+မနပေက္ခိတ္တတ “အတော”တိ ရသ္သာကာရဇာတိယာ ပေက္ခိတတ္တာ ဂုဏဝန္တေနာတိ “အတေနာ” တ္ထ+နေန သိဇ္ဈတိ။ ဇာတိ=သာမညံ, ဗ္ဗတ္တိ=ဝိ

သေသော။ ဂုဏဝတော ဂုဏဝဿ ဂုဏဝန္တဿ, “တံ နံမှိ”တိ နံမှိ တံ တ, ဂုဏဝတံ ဂုဏဝန္တာနံ။ ဂုဏဝတာ ဂုဏဝန္တာ ဂုဏဝန္တမှာ ဂုဏဝန္တသ္မာ။ ဂုဏဝတိ ဂုဏဝန္တေ ဂုဏဝန္တမှိ ဂုဏဝန္တသ္မိံ, ဂုဏဝန္တေသု။ “န္တဿ စ ဋ တ”တိ ယောဂဝိဘာဂ ယောသု စ န္တုဿ တ ဋာဒေသေ ကတေ ယောဿ ဋာ, “စက္ခုမာ အန္ဓိတာ ဟောန္တိ”, “ဝဂ္ဂုမုဒါတီရိယာ ဘိက္ခူ ဝဏ္ဏတ” ဣစ္စာဒိ ဟောန္တိ။

ဧဝံ ဂဏတ ကုလတ ဖလတ ယသတ ဓနတ သုတတ ဘဂတ ဟိမတ ဗလတ သီလတ ပညတ ဣစ္စာဒီ။

၁၅၃. ဟိမဝတော တ ဩ

ဟိမဝတော သိမှိ န္တုဿ ဩ တ ဟောတိ, ဟိမဝန္တော ဟိမတ။ သေသံ ပုရိမသမံ။

အာယသ္မန္တုသဒ္ဒော ကမ္မတစာယ ကွစိ ဗဟုလာဓိကာရာ ဒွိဝစနေန အာယသ္မန္တာ, တိဏ္ဏံ ဝစနေန အာယသ္မန္တောတိ ဒိဿတိ။

ဧဝံ သတိမာ ဓိတိမာ ဂတိမာ မုတိမာ မတိမာ ဇုတိမာ သိရိမာ ဟိရိမာ ထုတိမာ ရတိမာ ယတိမာ သုစိမာ ကလိမာ ဗလိမာ ကသိမာ ရုစိမာ ဗုဒ္ဓိမာ စက္ခုမာ ဗန္ဓုမာ ဟေတုမာ သေတုမာ ကေတုမာ ရာဟုမာ ဘာဏုမာ ခါဏုမာ ဝိဇ္ဇုမာ ဣစ္စာဒယော။

ဥကာရန္တံ။

ဝေဿဘူ သိလောပေါ။ တေ စ ရဿာဘာတောဝ ဝိသေသော။ “ကေဝစနယောသွဝ+ယောနံ”တိ ရဿော “လာ ယောနံ တေ ပုမေ”တိ တေ, ဝေဿဘုတေ, “ဝေတေသု လုဿာ”တိ ဝုတ္တတ္တာ န ဋာဒေသော, “လောပေတိ ယော လောပေ ဝေဿဘူ။ “ဂေ တ”တိ တ ရဿော ဘော ဝေဿဘု ဝေဿဘူ, ဝေဿဘုတေ ဝေဿဘူ။ ဝေဿဘုံ, ဝေဿဘုတေ ဝေဿဘူ။ ဝေဿဘုနာ ဣစ္စာဒိ ဘိက္ခုသမံ။ ဧဝံ သယမ္ဘူ ပရာဘိဘူ အဘိဘူအာဒယော။ ကေတုဘူ+သဟဘူသဒ္ဒေဟိ ပန ယောနံ “ဇန္တွာဒိတော နော တ”တိ နော, တေ တ, ကေတုဘုနော ကေတုဘုတေ ကေတုဘူ။ သဟဘုနော သဟဘုတေ သဟဘူ, သေသံ ဝေဿဘူသမံ။

၈၅. ကူတော

ကူပစ္စယန္တတော ယောနံ နော တ ဟောတိ ပုလ္လိင်္ဂေ။ သဗ္ဗညုနော။ အညတ္ထ “လာ ယောနံ တေ ပုမေ”တိ န တေ, “ကူတော”တိ ဇန္တွာဒီဟိ ပုထက္ကရဏာ။ ယောလောပေ သဗ္ဗညူ။ ဘော သဗ္ဗညု သဗ္ဗညူ, သဗ္ဗညုနော သဗ္ဗညူ ဣစ္စာဒိ။

ဧဝံ မဂ္ဂညူ ဓမ္မညူ အတ္ထညူ ကာလညူ ရတ္တညူ မတ္တညူ ကတညူ ကထညူ ဝိညူ ဝိဒူ ဣစ္စာဒယော။ တတ္ထ “ဝိ အ ကူ” “ဝိတော ဉာတော” “ကမ္မာ”တိ တီသု သုတ္တေသု ကူပစ္စယဿ ဂဟိတတ္တာ ဝေဒဂူအာဒယော ရူပစ္စယန္တာ န ဂဟိတာ။

ဦကာရန္တံ။

ကေ, သိ, သိလောပေါ။ ကော။

၆၇. ကေဿာ+ဂ+သိ+ဟိ+နံသု ကဝ+ဂတ

ဂ+သိ+ဟိ+နံဝဇ္ဇိတာသု ဝိဘတ္တီသု ကေသဒ္ဒဿ ကဝ+ဂတ ဟောန္တိ နိစ္စံ။

၁၇၀. ဥဘ+ကေဟိ ဋော

ဥဘ+ကေဟိ ယောနံ ဋော ဟောတိ။ ကတေ ဂတေ။ ဘော ကေ, ကတေ ဂတေ။

၇၂. ကဝု+မ္ဟိ

အံဝစနေ ကေသ္သ ကဝု တ ဟောတိ။ ကဝုံ ကဝံ ဂဝံ, ကတေ ဂတေ။

၇၁. နာသ္သာ

ကေတော နာသ္သ အာ ဟောတိ တ။ ကေဝဏ္ဏတ္တာ န သဗ္ဗာဒေသော။ “ပဥ္စမိယံ ပရသ္သေ”တိ ဝတ္တန္တေ “အာဒိသ္သာ”တိ နာသ္သ အာ ဟောတိ, ပရလောပေ, ကတ ကဝေန ဂတ ဂဝေန, ကေဟိ ကေဘိ။

၆၉. ဂဝံ သေန

ကေသ္သ သေ တ ဂဝံ ဟောတိ သဟ သေန။ ဂဝံ ကဝသ္သ ဂဝသ္သ။ ကစ္စာယနေ “ဂဝံ စေ တရမာနာနံ”တိ ဟဋ္ဌိ ပဋ္ဌိ စ္စ နံမ္ဟိ ဗဟုဝစနမေဝ သာဓိတံ, ဣဓ “ဂဝံ သိင်္ဂိနော သင်္ဂ”တိ ဒသ္သနတော ကေဝစနဥ္စ။

၇၀. ဂုန္နဥ္စ နံနာ

နံဝစနေန သဟ ကေသ္သ ဂုန္နံ ဟောတိ ဂဝဥ္စ တ။ ဂုန္နံ ဂဝံ ကေနံ။ ကတ ကဝမ္ဟာ ကဝသ္မာ ဂတ ဂဝမ္ဟာ ဂဝသ္မာ။ ကဝေ ကဝမ္ဟိ ကဝသ္မိံ ဂဝေ ဂဝမ္ဟိ ဂဝသ္မိံ။

၆၈. သုမ္ဟိ တ

သုမ္ဟိ ကေသ္သ ကဝ+ဂဝ ဟောန္တိ တ။ ကဝေသု ဂဝေသု ကေသု။ ကေသ္သ ကေဏာဒေသော န ကတော, သဒ္ဒန္တရတ္တာ။ ကေဏာသဒ္ဒေါ ဟိ သတ္တသု ဝိဘတ္တီသု ဒိသ္သတီတိ။

ဥသု+ဘူမိ+ပသု+ရံသိ-ဒိသာ+တစာ+မ္ဗု+စက္ခုသု။
ဒသသ္ဝ+တ္တေသု ကေ ဝုတ္တော၊ လဂ္ဂေ စ ဝဇိရေ ဣတိ။

ဩကာရန္တံ။

ဣတိ ပုလ္လိင်္ဂံ။

ကညာ, သိလောပေ။

၁,၁၁. ဃာ

ဣတ္ထိယံ ဝတ္တမာနသ္သ နာမသ္သ+န္တေ ဝတ္တမာနော အာကာရော ဃသညော ဟောတိ။ “ဇန္တု+ဟေတ္ဝီ+ဃ+ပေဟိ တ”တိ ယောလောပေ တ။ ကညာ ကညာယော။ “ဃ+ဗ္ရဟ္မာဒိတေ”တိ ဂသ္သ ဧ တ, ကညေ ကညာ, ယောမ္ဟိ ကညာ ကညာယော။ “ယော သုံ+သ္သာ ယံ+တိံသူ”တိ အံမ္ဟိ ရသ္သော။ ကညံ, ကညာ ကညာယော။

၄၅. ဃ+ပတေ+ကသ္မိံ နာဒီနံ ယ+ယာ

ဃပတော သ္မိံဝိဘတ္တိပရိယန္တာနံ ကေတ္တေ နာဒီနံ ယ+ယာ ဟောန္တိ ယထာက္ကမံ။ ကညာယ, ကညာဘိ ကညာဟိ။ ကညာယ, ကညာနံ။

၁၀၃. ယံ

ဃပတော သ္မိနော ယံ တ ဟောတိ။ ကညာယံ ကညာယ။ “ဃ+ ပတေ+ကသ္မိံ နာဒီနံ ယ+ယာ” “ယံ”တိ စ ဣမေသံ အပတာဒီနံ ဝိသယေ မှိသ္သ ဥသ္သဂ္ဂတ္တာ ပဝတ္တိ နတ္ထီတိ သ္မိနော ဗဟုလာဓိကာရာ “သ္မာ+ဟိ+သ္မိန္န” မိစ္စာ ဒိနာ မှိကတေ “ဒသသဟသ္သိမှိ ဓာတုမှီ”တိ သိဒ္ဓျတိ။ ကညာသု။ ဧဝံ –

သဒ္ဓါ မေဓာ ပညာ ဝိဇ္ဇာ၊ စိန္တာ မန္တာ တဏှာ ဝီဏာ။
ကဏ္ဍာ မုဏ္ဍာ ဇဋာ မာယာ၊ မေတ္တာ မတ္တာ သိက္ခာ ဘိက္ခာ။

ဇင်္ဃာ ဂီဝါ ဇိဝှာ တစာ၊ ဆာယာ အာသာ ဂင်္ဂါ နာဝါ။
ကထာ သေနာ လေခါ သာလာ၊ မာလာ ဝေလာ ပူဇာ ခိဍ္ဍာ။

ပိပါသာ ဝေဒနာ သညာ၊ စေတနာ တသိနာ ပဇာ။
ဒေဝတာ ဝဋ္ဋကာ ဂောဓာ၊ ဗလာကာ ပရိသာ သဘာ။

ဦကာ သေဖာလိကာ လင်္ကာ၊ သလာကာ တလုကာ သိခါ။
ဝိသာခါ ဝိသိခါ သာခါ၊ တစာ ဝဉ္ဈာ ဇဋ္ဋာ ဃဋ္ဋာ။

ဇေဋ္ဌာ သောဏ္ဍာ ဝိတဏ္ဍာ စ၊ ကရုဏာ ဝနိတာ လတာ။
ကထာ နိဒ္ဒါ သုဓာ ရာဓာ၊ တသနာ သိံသပါ ပပါ။

ပဘာ သီမာ ခမာ ဆာယာ၊ ခတ္တိယာ သက္ခရာ သုရာ။
ဒောလာ တုလာ သိလာ လီလာ၊ လာလေ+လာ မေခလာ ကလာ။

ဝဍ္ဎတ+လမ္ဗုသာ မူသာ၊ မဉ္ဇူသာ သုလသာ ဒိသာ။
နာသာ ဇုဏှာ ဂုဟာ ဤဟာ၊ လသိကာ ဝသုဓာဒယော။

“န+မှာဒီဟီ”တိ အမှာ+အန္နာ+အမ္ဗာဟိ ဂသ္သ ကောရာ+ဘာဝေ –

၆၂. ရသ္သော တ

အမှာဒီနံ ဂေ ရသ္သော တ ဟောတိ။ အမ္မ အမှာ ဣစ္စာဒိ။ သေသံ ကညာဝ။ ဧဝံ အန္နာ အမ္ဗာ။ သဘာပရိသာဟိ သ္မိနော “တိံ သဘာပရိသာယာ”တိ တိံ တ ဟောတိ။ “ဃောသ္သ” မာဒိနာ ရသ္သေ သဘတိံ သဘာယံ သဘာယ။ ပရိသ တိံ ပရိသာယံ ပရိသာယ။

အာကာရန္တံ။

မတိ, ယောမှိ –

၁,၁၀. ပိ+တ္ထိယံ

ဣတ္ထိယံ ဝတ္တမာနသ္သ နာမသ္သ+န္တေ ဝတ္တမာနာ ဣဝဏ္ဏု+ဝဏ္ဏာ ပသညာ ဟောန္တိ။

၁၁၆. ယေ ပသ္သိ+ဝဏ္ဏသ္သ

ပသညသ္သ ဣဝဏ္ဏသ္သ လောပေ ဟောတိ တ ယကာရေ။ “ပရော က္ဝစိ”တိ အနုဝတ္တိတက္ဝစိဂ္ဂဟဏာ ယေ ပရေ စ-ကာရ+ပုဗ္ဗရူပ- နိ န ဟောန္တိ။ မတ္ယော။ အညတ္ထ “ဇန္တွ”ဒိနာ ယောလောပေ, ဒီဃော, မတီ မတိယော။

ဘော မတိ မတီ, မတ္တော မတီ မတိယော။ မတိံ, မတ္တော မတီ မတိယော။ မတိယာ, မတီဟိ မတီဘိ။ မတ္ယာ မတိယာ, မတီနံ။ သို့ဓနော ယံ, မတ္ယံ မတိယံ မတ္ယာ မတိယာ, မတီသု။ ဧဝံ –

ပတ္တိ ယုတ္တိ ဝုတ္တိ ကိတ္တိ၊ မုတ္တိ တိတ္တိ ခန္တိ ကန္တိ။
သန္တိ တန္တိ သိဒ္ဓိ သုဒ္ဓိ၊ ဣဒ္ဓိ ဝုဒ္ဓိ ဗုဒ္ဓိ ဗောဓိ။

ဘူမိ ဇာတိ ပီတိ သုတိ၊ နန္ဒိ သန္ဓိ သောဏိ ကောဋိ။
ဒိဋ္ဌိ ဝုဋ္ဌိ တုဋ္ဌိ ယဋ္ဌိ၊ ပာဋ္ဌိ အာဋ္ဌိ နာဋ္ဌိ ကေဋ္ဌိ။

သတိ မုတိ ဂတိ စုတိ၊ ဓိတိ ယုဝတိ ဝိကတိ။
ရတိ ရုစိ ရသ္မိ အသနိ၊ ဝသနိ ဩသဓိ အင်္ဂုလိ။
ဓူလိ ဒုန္ဒုဘိ အောဏိ၊ အဋ္ဋဝိ ဆဝိ ဣစ္စာဒိ။

၅၅. ရတ္ယာဒီဟိ ဋ္ဌော သို့ဓနော

ရတ္ယာဒီဟိ သို့ဓနော ဋ္ဌော တ ဟောတိ။ ရတ္တော ရတ္ယံ ရတ္တိယံ ရတ္ယာ ရတ္တိယာ, ရတ္တီသု။ သေသံ မတိသမံ။

ဣကာရန္တံ။

အသီ, သိလောပေ။ ''ဧကဝစနေ''စ္စာဒိနာ ရဿော။ ''ယေ ပဿိ+ဝဏ္ဏဿာ''တိ ဤလောပေ, အဿော။ ''ဇန္တွ'' ဒိနာ ယောလောပေ။ အသီ အသိယော။ ''ဂေ တ''တိ ရဿော။ ဘော အသိ အသီ, အဿော အသီ အသိယော။

၇၃. ယံ ပိတော

ပသညီတော အံဝစနဿ ယံ တ ဟောတိ။ အဿံ အသိယံ အသိံ, အဿော အသီ အသိယော။ ''ဃပတေကာ''ဒိနာ ယာ။ အဿာ အသိယာ , အသီဟိ အသီဘိ။ အဿာ အသိယာ, အသီနံ။ အဿံ အသိယံ အဿာ အသိယာ, အသီသု။ ဧဝံ –

မဟီ ဝေတရဏီ တပီ၊ ဟဋ္ဌလီ ကဒလီ ဃဋ္ဋီ။
နာရီ ကုမာရီ တရုဏီ၊ တရုဏီ ဗ္ရာဟ္မဏီ သခီ။

ဂန္ဓဗ္ဗီ ကိန္နရီ နာဂီ၊ ဒေဝီ ယက္ခီ အဇီ မိဂီ။
တနရီ သူကရီ သီဟီ၊ ဟံသီ ကာကီ စ ကုက္ကုဋီ။

ဣစ္စာဒယော။

တ္တေ စ ဤကာရလောပေ ညကာရပုဗ္ဗရူပေ, ဝေတရညော ဝေတရဏိယော။ ဝေတရညံ ဝေတရဏိယံ ဝေတရဏိံ, ဝေတရညော ဝေတရဏိယော ဣစ္စာဒိ။ ယောသု –

၁၆၇. နဇ္ဇာ ယောသွတမ

ယောသု နဒီသဒ္ဒဿ အာမ တ ဟောတိ။ သုဥ+နက+အာမ ဣတ္တာဒိ ညကာရ+ကကာရ+မကာရာ အာဂမလိင်္ဂာ။ သ စ ''မာနုဗန္ဓော သရာန+မန္တာ ပရော''တိ မာနုဗန္ဓတ္တာ သရာန+မန္တာ ပရော ဟောတီတိ ဤကာရာ ပရော။ ''ယတ သရေ''တိ ယေ ဒဿ ဇော, ယဿ စ ပုဗ္ဗရူပံ, နဇ္ဇာယော။ တ ပ-လောပ+ယောလောပေသု နဇ္ဇော နဒီ နဒိယော ဣစ္စာဒိ။

ဤကာရန္တံ။

ယာဂု, ယာဂူ ယာဂုယော။ ဘော ယာဂု, ယာဂူ ယာဂုယော။ ယာဂုံ, ယာဂူ ယာဂုယော။ ယာဂုယာ, ယာဂူဟိ ယာဂူဘိ။ ယာဂုယာ, ယာဂူနံ။ ယာဂုယံ ယာဂုယာ, ယာဂူသု။ ဧဝံ ဓာတု+ဓေနု+ကာသု+ဒဒ္ဒု+ကဏ္ဍု+ကစ္ဆု+ရဇ္ဇု+ကရေဏု+သသ္သု+ပိယင္ဂု အာဒယော။

ဧတ္ထ ဓာတုသဒ္ဒော “မနောဓာတုနာ”တိ အဘိဓမ္မာဝတာရေ ဝုတ္တတ္တာ ပုလ္လိင္ဂေပိ ဒိသ္သတိ, တံ သက္ကဋမတေန ဝုတ္တန္တိ ကေစိ။

မာတာ, မာတရော။ ဘော မာတ မာတာ, မာတရော။ မာတရံ, မာတရေ မာတရော။ မာတရာ, နာသ္သ ယာဒေသေ “ယေ ပသ္သာ”တိ ယောဂဝိဘာဂ ပလောပေ, အနုညာတော အဟံ မတ္ယာ, အညတ္ရ မာတုယာ, မာတရေဟိ မာတရေဘိ မာတူဟိ မာတူဘိ။ သလောပေ မာတု, ပသညတ္တာ ‘နော’ န ဟောတိ, မတ္ယာ မာတုယာ, မာတရာနံ မာတာနံ မာတူနံ။ ဆဋ္ဌိဝိသယေ “မာတုသ္သ သရတီ”တိပိ ဒိသ္သတိ။ မာတရိ, မာတရေသု မာတူသု။ ဝိသေသာ+ညတ္ရ ပိတုသမံ။ ဧဝံ ဓီတု+ဒုဟိတုသဒ္ဒာ။

ဥကာရန္တံ။

ရသ္သနိသေဓေ သိလောပေ စ ကတေ ဇမ္ဗူ။ “ဇမ္ဗွတ္တ”ဒိနာ ယောလောပေ, ဇမ္ဗူ ဇမ္ဗုယော။ “ဂေ တ”တိ ရဿေ ဘော ဇမ္ဗု, ဇမ္ဗူ ဇမ္ဗုယော။ ဇမ္ဗုံ, ဇမ္ဗူ ဇမ္ဗုယော။ ဇမ္ဗုယာ, ဇမ္ဗူဟိ ဇမ္ဗူဘိ။ ဇမ္ဗုယာ, ဇမ္ဗူနံ။ ဇမ္ဗုယံ ဇမ္ဗုယာ, ဇမ္ဗူသု။

ဧဝံ ဝဓူ စ သရဘူ၊ သရဗူ သုတနူ စမူ။
တမူရူ နာဂနာသုရူ၊ သမာနာ ခလု ဇမ္ဗုယာ။

ဦကာရန္တံ။

ကေ, ကတေ ဂတေ ဣတ္ထာဒိ ပုလ္လိင္ဂသမံ။

ဣတ္ထိလိင်္ဂံ။

နပုံသက , သိ –

၁၁၁. အံ နပုံသကေ

အကာရန္တတော နာမသ္မာ သိသ္သ အံ ဟောတိ နပုံသကေ။ နပုံသကံ။

၁၁၂. ယောနံ နိ

အကာရန္တတော ယောနံ နိ ဟောတိ နပုံသကေ။ နီနံ နိစ္စဝိဓာနေပိ “နိနံ တ”တိ ပဌမေ ဋ္ဌာနေ ဟောန္တိ, ဒီဃေ နပုံသကာ နပုံသကာနိ။ ဘော နပုံသက နပုံသကာ, နပုံသကာ နပုံသကာနိ။ နပုံသကံ, နပုံသကေ နပုံသကာနိ။ နပုံသကေန, ဣတ္ထာဒိ သုဂတသဒ္ဒသမံ။ ဧဝံ –

ပုည+ဟပ+ဖလ+ရူပ+သာခနံ၊
သောတ+ဃာန+သုခ+ဒုက္ခ+ကာရဏံ။
အန+သီလ+ဓန+စျာန+လောစနံ၊
မူလ+ကူလ+ဗလ+ဇာလ+မင်္ဂလံ။

နဋ္ဌိန+လိင်္ဂ+မုခ+င်္ဂ+ဇလ+မ္ဗုဇံ၊
ပုလိန+ဓေ့+ဟိရည+ဖလာ+မတံ။
ပဒုမ+ပဏ္ဏ+သုသာန+ဝနာ+ယုဓံ၊
ဟဒယ+စီဝရ+ဝတ္ထ+ကုလိ+န္ဒိယံ။

နယန+ဝဒန+ယာနော+ဒန+သောဟန+ဟနံ၊
ဘဝန+ဘုဝန+လောဟာ+လာတ+တုဏ္ဍ+ဏ္ဍ+ပီဌံ၊
ကရဏ+မရဏ+ဉာဏာ+ရမ္မဏာ+ရည+တာဏံ၊
တဂရ+နဂရ+တီရ+စ္ဆတ္တ+ဆိဒ္ဒော+ဒကာနိ။ဣစ္စာဒိ။

ကေစ္စံ,

၁၃၆. န နိသ္သ ဋ္ဌာ

ကေစ္စာဒီဟိ ပရသ္သ နိသ္သ ဋ္ဌာ န ဟောတိ, ကေစ္စာနိ။ ဘော ကေစ္စ, ကေစ္စာ ကေစ္စာနိ။ ကေစ္စံ, ကေစ္စေ ကေစ္စာနိ။ သေသံ နပုံသကံဝ။

ဧဝံ ပဥ္စမံ, ပဥ္စမာနိ ဣစ္စာဒိ။ ပဒံ, ပအာ ပအာနိ ဣစ္စာဒိ နပုံသကသမံ။ နာသ္မိံသု ဘေဒော။

၁၀၆. နာသ္သ သာ

ပအာဒီဟိ နာသ္သ သာ ဟောတိ တ။ ပဒသာ ပဒေန။

၁၀၅. ပအာဒီဟိ

ပအာဒီဟိ သ္မိနော သိ ဟောတိ တ။ ပဒသိ ပဒေ ပဒမှိ ပဒသ္မိံ, ပဒေသု။ ဧဝံ ဗိလသဒ္ဒော။

ကမ္မသဒ္ဒတော နာသ္သ "နာသ္သေ+နော"တိ ဧနော တ, ကမ္မေန, "ပုမကမ္မထာမာ"ဒိနာ ဥတ္တေ ကမ္မုနာ ကမ္မနာ။ ဣမိနာဝ သသ္မာသု ဥတ္တံ, ဥသ္သ လသညာယံ သ+သ္မာနံ ယထာယောဂံ နော+နာ နိစ္စံ, ဝဝတ္ထိတဝိဘာသတ္တာ တမိ ကာရသ္သ။ ကမ္မုနော ကမ္မသ္သ။ ကမ္မုနာ ကမ္မာ ကမ္မမှာ ကမ္မသ္မာ။ "ကမ္မာဒိတော"တိ သ္မိနော တ နိမှိ ကမ္မ နိ ကမ္မေ ကမ္မမှိ ကမ္မသ္မိံ, သေသံ နပုံသကသမံ။ စမ္မ+ဝေသ္မ+ဘသ္မာဒယော ကမ္မသမာ ဥတ္တတော+ညတ္ထ။

ဂစ္ဆန္တံ, သိ။ "န္တသံ"တိ တ အံမှိ သိလောပေ ဂစ္ဆံ။ အညတ္ထ သိသ္သ ဒံ, ဂစ္ဆန္တံ, ဂစ္ဆန္တာ ဂစ္ဆန္တာနိ။ ဘော ဂစ္ဆ ဂစ္ဆာ ဂစ္ဆံ, ဂစ္ဆန္တာ ဂစ္ဆန္တာနိ။ ဂစ္ဆံ ဂစ္ဆန္တံ, ဂစ္ဆန္တေ ဂစ္ဆန္တာနိ။ ဂစ္ဆတာ ဂစ္ဆန္တေန+စ္စာဒိ ပုလ္လိင်္ဂသမံ။ ဧဝံ ယဇန္တ+ဝဇန္တာဒယော။

အကာရန္တံ။

အဋ္ဌိ , သိလောပေ။

၁၁၃. ဈလာ တ

ဈလတော ယောနံ နိ ဟောတိ တ နပုံသကေ။ အဋ္ဌီနိ။ "လောပေ"တိ ယောလောပေ ဒီဃော, အဋ္ဌီ။ ဘော အဋ္ဌိ အဋ္ဌီ, အဋ္ဌီနိ အဋ္ဌီ။ အဋ္ဌိံ, အဋ္ဌီနိ အဋ္ဌီ။ အဋ္ဌိနာ ဣစ္စာဒိ မုနိသဒ္ဒသမံ။ ဧဝံ ပဋ္ဌိ+အက္ခိ+ဒဓိ+သတ္ထိ+တရိ+အစ္စိအာဒယော။

ဣကာရန္တံ။

ဒဏ္ဍိ, နပုံသကတ္တာ “ကေ၀စနေ”စ္စာဒိနာ ရဿော သိလောပေါ။ ဒဏ္ဍီနိ ဒဏ္ဍီ။ “ဂေ တ”တိ ရဿော ဘော ဒဏ္ဍိ ဒဏ္ဍီ, ဒဏ္ဍီနိ ဒဏ္ဍီ။ “နံ ဈိတော”တိ နံ။ ဒဏ္ဍိနံ ဒဏ္ဍိံ, ဒဏ္ဍီနိ ဒဏ္ဍီ။ သေသံ ပုလ္လိင်္ဂေ ဒဏ္ဍီသမံ။ ဧ၀ံ သုခကာရီ+သီဃယာယီအာဒယော။

ဤကာရန္တံ။

စက္ခု, စက္ခူနိ စက္ခူ။ သေသံ အဋ္ဌိသမံ။ ဧ၀ံ အာယု+၀သု+ဓနု+အရု+တိပု+မဓု+သိင်္ဂု+ဟိင်္ဂု+၀တ္ထု+ဇတု+အမ္ဗု+အဿုအာဒီနိ။ အာယုသဒ္ဒတော နာဿ ကောဓာဒိတ္တာ သာ၀ ၀ိသေသော။

ဥကာရန္တံ။

ကေတ္ရဘု, ရဿော သိလောပေါ။ ကေတ္ရဘူနိ ကေတ္ရဘူ။ ဘော ကေတ္ရဘု ကေတ္ရဘူ, ကေတ္ရဘူနိ ကေတ္ရဘူ။ ကေတ္ရဘုံ, ကေတ္ရဘူနိ ကေတ္ရဘူ ဣစ္စာဒိ ပုလ္လိင်္ဂေ ၀ေဿဘူသမံ။ ဧ၀ံ သယမ္ဘူ+အဘိဘူ+ဓမ္မညူ အာဒယော။

ဦကာရန္တံ။

၀ိသအာ+၀ိသအကာရ-တေဟာရော+ဘယမုတ္တကော ။
ပုမာဒိဇာနနေ ဟေတု-ဘာ၀တော လိင်္ဂ+မီရိတော။

ထန+ကေသာ၀တီ နာရီ၊ မဿုတ ပုရိသော သိယာ။
ဥဘိန္န+မန္တရံ ဧတံ၊ ဣတရော+ဘယမုတ္တကော။

ဧသေ+သာ ဧတ+မိတိ စ၊
ပသိဒ္ဓိအတ္တေသု ယေသု လောကဿ။
ထီ+ပုမ+နပုံသကာနီ+တိ၊
၀ုစ္စန္တေ တာနိ နာမာနိ။

နပုံသကလိင်္ဂံ။

အထ သဗ္ဗာဒီနံ ရူပနယော နိဒ္ဒိသိယတေ,

သဗ္ဗ ကတရ ကတမ ဥဘယ ဣတရ အည အညတရ အညတမ, ပုဗ္ဗ+ပရာ+ပရ+ဒက္ခိဏု+တ္တရာ+ဓရာနိ ၀၀တ္ထာယ+မသညာယံ။ “ဦနပူရတ္ထ+မဓိကပအောအာဟရဏ+မဇ္ဈောဟာရော”တိ ဉာယာ သဗ္ဗာဒီသု ပဌိယန္တေတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ယ တျ တ ဧတ ဣမ အမု ကိံ ဧက တုမှ အမှ ဣစ္စေတေ သဗ္ဗာဒယော။ ကစ္စာယနေ အဒဿိတဿာပိ တျ သဒ္ဒဿ –

ခိဍ္ဍာ ပဏိဟိတာ တျာသု၊ ရတိ တျာသု ပတိဋ္ဌိတာ။
ဗီဇာနိ တျာသု ရုဟန္တိ၊ ယဒိဒံ သတ္တာ ပဇာယရေတိ –

ဟဋ္ဌိယံ ဒိဿမာနတ္တာ ဣဓ သင်္ဂဟော။

တတ္ထ သဗ္ဗသဒ္ဒော နိရ၀သေသတ္ထော။ ကတရ+ကတမသဒ္ဒာ ပုစ္ဆနတ္ထာ။ ဥဘယသဒ္ဒော ဒွိအ၀ယ၀သမုဒာယ၀စနော။ ဣတရသဒ္ဒော ၀ုတ္တပဋိယောဂီ၀စနော။ အညသဒ္ဒော အဓိကတာပရ၀စနော။ အည- တရ+အညတမသဒ္ဒာ

အနိယမတ္ထာ။ ပုဗ္ဗာဒယော ဒိသာဒိဝဝတ္ထာဝစနာ။ ယသဒ္ဒော အနိယမတ္ထော။ တ္ယ+တသဒ္ဒာ ပရမ္မုခဝစနာ။ ဧတ+က္ကမ+အမု+ကိံ က္ကစ္စေတေ သမီပ+အစ္စန္တသမီပ+ဒူရ+ပုစ္ဆနတ္ထဝစနာ။ ကေသဒ္ဒော သံဿာဒိဝစနော။ တုမ္ဟ+အမ္ဟသဒ္ဒာ ပရ+အတ္တ နိဒ္ဒေသဝစနာ။

သဗ္ဗော, သိဿ ဩ,

၁၃၈. ယောန+မေဋ္ဌ

အကာရန္တေဟိ သဗ္ဗာဒီဟိ ယောနံ ဋေ ဟောတိ နိစ္စံ။ သဗ္ဗေ။ ဘော သဗ္ဗ သဗ္ဗာ, သဗ္ဗေ။ သဗ္ဗံ, သဗ္ဗေ။ သဗ္ဗေန, သဗ္ဗေဟိ သဗ္ဗေဘိ။ ဧဝံ ကရဏေ။ သဗ္ဗဿ။

၉၉. သဗ္ဗာဒီနံ နံမ္ဟိ စ

အကာရန္တာနံ သဗ္ဗာဒီနံ ဧ ဟောတိ နံမ္ဟိ သု+ဟိသု စ။ တ္ထေ အာဒိသဒ္ဒော အဝယဝေ, ဝုတ္တဥ္စဟိ –

မရိယာဒာယံ ပကာရေ စ၊ သမီပေ+ဝယဝေ တထာ။
စတူသွ+တ္ထေသု မေဓာဝီ၊ အာဒိသဒ္ဒံ ပကာသယေတိ။

၁၀၀. သံ+သာနံ

သဗ္ဗာဒိတော နံဝစနဿ သံ+သာနံ ဟောန္တိ။ သဗ္ဗေသံ သဗ္ဗေသာနံ။ သဗ္ဗာ သဗ္ဗမ္ဟာ သဗ္ဗသ္မာ။ သဗ္ဗေ သဗ္ဗမ္ဟိ သဗ္ဗသ္မိံ, သဗ္ဗေသု။

က္ကတ္တိယံ "က္ကတ္တိယ+မတ္တတ"တိ အာပစ္စယေ တဿ ဃသညာ။ သေသံ ကညာဝ။ သဗ္ဗာ, သဗ္ဗာ သဗ္ဗာယော။ ဘော သဗ္ဗေ, သဗ္ဗာ သဗ္ဗာယော။ "ယော သံ့+သ္သာ+သ္သာယံ+တိံ သူ"-တိ ရဿေ သဗ္ဗံ, သဗ္ဗာ သဗ္ဗာယော။ သဗ္ဗာယ, သဗ္ဗာဟိ သဗ္ဗာဘိ။

၁၀၁. ဃပဟ သဿ သ္သာ တ

သဗ္ဗာဒီနံ ဃပတော သဿ သ္သာ တ ဟောတိ။ အမုဿာတိ ရူပဿ "သ္သာ တ တေ+တိ+မာ+မူဟိ"တိ သ္သာ ဒေသေန သိဒ္ဓတ္တာ တဂ္ဂဟဏ+မုတ္တရတ္ထံ။ ရဿေ သဗ္ဗဿာ သဗ္ဗာယ, သဗ္ဗာသံ သဗ္ဗာသာနံ။ ပဥ္စမိယံ သဗ္ဗာယ။

၁၀၂. သ္မိနော သ္သံ

သဗ္ဗာဒီနံ ဃပတော သ္မိနော သ္သံ တ ဟောတိ။ သဗ္ဗဿံ သဗ္ဗာယံ သဗ္ဗာယ, သဗ္ဗာသု။

နပုံသကေ သဗ္ဗံ။ "ယောနံ နိ"တိ နပုံသကေ ယောဿ နိမ္ဟိ –

၁၃၇. သဗ္ဗာဒီဟိ

သဗ္ဗာဒီဟိ ပရဿ နိဿ ဋ္ဌာ န ဟောတိ။ ဒီဃေ သဗ္ဗာနိ။ ဘော သဗ္ဗ သဗ္ဗာ, သဗ္ဗာနိ။ သဗ္ဗံ, သဗ္ဗေ သဗ္ဗာနိ။ နာဒီသု ပုမေဝ။ ကတရကတမဥဘယာ တီသု လိင်္ဂေသု သဗ္ဗသမာ။ ဧဝံ က္ကတရအညသဒ္ဒာ။ သ္သာ+သံ့သု ဝိသေသော။

၅၂. သံ့+သ္သာ+သ္သာယေသွဝိ-တရေ+က+ညေ+တိ+မာန+မိ

သ္သမာဒီသု က္ကတရ+ကေ+အည+ဧတ+က္ကမ က္ကစ္စေတေသံ က္က ဟောတိ နိစ္စံ။ က္ကတရိဿာ က္ကတရာယ, အညိဿာ အညာယ, အညာသံ အညာသာနံ။ အညိဿံ အညာယံ အညာယ။ အညတရ+ညတမာ လိင်္ဂတ္တယေ သဗ္ဗသမာ။

ပုဗ္ဗော,

၁၄၃. ပုဗ္ဗာဒီဟိ ဆဟိ

ဧတေဟိ ဆဟိ သဝိသယေ ဌေ တ ဟောတီတိ ယောဿ ဌေ, ပုဗ္ဗေ ပုဗ္ဗာ။ ဘော ပုဗ္ဗ ပုဗ္ဗာ, ပုဗ္ဗေ ပုဗ္ဗာ။ ပုဗ္ဗံ, ပုဗ္ဗေ။ ပုဗ္ဗေန။ သေသံ သဗ္ဗလိင်္ဂေ သဗ္ဗသမံ။ ဧဝံ ပရာဒယော ပဉ္စ။

၁၃၉. နာ+ညဥ္စ နာမ+ပ္ပဓာနာ

တံနာမဘူတေဟိ အပ္ပဓာနေဟိ စ သဗ္ဗာဒီဟိ သဗ္ဗာဒိကာရိယံ န ဟောတိ။ တေ သဗ္ဗာ, သဗ္ဗနာမာ တေတိ အတ္ထော။ တေ ပိယသဗ္ဗာ, တေ အတိသဗ္ဗာ။ နာမဘူတေ စ အညပဒတ္ထာဒော အပ္ပဓာနဝိသယေ စ သဗ္ဗာဒိကာရိယနိသေဓေန "ပရမသဗ္ဗေ တိဌန္တိ" တ္ယာဒိတော ပဓာနပဒန္တတော ဌေအာဒယော ဟောန္တိ, ဝိသေသနသမာသဿ ဥတ္တရပဒတ္ထပဓာနတ္တာ။

၁၄၀. တတိယတ္ထယောဂေ

တတိယတ္ထေန ယောဂေ စ သဗ္ဗာဒိကာရိယံ န ဟောတိ။ မာသေန ပုဗ္ဗာ မာသပုဗ္ဗာ ဣစ္စာဒိ။

၁၄၁. စတ္ထသမာသေ

စတ္ထသမာသဝိသယေ သဗ္ဗာဒိကာရိယံ န ဟောတိ။ ဒက္ခိဏုတ္တရပုဗ္ဗာနန္တိအာဒိ။

၁၄၂. ဝေ+ဌေ

ဣတိ စတ္ထသမာသေ သဗ္ဗာဒိကာရိယံ န ဟောတိ, နိစ္စေန ဌေအာဒေသပ္ပသင်္ဂေ အယံ သမ္ပတ္တဝိဘာသာ။ ပုဗ္ဗုတ္တရေ ပုဗ္ဗုတ္တရာ။ သေသံ သုဂတသမံ။

ယော, ယေ။ ယာ, ယာယော။ ယံ, ယာနိ ဣစ္စာဒိ သဗ္ဗသမံ။ ယာဒီန+မာလပနေ ရူပံ န သမ္ဘဝတိ။

တ္ယ သိ –

၁၂၈. တ္ယ+တေ+တာနံ တဿ သော

တ္ယ+တေ+တာန+မနပုံသကာနံ တဿ သော ဟောတိ သိမှိ။ သ္ယော, တ္ယေ။ သ္ယာ, တ္ယာ, တ္ယာယော။ တ္ယံ, တ္ယာနိ ဣစ္စာဒိ သဗ္ဗသမံ။

သော,

၁၃၁. တတဿ နော သဗ္ဗာသု

တသဒ္ဒဿ တဿ နော တ ဟောတိ သဗ္ဗာသု ဝိဘတ္တီသု။ "တ္ယ+တေ+တာနံ တဿာ"တိ စ ဧတ္ထ တ္ယာဒီနံ တကာရဂ္ဂဟဏံ သ္ယာ သာ သော နာယောတိ ဣတ္ထိယံ သဗ္ဗသမာ ဟောတီတိ။ နေ တေ။ နံ တံ, နေ တေ။ နေန တေနေ, နေဟိ နေဘိ တေဟိ တေဘိ။

၁၃၂. ဌ သသ္မာသ္မိံဿာယဿံဿာသံမှာမှိသွိ+မဿ စ

“ဋ္ဌ သ+သ္မာ+သ္မိံ+နံသ္မိ+မသ္သ စာ”တိ ဝုတ္တေပိ တေသံ ဝိဘတ္တီနံ အာဒေသေသု သ္မာယာဒီသု ပရေသု “တ အာဒေသော တဒိဝ ဘဝန္တိ”တိ ဉာယာ ဋ္ဌာဒေသေ သိဒ္ဓေပိ ယာဒိအာဒေသန္တရေ ပရေ နိဝတ္တနတ္ထံ သ္မာဒီနံ ဂဟဏံ။

သာဒီသ္ဝိ+မသ္သ တသဒ္ဒတကာရသ္သ စ ဋ္ဌော တ ဟောတိ။ ပုဗ္ဗသ္သရလောပော။ ဝေ+မုပရိပိ။ အသ္သ နသ္သ တသ္သ, နေသံ နေသာနံ တေသံ တေသာနံ။ အမှာ အသ္မာ နမှာ နသ္မာ တမှာ တသ္မာ။ အမှိ အသ္မိံ နမှိ နသ္မိံ တမှိ တသ္မိံ, နေသု တေသု။

က္ကတ္ထိယံ သာ, နာ နာယော တာ တာယော။ နံ တံ, နာ နာယော တာ တာယော။ နာမှိ –

၄၆. သ္သာ တ တေ+တိ+မာ+မူဟိ

ဃပသညေဟိ တ+တေ+က္ကမ+အမူဟိ ဧကတ္တေ နာဒီနံ သ္သာ တ ဟောတိ။ အန္တသ္သရာနံ ဃပတေဟာရေန တံသဟစရိတာပိ သဒ္ဒာ “ကုန္တေ ပဝေသယာ”တိ ဉာယာ ဂယှန္တီတိ “ဃပသညေဟိ တ+တေ+က္ကမ+အမူဟီ”တိ ဝုတ္တံ။ တဋ္ဌာဒေသေ အသ္သာ နသ္သာ နာယ။

၅၃. တာယ တ

သ္သံသ္သာသ္သာ ယေသု တသ္သ တ က္က ဟောတိ။ တိသ္သာ တသ္သာ တာယ, နာဟိ နာဘိ တာဟိ တာဘိ။ သသ္သ တ သ္သာမှိ အသ္သာ နသ္သာ တိသ္သာ တသ္သာ။

၅၄. တေ+တိ+မာတော သသ္သ သ္သာယ

တာ+တော+က္ကမာတော သသ္သ သ္သာယော ဟောတိ တ။ အသ္သာယ နသ္သာယ တိသ္သာယ တသ္သာယ, “ဃပ တေ”စ္စာဒိနာ ယာဒေသေ နာယ တာယ။ နံဝစနသ္သ သ+မာဒေသေ တကာရသ္သ စ တ ဋ္ဌာဒေသေ အာသံ နာသံ နာသာနံ တာသံ တာသာနံ။ သတ္တမိယံ အသ္သံ အသ္သာ နသ္သံ နသ္သာ နာယံ နာယ တိသ္သံ တိသ္သာ တသ္သံ တသ္သာ တာယံ တာယ, နာသု တာသု။

နပုံသကေ နံ တံ, နာနိ တာနိ။ နံ တံ, နေ နာနိ တေ တာနိ။ သေသံ ပုမေဝ။

“ယံတံသဒ္ဒာ နိစ္စသမ္ဗန္ဓာ”တိ ဉာယာ ယံသဒ္ဒေန အနိယမိတတ္ထံ တံသဒ္ဒော နိယမေတိ။

ပသိဒ္ဓေ အနုဘူတတ္ထေ၊ ပက္ကန္တဝိသယေ တထာ။
ယံသဒ္ဒ+မနပေက္ခေဝ၊ တံသဒ္ဒော ယုဇ္ဇတေ သအာတိ –

ဝုတ္တတ္တာ ဧတ္ထေဝ တံသဒ္ဒော ယံသဒ္ဒံ နာပေက္ခတိ။ ယထာက္ကမံ တတ္ထိ+ဒ+မုအာဟရဏံ –

(။) “နမော တသ္သာ”တိ စ, (။) “အဂ္ဂိမ္ပ+က္ခိနာ။ပေ.။ ဉာတကာရိ ဟိ သော ဇိနော”တိ စ, (။။) ပုရိမကထာယ ဝုတ္တမုနိသဒ္ဒ+မပေက္ခိတွတ “သတသနေ ကိလေသေ သော”တိ စ။

ဧသော, ဧတေ။ သော, တော တောယော, တေံ, တောနိ က္ကစ္စာဒိ ဋ္ဌ+နာဒေသောဘာတောဝ ဝိသေသော။

က္ကမ သိ,

၁၂၇. သိမှ+နပုံသကသ္သာ+ယံ

က္ကမသဒ္ဒသ္သ အနပုံသကသ္သ အယံ ဟောတိ သိမှိ။ အယံ, က္ကမေ။ က္ကမံ, က္ကမေ။

၁၂၆. နာမ္ဟာ+နိ+မိ

ဣမသဒ္ဒသ္သ အနိတ္ထိယံ နာမ္ဟိ အန+ဣမိဣစ္စာဒေသော ဟောန္တိ။ ''အတေ+နာ''တိ ဧနေ အနေန ဣမိနာ။ ဟိမ္ဟိ –

၁၂၅. ဣမသ္သာ+နိတ္ထိယံ ဋေ

ဣမသ္သာ+နိတ္ထိယံ ဋေ ဟောတိ တ သု+နံ+ဟိသု။ ''နာမဂ္ဂဟဏေ လိင်္ဂဝိသိဋ္ဌသ္သာပိ ဂဟဏံ''တိ ဉာယာ 'အနိတ္ထိယံ'တိ ဣတ္ထိလိင်္ဂနိသေဓာ ဣမသ္သာတိ နာမဂ္ဂဟဏဝိသယေ လိင်္ဂဝိသေသိတသ္သ ဣမသဒ္ဒသ္သာပိ ဂဟဏံ။ တသ္သ ဖလံ ''တတသ္သ နော သဗ္ဗာသု'' တ္တာဒေ လိင်္ဂတ္တယေ ကာရိယသိဒ္ဓိ။ ဇေဟိ ဧဘိ ဣမေဟိ ဣမေဘိ။ ''ဋ သ သ္မာသ္မိံ''မိစ္စာဒိနာ သဗ္ဗသ္သိ+မသ္သ တ ဋ္ဋာဒေသေ အသ္သ ဣမသ္သ, တ ဋေ ဧသံ ဧသာနံ ဣမေသံ ဣမေသာနံ။ အမ္ဟာ အသ္မာ ဣမမ္ဟာ ဣမသ္မာ။ အမ္ဟိ အသ္မိံ ဣမမ္ဟိ ဣမသ္မိံ, ဧသု ဣမေသု။

ဣတ္ထိယံ အယံ, ဣမာ ဣမာယော။ ဣမံ, ဣမာ ဣမာယော။ နာ ''သ္သာ တ တေ+တိ+မာ+မူဟိ''တိ သ္သာ တ, တ ဋ္ဋာဒေသေ ''သ္သ'' မိစ္စာဒိနာ ဣအာဒေသေ စ ကတေ အသ္သာ ဣမိသ္သာ ဣမာယ, ဣမာဟိ ဣမာဘိ။ အသ္သာ ဣမိသ္သာ အသ္သာယ ဣမိသ္သာယ ဣမာယ။ နံဝစနသ္သ သ+မာဒေသေ ဣမသ္သ စ တ ဋ္ဋာဒေသေ အသ္သ ''သုနံဟိ သူ''တိ ဒီဃေ စ ကတေ အာသံ, အညတ္ထ ဣမာသံ ဣမာသာနံ။ သတ္တမိယံ အသ္သံ ဣမိသ္သံ အသ္သာ ဣမိသ္သာ ဣမာယံ ဣမာယ, ဣမာသု။

နပုံသကေ –

၂၀၁. ဣမသ္သိ+ဒံ တ

အံသိသု သဟ တေဟိ ဣမသ္သိ+ဒံ ဟောတိ တ နပုံသကေ။ ဣဒံ ဣမံ, ဣမေ ဣမာနိ။ ဣဒံ ဣမံ, ဣမေ ဣမာနိ။ အနေန ဣမိနာ ဣစ္စာဒိ ပုလ္လိင်္ဂသမံ။

၁၉၇. ဣမေ+တာန+မေနာ+န္ဝာဒေသေ ဒုတိယာယံ

ဣမဧတသဒ္ဒာနံ ကထိတာနုကထနဝိသယေ ဒုတိယာယ+မေနာဒေသော ဟောတိ။ ဣမံ ဘိက္ခုံ ဝိနယ+မဇ္ဈာပယ, အထော နံ့ ဓမ္မ+မဇ္ဈာပယ။ ဣမေ ဘိက္ခူ ဝိနယ+မဇ္ဈာပယ, အထော နေ ဓမ္မ+မဇ္ဈာပယ။ ဧဝ+မေတသ္သ စ ယောဇနီယံ။

အမု သိ,

၁၂၉. မသ္သာ+မုသ္သ

အနပုံသကသ္သာ+မုသ္သ မကာရသ္သ သော ဟောတိ သိမ္ဟိ။ အသု, ယော –

၈၆. လောပေ+မုသ္မာ

နိယမသုတ္တ+မိဒံ, အမုသဒ္ဒတော ယောနံ လောပေ ဟောတိ နိစ္စံ ပုလ္လိင်္ဂေ။ ဒီဃေ အမူ။ ဗျလတော ယောနံ ''လောပေ''တိ လောပေ သိဒ္ဓေပိ တေ+ပတအော+ယ+မာရမ္ဘော။

> အာရမ္ဘော ဝစနမ္ပတ္တိ၊ လက္ခဏံ ယောဂလက္ခဏံ။
> တက္ကံ သတ္တဥ္စ ဣစ္စာဒိ၊ သုတ္တာန+မဘိဓာယကာ။

အမုံ, အမူ။ အမုနာ, အမူဟိ အမူဘိ။

၈၇. န နော သဿ

အမုဿာ သဿ နော န ဟောတိ။ အမုဿ, အမူသံ အမူသာနံ။ “နာသ္မာဿာ”တိ လတော သ္မာဿ နာ, အမု
နာ အမုမှာ အမုသ္မာ။ အမုမှိ အမုသ္မိံ, အမူသု။

ဣတ္ထိယံ အသု, အမူ အမုယော။ အမုံ, အမူ အမုယော။ နာ, “သ္သာ တ တေ+တိ+မာ+မူဟီ”တိ နာဒ္ဒေကဝစနာနံ
သ္သာ တ, အမုဿာ အမုယာ, အမူဟိ အမူဘိ။ အမုဿာ အမုယာ, အမူသံ အမူသာနံ။ သတ္တမိယံ အမုဿံ အမုဿာ အ
မုယံ အမုယာ, အမူသု။

နပုံသကေ –

၂၀၂. အမုဿာ+ဒုံ

အံသိသု သဟ တေဟိ အမုဿ အဒုံ ဟောတိ တ နပုံသကေ။ အဒုံ, သိလောပေ, အမုံ။ “ဈလာ တ”တိ တနိအာဒေ
သေ အမူနိ အမူ။ အဒုံ အမုံ, အမူနိ အမူ။ အမုနာ ဣစ္စာဒိ ပုလ္လိင်္ဂသမံ။

“သကတ္တေ”တိ ကပစ္စယေ –

၁၃၀. ကေ တ

အမု ဧဝ အမုကောတိ သကတ္တေ ကပစ္စယေ တဒ္ဓိတဝုတ္တိတ္တာ “ကေတ္ထတာယံ”တိ သိလောပေ စ ကတေ
“နိမိတ္တာဘာဝေ နေမိတ္တိကဿာဘာဝေ”တိ ဉာယာ နိမိတ္တဘူတဿ သိဿာ+ဘာဝေ နေမိတ္တိကဿ “မသ္
သာ+မုဿာ”တိ ကတ္တဗ္ဗဿ သကာရဿ နိဝုတ္တီတိ ‘ကေ တ’တိ ဝိကပ္ပေန မဿ သကာရတ္တ+ မိဒ+မာရဒ္ဓံ
။ အမုဿ မဿ ကေ သ ဟောတိ တ။ အသုကော အမုကာ, အသုကာ အမုကာ။ အသုကံ အမုကံ ဣစ္စာဒိ။

ကိံ သိ။

၁၉၈. ကိဿ ကော သဗ္ဗာသု

သဗ္ဗာသု ဝိဘတ္တီသု ကိဿ ကော ဟောတိ။ သိဒ္ဓေ, ကော, ကေ။ ကံ, ကေ။ ကေန, ကေဟိ ကေဘိ။

၁၉၉. ကိ သသ္မိံသု တ နိတ္ထိယံ

အနိတ္ထိယံ ကိဿ ကိ တ ဟောတိ သသ္မိံသု။ ကိဿ ကဿ, ကေသံ ကေသာနံ။ ကမှာ ကသ္မာ။ ကိမှိ ကိ
သ္မိံ ကမှိ ကသ္မိံ, ကေသု။

ဣတ္ထိယံ ဝိဘတ္တီသု ပရေသု ကာဒေသေ ကတေ အကာရန္တတ္တာ မဇ္ဈေ အာပစ္စယကရဏ+မဝိရုဒ္ဓန္တိ အာ,
ကာ, ကာယော။ ကံ, ကာ ကာယော ဣစ္စာဒိ သဗ္ဗာဝ။

နပုံသကေ –

၂၀၀. ကိ+မံသိသု သဟ နပုံသကေ

အံသိသု သဟ တေဟိ ကိံ သဒ္ဒဿ ကိံဟောတိ နပုံသကေ။ ကာဒေသဿ သာမညတ္တာ “ဝိသေသဝိဟိတာ ဝိဓ
ယော သာမညဝိဓယော နိသေဓေန္တိ”တိ ဉာယာ ကိံအာဒေသေန ကာဒေသနိဝုတ္တိ။ ကိံ, ကာနိ။ ကိံ, ကေ ကာနိ။ ကေနေ+စ္

စာဒိ ပုဗ္ဗဝ။

ကေသဒ္ဒေ   သံချာ+တုလျ+ည+သဟာယဝစနော။ ယအ သံချာဝစနော, တအ ကေဝစနန္တော, အတ္ထ ကေသ ဒ္ဒေ သံချေယျတပိ။ အညတ္ထ တုလျာဒီသု ဗဟုဝစနန္တောပိ။ ကေကော, ကေကေ။ ကော, ကော ကောယော။ ကေံ, ကော နိ+စ္စာဒိ သဗ္ဗသမံ တိလိင်္ဂေ။

တုလျေ ကေကော ဝိလာသော ဒ္ဝိန္နံ ကုမာရာနံ, ကေကေ ဝဏ္ဏသဒ္ဒာ ဒ္ဝိန္နံ ကုမာရာနံ။ အညတ္ထေ ကေကော အာစရိယော ဝေ+မာဟ, ကေကေ အာစရိယာ ဝေ+မာဟံသု။ အသဟာယတေ ကေကောဝ အရညံ ပဝိသိတ္ဝတ။

ကေကော, ကေကေ။ ကော, ကော ကောယော။ ကေံ ကောနိ+စ္စာဒိ သဗ္ဗသမံ တိလိင်္ဂေ။ ဿာ+ဿံသု ပန ''ဿ''မာဒိနာ က္က, ကေဿာ ကောယ, ကေဿံ ကောယံ ကောယ။

က္ကစ အတ္တပရကရဝဝသေန ကေဿာပိ ''အမှာကံ ရညော''တိပိ ''ကေကေ အာစရိယာ''တိပိ ဗဟုဝစနသ္သ လောကေန က္ကဿိတတ္တာ ဗဟုလဝိဓာနာ ဗဟုဝစနေနေဝ သိဇ္ဈတိ။

တုမှ+အမှသဒ္ဒာ အလိင်္ဂာ, တထာ ဉဘ+ကတိ+ဒ္ဝိသဒ္ဒာ, ပဉ္စာဒယော အဋ္ဌာရသန္တာ စ။ တုမှ သိ, အမှ သိ။

၂၁၂. တုမှသ္သ တုဝံတ္ဝံ+မမှိ စ

အမှိ သိမှိ စ တုမှသ္သ သဝိဘတ္တိသ္သ တုဝံ+တ္ဝံ ဟောန္တိ။ တုဝံ တ္ဝံ။

၂၁၁. သိမှ+ဟံ

သိမှိ အမှသ္သ သဝိဘတ္တိသ္သ အဟံ ဟောတိ။ အဟံ, ယေဝသ္ဝေ+ဋ္ဌ, တု မ္ဝေဟ။

၂,၂၀၉. မယ+မသ္မာ+မှသ္သ

ယောသ္ဝ+မှသ္သ   သဝိဘတ္တိသ္သ မယ+မသ္မာ တ ဟောန္တိ ယထာက္ကမံ။ မယံ အမ္ဝေဟ။

၂၂၇. အံမှိ တံ+မံ+တဝံ+မမံ

အံမှိ တုမှအမှသဒ္ဒာနံ သဝိဘတ္တီနံ တံ+မံ+တဝံ+မမံ ဟောန္တိ ယထာက္ကမံ။ တံ, မံ, တဝံ, မမံ။

၂၃၁. ဒုတိယာ ယောမှိ တ

တုမှအမှသဒ္ဒာနံ သဝိဘတ္တီနံ ပစ္စေကံ ငံ+ဇာကံ တ ဟောန္တိ ယောမှိ ဒုတိယေ, တုမှံ တုမှာကံ တုမှေ, အမှံ အမှာကံ အမ္ဝေဟ။

၂၂၈. နာသ္မာသု တယာ+မယာ

နာသ္မာသု တုမှအမှသဒ္ဒာနံ သဝိဘတ္တီနံ တယာ+မယာ ဟောန္တိ ယထာက္ကမံ။ ''နာသ္မာသူ''တိ ဗဟုဝစနေ သုပိ ဝိဘတ္တိက္ကမ+မနပေက္ခိတ္ဝတ သဒ္ဒက္ကမေန ပစ္စေကံ ဒ္ဝေဝ ဒ္ဝေဝ ဟောန္တိ။

၂၁၃. တယာတယီနံ တ္ဝဝ တ တသ္သ

တုမ္ဟသ္သ တယာတယီနံ တကာရသ္သ တ္ဝ ဟောတိ တ။ တ္ဝယာ တယာ, မယာ။ တုမ္ဟေဟိ တုမ္ဟေဟိ, အမ္ဟေဟိ အမ္ဟေဟိ။

၂၂၉. တဝ+မမ+တုယှံ+မယှံ သေ

သေ တုမ္ဟအမ္ဟသဒ္ဒါနံ သဝိဘတ္တီနံ ဧတေ အာဒေသာ ဟောန္တိ ယထာက္ကမံ။ တဝ တုယှံ, မမ မယှံ။

၂၁၁. နံသေသွ္ဝ+သ္မာကံ+မမံ။

နံသေသွ္ဝ+မ္ဟသ္သ သဝိဘတ္တိသ္သ အသ္မာကံ+မမံ ဟောန္တိ ယထာက္ကမံ။ မမံ။

၂၃၀. ငံ+ငာကံ နံမှိ

နံမှိ တုမ္ဟအမ္ဟသဒ္ဒါနံ သဝိတတ္တီနံ ငံ+ငာကံ ဟောန္တိ ပစ္စေကံ။ တုမှံ တုမ္ဟာကံ အမှံ အမ္ဟာကံ အသ္မာကံ။ ကစ္စာယနေ ဧကဝစနသ္သ အံဝိဓာနတ္တံ သုတ္တ+မာရဒ္ဓံ, ဧတ္ထ ပန အတ္တကရဝဝသေန အံမှိ တုမှံ အမှံဘိ သိဇ္ဈန္တိ ဗဟုလာဓိကာရာ။

၂၁၄. သ္မာမှိ တ္ဝမ္ဟာ

သ္မာမှိ တုမ္ဟသ္သ သဝိတတ္တိသ္သ တ္ဝမ္ဟာ ဟောတိ တ။ တ္ဝမ္ဟာ တ္ဝယာ တယာ, မယာ။

၂၂၆. သ္မိမှိ တုမ္ဟမ္ဟာနံ တယိ+မယိ

သ္မိမှိ တုမ္ဟအမ္ဟသဒ္ဒါနံသဝိဘတ္တီနံ တယိ+မယိ ဟောတိ ယထာက္ကမံ။ တ္ဝယိ တယိ, မယိ။ တုမ္ဟေသု။

၂၀၃. သုမှာ+မှသ္သာ+သ္မာ

အမ္ဟသ္သ အသ္မာ ဟောတိ တ သုမှိ။ အသ္မာသု အမ္ဟေသု။ သဗ္ဗာဒယော ဝုတ္တ+မပေက္ခန္တာ ဝက္ခမာနံ တတိ ဣဒ+မေသံ လက္ခဏံ။

၂၃၂. အဟာအအော ပဒတော+ကတဣ္တေတိ

အဓိကာရော။ ဧတ္ထ ဟအော နာမ ကထာယ စတုတ္ထံသော, တသ္မာ ''တုမ္ဟေဟိ ပုညံ ပသုတံ အနပ္ပကံ''တိ တေ့ ထ တေ န ဟောတိ။ ဧတ္ထ ပဒန္တိ ဝုတ္တ သဒ္ဒေ သဘာဝတော –

အာကာသတယုပ္ပဘတေ သရီရာ၊
သမုစ္စရံ ဝတ္တ+မုပေတိ နာအော။
ဌာနန္တရေ သုပ္ပဋိဟညမာနော၊
ဝဏ္ဏတ္တ+မာဂစ္ဆတိ သော တု သဒ္ဒေါတိ –

ဝုတ္တတ္တာ ဧကောကော ဝဏ္ဏော သဒ္ဒေါ နာမ, တဗ္ဗဏ္ဏသမူဟော ပဒံ, တပ္ပဒသမူဟော တက္ကဥ္စ။ တထာ ဟိ –

ဝိတတ္တျန္တံ ပဒံ တသ္သ၊ စ ယော တက္ကန္တိ မန္နဝယံ။
ဥပစာရာ ဝဏ္ဏသဒ္ဒ-တစ္စံ တံ န ပရိစ္စဇေ။

တံ ပဒဥ္စ –

ပဒံ စတုဗ္ဗိဓံ ဝုတ္တံ၊ နာမာ+ချာတော+ပသဂ္ဂဇံ။
နိပါတဉ္စ တညူ ဟိ၊ အဿော ခလု္တ+ဘိဓာဝတီတိ။

ဝါကျဉ္စ –

ဧကာချာတော ပဒစ္စယော, သိယာ ဝါကျံ သကာရကောတိ –

ဝုတ္တံ။ တသ္မာ "ဝိဘတျန္တံ ပဒံ, ပဒသမူဟော ဝါကျ"န္တိ စ ဝုစ္စတိ။

၂၃၃. ယောနံဟိသွ+ပဉ္စမျာ ဝေါ+နော

အပဉ္စမိယာယောနံဟိသွ+ဟအာအေ ဝတ္တမာနာနံ ပဒသ္မာ ပရေသ+မေကတ္ထေ ဌိတာနံ တုမှအမှသဒ္ဒာနံ သဝိဘတ္တီနံ ဝေါ+နော ဟောန္တိ ဝါ ယထာက္ကမံ။ ဂါမံ ဝေါ ဂစ္ဆေယျာထ, ဂါမံ တုမှေ ဂစ္ဆေယျာထ။ ဂါမံ နော ဂစ္ဆေယျာမ, ဂါမံ အမှေ ဂစ္ဆေယျာမ။ ပဟာယ ဝေါ ဂမိဿာမိ, မာ နော ဝိကန္တိံသု။ ဒီယတေ ဝေါ, ဒီယတေ တုမှာကံ။ ဒီယတေ နော, ဒီယတေ အမှာကံ။ တုဋ္ဌော+သ္မိ ဝေါ ပကတိယာ, တုဋ္ဌော+သ္မိ တုမှာကံ။ သတ္ထာ နော ဘဂဝါ, ဧသော အမှာကံ သတ္ထာ။ ကတံ ဝေါ, ကတံ တုမှေဟိ။ ကတံ နော, ကတံ အမှေဟိ။

၂၃၄. တေ+မေ နာသေ

နာမှိ သေ စ အဟအာအေ ဝတ္တမာနာနံ ဒသ္မာ ပရေသ+မေကတ္ထေ ဌိတာနံ တုမှအမှသဒ္ဒာနံ သဝိဘတ္တီနံ တေ+မေ ဝါ ဟောန္တိ ယထာက္ကမံ။ ကတံ တေ, ကတံ တယာ။ ကတံ မေ, ကတံ မယာ။ ဒီယတေ တေ, ဒီယတေ တဝ။ ဒီယတေ မေ, ဒီယတေ မမ။ ဓနံ တေ, ဓနံ တဝ။ ဓနံ မေ, ဓနံ မမ။

၂၃၇. န စ+ဝါ+ဟာ+ဟေ+ဝယောဂေ

စာဒီဟိ ယောဂေ တုမှအမှသဒ္ဒာနံ ဝေါ+နော, တေ+မေ န ဟောန္တိ။ ဂစ္ဆာမ တုမှေ စ မယဉ္စ, ပဿတိ တုမှေ စ အမှေ စ, ကတံ တုမှေဟိ စ အမှေဟိ စ, ဒီယတေ တုမှာကဉ္စ အမှာကဉ္စ, ဓနံ တုမှာကဉ္စ အမှာကဉ္စ, ကတံ တယာ စ မယာ စ, ဒီယတေ တဝ စ မမ စ, ဓနံ တဝ စ မမ စ။ ဧဝံ ဝါဒိယောဂေပိ။

၂၃၅. အနွာဒေသေ

ကထိတာနုကထိတဝိသယေ တုမှအမှသဒ္ဒာနံ အာဒေသာ နိစ္စံ ဟောန္တိ ပုနဗ္ဗိဓာနာ။ ဂါမော တုမှံ ပရိဂ္ဂဟော, အထော ဇနပဒေါ ဝေါ ပရိဂ္ဂဟော။ အနွာဒေသေ အထော အထောတိ ဝါရဒွယာဘာဝါ နိစ္စန္တိ ဝုတ္တံ။ အထောသဒ္ဒော ကထိတဿေဝ ပုန ကထနတော အနွာဒေသဇောတကော။

၂၃၆. သပုဗ္ဗာ ပဌမန္တာ ဝါ

ဝိဇ္ဇမာနပုဗ္ဗသ္မာ ပဌမန္တာ ပရေသံ တုမှာမှာကံ အာဒေသာ ဝါ ဟောန္တိ အနွာဒေသေ။ ဂါမေ ပဋော တုမှာကံ အထော နဂရေ ကမ္ဗလော ဝေါ အထော နဂရေ ကမ္ဗလော တုမှာကံ, အထောတိ အနုကထနဝါရဒွယတ္တာ ဝိကပ္ပော သပုဗ္ဗာတိ ကိံ, ပဋော တုမှာကံ, အထော ကမ္ဗလော ဝေါ။ ပဌမန္တာတိ ကိံ, ပဋော နဂရေ တုမှာကံ, အထော ကမ္ဗလော ဂါမေ ဝေါ။

၂၃၈. ဒဿနတ္ထေ+နာလောစနေ

ဒဿနတ္ထေ အာလောစနဝဇ္ဇိတေ ပယုဇ္ဇမာနေ တုမှအမှာန+မာဒေသာ န ဟောန္တိ။ ဂါမော တုမှေ ဥဒ္ဒိဿ အာဂတော, ဂါမော အမှေ ဥဒ္ဒိဿ အာဂတော။ အနာလောစနေတိ ကိံ, ဂါမော ဝေါ အာလောစေတိ, ဂါမော

နော အာလောစေတိ။

၂၃၉. အာမန္တဏံ ပုဗ္ဗ+မသန္တံဝ

အာမန္တဏံ ပုဗ္ဗ+ဝိဇ္ဇမာနံ ဝိယ ဟောတိ တုမ္ဟာမ္ဟာန+မာဒေသဝိသယေ။ ဒေဝဒတ္တ တဝ ပရိဂ္ဂဟော။ အာမန္တဏတ္တံ ကိံ, ကမ္ဗလော တေ ပရိဂ္ဂဟော။

၂၄၀. န သာမညဝစန+မေကတ္ထေ

သမာနာဓိကရဏေ ပရတော သာမညဝစန+မာမန္တဏံ ကေတ္ထေ အသန္တံ ဝိယ န ဟောတိ မာဏဝက ဇဋိလက တေ ပရိဂ္ဂဟော။ ပရာမန္တဏေ အသတိပိ ပုဗ္ဗ+မုဟာအာယ အာဒေသော။

၂၄၁. ဗဟူသု ဝါ

ဗဟူသု ဝတ္တမာန+မာမန္တဏံ သာမညဝစန+မေကတ္ထေ အသန္တံ ဝိယ ဝါ န ဟောတိ။ ''သိဒ္ဓေ သတ္တာရမ္ဘော နိယမာယ ဝါ ဝိကပ္ပာယတ''တိ ဝုတ္တတ္တာ ဝိကပ္ပတ္ထ+မိဒံ။ ဗ္ရာဟ္မဏာ ဂုဏဝန္တော တုမ္ဟာကံ ပရိဂ္ဂဟော, ဗ္ရာဟ္မဏာ ဂုဏဝန္တော တေ ပရိဂ္ဂဟော။

ဥဘ+ကတိသဒ္ဒာ ဗဟုဝစနန္တာ။ ''ဥဘ+ကေဟိ ဋ္ဌော''တိ ယောနံ ဋ္ဌော, ဥဘော။ ကထံ ''ဥဘယော ဝသေမသေ''တိ, ဋ္ဌောမ္ဟိ ယကာရာဂမော။ ဥဘော။

၅၉. သုဟိသု+ဘဿော

ဥဘဿ သုဟိသွေတ ဟောတိ။ ဥဘောဟိ ဥဘောဘိ။

၅၀. ဥဘိ+န္နံ

ဥဘာ နံဝစနဿ ဣန္နံ ဟောတိ။ ဥဘိန္နံ, ဥဘောသု။

၁၆၈. ဋိ ကတိမှာ

ကတိမှာ ယောနံ ဋိ ဟောတိ။ ကတိ, ကတိ။ ဈတော ယောလောပပသင်္ဂေ ဒီဃနိဝတ္တနတ္ထံ ဋိအာဒေသော။ ကတီဟိ ကတီဘိ။ ''ဗဟုကတိန္နံ''တိ နုက, ကတိန္နံ, ကတီသု။

၁,၅၄. ဝိဇ္ဇာ+ဘိက္ခညေသု ဒွေဝ

ဝိဇ္ဇာယ+မာဘိက္ခညေ စ ဒွေဝ ရူပနိ ဟောန္တိ။ ကိရိယာ+ဂုဏ+ဒဗ္ဗေဟိ ဗျာပေတု+မိစ္ဆာ ဝိဇ္ဇာ။ ရုက္ခံ ရုက္ခံ သိဥ္စတိ, ကမော ကမော ရမဏီယော, ကမေ ကမေ ဟနီယံ။ အာဘိက္ခညံ=ပေါနောပုညံ, ပစတိ ပစတိ, ပပစတိ ပပစတိ။

၁,၅၅. သ္သာဒိလောပေ ပုဗ္ဗသ္သေ+ကဿ

ဝိဇ္ဇာယ+မေကဿ ဒွိတ္တေ ပုဗ္ဗဿ သ္သာဒိလောပေ ဟောတိ။ ကေဿ ကေဿာတိ ဒွိတ္တေ ဧကေကဿ။ ကထံ ''မတ္တကမတ္တကေနာ''တိ, ''သ္သာဒိလောပေ ပုဗ္ဗဿာ''တိ ယောဂဝိဘာဂက, ယောဂဝိဘာဂက စ ဣဋ္ဌပ္ပသိဒ္ဓိတိ။

၁,၅၆. သဗ္ဗာဒီနံ ဝီတိဟာရေ

သဗ္ဗာဒီနံ ဝိတိဟာရေ ဒွေ ဘဝန္တိ၊ ပုဗ္ဗသ္သ သွာဒိလောပေ စ, အညသ္သ အညသ္သ ဘောဇကော အညမည္သ ဘောဇကော, ဧဝံ ကတရိတရသ္သ။

၁၅၇. ယာဝဗောဓံ သမ္ဘမေ

တုရိတေနာ+ဟယဟေတုပဒသ္သနံ သမ္ဘမော, တသ္မိံ သတိ ဝတ္တု ယာဝန္တေဟိ သဒ္ဒေဟိ သော+တ္ထော ဝိညာယတေ, တာဝန္တော ပယုဇ္ဇန္တေ၊ သပ္ပော သပ္ပော သပ္ပော, ဗုဇ္ဈသ္သု ဗုဇ္ဈသ္သု ဗုဇ္ဈသ္သု, ဘိန္နော ဘိက္ခုသင်္ဃော, ဘိန္နော ဘိက္ခုသင်္ဃော။

ဘယေ ကောဓေ ပသံသာယံ၊ တုရိတေ ကောတူဟလ+စ္ဆရေ။
ဟာသေ သောကေ ပသာဒေ စ၊ ကရေ အာမေဍိတံ ဗုဓော။

သင်္ဂကဏ္ဍ

အထ သင်္ဂသဒ္ဒာ ဝုစ္စန္တေ၊ ကောဒယော အဋ္ဌာရသန္တာ သင်္ချေယျဝစနာ။ ဝီသတိအာဒယော ''ဘိက္ခူနံ ဝီသတီ''တိအာဒီသု သင်္ခ္ဘာဝစနာ, ''ဝီသတိ ဘိက္ခူတေ''တိအာဒီသု သင်္ချေယျဝစနာ။ ကေသဒ္ဒော သဗ္ဗာဒီသု ဝုတ္တော၀။ ဒွိတဒယော အဋ္ဌာရသန္တာ ဗဟုဝစနန္တာဝ။

၂၁၉. ယောမ္ဟိ ဒွိန္နံ ဒုဝေ+ဒွေ

ယောမှိ ဒွိသ္သ သဝိဘတ္တိသ္သ ဒုဝေ+ဒွေ ဟောန္တိ ပစ္စေကံ။ ဒုဝေ ဒွေ, ဒုဝေ ဒွေ, ဒွီဟိ ဒွီဘိ။

၂၂၀. ဒုဝိန္နံ နံမ္ဟိ တ

နံမှိ ဒွိသ္သ သဝိဘတ္တိသ္သ ဒုဝိန္နံ ဟောတိ တ။ ဒုဝိန္နံ, အညတ္ရ –

၄၇. နံမ္ဟိ နုက ဒွါဒီနံ သတ္တရသန္နံ

ဒွါဒီနံ သတ္တရသန္နံ သင်္ခ္ဘာနံ နုက ဟောတိ နံမှိ ဝိဘတ္တိမ္ဟိ။ ဥကာရော ဥစ္စာရဏတ္ထော, ကကာရော အန္တာဝယဝတ္တော။ တ္တေ နာဂမော ဝိဘတ္တိသ္သ အာဒျာဝယတေ စေ, ''အာဂမာ တဂ္ဂုဏီဘူတာ တဂ္ဂဟဏေန ဂယှန္တေ''တိ ဉာယာ နာဂမောပိ တံဂဟဏေန ဂယှတီတိ ''သုနံဟိသူ''တိ ဒီဃပ္ပသင်္ဂေ ပကတိယာ အန္တာဝယဝဘူတေ သရန္တတာ နတ္ထိတိ န ဒီဃော။ ဒွိန္နံ, ဒွီသု။

၂၀၇. ပုမေ တယော+စတ္တာရော

ယောမှိ သဝိဘတ္တီနံ တိ+စတုန္နံ တယော+စတ္တာရော ဟောန္တိ ယထာက္ကမံ ပုလ္လိင်္ဂေ၊ တယော, တယော, တီဟိ တီဘိ။

၄၉. ဏ္ဏံ+ဏ္ဏန္နံ တိတော ဈာ

ဈသညိတော တိတော နံဝစနသ္သ ဏ္ဏံ+ဏ္ဏန္နံ ဟောန္တိ၊ တိဏ္ဏံ တိဏ္ဏန္နံ, တီသု။

ကတ္ထိယံ –

၂၀၅. တိဿော စတဿော ယောမ္ဟိ သဝိဘတ္တီနံ

ဝိဘတ္တိသဟိတာနံ တိစတုန္နံ ယောမ္ဟိ တိဿော+စတဿော ဟောန္တိ ဣတ္ထိယံ ယထာက္ကမံ။ တိဿော, တိဿော, တီဟိ တီဘိ။

၂၀၄. နံမ္ဟိ တိစတုန္နံ+မိတ္ထိယံ တိဿ+စတဿာ

နံမ္ဟိ တိစတုန္နံ တိဿ+စတဿာ ဟောန္တိ+တ္ထိယံ ယထာက္ကမံ။ နံမ္ဟီတိ စတုတ္ထီဆဋ္ဌီနံ သာမညဝစနံ, နော စေ နံသူတိ ဝဒတိ, ယထာက္ကမံတိ သဒ္ဒဝယာပေက္ခံ။ ဧဝ+မီဒိသ+မညမ္ပိ။ တိဿန္နံ တီသု။

၂၀၆. တီဏိ+စတ္တာရိ နပုံသကေ

ယောမ္ဟိ သဝိဘတ္တီနံ တိစတုန္နံ ယထာက္ကမံ တီဏိ+စတ္တာရိ ဟောန္တိ နပုံသကေ။ တီဏိ, တီဏိ, တီဟိ ဣစ္စာဒိ ပုလ္လိင်္ဂေဝ။

စတု ယော,

၂၀၈. စတုရော တ စတုဿ

စတုဿ သဝိဘတ္တိဿ ယောမ္ဟိ စတုရော ဟောတိ တ ပုလ္လိင်္ဂေ။ စတုရော စတ္တာရော။ ကထံ "စတုရော နိမိတ္တေ နာဒ္ဒသာသိ"န္တိ, လိင်္ဂဝိပလ္လာသေန သိဒ္ဓံ, စတ္တာရိ နိမိတ္တာနီတိ အတ္ထော။ ဝိပလ္လာသော တိဝိဓော လိင်္ဂဝိပလ္လာသော ဝစနဝိပလ္လာသော ဝိဘတ္တိဝိပလ္လာသောတိ။ စတူဟိ စတူဘိ။ စတုန္နံ, စတူသု။

ဣတ္ထိယံ စတဿော။ စတဿော။ စတူဟိ စတူဘိ။ စတဿန္နံ။ စတဿန္နံ။ စတူသု။

နပုံသကေ စတ္တာရိ။ စတ္တာရိ။ စတူဟိ စတူဘိ။ ဣစ္စာဒိ ပုမေဝ။

၁၆၉. ဋ္ဌ ပဉ္စာဒီဟိ စုဒ္ဒသဟိ

"သုတ္တေ လိင်္ဂဝစနမတ္တ"န္တိ ဉာယာ ဋ္ဌ-ဣတိ ဝုတ္တံ။ ပဉ္စာဒီဟိ စုဒ္ဒသဟိ သင်္ချာဟိ ယောနံ ဋ္ဌ ဟောတိ။ ပဉ္စ။ ပဉ္စ။ ယောနံ ဋ္ဌာ+ဋ္ဌေနိဝတ္တနတ္ထံ ဋ္ဌ-ဝိဓာနံ။

၉၀. ပဉ္စာဒီနံ စုဒ္ဒသန္န+မ

ပဉ္စာဒီနံ စုဒ္ဒသန္နံ သုနံဟိသ္ဝ ဟောတိ။ ဧတ္တ+ဒီဃာပဝါဒေါ+ယံ။ အပဝါဒတိ ဗာဓေတီတိ အပဝါဒေါ။ တသ္မာ "ပကပ္ပပဝါဒဝိသယမုဿဂ္ဂ အဘိနိဝိသန္တေ"တိ ဉာယာ "သုဟိသ္ဝ+ဿေ" "သုနံဟိသု"တိ စ ဥဿဂ္ဂ "ပဉ္စာဒီနံ စုဒ္ဒသန္န+မ" ဣတိ အပဝါဒဝိသယံ န ပဝိသန္တိ, သာမညတ္တာ။ ဧဝ+မုပရိပိ "ပဉ္စမိယံ ပရဿ" "အာဒိသ္ဝသာ"တိ။ ပဉ္စဟိ ပဉ္စဘိ ပဉ္စန္နံ။ ပဉ္စန္နံ။ ပဉ္စသု။ ဧဝံ ဆာဒယော အဋ္ဌာရသန္တာ။

"စတ္တေ"တိ ဧကော စ ဒသ စာတိ စတ္တသမာသေ "အမာဒီ"တိ ဧကေန အဓိကာ ဒသာတိ တတိယာသမာသေ တကတေ "ကေတ္တတာယ"န္တိ ဝိဘတ္တိလောပေ။ ဧဝ+မုပရိ စ။

၃,၁၀၂. ဧကဋ္ဌာန+မာ

ဧကအဋ္ဌာနံ အာ ဟောတိ ဒသေ ပရေ။

၃,၁၀၃. ရ သံချာတော တ

သံဉ္ဇာတော ပရဿ ဒသဿ ရ ဟောတိ ဝိဘာသာ။ သ စ "ပဉ္စမိယံ ပရဿာ"တိ ဝတ္တမာနေ "အာဒိဿ
သာ"တိ ဒကာရဿေဝ ဟောတိ။ ကောရသ ကောဒသ။ ကောရသဟိ ကောဒသဟိ။ ကောရသန္နံ ကောဒသန္နံ။ ကောရသ
သု ကောဒသသု။ ဧဝ+မေကာဒသက္ကစ္စာဒိပိ။

၃,၉၄. အာ သံဉ္ဇာယာ သတာအေ နာညတ္တေ

သံဉ္ဇာယ+မုတ္တရပဒေ ဒ္ဝိဿာ ဟောတိ အသတာအေ နာညတ္တေ။

အာဝိဋ္ဌလိင်္ဂတ္တာ သံဉ္ဇာယံ ဥတ္တရပဒေ သလိင်္ဂေနေဝ ဝိသေသနံ ဘဝတိ။

သုဒ္ဓံ မိဿဉ္စ သံကိဏ္ဏံ၊ ဥပသဇ္ဇနမေဝ စ။
အာဝိဋ္ဌ+မထ တ+ဗ္ဗတ္တံ၊ ဆဓာ လိင်္ဂံ ဝိဝံယတော။

ဧတ္ထ ယထာက္ကမံ ရုက္ခော လတာ ပဏ္ဏံတိ သုဒ္ဓံ။ ဃဋော ဃဋီ, ဝဇိရော ဝဇိရံ, ဝေဒနာ ဝေဒနံတိ မိဿံ။ တ
ဋော တဋီ တဋံတိ သံကိဏ္ဏံ။ သုက္ကော ပဋော, သုက္ကာ ပဋီ, သုက္ကံ ဝတ္ထံတိ ဥပသဇ္ဇနံ။ ရာဇာ သရဏံ, ဂုဏော ပမာ
ဏံတိ အာဝိဋ္ဌံ။ တုဝံ အဟံ ကတိ ပဉ္စာတိ အဗ္ဗတ္တံ။ က္လတိ လိင်္ဂံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဒွတဒသ။

၃,၉၈. ဗာ စတ္တာလီသာ အေ

ဒွိဿ ဗာ တ ဟောတိ စတ္တာလီသာ အေ နာညတ္တေ။ ရာဒေ သေ ဗာရသ။

၃,၉၅. တိဿေ

သံဉ္ဇာယ+မုတ္တရပဒေ တိဿ ဧ ဟောတ+သတာအေ နာ+ညတ္တေ။

၃,၁၀၄. ဆတီဟိ ဠော စ

ဆတီဟိ ပရဿ ဒသဿ ဠော ဟောတိ ရော စ။ တေဠသ တေရသ။

၃,၁၀၀. စတုဿ စုစော ဒသေ

စတုဿ စု+စော ဟောန္တိ တ ဒသေ ပရေ။ ဒ္ဝိတ္တေ စုဒ္ဒသ စောဒ္ဒသ စတုဒ္ဒသ။

၃,၉၉. ဝီသတိဒသေသု ပဉ္စဿ ပဏ္ဏ+ပန္နာ

ဝီသတိ သေသု ပရေသု ပဉ္စဿ ပဏ္ဏ+ပန္နာ ဟောန္တိ ယထာက္ကမံ။ ပန္နရသ ပဉ္စဒသ။

၃,၁၀၁. ဆဿ သော

ဆဿ သော-က္ကစ္စ+ယ+မာဒေသော ဟောတိ သေ ပရေ။ သောဠသ သောရသ။ သတ္တရသ သတ္တဒသ။ "ကေဠု
ဌာန+မာ"တိ အာ, အဋ္ဌာရသ အဋ္ဌာဒသ။

ဦနာ စ သာ ဝီသတိ စာတိ "ဝိသေသန+မေကတ္ထေနေ"တိ ဝိသေသနသမာသေ "က္လတ္ထိယံ ဘာသိတပုမိ+တ္ထီ ပု
မေ+ဝေကတ္ထေ"တိ ပုမတ္တေ စ ကတေ ဧကေန ဦနာ ဝီသတီတိ တတိယာသမာသေ ဧကူနဝီသတိ။

ဝီသတိအာဒယော အာနဝုတိယာ က္လတ္ထိလိင်္ဂေ+ကဝစနာ။ သော ဧကူနဝီသတိ။ ဧကူနဝီသတိံ။ ဧကူနဝီသတ္ယာ ဧကူ
နဝီသတိယာ။ ဧကူနဝီသတ္ယံ ဧကူနဝီသတိယံ ဧကူနဝီသတ္ယာ ဧကူနဝီသတိယာ။ မတိသမံ။

ဧဝံ ဝီသတိ, ဧကဝီသတိ, ဒွါဝီသတိ ဗာဝီသတိ, တေဝီသတိ စတုဝီသတိပ္ပဘုတယော။ ပဏ္ဏာအာဒေသေ ပဏ္ဏာဝီသတိ ပဉ္စဝီသတိ။ ဧဝံ ဆဗ္ဗီသတိ, သတ္တာဝီသတိ, အဋ္ဌဝီသတိ။

ဧကေန ဦနာ တိံသတိ တိံသာ တတိ ဧကူနတိံသတိ ဧကူနတိံသာ တ။ ကရဏေ ဧကူနတိံသာယ။ ဧကူနတိံသာယ, ဧကူနတိံသာယ, ဧကူနတိံသာယ, ဧကူနတိံသာယံ။ ဧဝံ တိံသတိဏိံသာဝဘုတယော ။ တိံသာသဒ္ဒဿ ပန သိလောပေ “ဒီဃဿော”တိ ယောဂဝိဘာဂ ရဿော, တိံသ။ နိဂ္ဂဟီတာဂမော, တိံသံ။ ဘောတိံသေ+စ္စာဒိ ပုမေဝ။

စတ္တာလီသာဒီသုပိ ယထာသမ္ဘဝံ ဧဝမေဝ။ ဒွိတ္တေ ဧကတ္တိံသတိ ဧကတ္တိံသာ။ ရဿဒွိတ္တေ ဒွတ္တိံသတိ ဒွတ္တိံသ။ ဧဝံ တေတ္တိံသတိ တေတ္တိံသာဒယော ယာဝ ဧကူနစတ္တာလီသတိ ဧကူနစတ္တာလီသာ။ စတ္တာလီသာယ သိမှိ စတ္တာရီသာ စတ္တာလီသာ စတ္တာလီသံ, ဘော စတ္တာလီသေ+စ္စာဒိ ဟောတိ။ ဧဝံ ဧကစတ္တာရီသာ။

၃,၉၇. ဒွီဿာ စ

အသတာအေ နာညတ္တေ စတ္တာလီသာအေ ဒွိဿ ဧ တ ဟောတိ အာ စ။ ဒွေစတ္တာလီသာ ဒွေစတ္တာလီသ ဒွေစတ္တာလီသံ, ဧဝံ ဒွါစတ္တာလီသ-က္ကစ္စာဒိ။ ဒွေစတ္တာရီသာ ဒွေစတ္တာရီသ ဒွေစတ္တာရီသံ, ဧဝံ ဒွါစတ္တာရီသာ ဒွါစတ္တာရီသ က္ကစ္စာဒိ။ စတ္တာလီသတိ ဧကစတ္တာလီသတိ ဒွေစတ္တာလီသတိ ဒွါစတ္တာလီသတိ က္ကစ္စာဒိ ဧကူနဝီသတိသမံ။

၃,၉၈. စတ္တာလီသာအေ တ

အသတာအေ နာညတ္တေ စတ္တာလီသာအေ တိဿေ ဟောတိ တ။ တေစတ္တာလီသာ တေစတ္တာလီသ တေစတ္တာလီသံ။ ဘော တေစတ္တာလီသေ က္ကစ္စာဒိ ဟောတိ။ ဧဝံ တိစတ္တာလီသာ တေစတ္တာရီသာ တိစတ္တာရီသာ က္ကစ္စာဒိ, တေစတ္တာလီသတိ တိစတ္တာလီသတိ က္ကစ္စာဒိ ပုဗ္ဗေဝ။

ဧဝံ စတုစတ္တာလီသာ ပဉ္စစတ္တာလီသာ စတုစတ္တာလီသတိ ပဉ္စစတ္တာလီသတိ က္ကစ္စာဒိ ယာဝ ဧကူနပညာသာ။

ပညာသာ ပညာသ ပညာသံ က္ကစ္စာဒိ ဟောတိ။ ဧဝံ ဒွေပညာသာ ဒွါပညာသာ ဒွိပညာသာ ဒွေပဏ္ဏာသာ ဒွါပဏ္ဏာသာ ဒွိပဏ္ဏာသာ။ တေပညာသာ တိပညာသာ တိပညာသံ တေပဏ္ဏာသာ တိပဏ္ဏာသာ။ စတုပဏ္ဏာသာ ပဉ္စပဏ္ဏာသာ က္ကစ္စာဒိ ယာဝ ဧကူနသဋ္ဌိ။

ဧဝံ သဋ္ဌိ, ဧကသဋ္ဌိ, ဒွေသဋ္ဌိ ဒွါသဋ္ဌိ ဒွိသဋ္ဌိ, တေသဋ္ဌိ တိသဋ္ဌိ, စတုသဋ္ဌိ ပဉ္စသဋ္ဌိ က္ကစ္စာဒိ ယာဝ ဧကူနသတ္တတိ။

သတ္တတိ, ဧကသတ္တတိ, ဒွေသတ္တတိ ဒွါသတ္တတိ ဒွိသတ္တတိ, တေသတ္တတိ တိသတ္တတိ။ ဒွေသတ္တရိ ဒွါသတ္တရိ ဒွိသတ္တရိ, စတုသတ္တတိ, ပဉ္စသတ္တတိ, စတုသတ္တရိ, ပဉ္စသတ္တရိတိ ယာဝ ဧကူနာသီတိ။

အသီတိ, ဧကာသီတိ, ဒွါသီတိ, ယာဂမေ ဒွိယာသီတိ, တေအသီတိ တိယာသီတိ, စတုရာသီတိ, ပဉ္စာသီတိ က္ကစ္စာဒိ ယာဝ ဧကူနနဝုတိ။

နဝုတိ, ဧကနဝုတိ, ဒွေနဝုတိ ဒွါနဝုတိ ဒွိနဝုတိ, တေနဝုတိ တိနဝုတိ, စတုနဝုတိ, ပဉ္စနဝုတိ က္ကစ္စာဒိ ယာဝ ဧကူနသတံ, ဧတံ နပုံသကလိင်္ဂ+မေကဝစနန္တံ။

သတံ, ဘော သတ သတာ, သတံ, သတံ။ သတေန, ကရဏေ သတေန။ သတဿ, သတာ သတမှာ သတသ္မာ, သတဿ, သတေ သတမှိ သတသ္မိံ။ ဧဝံ ဧကသတတော ပဘုတိ ယာဝ သဟဿံ။

ကောဋ္ဌိ ပကောဋ္ဌိ ကောဋ္ဌိပ္ပကောဋ္ဌိ အက္ခောဘိဏိယော ဣတ္ထိလိင်္ဂေ+ကဝစနန္တာ။ ဝဂ္ဂဘေဒေ တု သဗ္ဗာသမ္ပိ သံချာနံ ဗဟုဝစနေနာပိ ဟောတေဝ "ဒွေဝီသတိယော ဇိနေဒန္တာ" "တိဿော ဝီသတိယော ဒိနဃဋ္ဋိကာ" ဣစ္စာဒိ။

ဒသဒသကံ သတံ နာမ, ဒသသတံ သဟဿံ နာမ, ဒသသဟဿံ နဟုတံ, ဒသနဟုတံ လက္ခံ, သတသဟဿန္တိပိ ဝုစ္စတိ။

လက္ခသတံ ကောဋ္ဌိ, ကောဋ္ဌိလက္ခသတံ ပကောဋ္ဌိ, ပကောဋ္ဌိလက္ခသတံ ကောဋ္ဌိပ္ပကောဋ္ဌိ, ဧဝံ နဟုတံ, နိန္နဟုတံ, အက္ခောဘိဏီ, ဗိန္ဒု, အဗ္ဗုဒံ, နိရဗ္ဗုဒံ, အဟဟံ, အဗဗံ, အဋ္ဋဋံ, သောဂန္ဓိကံ, ဥပ္ပလံ, ကုမုဒံ, ပုဏ္ဍရီကံ, ပဒုမံ, ကထာနံ, မဟာကထာနံ, အသင်္ချေယျန္တိ ယထာက္ကမံ သတလက္ခဂုဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဣစ္စေဝံ ဌာနတော ဌာနံ၊ သတလက္ခဂုဏံ မတံ။
ကောဋ္ဌိပ္ပဘုတီနံ ဝီသ-သင်္ချာနဉ္စ ယထာက္ကမန္တိ။

အထာ+သံချာ ဝုစ္စတေ, အဗျယန္တိ စ ဝုစ္စတေ။ တံ ဟဒိ ဓာဒိ, ဥပသဂ္ဂနိပာတာတိ စ ဒုဝိဓံ။

ပ ပရာ အပ သံ အနု အဝ ဩ နိ ဒု ဝိ အဓိ အပိ အတိ သု ဥ အဘိ ပတိ ပရိ ဥပ အာ ဣမေ ဝီသတိ ဟာဒယော။ ဟာဒယော ဟိ ဇောတကာ, န တစကာ။

တတ္ထ ပ-သဒ္ဒေါ ပကာရာ+ဒိကမ္မ, ပဓာန+ဿောဘာဝ, ဝိယောဂ, တပ္ပရ, ဘုသတ္ထ, သမ္ဘဝ, တိတ္တိ, အနာဝိလ, ပတ္ထနာဒီသု။ ယထာ ပကာရေ-ပညာ။ အာဒိကမ္မေ-ဝိပ္ပကတံ, ပဓာနေ-ပဏီတံ, အဿောဘာဝေ-ပက္ခိတ္တံ, ခိတ္တန္တိ ပေရဏံ, ပက္ခိတ္တန္တိ အဿောကရဏံ, ဓာတွတ္ထတ္ထသ္သ ဗာဓိတတ္တာ။ ဝုတ္တဉ္စဟိ –

ဓာတွတ္ထံ ဗာဓတေ ကောစိ၊ ကောစိ တံ အနုဝတ္တတေ။
တမေဝ+ညော ဝိသေသေတိ၊ ဥပသဂ္ဂဂတီ တိဓာတိ။

ဧတ္ထ စ "အနုရုဒ္ဓကာ မေ သင်္ဂါမယုဒ္ဓေ"တိ စ ဣမေ ဥပသဂ္ဂ ဓာတွတ္ထံ ဝိသေသေန္တိ နာမ။ ဝိယောဂေ-ပတသိ, တပ္ပရေ-ပာစရိယော, ဘုသတ္ထေ-ပဝုဒ္ဓကာယော, သမ္ဘဝေ-ဟိမဝန္တာ ဂင်္ဂါ ပဘဝတိ , တိတ္တိယံ-ပဟူတ+မန္နံ, အနာဝိလေ-ပသန္န+မုဒကံ, ပတ္ထနေ-ပဏိဟိတံ။

ပရာက္ကတိ ပရိဟာနိ, ပရာဇယ, ဂတိ, ဝိက္ကမာ+မသနာဒီသု။ ယထာ ပရိဟာနိယံ-ပရာဘဝေါ။ ပရာဇယေ-ပရာဇိတော, ဂတိယံ-ပရာယနံ, ဝိက္ကမေ-ပရက္ကမတိ, အာမသနေ-အင်္ဂဿ ပရာမသနံ။

အပက္ကတိ အပဂတ, ဂရဟ, ဝဇ္ဇန, ပူဇာ, ပဒုဿနာဒီသု။ ယထာ အပဂတေ-အပမာနော အပေတော, ဂရဟေ-အပဂဗ္ဗော, ဝဇ္ဇနေ-အပသာလာယ အာယန္တိ တဏိဇာ, ပူဇာယံ-ဝုဒ္ဓါပစာယီ, ပဒုဿနေ-အပရဇ္ဈန္တိ။

သံက္ကတိ သမောဓာန, သမ္မာသမ, သမန္တဘာဝ, သံဂတ, သံခေပ, ဘုသတ္ထ, သဟ+ပ္ပတ္ထ, ပဘတ+ဘိမုခဘာဝ, ဝိဓာန, ပုနပ္ပုန, ကရဏ, သမိဒ္ဓါဒီသု။ ယထာ သမောဓာနေ-သန္ဓိ, သမ္မာသမေ-သမာဓိ, သမ္ပယုတ္တော, သမန္တဘာဝေ-သံကိဏ္ဏံ, သမုလ္လပနာ, သံဂတေ-သင်္ဂမော, သံခေပေ-သမာသော, ဘုသတ္ထေ-သာရတ္တော, သဟတ္ထေ-သံတသော, အပ္ပတ္ထေ-သမဂ္ဃော, ပဘဝေ-သမ္ဘတေ, အဘိမုခဘာဝေ-သမ္မုခံ။ သံဂတေ-သံဂဏှာတိ, ဝိဓာနေ-သံဝုတံ, ပုနပ္ပုနကရဏေ-သန္ဓာဝတိ, သမိဒ္ဓိယံ-သမ္ပန္နော။

အနုက္ကတိ အနုဂတာ+နုပစ္ဆိန္န, ပစ္ဆာတ္ထ, ဘုသတ္ထ, သာဒိဿ, ဟီန, တတိယတ္ထ, လက္ခဏိ+တ္ထမ္ဘူတက္ခာန, ဘာဂ, ဝိစ္ဆာဒီသု။ အနုဂတေ-အန္ဝေတိ, အနုပစ္ဆိန္နေ-အနုသယော, ပစ္ဆာတ္ထေ-အနုရထံ, ဘုသတ္ထေ-အနုရတ္တော, သာဒိဿေ-အနုရူပံ, ဟီနေ-အနုသာရိပုတ္တံ ပညဝန္တော, တတိယတ္ထေ-နဒိ+မန္ဝဝသိတာ သေနာ, လက္ခဏေ ရုက္ခ+မနုဝိဇ္ဇောတတေ ဝိဇ္ဇု, ဣတ္ထမ္ဘူတက္ခာနေ-သာဓု ဒေဝဒတ္တော မာတရ+မနု , ဘာဂေ-ယ+ဒေတ္ထ မံ အနု သိယာ, တံ ဒီယတု, ဝိစ္ဆာယံ-ရုက္ခံ ရုက္ခံ အနု ဝိဇ္ဇောတတေ စန္ဒော။

အဝက္ကတိ အဓောဘာဂ, ဝိယောဂ, ပရိဘဝ, ဇာနန, [သုဒ္ဓိ]   နိစ္ဆယ, ဒေသ, ထေယျာဒီသု။ အဓောဘာဂေ-အဝက္ခိ တ္တစက္ခု, ဝိယောဂေ-အဝကောကိလံ ဝနံ, ပရိဘဝေ-အဝဇာနန္တိ, အဝမညတိ, ဇာနနေ-အဝဂစ္ဆတိ။ [သုဒ္ဓိယံ–တေအနံ (ရူပသိဒ္ဓိ)], နိစ္ဆယေ-အဝဓာရဏံ, ဒေသေ-အဝကာသော, ထေယျေ-အဝဟာရော။

ဩက္ကတိ ဩရောဟရဏ, နီဟရဏ, သုဒ္ဓိအာဒီသု ဒိဿတိ။ ဩရောဟဏေ-ဟသာအာ ဩရောဟတိ, နီဟရဏေ-ဩမု က္ကုပာဟနော, သုဒ္ဓိယံ-ဩအာတံ။

နိက္ကတိ, နိဿေသ, နိဂ္ဂတ, နီဟရဏ,+န္တောပဝေသနာ+ဘာဝ, နိသေဓန, နိက္ခန္တ, ဟတုဘာတ+ဝဓာရဏ, ဝိဘဇ န, ဥပမု+ပဓာရဏာ+ဝသာန, ဆေက, နီဟရဏာ+ဝရဏာဒီသု။ နိဿေသေ-နိရုတ္တိ, နိဂ္ဂတေ-နိက္ကိလေသော, နိယျာ တိ, နီဟရဏေ-နိဒ္ဓာရဏံ, အန္တောပဝေသနေ-နိခာတော, အဘာဝေ-နိမ္မက္ခိကံ, နိသေဓေ-နိတရေတိ, နိက္ခန္တေ-နိဗ္ဗာ နံ, ဟတုဘာဝေ-နိမ္မိတံ, အဝဓာရဏေ-နိစ္ဆယော, ဝိဘဇနေ-နိဒ္ဒေသော။ ဥပမာယံ-နိဒဿနံ, ဥပဓာရဏေ-နိသာမနံ, အဝ သာနေ-နိဋ္ဌိတံ, ဆေကေ-နိပုဏော, နီဟရဏေ-နီဟရတိ, ကြဿ ဒီယော။ အာဝရဏေ-နိဝရဏံ။

ဒုက္ကတိ အသောဘဏာ+ဘာဝ, ကုစ္ဆိတာ+သမိဒ္ဓိ, ကိစ္ဆ, ဝိရူပတာဒီသု။ အသောဘဏေ-ဒုဂ္ဂန္ဓော, အဘာဝေ-ဒုဗ္ဘိ က္ခံ, ကုစ္ဆိတေ – ဒုက္ကဋံ ။ အသမိဒ္ဓိယံ-ဒုဿဿံ, ကိစ္ဆေ-ဒုက္ကရံ, ဝိရူပတာယံ-ဒုဗ္ဗဏ္ဏော ဒုမ္မုခော။

ဝိက္ကတိ ဝိသေသ, ဝိဝိဓ, ဝိရုဒ္ဓ, ဝိဂတ, ဝိယောဂ, ဝိရူပတာဒီသု။ ဝိသေသေ-ဝိမုတ္တိ, ဝိသိဋ္ဌော, ဝိဝိဓေ-ဝိမတိ, ဝိရုဒ္ဓေ- ဝိတဏ္ဍော, ဝိဂတေ-ဝိမလံ, ဝိယောဂေ-ဝိပ္ပယုတ္တော, ဝိရူပတာယံ-ဝိရူပေါ။

အဓိက္ကတိ အဓိကိ+ဿရူ+ပရိဘာဝတ+ဓိဘဝန+ဇ္ဈာယာ+ဓိဋ္ဌာန, နိစ္ဆယ, ဟာပုဏနာဒီသု။ အဓိကေ-အဓိသီလံ, ကြ ဿရေ-အဓိပတိ, အဓိ ဗ္ရဟ္မဒတ္တေ ပဉ္စာလာ, ဥပရိဘာဝေ-အဓိရောဟတိ, ပထဝိံ အဓိသေဿတိ, အဓိဘဝနေ-အဓိ ဘဝတိ, အဇ္ဈာယနေ-ဗျာကရဏ+မဓီတေ, အဓိဋ္ဌာနေ-ဘူမိကမ္ပာဒိံ အဓိဋ္ဌာတိ, နိစ္ဆယေ-အဓိမောက္ခော, ဟာပုဏ နေ-ဘောဂက္ခန္ဓံ အဓိဂစ္ဆတိ။

အပိက္ကတိ သမ္ဘာဝနာ+ပေက္ခာ, သမုစ္စယ, ဂရဟ, ပဉှာဒီသု။ သမ္ဘာဝနာယံ-အပိ ဒိဗ္ဗေသု ကာမေသု, မေရုမ္ပိ ဝိနိဝိ ဇ္ဈိတ္ဝာ ဂစ္ဆေယျ, အပေက္ခာယံ-အယမ္ပိ ဓမ္မော အနိယတော, သမုစ္စယေ-ဣတိပိ အရဟံ, အန္တမ္ပိ အန္တဂုဏမ္ပိ အာအာယ, ဂရဟေ-အပိ အမ္ဟာကံ ပဏ္ဍိတက, ပဉှေ-အပိ ဘန္တေ ဘိက္ခံ လဘိတ္ထ။

အတိက္ကတိ အတိက္ကမနာ+တိက္ကန္တာ+တိသယ, ဘုသတ္ထာဒီသု။ အတိက္ကမေ-အတိရောစတိ အမှေဟိ, အတီတော, အတိက္ကန္တေ-အစ္စန္တံ, အတိသယေ-အတိကုသလော, ဘုသတ္ထေ-အတိကောဓော, အတိဝုဒ္ဓိ။

သုက္ကတိ သောဘဏ, သုဋ္ဌု, သမ္မာ, သမိဒ္ဓိ, သုခတ္ထာဒီသု။ သောဘဏေ-သုဂန္ဓော, သုဋ္ဌု+သမ္မာဒတ္ထေသု-သုဋ္ဌု ဂတော သုဂတော, သမ္မာ ဂတောတိပိ သုဂတော, သမိဒ္ဓိယံ-သုဘိက္ခံ, သုခတ္ထေ-သုကရော။

ဥက္ကတိ ဥဂ္ဂတု+ဒ္ဓကမ္မ, ပဓာန, ဝိယောဂ, သမ္ဘဝ, အတ္တလာဘ, သတ္တိ, သရူပကထနာဒီသု။ ဥဂ္ဂတေ-ဥဂ္ဂစ္ဆတိ, ဥဒ္ဓကမ္မေ-အာသနာ ဥဋ္ဌိတော, ဥက္ခေပေါ, ပဓာနေ-ဥတ္တမော, လောကုတ္တရော, ဝိယောဂေ-ဥဗ္ဘာသိတော, သမ္ဘ ဝေ-ဥဗ္ဘူတော, အတ္တလာဘေ-ဥပ္ပန္နံ ဉာဏံ, သတ္တိယံ-ဥဿဟတိ ဂန္တုံ, သရူပကထနေ-ဥဒ္ဒိသတိ သုတ္တံ။

အဘိက္ကတိ အဘိမုခဘာဝ, ဝိသိဋ္ဌာ+ဓိကု+ဒ္ဓကမ္မ, ကုလ, သာရုပ္ပ, ဝန္ဒန, လက္ခဏိ+တ္ထမ္ဘူတက္ခာန, ဝိစ္ဆာဒီ သု။ အဘိမုခဘာဝေ-အဘိမုခေါ, အဘိက္ကမတိ, ဝိသိဋ္ဌေ-အဘိဓမ္မော, အဓိကေ-အဘိဝသတိ, ဥဒ္ဓကမ္မေ-အဘိရုဟ တိ။ ကုလေ-အဘိဇာတော, သာရုပ္ပေ-အဘိရူပေါ, ဝန္ဒနေ-အဘိဝာဒေတိ, လက္ခဏာဒီသု ပုရိမသမံ။

ပတိက္ကတိ ပဋိဂတ, ပဋိလောမ, ပဋိနိဓိ, ပဋိဒါန, နိသေဓ, နိဝတ္တန, သာဒိဿ, ပဋိကရဏာ+ဒါန, ပဋိဗောဓ, ပဋိစ္စ, လက္ခဏိတ္ထမ္ဘူတက္ခာန, ဘာဂ, ဝိစ္ဆာဒီသု။ ပဋိဂတေ-ပစ္စက္ခံ, ပဋိလောမေ-ပဋိသောတံ, ပဋိနိဓိမှိ-အာစရိယတော ပတိ သိဿော, ပဋိဒါနေ-တေလတ္ထိကဿ ဃတံ ပဋိဒဒါတိ, နိသေဓေ-ပဋိသေဓေတိ, နိဝတ္တနေ-ပဋိက္ကမတိ, သာဒိ

သ္သေ-ပဋိရူပကံ, ပဋိကရဏေ-ပဋိကာရော, အာအနေ-ပဋိဂ္ဂဏှာတိ, ပဋိဗောဓေ-ပဋိဝေဓော, ပဋိစ္စေ-ပစ္စယော, လက္ခဏာဒီသု ပုရိမသမံ။

ပရိက္ကတိ သမန္တတောဘာဝ, ပရိစ္ဆေဒ, ဝဇ္ဇနာ+လိင်္ဂန, နိဝသန, ပူဇာ, ဘောဇနာ+ဝဇာနန, အေသက္ခာန, လက္ခဏာ ဒီသု။ သမန္တ- တောဘာဝေ-ပရိဝုတော , ပရိစ္ဆေဒေ-ပရိညေယျံ, ဝဇ္ဇနေ-ပရိဟရတိ, အာလိင်္ဂနေ-ပရိဿဇတိ, နိဝ သနေ-ယော ဝတ္ထံ ပရိဒဟေဿတိ, ပူဇာယံ-ပရိစရိယာ, ဘောဇနေ-ဘိက္ခုံ ပရိဝိသတိ, အဝဇာနနေ-ပရိဘဝတိ။ အေသ က္ခာနေ-ပရိဘာသတိ, လက္ခဏာဒီသု-ရုက္ခံ ပရိ ဝိဇ္ဇောတတေ ဝိဇ္ဇု ဣစ္စာဒိ။

ဥပက္ကတိ ဥပဂမန, သမီပူ+ပပတ္တိ, သာဒိဿာ+ဓိကု+ပရိဘာတ+နသန, အေသက္ခာန, သညာ, ပုဗ္ဗကမ္မ, ပူဇာ, ဂယှ ဟာကာရ, ဘုသတ္ထာဒီသု။ ဥပဂမနေ-နိသိန္နံ တ ဥပနိသီဒေယျ, သမီပေ-ဥပနဂရံ, ဥပပတ္တိယံ-သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇ တိ, အထ တ ဥပပတ္တိ=ယုတ္တိ, ယထာ ဥပပတ္တိတော ဣက္ခတီတိ ဥပေက္ခာ, သာဒိဿေ-ဥပမာနံ, ဥပမာ, အဓိကေ-ဥပ ခာရိယံ အေဏော, ဥပရိဘာဝေ-ဥပသမ္ပန္နော, အနသနေ-ဥပတသော, အေသက္ခာနေ-ပရံ ဥပဝဒတိ, သညာယံ-ဥပဓာ, ဥပ သင်္ကေ, ပုဗ္ဗကမ္မေ-ဥပက္ကမော, ဥပကာရော, ပူဇာယံ-ဗုဒ္ဓုပဋ္ဌာကော, မာတုပဋ္ဌာနံ, ဂယှာကာရေ-သောစေယျပစ္စု ပဋ္ဌာနံ, ဘုသတ္ထေ-ဥပဟအနံ, ဥပဟယာသော, ဥပနိဿယောတိ။

အာက္ကတိ အဘိမုခဘာဝု+ဒ္ဓကမ္မ+မရိယာအာ+ဘိဝိဓိ, ပတ္တိ+စ္ဆာ, ပရိဿဇန, အာဒိကမ္မ, ဂဟဏ, နိဝါသန, သမီ ပ, အာဝှာနာဒီသု။ အဘိမုခဘာဝေ-အာဂစ္ဆန္တိ, ဥဒ္ဓကမ္မေ-အာရောဟတိ, မရိယာဒာယံ-အာပဗ္ဗတာ ခေတ္တံ, အဘိ ဝိဓိမ္ဟိ-အာကုမာရံ ယသော ကစ္စာယနဿ, ပတ္တိယံ-အာပတ္တိ အာပန္နော, ဣစ္ဆာယံ-အာကင်္ခာ, ပရိဿဇနေ- အာလိင်္ဂနံ, အာဒိကမ္မေ-အာရမ္ဘော, ဂဟဏေ-အာဒီယတိ, အာလိင်္ဂတိ, (အာလိမ္ပတိ, ရူ), နိဝါသေ-အာဝသထော, အာ တသော, သမီပေ-အာသန္နံ, အာဝှာနေ-အာမန္တေတိ။

ပ ပရာ+ပ သ+မန္ဝ+ဝ၊ သြ နိ ဒု ရာဘိ ဗျာ+ဓိသု။
အတိ နိ ပွတိ ပရိ အပယော၊ ဥပ အာ က္ကတိ ဝီသတိ။
ဧသ ဟိ ဘော ဥပသဂ္ဂ-ဝိဓိ+က္ကမတော ကထိတော။

တွေ့ စ –

ဥပသဂ္ဂ+နိပါတာ စ၊ ပစ္စယာ စ က္ကမေ တယော။
နေကေ+နေကတ္ထဝါစကာ၊ က္ကတိ နေရုတ္တိကာ+ဗ္ရဝုံ။

၁၁၈. အသံချေဟိ သဗ္ဗာသံ

အဝိဇ္ဇမာနသံချေဟိ ပရာသံ သဗ္ဗာသံ ဝိဘတ္တီနံ လောပေ ဟောတိ။ န သန္တိ ကေဝစနာဒိသံချာ ဧတေသန္တိ အသံချာ, တေသံ အသံချာနံ ဝိဘတ္တီနံ ဘေဒေ အသတိပိ ဿာဒိဝိဓာနံ ''မာ နော အဇ္ဇ ဝိကန္တိံသု''တိအာဒေ ဝိဘ တ္တန္တတ္တာ ပဒတ္တသိဒ္ဓိတိ တေ+နောအာဒီနံ သိဒ္ဓိယာ စ တေသံ ပဋ္ဌမာဒိအတ္ထေ ဒဿနတော စ ဟောတိ။ ပဟာ ရော ပရာဘတေ အပဟာရော သံဟာရော အဝဟာရော သြဟာရော ဣစ္စာဒိ ဟောတိ။

ဥပေစ္စ+တ္ထံ သဇန္တီတိ၊ ဥပသဂ္ဂါ ဟိ ဟဒယော။
စာဒီ ပအာဒိမဇ္ဈေတ္တေ နိပါတာ နိပတန္တီတိ။

သြပသဂ္ဂိကပဒံ။

သမုစ္စယ+ဝိကပ္ပန+ပဋိသေဓ+ပူရဏာဒိအတ္ထံ အသတ္တတဝိကံ နေပါတိကံ။

စ-က္ကတိ သမုစ္စယာ+န္တတစယ+က္ကတရေတရယောဂ+သမာဟာရာ+ဝဓာရဏာဒီသု။ တ-က္ကတိ ဝိကပ္ပနု+ပမာန+သမုစ္ စယ+ဝဝတ္ထိတဝိဘာသာဒီသု။ န, နော, မာ, အ, အလံ, ဟလံ ဣစ္စေတေ ပဋိသေဓေ ။ ''ဒွေဝ ပဋိသေဓာ ပကတိအတ္ထံ ဂ

မယန္တိ”တိ ဉာယာ “န တေသံ ပန ရူပာနံ ပစ္စယာ န စ ဟောန္တိ”တိ ဧတ္ထ န စ န ဟောန္တိ-ဟောန္တေတတိ ပကတိအတ္ထံ ဂမယတိ။ အလံ ပရိယတ္တိ+ဘူသနေသု စ။

ပူရဏတ္ထံ ဒုဝိဓံ အတ္ထပူရဏံ ပဒပူရဏဉ္စ, တတ္ထ အထ, ခလု, ဝတ, အထော, အဿု, ယဂ္ဃေ, ဟိ, စရဟိ, နံ, တံ, စ, တု, တ, တေ, ပန, ဟဝေ, ကီဝ, ဟ, တတော, ယထာ, သုဒံ, ခေါ, ဝေ, ဟံ, ဧနံ, (ဧဝံ, ရူ) သေယျထိဒံ ဣစ္စေဝမာဒိ ပဒပူရဏံ။ တတ္ထ အထ-ဣတိ ပဉှာ+နန္တရိယာ+ဓိကာရာဒီသု စ။ ခလု-ဣတိ ပဋိသေဓ+ဝဓာရဏ, ပသိဒ္ဓီသု စ။ ဝတ+ဣတိ ဧကံသ, ခေဒ+နုကမ္ပ, သံကပ္ပေသု စ။ အထော-ဣတိ အနွာဒေသေ စ။ ဟိ-ဣတိ ဟေတု, အဝဓာရဏေသု စ။ တု-ဣတိ ဝိသေသ, ဟေတု, နိဝတ္တနာဒီသု စ။ ပန-ဣတိ ဝိသေသေပိ။ ဟဝေ+ဝေ ဣစ္စေတေ ဧကံသတ္ထေပိ။ ဟံ-ဝိသာဒ, ဝိမှယေသုပိ။ (ဝိသာဒ, သမ္ဘဝေသု, ရူ)။ သေယျထိဒံတိ တံ ကတမံတိ အတ္ထေပိ။

အတ္ထပူရဏံ ဒုဝိဓံ ဝိဘတ္တိယုတ္တံ အဝိဘတ္တိယုတ္တဉ္စ။ အတ္ထိ, သက္ကာ, လဗ္ဘာ ဣစ္စေတေ ပဌမာယံ။ အာဝုသော အမ္ဘော ဟမ္ဘော အရေ ဟရေ ရေ ဇေ ဣစ္စေတေ အာမန္တဏေ။ ဒိဝါ ဘိယျော (နမော, ရူ) ဣစ္စေတေ ပဌမာဒုတိယာသု။ သယံ သာမံ သံ သမ္မာ ကိန္တိ ဣစ္စေတေ တတိယတ္ထေ။ သော+တော+ဓာပစ္စယန္တာ စ သုတ္တသော ပဒသော အနိစ္စတော ဒုက္ခတော ဧကဓာ ဒွိဓာ ဣစ္စာဒိ။ တဝေ+တုံ ပစ္စယန္တာ စတုတ္ထိယာဝ, ကာတဝေ အတဝေ, ကာတုံ ကာရေတုံ, (အတုံ, ရူ) အပေတုံ ဣစ္စာဒိ။ သော+တောပစ္စယန္တာ ပဉ္စမိယတ္ထေ, ဒီဃသော ဩရသော ရာဇတော တ စောရတော တ ဣစ္စာဒိ။ တော သတ္တ- မျတ္ထေပိ တြ+တ္ထာဒိပစ္စယန္တာ စ, ဧကတော ပုရတော ပစ္ဆတော ပဿတော ပိဋ္ဌိတော ဟာဒတော သီသတော အဂ္ဂတော မူလတော, ယတြ ယတ္ထ ယဟိံ တတြ တတ္ထ တဟိံ ဣစ္စာဒိ။ သမန္တာ သာမန္တာ ပရိတော အဘိတော သမန္တတော ဧကဇ္ဈံ ဧကမန္တံ ဟေဋ္ဌာ ဥပရိ ဥဒ္ဓံ အဓော တိရိယံ သမ္မုခါ ပရမ္မုခါ အာဝိ ရဟော တိရော ဥစ္စံ နီစံ အန္တော အန္တရာ အန္တရံ အဇ္ဈတ္တံ ဗဟိဒ္ဓါ ဗာဟိရာ ဗာဟိရံ ဗဟိ ဩရံ ဟာရံ အာရာ အာရကာ ပစ္ဆာ ပုရေ ဟုရံ ပေစ္စ ဣစ္စေတေ သတ္တမိယာ။ သမ္ပတိ အာယတိ အဇ္ဇ အပရဇ္ဇု သုဝေ သွေဝ ဥတ္တရသုဝေ (ကိသု, ရူ) ဟိယျော ပရေ (ပရသုဝေ, ရူ) သဇ္ဇု သာယံ ဟာတော ကာလံ ကလ္လံ ဒိဝါ ရတ္တံ နိစ္စံ သတတံ အဘိဏှံ အဘိက္ခဏံ မုဟုံ မုဟုတ္တံ ဘူတပုဗ္ဗံ ပုရာ ယဒါ တဒါ (ကဒါ, ရူ) ဣစ္စာဒယော ကာလသတ္တမိယံ။ ဣတိ ဝိဘတ္တိယုတ္တာနိ။

အဝိဘတ္တိယုတ္တေသု အပ္ပေဝ အပ္ပေဝနာမ နု ဣစ္စေတေ သံသယတ္ထေ။ အဒ္ဓါ အညဒတ္ထု တဂ္ဃ ဇာတု ကာမံ သသက္ကံ ဣစ္စေတေ ဧကံသတ္ထေ။ ဧဝံ ဣတိ အဝဓာရဏေ။ ကစ္စိ နု နနု ကထံ (ကိံသု, ရူ) ကိံ ဣစ္စေတေ ပုစ္ဆနတ္ထေ။ ဧဝံ ဣတိ ဣတ္ထံ ဣစ္စေတေ နိဒဿနတ္ထေ။ ဣတိ ဟေတု+တက္ကပရိသမတ္တီသု စ။ ယာဝ တာဝ ယာဝတာ တာဝတာ ကိတ္တာဝတာ ဧတ္တာဝတာ ကီဝ ဣစ္စေတေ ပရိစ္ဆေဒနတ္ထေ။ ဧဝံ သာဟု လဟု ဩပာယိကံ ပဋိရူပံ အာမ သာဓု ဣစ္စေတေ သမ္ပဋိစ္ဆနတ္ထေ။ ယထာ တထာ ယထေဝ တထေဝ ဧဝံ ဧဝမေဝ ဧဝမ္ပိ ယထာပိ သေယျထာပိ သေယျထာပိနာမ ဝိယ ဣဝ ယထရိဝ တထရိဝ ယထာနာမ တထာနာမ ယထာဟိ တထာဟိ ယထာစ တထာစ ဣစ္စေတေ ပဋိဘာဂတ္ထေ။ ယထာဣတိ ယောဂ္ဂတာ+ဝိစ္ဆာ+ပဒတ္ထာနတိဝတ္တိ+နိဒဿနေသု စ။ ဧဝံဣတိ ဥပဒေသ+ပဉှာဒီသု စ။ ကိဉ္စာပိဣတိ အနုဂ္ဂဟတ္ထေ။ ဓိဣတိ ဂရဟေ။ အဟောဣတိ ဂရဟ+ပသံသန+ပတ္ထနေသု။ နာမဣတိ ဂရဟ+ပသံသန+သညာ+ပဉှေသု။ သာဓုဣတိ ပသံသန+ယာစနေသု။ ဣင္ဃ ဟန္ဒ ဣစ္စေတေ စောဒနတ္ထေ။ သာဓု သုဋ္ဌု ဧဝမေတံတိ အနုမောဒနေ။ ကိရဣတိ အနုဿဝန+အသဒ္ဒဟေယျေသု။ နုနဣတိ အနုမာနာ+နုဿရဏ+ပရိဝိတက္ကေသု။ ကသ္မာတိ ကာရဏပုစ္ဆနေ။ ယသ္မာ တသ္မာ တထာ ဟိ တေန ဣစ္စေတေ ကာရဏစ္ဆေဒနတ္ထေ။ သဟ သဒ္ဓိံ အမာ (သမံ, ရူ) ဣတိ သမကိရိယာယံ။ ဝိနာ ရိတေ ဝိပ္ပယောဂေ။ နာနာ ပုထု ဗဟုပကာရေ။ ပုထု ဝိသုံ အသဟာယတ္ထေ စ။ ဒုဋ္ဌု ကု ကုစ္ဆာယံ (ဇိဂုစ္ဆာယံ, ရူ)။ ပုန အပ္ပဌမေ။ ကထံ စိကိစ္ဆတ္ထေ။ ဓာ က္ခတ္တုံ သော ကိဉ္စဣတိ သံချာဝိဘာဂေ။ ဤသကံ အပ္ပမာနေသု (အပ္ပမတ္တေ, ရူ)။ သဏိကံ မန္ဒတ္ထေ။ ခိပ္ပံ အရံ လဟုံ အာသု တုဏှံ အစိရံ သီဃတ္ထေ။ စိရံ စိရဿံ ဒီဃကာလေ။ စေ ယဒိ သံကာ+ဝဋ္ဌာနေ။ ဓုရံ ထိရာ+ဝဓာရဏေသု (ဓုဝံ ထိရာ+ဝဓာရဏေသု, ရူ)။ ဟာ ဝိသာဒေ။ တုဏှီ အဘာသနေ။ သစ္ဆိ ပစ္စက္ခေ။ မုသာ မိစ္ဆာအလိကံ အသစ္စေ။ သုဝတ္ထိ အာသိဋ္ဌေ ဣစ္စာဒိ။

တုန+တွာန+တွာပစ္စယန္တာ ဥဿုက္ကနတ္ထေ ဘဝန္တိ။ ယထာ ပဿိတုန ပဿိယ ပဿိတွာန ပဿိတွာ, ဒိသွာ ဒိသွာန ဒဿေတွာ အတုန ဒတွာန ဒတွာ ဥပဟာအယ အပေတွာ ဝိညာယ ဝိစေယျ ဝိနေယျ သမေစ္စ နိဟစ္စ ဥပေစ္စ အာရဗ္ဘ အာဂမ္မ ဣစ္စာဒိ။

ဝိဘတ္တိယာ   ကတော ဘေဒေါ၊ သလိင်္ဂါနံ ဘဝေ တထာ။
တုမ္ဟာဒီနံ တ္ဝ+လိင်္ဂေသု၊ နေဝ+တ္ထိ ပါဒိ+စာဒိနံ။

ဧဝံ နာမာချာတောပသဂ္ဂေဟိ ဝိနိမုတ္တံ ဧတံ နိပါတပဒံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

နေပါတိကပဒံ။

ပုလ္လိင်္ဂံ ဣတ္ထိလိင်္ဂဉ္စ၊ နပုံသက+မထာ+ပရံ။
တိလိင်္ဂဉ္စ အလိင်္ဂဉ္စ၊ နာမိကံ ပဉ္စဓာ ဌိတံ။

ဣတိ ပယောဂသိဒ္ဓိယံ နာမကဏ္ဍော ဒုတိယော။

၃. ကာရကကဏ္ဍ

အထ ဝိဘတ္တိနံ+မတ္ထဘေဒာ ဝုစ္စန္တေ။

တတ္ထ ကေမ္မိ အတ္ထံ ကမ္မာဒိဝသေန ကေတ္တာဒိဝသေန စ ဝိဘဇန္တီတိ ဝိဘတ္တိယော, သျာဒယော။ တာ ပန ပဌမာဒိဘေဒေန သတ္တဝိဓာ။ တာ ယထာ ''ပဌမာ+တ္ထမတ္တေ''တိ ပဌမာဝိဘတ္တိ ဟောတိ။ သိသ္သ ဩကာရ+လော ပ+အ-မာဒေသေသု နရော ဣတ္တိ နပုံသကံ။

သကတ္ထ+ဒဗ္ဗ+လိင်္ဂါနိ၊ သံချာ+ကမ္မာဒိပဉ္စကံ။
နာမတ္ထော တသ္သ သာမည-မတ္ထမတ္တံ ပဝုစ္စတေ။

သော နာမတ္ထော စ –

ဇာတိ ကြိယာ ဂုဏော ဒဗ္ဗံ၊ တထာ နာမန္တိ ပဉ္စဓာ။
သဒ္ဒသ္သ+တ္ထော သ သန္ဒော ပိ၊ ပဉ္စဓာဝ+တ္ရ ဘိဇ္ဇတေ။

ကထံ ဇာတိသန္ဒော ဂုဏသန္ဒော တ္တာဒိနာ။

ဘိန္နေသွ+ဘိန္နဓီ+သဒ္ဒါ၊ သဗလာဒီသု ယဗ္ဗလာ။
ဝတ္တန္တေ ဇာတိ သော+သ္သ၊ မာလာ သုတ္တ+မိတ+နွိတာ။

အဒဗ္ဗဘူတံ ကတ္တာဒိ-ကာရကက္ကမသာဓိယံ။
ပဒတ္တံ ကတ္တုကမ္မဋ္ဌံ၊ ကြိယ+မိစ္ဆန္တိ တဗ္ဗိဒူ။

ဒဗ္ဗသ္သိတော တတော ဘိန္နော၊ နိမိတ္တော တပ္ပတီတိယာ။
ဝိနသ္သနသဘာဝေ စ၊ နိဂ္ဂုဏောဝ ဂုဏော+စ္စတေ။

ဧတ္ထ ပဌော သုက္ကောတိ ဝိနသ္သနသဘာဝေ စ စသဒ္ဒေန ဝိပုလော အာကာသောတိ အဝိနသ္သနသဘာဝေ စ အတ္တနိ ဝိသုံ ဂုဏရဟိတော ဂုဏော+စ္စတေ တ္တတ္ထော။

ယံ ယံ ဝိသေသ္သတေ ကိဉ္စိ၊ တံ တံ ဒဗ္ဗ+မိဟော+စ္စတေ။
ဇာတ္တာဒိနာဗ္ဗ+တော တာဒိ၊ ဒဗ္ဗတ္တံ ပရိကပ္ပတေ။

ဧတ္ထ ကေဇာတိ အသ္သဇာတီတိ ဝုတ္တေ ဇာတိ ဒဗ္ဗံ။ နီလော ဂုဏောတိ စ ဂုဏော ဒဗ္ဗံ။ ပစနကြိယာတိ စ ဂမနာဒိကြိယာတော ဝိသေသိယတီတိ ကြိယာဝ ဒဗ္ဗံ။

နာမရူပေန သဒဗ္ဗေ၊ ကွဝစိ သညီ ကထီယတေ။
နာမန္တိ တံ ယထာ စိတ္တော၊ သညာ သန္ဒော တု တဒ္ဓနီ။

နာမသ္သ ဒဗ္ဗတ္တေပိ စိတ္တောတ္တာဒိ နာမေနေဝ ပသိဇ္ဈတိ, နော ဃဋ္ဌ+ပဋ္ဌာဒယောဝ ဒဗ္ဗတ္တေန, တသ္မာ နာမ+မိတိ သညီ ကထီယတေ, တံတစကတ္တာ တဗ္ဗတိ စိတ္တာဒိ သညာသန္ဒောတိ နိစ္ဆိယတေယ္ယ+မိပ္ပာယော။

အယံ ပဉ္စဝိဓောပိ အတ္ထော သဒ္ဒတ္ထော စေဝ သာမတ္ထိယာ ဂမ္မမာနတ္ထော စာတိ ဒုဗ္ဗိဓော။ တထာ ဟိ ''ပီနော ဒိတ န ဘုဉ္ဇေယျ''မိတိ ဘုတ္တိနိရာကတိ သဒ္ဒတ္ထော။ ရတ္တိဘုတ္တိ တု သာမတ္ထိယာ+ဝဂမ္မတေ။ တေ နေ+တံ ဝုစ္စတိ –

အတ္တပ္ပတီတိယံ သဒ္ဒ-ဗ္ဘာဟာရော တိဝိဓော ဘဝေ။
မုခ္ယော လက္ခဏာ+ဗ္ယဥ္ဇန-သဘာဝေ စာတိ တွေ တု။

မုခ္ယော တု နိရန္တရတ္ထော၊ လက္ခဏော တု တိရောဟိတော။
အတ္ထေ+တရော တု တက္ကုသ္သ၊ အတ္ထေယေ၀ ပ၀တ္တတိ။

"မဥ္စေ"တိ နိရန္တရတ္ထေ ဝတ္တမာနော မုခ္ယော, "မဥ္စာ ဥက္ကောသန္တိ"တိ တိရောဟိတတ္ထေ ဝတ္တမာနော လက္ခဏော, ကထာဒိသကလတက္ကုသ္သ+တ္ထေ ဝတ္တမာနော ဗ္ယဥ္ဇနသဘာဝေ။

ဗ္ဘာဟာရသ္သ ပဘေဒေန၊ တိဓာ သဒ္ဒောပိ တစကော။
လက္ခဏိကော ဗ္ယဥ္ဇကောတိ၊ တဒတ္ထောပိ တိဓာ မတော။

ဝစ္စော လက္ခဏိကော ဗ္ယဥ္ဇော၊ စေဝံ သဒ္ဒေါ သုတစကော။
ဝုတ္တကမေန ဇာတ္ယာဒိ-ဘေဒေန ပဥ္စဓာ ဘဝေတိ။

၃၈. အာမန္တဏော –

တိ အာမန္တဏာဓိကေ အတ္ထမတ္တေ ပဌမာဝိဘတ္တိ ဟောတိ။ ဘော နရ, ဘော ဣတ္ထိ, ဘော နပုံသက။

သဒ္ဒေနာ+ဘိမုခီကာရော၊ ဝိဇ္ဇမာနဿ ဝတ္ထုနော။
အာမန္တဏံ ဝိဓာတဗ္ဗေ၊ နတ္ထိ "ရာဇာ ဘဝေ"တိ+ဒံ။

ကိရိယာ နိမိတ္တံ ကာရကန္တု၊ ကမ္မ, ကတ္တု, ကရဏ, သမ္ပဒါန, အ၀ဓိ, အာဓာရဘေဒေန ဆဗ္ဗိဓံ, တံ ယထာ –

၂,၂. ကမ္မေ ဒုတိယာ

ကရီယတိ ကတ္တုကိရိယာယ သမ္ဗန္ဓီယတီတိ ကမ္မံ, တသ္မိံ ကမ္မကာရကေ ဒုတိယာဝိဘတ္တိ ဟောတိ။ တံ တိဝိဓံ နိဗ္ဗတ္တိ, ဝိကတိ, ပတ္တိ ဘေဒေန, တတ္ထ နိဗ္ဗတ္တိကမ္မေ မာတာ ပုတ္တံ ဝိဇာယတိ, အာဟာရော သုခံ ဇနယတိ, ကဋံ ကရောတိ ဒတ္တော။ ဝိကတိယံ ကဋ္ဌ+မင်္ဂါရံ ကရောတိ, သုဝဏ္ဏံ ကဋကံ ကရောတိ, ဝီဟယော လုနာတိ။ ပတ္တိယံ ဒတ္တော ဃရံ ပဝိသတိ, အာဒိစ္စံ ပဿတိ, ဓမ္မံ သုဏာတိ, ပဏ္ဍိတေ ပယိရုပါသတိ။

ဝုတ္တဥ္စ –

နိဗ္ဗတ္တိ+ဝိကတိ+ပတ္တိ-ဘေဒါ ကမ္မံ တိဓာ မတံ။
ကတ္တုကိရိယာဘိဂမ္မန္တံ၊ သုခ+မင်္ဂါရံ+ဃရံ ယထာတိ။

ကဋံ ကရောတိ ဝိပုလံ ဒဿနီယန္တိ အတ္ထေ၀ ဂုဏယုတ္တဿ ကမ္မတာ, ဝိပုလံ ကရောတိ, ဒဿနီယံ ကရောတီတိ ကိရိယာယ သမ္ဗန္ဓိယမာနတ္တာ။ ဩဒနော ပစ္စတေတိ ဩဒနသဒ္ဒတော ကမ္မတာ နပ္ပတီယတေ, ကိဥ္စရဟိ အာချာတတော။

ဣစ္ဆိတကမ္မံ ယထာ-ကဋံ ပယော အောဟတိ, ဂေမန္တံ ကဝံ ယာစတိ, ကဝ+မဝ ရုန္ဓတိ ဝဇံ, မာဏဝကံ မဂ္ဂံ ပုစ္ဆတိ, ဂေမန္တံ ကဝံ ဘိက္ခတေ, ရုက္ခ+မဝစိနာတိ ဖလာနိ, ရုက္ခာတ္ယတ္ထော။ သိသ္သံ ဓမ္မံ ဗ္ရူတေ။ တွေ ပယော, ကဝံ ဣစ္ဆာဒိ ဣစ္ဆိတံ, ကဝံ, ဂေမန္တ+မိစ္ဆာဒိ အနိစ္ဆိတံ။ ဝေ+မနိစ္ဆိတေပိ ကဏ္ဍကံ မဒ္ဒတိ, ဝိသံ ဂိလတိ။ ယံ နေဝိ+စ္ဆိတံ, နာပိ အနိစ္ဆိတံ, တတ္ထာပိ ကမံ ဂစ္ဆန္တော ရုက္ခမူလ+မုပသပ္ပတိ။

အာဓာရေ အဓိသိ+ဌာ+သာနံ ပယောဂေ စ, ပထဝိံ အဓိသေဿတိ, ကမ+မဓိတိဋ္ဌတိ, ရုက္ခ+မဇ္ဈာသတေတိ။ တေ့ ထ ပထဝိန္တိ ပထဝိယန္တိ အတ္ထော။ ဝေ+မဘိ, နိပုဗ္ဗဝိသဿာပိ, ဓမ္မ+မဘိနိဝိသတေ, ဓမ္မေ တာ။ တထာ ဥပ, နွဝ+ဇ္ ဈာ+ပုဗ္ဗဝသတိဿ, ကမ+မုပဝသတိ, ကမ+မနုဝသတိ, ဝိဟာရ+မဓိဝသတိ, ကမ+မာဝသတိ, အကရံ အဇ္ဈဝသတိ, တေ့ ထ ကမန္တိ ကမေတ္ထတ္ထော။ တထာ တပ္ပာနာ+စာရေပိ, နဒိံ ပိဗတိ, ကမံ စရတိ, နဒိယံတ္ထတ္ထော။ သစေ မံ နာလပိ ဿတီတိ မယာ သဒ္ဓိံတ္ထတ္ထော။ ဝိဟိတာဝ ပဋ္ဌိ-ယောဂေပိ ဒုတိယာ, ပဋ္ဌိဘန္တု တံ စုန္ဒ ဖောဇ္ဈင်္ဂာ, တမ္ပဋ္ဌိ ဖောဇ္ဈ င်္ဂာ ဘာသန္တုတိ အတ္ထော။ ဥပမာ မံ ပတိဘာတိ , ဥပမာ မံ ဥပဋ္ဌာတိတ္ထတ္ထော။ ဓာတုနာယုတ္တေ "တဿ နပ္ပ ဋ္ဌိဘာတိ"တိ ဆဋ္ဌီ။

၃. ကာလဒ္ဓာန+မစ္စန္တသံယောဂေ

ကာလဒ္ဓာနံ ဒဗ္ဗ+ဂုဏ+ကြိယာဟိ အစ္စန္တသံယောဂေ တေဟိ ကာလဒ္ဓာနတစီဟိ ဒုတိယာ ဟောတိ။ ကာလေ-သ တ္တာဟံ ဂဝပာနံ, မာသံ မံသောဒနံ, သရဒံ ရမဏီယာ နဒီ, သဗ္ဗကာလံ ရမဏီယံ နန္ဒနံ, တယော မာသေ အဘိဓမ္မံ ဒေသေ တိ။ အဒ္ဓနိ-ယောဇနံ ဝနရာဇိ, ယောဇနံ ဒီဃော ပဗ္ဗတော, ကောသံ သဇ္ဈာယတိ။

ပုဗ္ဗန္ဟသမယံ နိုတသေတ့တ, ဇကံ သမယံ ဘဂဝ, ဣမံ ရတ္တိံ စတ္တာရော မဟာရာဇာနောတိ ဧဝမာဒီသု ကာလ တစီဟိ အစ္စန္တသံယောဂေ ဒုတိယာ, ဗဟုလံဝိဓာနာ ဝိဘတ္တိဝိပလ္လာသော တာ။ မာသေနာ+နုတကော+မီတော, ကော သေနာ+နုတကော+မီတောတိ ကရဏတ္တေ တတိယာ။

၄. ဂတိဗောဓာဟာရသဒ္ဒတ္ထာကမ္မကဘဇ္ဇာဒီနံ ပယောဇ္ဇေ

ဂတ္ယတ္ထာနံ ဗောဓတ္ထာနံ အာဟာရတ္ထာနံ သဒ္ဒတ္ထာန+မကမ္မကာနံ ဘဇ္ဇာဒီနဉ္စ ပယောဇ္ဇေ ကတ္တရိ ဒုတိ ယာ ဟောတိ။ ဒတ္တော ဂမယတိ မာဏဝကံ ကမံ, ယာပယတိ တာ။ ဂုရု ဗောဓယတိ မာဏဝကံ ဓမ္မံ, ဝေဒယတိ တာ။ မာတာ ဘောဇယတိ ပုတ္တ+မောဒနံ, အာသယတိ တာ။ ဂုရု အဇ္ဈာပယတိ သိဿံ ဝေဒံ, ဟဌယတိ တာ။ ပယောဇ္ဇတော+ညတ္ရ ကမ္မေ ဒုတိယာ။ ဟေသော အာသယတိ ဒတ္တံ, သာယယတိ တာ။ ဟေသော အညံ ဘဇ္ဇာပေတိ, အညံ ကောဋ္ဋာပေတိ, အညံ သန္ထရာပေတိ။

၅. ဟရာဒီနံ တ

ဟရာဒီနံ ပယောဇ္ဇေ ကတ္တရိ ဒုတိယာ ဟောတိ တာ။ ဟေသော ဟာရေတိ ဘာရံ ဒတ္တံ, ဒတ္တေနေတိ တာ။ ဒဿ ယတေ ဇနံ ရာဇာ, ဇနေနေတိ တာ။ အဘိတဒယတေ ဂုရုံ ဒတ္တံ, ဒတ္တေနေတိ တာ။ အဇ္ဈောဟာရေတိ သတ္တုံ ဒတ္တံ, ဒ တ္တေနေတိ တာ။ ကာရေတိ ဒတ္တော ဒတ္တံ, ဒတ္တေနေတိ တာ။ ပက္ခေ သဗ္ဗတ္ထ ကတ္တရိ တတိယာ။

၆. န ခာအာဒီနံ

ခာအာဒီနံ ပယောဇ္ဇေ ကတ္တရိ ဒုတိယာ န ဟောတိ။ ဂတ္ယတ္ထာဒီသု ကုဝစိ ပဋိသေဓော+မိဒံ။ ခာဒယတိ ဒတ့ တော ဒတ္တေန, အာဒယတိ ဒတ္တေန, အဝှာပယတိ ဒတ္တေန, သဒ္ဒာယယတိ ဒတ္တေန, နာယယတိ ဒတ္တေန, ကန္ဒ ယတိ ဒတ္တေန။

၇. ဈာဒီဟိ ယုတ္တာ

ဓိအာဒီဟိ ယုတ္တတော ဒုတိယာ ဟောတိ။ ဓိ+ရတ္ထု+မံ ပုတိကာယံ, အန္တရာ စ ရာဇဂဟံ အန္တရာ စ နာလန္ဒံ, ရာဇဂဟဿ စ နာလန္ဒဿ စ ဝိဝရဘူတေ မဇ္ဈေတိ အတ္ထော။ သမာဓာန+မန္တရေန, မုစလိန္ဒ+မဘိတော သရံ။ ဆဋ္ဌ္ ဌွတ္ထေ+ယံ ဒုတိယာ။

၈. လက္ခဏိတ္ထမ္ဘူတဝိစ္ဆာသွဝ+ဘိနာ

လက္ခဏာဒီသု၀+တ္တေသု အဘိနာ ယုတ္တမ္ပဟာ ဒုတိယာ ဟောတိ။ ရုက္ခ+မဘိဝိဇ္ဇောတတေ စန္ဒော, တ္တေ ရုက္ခော လက္ခဏံ, စန္ဒော လက္ခိတဗ္ဗော, တတ္ထ အဘိနာ ရုက္ခသ္သ လက္ခဏဝုတ္တိတာ ပကာသီယတီတိ ရုက္ခော အဘိနာ ယုတ္တော နာမ။ သာဓု ဒေဝဒတ္တော မာတရ+မဘိ, မာတရိ သာဓုတ္တံ ပတ္တောတ္ယတ္ထော။ ရုက္ခံ ရုက္ခံအဘိ ဝိဇ္ဇောတတေ စန္ဒော, ရုက္ခေ ရုက္ခေတ္ယတ္ထော။

၉. ပတိပရီဟိ ဘာဂေ စ

ပတိပရီဟိ ယုတ္တတော လက္ခဏာဒီသု ဘာဂေ စ+တ္တေ ဒုတိယာ ဟောတိ။ ရုက္ခံပတိ ဝိဇ္ဇောတတေ, သာဓု ဒေဝဒတ္တော မာတရံပတိ, ရုက္ခံ ရုက္ခံပတိ တိဋ္ဌတိ, ယ+ဒေတ္ထ မံ ပတိ သိယာ, ယော မမ ဘာဂေ, သော ဒီယတုတ္ယတ္ထော။ ဧဝံ ရုက္ခံပရိတ္ယာဒိပိ။

၁၀. အနုနာတိ

လက္ခဏာဒီသု ဒုတိယာ။ ရုက္ခမနု ဝိဇ္ဇောတတေ, သစ္စကိရိယ+မနု ဝသ္သိ, ဟေတု စ လက္ခဏံ ဘဝတိ, သာဓု ဒေဝဒတ္တော မာတရ+မနု, ရုက္ခံ ရုက္ခ+မနု ဝိဇ္ဇောတတေ, ယဒေတ္ထ မံအနု သိယာ။

၁၁. သဟတ္ထေ

သဟတ္ထေ အနုနာ ယုတ္တမ္ပဟာ ဒုတိယာ။ ပဗ္ဗတ+မနု တိဋ္ဌတိ, ပဗ္ဗတေန သဟ တ္ယတ္ထော။

၁၂. ဟီနေ

ဟီနတ္ထေ အနုနာ ယုတ္တမ္ပဟာ ဒုတိယာ။ အနုသာရိပုတ္တံ ပညဝန္တော ဘိက္ခူ, သာရိပုတ္တတော ပညာယ ဟီနာ တ္ယတ္ထော။

၁၃. ဥပေန

ဟီနတ္ထေ ဥပေန ယုတ္တမ္ပဟာ ဒုတိယာ။ ဥပသာရိပုတ္တံ ပညဝန္တော။

၁၄. ကတ္တုကရဏေသု တတိယာ

ကတ္တရိ ကရဏေ စ ကာရကေ တတိယာ ဟောတိ။ ဇိနေန ဒေသိတော ဓမ္မော, ဗုဒ္ဓေန ဇိတော မာရော, အဟိနာ ဒဋ္ဌော နရော။ ယတ္ထ ကာရဏကာရဏမ္ပိ ကာရဏဝသေန ဝုစ္စတိ, တတ္ထာပိ တတိယာ, စောရေဟိ ဂမော ဒမော, တိဏေဟိ ဘတ္တံ သိဒ္ဓံ, သဒ္ဒေဟိ ကာရိတာ ဝိဟာရာ။

> အတ္တပဓာနော ကိရိယံ၊ ယော နိဗ္ဗတ္တေတိ ကာရကော။
> အပယုတ္တော ပယုတ္တော တ၊ သ ကတ္တာတိ ပဝုစ္စတိ။

ကရဏေ-တံ ပန ဒုဝိဓံ အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရဝသေန, ယထာ ဟတ္ထေန ကမ္မံ ကရောတိ, စက္ခုနာ ရူပံ ပသ္သတိ, မနသာ ဓမ္မံ ဝိညာယတိ။ ဒတ္တေန ဝိဟယော လုနာတိ, အဂ္ဂိနာ ကုဋိံ ဈာပေတိ။

> ဗာဟိရစ္ဆ တထာ+ဇ္ဈတ္တံ၊ ကရဏံ ဒုဝိဓံ ယထာ။
> ဝီဟိံ လုနာတိ ဒတ္တေန၊ နေတ္တေန စန္ဒ+မိက္ခတေ။

ပကတိယာ အဘိရူပေ, ကေတ္တေန ကေတမော ဣတ္စာဒိ ဘူဓာတုသ္သ သမ္ဘတ ကရဏေ တတိယာ။ တထာ သာရိပုတ္တောတိ နာမေန ဝိသ္သုတော, ဇာတိယာ ခတ္တိယော ဗုဒ္ဓေ, ဇာတိယာ သတ္တဝသ္သိကော, သိပ္ပေန နဠကာရော သော,

ကျေနတိသော ဝယသာ, ဇဝံ သမေန ဓာဝတိ, ဝိသမေန ဓာဝတိ, ဒ္ဝိအေဏေန ဓညံ ကိဏာတိ။

၁၇. သဟတ္တေန

သဟတ္တေန ယောဂေ တတိယာ သိယာ။ တတိယာပိ ဆဋ္ဌိဝ အပ္ပဓာနေ ဧဝ ဘဝတိ။ ပုတ္တေန သဟာ+ဂတော, ပုတ္တေန သဒ္ဓိံ အာဂတော, ဝိတက္ကေန သဟ ဝတ္တတိ, ပုတ္တေန သဟ ထူလော, နိသီဒိ ဘဂဝ သဒ္ဓိံ ဘိက္ခုသင်္ဃေန, သဟဿေန သမံ မိတာ, သဗ္ဗေဟိ မေ ပိယေဟိ မနာပေဟိ နာနာဘာဝေါ။

၁၈. လက္ခဏေ

လက္ခဏေ ဝတ္တမာနတော တတိယာ။ ဘိန္နေန သီသေန ပဂ္ဃရန္တေန လောဟိတေန ပဋိဝိသ္သကေ ဥဇ္ဈာပေသိ, ဦနပဉ္စဗန္ဓနေန ပတ္တေန အညံ နဝံ ပတ္တံ စေတာပေယ္ယ, တိဒဏ္ဍကေန ပရိဗ္ဗာဇကေ+မဒ္ဒက္ခိ, အက္ခိနာ ကာဏော, ဟတ္ထေန ကုဏီ, ပါဒေန ခဥ္ဇော, ပိဋ္ဌိယာ ခုဇ္ဇော။ တေန ဟိ ဝိကလင်္ဂေန ဝိကလင်္ဂိနော ဝိကာရော လက္ခိယတေ။

၁၉. ဟေတုမှိ

တသာဒိလက္ခဏကိရိယာယ ဟေတုတော တတိယာ။ အန္နေန ဝသတိ, ဝိဇ္ဇာယ ဝသတိ, န ဇစ္စာ ဝသလော ဟောတိ, ကမ္မုနာ ဝသလော ဟောတိ, အနေန ဘောဂေတ, အာစာရေန ကုလံ, တေန ဟဏီ ကာမဒဒေါ။

၂၀. ပဉ္စမီ+ဏေ တ

ဣဏေ ဟေတုမှိ ပဉ္စမီ တ။ သတသ္မာ ဗဒ္ဓော, သတေန တ။

၂၁. ဂုဏေ

ပရင်္ဂဘူတေ ဟေတုမှိ ပဉ္စမီ ဟောတိ တ။ ဇဍ္ဍတ္တာ ဗဒ္ဓော, ဇဍ္ဍတ္တေနတ, ပညာယ မုတ္တော, ဟုတ္တတ အဘာဝ တော အနိစ္စာ, သင်္ခာရနိရောဓာ ဝိညာဏနိရောဓော။ ဗဟုလံဝိဓာနာ သတ္တမျတ္ထေဟိပိ, တေန သမယေန, ကာလေန ဓမ္မသာကစ္ဆာ, ပုရတ္ထိမေန ဓတရဋ္ဌော, ဒက္ခိဏေန ဝိရူဠှကော, ဥတ္တရေန ကပိလဝတ္ထု, ယေန ဘဂဝ, တေနုပသင်္ကမိ, သော တေ မမ+စ္စယေန သတ္တာတိ။ မာသေန ဘုဉ္စတိ, ကောဟေနေဝ ဗာရာဏသိံ ဟဝိသိ, နဝဟိ မာသေဟိ ဝိဟာရံ ကာရာပေသိ , ကဟာပဏေန ဦနော, ဓနေန ဝိကလော, အသိနာ ကလဟော, အာစာရေန နိပုဏော, ဂုဋေန မိဿကံ, တစာယ သခိလော, မဏိနာ အတ္ထော, ဓနေန အတ္ထော, ယောဇနေန ဂစ္ဆတိ ဣစ္စာဒိ ဟေတုမှိ ကရဏေ တ တတိယာ။ အတ္တနာဝ အတ္တာနံ သမ္မန္နတီတိ ပစ္စတ္တေ ဗဟုလံဝိဓာနာ ကတ္တရိ တတိယာ။ ဇဝံ တိလေဟိ ခေတ္တေ ဝပတီတိ ကမ္မတ္တေ, သုမုတ္တာ မယံ တေန မဟာသမဏေနာတိ ပဉ္စမျတ္ထေ စ။

၂၄. စတုတ္ထီ သမ္ပအနေ

အစေတနံ သစေတနံ တ ပဋိဂ္ဂဟကဘာဝေနာ+ပေက္ခိတံ, တံ သမ္ပအနံ, တဉ္စ အ-အနေတိ ဓာတုတော ဗ္ဗပ္ပေန ယုတ္တမေဝ, တတ္ထ စတုတ္ထီ ဟောတိ။ တဉ္စ ဒီယမာနဿ ဝတ္ထုနော အနိတရဏ+ဇ္ဈေသနာ+နုမတိတော တိဝိဓော, ယထာ ဗုဒ္ဓဿ ပုပ္ဖံ ဒေတိ, ဗောဓိရုက္ခဿ ဇလံ ဒေတိ, ယာစကဿ ဓနံ ဒေတိ, ဘိက္ခုနံ အနံ ဒေတိ။

> အနိရာကရဏာ+ရာဓ-န+ဗ္ဘနုညဝသေန ဟိ။
> သမ္ပအနံ တိဓာ ဝုတ္တံ၊ ရုက္ခ+ယာစက+ဘိက္ခဝေါ။

အာဓာရဝိဝက္ခာယံ သတ္တမီပိ, သင်္ဃေ ဂေါတမိ ဒေဟိ, သင်္ဃေ ဒိန္နေ အဟဉ္စေဝ ပူဇိတော ဘဝိဿာမိ, ယာ ပလာလမယံ မာလံ, နာရီ ဒတ္တာန စေတိယေတိ။

၂၅. တာဒတ္တေ

တာဒတ္တေ စတုတ္ထီ သိယာ။ တဒတ္တသ္သ ဘာဝေ, တာဒတ္တံ, တသ္မိံ တဒတ္တဘာဝေ ဇောတနီယေဝ စ တုတ္ထီ သိယာ။ တဒတ္တသ္သ ဘာဝေတိ နိမိတ္တနိမိတ္တိသမ္ဗန္ဓေ ဆဋ္ဌီ, တသ္မာ ဆဋ္ဌာပတအော+ယံ။ သမေပိ နိမိ တ္တနိမိတ္တိနံ သမ္ဗန္ဓေ နိမိတ္တဘူတယူပတောဝ စတုတ္ထီ, နော နိမိတ္တိဘူတအရုတော။ ယူပာယ အရု, ပာကာယ ဝဇ တိ, ဗုဒ္ဓသ္သတ္ထာယ ဇီဝိတံ ပရိစ္စဇာမိ, နေဝ ဒဝာယ, န မဒာယ, ဥိနသ္သ ဟရိပူရိယာ, အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ သံ ဝတ္တတိ, လောကာနုကမ္ပာယ, ဖာသု ဝိဟာရာယ။

ဣစ္စာယံ ကစ္စာယနေ ဥပရိ ဝက္ခမာနသ္သ စတုတ္ထီတိ သာဓိတတ္တာ ဣဓ ဆဋ္ဌီတိ ဒီပနတ္ထံ ဝုစ္စတေ –

ကသ္သ သာဒု နရုစ္စတိ, မာ အယသ္မန္တာနမ္ပိ သင္ဃဘေအော ရုစ္စိတ္ထ, ခမတိ သင္ဃသ္သ, ဘတ္တ+မသ္သ န စ္ဆာဒေတီတိ ဆဋ္ဌီ သမ္ဗန္ဓဝစနိစ္ဆာယံ, န စေ+ဝံ ဝိရောဓော သိယာ, သဒိသရူပတ္တာ, ဧဝံဝိဓေသု စ သမ္ဗန္ဓသ္သ သဒ္ဒိ ကာနုမတတ္တာ။ တထာ ဟိ ဘာဂဝုတ္တိယာ "ဥပပဒဝိဘတ္တိ ဆဋ္ဌိယာ+ပတအာ"တိ ဝုတ္တံ, သဒ္ဒန္တရေ ဝိဟိတာ ဝိဘ တ္တိ ဥပပဒဝိဘတ္တိ။

ကသ္သ တ တ◌ွဝံ ခမ္မံ ရောစေသီတိ အတ္ထမတ္တေ ပဌမာ, ကသ္သ တ တုယ◌ှဟန္တိ အဝတ◌ွတ ကသ္သ တ တ◌ွဝံ ခမ◌ွ မံ ရောစေသီတိ အတ္ထမတ္တေ ပဌမာဝသေန ဗ္ယာတိစာရဒသ္သနာ။ ဧဝ+မညာပိ ဝိညေယ္ယာ, ပရတောပိ ယထာဂမံ။

ရညော သတံ ဓာရေတိ ရညော ဆတ္တံ ဓာရေတီတိ သမ္ဗန္ဓေ ဆဋ္ဌီဝ။ သိလာဃ=ကထနေ, ဧဝံ ရညော သိလာဃ တေ ဣစ္စာဒိ, ထုတိံ ကရောတီတ္ယတ္ထော။ ဟနု=အပနယနေ, ရညော ဟနုတေ, ဝဉ္စေတီတ္ယတ္ထော။ ဥပတိဋ္ဌေယ္ယ သက္ယပုတ္တာနံ ဝမုကီ, ဥပဂစ္ဆေယ္ယာတ္ယတ္ထော။ သပ=အက္ကောသေ, မယ◌ှံ သပတေ, သစ္စံ ကုရုတေတ္ယ တ္ထော ။ ဓရ=ဓာရဏေ, သုဝဏ္ဏံ တေ ဓာရယတေ, ဣဏံ တေ ဓာရယတိ, အသ္သ ရညော နာဂံ ဓာရယာမ။ ပိဟ=ဣစ◌ွ ဆာယံ, ဒေဝာပိ တသ္သ ပိဟယန္တိ တာဒိနော, တေသံ ပိဟယန္တိ သမ္ဗုဒ္ဓာနံ သတီမတံ, ပိဟယန္တိ=ပတ္ထေန္တိ။ တသ◌ွ သ ကုဇ္ဈ မဟာဝီရ, ယဒိ+ဟံ တသ္သ ပကုပ္ပေယ္ယံ, ဒုဘယတိ ဒိသာနံ မေဃော, ယော မိတ္တာနံ န ဒူဘတိ, ယော အပ္ပဒုဋ္ဌ◌ ဌသ္သ နရသ္သ ဒုသ္သတိ။ ဣသ္သ=ဣသ္သာယံ, တိတ္ထိယာ ဣသ္သယန္တိ သမဏာနံ။ ဥသူယ=အောသာဝိကရဏေ, ဒုဇ္ဇ နာ ဂုဏဝန္တာနံ ဥသ္သူယန္တိ, ကာ ဥသုယာ ဝိဇာနတံ။ ဣဓ+သိဓ+ရာဓ+သာဓ=သံသိဒ္ဓိယံ, အာရာဓော မေ ရညော, ရညော ဘာဂ္ယ+မာရဇ္ဈတိ, ဣ္ယာ+ဟံ အယ္ယာနံ အပရဇ္ဈာမိ, အာယသ္မတော ဥပာလိတ္ထေရသ္သ ဥပသမ္ပဒာပေက္ခော ဥပ တိဋ္ဌော။ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ, အာသုဏန္တိ ဗုဒ္ဓသ္သ ဘိက္ခူ, တသ္သ ဘိက္ခုနော ဇနောအနုဂိဏာတိ, ပတိဂိဏာတိ, သာဓုကာရအနာဒိနာ တံ ဥသ္သဟတီတ္ယတ္ထော။ အာရောစယာမိ တေ ဘိက္ခဝေ, ပဋိဝေဒယာမိ တေ, အာ မန္တယာမိ တေ မဟာရာဇ, ဓမ္မံ တေ ဒေသိဿာမိ, ဒေသေတု ဘန္တေ ဘဂဝာ ဓမ္မံ ဘိက္ခူနံ, ယထာ နော ဘဂဝာ ဗ္ယာ ကရေယ္ယ, နိရုတ္တိံ တေ ပဝက္ခာမိ, အလံ မေ ရဇ္ဇံ, အလံ ဘိက္ခု ပတ္တသ္သ, အလံ မလ္လော မလ္လသ္သ, အရဟတိ မလ္လော မလ္လသ္သ, အလံ တေ ဣဓ ဝါသေန, ကိံ မေ ဧကေန တိဋ္ဌောနာတိ သဗ္ဗတ္ထ သမ္ဗန္ဓေ ဆဋ္ဌီ။

ဧဝံ အာယု ဘောတော ဟောတု, စိရံ ဇီဝိတံ, ဘဒ္ဒံ, ကလ္ယာဏံ, အတ္ထံ, ပယောဇနံ, ကုသလံ, အနာမယံ, ဟိတံ, ပတ◌ွ ထံ, သုခံ, သာတံ, ဘောတော ဟောတု, သာဓု သမ္မုတိ မေ တသ္သ, ပုတ္တသ္သာ+ဝိကရေယ္ယ ဂုယ◌ှ+မတ္ထံ, တသ္သ မေ သက္ကော ပာတုရဟောသိ, တသ္သ ပဟိဏေယ္ယ, ဘိက္ခူနံ ဒူတံ ပာဟေသိ, ကပ္ပတိ သမဏာနံ အာယောဂော , ဧကေ သ္သ ဒ◌ွိန္နံ တိဏ္ဏံ တ ပဟောတိ, ဥပမံ တေ ကရိဿာမိ, အဉ္ဇလိံတေ ပဂ္ဂဏ◌ှာမိ, တသ္သ ဖာသု, လောကသ္သ+တ◌ွ ထော, နမော တေ ပုရိသာဇည, သောတ္ထိ တသ္သ, သမတ္ထော မလ္လော မလ္လသ္သ, တသ္သ ဟိတံ, တသ္သ သုခံ, သ◌ွ ာဂတံ တေ မဟာရာဇာတိ သဗ္ဗတ္ထ သမ္ဗန္ဓေ ဆဋ္ဌီ။

၂၆. ပဉ္စမ္ယ+ဝဓိသ္မာ

ပဒတ္ထာဝဓိသ္မာ ပဉ္စမီဝိဘတ္တိ ဟောတိ။

သမေယ္ယ+ပဂမေ ဒ◌ွိန္နံ ပုဗ္ဗရူပ ယ+ဒစ္စုတံ။

ဝုစ္စတေ တ+ဒပါဒါနံ၊ တံ စလာစလတော ဒွိဓာ။
ယထာ+သ္သာ ဓာဝတာ ဟေသော၊ ပတော၊ ရုက္ခာဖလန္တိ စ။

တတ္ထ စလာဝဓိ ဓာဝတာ အသ္သာ ပုရိသော ပတတိ, အစလာဝဓိ ပဗ္ဗတာ ဩတရန္တိ ဝနစာရကာတိ။

တဒ္ဓု အဝဓိ ဝိသယကိရိယာဝိသေသသ္သ နိဒ္ဒိဋ္ဌတ္တာ နိဒ္ဒိဋ္ဌဝိသယံ, ယတ္ထ အပ အပဂမနကိရိယံ ဥပါတ္တံ=အဇ္ဈောဟဋ္ဌံ ဝိသယံ ကတွာ ပဝတ္တတိ, တံ ဥပါတ္တံ။ ယံ ကေနစိ ဂုဏေန ဥက္ကံသိယတိ, တံ အနုမေယျံ။ ယထာ ကမာ အပေန္တိ မုနယော, နဂရာ နိဂ္ဂတော ရာဇာ, ပါပါ စိတ္တံ နိဝတ္တေန္တိ။ ဝလာဟကာ ဝိဇ္ဇောတတေ, ကုသုလတော ပစတီတိ။ ဧတ္ထ စ ဝဋ္ဌာဟကာ နိက္ခမ္မ, ကုသုလတော အပနေတွာတိ စ ပုဗ္ဗကိရိယာ အဇ္ဈာဟရိယတိ။ မထုရာ ပါဋလိပုတ္တကေဟိ အဘိရူပတိ အနုမီယတိ။ ဝုတ္တဉှိ –

နိဒ္ဒိဋ္ဌဝိသယံ ကိဉ္စိ၊ ဥပါတ္တဝိသယံ တထာ။
အနုမေယျဝိသယဉ္စေတိ၊ တိဓာ+ဟု အဝဓိံ ဗုဓာတိ။

ဘယဟေတုမှိ-စောရာ ဘယံ ဇာယတိ, တဏှာယ ဇာယတိ ဘယံ, ပါပတော ဥတ္တသတိ, နတ္ထိ သောကော ကုတော ဘယံ။ အက္ခာတရိ-ဥပဇ္ဈာယာ သိက္ခံ ဂဏှာတိ, အာစရိယမှာ အဓီတော သုဏာတိ ဝါ။ ဗုဒ္ဓသ္မာ ပရာဇေန္တိ အညတိတ္ထိယာ, ပရာဇိတာ ဘဝန္တိတ္ထိယတ္ထော။ ဟိမဝတာ ပဘဝတိ ဂင်္ဂါ, အစိရဝတိယာ ပဘဝန္တိ ကုန္နဒိယော။ ဥရသ္မာ ဇာတော ပုတ္တော, ကမ္မတော ဇာတံ ဣန္ဒြိယံ, ဥပဇ္ဈာယာ အန္တရဓာယတိ သိသ္သော, မာတာပိတူဟိ အန္တရဓာယတိ ပုတ္တော, နိလီယတီတျတ္ထော။ ဒူရတ္ထယောဂေ-ကီဝဒူရော ဣတော နဠကာရဂါမော, တတော ဟဝေ ဒူရတရံ ဝဒန္တိ, ဂါမတော နာတိဒူရေ, အာရကာ တေ မောဃပုရိသာ ဣမသ္မာ ဓမ္မဝိနယာ, အာရကာ တေဟိ ဘဂဝါ ဒူရတောဝ နမသ္သန္တိ, အဒ္ဒသ ဒူရတောဝ အာဂစ္ဆန္တံ။ အန္တိကတ္ထယောဂေ-အန္တိကံ ဂါမာ, အာသန္နံ ဂါမာ, သမီပံ ဂါမာ။ ပရိမာဏေ-ဣတော မထုရာယ စတူသု ယောဇနေသု သံကသ္သံ, ရာဇဂဟတော ပဉ္စစတ္တာလီသယောဇနမတ္ထကေ သာဝတ္ထိ။ ကာလပရိမာဏေ-ဣတော ဧကနဝုတိကပ္ပမတ္ထကေ, ဣတော ဝသ္သသတသဟသ္သသ္သ အစ္စယေန ဗုဒ္ဓေါ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇိသ္သတိ။ ပါသာဒါ သံကမေယျ, ပါသာဒံ အဘိရုဟိတွာ သံကမေယျာတိ အတ္ထော, တထာ ဟတ္ထိက္ခန္ဓာ သံကမေယျ, အဘိဓမ္မာ ပုစ္ဆန္တိ, အဘိဓမ္မံ သုတွာတိ အတ္ထော, အာသနာ ဝုဋ္ဌဟေယျ။ ဒိသတ္ထဝါစီဟိ ယောဂေ-ဣတော သာ ပုရိမာ ဒိသာ, ဣတော သာ ဒက္ခိဏာ ဒိသာ, အဝီစိတော ယာဝ ဘဝဂ္ဂံ, ဥဒ္ဓံ ပါဒတလာ, အဓော ကေသမတ္ထကာ။ ဝိဘဇနေ-ယတော ပဏီတတရော ဝါ ဝိသိဋ္ဌတရော ဝါ နတ္ထိ, အတ္တဒန္တော တတော ဝရံ, ကိဉ္စာပိ အနတော သီလံ ဝရံ, တတော မယာ ဗဟုတရံ သုတံ, သီလမေဝ သုတာ သေယျော။ အာရတိပ္ပယောဂေ-အာရတိ ဝိရတိ ပါပါ, ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏီ, အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတော, အပ္ပဋိဝိရတာ မုသာဝါဒါ။ သုဒ္ဓတ္ထယောဂေ-လောဘနီယေဟိ ဓမ္မေဟိ သုဒ္ဓေါ, မာတုတော စ ပိတုတော စ သုဒ္ဓေါ အနုပက္ကုဋ္ဌော။ ပမောစနတ္ထယောဂေ-ပရိမုတ္တော ဒုက္ခသ္မာတိ ဝဒါမိ, မုတ္တော+သိ မာရဗန္ဓနာ, န တေ မုစ္စန္တိ မစ္စုနာ, မုတ္တော+ဟံ+သဗ္ဗပါသေဟိ။ ဝိဝေစနေ-ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ, ဝိဝိစ္စ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ။ ပမာဏတ္ထေ-အာယာမတော စ ဝိတ္ထာရတော စ ယောဇနံ, ဂမ္ဘီရတော စ ပုထုလတော စ ယောဇနံ စန္ဒဘာဂါယ ပရိမာဏံ, ပရိက္ခေပတော နဝယောဇနသတပရိမာဏော မဇ္ဈိမဒေသော။ ပုဗ္ဗာဒိယောဂေ-ပုဗ္ဗေဝ မေ ဘိက္ခဝေ သမ္ဗောဓာ, ဣတော ပုဗ္ဗေ နာဟောသိ, တတော ပရံ ပစ္စန္တိမာ ဇနပဒါ, တတော အပရေန သမယေန။ ပဉှေ-ကုတော+သိ တွံ, ကုတော ဘဝံ, ပါဋလိပုတ္တတော။ ကိဉ္စာ လဒ္ဓန္တိ ဂုဏေ ပဉ္စမီ, ကိဉ္စေန မေ အဓိဂတန္တိ ဟေတုမှိ ကရဏေ ဝါ တတိယာ, ဧဝံ ထောကာ မုတ္တော, ထောကေန မုတ္တောတိ။

ကထံ ‘‘ထောကံ စလတီ’’တိ, ကိရိယာဝိသေသနေ ကမ္မနိ ဒုတိယာ, ထောကံ စလနံ ကရောတီတျတ္ထော, ထောကန္တိ စလနကိရိယာယ ဝိသေသနတ္တာ ကိရိယာဝိသေသနံ။

ကိရိယာဝိသေသနံ နာမ၊ ကမ္မတ္တေ+ကတ္တသဏ္ဌိတာ။
ဉာယသိဒ္ဓံ ယတော တသ္မာ၊ တဒတ္ထံ န ဝိသုံ ဝိဓိ။

ဉာယသိဒ္ဓံဝ=စလနန္တိ ယသ္မာ ဘာဝေ အနော, တသ္မာ ဘာဝသ္သေ+ကတ္တာ ဧကဝစနန္တိ ဉာယာ ဧကတ္တဉ္စ, ဘာဝေ အနတ္တာ နပုံသကတ္တဉ္စ, ကရောတိကိရိယာယ သမ္ဗန္ဓေန ကမ္မတ္တဉ္စ သိဇ္ဈတီတိ။ ကရ+ဘူဓာတုတော စ

ကာရိယရူပာဘိဓာတ္ဝတ္ထာ ၊ သဗ္ဗေ သတ္တာယ ယုဇ္ဇရေ။
တတော ကြိယာ စ ဘာဝေ စ၊ သာမညံ ဝေသု ဂမ္ယတေ –

တိ ဝုတ္တတ္တာ ယုဇ္ဇန္တိ။

ထောကတ္တေ-ထောကာ မုစ္စတိ။ သဗ္ဗတ္ထ သဝိသယေ ပဉ္စမီ။ ဧတ္ထ ''ဝိဝက္ခာ လောကိကာ သာ စ, န သက္ကာ အနိဝတ္တိတုံ''တိ ဝုတ္တတ္တာ အနိဋ္ဌပ္ပသင်္ဂေါ န သိယာ။ မရိယာဒါယံ-အာပဗ္ဗတာ ခေတ္တံ။ အဘိဝိဓိမှိ-အာဗြ ဟ္မလောကာ သဒ္ဒေါ အဗ္ဘုဂ္ဂစ္ဆတိ, ပဗ္ဗတံ ဝဇ္ဇေတွာတ, ဗြဟ္မလောကမ္ပိ ဗျာပေတွာတတိ စ အတ္ထော။ ဧတ္ထ ဝဇ္ဇမာနသီမာ မရိယာဒါ, ဂယှမာနသီမာ အဘိဝိဓိ။

၂၇. အပပရီဟိ ဝဇ္ဇနေ

ဝဇ္ဇနေ ဝတ္တမာနေဟိ အပပရီဟိ ယောဂေ ပဉ္စမီ ဟောတိ။ အပသာလာယ အာယန္တိ ဝဏိဇာ, ပရိသာလာယ အာ ယန္တိ ဝဏိဇာ, သာလံ ဝဇ္ဇေတွာတတိ အတ္ထော။

၂၈. ပဋိနိဓိပတိအာနေသု ပတိနာ

ပဋိနိဓိမှိ ပတိအာနေ စ ဝတ္တမာနေန ပတိနာ ယောဂေ နာမသ္မာ ပဉ္စမီ ဟောတိ။ ဗုဒ္ဓသ္မာ ပတိ သာရိပုတ္တော, ဃတ+မဿ တေလသ္မာ ပတိ ဒအာတိ။

၂၉. ရိတေ ဒုတိယာ စ

ရိတေသဒ္ဒယောဂေ နာမသ္မာ ဒုတိယာ ဟောတိ ပဉ္စမီ စ။ ရိတေ သဒ္ဓမ္မာ, ရိတေ သဒ္ဓမ္မံ။

၃၀. ဝိနာ+ညတ္ရ တတိယာ စ

ဝိနာ+ညတ္ရယောဂေ နာမသ္မာ တတိယာ ဒုတိယာ ပဉ္စမီ စ။ ဝိနာ ဝာတေန, ဝိနာ ဝာတံ, ဝိနာ ဝာတသ္မာ။ အညတ္ရ ဓ ကေန ပိဏ္ဍပာတနီဟာရကေန, အညတ္ရ ဓမ္မံ, အညတ္ရ ဓမ္မာ။

၃၁. ပုထနာနာဟိ

ဧတေဟိ ယောဂေ တတိယာ ဟောတိ ပဉ္စမီ စ။ ဘိန္နယောဂကရဏံ ဒုတိယာနိဝတ္တနတ္ထံ။ ပုထဂေဝ ဇနေန, ပုထဂေ ဝ ဇနသ္မာ, ဇနေန နာနာ, ဇနသ္မာ နာနာ။

၃၉. ဆဋ္ဌီ သမ္ဗန္ဓေ

သမ္ဗန္ဓေ ဆဋ္ဌီ ဟောတိ။ ရညော ပုရိသောတိ ဝုတ္တေ ယသ္မာ ရာဇာ ဒအာတိ, ပုရိသော ဂဏှာတိ, တသ္မာ ရာဇပု ရိသောတိ ဝိညာယတိ။ ဧဝမေဝ ယော ယဿ အာယတ္တော သေဝကာဒိဘာဝေန ဘဏ္ဍဘာဝေန တ သမီပ+သမူ ဟာ+ဝယဝ+ဝိကာရ+ကာရိယ+အဝတ္ထာ+ဇာတိ+ဂုဏ+ကြိယာဒိဝသေန တ, ဌာနီဝသေန တ, အာဂမီဝသေန တ, သော တိဝိဓောပိ အတ္ထော သမ္ဗန္ဓော နာမ။ ဝုတ္တဉှိ –

ကြိယာကာရကသဉ္ဇာတော၊ အဿေ+ဒံဘာဝဟေတုကော။
သမ္ဗန္ဓော နာမ သော အတ္ထော၊ တတ္ထ ဆဋ္ဌီ ဝိဓီယတေ။

ဟာရတန္တ္တဉှိ သမ္ဗန္ဓော၊ တတ္ထ ဆဋ္ဌီ ဘဝေ တိတော။

ဥပဟာဓိ+ဌာနွာ+ဂမိတော၊ န ဝိသေသ္သာဒိတော တိတောတိ။

ဥပဟာဓိသင္ခာတဝိသေသနတော တာဝ-ရညော ပုရိသော။ ဇွေ့ တ စ ဗ္ရာဟ္မဏာဒိသာမိတော နိဝတ္တေတီတိ ရာဇာ
ဝိသေသနံ, ပုရိသော တေန ဝိသေသိယတီတိ ဝိသေသျော။ ဘဏ္ဍာသမ္ဗန္ဓတော-ပဟုတံ မေ ဓနံ သက္က, ဧကေသ္သ ပဋိုဝိ
သော, ဘိက္ခုသ္သ ပတ္တစီဝရံ။ သမီပတော-အမ္ဗဝနသ္သ အဝိဒူရေ, နိဗ္ဗာနသ္သေဝ သန္တိကေ။ သမူဟေ-သုဝဏ္ဏာသ္
သ ရာသိ, ဘိက္ခူနံ သမူဟော။ အဝယဝေ-မနုသ္သသ္သေဝ တေ သီသံ, ရုက္ခသ္သ သာခါ။ ဝိကာရေ-သုဝဏ္ဏာသ္သ ဝိ
ကတိ, ဘဋ္ဌဓညာနံ သတ္တု။ ကာရိယေ-ယဝသ္သ အင္ကုရော, မေဃသ္သ သဒ္ဒော, ပုတ္တာပိ တသ္သ ဗဟဝေ, ကမ္မာနံ
ဖလံ ဝိပာကော။ အဝတ္ထာယံ-ခန္ဓာနံ ဟတုဘာဝေ, ဇရာ, ဘေဒော တ။ ဇာတိယံ-မနုသ္သသ္သ ဘာဝေ, မနုသ္သာနံ
ဇာတိ။ ဂုဏေ-သုဝဏ္ဏာသ္သ ဝဏ္ဏော, ဝဏ္ဏော န ခီယေထ တထာဂတသ္သ ဗုဒ္ဓသ္သ ဂုဏာဃောသော, ပုပ္ဖာနံ ဂန္ဓော, ဖ
လာနံ ရသော, စိတ္တသ္သ ဖုသနာ, သိပ္ပိကာနံ သတံ နတ္ထိ, တိလာနံ မုဋ္ဌိ, တေသံ သမာယောဂေ, သန္ဓိနော ဝိမောက္ခော,
တထာဂတသ္သ ပညာပာရမီ အာရဗ္ဘ, သုခံ တေ, ဒုက္ခံ တေ, စေတသော ပရိဝိတက္ကော ဥဒပာဒိ, ပညာယ ပဋိုဘာဝေ,
ရူပသ္သ လဟုတာ, မုဒုတာ တ, ဥပစယော တ။ ကိရိယာသမ္ဗန္ဓေ-ဟဒသ္သ ဥက္ခေပနံ, အဝက္ခေပနံ တ, ဟတ္ထသ္သ
သမိဥ္ဆနံ, အနံ, ပသာရဏံ, ဓာတူနံ ဂမနံ, ဌာနံ, နိသဇ္ဇာ, သယနံ တ, တထာဂတသ္သ နာမကေတ္တာဒိ, တသ္သ ကာရဏံ,
တသ္သ မာတာပိတရော, တသ္သ ပုရတော ဟတုရဟောသိ, နဂရသ္သ ဒက္ခိဏတော, ဝသ္သာနံ တတိယေ မာသေ, န တသ္
သ ဥပမာ, ကုဝေရသ္သ ဗလိ ကတ္တဗ္ဗာဒိ။ အပိ စ –

ကဝသ္သ ဇာတိ၊ ခဝလော၊ ဂတိ၊ သိင်္ဂ၊ နာမန္တိ+ခ။
ဒဗ္ဗသ္သာပိ စ ဇာတ္ယာဒိ၊ ဝိသေသ္သာ ဟောန္တိ ကာမတော။

ကေတ္တဥ္စ   သဗလောဒိသ္သ၊ ဟကာ+မန္တသ္သ သုက္ကတာ။
ပဋ္ဌသ္သ၊ သိင်္ဂမေဏ္ဍသ္သ၊ နာ+ညေသံတိ ဝိသေသ္သတော။

ဌာနိတော-ယုဝဏ္ဏာန+မေဩ လုတ္တာ။ အာဂမိတော-သုဥ သသ္သ။ သာမိယောဂေ-ဒေဝတန+မိန္ဒော, မိကာနံ ရာဇာ။
ရဇာဒိယောဂေ-ဒေဝဒတ္တသ္သ ရုဇတိ, တသ္သ ရောဂေ ဥပ္ပဇ္ဇိ, မဟာသေနာပတိနံ ဥဇ္ဈာပေတဗ္ဗံ, ရဇကေသ္သ ဝတ္
ထံ ဒဒာတိ, မုသာတဒသ္သ ဩတ္တပ္ပံ ကတ္တဗ္ဗာဒိ။ ယဇသ္သ ယောဂေ-ပုပ္ဖသ္သ ဗုဒ္ဓသ္သ ယဇတိ, ပုပ္ဖေနာတ္ယတ္ထော။
ဇေံ ဃတသ္သ အဂ္ဂိ ဇုဟာတိ။ သုဟိတတ္ထေ-ပတ္တံ ဩဒနသ္သ ပူရေတ္ဝာ, ပူရံ နာနာပကာရသ္သ အသုစိနော, ပူရံ ဟိရ
ညသုဝဏ္ဏာသ္သ, ပူရတိ ဗာလော ပာပသ္သ။ ကိတကပ္ပယောဂေ-ဗဟုလံဝိဓာနာ ဆဋ္ဌီ, ရညော သမ္မတော, ပူဇိတော, သ
က္ကတော, အပစိတော, မာနိတော တ, အမတံ တေသံ ဘိက္ခဝေ အပရိဘုတ္တံ, ယေသံ ကာယဂတာ သတိ အပရိဘုတ္
တာ, သာဓုသမ္မတော ဗဟုဇနသ္သ, သုပ္ပဋိုဝိဒ္ဓာ ဗုဒ္ဓာနံ ဓမ္မဓာတု, ဓမ္မသ္သ ဂုတ္တော မေဓာဝီ။ ကမ္မတ္ထေ-တသ္သ
ဘဝန္တိ ဝတ္တာရော, သဟာသာ ကမ္မသ္သ ကတ္တာရော, အမတသ္သ ဒာတာ, ဘိန္နာနံ သန္ဓာတာ, သဟိတာနံ အနုပ္ပဒာ
တာ, ဗောဓေတော ပဇာယ, ကမ္မသ္သ ကာရကော နတ္ထိ, ဝိပာကသ္သ စ ဝေဒကော, အဝိသံဝာဒကော လောကသ္သ, စတုန္နံ
မဟာဘူတာနံ ဥပာဒာယ ပသာဒော။ သရတိ+တ္ထာယောဂေ-မာတု သရတိ, န တေသံ ကောစိ သရတိ, သတ္တာနံ ကမ္မ
ပစ္စယာ, ပုတ္တသ္သ ကတ္တတိ။ ကရောတိသ္သ (ယောဂေ) – ဥဒကသ္သ ပတိကုရုတေ, ကဏ္ဍသ္သ ပတိကုရုတေ, အဘိ
သင္ခရောတီတ္ယတ္ထော။ ပဥ္စမိယတ္ထေ ပရိဟာနိဘယတ္ထယောဂေပိ ဆဋ္ဌီ, အသ္သဝနတာယ ဓမ္မသ္သ ပရိဟာယန္
တိ, ကိန္နု ခေါ အဟံ တသ္သ သုခသ္သ ဘာယာမိ, သဗ္ဗေ တသန္တိ ဒဏ္ဍသ္သ, သဗ္ဗေ ဘာယန္တိ မစ္စုနော, ဘီတော စ
တုန္နံ အာသီဝိသာနံ ဃောရဝိသာနံ ကတ္တဗ္ဗာဒိ။

၄၀. တုလ္ယတ္ထေန တ တတိယာ

တုလ္ယတ္ထေန ယောဂေ တ ဆဋ္ဌီ ဟောတိ တတိယာ စ။ ပိတု တုလ္ယော, ပိတရာ တ, မာတု တုလ္ယော, မာတရာ
တ။

၃၂. သတ္တမ္ယာ+ဓာရေ

ကတ္တုကမ္မဍ္ဍာနံ နိသဇ္ဇ+ပစနာဒိကိရိယာနံ ယော အာဓာရော, တံ အာဓာရကာရကံ နာမ။ ကထံ ကဋေ နိသီဒတိ ဒေဝဒတ္တော, ထာလိယံ ဩဒနံ ပစတိ, ဒေဝဒတ္တ+တဏ္ဍုလာနံ ကတ္တု+ကမ္မာနံ ဓာရဏတော တဒဋ္ဌအာသန+ပစနကိရိယံ ကဋ+ထာလိယော ဓာရေန္တိ နာမ, တသ္မိံ သတ္တမီဝိဘတ္တိ ဟောတိ။

သော ဗျာပိကော, ဩပသိလေသိကော, ဝေသယိကော, သာမီပိကောတိ စတုဗ္ဗိဓော။ တတ္ထ ယော အာဓေယျသ္သ နိဿေသသာဓာရဘူတော, သော ဗျာပိကော, ယထာ တိလေသု တေလံ အတ္ထိ, ခီရေသု ဇလံ, ဒဓိမှိ သပ္ပိ။ ပစ္စေကသိဒ္ဓါနံ ဘာတနံ ယံ အာဓေယျဘာဝေန ဥပသိလေသနံ အလ္လီယနံ အတ္ထိ, သော ဩပသိလေသိကော။ ယထာ အာသနေ နိသိန္နော သင်္ဃော, ထာလိယံ ဩဒနံ ပစတိ, ဃဋေ ဥဒက+မတ္ထိ, ဒူရေ ဌိတော, သမီပေ ဌိတော။ ယတ္ထ သမီပေ သမီပိတေဟာရံ ကတ္ဝာ တအာယတ္တတာဒီပနတ္ထံ အာဓာရဘာဝေ ဥပစရီယတိ, တံ သာမီပိကံ, ယထာ ဂင်္ဂါယံ ဃောသော, ဂင်္ဂါယ သမီပေ ဝဇော‌တ္ထတ္ထော။ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ။ ယတ္ထ အညထာဘာဝဝသေန ဒေသန္တရာဝစ္ဆေဒဝသေန တ အာဓာရပရိကပ္ပော , သော ဝေသယိကော။ ယထာ အာကာသေ သကုဏာ စရန္တိ, ဘူမိယံ မနုဿာ, ဇလေ မစ္ဆာ, ဟသာဒေသု ပတိတော, ဟပသ္မိံ ရမတိ မနော, ပသန္နော ဗုဒ္ဓသာသနေ, ပညာယ သာဓု, ဝိနယေ နိပုဏော, မာတရိ သာဓု, ပိတရိ နိပုဏော။

> ကိရိယာ ကတ္တု+ကမ္မဍ္ဍာ၊ အာဓာရီယတိ ယေန သော။
> အာဓာရော စတုဓာ ဝုတ္တော၊ ဗျာပကာဒိပ္ပဘေဒတော။

> ဗျာပကော တိလခီရာဒိ၊ ကဋော ဩပသိလေသိကော။
> သာမီပိကော တု ဂင်္ဂါဒိ၊ အာကာသော ဝိသယော မတော။

၃၃. နိမိတ္တေ

နိမိတ္တတ္ထေ သတ္တမီ ဟောတိ။ အဇိနမှိ ဟညတေ ဒီပိ, ကုဉ္စရော ဒန္တေသု ဟညတေ, အဏုမတ္တေသု ဝဇ္ဇေသု ဘယဒဿာဝီ, သမ္ပဇာနမုသာဝါဒေ ပါစိတ္တိယံ။ သဗ္ဗတ္ထ နိမိတ္တတ္ထော။

၃၄. ယဗ္ဘာဝေ ဘာဝလက္ခဏံ

ယဿ ဘာဝေ ဘာဝန္တရဿ လက္ခဏံ ဘဝတိ, တတော သတ္တမီ။ ကာလေ ကဝိသု ဒုယှမာနာသု ဂတော, ဒုဒ္ဓါသု အာဂတော။ ဗေ္ဘဂမနကိရိယာယ ဒေဟနကိရိယာစိဟနံ, အာဂမနကိရိယာယ ဒုဒ္ဓါကိရိယာစိဟနံ, ဝေ+မုပရိပိ။ ပုဗ္ဗဏှသမယေ ဂတော, သာယန္ဟသမယေ အာဂတော, ဇာယမာနေ ခော သာရိပုတ္တ ဗောဓိသတ္တေ အယံ ဒသသဟဿီ လောကဓာတု သမ္ပကမ္ပိ။

> ဟသာဏာ သက္ခရာ စေဝ၊ ကဌလာ ခဏုကဏ္ဍကာ။
> သဗ္ဗေ မဂ္ဂါ ဝိဝဇ္ဇန္တိ၊ ဂစ္ဆန္တေ လောကနာယကေ။

က္လမသ္မိံ သတိ က္လဒံ ဟောတိ က္လစ္စာဒိ။ "အကာလေ ဝဿတီ တဿ, ကာလေ တဿ န ဝဿတီ"တိ ဝိသယသတ္တမီ။

၃၅. ဆဋ္ဌီ စာ+နာဒရေ

ယဿ ဘာဝေ ဘာဝန္တရဿ လက္ခဏံ ဘဝတိ, တတော ဆဋ္ဌီ ဟောတိ သတ္တမီ စာ+နာဒရေ ဂမျမာနေ။ အကာမကာနံ မာတာပိတူနံ ရုဒန္တာနံ ပဗ္ဗဇိ, မာတာပိတူသု ရုဒန္တေသု တ။ "အာကောဋယန္တော သော နေတိ, သိဝိရာဇဿ ပေက္ခတော", "မစ္စု အာဒါယ ဂစ္ဆတိ, ပေက္ခမာနေ မဟာဇနေ"။

ဂုန္နံ သာမီတိ သမ္ဗန္ဓေ ဆဋ္ဌီ, ဂောသု သာမီတိ ဝိသယသတ္တမီ။ ဇဝံ ဂုန္နမိဿရော, ဂောသ္ဝိ+ဿရော, ဂုန္နံ အဓိပတိ, ဂောသု အဓိပတိ, ဂုန္နံ ဒါယာဒော, ဂောသု ဒါယာဒော, ဂုန္နံ သက္ခိ, ဂောသု သက္ခိ, ဂုန္နံ ပတိဘူ, ဂောသု ပတိဘူ, ဂုန္နံ ပသုတော, ဂောသု ပသုတော, ကုသလာ နစ္စဂီတဿ, ကုသလာ နစ္စဂီတေ, အာယုတ္တော ကဋကရဏဿ,

အာယုတ္တော ကဋ္ဌကရဏော။ တထာ အာဓာရဝစနိစ္ဆာယံ သတ္တမီ, ဘိက္ခုသု အဘိတဒေဒ္ဒိ, မုဒ္ဓနိ စုမ္ဗိတွတ, ဗာဟာသု ဂဟေတွတ, ဟတ္ထေသု ပိဏ္ဍာယ စရန္တိ, ကဒလီသု ဂဇေ ရက္ခန္တိ, ဉာဏသ္မိံ ပသန္နော, ဉာဏသ္မိံ ဥဿုက္ကော တိ ဝိသယသတ္တမီ။

၃၆. ယတော နိဒ္ဓာရဏံ

ဇာတိဂုဏကိရိယာဟိ သမုဒာယတေ+ကဒေသဿ ပုထက္ကရဏံ နိဒ္ဓာရဏံ, ယတော တံ ကရီယတိ, တတော ဆဋ္ဌီ သတ္တမိယော ဟောန္တိ။ သာလယော သူကဓညာနံ ပဋ္ဌတမာ, သူကဓညေသု သာလယော ပဋ္ဌတမာ။ ကဏှာ ကဝီနံ သမ္ပန္နခီရတမာ, ကဏှာ ကဝီသု သမ္ပန္နခီရတမာ။ ဂစ္ဆတံ ဓာဝန္တော သီဃတမာ, ဂစ္ဆန္တေသု ဓာဝန္တော သီဃ တမာ။

၁၄. သတ္တမျာ+ဓိက္ကေ

အာဓိက္ကေ အတ္ထေ ဥပေန ယုတ္တမှာ သတ္တမီ ဟောတိ။ ဥပခာရိယံ ဒေဏော, ခာရိယာ ဒေဏော အဓိကောတ္ ယတ္ထော။ တထာ ဥပနိက္ခေ ကဟာပဏံ။

၁၅. သာမိတ္တေ+ဓိနာ

သာမိဘာဝတ္ထေ အဓိနာ ယုတ္တမှာ သတ္တမီ ဟောတိ။ အဓိဗ္ရဟ္မဒတ္တေ ပဉ္စာလာ, အဓိပဉ္စာလေသု ဗ္ရဟ္မဒ တ္တော, ဗ္ရဟ္မဒတ္တိဿရာ ပဉ္စာလာတိ အတ္ထော။ အဓိဒေဝေသု ဗုဒ္ဓေါ, သမ္မုတိဒေဝတာဒီဟိ ဗုဒ္ဓေါ အဓိကောတ္တ တ္တော။

တ္တေ စ ယထာဝုတ္တေသု အတ္ထေသု အယံ ဘေဒေ –

ကာရကံ သာဓကံ နိဗ္ဗတ္တကံ ကိရိယာနိမိတ္တန္တိ အတ္ထတော ဧကမေဝ, တဥ္စ ဒဗ္ဗော, ဓဝလော, ပစနံ, စိတ္ တော, ဧကတိ ဒဗ္ဗ+ဂုဏ+ကိရိယာ+နာမ+ဇာတိဘေဒေန ပဉ္စဝိဓမ္ပိ ကမ္မ+ကတ္တာဒိဝသေန ဆဗ္ဗိဓံ, တံ သတ္တိကာရကံ, တဒ အာဓာရဘူတဒဗ္ဗာဒယော တတ္ရနှကာရကံ, န မုချတော။ မုချတော စေ ဟောန္တိ, တေသံ သတ္တိဒဗ္ဗာနံ အညမညဗ္ဗာဝ ဋ္ဌရူပတ္တာ ယော အာဓာရော, သော အာဓာရောယေဝ, ကိသ္မိဥ္စိကာလေ ကရဏံ တ ကတ္တုရူပဘူတော တ န ဟောတိ, တ သ္မာ ထာလိ ပစတိ, ထာလိယာ ပစတိ, ထာလိယံ ပစတီတ္ယာဒိနာ ဧကဿ ဝတ္ထုနော ကတ္တု+ကရဏ+ဓာရဘေဒေ န သိယာ။ သတ္တိပက္ခေ ပန ဒဗ္ဗာဒီနံ အနေကသတ္တိယာ အာဓာရတ္တာ သတ္တိယာ ဒဗ္ဗာဒယော ဝိဝက္ခိတာ တံ တံ ကာရကံ ဟောတီတိ ဒဗ္ဗာဒီနံ အဘေဒေပိ ကာရကဘေဒေ ယုဇ္ဇတေ။ ဝုတ္တဥ္ဟိ –

> ဝိစိတ္တကတ္တုအာဒီဟိ ၊ သံယောက ဧကဝတ္ထုနော။
> နာနာတ္တံ ယုဇ္ဇတေ နာဋ္ဌ-ဘေဒေန နဋ္ဌကဿ+တတိ။

ထာလိ ဝတ္ထုတော ဧကော စေဒပိ သတ္တိကာရကဘူတကတ္တု+ကရဏ+ဓာရာဒီနံ ဘေဒေန ဘေဒ+မုပယာတိ, ကိမိဝ ရာမ+ရာဝဏာဒိဝေသဓာရီနဋ္ဌကော တေသံ နာမဝသေန ရာမော, ရာဝဏောတိ ဘေဒ+မုပယာတိ, တ+မိတတိ အဓိပ္ပာယော။

ပုန+ရပိ –

> ယထေ+ကောပိ ပဋ္ဌော သုတ္တ၊ ပီတာဒိဂုဏသံယုတော။
> သုက္ကော ပဋ္ဌောတိ ပီတောတိ၊ ဘေဒံ ယာတ္တေ+ဝမေဝ+ယံ။

တ္တေ စ သတ္တိဘူတကတ္တာဒယော မုချကာရကံ, တံယောဂေန ဒဗ္ဗဘူတထာလီ ဂုဏကာရကံ, တေ စ ကထံ ကိရိယာ ယ ကာရကာ ဟောန္တိ။ ကတ္တာ အတ္တနာ ပတိဋ္ဌိတာယ ဟသတိ+နစ္စတိစ္စာဒိကိရိယာယ နိမိတ္တံ ဟောတိ။ ကမ္မဥ္စ အတ္တနာ ပတိဋ္ဌိတကိရိယာယ တဒတ္ထဘူတကန္တနာဒီနိ ပဝတ္တေန္တံ “ဩဒနံ ပစတီ”တ္ယာဒေ နိမိတ္တံ။ ‘ကဋ္ဌေဟိ

ပစ္စတီ’တ္ထာအေ ကဏ္ဍာနိ ဇလနကိရိယာယ သာဓေတဗ္ဗဟကဿ အင်္ဂဘာဝေန နိမိတ္တံ။ ‘ဖရသုနာ ဆိန္ဒတီ’တ္ထာ
အေ ဖရသု စ ကဏ္ဍာနံ ဒွိဓာပဝတ္တိယာ နိမိတ္တံ။ ကမ္ဗဠ ကိရိယာယ သမ္ဗန္ဓိယမာနဗ္ယာပွေ သတိ နိမိတ္တဘာဝေန ကိရိယာယ နိမိတ္တံ။ တထာ သမ္ပဒါနာ+ဝဓိ+အာဓာရာနံ ‘ကတေ ဒဒါတိ’ ‘ကမသ္မာ အပနယတိ’ ‘ထာလိယံ ပစတီ’တ္
ယာဒီသု ကေဒါနာ+ပနယန+ပစနကိရိယာနံ နိမိတ္တတ္တာ ကိရိယာယ နိမိတ္တာနိ ဟောန္တိ။ တေသံ ယထာသကံ ကိရိယာယ ပဝတ္တကော ကတ္တာ, တသ္မာ သ ဧဝ ပဓာနော ကတ္တာတိ တေဟာရံ လဘတိ, အညေသံ ကရဏာဒီနံ ကတ္တုဘာဝေ သတိပိ အပ္ပဓာနတ္တာ တံ န လဘတိ။

စောဒကေန ဝုတ္တဉှိ –

နနု သာမဂ္ဂိမိနာယံ၊ ကိရိယာသိဒ္ဓိ ကထံ ဝဒ။
ကေဿ ကတ္တုနော ဝေ၊ သဗ္ဗေသံ ကတ္တုတံ ဝိနာ။

သဗ္ဗေသံ ကရဏာဒီနံ၊ ကတ္တုတာယ ဝိယောဂတော။
ကရဏာဒီနံ အဘာဝတ္တာ၊ ကာရကံ န ဟိ ဆဗ္ဗိဓန္တိ။

ဝုစ္စတေ –

ယဒ္ယပ္ယ+တ္ထိ ဟိ ကတ္တုတ္တံ၊ သဘာတ ကရဏာဒိသု။
ကိရိယာသိဒ္ဓ္ယာ တထာပွေ+တ+မပ္ပဓာနံ ပရင်္ဂတော။

ဧတံ သဘာဝတော ဥပလဗ္ဘမာနံ ကရဏာဒီသု ကတ္တုတ္တံ ပရေသံ ကရဏာဒီနံ ဇလန+ဓာရဏာဒိကိရိယာယ အင်္ဂ ဥပဟာယတိ အပ္ပဓာနန္တိ အဓိပ္ပာယော။

ကာရကံ ဆဗ္ဗိဓံ သညာ-ဝသာ ဆဗ္ဗီသတိဝိဓံ။
ပဘေဒါ သတ္တဓာ ကမ္မံ၊ ကတ္တာ ပဉ္စဝိဓော ဘဝေ။

ကရဏံ ဒုဝိဓံ ဟောတိ၊ သမ္ပဒါနံ တိဓာ မတံ။
အပါဒါနံ ပဉ္စဝိဓံ၊ အာဓာရော တု စတုဗ္ဗိဓော။

ဝိဘတ္တိယော ပန –

ပစ္စတ္တ+မုပယောဂဉ္စ၊ ကရဏံ သမ္ပဒါနိယံ။
နိဿက္ကံ သာမိဝစနံ၊ ဘုမ္မ+မာလပန+ဋ္ဌမံတိ။

ဣတိ ပယောဂသိဒ္ဓိယံ ကာရကကဏ္ဍော တတိယော။

၄. သမာသကဏ္ဍ

အထ နာမာနမေဝ အညမညသမ္ဗန္ဓိနံ သမာသောတိ နာမနိဿိတတ္တာ, သယဥ္စ နာမိကတ္တာ နာမာနန္တရံ သမာသော ဝုစ္စတေ။

၁. သ္ယာဒိ သ္ယာဒိနေ+ကတ္ထန္တိ

ကြဒ+မဓိကတံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တဝိဓိဂ္ဂဟဏာဉာယေန သ္ယာဒီတိ တဒန္တဿ ဂဟဏံ။ သော စ ဘိန္နတ္ထာနံ နာမာန+မေကတ္ထီဘာဝေ သမာသောတိ ဝုစ္စတေ။

၂. အသင်္ချ ဝိဘတ္တိ+သမ္ပတ္တိ+သမီပ+သာကလျာ+ဘာဝ+ယထာ+ ပစ္ဆာ+ယုဂပဒတ္ထေ

ပုဗ္ဗဿ+တ္ထပရံ ယဿ၊ အညတ္ထပရမဥ္စ ယံ။
နပုံသကံ ဘဝေ ယဥ္စ၊ တ+အသံချ+မိဟေ+ဿတေ။

သတ္တတ္ထရေ ပသိဒ္ဓံ ယံ၊ အဗ္ယယီဘာဝနာမတော။
ဥပကုမ္ဘံ တိဋ္ဌဂု စ၊ ဟတမေဃံတိ တံ ယထာ။

အသင်္ချံ သ္ယာဒျန္တံ ဝိဘတျာဒီန+မတ္ထေ ဝတ္တမာနံ သ္ယာဒျန္တေန သဟေ+ကတ္ထံ ဘဝတိ။ "အဝိဂ္ဂဟော နိစ္စသမာသော, ပဒန္တရဝိဂ္ဂဟော စေ"တိ ပဒန္တရဝိဂ္ဂဟော။ ကြတ္ထီသု တထာ ပဝတ္တာတိ ဝိဂ္ဂယှ ဝိဘတ္ယတ္ထေ သမာသေ ကတေ –

၂,၁၁၉. ကေတ္ထတာယံ

ဧကော အတ္ထော ယဿ ပကတိပစ္စယာဒိသမုဒာယဿ သော ဧကတ္ထော။ တဿ ဘာဝေ ပဝတ္တိနိမိတ္တံ ဧကတ္ထတာ, ဉျာဒိ+ဏာဒိ+သမာသဝိဓာနံ, တသ္မိံ သတိ သ္ယာဒိလောပေ ဟောတိ။

၉. တံ နပုံသကန္တိ

နပုံသကလိင်္ဂေ စ "ပုဗ္ဗသ္မာ+မာဒိတော"တိ သဗ္ဗဝိဘတ္တီနံ လောပေ စ ကတေ အဓိတ္ထိ တိဋ္ဌတိ, ဘော အဓိတ္ထိ, အဓိတ္ထိ ပဿ, အဓိတ္ထိ ကတံ, အဓိတ္ထိ စရတိ, အဓိတ္ထိ ဒေဟိ, အဓိတ္ထိ အပေဟိ, အဓိတ္ထိ အာယတ္တံ, အဓိတ္ထိ ပတိဋ္ဌိတံ။ ဧဝံ အဓိကုမာရိ, အန္တဘူတဿ အပ္ပဓာနဿ ဃပဿ "ဃပဿ+န္တဿာ+ပ္ပဓာနဿာ"တိ ပဿ ရဿော။

သဟ=သမ္ပန္နံ ဗြဟ္မံ သဗြဟ္မံ။ ဝုတ္တနယေန ဧတ္ထ စ ဥပရိ စ သမာသာဒယော ဟောန္တိ, ဧတ္ထ "အကာလေ သတတ္ထေ"တိ သဟဿ သာဒေသော။ သ္ယာဒိမှိ ကတေ "ပုဗ္ဗသ္မာ+မာဒိတော"တိ သ္ယာဒီနံ လောပေ စ သမ္ပတ္တော "နာ+တော+မပဉ္စမိယာ"တိ အပဉ္စမိယာ ပဋ္ဌိသေဓော စ အကာရန္တာအသံချသမာသတော ပရာသံ သဗ္ဗဝိဘတ္တီနံ အံအာဒေသော စ ဟောတိ။ ဧဝ+မုပရိပိ။

ဘိက္ခာနံ သမိဒ္ဓိ သုဘိက္ခံ, ဧတ္ထ ဃဿ ရဿော။ သုဘိက္ခံ တိဋ္ဌတိ ဘော သုဘိက္ခံ, သုဘိက္ခံ ပဿ။ နာ+သ္မိံသု "တ တတိယာ သတ္တမီနံ"တိ ဝိကပ္ပေန အံ, သုဘိက္ခံ သုဘိက္ခေန တ ကတံ, သုဘိက္ခံ သုဘိက္ခေန တ စရတိ, သုဘိက္ခံ ဒေဟိ။ ပဉ္စမိယံ အ+မဘာတ သုဘိက္ခာ အပဂစ္ဆ, သုဘိက္ခ+မာယတ္တံ, သုဘိက္ခံ သုဘိက္ခေ တ ပတိဋ္ဌိတံ။

သမီပတ္ထေ-ကုမ္ဘဿ သမီပံ ဥပကုမ္ဘံ, ဧဝံ ဥပနဂရံ, ဘော ဥပကုမ္ဘံ ကြစ္စာဒိ။

သာကလ္ယေ-တိဏ္ဏမ္ပိ အသေသေတွာတိ သတိဏ္ဏံ, တိဏ္ဏမ္ပိ အသေသေတွာ အဇ္ဈောဟရဏီယ+မဇ္ဈောဟရတီ တ္ယတ္ထော။ သေသံ သဗ္ရဟ္မသမံ ။ အဂ္ဂိမ္ပိ အသေသေတွာတိ သာဂ္ဂိ, အဂ္ဂိဂန္ထံပိ အသေသေတွာ အဓိတေတွယတ္ထော။ တရုဂ္ဂဟဏံ အဓိတ္ထိသမံ။

အဘာဝေ သမ္ဗန္ဓိဘေဒါ ဗဟုဝိဓော, တတ္ရ ဣဒ္ဓာဘာဝေဝိဂတာ ဣဒ္ဓိ=ဝိဘူတိ သဒ္ဒိကာနန္တိ ဒုဿဒ္ဒိကံ။ အတ္ထာဘာဝေမက္ခိကာနံ အဘာဝေ နိမ္မက္ခိကံ, နိဒ္ဒရထံ, နိမ္မသကံ။ အတိက္ကမာဘာဝေ-အတိဂတာနိ တိဏာနိ နိတ္တိဏံ။ ဥပဘောဂသမ္ဗန္ဓိဝတ္တမာနကာလဿ အဘာဝေ-အတိဂတံ လဟုပါဝုရဏံ အတိလဟုပါဝုရဏံ, လဟုပါဝုရဏဿ နာ+ယံ ဥပဘောဂကာလောတိ အတ္ထော။

ယထာတ္ထော+နေကဝိဓော, တတ္ရ ယောဂ္ဂတာယံ-ယောဂ္ဂံ ရူပ+မနုရူပံ။ ဝိစ္ဆာယံ-အဒ္ဓမာသံ အဒ္ဓမာသံ အနု အနွဒ္ဓမာသံ, ဧဝံ ပစ္စတ္တံ။ အတ္ထာနတိဝတ္တိယံ-သတ္တိံ အနတိက္ကမ္မ ယထာသတ္တိ။ ဧဝံ ယထာက္ကမံ, ယထာဗလံ။ ဗဟုလာဓိကာရာ ယာ ယာ ပရိသာ ယထာပရိသာ။ သဒိသတ္တေ-ကိခိယာ ကဏှဝိစ္ဆိတဓေနုယာ သဒိသော သကိခိ, သဟဿ သာဒေသော။ အာနုပုဗ္ဗိယံ-ဇေဋ္ဌာနုက္ကမေန အနုဇေဋ္ဌံ။

ပစ္ဆာအတ္ထေ-ရထဿ ပစ္ဆာ အနုရထံ။

ယုဂပဒတ္ထေ-စက္ကေန သဟ=ဧကကာလံ သစက္ကံ, စက္ကေန ဧကက္ခဏေ နိဓေဟီတိ အတ္ထော။

၃. ယထာ န တုလ္ယေ

ယထာသဒ္ဒော တုလ္ယတ္ထေ ဝတ္တမာနော သ္ယာဒ္ယန္တေန သဟေ+ကတ္ထော န ဘဝတိ။ ယထာ ဒေဝဒတ္တော, တထာ ယညဒတ္တော။ ဧတ္ထ ဥပမာနဘူတော ယထာသဒ္ဒော 'တထာ ယညဒတ္တော'တိ ဥပမေယ္ယ+မပေက္ခတိ, တသ္မာ "သာပေက္ခ+မသမတ္ထံ ဘဝတီ"တိ ဉာယာ အသမာသေ "န တုလ္ယေ"တိ ပဋိသေဓော ကိမတ္ထ+မိတိ စေ။ ယသ္မာ "ယထာ ဒေဝဒတ္တော"တိ သမုဒါယမေဝ ဥပမာနံ ဘဝတိ, န ဝိသုံ ယထာသဒ္ဒော, တသ္မာ သမုဒါယဿေဝ ဥပမေယ္ယသာပေက္ခတ္တေ န အသာမတ္ထိယတာ န ဝိသုံ ယထာသဒ္ဒဿ, တသ္မာ သာဒိသ္ယေ ပတ္တသမာသဿ ပဋိသေဓတ္ထ+မိဒံ။ တုလ္ယတ္ထေတိ ဝတ္တဗ္ဗေ တုလ္ယံ ဝိနာ တုလ္ယတာ နတ္ထီတိ တုလ္ယတ္ထေတိ အဝတွာ တုလ္ယေတိ ဝုတ္တံ။

ယထာကထဉ္စိ သာဒိဿံ၊ ဉာယတေ ယတ္ထ သမ္ဘဝံ။
ဥပမာ နာမ သာ တဿာ၊ ပပဉ္စော ဗဟုဓာ ဘဝေ။

၄. ယာဝါ+ဝဓာရဏေ

ယာဝသဒ္ဒော အဝဓာရဏေ ဝတ္တမာနော သ္ယာဒ္ယန္တေန သဟေ+ကတ္ထော ဘဝတိ။ အဝဓာရဏံ=ဧတ္တကတာ ပရိစ္ဆေဒော။ ယာဝန္တာနိ အမတ္တာနိ=ဘာဇနာနိ ယာဝါမတ္တံ, ဣမိနာ သမာသေ ကတေ သေသံ ပုဗ္ဗသမံ။ ဇီဝဿ ယတ္တကော ပရိစ္ဆေဒော ယာဝဇီဝံ။ ယာဝတာယုကံ, "သကတ္ထေ"တိ ကပစ္စယော။ ယတ္တကေန အတ္ထော ယာဝဒတ္ထံ။

၅. ပယျပါ ဗဟိ တိရော ပုရေ ပစ္ဆာ ဝါ ပဉ္စမျာ

ပရိအာဒယော ပဉ္စမျန္တေန သဟေ+ကတ္ထာ ဟောန္တိ ဝါ။ ပရိ ပဗ္ဗတာ ပရိပဗ္ဗတံ။ တဿ တက္ကုဝိကပ္ပတ္တတ္တာ ပရိ ပဗ္ဗတာ ဣစ္စာဒယောပိ ဟောန္တိ။ အပ ပဗ္ဗတာ အပပဗ္ဗတံ, အာ ပါဋလိပုတ္တာ အာပါဋလိပုတ္တံ, ဗဟိ ဂါမာ ဗဟိဂါမံ, တိရော ပဗ္ဗတာ တိရောပဗ္ဗတံ, ပုရေ ဘတ္တာ ပုရေဘတ္တံ, ပစ္ဆာ ဘတ္တာ ပစ္ဆာဘတ္တံ, သဗ္ဗံ ဥပကုမ္ဘသမံ, ဣမိနာ သမာသော ဝိသေသော။ ဧဝ+မုပရိသုတ္တေပိ။

တတ္ယ+ဓိကာရော –

၆. သမီပ+ယာမေသ္ဝ+နု

“အသံခ္ယ”မိစ္စာဒိနာ နိစ္စသမာသသ္သ ဝိကပ္ပတ္ထံ သမီပဂ္ဂဟဏံ။ အနုသဒ္ဒော သာမီပျေ အာယာမေ စ ဝတ္
တမာနော ယ္ယာဒ္ယန္တေန သဟေ+ကတ္ထော တ ဟောတိ။ ဧတ္ထ သမီပဂ္ဂဟဏသ္သ ဘာဝပ္ပဓာနတ္တာ သာမီပ္ယ
မေဝ ဂမ္ယတေတိ သာမီပျေတိ ဝုတ္တံ။ ဝနသ္သ အနု=သမီပံ အနုဝနံ, ဂင်္ဂါယ အနု=အာယာမော အနုဂင်္ဂံ, ဂင်္ဂါယ
အနု တ ဗာရာဏသီ။

၇. တိဋ္ဌဂ္ဝတာဒီနိ

တိဋ္ဌဂုအာဒီနိ အညတ္ထေန သိဒ္ဓါပိ အသ္မိံ အသံခ္ယသမာသေ နိပာတိယန္တိ။ တိဋ္ဌန္တိ ဂါဝော ယသ္မိံ ကာလေ
တိ တိဋ္ဌန္တိသဒ္ဒ+ဂေသဒ္ဒေဟိ ပဌမာယောမှိ ကတေ “တ+နေကညတ္တေ”တိ သမာသော, က္ကမိနာ နိပာတနာ လော
ပေ နပုံသကတ္တေ စ ကတေ သိမ္ဟိ ဂေသ္သ “ဂေသ္သု”တိ ဥကာရေ “ပုဗ္ဗသ္မာ+မာဒိတော”တိ ဝိဘတ္တိလောပေ။
ဧဝံ ဝဟန္တိ ကတေ ယသ္မိံ ကာလေတိ ဝဟဂ္ဂု က္ကစ္စာဒိ။ ဝေလာပ္ပကာသကဟာတောအာဒီနမ္ပိ ဧတ္ထေဝ သင်္ဂဟော,
ဟာတော နဟာနန္တိ သတ္တမီအမာဒိသမာသေ ဟာတနဟာနံ, ဧဝံ သာယနဟာနံ, ဟာတကာလံ, သာယကာလံ, ဟာတမေဃံ, သာ
ယမေဃံ, ဟာတမဂ္ဂံ, သာယမဂ္ဂံ, ဧတ္ထ “ဩန+မ ဝဏ္ဏော”တိ အကာရော, နိဂ္ဂဟီတသ္သ လောပေ စ ဟောတိ။

၈. ဩရေ+ပရိ+ပဋိ+ဟရေ+မဇ္ဈေ+ဟေဋ္ဌု+ဒ္ဓါ+ဓော+န္တော တ ဆဋ္ဌိယာ။

ဩရာဒယော သဒ္ဒာ ဆဋ္ဌိယန္တေန သဟေ+ကတ္ထာ တ ဟောန္တိ။ ဩရံ ဂင်္ဂါယ ဩရေဂင်္ဂါ, ဥပရိ သိခရသ္သ
ဥပရိသိခရံ, ပဋိ=မုခံ သောတသ္သ ပဋိသောတံ, ဟာရံ ယမုနာယ ဟာရေယမုနံ, မဇ္ဈံ ဂင်္ဂါယ မဇ္ဈေဂင်္ဂံ, ဟေဋ္ဌာ ဟာသာဒ
သ္သ ဟေဋ္ဌာဟာသာဒံ, ဥဒ္ဓံ ဂင်္ဂါယ ဥဒ္ဓဂင်္ဂံ, အဓော ဂင်္ဂါယ အဓောဂင်္ဂံ, အန္တော ဟာသာဒသ္သ အန္တောဟာသာဒံ။
က္ကမိနာ နိပာတနာဝ နိဂ္ဂဟီတလောပေ စ ကောရေ စ ကတေ ဩရေစ္စာဒိ ဟောတိ။

၁၀. အ+မာဒိ

အ+မာဒိယ္ယာဒ္ယန္တံ ယ္ယာဒ္ယန္တေန သဟ ဗဟုလ+မေကတ္ထံ ဟောတိ။

ဥတ္တရသ္သ ပဒသ္သ+တ္ထော၊ ပဓာနံ လိင်္ဂ+မသ္သ စ။
ဒုတိယန္တာဒိပဒေကတ္ထော၊ ဗဟုဓာ တံ ဝိဘဇ္ဇတေ။

ပရေသ+မိသ္သတေ တဥ္ဈ၊ ဘိယျော တပ္ပုရိသာ+ခ္ယယာ။
တံ ယထာ+တ္ရ ရာဇာပစ္စံ၊ ကတ္တဇီတိ+မိတီဒိသံ။

အ+မာဒ္ယန္တာနံ ကာရကာနံ အကာရကာနဥ္ဈ သမာသော ကတ္ထစိမေဝ တ ဟောတိ။ တဥ္ဈ ဗဟုလံဝိဓာနေနာတိ ဒ
ဋ္ဌဗ္ဗံ။

တတ္ထ ဒုတိယာတပ္ပုရိသော အမာဒိ ဂတ+နိသ္သိတာ+တီတာ+တိက္ကန္တ+ပတ္တာ+ပန္နာဒီဟိ ဘဝတိ။ သရဏံ ဂ
တောတိ သမာသေ ကတေ “ဧကတ္တတာယံ”တိ ဝိဘတ္တိလောပာဒိ ဥပရိ သဗ္ဗတ္ထ ပုဗ္ဗသမံ။ သရဏဂတော, သရဏဂ
တာ။ သရဏဂတာ, သရဏဂတာယော။ သရဏဂတံ ကုလံ, သရဏဂတာနိ ကုလာနိ က္ကစ္စာဒိ။ အရညဂတော, ဘူမိဂတော။ ဓ
မ္မံ နိသ္သိတော ဓမ္မနိသ္သိတော, အတ္ထနိသ္သိတော။ ဘဝံ အတီတော ဘတတီတော, ကာလာတီတော။ ပမာဏံ အတိက္က
ကန္တံ ပမာဏာတိက္ကန္တံ, လောကာတိက္ကန္တံ။ သုခံ ပတ္တော သုခပ္ပတ္တော, ဒုက္ခပ္ပတ္တော။ သောတံ အာပန္န
န္နော သောတာပန္နော, နိရောဓသမာပန္နော, မဂ္ဂပ္ပဋိပန္နော။ ရထံ အာရုဠှော ရထာရုဠှော ။ သဗ္ဗရတ္တိံ သောဘ
ဏော သဗ္ဗရတ္တိသောဘဏော, မုဟုတ္တသုခံ။ အကာရကာနံ သမာသော အစ္စန္တသံယောဂေ။ ဝုတ္တိယေဝေ+ပပဒသ
မာသေ, တသ္သ နိစ္စတ္တာ။ ယထာ ကမ္မံ ကရောတီတိ ကမ္မကာရော, ကုမ္ဘကာရော, အတ္ထံ ကာမေတီတိ အတ္ထကာ
မော, ဓမ္မကာမော, ဓမ္မံ ဓာရေတီတိ ဓမ္မဓရော, ဝိနယဓရော။ သာနံ ပစတီတိ သဟကော, တန္တံ တယတီတိ တန္တတယော,

ဝရံ အာဟရတီတိ ဝရာဟရော။ န္တ+မာန+က္တဝန္တေဟိ တက္ကမေဝ။ ဓမ္မံ သုဏန္တော, ဓမ္မံ သုဏမာနော, သြဒနံ ဘုတ္တ တတ။

တတိယာတပ္ပရိသော ကိတက+ပုဗ္ဗ+သဒိသ+သမော+နတ္ထ+ကလဟ+နိပုဏ+မိဿ+သခိလာဒီဟိ။ ဗုဒ္ဓေန ဘာသိတော ဗုဒ္ဓဘာသိတော ဓမ္မော, ဧဝံ ဇိနဒေသိတော။ သတ္ထာရာ ဝဏ္ဏိတော သတ္ထုဝဏ္ဏိတော။ ဝိညူဟိ ဂရဟိတော ဝိညုဂရဟိတော, ဝိညုပ္ပသတ္ထော, ဣဿရကတံ, သယံ ကတံ, သုကေဟိ အာဟဋံ သုကာဟဋံ, ရညာ ဟတော ရာဇဟတော, ရာဇပီဠိတော။ အဂ္ဂိနာ ဒဍ္ဎော အဂ္ဂိဒဍ္ဎော, သပ္ပေန ဒဋ္ဌော သပ္ပဒဋ္ဌော, သလ္လေဟိ ဝိဒ္ဓော သလ္လဝိဒ္ဓော, ဣစ္ဆာယ ပကတော ဣစ္ဆာပကတော, သီလသမ္ပန္နော။ ဧဝံ သုခသဟဂတံ, ဉာဏသမ္ပယုတ္တံ, မိတ္တသံသဂ္ဂေ, ပိယဝိပ္ပယောဂေ, ဇာတိထဒ္ဓော, ဂုဏဟီနော, ဂုဏဝုဍ္ဎော, စတုဝဂ္ဂကရဏီယံ, စတုဝဂ္ဂါဒိကတ္တဗ္ဗံ။ ကာကေဟိ ပေယျာ ကာကပေယျာ, နဒီ။ က္ဝစိ ဝုတ္တိယေဝ, ဥရသာ ဂစ္ဆတီတိ ဥရဂေ, ဟဒေန ပိဝတီတိ ဟဒပေါ။ က္ဝစိ တက္ကမေဝ, ဖရသုနာ ဆိန္နတ, ကာကေဟိ ဟတဗ္ဗာ, ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာ။ ပုဗ္ဗာဒိယောဂေ-မာသေန ပုဗ္ဗော မာသပုဗ္ဗော။ ဧဝံ မာတုသဒိသော, မာတုသမော။ ဧကူနဝီသတိ, သီလဝိကလော, အသိကလဟော, တစာနိပုဏော, ယာဝကာလိကသမ္မိဿံ, တစာသခိလော ။ သတ္ထာရာ သဒိသော သတ္ထုသဒိသော, သတ္ထုကပ္ပော, ပုညေန အတ္ထိကော ပုညတ္ထိကော, ဂုဏာဓိကော။ ဒဓိနာ ဥပသိတ္တံ ဘောဇနံ ဒဓိဘောဇနံ, ဂုဠေန သံသဋ္ဌော သြဒနော ဂုဠောဒနော။ ကာရကသမ္ဗန္ဓော ကိရိယာယ ကတော, ဥပသိတ္တာဒိကိရိယာနံ အပညာယနေပိ ဝုတ္တိယေဝတော+ပသိတ္တာဒိကိရိယာန+မာဓာပနတော နတ္ထ+ယုတ္တတ္တတာ။ ဧဝံ ခီရောဒနော။ အဿေန ယုတ္တော ရထော အဿရထော, မဂ္ဂစိတ္တံ, ဇမ္ဗုယာ ပညာတော လက္ခိတော ဒီပော ဇမ္ဗုဒီပော, ဧကေန အဓိကာ ဒသ ဧကာဒသ, ဇာတိယာ အန္ဓော ဇစ္စန္ဓော, ပကတိယာ မေဓာဝီ ပကတိမေဓာဝီ ဣစ္စာဒိ။

စတုတ္ထီတပ္ပုရိသော တဒတ္ထ+အတ္ထ+ဟိတ+ဒေယျာဒီဟိ။ တဒတ္ထေ-ကထိနဿ ဒုဿံ ကထိနဒုဿံ, ကထိနစီဝရဿာတိ အတ္ထော။ ဧဝံ စီဝရဒုဿံ, စီဝရမူလံ, ယာဂုယာ အတ္ထာယ တဏ္ဍုလာ ယာဂုတဏ္ဍုလာ, ဘတ္တတဏ္ဍုလာ, သင်္ဃဿ အတ္ထာယ ဘတ္တံ သင်္ဃဘတ္တံ, အာဂန္တုကဘတ္တံ, ဧဝံ ဂမိကဘတ္တံ, ဟသာအာယ ဒဗ္ဗံ ဟသာဒဒဗ္ဗံ။ တွေ စာ+ယံ နိစ္စသမာသော, တဿ တိလိင်္ဂတာ စ-ဘိက္ခုသင်္ဃဿ အတ္ထော ဝိဟာရော ဘိက္ခုသင်္ဃတ္ထော ဝိဟာရော, ဘိက္ခုသင်္ဃတ္ထာ ယာဂု, ဘိက္ခုသင်္ဃတ္ထံ စီဝရံ။ ယဿ အတ္ထော ယဒတ္ထော, ယဒတ္ထာ, ယဒတ္ထံ။ ဧဝံ တဒတ္ထော, တဒတ္ထာ, တဒတ္ထံ။ တထာ လောကဟိတော။ ဗုဒ္ဓဿ ဒေယျံ ဗုဒ္ဓဒေယျံ ပုပ္ဖံ။ သင်္ဃဒေယျံ စီဝရံ။ က္လစ န ဟောတိ ''သင်္ဃဿ အာတဗ္ဗံ''။

ပဉ္စမီတပ္ပုရိသော အပဂမန+ဘယ+ဝိရတိ+မောစနတ္ထာဒီဟိ။ မေထုနသ္မာ အပေတော မေထုနာပေတော, ဧဝံ ပလာပဂတော, နဂရနိဂ္ဂတော, ပိဏ္ဍပာတပဋိက္ကန္တော, ကာမတော နိက္ခန္တံ ကာမနိက္ခန္တံ, ရုက္ခဂ္ဂ ပတိတော ရုက္ခဂ္ဂပတိတော, သာသနစ္စုတော, အာပတ္တိ- ဝုဋ္ဌာနံ , ဓရဏီတလဂ္ဂတော, သဗ္ဗဘဝေဟိ နိဿဋော သဗ္ဗဘဝနိဿဋော။ ဘယတာဒိယောဂေ-ရာဇတော ဘယံ ရာဇဘယံ, စောရဘယံ, အမနုဿဘယံ, အဂ္ဂိဘယံ, ဟပဘီတော, ဟပဘီရုကော။ အကတ္တဗ္ဗတော ဝိရတိ အကတ္တဗ္ဗဝိရတိ, ဧဝံ ကာယဒုစ္စရိတဝိရတိ, ဝစီဒုစ္စရိတဝိရတိ။ ဗန္ဓနာ မုတ္တော ဗန္ဓနမုတ္တော, ဝနမုတ္တော, ဗန္ဓနမောက္ခော။ ကမ္မသမုဋ္ဌိတံ, ဥက္ကဋ္ဌုက္ကဋ္ဌံ, သြမကောမကံ။ က္ဝစိ ဝုတ္တိယေဝ, ကမ္မတော ဇာတံ ကမ္မဇံ, ဧဝံ စိတ္တဇံ, ဥတုဇံ, အာဟာရဇံ။ က္လစ န ဟောတိ 'ဟသာအာ ပတိတော'။

ဆဋ္ဌီတပ္ပုရိသော ရညော ပုတ္တော ရာဇပုတ္တော, ဧဝံ ရာဇပုရိသော, အာစရိယပူဇကော, ဗုဒ္ဓသာဝကော, ဗုဒ္ဓရူပံ, ဇိနဝစနံ, သမုဒ္ဒဃောသော, ဓညာနံ ရာသိ ဓညရာသိ, ပုပ္ဖဂန္ဓော, ဖလရသော, ကာယဿ လဟုတာ ကာယလဟုတာ။ မရဏဿတိ, ရုက္ခမူလံ, အယဿ ပတ္တော အယောပတ္တော, တွေ ''မနာဒျာဟာဒီန+မော မယေ စေ''တိ သြ။ ဧဝံ သုဝဏ္ဏကဋာဟံ, ပာနီယထာလကံ, သပ္ပိကုမ္ဘော, ဒေဝတနံ ရာဇာ ဒေဝရာဇာ။ ပုမဿ လိင်္ဂံ ပုလ္လိင်္ဂံ, ''ပုံ ပုမဿတ''တိ ပုမဿ ပုံ, နိဂ္ဂဟီတလောပေ, လဿ ဒွိဘာဝေ စ။ ဟတ္ထိပဒံ, ဣတ္ထိရူပံ, ဘိက္ခုနိသင်္ဃော, ဇမ္ဗုသာခါ, တွေ ဉါကာရူကာရာနံ ရဿော။ ဗဟုလာဓိကာရာ န္တ+မာန+နိဒ္ဓာရိယ+ပူရဏ+ဘာဝ+တိတ္တတ္ထေဟိ န ဟောတိ။ မမာ+နုကုဗ္ဗံ, မမာ+နုကုရုမာနော, ဂုန္နံ ကဏှာ သမ္ပန္နခီရတမာ, သိဿာနံ ပဉ္စမော, ပဋဿ သုတ္တတာ။ က္ဝစိ ဟောတေဝ 'ဝတ္တမာနသာမီပ္ပံ'။ ဗြာဟ္မဏဿ သုက္ကာ ဒန္တာတိ သာပေက္ခတာယ န ဟောတိ။ ဖလာနံ တိတ္တော, ဖလာ န+မာသိတော, ဖလာနံ သုဟိတော။ ''ဗြာဟ္မဏဿ ဥစ္စံ ဂေဟံ''တိ သာပေက္ခတာယ န ဟောတိ။ ''ရညော ဟဋ္ဌလိပုတ္တ

တကဿ ဓနံ''တိ ဓနသမ္ဗန္ဓေ ဆဋ္ဌီတိ ဟဋ္ဌလိပုတ္တကေန သမ္ဗန္ဓာဘာဝတ န ဟောတိ။ ''ရညော ဂေ စ အဿော စ ပုရိသော စာ''တိ ဘိန္နတ္ထတာယ တက္ကမေဝ။ ရညော ဂဝဿပုရိသာ ရာဇဂဝဿပုရိသာတိ ဝုတ္တိ ဟောတေဝ, ဧကေ တ္ထီဘာဝတ။ သမ္ဗန္ဓီသဒ္ဒါနံ ပန နိစ္စသာပေက္ခတ္တေပိ ဂမကတ္တာ သမာသော, ဂမကတ္တမ္ပိ ဟိ သမာသဿ နိဗန္ဓနံ, ယထာ ဒေဝဒတ္တဿ ဂုရုကုလံ, ဘဂဝတော သာဝကသင်္ဃောတိအာဒိ။

သတ္တမီတပ္ပုရိသော ရူပေ သညာ ရူပသညာ, ဧဝံ ရူပသဉ္စေတနာ, သံသာရဒုက္ခံ။ စက္ခုမှိ သန္နိဿိတံ ဝိညာဏံ စက္ခုဝိညာဏံ။ ဓမ္မေ ရတော ဓမ္မရတော, ဓမ္မာဘိရတိ, ဓမ္မရုစိ, ဓမ္မကရတေ, ဓမ္မေသု နိရုတ္တိ ဓမ္မနိရုတ္တိ, အနာဒိမုတ္တိ, ဘဝန္တရကတံ။ ဒဿနေ အဿာဒေါ ဒဿနဿာဒေါ။ အရညေ တသော အရညတသော, ဝိကာလဘောဇနံ, ကာလဝဿံ, ဝနပုပ္ဖံ, ဝနမဟိံသော, ကမသူကရော, သမုဒ္ဒမစ္ဆော, အာတဋ္ဌကစ္ဆပေ, အာတဋ္ဌမဏ္ဍူကော, ကူပမဏ္ဍူကော, တိတ္ထနာတ။ ကုတ္တီသု ဓုတ္တော ကုတ္တီဓုတ္တော, အက္ခဓုတ္တော။ ဆာယာယံ သုက္ခော ဆာယာသုက္ခော, အင်္ဂါရပက္ကံ, စာရကဗန္ဓော။ က္ဝစိ ဝုတ္တိယေဝ, ဝနေ စရတီတိ ဝနစရကော, ကုစ္ဆိမှိ သယန္တီတိ ကုစ္ဆိသယာ, ထလေ တိဋ္ဌတီတိ ထလဋ္ဌော, ဇလဋ္ဌော, ပဗ္ဗတဋ္ဌော, မဂ္ဂဋ္ဌော။ ပင်္ကေ ဇာတံ ပင်္ကဇံ, သရောရုဟ+မိစ္စာဒိ။ က္ကစ န ဟောတိ, ဘောဇနေ မတ္တညုတာ, ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒွာရတာ, အာသနေ နိသိန္နော, အာသနေ နိသီဒိတဗ္ဗံ။

၁၁. ဝိသေသန+မေကတ္ထေန

ဝိသေသနံ သျာဒျန္တံ ဝိသေသျေန သျာဒျန္တေန သမာနာဓိကရဏေန သဟ+ကတ္ထံ ဟောတိ။

သမာနတ္ထေ ပဒေ ယတ္ထ၊ ဘေဒျဘေဒကတာ စ ကော။
ဝိသေသနသမာသော+ယံ၊ ဝိသေသျတ္ထပဓာနတော။

ဝိသေသျဂတ+မေဝ+တ္ထ၊ လိင်္ဂ+မေတံ ပရံ တတော။
ကမ္မဓာရယ+မိစ္စေ+သ၊ သမာသော+ညေဟိ သညိတော။

သုတ္တေ ဝိသေသျေနာတိ အဝုတ္တေပိ ဝိသေသနဿ သမ္ဗန္ဓီသဒ္ဒတ္တာ သာမတ္ထိယတော လဗ္ဘမာနအာကမိုတသဒ္ဒံ ပတိ ''ဝိသေသျေနာ''တိ ဝုတ္တံ။ ဝုတ္တဉ္စ –

သာမညဝတ္တု ယာ ဝတ္တု+န္တရတော တု ဝိသေသိယ။
ဧကပ္ပကာရေ ဌပနာ၊ ဝိသေသန+မိတီ+ရိတံ။

ဧကပ္ပကာရံ ဝတ္တု၊ ဝိသေသျန္တိ ပဝုစ္စတိ။
ပဓာနံ ယာနိ ယာနေဝ၊ သမ္ဗန္ဓ+မုပယန္တိ+ဟ။
ဂမျတေ ကာမစာရေန၊ ဝိသေသန+ဝိသေသျတာတိ။

တတ္ထ စ ဥပ္ပလဒဗ္ဗံ ရတ္တုပ္ပလာဒိတော ဝိသေသယတီတိ နီလသဒ္ဒော ဝိသေသနံ။ တေန ဝိသေသိယတီတိ ဥပ္ပလသဒ္ဒော ဝိသေသျံ။ အပိ စ ဘမရ+င်္ဂါရာဒိသာမည နီလတ္တတော ဝိသေသိယတီတိ နီလံ ဝိသေသျံ။ န ဝတ္တာဒီနံ, ဥပ္ပလဿေတတိ ဝိသေသနတော ဥပ္ပလံ ဝိသေသနံတိ ကာမစာရေနေတိ ဝုတ္တံ။ အပိ စ –

ပရိတော အယန္တ+နေန+တ္ထာ၊ ပရိယာယောတိ ဝုစ္စတိ။
ကေတစာတိ ပဝုတ္တေ တု၊ တစတ္တော တု ဝိသေသနံ။

ဝိသေသော ဒိဿမာနာ ယာ၊ လိင်္ဂ+သံချာ+ဝိဘတ္တိယော။
တုလျာဓိကရဏေ ဘိယျော၊ ကတ္တဗ္ဗာ တာ ဝိသေသနေတိ –

ဝုတ္တတ္တာ မဟန္တော+စ္စာဒီသု သမာနလိင်္ဂါဒယော ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ဘိယျောတိ ကိံ, ဒေဝ ပမာဏံ က္ကစ္စာဒိ။

သော စ ဆဗ္ဗိဓော ဝိသေသနပုဗ္ဗပဒေ, ဝိသေသနုတ္တရပဒေ, ဝိသေသနောဘယပဒေ, ဥပမာနုတ္တရပဒေ, သမ္ဘာဝနာပုဗ္ဗပဒေ, အဝဓာရဏပုဗ္ဗပဒေတိ။

တတ္ထ ဝိသေသနပုဗ္ဗပဒေ တာဝ-မဟန္တော စ သော ပုရိသော စာတိ တသ္မိံ ကမ္မေ ကတိနာ သုတ္တေန သမာသော။ "ဠိ န္တ+န္တုနံ"တိ န္တသ္သ ဋာဒေသေ ဒီဃော ဟောတိ, မဟာပုရိသော, မဟာပုရိသာ ဣစ္စာဒိ။

တသ္မိံ တုလျာဓိကရဏဘာဝံ ပကာသနတ္ထံ စ+တ-သဒ္ဒပယောဂေ။ ဝုတ္တိယန္တု သမာသေနေဝ တပ္ပကာသနတော န တပ္ပယောဂေ။ ဧဝ+မညတ္ရာပိ ဝုတ္တတ္ထာန+မပ္ပယောဂေ။ ဧဝံ မဟာဝီရော, မဟာမုနိ။ မဟန္တဉ္စ တံ ဖလဉ္စာတိ မဟာဖလံ, မဟဗ္ဘယံ။ သန္တော စ သော ပုရိသော စာတိ သပ္ပုရိသော။ တထာ ပုဗ္ဗပုရိသော, အပရပုရိသော, ပဌမပုရိသော, မၛ္ဈိမပုရိသော, ဥတ္တမပုရိသော, ပရပုရိသော, သေတဟတ္ထီ, ကဏှသပ္ပော, နီလုပ္ပလံ, ရတ္တုပ္ပလံ, လောဟိတစန္ဒနံ။ က္ဝစိ န ဟောတိ, ပုဏ္ဏော မန္တာနိပုတ္တော, စိတ္တော ဂဟပတိ။ ပုမာ စ သော ကောကိလော စာတိ ပုင္ကောကိလော, ဥတ္တရပဒေ ပုမဿ ပုံ ဟောတိ။ ဧဝံ ပုန္နာဂေ။

ခတ္တိယာ စ သာ ကညာ စာတိ ခတ္တိယကညာ။

၆၇. ဣတ္ထိယံ ဘာသိတပုမိ+တ္ထီ ပုမေဝေ+ကတ္ထေတိ

ဘာသိတပုမာ ဣတ္ထီ ပုမေဝ ဟောတီတိ ပုမ္ဘာဝ ဣတ္ထိပစ္စယာနံ နိဝတ္တိ ဟောတိ။ ဧဝံ ရတ္တလတာ, ဒုတိယဘိက္ခာ။ ဗ္ရာဟ္မဏီ စ သာ အရိကာ စာတိ ဗ္ရာဟ္မဏအရိကာ, နာဂမာဏဝိကာ။ ဣတ္ထိယန္တိ ကိံ, ကုမာရိရတနံ, သမဏိပဒုမံ။ ဘာသိတပုမာတိ ကိံ, ဂင်္ဂါနဒီ, တဏှာနဒီ , ပထဝီဓာတု။ ပုရတ္ထိမော စ သော ကာယော စာတိ ပုရတ္ထိမကာယော။ ဧတ္ထ စ ကာယေကဒေသေ ကာယသဒ္ဒော။ ဧဝံ ပစ္ဆိမကာယော, ဥပရိမကာယော, ဟေဋ္ဌိမကာယော, သဗ္ဗကာယော, နတတသော, ကတရနိကာယော, ဟေတုပစ္စယော။ ဇီဝိတပ္ပဓာနံ နဝကံ ဇီဝိတနဝက+မိစ္စာဒိ။

ဝိသေသနုတ္တရပဒေ ထေရာ+စရိယ+ပဏ္ဍိတာ ဝိသေသနံ ပရဉ္စ ဘဝတိ။ ယထာ သာရိပုတ္တော စ သော ထေရော စာတိ သာရိပုတ္တတ္ထေရော, ဧဝံ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရော, မဟာကဿပတ္ထေရော, ဗုဒ္ဓဃောသာစရိယော, ဓမ္မပာလာစရိယော, အာစရိယဂုတ္တိလော တ။ မဟောသဓော စ သော ပဏ္ဍိတော စာတိ မဟောသဓပဏ္ဍိတော, ဧဝံ ဝိဓုရပဏ္ဍိတော။

ဝိသေသနောဘယပဒေ ယထာ-သီတဉ္စ တံ ဥဏှဉ္စာတိ သီတုဏှံ, သိနိဒ္ဓေါ စ သော ဥဏှော စာတိ သိနိဒ္ဓုဏှော မာသော။ ခဉ္ဇော စ သော ခုဇ္ဇော စာတိ ခဉ္ဇခုဇ္ဇော, ဧဝံ အန္ဓဗဓိရော, ကတာကတံ, ဆိဒ္ဒာဝဆိဒ္ဒံ, ဥစ္စာဝစံ, ဆိန္နဘိန္နံ, ဂတပစ္စာဂတံ။ က္ဝစိ ပုဗ္ဗကာလဿာပိ ပရနိပါတော, တသိတော စ သော လိတ္တော စာတိ လိတ္တတသိတော, ဧဝံ နဂ္ဂမူသိတော, သိတ္တသမ္မဋ္ဌော, ဘဋ္ဌလုဉ္စိတော။

ဥပမနုတ္တရပဒေ ဥပမာနဘူတံ ဝိသေသနံ ပရံ ဘဝတိ, ယထာ သီဟောတိ ဝုတ္တေ ဥပစရိတာ+နုပစရိတသီဟာနံ သာမညပ္ပတီတိယံ မုနိသဒ္ဒေါ ဝိသေသေတိ။ ဧတ္ထ စ –

ဥပမာနော+ပမေယျာနံ, သဓမ္မတ္တံ သိယော+ပမာ။

သာ စ ဝတ္တု+ဝဏ္ဏ+အာကာရာနံ သာမျေန ဟောတိ။ သီဟောဝ သီဟော, မုနိ စ သော သီဟော စာတိ မုနိသီဟော, မုနိဝသဘော, မုနိပုင်္ဂဝေ , ဗုဒ္ဓနာဂေ, ဗုဒ္ဓါဒိစ္စော။ ရံသီ ဝိယ ရံသီ, သဒ္ဓမ္မော စ သော ရံသီ စာတိ သဒ္ဓမ္မရံသီ, ဧဝံ ဝိနယသာဂရော။ ပုဏ္ဍရီကမိဝ ပုဏ္ဍရီကော, သမဏော စ သော ပုဏ္ဍရီကော စာတိ သမဏပုဏ္ဍရီကော, သမဏပဒုမော။ စန္ဒော ဝိယ စန္ဒော, မုခဉ္စ တံ စန္ဒော စာတိ မုခစန္ဒော, မုခပဒုမံ ဣစ္စာဒိ။

သမ္ဘာဝနာပုဗ္ဗပဒေ ယထာ-ဓမ္မောတိ ဗုဒ္ဓိ ဓမ္မဗုဒ္ဓိ, ဧဝံ ဓမ္မသညာ, ဓမ္မသင်္ခါတော, ဓမ္မသမ္မတော, ဟဏသညိတာ, အသုဘသညာ, အနိစ္စသညာ, ဓာတုသညာ, အတ္တသညာ, အတ္တဒိဋ္ဌိ ဣစ္စာဒိ။

အဝဓာရဏာပုဗ္ဗပဒေ ယထာ-ဂုဏော ဧဝ ဓနံ ဂုဏဓနံ, ဇ၀ံ သဒ္ဓာဓနံ, သီလဓနံ, ပညာရတနံ, စက္ခု ဧဝ ဣန္ဒြိယံ စက္ခုန္ဒြိယံ, ဇ၀ံ စက္ခာယတနံ, စက္ခုဓာတု, စက္ခုဒွာရံ, ရူပာရမ္မဏာ+မိစ္စာဒိ။

ဝိသေသန+ဝိသေသ္သေဟိ၊ ကိုရိယာယ စ သဟော+ရိတော။
တေသံ ဘာဝံ ဝိဝေစေတာ၊ နိပါတော ဗ္ဗဝစ္ဆိန္ဒတိ။

အယောဂ+မညယောဂဥ္စ၊ အစ္စန္တာယောဂ+မေဝိ+တိ။
ဝိဂက္ခာတော ပယုတ္တောပိ၊ ဝေတ္တော ဉာယတေ ယတော။

ဗ္ဗဝစ္ဆေဒဖလံ တက္ကံ၊ တတော စိတ္တော ဓနုဒ္ဒရော။
ဟတ္တော ဓနုဒ္ဒရော နီလု+ပ္ပလ+မတ္ထီတိ တံ ယထာ။

ဧတ္ထ နိပါတောတိ ဧဝ-ကာတိနိပါတော, အပ္ပယုတ္တောပိ ဝေသဒ္ဒော ဇ၀ံ ယောဇေတဗ္ဗော – ''စိတ္တော ဓနုဒ္ဒရော ဧဝ''တိ ဝိသေသနေန ယုတ္တော အယောဂဝိဝစ္ဆေဒကော, ဓနုနာ ယောဂေ ပတိဋ္ဌာပနတော ''ဟတ္တော ဧဝ ဓနုဒ္ဒရော''တိ ဝိသေသ္သေန ယုတ္တော အညယောဂဝိဝစ္ဆေဒကော, ဓနုဒ္ဒရတ္တသ္သ ဟတ္ထသံဓာတအဇ္ဈနေ ဧဝ ပတိဋ္ဌာပနတော။ ''နီလုပ္ပလ+မတ္ထေဝ''တိ ကိုရိယာယ ယုတ္တော အစ္စန္တာယောဂဝိဝစ္ဆေဒကော, နီလုပ္ပလသ္သ သဗ္ဗဘာဝေယေဝ ပတိဋ္ဌာပနတော။

၂၁. သံဏ္ဍာဒိ

ကေတ္ထ သမာဟာရေ သံဏ္ဍာဒိ နပုံသကလိင်္ဂံ ဘဝတိ။ တယော လောကာ သမာဟဋ္ဌာ=စိတ္တေန သမ္ပိဏ္ဍိတာ, တိဏ္ဏံ လောကာနံ သမာဟာရောတိ တ တဗ္ဗေ ဝိသေသနသမာသေ ကတေ ဣမိနာ နပုံသကတ္တံ ဘဝတိ။ သမာဟာရသ္သေ+ကတ္တာ ဧကဝစနမေဝ, တိလောကံ, ဘော တိလောက, တိလောကံ, တိလောကေန ဣစ္စာဒိ။ ဇ၀ံ တယော ဒဏ္ဍာ တိဒဏ္ဍံ, တီဏိ မလာနိ သမာဟဋ္ဌာနိ, တိဏ္ဏံ မလာနံ သမာဟာရောတိ တ တိမလံ, တိလက္ခဏံ, စတုသစ္စံ, ပဥ္စသိက္ခာပဒံ, ဆဋ္ဌာယတနံ, သတ္တာဟံ, အဋ္ဌသီလံ, နဝလောကုတ္တရံ, ဒသသီလံ, သတယောဇနံ။ ဒွေဝ ရတ္တိယော သမာဟဋ္ဌာ ဒွိရတ္တံ။

၁၂. နဉ

နဉိစ္စေတံ သ္သာဒ္ဓန္တံ သ္သာဒ္ဓန္တေန သဟေ+ကတ္တံ ဟောတိ။ ညကာရော ''ဥ နဉသ္သာ''တိ ဝိသေသနတ္ထော 'ဟာမနပုတ္တာဒီသု နသ္သ ဥ္မော မာ ဟောတု'တိ။ န ဗ္ရာဟ္မဏော အဗ္ရာဟ္မဏော, ''ဥ နဉသ္သာ''တိ နသ္သ ဥ္မာဒေသော။ ည-ကာရော ဧတ္ထေဝ ဝိသေသနတ္ထော။

န-နိသေဓေ သတော ယုတ္တော၊ ဒေသာဒိနိယမံ ဝိနာ။
အသတော တ+ဖလော တသ္မာ၊ ကထ+မဗ္ရာဟ္မဏောတိစေ။

နိသေဓတ္တာနုတဒေနေ၊ ပဋိသေဓဝိဓိ ကွစိ။
ပရသ္သ မိစ္ဆာဉာဏတ္တာ+ဍ္ဍာပနာယော+ပပဇ္ဇတေ။

ဒုဝိဓော စ+သ္သ နသ္သ အတ္တော ပသဇ္ဇပဋိသေဓ+ပရိယုဒာသဝသေန။ တတ္ထ ယော ''အသူရိယပသ္သာရာဇဒာရာ''တိအာဒီသု ဝိယ ဥတ္တရပဒတ္ထသ္သ သဗ္ဗဒာ အဘာဝံ ဒီပေတိ, သော ပသဇ္ဇပဋိသေဓတ္တော နာမ။ ယော ပန ''အဗ္ရာဟ္မဏ+မာနယာ''တိအာဒီသု ဝိယ ဥတ္တရပဒတ္တံ ပရိယုဒာသိတွာ ပဋိက္ခိပိတွာ တံသဒိသေ ဝတ္ထုမှိ ကာရိယံ ပဋိပါဒယတိ, သော ပရိယုဒာသတ္တော နာမ။ ဝုတ္တဥ္စ –

ပသဇ္ဇပဋိသေဓသ္သ၊ လက္ခဏံ ဝတ္ထုနတ္ထိတာ။
ဝတ္ထုတော+ညတ္ထ ယာ ဝုတ္တိ၊ ပရိယုဒာသလက္ခဏံ။

ယတ္ထ အဗ္ရာဟ္မဏာဒီသု၊ ဝတ္တုံ ပရိယုဒသ္သတိ။
တကို့ယာယုတ္တရာဇာဒိ၊ ဝဒေ သော ပရိယုဒာသကော။

ပသဇ္ဇပဋိသေဓော တု၊ ဝတ္ထန္တရ+မနာဒိယ။
ကိဋ္ဌိဝတ္ထုနိုသေဓသ္သ၊ ပသင္ဂေ န ဘဝေယ္ယ သော။

တဒညော စ တံဝိရုဒ္ဓော၊
တဒဘာဝေ စ နညတ္ထော။

တဒညတ္ထေ – အဗ္ရာဟ္မဏော, ဗ္ရာဟ္မဏတော အညော တံသဒိသောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဧဝံ အမနုဿော, အဿမဏော, န ဗ္ယာကတာ အဗ္ယာကတာ ဓမ္မာ။ တဗ္ဗိရုဒ္ဓတ္ထေ-န ကုသလာ အကုသလာ, ကုသလပဋိပက္ခာတိ အတ္ထော။ ဧဝံ အလောဘော, အမိတ္တော, အယံ ပရိယုဒာသနယော။ တဒဘာဝေ-န ကတ္တ အကတ္တ, အကာတုန ပုညံ, အကရောန္တော, အဘာဝတော ဘဝတိ။ အယံ ပသဇ္ဇပဋိသေဓနယော။

ဧတ္ထ စ ဥဘောသု ပရိယုဒာသေ ဗ္ရာဟ္မဏာ အညော ဗ္ရာဟ္မဏဓမ္မေ အပ္ပတိဋ္ဌိတော ခတ္တိယာဒိ ဗ္ရာဟ္မဏသဒိသော ံ အဗ္ရာဟ္မဏောတိ ဝုတ္တော ပတီယတေ။ ဣတရသ္မိံ ပန ပက္ခေ ကေနစိ သံသယနိမိတ္တေန ခတ္တိယာဒော ဗ္ရာဟ္မဏောတိ ဝုတ္တဿ မိစ္ဆာဉာဏနိဝုတ္တိ ကရီယတိ ''ဗ္ရာဟ္မဏော+ယံ န ဘဝတိ အဗ္ရာဟ္မဏော''တိ, ဗ္ရာဟ္မဏတ္တဇ္ဈာသိတော န ဘဝတီတ္ယတ္ထော။ တတ္ထ သဒိသတ္တံ ဝိနာ မိစ္ဆာဉာဏာသမ္ဘဝတော ပယောဂသာမတ္ထိယာ စ သဒိသပဋိပတ္တိ, တဂ္ဂတာ စ လိင်္ဂ+သင်္ချာ ဘဝန္တိ။ အတောယေဝ ဥစ္စတေ ''နညိဝယုတ္တ+မညသဒိသာဓိကရဏေ, ကထာ ဟိ အတ္ထသမ္ပစ္စယော''တိ။

၇၅. အန သရေတိ

နဉသဒ္ဒဿ သရေ အန, န အဿော အနဿော, န အရိယော အနရိယော။ ဧဝံ အနိဿရော, အနိဋ္ဌော, အနာသဝေါ။ န အာအာယ အနာအာယ, အနောလောကေတ္တ ဣစ္စာဒိ။ ဗဟုလာဓိကာရာ အယုတ္တတ္ထေဟိ ကေဟိစိ ဟောတိ။ ပုန န ဂိယန္တီတိ အပုနဂေယျာ ကထာ, အနောကာသံ ကာရေတ္တ, အမူလာမူလံ ဂန္တွ, အစန္ဒမုလ္လောကိကာနိ မုခါနိ, အသဒ္ဓဘောဇီ, အလဝဏဘောဇီ။

၁၃. ကုဟာဒယော နိစ္စ+မသ္သာဒိဝိဓိမှိ

ကုသဒ္ဒော ဟာဒယော စ သ္သာဒ္ယန္တေန သဟေ+ကတ္ထာ ဟောန္တိ နိစ္စံ သ္သာဒိဝိဓိဝိသယတော+ညတ္ထ။ တေ့ထ အဗ္ယဘိစာရိဟာဒိသဟစရဏတ္တေန ကုဣတိ နိပာတော၀, န ပထဝီတစကော ကုသဒ္ဒော။ သ္သာဒိဝိဓိဝိသယော နာမ ''လက္ခဏိတ္ထမ္ဘူတာ'' ဒိနာ ပတိအာဒီနံ ဝိသယေ ကတဒုတိယာ, တဠ္ဌ အန္တဝဒ္ဓမာသန္တိ အသံခ္သသမာသ+မိဝ မာ ဟောတုတိ ''အသ္သာဒိဝိဓိမှီ''တိ နိသေဓော။ ကုစ္ဆိတော ဗ္ရာဟ္မဏော ကုဗ္ရာဟ္မဏော, နိစ္စသမာသတ္တာ အသပဒေန ဝိဂ္ဂဟော။

၁၀၇. သရေ ကဒ ကုဿု+တ္တရတ္ထေ

ကုဿု+တ္တရတ္ထေ ဝတ္တမာနဿ သရာအေ ဥတ္တရပဒေ ကအာဒေသော ဟောတိ။ ဤသကံ ဥဏှံ ကဒုဏှံ, ကုစ္ဆိတံ အန္နံ ကဒန္နံ, ကဒသန္နံ။ သရေတိ ကိံ, ကုပုတ္တာ, ကုအာရာ, ကုအာသာ, ကုဒိဋ္ဌိ။

၁၀၈. ကာ+ပ္ပတ္ထေ

အပ္ပတ္ထေ ဝတ္တမာနဿ ကုဿ ကာ ဟောတု+တ္တရပဒေ။ အပ္ပကံ လဝဏံ ကာလဝဏံ။ ဧဝံ ကာပုပ္ဖံ။

၁၀၉. ပုရိသေ တတိ

ကုသ္သ ကာ တ။ ကုစ္ဆိတော ပုရိသော ကာပုရိသော, ကုပုရိသော တ။ ပကဋ္ဌော နာယကော ပနာယကော, ပဓာနံ ဝစနံ ပာဝစနံ ဘုသံ ဝဒ္ဓံ ပဝဒ္ဓံ သရီရံ, သမံ သမ္မာ တ အာဓာနံ သမာဓာနံ, ဝိဝိဓာ မတိ ဝိမတိ, ဝိဝိဓော ဝိသိဋ္ဌော တ ကပ္ပော ဝိကပ္ပော, အဓိကော ဒေဝေါ အတိဒေဝေါ, ဇံ အဓိဒေဝေါ, အဓိသီလံ။ သုန္ဒရော ဂန္ဓော သုဂန္ဓော, ကုစ္ဆိတော ဂန္ဓော ဒုဂ္ဂန္ဓော, သုဋ္ဌု ကတံ သုကတံ, ဒုဋ္ဌု ကတံ ဒုက္ကတံ အဘိ သိဋ္ဌံ အဘိသေကောတိ သနဗ္ဗော, အတိသယေန ကတ္တ, ကတံ ပကရိတ္တ, ပကတံ, အတိသယေန ထုတံ အတိတ္ထုတံ, အတိက္ကမ္မ ထုတံ အတိတ္ထုတံ, ဤသံ ကဋ္ဌာရော အာကဋ္ဌာရော, သုဋ္ဌု ဗဒ္ဓော အာဗဒ္ဓော။

ပာဒယော ဂတာဒ္ယတ္ထေ ပဌမာယ

ပဂတော အာစရိယော ပာစရိယော, ဇံ ပန္တေဝါသီ။

အစ္စာဒယော ကန္တာဒ္ယတ္ထေ ဒုတိယာယ

အတိက္ကန္တော မဉ္စံ အတိမဉ္စော။ အတိမာလော, "ဃပဒ္သ+န္တဒ္သာ+ပဗ္ဗဓာနဒ္သာ"တိ မာလာသဒ္ဒေ ဃဒ္သ ရဿော။ ဧဝ+မုပရိပိ ဃပာနံ ရဿော။

အဝါဒယော ကုဋ္ဌာဒ္ယတ္ထေ တတိယာယ

အဝကုဋ္ဌံ ကောကိလာယ ဝနံ အဝကောကိလံ, အဝမယူရံ။ အဝကုဋ္ဌန္တိ ပရိစ္စတ္တံ။

ပရိယာဒယော ဂိလာနာဒ္ယတ္ထေ စတုတ္ထိယာ

ပရိဂိလာနော+ဇ္ဈေနာယ ပရိယဇ္ဈေနော။

နျာဒယော ကန္တာဒ္ယတ္ထေ ပဉ္စမိယာ

နိက္ခန္တော ကောသမ္ဗိယာ နိက္ကောသမ္ဗိ။ အဿာဒိဝိဓိမှိတိ ကိံ, ရုက္ခံ ပတိ ဝိဇ္ဇောတတေ။

၁၄. စီ ကြိယတ္ထေဟိ

စီပစ္စယန္တော ကြိယတ္ထေဟိ သ္ယာဒျန္တေဟိ သဟေ+ကတ္ထော ဟောတိ။ အမလီနံ မလီနံ ကရိတ္တတတိ ဝိဂ္ဂ ဂယှပ "အဘူတတဗ္ဘာဝေ ကရာ+သ+ဘူယောဂေ ဝိကာရာစီ"တိ စီပစ္စယေကတေ ဣမိနာ သမာသော။ တွေ စ-ကာ ရော "စီ ကြိယတ္ထေဟီ"တိ ဝိသေသနတ္တော။ "ပွေ တ တွတဒ္သ သမာသေ"တိ ပွ ဟောတိ, ပ-ကာရော "ပွေ သိဒ္သာ"တိ ဝိသေသနတ္တော။ မလိနီကရိယ။

၁၅. ဘူသနာ+ဒရာ+နာဒရေသွ0+လံ+သာ+သာတိ

ဘူသနာဒီသွ0+တ္တေသွ0+လ+မာဒယော သဒ္ဒာ ဧကတ္တာ ဟောန္တိ။ အလံ ကရိတ္တတ သက္ကရိတ္တတ အသက္က ရိတ္တတတိ ဝိဂ္ဂယှပ သမာသေ ကတေ ပွေ စ "သာ သာဓိကရာ စ စရိစ္စာ"တိ စာဒေသော ပရရူပဉ္စ။ အလံကရိယ, သက္ က စ္စ, အသက္ကစ္စ။

၁၆. အညေစာ+တိ သုတ္တေန သမာသေ ကတေ။ တွေ ယထာ ဒ္ဓတရံ ဝိဝရာတိ ဝုတ္တေ ပကရဏာတော အဂ္ဂလ+မိတိ ဝိညာယတိ, ဧဝ+မိဓာပိ နိပါတပဘာဝေ အညေ စာတိ သာမညံ စေ+တိ အာဂမာနုသာရေန လဗ္ဘမာနဝိဘတ္တန္တ ပဋိရူပနိပါတာဝ ဝိညာယန္တိ။ အဂ္ဂတော ဘဝိတ္တတ ပုရောဘူယ္ယ, အန္တရဟိတော ပါတ္တတ တိရောဘူယ, အန္တရ ဓာနံ ကတ္တတ တိရောကရိယ, ဥရသိ ကတ္တတ ဥရသိကရိယ, မနသိ ကတ္တတ မနသိကရိယ, မဇ္ဈေ ကတ္တတ မဇ္ဈေကရိယ, တုဏှီ ဘဝိတ္တတ တုဏှီ ဘူယ။

၁၇. တ+နေက+ညတ္တေ

အနေကံ ဿဒ္ဓုန္ခံ အညသ္သ ပဒဿ အတ္တေ ကေတ္တံ တ ဟောတိ။

ပဒန္တရသ္သ ယသ္သ+တ္တော၊ ပဓာနံ လိင်္ဂ+မသ္သ စ။
သမာသော သော+ယ+မညတ္တော၊ ဗဟုဗ္ဗိဟိပရုဝှဟယော။

သော စ နဝဝိဓော ဒွိပဒေ, ဘိန္နာဓိကရဏော, တိပဒေ, န-နိပါတပုဗ္ဗပဒေ, သဟပုဗ္ဗပဒေ, ဥပမာနပုဗ္ဗပဒေ, သင်္ချေယျောဘယပဒေ, ဒိသန္တရာလတ္တော, ဗျတိဟာရလက္ခဏော စာတိ။

၁. တတ္ထ ဒွိပဒေ တုလျာဓိကရဏော ကမ္မာဒီသု ဆသု ဝိဘတ္တျတ္တေသု ဘဝတိ။

(က) တတ္ထ ဒုတိယတ္တေ တာဝ-အာဂတာ သမဏာ ဣမံ သင်္ဃာရာမန္တိ အာဂတသမဏော သင်္ဃာရာမော။ သော စ ဒုဝိဓော တဂ္ဂုဏာ+တဂ္ဂုဏဝသေန။ ဝုတ္တဉှိ –

တဂ္ဂုဏော+တဂ္ဂုဏော စေ+တိ၊
သော သမာသော ဒွိဝိဓာ မတော။

တံ ယထာ 'နီယတံ လမ္ဗ-
ကဏ္ဏော+' 'ယံ ဒိဋ္ဌသာဂရော'။

တေသု ယတ္ထ ဝိသေသနဘူတော အတ္တော အညပဒတ္ထဂ္ဂဟဏေန ဂယှတိ, သော တဂ္ဂုဏသံဝိညာဏော, ယထာ 'လမ္ဗကဏ္ဏ+မာနယာ'တိ။ ယတ္ထ ပန န ဂယှတိ, သော အတဂ္ဂုဏသံဝိညာဏော, ယထာ 'ဗဟုဓနေ+မာနယာ'တိ။

ဣဓ ဝိသေသနဿ ပုဗ္ဗနိပါတော။ တ္တေ စ အာဂတသဒ္ဒော စ သမဏသဒ္ဒော စ အတ္တနော အတ္တေ အဋ္ဌတွာ ဒုတိယာဝိဘတ္တျတ္ထဘူတေ သင်္ဃာရာမသင်္ခါတေ အညပဒတ္တေ ဝတ္တန္တိ, တတော သမာသေနေဝ ကမ္မတ္ထဿ အဘိဟိတတ္တာ ပုန ဒုတိယာ န ဟောတိ။ တထာ အာဂတသမဏာ သာဝတ္ထိ, အာဂတသမဏံ ဇေတဝနံ။ ပဋိပန္နာ အဒ္ဓိကာ ယံ ပဋိပန္နဒ္ဓိကော ပထော, အဘိရူဠှာ ဝဏိဇာ ယံ နာဝံ သာ အဘိရူဠှဝဏိဇာ နာဝာ။

(ခ) တတိယတ္တေ-ဇိတာနိ ဣန္ဒြိယာနိ ယေန သော ဇိတိန္ဒြိယော သမဏော, ဧဝံ ဒိဋ္ဌဓမ္မော, ပတ္တဓမ္မော, ကတကိစ္စော။ ဝိဇိတာ မာရာ အနေနာတိ ဝိဇိတမာရော ဘဂဝါ, ပဋိဝိဒ္ဓသဗ္ဗဓမ္မော။ ကရဏတ္တေ-ဆိန္နော ရုက္ခော ယေန သော ဆိန္နရုက္ခော ဖရသု။

(ဂ) စတုတ္ထိယတ္တေ-ဒိန္နော သုက္ကော ယဿ သော ဒိန္နသုက္ကော ရာဇာ, ဒိန္နံ ဘောဇနံ အဿာတိ ဒိန္နဘောဇနော။

(ဃ) ပဉ္စမိယတ္တေ-နိဂ္ဂတာ ဇနာ ယသ္မာ သော နိဂ္ဂတဇနော ကမော, နိဂ္ဂတော အယော=သုခံ ယသ္မာတိ နိရယော, နိက္ကိလေ- သော ။ အပေတံ ဝိညာဏံ အသ္မာတိ အပေတဝိညာဏော မတကာယော, အပဂတဘယဘေရဝေါ အရဟာ။

(င) ဆဋ္ဌိယတ္တေ-ဆိန္နာ ဟတ္ထာ ယဿ သော ဆိန္နဟတ္ထော။ ဧဝံ ပရိပုဏ္ဏသင်္ကပ္ပော ခီဏာသဝေါ, ဝီတော ရာဂေါ အဿာတိ ဝီတရာဂေါ။ ဒွေ ပဒါနိ အဿာတိ ဒွိပဒေ, ဒွိဟတ္ထော ပဋော။ တေဝိဇ္ဇာတိ တ္တေ တိဝိဇ္ဇော တေတိ သကတ္တေ ဏော ဝုဒ္ဓိ စ။ စတုပ္ပဒေ, ပဉ္စ စက္ခူနိ အဿာတိ ပဉ္စစက္ခု ဘဂဝါ, ဆဠဘိညော, "ဃပသ္သာ"ဒိနာ ရဿတ္တံ။ နဝင်္ဂံ သတ္ထုသာသနံ။ ဒသဗလော, အနန္တဉာဏော။ တီဏိ ဒသ ပရိမာဏ+မေသံတိ တိဒသာ ဒေဝါ, ဣဓ ပရိမာဏသဒ္ဒသန္နိဓာနတော ဒသသဒ္ဒော သင်္ချာနေ ဝတ္တတေ။ အယံ ပစ္စယော ဧတေသန္တိ ဣဒပ္ပစ္စယာ,

ဥတ္တရပဒေ "ဣမဿိ+ဒံ တ"တိ ဣမဿ ဣဒံ။ ကော ပဘာဝေ အသ္ထာတိ ကိံ ပဘာဝေ ကာယော။ ဝိဂတံ မလံ အသ္မာတိ ဝိမလော, သုန္ဒရော ဂန္ဓော အသ္ထာတိ သုဂန္ဓိ စန္ဒနံ, ဧဝံ သုသီလော, သုမုခော, ကုစ္ဆိတော ဂန္ဓော အသ္ထာတိ ဒုဂ္ဂန္ဓိ ကုဏပံ, ဒုမ္မုခော, ဒုဋ္ဌု မနော အသ္ထာတိ ဒုမ္မနော, ဧဝံ ဒုဿီလော။ တဟေ ဧဝ ဓနံ အသ္ထာတိ တဟောဓနော။ ခန္တိသင်္ခာတံ ဗလံ အသ္ထာတိ ခန္တိဗလော။ ဣန္ဒောတိ နာမံ ဧတဿာတိ ဣန္ဒနာမော။

ဆန္ဒဇာတာဒီသု ဝိသေသနဝိသေသိတဗ္ဗာနံ ယထိစ္ဆိတတ္တာ ဥဘယံ ပုဗ္ဗံ နိပတတိ, ကမာတိက္ကမေ ပယောဇနာဘာဝါ။ ဇာတော ဆန္ဒော အသ္ထာတိ ဇာတဆန္ဒော, ဧဝံ ဆန္ဒဇာတော။ သဉ္ဇာတပီတိသောမနဿော, ပီတိသောမနဿသဉ္ဇာတော။ မာသဇာတော, ဇာတမာသော။ ဆိန္နဟတ္ထော, ဟတ္ထဆိန္နော။

ဒီဃဇင်္ဃော အသ္ထာတိ ဒီဃဇင်္ဃော, ဧတ္ထ ပုမ္ဘာဝေ, "ဃပဿာ"ဒိနာ ရဿော စ။ တထာ ပဟူတဇိဝှော။ မဟတီ ပညာ အသ္ထာတိ မဟာပညော။ "ဣတ္ထိယံ ဘာသိတပုမိ+တ္ထီ ပုမေ+ဝေ+ကတ္ထေ"တိ ဝီပစ္စယာဘာဝေတ္ထ ဋ္ဌာဒေသော ရဿတ္တဥ္စ။ ဣတ္ထိယန္တိ ကိံ, ခမာဓနော။ ဘာသိတပုမာတိ ကိံ, သဒ္ဓာဓုရော။ ပညာပကတိကော, ပညာဝိသုဒ္ဓိကော, ဧတ္ထ "လ္တဝိတ္တိယူဟိ ကော"တိ ကော။ ဂဏ္ဍိဝဓန္ဓတတိ ပကတန္တရေန သိဒ္ဓံ။

နာနာ=ပ္ပကာရာ ဒုမာ နာနာဒုမာ, နာနာဒုမေဟိ ပတိတာနိ နာနာဒုမပတိတာနိ, နာနာဒုမပတိတာနိ စ တာနိ ပုပ္ဖာနိ စေတိ နာနာဒုမပတိတပုပ္ဖာနိ, တေဟိ တသိတာ နာနာဒုမပတိတပုပ္ဖတသိတာ, နာနာဒုမပတိတပုပ္ဖတသိတာသာနုယဿသော နာနာဒုမပတိတပုပ္ဖတသိတသာနု ပဗ္ဗတော, အယံ ဝိသေသန+အမာဒိသမာသဂဗ္ဘော တုလ္ယာဓိကရဏအညပဒတ္ထော။

(၈) သတ္တမျတ္ထေ-သမ္ပန္နာနိ သဿာနိ ယသ္မိံ သော သမ္ပန္နသဿော ဇနပဒော။ သုလဘော ပိဏ္ဍော ဣမသ္မိန္တိ သုလဘပိဏ္ဍော ဒေသော။ အာကိဏ္ဏာ မနုဿာ ယဿံ သာ အာကိဏ္ဏမနုဿာ ရာဇဓာနီ။ ဗဟဝေ တာပသာ ဧတသ္မိန္တိ ဗဟုတာပသော အဿမော။ ဥပစိတံ မံသလောဟိတံ အသ္မိန္တိ ဥပစိတမံသလောဟိတံ သရီရံ။ ဗဟဝေ သာမိနော အသ္မိန္တိ ဗဟုသာမိကံ နဂရံ, ဗဟူ နဒိယော အသ္မိန္တိ ဗဟုနဒိကော, ဤကာရန္တတ္တာ ကပစ္စယော။ ဧဝံ ဗဟုဇမ္ဗုကံ ဝနံ, ဗဟဝေ ကတ္တာရော အသ္မိံ အဿ တတိ ဗဟုကတ္တုကော ဒေသော, ဧဝံ ဗဟုဘတ္တုကော, "လ္တဝိတ္တိယူဟိ ကော"တိ ကော။

၂. ဘိန္နာဓိကရဏော ယထာ-ဧကရတ္တိံ တသော အသ္ထာတိ ဧကရတ္တိတသော, သမာနေန ဇနေန သဒ္ဓိံ တသော အသ္ထာတိ သမာနတသော ပုရိသော။ ဥဘတော ဗျဉ္ဇန+မဿာတိ ဥဘတောဗျဉ္ဇနကော, ဝိဘတ္တုလောပေ "တ+ညတော"တိ ကော စ, ဆတ္တံ ဟဏိမှိဟိ အသ္ထာတိ ဆတ္တဟဏိ, ဧဝံ ဒဏ္ဍဟဏိ, သတ္ထဟဏိ, ဝဇိရဟဏိ, ခဂ္ဂဟတ္ထော, ပတ္တဟတ္ထော, အနေ အဇ္ဈာသယော အသ္ထာတိ အနဇ္ဈာသယော အနာဓိမုတ္တိကော, ဗုဒ္ဓဘတ္တိကော, သဒ္ဓမ္မကရတေ ဣစ္စာဒိ။

၃. တိပဒေ ယထာ-ပရက္ကမေနာ+ဓိဂတာ သမ္ပဒာ ယေဟိ တေ ပရက္ကမာဓိဂတသမ္ပဒာ မဟာပုရိသာ။ ဧဝံ ဓမ္မာဓိဂတဘောဂ။ ဩနီတော ပတ္တတော ဟဏိ ယေန သော ဩနီတပတ္တဟဏိ။ သီဟဿ ပုဗ္ဗဒ္ဓမိဝ ကာယော အသ္ထာတိ သီဟပုဗ္ဗဒ္ဓကာယော။ မတ္တာ ဗဟဝေ မာတင်္ဂါ အသ္မိန္တိ မတ္တဗဟုမာတင်္ဂံ ဝနံ။

၄. န-နိပါတပုဗ္ဗပဒေ ယထာ-နတ္ထိ ဧတဿ သမောတိ အသ္မော, "ဋ္ဌ နဥဿာ"တိ နဿ ဋ္ဌော။ ဧဝံ အပ္ပဋ္ဌိပုဂ္ဂလော, အပုတ္တကော, အဟေတုကော, ကပစ္စယော, ဧဝ+မုပရိပိ ဥဒ္ဓံ။ နတ္ထိ သံဝတသော ဧတေနာတိ အသံဝတသော, နဝိဇ္ဇတေ ဝုဋ္ဌိ ဧတ္ထာတိ အဝုဋ္ဌိကော ဇနပဒော, အဘိက္ခုကော ဝိဟာရော။ ဧဝံ အနုတ္တရော "အန သရေ"တိ အန, ဧဝံ အနန္တံ, အနာသဝော။

၅. ပဌမာတ္ထေ သဟပုဗ္ဗပဒေ ယထာ-သဟ ဟေတုနာ ဝတ္တတီ သော သဟေတုကော သဟေတု တ, "သဟဿ သော+ညတ္ထေ"တိ သဟဿ သော, ဧဝံ သပ္ပီတိကာ, သပ္ပစ္စယာ, သကိလေသော, သဥပါဒါနော, သပရိဝါရော သဟပရိဝါရော တ, သဟ မူလေန ဥဒ္ဓဋ္ဌော သမူလုဒ္ဓဋ္ဌော ရုက္ခော။

၆. ဥပမာနောပမေယ္ယဓောတကက္ကဝယုတ္တော ဥပမာနပုဗ္ဗပဒေ ပဌမာယ ယထာ-နိဂ္ရောဓော ဣဝ ပရိမဏ္ဍလော ယော သော နိဂ္ရောဓပရိမဏ္ဍလော။ သင္ခော ဝိယ ပဏ္ဍရော အယန္တိ သင္ခပဏ္ဍရော, ကာကော ဝိယ သူရော အယန္တိ ကာကသူရော။ စက္ခု ဣဝ ဘူတော အယံ ပရမတ္ထဒဿနတောတိ စက္ခုဘူတော ဘဂဝါ။ ဧဝံ အတ္ထဘူတော, ဓမ္မဘူတော, ဗြဟ္မဘူတော, အန္ဓဘူတော။ မုဋ္ဌိပဗ္ဗဇမိဝ ဘူတာ အယံ မုဋ္ဌိပဗ္ဗဇဘူတာ ကုဒိဋ္ဌိ။ တန္တာကုလမိဝ ဇာတာ အယံတိ တန္တာကုလဇာတာ။

ဆင္ဃတ္တေ-သုဝဏ္ဏဿ ဝဏ္ဏော ဝိယ ဝဏ္ဏော ယဿ သော သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော ဘဂဝါ, မဇ္ဈုပဒလောပေ။ နာဂဿ ဂတိ ဝိယ ဂတိ အဿာတိ နာဂဂတိ။ ဧဝံ သီဟဂတိ, နာဂဝိက္ကမော, သီဟဝိက္ကမော, သီဟဟနု။ ဇေါ်ဿ ဝိယ ဇင္ဃာ အဿာတိ ဇေါ်ဇင္ဃော။ ဗြဟ္မုနော ဝိယ သရော အဿာတိ ဗြဟ္မဿရော။

၇. တသဒ္ဒတ္တေ သင္ချာဥဘယပဒေ ယထာ-ဒွေ ဝါ တယော ဝါ ဒွတ္တိ, ဒွတ္တယော ဝါ တေ ပတ္တာ စေတိ ဒွတ္တိပတ္တာ, ''တိဿ''က္ကတိ တိသဒ္ဒေ ပရေ ဒွိဿ အတ္တံ။ ဒွီဟံ ဝါ တီဟံ ဝါ ဒွီဟတီဟံ, ဆ ဝါ ပဉ္စ ဝါ တစာ ဆပ္ပဉ္စတစာ, ဧဝံ သတ္တဋ္ဌမာသာ, ဧကယောဇနဒွိယောဇနာနိ။

၈. ဒိသန္တရာလတ္တော ယထာ-ပုဗ္ဗဿာ စ ဒက္ခိဏဿာ စ ဒိသာယ ယဒန္တရာလံ သာ ပုဗ္ဗဒက္ခိဏာ ဝိဒိသာ။ ဧတ္ထ –

၆၉. သဗ္ဗာဒယော ဝုတ္တိမတ္တေတိ

ဣတ္ထိတစကာ သဗ္ဗာဒယော ဝုတ္တိမတ္တေ ပုမေဝ ဟောန္တိ။ ဧဝံ ပုဗ္ဗုတ္တရာ, အပရဒက္ခိဏာ, ပစ္ဆိမုတ္တရာ။ ပုဗ္ဗာ စ သာ ဒက္ခိဏာ စေတိ ဝါ။

၉. ဗျတိဟာရလက္ခဏော ယထာ – ''တတ္ထ ဂဟေတွာ တေန ပဟရိတွာ ယုဒ္ဓေ သရူပံ''တိ သုတ္တေန သမာသေ ကတေ ကေသေသု စ ကေသေသု စ ဂဟေတွာ ယုဒ္ဓံ ပဝတ္တံ ကေသာကေသိ, ဒဏ္ဍေဟိ စ ဒဏ္ဍေဟိ စ ပဟရိတွာ ယုဒ္ဓံ ပဝတ္တံ ဒဏ္ဍာဒဏ္ဍီတိ ဟောတိ။ ဧတ္ထ စ ''စီ ဝီတိဟာရေ''တိ စီပစ္စယေ ''စိသ္မိံ''တိ အာကာရော, ဧဝံ မုဋ္ဌာမုဋ္ဌိ။

သောဘဏော ဂန္ဓော သုဂန္ဓော, သော အဿ အတ္ထီတိ သုဂန္ဓီဟိ အတ္ထိအတ္ထေ ဤပစ္စယေန သိဒ္ဓံ။ ယသ္မာ စ ဘဒ္ဒာယ ကာပိလာနိယာ အပအနေ ''ပုနော ပတ္တံ ဂဟေတွာတန, သောဓယိတွာ သုဂန္ဓိနာ''တိ ဝုတ္တံ, တသ္မာ ဝုတ္တိယံ ဣကာရန္တဿ အဘာဝဒီပနတ္ထံ ''သုဂန္ဓိ ဒုဂ္ဂန္ဓီတိ ပယောဂ န ဒိဿတီ''တိ ဝုတ္တံ။ သုဂန္ဓိနာတိ ဧကဝစနေ ရသ္သော။

၁၉. စတ္ထေ

အနေကံသ္မာဒ္ဓန္တံ စတ္ထေ ဧကတ္ထံ ဝါ ဟောတိ။ သမုစ္စယော အန္ဒွတစယော ဣတရီတရယောဂေ သမာဟာရောတိ စသဒ္ဒဿ အတ္ထော စတုဗ္ဗိဓော။

တတ္ထ သမုစ္စယာ+န္ဒွတစယေသု သမာသော န ဟောတိ, ကိရိယာသာပေက္ခတာယ နာမာနံ အညမညံ အယုတ္တတ္တာ, ယထာ-စီဝရံ ပိဏ္ဍပါတဉ္စ ပစ္စယံ သယနာသနံ အအသိ, အနုဉ္စ ဒေဟိ, သီလဉ္စရက္ခာဟိ။ ဣတရီတရယောဂေ သမာဟာရေ စ အညမညာပေက္ခတ္တာ သမာသော။

ဥဘယတ္ထပဓာနေ စတ္ထေ ကထ+မေကတ္ထီဘာတေ သမ္ဘဝေ+တိ စေ, ဝုတ္တဉ္ဟိ –

> သပ္ပဓာနာပိ ယတ္ထ+တ္တာ၊ မိထော သာပေက္ခတာ ဣဝ။
> ကိရိယာသမ္ဗန္ဓသာမညာ၊ စတ္ထေ+ကတ္ထံ တ+ဒုစ္စတေတိ။

ယသ္မာ ကေတ္ထီဘာဝေပိ သတီယသတီယတ္ထေ ပဓာနံ, တသ္မာ ဣဒံ ဝုစ္စတေ –

န+ညမညံ ဝိသေသေန္တိ စတ္ထေ အတ္ထာ ပဒါနိဝ။
သတ္တဝုတ္တိ အတော တေသံ၊ ပဓာနတ္တံ+ဘိယုဇ္ဇတေ။

ဣတရီတရယောဂေ စ၊ သမာဟာရေတ္ထ+ယံ ဒွိဓာ။
သမာသော တု ဣမံ အညေ၊ ဓာနတ္တေ ဒွန္ဒနာမတော။

ဣတရီတရယောဂသ္မိံ+ဝယဝတ္ထသ္သ သမ္ဘတော။
သမုဒါယတိရောဘာဝေ၊ ပရံဝ လိင်္ဂ+မသ္သ စ။

သမုဒါယဗ္ဘတေ ယသ္မိံ+ဝယဝတ စ တိရောဟိတာ။
သမာဟာရေတ္ထ+ယံ စတ္ထော၊ သော စ ဟောတိ နပုံသကေ။

ဣတရီတရယောဂေ ယထာ-သာရိပုတ္တော စ မောဂ္ဂလ္လာနော စ သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနာ, ဘော သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနာ ဣစ္စာဒိ။ အဝယဝပဓာနတ္တာ ဗဟုဝစနမေဝ။ သမဏာ စ ဗြာဟ္မဏာ စ သမဏဗြာဟ္မဏာ, ဧဝံ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ, ခတ္တိယဗြာဟ္မဏာ, ဒေဝမနုသ္သာ, စန္ဒိမသူရိယာ။

၆၄. ဝိဇ္ဇာယောနိသမ္ဗန္ဓီန+မာ တတြ စတ္ထေတိ

ဝိဇ္ဇာသမ္ဗန္ဓီနံ ယောနိသမ္ဗန္ဓီနဉ္စ စတ္ထေ အာ ဟောတီတိ ဥကာရသ္သ အာ, ဟောတာ စ ဟောတာ စ ဟောတာ ဟောတာရော။ ဧဝံ မာတာပိတရော။

၆၅. ပုတ္တေတိ

ပုတ္တေ ဥတ္တရပဒေ ပိတာဒီန+မာ ဟောတိ စတ္ထေ။ ပိတာ စ ပုတ္တော စ ပိတာပုတ္တာ, ဧဝံ မာတာပုတ္တာ။

၇၈. ဇာယာယ ဇယံ ပတိမှိ

ပတိမှိ ပရေ ဇာယာယ ဇယံ ဟောတိ။ ဇာယာ စ ပတိ စ ဇယမ္ပတယော။ ဇာနိပတီတိ ပကတန္တရေန သိဒ္ဓံ, ဇာနိ စ ပတိ စ ဇာနိပတိ။ ဧဝံ ဇမ္ပတိ ဒမ္ပတီတိ။

ကွစိ အပ္ပသရံ ပုဗ္ဗံ နိပတတိ, ယထာ-စန္ဒော စ သူရိယော စ စန္ဒသူရိယာ, နိဂမာ စ ဇနပဒါ စ နိဂမဇနပဒါ။ ဧဝံ သုရာသုရဂရုဠမနုဇဘုဇဂဂန္ဓဗ္ဗာ။

ကွစိ ဣဝဏ္ဏု+ဝဏ္ဏန္တာနံ ပုဗ္ဗနိပါတော, ယထာ-အဂ္ဂိဓူမာ, ဂတိဗုဒ္ဓိဘုဇပဌဟရကရသယာ, ဓာတုလိင်္ဂါနိ။

ကွစိ သရာဒိအကာရန္တံ ပုဗ္ဗံ နိပတတိ, ယထာ-အတ္ထဓမ္မာ, အတ္ထသဒ္ဒါ, သဒ္ဒတ္ထာ တ။

အညမညသာပေက္ခာနမေဝ တိရောဟိတာဝယဝဘေဒေ သမုဒါယပဓာနော သမာဟာရော, ယထာ-ဆတ္တဉ္စ ဥပါဟနာ စ ဆတ္တုပါဟနံ။

၂၀. သမာဟာရေ နပုံသကတ္တံ

သမာဟာရေ သဗ္ဗတ္ထ နပုံသကလိင်္ဂံ ဘဝတိ, သမာဟာရသ္သေ+ကတ္တာ ဧကဝစနမေဝ။

၂၁. သ္သာဒီသု ရသ္သောတိ

နပုံသကေ ဝတ္တမာနသ္သ သွာဒီသု ရသ္သော။ ဘော ဆတ္တုပြာဟန, ဆတ္တုပြာဟနံ, ဆတ္တုပြာဟနေန ဣစ္စာ ဒိ။

တေ စ သမာဟာရိတရီတရယောဂ ဗဟုလံဝိဓာနာ နိယတဝိသယာယေဝ ဟောန္တိ, တတ္ထ+ယံ ဝိသယဝိဘာဂေ-နိရုတ္တိပိဋ္ဌကာဂတော-ဟဏီ+တူရိယ+ယောဂ္ဂ+သေနင်္ဂာနံ, နိစ္စဝေရီနံ, သင်္ချာပရိမာဏသညာနံ, ခုဒ္ဒဇန္တုကာနံ, ပစနစဏ္ဍာလာနံ, စရဏသာဓာရဏာနံ, ဧကဇ္ဈာယနပာဝစနာနံ, လိင်္ဂဝိသေသာနံ, ဝိဝိဓဝိရုဒ္ဓာနံ, ဒိသာနံ, နဒီနဉ္စ နိစ္စသမာဟာရေကတ္တံ ဘဝတိ။

ဟဏင်္ဂာနံ-စက္ခု စ သောတဉ္စ စက္ခုသောတံ, မုခဉ္စ နာသိကာ စ မုခနာသိကံ, ''သွာဒီသု ရသ္သော''တိ နပုံသကေ ဝတ္တမာနသ္သ ရသ္သော။ ဟနု စ ဂီဝါ စ ဟနုဂီဝံ, ကဏ္ဏာ စ နာသာ စ ကဏ္ဏနာသံ, ဟဏိ စ ဟဒေ စ ဟဏိဟဒံ, ဆဝိ စ မံသဉ္စ လောဟိတဉ္စ ဆဝိမံသလောဟိတံ, နာမဉ္စ ရူပဉ္စ နာမရူပံ, ဇရာ စ မရဏဉ္စ ဇရာမရဏံ။

တူရိယင်္ဂာနံ-အလသော စ တာလမ္ဗရော စ အလသတာလမ္ဗရံ, မုရဇော စ ဂေါမုခော စ မုရဇဂေါမုခံ, သံခော စ ပဏဝေါ စ ဒေဏ္ဍိမော စ, သံခာ စ ပဏဝါ စ ဒေဏ္ဍိမာ စာတိ တ သံခပဏဝဒေဏ္ဍိမံ, ပဏဝဒယော ဒွေဝပိ ဘေရိဝိသေသာ, မဒ္ဒဝိကော စ ပဏဝိကော စ မဒ္ဒဝိကပဏဝိကံ, ဂီတဉ္စ ဝါဒိတဉ္စ ဂီတဝါဒိတံ, သမ္မဉ္စ တာဠဉ္စ သမ္မတာဠံ, သမ္မံတိ ကံသတာလံ, တာဠံတိ ဟတ္ထတာဠံ။

ယောဂ္ဂင်္ဂာနံ-ဖာလော စ ပာစနဉ္စ ဖာလပာစနံ, ယုဂဉ္စ နင်္ဂလဉ္စ ယုဂနင်္ဂလံ။

သေနင်္ဂာနံ-ဟတ္ထိနော စ အဿာ စ ဟတ္ထိအဿံ, ရထာ စ ပတ္တိကာ စ ရထပတ္တိကံ, အသိ စ သတ္တိ စ တောမရဉ္စ ပိဏ္ဍဉ္စ အသိသတ္တိတောမရပိဏ္ဍံ, အသိ စ စမ္မဉ္စ အသိစမ္မံ, စမ္မန္တိ သရဝါရဏ-ဖလကံ ။ ဓနု စ ကလာပေ စ ဓနုကလာပံ, ကလာပေ=တုဏီရံ။ ပဟာရဏဉ္စ အာဝရဏဉ္စ ပဟာရဏာဝရဏံ။

နိစ္စဝေရီနံ-အဟိ စ နကုလော စ, အဟီ စ နကုလာ စာတိ တ အဟိနကုလံ။ ဧဝံ ဗိဠာရမူသိကံ, အန္တသ္သ ရသ္သတ္တံ။ ကာကောလုကံ, သပ္ပမဏ္ဍူကံ, ဂရုဠသပ္ပံ, နာဂသုပဏ္ဏံ။

သင်္ချာပရိမာဏသညာနံ-ဧကကဉ္စ ဒုကဉ္စ ဧကကဒုကံ။ ဧဝံ, ဒုကတိကံ, တိကစတုက္ကံ, စတုက္ကပဉ္စကံ။ ဒသကဉ္စ ဧကာဒသကဉ္စ ဒသေကာဒသကံ, ''တိတာလီသ'' ဣတိ စက-ဘာဂလောပနိဒ္ဒေသေန ကကာရသ္သ လောပေ။

ခုဒ္ဒဇန္တုကာနံ-ကီဋာ စ ပဋင်္ဂါ စ ကီဋပဋင်္ဂံ, ကီဋာ=ကပာလပိဋ္ဌိကပဏာ။ ဧဝံ ကုန္ထကိပိလ္လိကံ, ဍံသာ စ မကသာ စ ဍံသမကသံ, မက္ခိကာ စ ကိပိလ္လိကာ စ မက္ခိကကိပိလ္လိကံ, ကီဋာ စ သရီသပာ စ ကီဋသရီသပံ။ တတ္ထ ကုန္ထာ=သုခုမကိပိလ္လိကာ။

ခုဒ္ဒဇန္တု အနဋ္ဌိ တ၊ အထ ဝါ ခုဒ္ဒကောပိ တ။
သတံ တ ပသတော ယေသံ၊ ကေစိ အာနတုလာ ဣတိ။

ပစနစဏ္ဍာလာနံ-ဩရဗ္ဘိကာ စ သူကရိကာ စ ဩရဗ္ဘိကသူကရိကံ, ဧဝံ သာကုန္တိကမာဂဝိကံ။ သပာကော စ စဏ္ဍာလော စ သပာကစဏ္ဍာလံ, ပုက္ကုသဆဝဍာဟကံ, ဝေနရထကာရံ, တတ္ထ ဝေနာ=တစ္ဆကာ, ရထကာရာ=စမ္မကာရာ။

စရဏသာဓာရဏာနံ-အတိသော စ ဘာရဒ္ဒွာဇော စ အတိသဘာရဒ္ဒွာဇံ, ကဌော စ ကပာလော စ ကဌကပာလံ, သီလဉ္စ ပညာဏဉ္စ သီလပညာဏံ, သမထော စ ဝိပဿနာ စ သမထဝိပဿနံ, ဝိဇ္ဇာ စ စရဏဉ္စ ဝိဇ္ဇာစရဏံ, ဧဝံ နာမရူပံ, ဟိရောတ္တပ္ပံ, သတိသမ္ပ-ဇညံ , လောဘမောဟံ, ဒေါသမောဟံ, အဟိရိကာနောတ္တပ္ပံ, ထိနမိဒ္ဓံ, ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စ+မိစ္စာ ဒိ။

ဧကဇ္ဈာယနပာဝစနာနံ-ဒီဃော စ မဇ္ဈိမော စ ဒီဃမဇ္ဈိမံ, ဧဝံ ဧကုတ္တရ သံယုတ္တကံ, ခန္ဓကဝိဘင်္ဂံ။

လိင်္ဂဝိသေသာနံ-ကတ္တိ စ ပုမာ စ ကတ္တိပုမံ, အသိ စ အသော စ အသိအသံ, စိဝရဉ္စ ပိဏ္ဍပါတော စ သေနာသနဉ္စ ဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရော စ စီဝရပိဏ္ဍပါတသေနာသနဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရံ, တိဏဉ္စ ကဋ္ဌော စ သာခာ စ ပလာသဉ္စ တိဏကဋ္ဌသာခာပလာသံ။ "လာဘီ ဟောတိ စီဝရပိဏ္ဍပါတသေနာသနဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရာနံ"တိပိ ဒိဿတိ။

ဝိဝိဓဝိရုဒ္ဓာနံ-ကုသလဉ္စ အကုသလဉ္စ ကုသလာကုသလံ, ဧဝံ သာဝဇ္ဇာနဝဇ္ဇံ, ဟီနပဏီတံ, ကဏှသုက္ကံ, ဆေကပါပကံ, သုခဒုက္ခံ, အဓမုတ္တမံ, ပဋိဃာနုနယံ, ဆာယာတပံ, အာလောကန္ဓကာရံ။ ရတ္တိဉ္စ ဒိဝါ စ ရတ္တိန္ဒိဝံ, "ရတ္တိန္ဒိဝအရဂဝစတုရဿာ"တိ အပစ္စယေ ကတေ နုမဒအာဂမော။ အဟော စ ရတ္တိ စ အဟောရတ္တံ, "ဒီဃာ+ဟောဝဿေကဒေသေဟိ စ ရတ္တာ"တိ အပစ္စယေ ကတေ "မနာဒ္ယာဟာဒီန+မော မယေ စေ"တိ ဩကာရော။

ဒိသာနံ-ပုဗ္ဗာ စ အပရာ စ ပုဗ္ဗာပရံ, ဧဝံ ပုရတ္ထိမပစ္ဆိမံ, ဒက္ခိဏုတ္တရံ, ပုဗ္ဗဒက္ခိဏံ, ပုဗ္ဗုတ္တရံ, အပရဒက္ခိဏံ, အပရုတ္တရံ။

နဒီနံ-ဂင်္ဂါ စ ယမုနာ စ ဂင်္ဂါယမုနံ, ဧဝံ မဟီသရဘူ။

တိဏ+ရုက္ခ+ပသု+သကုဏ+ဓန+ဓည+ဗျဉ္ဇန+ဇနပအနံ တ။ တိဏဝိသေသာနံ-ဥသီရာနိ စ ဗီရဏာနိ စ ဥသီရဗီရဏံ ဥသီရဗီရဏာနိ တ။ ဧဝံ မုဉ္စပဗ္ဗဇံ မုဉ္စပဗ္ဗဇာနိ တ, ကာသကုသံ ကာသကုသာ တ။

ရုက္ခဝိသေသာနံ-အဿတ္ထာ စ ကပိတ္ထာ စ အဿတ္ထကပိတ္ထံ အဿတ္ထကပိတ္ထာ တ, ဧဝံ အမ္ဗပနသံ အမ္ဗပနသာ, ခဒိရပလာသံ ခဒိရပလာသာ, ဓဝဿကဏ္ဏံ ဓဝဿကဏ္ဏာ, ပိလက္ခနိဂြောဓံ ပိလက္ခနိဂြောဓာ, သာကသာလံ သာကသာလာ။

ပသုဝိသေသာနံ-ဂဇာ စ ဂဝဇာ စ ဂဇဂဝဇံ ဂဇဂဝဇာ တ, အဇာ စ ဧဠကာ စ အဇေဠကံ အဇေဠကာ, ဟတ္ထီ စ ဂဝေ စ အဿာ စ ဝဠဝါ စ ဟတ္ထိဂဝဿဝဠဝံ ဟတ္ထိဂဝဿဝဠဝါ, ရဿတ္တံ။ ဧဝံ ခေမဟိသံ ခေမဟိသာ, ဧဏေယျဝရာဟံ ဧဏေယျဝရာဟာ, သီဟဗျဂ္ဃတရစ္ဆံ သီဟဗျဂ္ဃတရစ္ဆာ, ကုက္ကုရသူကရံ ကုက္ကုရသူကရာ, ဧဏေယျခေမဟိသံ ဧဏေယျခေမဟိသာ။

သကုဏဝိသေသာနံ-ဟံသာ စ ဗကာ စ ဟံသဗကံ ဟံသဗကာ။ ဧဝံ ကာရဏ္ဍဝစက္ကဝါကံ ကာရဏ္ဍဝစက္ကဝါကာ, မယူရကောဉ္စံ မယူရကောဉ္စာ, သုကသာလိကံ သုကသာလိကာ, ဗကဗလာကံ ဗကဗလာကာ။

ဓနာနံ-ဟိရညဉ္စ သုဝဏ္ဏဉ္စ ဟိရညသုဝဏ္ဏံ ဟိရညသုဝဏ္ဏာနိ။ ဧဝံ ဇာတရူပရဇတံ ဇာတရူပရဇတာနိ, မဏိသင်္ခမုတ္တဝေဠုရိယံ မဏိသင်္ခမုတ္တဝေဠုရိယာ။

ဓညာနံ-သာလိ စ ယဝ စ သာလိယဝံ သာလိယဝ တ။ ဧဝံ တိလမုဂ္ဂမာသံ တိလမုဂ္ဂမာသာနိ, နိပ္ဖာဝကုလတ္ထံ နိပ္ဖာဝကုလတ္ထာ။

ဗျဉ္ဇနာနံ-သာကော စ သုတ စ သာကသုဝံ သာကသုတ။ ဧဝံ ဂဗ္ယမာဟိသံ ဂဗ္ယမာဟိသာ, ဧဏေယျဝရာဟံ ဧဏေယ, ဝရာဟာ။ မိဂမယူရံ မိဂမယူရာ။

ဇနပအနံ-ကာသိ စ ကောသလာ စ ကာသိကောသလံ ကာသိကောသလာ, ဝဇ္ဇီ စ မလ္လာ စ ဝဇ္ဇိမလ္လံ ဝဇ္ဇိမလ္လာ, အင်္ဂ စ မဂဓာ စ အင်္ဂမဂဓံ အင်္ဂမဂဓာ, ဧဝံ စေတိဝံသံ စေတိဝံသာ, မစ္ဆသူရသေနံ မစ္ဆသူရသေနာ, ကုရုပဉ္စာလံ ကုရုပဉ္စာလာ။ နာမဉ္စ ရူပဉ္စ နာမရူပဉ္စ နာမရူပနာမရူပန္တိ စတုရေကပဉ္စတေကာရဝသေန ဝတ္တဗ္ဗေ ဗဟုလာဓိကာရာ သရူပေကသေသံ ကတွာ နာမရူပန္တိ ဝုတ္တံ။

တေသွိံ ကေတ္တိဘာဝကဗ္ဗော ယံ ဝုတ္တံ ပုဗ္ဗံ, တဒေဝ ပုဗ္ဗံ နိပတတိ, ကမာတိက္ကမေ ပယောဇနဿာ+ဘာတ။ ကွစိ ဝိပလ္လာသောပိ ဟောတိ, ဗဟုလာဓိကာရတော, ဒန္တာနံ ရာဇာ ရာဇဒန္တော။ စတ္တေ သမာဟာရေ "သဘာပ

ရိသာယာ”တိ ဉာပကာ က္ဝစိ နပုံသကလိင်္ဂ န ဘဝတိ, အာဓိပစ္စဉ္စ ပရိတရောေ စ အာဓိပစ္စပရိတရော။ ဧဝံ ဆန္ဒဟရိသုဒ္ဓိ, ပဋိသန္ဓိပဝတ္တိယံ။

၄၀. သမာသန္တဝ္

ဥပရိ အယ+မဓိကရီယတိ။

၄၁. ဟဟဒီဟိ ဘူမိယာ

ဟဟဒီဟိ ပရာ ယာ ဘူမိ, တဒ္သာ သမာသန္တော အ ဟောတိ။ ဟဟ ဘူမိ ယသ္မိန္တိ ဟပဘူမံ, ဇာတိယာ ဥပလက္ခိတာ ဘူမိ ဇာတိဘူမံ။

၄၂. သံချာဟိတိ

သံချာဟိ ပရာယ ဘူမိယာ အ ဟောတိ။ ဒွေဝ ဘူမိယော အဿ ဒ္ဝိဘူမံ။ ဧဝံ တိဘူမံ။

၄၃. နဒီကေဓာဝရီနံ

သံချာဟိ ပရာသံ နဒီကေဓာဝရီနံ သမာသန္တော အ ဟောတိ။ ပဉ္စန္နံ နဒီနံ သမာဟာရော ပဉ္စနဒံ။ ဧဝံ သတ္တကေဓာဝရံ။

၄၄. အသံချေဟိ စာ+င်္ဂုလျာ+နာညာသံချတ္ထေသုတိ

အသံချေဟိ   သံချာဟိ စ ပရာယ အင်္ဂုလိယာ သမာသန္တော အ ဟောတိ။ နိဂ္ဂတ+မင်္ဂုလီဟိ နိရင်္ဂုလံ, ဒွေဝ အင်္ဂုလိယော သမာဟဋာ ဒ္ဝင်္ဂုလံ။ အနညာသံချတ္ထေသူတိ ကိံ, ပဉ္စ အင်္ဂုလိယော အသ္မိံ ဟတ္ထေတိ ပဉ္စင်္ဂုလိ, အင်္ဂုလိယာ သမီပံ ဥပင်္ဂုလိ။

၄၅. ဒီဃာဟောဝဿေကဒေသေဟိ စ ရတ္တျာတိ

ဒီဃာဒီဟိ ပရာယ ရတ္တိယာ အ ဟောတိ။ ဒီဃာ စ သာ ရတ္တိ စာတိ ဒီဃရတ္တံ။ အဟော စ ရတ္တိ စ အဟောရတ္တံ, အာဟဒိတ္တာ ဩ။ ဝဿာသု ရတ္တိ ဝဿာရတ္တံ။ ပုဗ္ဗာ စ သာ ရတ္တိ စာတိ ပုဗ္ဗရတ္တံ။ ဧဝံ အပရရတ္တံ, အဍ္ဎရတ္တံ, အတိက္ကန္တော ရတ္တိံ အတိရတ္တော။ ဒွေဝ ရတ္တိယော သမာဟဋာ ဒ္ဝိရတ္တံ။ အနညာသံချတ္ထေသု တွေဝ, ဒီဃာ ရတ္တိ အသ္မိန္တိ ဒီဃရတ္တိ, ဟေမန္တော။ ရတ္တိယာ သမီပံ ဥပရတ္တိ။ ဗဟုလံဝိဓာနာ က္ဝစိ ဟောတေဝ, ရတ္တိပရိမာဏာနုရူပံ ယထာရတ္တံ။

၄၆. ကေတွဝ+စတ္တေ စာ+လောပေ

ကေသဒ္ဒါ အလောပဝိသယေ သမာသန္တော အ ဟောတိ န စေ စတ္တာဒီသု သမာသော။ ရညော ကေ ရာဇဂဝေါ။ ပရမော စ သော ကေ စာတိ ပရမဂဝေါ။ ပဉ္စန္နံ ဂုန္နံ သမာဟာရော ပဉ္စဂဝံ, “ကေဿာ+ဝင”တိ အဝင။ တံ ဓနေ+မဿာတိ ပဉ္စဂဝဓနော။ ဒသဂဝံ။

၄၇. ရတ္တိန္ဒိဝ+အရဂဝ+စတုရဿာ

ဧတေ သဒ္ဒါ အ-အန္တာ နိပစ္စန္တေ။ ရတ္တိ စ ဒိတ စ ရတ္တိန္ဒိဝံ, ဣမိနာဝ နုမာဂ မာ။ အရာ စ ဂဝေ စ အရဂဝံ။ စတဿော အဿိယော အဿ စတုရဿော။

၄၈. အာယာမေ+နုဂဝံ

အနုဂ၀ံတိ နိပစ္စတေ အာယာမေဂယ္ဟမာနေ။ ဂ၀သ္သ အာယာမော အနုဂ၀ံ သကဋံ့, အသဋ္ဌသမာသော။

၄၉. အက္ခိသ္မာ+ညတ္တေ

အက္ခိသ္မာ သမာသန္တော အ ဟောတိ အညတ္တေ။ ၀ိသာလာနိ အက္ခီနိ ယဿ သော ၀ိသာလက္ခော။

၅၀. အရှမှ+ဂုလ္ယာ

အင်္ဂုလန္တာ အညတ္တေ အရုမှတိ သမာသန္တော အ ဟောတိ။ ဒွေ အင်္ဂုလိယော အ၀ယဝ အဿတိ ဒွင်္ဂု
လံ အရု, ဓ၀ံ ပဉ္စင်္ဂုလံ။ အင်္ဂုလိသဒိသာ၀ယဝံ ဧဿာဒိနံ ၀ိကေ္ခပကံ အရူတိ ၀ုစ္စတေ။

၅၄. ဥတ္တရပဒေ

က္လာဒံ သဗ္ဗတ္ထ အဓိကာတဗ္ဗံ။

၅၅. က္လမဿိ+ဒန္တိ

ဥတ္တရပဒေ က္လမဿ က္လဒံ, က္လမာယ အတ္တော က္လဒမဗ္ဘော, ထဿ ဗ္ဘော, က္လဒမဗ္ဘော အဿ အတ္ထီတိ က္လဒမဗ္ဘ
ဒွီ, က္လဒမဒွိနော ဘာတေ က္လဒမဒွိတာ။ က္လမေသံ ပစ္စယာ က္လဒပ္ပစ္စယာ, နိဂ္ဂဟီတလောပေ ပဿ စ ဒွိဘာတေ။

၅၇. ဋ္ဌ နန္တာ့နန္တိ

နန္တ့နံ ဥတ္တရပဒေ ဋ္ဌ ဟောတိ။ ဘ၀န္တော ပတိဋ္ဌာ အမှတ္ထိ ဘ၀ံပတိဋ္ဌာ မယံ, နိဂ္ဂဟီတာဂမော, ၀ဂ္ဂန္တော,
ယောဿ ဋ္ဌာ စ။ ဘဂ၀တ မူလံ ဧတေသံတိ ဘဂ၀ံမူလကာ နော ဓမ္မာ။

၅၈. အ

က္လတိ နန္တ့နံ အ ဟောတိ။ ဂုဏ၀န္တော ပတိဋ္ဌာ မမာတိ ဂုဏ၀န္တပတိဋ္ဌော+သ္မိ။

၆၀. ပရဿ သံခ္ယာသုတိ

သံခ္ယာသု ပရဿ ဩ, ပရော သတသ္မာ အဓိကာ ပရောသတံ။

၆၁. ဇနေ ပုထဿုတိ

ပုထဿ ဇနေ ဥ ဟောတိ။ ပုထဂေတ+ယံ ဇနောတိ ပုထုဇ္ဇနော, ဇဿ ဒွိတ္တံ။

၆၂. သော ဆဿာ+ဟာ+ယတနေ တ

အဟေ အာယတနေ စ ဥတ္တရပဒေ ဆဿ သော ဟောတိ တ။ သာဟံ ဆာဟံ, သဠာယတနံ ဆဠာယတနံ။ (သမ္ဗရံ)

၆၃. လ္တု+ပိတာဒီန+မာရ၀ရင

လ္တုပစ္စယန္တာနံ ပိတာဒီနဉ္စ ယထာက္ကမ+မာရ၀ရင တ ဟောန္တု+တ္တရပဒေ။ သတ္ထုနော ဒဿနံ သတ္ထာ
ရဒဿနံ, ကတ္တာရနိဒ္ဒေသော။ မာတရပိတရော။ တတော္၀၀, သတ္ထုဒဿနံ, မာတုဇာယော။

၆၈. က္ဂ၀စိ ပစ္စယေတိ

ပစ္စယေ ပုမဘာဝေ အတိသယေန ဗုတ္တာ ဗုတ္တတရာ, ဗုတ္တတမာ။ "တသ္သံ တတ္ရ, တာယ တတော, တသ္သံ ဝေလာယံ တဒါ"["။ ဧတ္ထန္တရေ ရူပာနိ အာစရိယသံဃရက္ခိတ မဟာသာမိတ္ထေရမတေန ဣမိနာဝ "က္ဝစိ ပစ္စယေတိ သုတ္တေန သိဒ္ဓါနိ, တေနေဝ တာနိ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ဥဒာဟဋာနိ။ အာစရိယမောဂ္ဂလ္လာနမဟာထေရမတေန ပနေ+တာနိ "သဗ္ဗာဒယော ဝုတ္တိမတ္တေတိ သုတ္တေန သိဒ္ဓါနိ။ တောအာဒီနံ ဝိဘတ္တတ္တေ ဝိဟိတပစ္စယ တ္တာ, တဒန္တာနမ္ပိ ဏာဒိဝုတ္တိတ္တာ ဒွိဝိန္နမ္ပိ ထေရာနံ မတာ အဝိရုဒ္ဓါ။]

၇၁. သညာယ+မုဒော+ဒကသ္သ

သညာယ+မုဒကသ္သု+တ္တရပဒေ   ဥဒာဒေသော ဟောတိ။ ဥဒဓိ, ဥဒပာနံ။

၇၂. ကုမ္ဘာဒီသု တ

ကုမ္ဘာဒီသု+တ္တရပဒေသု ဥဒကသ္သ ဥဒာဒေသော တ ဟောတိ။ ဥဒကုမ္ဘော, ဥဒကကုမ္ဘော။ ဥဒပတ္တော ဥဒ ကပတ္တော။ ဥဒဗိန္ဒု ဥဒကဗိန္ဒု။ အာကတိဂဏော+ယံ။

၇၃. သောတာဒီသူ+လောပေ

သောတာဒီသု+တ္တရပဒေသု ဥဒကသ္သ ဥဿ လောပေ ဟောတိ။ ဒကသောတံ, ဒကရက္ခသော။

၂၆. ဣတ္ထိယ+မတ္ဝတ

ဣတ္ထိယံ ဝတ္တမာနတော အကာရန္တတော နာမသ္မာ အာပစ္စယော ဟောတိ။ ဓမ္မဒိန္နာ။

၂၇. နဒာဒိတော ဝီ

နဒာဒိဟိ ဣတ္ထိယံ ဝီပစ္စယော ဟောတိ။ နဒီ မဟီ ကုမာရီ တရုဏီ တရုဏီ ကေတမီ။

ကေတော တ

ကဝီ ကေ။ အာကတိဂဏော+ယံ။ ဝ-ကာရော "န္တန္တုနံ ဝီမ္ဟိ တော တ"တိ ဝိသေသနတ္ထော။

၂၈. ယက္ခာဒိတ္ဝိ+နီ စ

ယက္ခာဒိတော   ဣတ္ထိယံ ဣနီ ဟောတိ ဝီ စ။ ယက္ခိနီ ယက္ခီ, နာဂိနီ နာဂီ, သီဟိနီ သီဟီ။

၂၉. အာရာမိကာဒီဟိ

အာရာမိကာဒိတော ဣနီ ဟောတိ+တ္ထိယံ။ အာရာမိကိနီ, အနန္တရာယိကိနီ။

သညာယံ မာနုသော မာနုသိနီ, အညတ္ရ မာနုသီ။

၃၀. ယုဝဏ္ဏေဟိ နီ

ဣတ္ထိယ+မိဝဏ္ဏုဝဏ္ဏန္တေဟိ နီ ဟောတိ ဗဟုလံ။ သဒါပယတပဟာဏိနီ, ဒဏ္ဍိနီ, ဘိက္ခုနီ, ခတ္တဗန္ဓုနီ, ပရိစိတ္ တဝိဒုနီ။ မာတုအာဒိတော ကသ္မာ န ဟောတိ, ဣတ္ထိပစ္စယံ ဝိနာပိ ဣတ္ထတ္တာဘိဓာနတော။

၃၁. တ္တိမ္ဟာ+ညတ္တေ

တ္တိမှဟာ+ညတ္တေယေ၀ ဣတ္တိယံ နီ ဟောတိ ဗဟုလံ။ သာ+ဟံ အဟ်ံသာရတိနီ, တသ္သာ မုဌ္ဍသ္သတိနိယာ, သာ ကဝီ ဝစ္ဆဂိဒ္ဓိနီ။ အညတ္တေတိ ကိံ, ဓမ္မရတိ။

၃၂. ဃရဏ္ယာဒယောတိ

ဃရဏိပဘုတယော နိပစ္စယန္တာ သာဓဝေ ဟောန္တိ။ ဃရ+မသ္သာ အတ္ထိတိ ဤမှဟိ "ယုဝဏ္ဍောဟိ နီ"တိ နီ, ဃရဏီ။ ဣမိနာ နသ္သ ဏော, ဤသ္သ အတ္တဥ္စ။

အာစရိယာ တ ယလောပေဟ စ ဣတိ ဂဏသုတ္တေန နိယာမိတတ္တာ ဣမိနာ၀ နီမှဟိ ယလောပေ စ, အာစရိနီ အာစရိယာ။

၃၃. မာတုလာဒိတ္ဝတ+နီ ဘရိယာယန္တိ

မာတုလာဒိတော ဘရိယာယ+မာနီ ဟောတိ။ မာတုလာနီ, ဝရုဏာနီ, ဂဟပတာနီ, အာစရိယာနီ။

အဘရိယာယံ ခတ္တိယာ တ ဣတိ ဂဏသုတ္တေန နိယမိတတ္တာ ဣမိနာ တ အာနီ, ခတ္တိယာနီ။ နအဒိဟဌာ ဘရိယာယန္တု ဤ, ခတ္တိယီ။

၃၄. ဥပမာ+သံဟိတ+သဟိတ+သညတ+သဟ+သဖ+တမ+လက္ခဏာဒိတူ+ရုတူတိ

ဦရုသဒ္ဒတော ဣတ္ထိယ+မူ ဟောတိ။ ကရဘော ဝိယ ဦရု ယသ္သာ သာ ကရဘောရူ, သံဟိတော ဦရု အသ္သာတိ သံဟိတောရူ, ဧ၀ံ သဟိတောရူ, သညတောရူ, သဟောရူ, သဖောရူ, တမောရူ, လက္ခဏောရူ။ ဦတိ ယောဂဝိဘာဂ ဗ္ရဟ္မဗန္ဓူ။

၃၅. ယုတတိ

ယုဝသဒ္ဒတောတိ ဟောတိ+တ္ထိယံ။ ယုဝတိ။

၃၆. န္တန္တူနံ ဝီမှဟိ တော တတိ

ဝီမှဟိ န္တန္တူနံ တော တ ဟောတိ။ ဂစ္ဆတီ ဂစ္ဆန္တီ, သီလဝတ သီလဝန္တီ။

၃၇. ဘဝတော ဘောတောတိ

ဝီမှဟိ ဘဝတော ဘောတာဒေသော တ ဟောတိ။ ဘောတီ ဘဝန္တီ။

၃၈. ပုထုသ္သ ပထဝပုထတတိ

ဝီမှဟိ ပုထုသ္သ ပထဝပုထတ ဟောန္တိ။ ပထဝီ ပုထဝီ, ဧဝ ပထဝီ။

ဣတိ ပယောဂသိဒ္ဓိယံ သမာသကဏ္ဍော စတုတ္ထော။

၅. ဏာဒိကဏ္ဍ

သမာသော ပဒသံခေပော၊ ပဒပစ္စယသံဟိတံ။
တဒ္ဓိတံ နာမ ဟောတီတိ၊ ဝိညေယျံ တေသ+မန္တရံ။

၁. ဏော တ+ပစ္စေ

ဆဋ္ဌီယန္တာ နာမသ္မာ တ ဏပစ္စယော ဟောတိ အပစ္စေ+ဘိဓေယျေ။ အပစ္စသဒ္ဒသမ္ဗန္ဓိတ္တေန အပစ္စဝန္တတော ကတသရပစ္စယော သမတ္ထတော ဆဋ္ဌန္တတော ဟောတီတိ "ဆဋ္ဌီယန္တာ နာမသ္မာ"တိ သုတ္တေ အဝုတ္တမ္ပိ ဝုတ္တံ။ ဏာဒီနံ တဒ္ဓိတန္တိ ပုဗ္ဗာစရိယသညာ။ ဏကာရော ဝုဒ္ဓတ္ထော။ ဝေ+မညတ္ရာပိ။ ဏာဒိဝုတ္တိတ္တာ "ကေတ္ထတာယံ"တိ ဝိဘတ္တိလောပေါ။

၁၂၄. သရာန+မာဒိဿာ+ယုဝဏ္ဏဿာ+ဧဩ ဏာနုဗန္ဓေ

သရာန+မာဒိဘူတာ ယေ အကာရိ+ဝဏ္ဏု+ဝဏ္ဏာ, တေသံ အာ+ဧ+ဩ တ ဟောန္တိ ယထာက္ကမံ ဏာနုဗန္ဓေတိ အကာရဿ အာကာရော။ အာ+ဧ+ဩနံ ဝုဒ္ဓီတိပိ ပုဗ္ဗာစရိယသညာ။ ဝသိဋ္ဌဿာ+ပစ္စံ တသိဋ္ဌော။ ဝိမှဟိ တသိဋ္ဌီ။ ဝေတိ ဝသိဋ္ဌဿာ+ပစ္စံတိ တက္ယဿ စ ဝသိဋ္ဌာပစ္စံတိ သမာသဿ စ ဝိကပ္ပတ္ထံ။ သော စ တသဒ္ဒော ယာဝ "သကတ္ထေ"တိ အဓိကရီယတိ။

နပုံသကေန လိင္ဂေန၊ သဒ္ဒော+အပစ္စ ပုမေန တ။
နိဒ္ဒိဿတီတိ ဉာတဗ္ဗ+မဝိသေသေ ပနိ+စ္ဆိတေတိ –

ဝုတ္တတ္တာ အပစ္စသဒ္ဒဿ နပုံသကတ္တေပိ ပုတ္တပုတ္တီနံ ဒဝိန္နမ္ပိ တစကော ဟောတိ။

ဏာဒယော+ဘိဓေယျလိင်္ဂာ ၊ အပစ္စေ တဝ+နပုံသကာ။
နပုံသကေ သကတ္တေ ဏျော၊ ဘိယျော ဘာဝသမူဟဇာ။
တာ တု+တ္ထိယ+မသံယျာနေ၊ တတဒိစ္စိပစ္စယန္တကာ။

ဘာရဒွတဇဿ အပစ္စံ=ပုတ္တော ဘာရဒွတဇော, ဧဝံ ဝေဿာမိတ္တော, ကေတမော။ တ္တေ စ အ+ယုဝဏ္ဏန္တာဘာတ အာ+ဧ+ဩနံ န ဝုဒ္ဓိ။ တသုဒေဝဿ အပစ္စံ တသုဒေတေ, ဗလဒေတော။ စိတ္တကောတိအာဒီသု ပန သံယောဂန္တတ္တာ "သံယောဂေ ကဝစိ"တိ ကဝစိ န ဝုဒ္ဓိ။ ဥပဂုနော အပစ္စံ ဩပဂတေ ဩပဂဝီ။ တ္တေ "ဥဝဏ္ဏဿာ+ဝင သရေ"တိ ဥကာရဿ အဝင။

ဝစ္ဆဿာ+ပစ္စန္တိ ဝိဂ္ဂယှဟ ပုဗ္ဗသုတ္တေန ဏပစ္စယေ ကတေ ပုန ဝစ္ဆဿာ+ပစ္စံတိ ဝိဂ္ဂဟော။

၂. ဝစ္ဆာဒိတော ဏာန+ဏာယနာ

ဝစ္ဆာဒီဟိ အပစ္စပစ္စယန္တေဟိ ကေတ္တာဒီဟိ စ သဒ္ဒေဟိ ဏာန+ဏာယနပစ္စယာ တ ဟောန္တိ အပစ္စေ။ ဝစ္ဆာနော, ဝစ္ဆာယနော, "သံယောဂေ ကဝစိ"တိ န ဝုဒ္ဓိ။ ကတိဿာ+ပစ္စံ ကစ္စော, "ယ္ယာ ဒိစ္စာဒီဟိ"တိ ဏျော, "လောပေါ+ဝဏ္ဏိ+ဝဏ္ဏာနံ"တိ အကာရလောပေ စဝဂ္ဂပုဗ္ဗရူပာနိ။ ကစ္စဿာ+ပစ္စံ ကစ္စာနော, ကစ္စာယနော, ယာဂမေ ကာတိယာနော။ မုဂ္ဂဿာ+ပစ္စံ=နတ္တာဒီတိ တကျေ ဝုဒ္ဓိ+က္ကကာရလောပ+ပုဗ္ဗရူပာနိ။ မောဂ္ဂလ္လဿာ+ပစ္စံတိ ပုနဏာန+ဏာယနာ ဟောန္တိ, မောဂ္ဂလ္လာနော မောဂ္ဂလ္လာယနော။ က္ကမေ စတ္တာရော အပစ္စပစ္စယန္တာ။ ကေတ္တာဒိတော ယထာသကဋ္ဌဿာ+ပစ္စံ နတ္တာဒီဟိ သကဋ္ဌာနော သကဋ္ဌာယနော။ ကဏှဟဿာ+ပစ္စံ နတ္တာဒိ ကဏှဟာနော ကဏှဟာယနော။ ဧဝံ အဂ္ဂိဝေဿာနော အဂ္ဂိဝေဿာယနော , မုဉ္ဇာနော မုဉ္ဇာယနော, ကုဉ္ဇာနော ကုဉ္ဇာယနော။ သဗ္ဗတ္ထ သံယောဂတ္တာ န ဝုဒ္ဓိ။ အာကတိဂဏော+ယံ။

၃. ကတ္တိကာဝိတေဒီဟိ ဏေယ္ယဏေရာ

ကတ္တိကာဒီဟိ ဝိတေဒီဟိ စ ဏေယ္ယဏေရပ္ပစ္စယာ ဟောန္တိ တ ယထာက္ကမံ။ ကတ္တိကာယ အပစ္စံ ကတ္တိကေယ္ယော, ဂရုဠော ဝိနတာယ=သုပဏ္ဏမာတုယာ အပစ္စံ ဝေနတေယ္ယော။ ရောဟိဏိယာ အပစ္စံ ရောဟိဏေယ္ယော, ဂင်္ဂါယ အပစ္စံ ဂင်္ဂေယ္ယော။ ဧဝံ ဘာဂိနေယ္ယော, နာဒေယ္ယော, အန္တေယ္ယော, အာဟေယ္ယော, ကာမေယ္ယော, သုစိယာ အပစ္စံ သောစေယ္ယော, ဗာလေယ္ယော။ ဏေရေ-ဝိတေယ အပစ္စံ ဝေဓဝေရော။ ဗန္ဓကိယာ=အဘိသာရိကာယ အပစ္စံ ဗန္ဓ-ကေရော။ သမဏာသ္သ ဥပဇ္ဈာယသ္သာ+ပစ္စံ သာမဏေရော, နာဋိကေရော ဣစ္စာဒိ။

၄. ဏ္ယ ဒိစ္စာဒီဟိ

ဒိတိပ္ပဘုတီဟိ ဏ္ယော ဟောတိ အပစ္စေ။

၁၂၅. သံယောဂေ ကွစိ

သံယောဂဝိသယေ ကွစိ အာ+ဧ+ဩဝုဒ္ဓိယော ဟောန္တိ ဏာနုဗန္ဓေ။

၁၃၁. လောပေ+ဝဏ္ဏိ+ဝဏ္ဏာနံ

အဝဏ္ဏိ+ဝဏ္ဏာနံ လောပေ ဟောတိ ယကာရာဒေ ပစ္စယေ။ ဒိတိယာ=အသုရမာတုယာ အပစ္စံ ဒေစ္စော အာဒိစ္စော။ ကုဏ္ဍနိယာ အပစ္စံ ကောဏ္ဍညော, နသ္သ ညေ ပုဗ္ဗရူပံ။ အဒိတီတိ ဒေဝမာတာ။

ဘာတုနော အပစ္စံ ဘာတဗ္ဗော, “ယမှိ ကေသ္သ စ”တိ ယမှိ ဥသ္သ အဝင အကာရလောပပုဗ္ဗရူပဟာနိ။

၅. အာ ဏိ

အကာရန္တတော ဏိ တ ဟောတ+ပစ္စေ ဗဟုလံ။ အာ=တိ နာမဝိသေသနတ္တာ အ-ကာရန္တတောတိ ဝုတ္တံ။ ဒက္ခသ္သာ+ပစ္စံ ဒက္ခိ, ဒတ္တိ, ဒောဏိ, တသဝိ, တရုဏိ။ ဇိနဒတ္တသ္သာ+ပစ္စံ ဇေနဒတ္တိ, သုဒ္ဓောဒနိ, အာနုရုဒ္ဓိ ဣစ္စာဒိ။

၆. ရာဇတော ညော ဇာတိယံ

ရာဇတော ညော တ ဟောတ+ပစ္စေ ခတ္တိယဇာတိယံ ဂမ္ယမာနာယံ။ ရညော အပစ္စံ ရာဇညော။ ဇာတိယန္တိ ကိံ, ရာဇာပစ္စံ။

၇. ခတ္တာ ယိ+ယာ

တိဇာတိယံ အပစ္စေ ယ+ဣယာ ဟောန္တိ။ ခတ္တသ္သာ+ပစ္စံ ခတ္ယော ခတ္တိယော။ ဇာတိယံ တွေဝ, ခတ္တိ။

၈. မနုတော သ္သ+သဏ

မနုတော ဇာတိသမုဒါယေ သ္သ+သဏ ဟောန္တု+ပစ္စေ။ မနုနော အပစ္စံ မနုသ္သော မာနုသော, မနုသ္သီ မာနုသီ။ ဇာတိယံ တွေဝ, မာနတေ, နသ္သ ဏော, မာဏတော။

၉. ဇနပဒနာမသ္မာ ခတ္တိယာ ရညေ စ ဏော

ဇနပဒသ္သ ယံ နာမံ, တံ နာမသ္မာ ခတ္တိယာ အပစ္စေ ရညေ စ ဏော ဟောတိ။ ပဉ္စာလာနံ အပစ္စံ ရာဇာ တ ပဉ္စာလော, ကောသလော , မာဂဓော, ဩက္ကာကော။ ဇနပဒနာမသ္မာတိ ကိံ, ဒာသရထိ။ ခတ္တိယာတိ ကိံ, ပဉ္စာလသ္သ ဗြာ

ဟမ္မဏာသ္သာ+ပစ္စံ ပဥ္စာလိ။

၁၀. ဏ္ဍ ကုရုသိဝီဟိ

ကုရုသိဝီဟိ အပစ္စေ ရဍေ စ ဏ္ယော ဟောတိ။ ကုရူနံ အပစ္စံ ရာဇာ တ ကောရဗ္ယော။ "ယမ္ဟိ ကေသ္သ စာ"တိ
မိနာ အဝင, ဗကာရပုဗ္ဗရူပဟနိ။ သေဗ္ဗော, က္လလောပဟော။ (အပစ္စတဒ္ဓိတံ)။

၁၁. ဏ ရာက တေန ရတ္တံ

ရာဂတစီတတိယန္တတော ရတ္တ+မိစ္စေ+တသ္မိံ အတ္တေ ဏော ဟောတိ။ ကုသုမ္ဘာဒီဟိ ဝဏ္ဏန္တရပတ္တံ ရ
တ္တံ နာမ။ ကသာဝေန ရတ္တံ ကာသာဝံ။ ဇေံ ကုသုမ္ဘေန ရတ္တံ ကောသုမ္ဘံ, ဟာလိဒ္ဒံ, ပတ္တင္ဂံ, မဉ္ဇေဋ္ဌံ, ကုင္က္လု
မံ။ က္လစ န ဟောတိ နီလံ ပီတန္တိ, ဂုဏဝစနတ္တာ ဏေန ဝိနာပိ ဒဗ္ဗသ္သာ+ဘိဓာနတော။

၁၂. နက္ခတ္တေနိ+န္ဒုယုတ္တေန ကာလေ

တတိယန္တတော နက္ခတ္တာ တေန လက္ခိတေ ကာလေ ဏော ဟောတိ, တံ စေ နက္ခတ္တ+မိန္ဒုယုတ္တံ ဟောတိ။ ဖု
သ္သေန က္လန္ဒုယုတ္တေန လက္ခိတာ ပုဏ္ဏမာသီ ဖုသ္သီ ရတ္တိ, ဖုသ္သော အဟော, မဃာယ က္လန္ဒုယုတ္တာယ လက္ခိ
တာ ပုဏ္ဏမာသီ မာဃီ, မာဃော။

၁၃. သာ+သ္သ ဒေဝတာ ပုဏ္ဏမာသီ

သေတိ ပဌမန္တာ အသ္သေတိ ဆဋ္ဌိယတ္တေ ဏော ဟောတိ, ယံ ပဌမန္တံ, သာ စေ ဒေဝတာ ပုဏ္ဏမာသီ တ။ သုဂ
တော ဒေဝတာ အသ္သ သောဂတော, မာဟိန္ဒော, ယာမော, တရုဏော။ ဗုဒ္ဓော အသ္သ ဒေဝတာတိ ဗုဒ္ဓော။ ဖုသ္သီ ပုဏ္ဏ
မာသီ အသ္သ သမ္ဗန္ဓိနီတိ ဖုသ္သော မာသော။ ဇေံ မာဃော, ဖဂ္ဂုနော, စိတ္တော, ဝေသာခော, ဇေဋ္ဌမူလော, အာသာဋ္ဌ
ဟော, သာဝဏော, ပောဋ္ဌပာဒော, အသ္သယုဇော, ကတ္တိကော, မာဂသိရော။ ပုဏ္ဏမာသီ စ ဘတကမာသသမ္ဗန္ဓိနီ န
ဟောတိ, ပုဏ္ဏော မာ အသ္သန္တိ နိဗ္ဗစနာ, အတော ဇေ နိပာတနာ ဏော, သာဂမော စ။

၁၄. တ+မဓီတေ တံ ဇာနာတိ က+ဏိကာ စ

ဒုတိယန္တတော တ+မဓီတေ တံ ဇာနာတီတိ ဇေတေသ္ဝ+တ္တေသု ဏော ဟောတိ ကော ဏိကော စ။ တ္တေ စသဒ္ဒ
ဒော ကော စဏိကော စ ဟောတီတိ သမုစ္စိနော, နော ဏပစ္စယံ။ ဗ္ယာကရဏ+မဓီတေ ဇာနာတီတိ တ ဝေယ္ယာကရ
ဏော, ဝိ+အာ+ကရဏန္တိ ဝိစ္ဆိဇ္ဇ ကတယာဒေသသ္သိ+ကာရသ္သ "တအာဒေသော တဒီဝ ဘဝန္တိ"တိ ဉာယာ "သရာ
န"မိစ္စာဒိနာ ကောရဧ ယာဂမဒ္ဒဝိတ္တာနိ။ ဇေံ မောဟုတ္တော, နေမိတ္တော, အင္ဂဝိဇ္ဇော, ဝတ္ထုဝိဇ္ဇော, ဆန္ဒသော,
"မနာ, ဒီနံ သက" က္လတိ သကာဂမော။ ကမကော, ပဒကော, ဝေနယိကော, သုတ္တန္တိကော, အာဘိဓမ္မိကော။ ဒ္ဝိတဂ္ဂ
ဟဏံ အဇ္ဈေနဇာနနေ စ ဝိသုံ ဝိသုံ ပစ္စယဝိဓာနတ္ထံ, အဇ္ဈေနဝိသယဒသ္သနတ္ထံ, ပသိဒ္ဓုပသံဟရဏတ္ထဥ္စ။

၁၅. တသ္သ ဝိသယေ ဒေသေ

ဆဋ္ဌိယန္တာ ဝိသယေ ဒေသသရူပေ ဏော ဟောတိ။ ဝသာတီနံ ဝိသယော ဒေသော တသာတော။ ဒေသေတိ ကိံ, စက္ခု
ခုသ္သ ဝိသယော ရူပံ, ဒေဝဒတ္တသ္သ ဝိသယော+နုတကော။

၁၆. နိတသေ တန္နာမေ

တိ တန္နာမေ   နိတသေ ဒေသေ ဏော ဟောတိ။ သိဝီနံ နိတသော ဒေသော သေဗ္ဗော။ တ္တေ "ယတ သရေ"တိ ယ
ကာရေ ဗကာရပုဗ္ဗရူပဟနိ။ တသာတော။

၁၇. အဒူရဘာဝေတိ

ဏော, ဝိဒိသာယ အဒူရဘာဝံ ဝေဒိသံ။

၁၈. တေန နိဗ္ဗတ္တေတိ

တတိယန္တာ နိဗ္ဗတ္တတ္ထေ ဏော ဟောတိ။ ကုသမ္ဗေန နိဗ္ဗတ္တာ ကောသမ္ဗီ နဂရံ, ဧဝံ ကာကန္ဒီ, မာကန္ဒီ, သဟဿေန နိဗ္ဗတ္တာ သာဟဿီ ပရိခါ, ဟေတုမှိ ကတ္တရိ ကရဏေ စ ယထာယောဂံ တတိယာ။

၁၉. တ+မိဓ+တ္ထိ

တန္တိ ပဌမန္တာ ဣဓာတိ သတ္တမျတ္ထေ ဒေသေ တန္နာမေ ဏော ဟောတိ, ယံ တံ ပဌမန္တ+မတ္ထိ စေ။ ဥဒုမ္ဗရာ အသ္မိံ ဒေသေ သန္တီတိ ဩဒုမ္ဗရော, ဗာဒရော, ပဗ္ဗဇော။

၂၀. တတ္ရ ဘဝေတိ

သတ္တမျန္တာ ဘဝတ္ထေ ဏော။ ဥဒကေ ဘဝေ ဩဒကော, ဩရသော, ဇာနပဒေ, မာဂဓော, ကာပိလဝတ္ထဝေ, ကောသမ္ဗော, မနသိ ဘဝံ မာနသံ သုခံ, သကာဂမော။ သာရဒေ သကုဏော, သာရဒီ သကုဏီ, သာရဒံ ပုပ္ဖံ။ မိတ္တေ ဘတေ မေတ္တာ မေတ္တီ တ။ ပုရေ ဘတ ဟေရီ တစာ။ ဟဝုသေ ဘတေ ဟဝုသော မေဃော။ ဟဝုသာ ရတ္တိ, ဟဝုသံ အဗ္ဘံ။ သာရဒေ, သာရဒါ, သာရဒံ ပုပ္ဖံ။ မာဓုရော ဇနော, မာဓုရာ ဂဏိကာ, မာဓုရံ ဝတ္ထံ။

၂၁. အဇ္ဇာဒီဟိ တနောတိ

ဘဝတ္ထေ တနော။ အဇ္ဇ ဘတေ အဇ္ဇတနော, သွတတနော, ဟိယ္ယတနော။ ''ဩနိ+မ ဝဏ္ဏေ''တိ ဩနံ့ အ ဟောတိ။

၂၂. ပုရာတော ဏော စတိ

ဘဝတ္ထေ ဏော တနော စ။ တ္ထေ ဏကာရော အဝယတေ, နေတ+နုဗန္ဓော။ ပုရာဏော, ပုရာတနော။

၂၃. အမာတွ၀+စ္စောတိ

ဘဝတ္ထေ အစ္စော ဟောတိ။ အမာ=သဟ ဘတေ အမစ္စော။

၂၄. မဇ္ဈာဒိတွိ+မောတိ

ဘဝတ္ထေ ဣမော, မဇ္ဈေ ဘတေ မဇ္ဈိမော။ ဧဝံ အန္တိမော, ဟေဋ္ဌိမော, ဥပရိမော, ဩရိမော, ဟရိမော, ပစ္ဆိမော, အဗ္ဘန္တရိမော, ပစ္စန္တိမော။

၂၅. ကဏ+ဏေယျ+ဏေယျက+ယိ+ယာတိ

ဘဝတ္ထေ ကဏအာဒယော ဟောန္တိ။ ကဏ-ကုသိနာရာယံ ဘတေ ကောသိနာရကော, မာဂဓကော, အာရညကော ဝိဟာရော, ရာဇဂဟကော, ကောသမ္ဗကော, ဣန္ဒပတ္တကော, ကာပိလကော, ဘာရုကစ္ဆကော, နာဂရကော။ အင်္ဂေသု ဇာတော အင်္ဂကော, ကောသလကော, ဝေဒေဟကော, ကမ္ဘောဇကော, ဂန္ဓာရကော, သောဝီရကော, သိန္ဓဝကော, အသ္သကော ဣစ္စာဒိ။ ဏေယျ-ဂင်္ဂေယျော, ပဗ္ဗတေယျော, တနေယျော။ ဏေယျက-ကောသလေယျကော, ဗာရာဏသေယျကော, စမ္ပေယျကော, သိလာယ ဇာတံ သေလေယျကံ, မိထိလေယျကော။ ဗာရာဏသေယျကော တ္ထာဒိသု ''ဒိသ္သန္တ+ညေပိ ပစ္စယာ''တိ ဏျေကော, ဧဝံ ဥပရိ သုတ္တေ ဒဿိတပစ္စယတော ဝိသုံ ပစ္စယေ ဒဿိ

တေ ဣမိနာ သုတ္တေနာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ယ-ဂမ္မော, ယမ္ဟိ အကာရလောပေ ပုဗ္ဗရူပံ ရဿော စ။ ဒိဗ္ဗော။ ဣယ-ဥဒရိယော, ဒိဝိယော, ပဉ္စာလိယော, ဗောဓိပက္ခိယော, လောကိယော။

၂၆. ဏိကော

သတ္တမ္ယန္တာ ဘဝတ္ထေ ဏိကော ဟောတိ။ သရဒေ ဘဝတေ သာရဒိကော ဒိဝသော, သာရဒိကာ ရတ္တိ။

၂၇. တ+မဿ သိပ္ပံ သီလံ ပဏ္ယံ ပဟရဏံ ပယောဇနံ

ပဌမန္တာ သိပ္ပာဒိတစကာ အဿေတိ ဆဋ္ဌျတ္ထေ ဏိကော ဟောတိ။ ဝီဏာတဒနံ သိပ္ပ+မဿ ဝေဏိကော, ဝီဏာတဒနံ အဘေအောပစာရေနေ ဝီဏာ နာမ။ မောဒိင်္ဂိကော, ဝံသိကော။ ပံသုကူလဓာရဏံ သီလ+မဿ ပံသုကူလိကော, တေစီဝရိကော။ ဂန္ဓော ပဏ္ယ+မဿ ဂန္ဓိကော, တေလိကော, ကေဋ္ဌိကော, ပူဝိကော, ပဏ္ဏိကော, တမ္ဗုလိကော, လောဏိကော။ စာပေဟပဟရဏ+မဿ စာပိကော, တောမရိကော, မုဂ္ဂရိကော, မောသလိကော။ ဥပဓိ=ကန္ဒနာဒိ ပယောဇ န+မဿ ဩပဓိကံ, သာတိကံ, သာဟဿိကံ။

၂၈. တံ ဟန္တိ+ရဟတိ ဂစ္ဆတု+ဉ္ဆတိ+စရတိ

ဒုတိယန္တာ ဟန္တီတိ ဧဝမာဒီသွ၀+တ္ထေသု ဏိကော ဟောတိ။ ပက္ခိနော ဟန္တီတိ ပက္ခိကော, သာကုဏိကော, မာယူရိကော, မစ္ဆေ ဟန္တီတိ မစ္ဆိကော, မေနိကော။ မိဂေ ဟန္တီတိ မာဂဝိကော, ဝကာရာဂမော ။ မိဂဿ "တဒမိ နာ"ဒိနာ မဂတဒေသေပိ မာဂဝိကော။ ဩရဗ္ဘိကော, ဟာရိဏိကော။ သူကရိကောတိ ဣကော။ သတ+မရဟတီတိ သာတိ ကံ, သန္ဒိဋ္ဌိကံ, ဧဟိ ပဿ ဝိဓိံ အရဟတီတိ ဧဟိပဿိကော။ ဧတ္ထ တ္ယာဒ္ယန္တသမုဒာယတော အနုကရဏတ္တာ တ တဒ္ဓိတဿ အဘိဓာနလက္ခဏတ္တာ တ ဗဟုလံဝိဓာနေန တ ပစ္စယော။ သာဟဿိကော, ကုမ္ဘိကော, ဒောဏိ ကော, အဍ္ဍမာသိကော, ကဟာပဏိကော, အာသီတိကာ ကထာ, နာဝုတိကာ။ သဟဿိယောတိ ဣယော။ ပရအာရံ ဂစ္ဆ တီတိ ဟာရအာရိကော, မဂ္ဂိကော, ပညာသယောဇနိကော, ပထိကော။ ဗဒရေ ဥဉ္ဆတီတိ ဗာဒရိကော, သာမာကိကော။ ဓမ္မံ စရတီတိ ဓမ္မိကော, အဓမ္မိကော။

၂၉. တေန ကတံ ကီတံ ဗဒ္ဓ+မဘိသင်္ခတံ သံသဋ္ဌံ ဟတံ ဟန္တိ ဇိတံ ဇယတိ ဒိဗ္ဗတိ ခနတိ တရတိ စရတိ ဝဟတိ ဇီဝ တိတိ

ကတာဒီသွ၀+တ္ထေသု ဏိကော။ ကာယေန ကတံ ကာယိကံ, တစသိကံ, မာနသိကံတိ သကာဂမော။ တတေန က တော အာဗာဓော တတိတော, သေမ္ဟိကော, ပိတ္တိကော။ သတေန ကီတံ သာတိကံ, သာဟဿိကံ, ဝတ္ထေန ကီတံ ဝ တ္ထိကံ, ကုမ္ဘိကံ, သောဝဏ္ဏိကံ, ဃာတိကံ။ မူလတောဝ ပစ္စယော, အမူလတစိတ္တာ ဒေဝဒတ္တေန ကီတောတိ န ဟောတိ, တဒတ္ထာပ္ပတီတိယာ။ ဝရတ္တာယ ဗဒ္ဓော တရတ္တိကော, အာယသိကော, ဟသိကော, သုတ္တိကော။ ဃ တေန အဘိသင်္ခတံ သံသဋ္ဌံ တ ဃာတိကံ, ကေဋ္ဌိကံ, ဒဓိကံ, မာရီစိကံ။ ဇာလေန ဟတော ဟန္တီတိ တ ဇာလိကော, ဗာလိ သိကော။ အက္ခေဟိ ဇိတံ အက္ခိကံ ဓနံ, သာလာကိကံ, တိန္ဒုကိကော, အမ္ဗဖလိကော။ အက္ခေဟိ ဇယတိ ဒိဗ္ဗတိ တ အ က္ခိကော။ ခဏိတ္တိယာ ခနတီတိ ခာဏိတ္တိကော, ကုဒ္ဒာလိကော။ ဒေဝဒတ္တေန ဇိတံ, အင်္ဂုလ္ယာ ခနတီတိ န ဟော တိ, တဒတ္ထာနဝဂမာ။ ဥဠုမ္ပေန တရတီတိ ဩဠုမ္ပိကော, ဥဠုမ္ပိကောတိ ဣကော။ ကုလ္လိကော, ဂောပုစ္ဆိကော, နာဝိ ကော။ သကဋေန စရတီတိ သာကဋိကော, ရထိကော။ ပရပ္ပိကောတိ ဣကော။ ခန္ဓေန ဝဟတီတိ ခန္ဓိကော။ အံသိကော, သီသိကောတိ ဣကော။ ဝေတနေန ဇီဝတီတိ ဝေတနိကော, ဘတိကော, ကယိကော, ဝိက္ကယိကော, ကယဝိက္ကယိကော တိ ဣကော။

၃၀. တဿ သံဝတ္တတိ

စတုတ္ထျန္တာ သံဝတ္တတီတိ အသ္မိံ အတ္ထေဏိကော ဟောတိ။ ပုနဗ္ဘဝါယ သံဝတ္တတီတိ ပောနောဗ္ဘဝိ ကော, ဣတ္ထိယံ ပောနောဗ္ဘဝိကာ။ လောကာယ သံဝတ္တတီတိ လောကိကော။ သုဋ္ဌု အဂ္ဂေတိ သဂ္ဂေ, သဂ္ဂါယ

သံဝတ္တတီတိ သောဝဂ္ဂိကော, သဒ္ဒေါ+ဝက တဒမိနာဒီဟဍ္ဍာ။ နောယ သံဝတ္တတီတိ ဧည်း။

၃၁. တတော သမ္ဘူတ+မာဂတံ

ပဥ္စမ္ယန္တာ သမ္ဘူတ+မာဂတန္တိ ဧတေသု့ဝ+တ္တေသု ဏိကော ဟောတိ။ မာတိတော သမ္ဘူတ+မာဂတံတ+တိ ဧတ္ထ "မာတိတော စ ဘဂိနိယံဆ္ဆော"တိ "မာတိတော"တိ ဘာဂေန ဥဒ္ဒ ဣမှိ တဏ္ဍံ, ရဒ္ဒဒဝိတ္တေသု မတ္တိကံ, ပေတ္တိကံ။ ဏ္ဍ+ရိယဏ+ရွပစ္စယာပိ ဒိဒ္ဒန္တိ။ သုရဘိတော သမ္ဘူတံ သောရဘ္ဘံ။ ယမ္ဟိ ထည်း။ ဥဘယတ္ထ "လောဟော+ဝဏ္ဏိ+ဝဏ္ဏာနံ"တိ လောဟော။ ရိယဏ-ပိတုတော သမ္ဘူတော ပေတ္တိယော, မာတိယော, "ရာနုဗန္ဓေ+န္တသရာဒိဒ္ဒာ"တိ ဥလောဟော, မတ္တိယော။ ယျမှိ-ဥလောဟော, စဝဂ္ဂပုဗ္ဗရူပာနိ, မစ္စော တ။

၃၂. တတ္ထ ဝသတိ ဝိဒိတော ဘတ္တော နိယုတ္တော

သတ္တမျန္တာ ဝသတီတ္ဝေဝမာဒီသ္ဝ+တ္ထေသု ဏိကော ဟောတိ။ ရုက္ခမူလေ ဝသတီတိ ရုက္ခမူလိကော, အာရညိကော, ရာဇဂဟိကော, မာဂဓိကော, သောသာနိကော။ လောကေ ဝိဒိတော လောကိကော။ စတုမဟာရာဇေသု ဘတ္တာ စာတုမ္မဟာရာဇိကာ။ ဒ္ဝါရေ နိယုတ္တော ဒေါဝါရိကော, ဒဒ္ဒေါက တဒမိနာဒိဟဍ္ဍာ။ ဘဏ္ဍာကရိကော။ ဣကေ-နဝကမ္မိကော, အာဒိကမ္မိကော။ ကိယေ-ဇာတိကိယော, အန္ဓကိယော။

၃၃. တဒ္ဒိ+ဒံ

ဆဋ္ဌိယန္တာ ဣဒ+မိစ္စ+ဒ္ဒိံ အတ္ထေ ဏိကော ဟောတိ။ သင်္ဃဒ္ဒ ဣဒံ သင်္ဃိကံ, ပုဂ္ဂလိကံ, သက္ယပုတ္တိကော, နာဋ္ဋပုတ္တိကော, ဇေနဒတ္တိကော။ ကိယေ-သဒ္ဒ ဣဒံ သကိယော, ပရကိယော။ နိယေ-အတ္တနိယံ။ ကေ-သကော, ရညော ဣဒံ ရာဇကံ ဘဏ္ဍံ။

၃၄. ဏော

ဆဋ္ဌိယန္တာ ဣဒ+မိစ္စ+ဒ္ဒိံ အတ္ထေ ဏော ဟောတိ။ ကစ္စာယနဒ္ဒ ဣဒံ ကစ္စာယနံ, ဗျာကရဏံ, သောဂတံ သာသနံ, မာဟိသံ မံသာဒိ။

၃၅. ဂဝါဒီဟိ ယော

ဂဝါဒီဟိ ဆဋ္ဌိယန္တေဟိ ဣဒ+မိစ္စ+ဒ္ဒိံ အတ္ထေ ယော ဟောတိ။ ဂုန္နံ ဣဒံ ဂဗျံ, အဝဝ, မံသာဒိ။ ဣလောပေ ကဗျံ။ ဒုနော ဣဒံ ဒဗျံ။

၃၆. ပိတိတော ဘာတရိ ရေယျဏ

"ပိတိတော မာတိတော"တိ တေန တေန သုတ္တနိဟာတေနေဝ ဥဒ္ဒ ဣ။ ပိတုသဒ္ဒါ တဒ္ဒ ဘာတရိ ရေယျဏ။ ပိတု ဘာတာ ပေတ္တေယျော။

၃၇. မာတိတော စ ဘဂိနိယံ ဆ္ဆော

မာတုတော စ ပိတုတော စ တေသံ ဘဂိနိယံ ဆ္ဆော ဟောတိ။ မာတု ဘဂိနီ မာတုစ္ဆာ, ပိတု ဘဂိနီ ပိတုစ္ဆာ။ ကထံ "မာတု ဘာတာ မာတုလော"တိ, "မာတုလာဒိတ္တ္ဝာနီ"တိ နိပါတနာ လပစ္စယော။

၃၈. မာတာပိတူသ္ဝ+တ+မဟော

မာတာပိတူဟိ တေသံ မာတာပိတူသ္ဝတ+မဟော ဟောတိ။ မာတု မာတာ မာတာမဟီ, မာတု ပိတာ မာတာမဟော။ ပိတု မာတာ ပိတာမဟီ, ပိတု ပိတာ ပိတာမဟော။ န ယထာသင်္ချံ ပစ္စေကာဘိသမ္ဗန္ဓတော ဝိသုံ ဝိသုံ မာတာပိတုသဒ္ဒေဟိ တေသံ မာတာပိတုန္နံ အတ္ထေ ပစ္စယော ဟောတိ။

၃၉. ဟိတေ ရေယျဏ

မာတာပိတူဟိ ဟိတေ ရေယျဏ ဟောတိ။ မာတု ဟိတော မတ္တေယျော, ပေတ္တေယျော။

၄၀. နိန္ဒာ+ညာတ+ပ္ပ ပဋိဘာဂ ရဿ ဒယာ သညာသု ကော

နိန္ဒာဒီသွ၀+တ္ထေသု နာမသ္မာ ကော ဟောတိ။ နိန္ဒာယံ-နိန္ဒိတော မုဏ္ဍော မုဏ္ဍကော, ဇဝံ သမဏကော, ပဏ္ဍိတကော, ဗ္ရာဟ္မဏကော , ဝေယျာကရဏကော။ အညာတေ-ကဿာ+ယံ အဿော အဿကော, ပယောဂသာမတ္ထိယာ သမ္ဗန္ဓိဝိသေသာနာ၀ဂမော+၀ဂမ္မတေ။ အပ္ပတ္ထေ-အပ္ပကံ တေလံ တေလကံ, ဃတကံ။ ပဋိဘာဂတ္ထေ-ဟတ္ထီ ဝိယ ဟတ္ထိကော, အဿကော, ဗလိဗဒ္ဒကော။ ''ဣမေ နော ဟတ္ထိကာ အဿာ, ဗလိဗဒ္ဒါ စ နော ဣမေ''တ္ယာဒိဟဒ္ဒေ ''လောပေ''တိ ကပစ္စယလောပေန တ အဘေဒေပစာရေန တ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, ဣမေ စ အရုအာဒီဟိ ကတရူပါနိ။ ရဿေ ရဿော မာနုသော မာနုသကော, ရုက္ခကော, ပိလက္ခကော။ ဒယာယံ-ဒယိတော=နုကမ္ပိတော ပုတ္တော ပုတ္တကော, ဝစ္ဆကော။ သညာယံ-မောရော ဝိယ မောရကော, ကတကော, ဘတကော။

၄၁. တ+မဿ ပရိမာဏံ ဏိကော စ

ပဌမန္တာ အဿေတိ အသ္မိံ အတ္ထေ ဏိကော ဟောတိ ကော စ, တစ္စေ ပဌမန္တံ ပရိမာဏံ ဘဝတိ။ အေဏာဒီနံ ပရိမိတဝီဟာဒီနံ ကရဏတ္တာ ''ပရိမီယန္တျ+နေနာတိ ပရိမာဏ''န္တိ ဟောတိ။ အေဏော ပရိမာဏ+မဿာတိ အေဏိကော ဝီဟိ, ခါရသတိကော, ခါရသဟဿိကော, အာသီတိကော ဝယော, ဥပမုကာယော ပရိမာဏ+မဿ ဥပမုကာယိကံ ဗိမ္ဗောဟနံ။ ပဉ္စကံ, ဆက္ကံ။

၄၂. ယ+တေ+တေဟိ+တ္တကော

ယာဒီဟိ ပဌမန္တေဟိ အဿေတိ ဆဋ္ဌျတ္ထေ တ္တကော ဟောတိ, တစ္စေ ပဌမန္တံ ပရိမာဏံ ဘဝတိ။ ယံ ပရိမာဏ+မဿ ယတ္တကံ, တတ္တကံ, ''ဧတေဿေဒ္ဓ တ္တကေ''တိ ဧတဿ ဧ္ဓ, ဧတ္တကံ။ အာဝတကေ-ယံ ပရိမာဏ+မဿ ယာဝတကော, တာဝတကော။

၄၃. သဗ္ဗာ စာ+ဝန္တု

သဗ္ဗတော ပဌမန္တာ ယာဒီဟိ စ အဿေတိ ဆဋ္ဌျတ္ထေ အာဝန္တု ဟောတိ, တစ္စေ ပဌမန္တံ ပရိမာဏံ ဘဝတိ။ သဗ္ဗံ ပရိမာဏ+မဿ သဗ္ဗာဝန္တံ, ''အံဝံ နပုံသကေ''တိ အံ။ ယာဝန္တံ, တာဝန္တံ။

၄၄. ကိမှာ ရတိ+ရီဝ+ရီဝတက+ရိတ္တကာ

ကိမှာ ပဌမန္တာ အဿေတိ ဆဋ္ဌျတ္ထေ ရတိ+ရီဝ+ရီဝတက+ရိတ္တကာ ဟောန္တိ။ ကိံသင်္ချာနံ ပရိမာဏ+မေသံ ကတိ, ရာနုဗန္ဓတ္တာ ဣံဘာဂလောပေ။ ကီဝ, ကီဝတကံ, ကိတ္တကံ။ ရီဝန္တော သဘာဝတော အသံချော။

၄၅. သဉ္ဇာတံ တာရကာဒိတ္ဝိ+တောတိ

သဉ္ဇာတတ္ထေ ဣတော။ တာရကာ သဉ္ဇာတာ အဿ တာရကိတံ ဂဂနံ, ပုပ္ဖာနိ သဉ္ဇာတာနိ အဿ ပုပ္ဖိတော ရုက္ခော, ပလ္လဝိတာ လတာ။

၄၆. မာနေ မတ္တော

ပဌမန္တာ မာနဝုတ္တိတော အဒ္ဓေတိ အသို့ အတ္တေ မတ္တော ဟောတိ။ ပလံ ဥမ္မာန+မဿ ပလမတ္တံ။ ဟတ္ထော ပဏာမ+မဿ ဟတ္ထမတ္တံ။ သတံ မာန+မဿ သတမတ္တံ။ အေကော ပရိမာဏ+မဿ အေဏမတ္တံ။ အဘေအောပစာရာ အေကောတိပိ ဟောတိ။ မီယတေ+နေနာတိ မာနံ, မာနဿ သမ္ဗန္ဓိတ္တာ ဆဋ္ဌန္တာဘူတာနမေဝ ဝိမိ ဟောတိ။ တ္တေ စ –

ဥဒ္ဓမာနန္တု ဥမ္မာနံ၊ ပရိမာဏန္တု သဗ္ဗတော။
ပမာဏံ ဟောတိ အာယာမော၊ သံခ္ယာသေသော တု သဗ္ဗတော။

၄၇. တဋ္ဌော စု+ဒ္ဓိ

ဥဒ္ဓမာနဝုတ္တိတော တဋ္ဌော ဟောတိ မတ္တော စ။ ဇဏ္ဏု ပရိမာဏ+မဿ ဇဏ္ဏုတဂ္ဃံ, ဇဏ္ဏုမတ္တံ။

၄၈. ဏော စ ပုရိသာတိ

ပုရိသာ ဏော ဟောတိ မတ္တာဒယော စ။ ပုရိသော ပရိမာဏ+မဿ ပောရိသံ, ပုရိသမတ္တံ+ပုရိသတဂ္ဃံ။

၄၉. အယု+ဘဒ္ဒဝိတီဟံ+သေ

ဥဘဒ္ဒဝိတီဟိ အဝယဝဝုတ္တီဟိ အယော ဟောတိ။ ဥဘော အံသာ အဿ ဥဘယံ, ဒ္ဝယံ, တယံ။ အံသသမ္ဗန္ဓေန သမုအယေ ဝိမိ ဟောတီတိ န ဥဘယာဒိတော ဗဟုဝစနန္တိ စေ, ''ရာဟုနော သိရော'' တ္ယာအေ အဘေဒေပိ ဘေဒဝိဝက္ခာယ လဗ္ဘမာနတော ဗဟုဝစနံ ဟောတေဝ။

၅၀. သင္ချာယ သစ္စု+တီ+သာ+သ+ဒသန္တာယာ+မိကာ+သို့ သတသဟဿေ ဍော

သတ္တန္တာယ ဥတ္တန္တာယ ဤသန္တာယ အာသန္တာယ ဒသန္တာယ သင္ချာယ ပဌမန္တာယ အသို့န္တိ သတ္တမ္ယတ္တေ ဍော ဟောတိ, သာ စေ သင္ချာ အမိကာ ဟောတိ, ယ+ဒသို့န္တိ, တံ စေ သတံ သဟဿံ သတသဟဿံ တ ဟောတိ။ ဝီသတိ အမိကာ အသို့ သတေတိ ဝီသံသတံ။

၁၃၉. ဍေ သတိဿ တိဿတိ

ဍေ ပရေ သတ္တန္တဿ တိကာရဿ လောပေဟ ဟောတိ။ ကေဝီသံသတံ သဟဿံ သတသဟဿံ တ။ တိံသတိ အမိကာ အသို့ သတာဒိကေတိ တိံသသတံ ကေတိံသသတံ ဣစ္စာဒိ။ ဥတ္တန္တာယနဝုတိ အမိကာ အသို့ သတာဒိကေတိ နဝုတံသတံ သဟဿံ သတသဟဿံ တ။ ဤသန္တာယ-စတ္တာလီသံ အမိကာ အသို့ သတေ သဟဿေ သတသဟဿေတိ စတ္တာလီသသတ+မိစ္စာဒိ။ အာသန္တာယ ဇဝံ, ပညာသံသတ+မိစ္စာဒိ။ ဒသန္တာယ-ကောဒသံသတ+မိစ္စာဒိ။

၅၁. တဿ ပူရဏေ+ကာဒသာဒိတော တ

ဆဋ္ဌိယန္တာယေ+ကာဒသာဒိကာယ သံခ္ယာယ ဍော ဟောတိ ပူရဏတ္တေ ဝိဘာသာ။ သာ သံခ္ယာ ပူရိယတေ ယေန တံ ပူရဏံ။ ကောဒသန္နံ ပူရဏော ကောဒသော။ အညတ္ထ ''မ ပဉ္စာဒိကတီဟိ''တိ မော, ကောဒသမော။ ဝီသတိယာ ပူရဏော ဝီသော ဝီသတိမော, တိံသော, တိံသတိမော။ တသဒ္ဒဿ ဝဝတ္ထိတဝိဘာသတ္တာ နိစ္စံ စတ္တာလီသော ပညာသော။

၅၂. မ ပဉ္စာဒိကတီဟိတိ

မပစ္စယေ ပဥ္စမော, ပဥ္စမီ။ သတ္တမော, သတ္တမီ။ အဋ္ဌမော, အဋ္ဌမီ။ ကတိမော, ကတိမီ ဣစ္စာဒိ။

၅၃. သထာဒီန+မိ စတိ

သတာဒီနံ မော စ အန္တာဒေသော ဣ စ။ သတဿ ပူရဏော သတိမော, သဟဿိမော။

၅၄. ဆာ ဋ္ဌ+ဋ္ဌမာတိ

ဆသဒ္ဒါ ပူရဏတ္ထေ ဋ္ဌ+ဋ္ဌမာ။ ဆန္နံ ပူရဏော ဆဋ္ဌော, ဆဋ္ဌမော။ ဣတ္ထိယံ ဆဋ္ဌီ, ဆဋ္ဌမီ။ “စတုတ္ထဒုတိယေသွေ+သံ တတိယပဌမာ”တိ နိပါတနာ ပူရဏတ္ထေ ဒွိတော တိယော ဒွိဿ ဒု စ, တိစတူဟိ တိဿ အ, တိယ+တ္ထာ စ ယထာက္ကမံ, ဒုတိယော တတိယော, စတုတ္ထော။

၅၅. ဧကာ ကာ+က္ယ+သဟာယေ

“သတိ ဗ္ယဘိစာရေ ဝိသေသနံ သာတ္ထကံ”တိ ဉာယာ သံချာတော ဝိသေသေတုံ “အသဟာယေ”တိ ဝုတ္တံ။ ဧကသ္မာ အသဟာယတ္ထေ က+အာကီ ဟောန္တိ တ။ ဧကာဝ ဧကကော, ဧကာကီ, ဧကော တ။

၅၆. ဝစ္ဆာဒီဟိ တနုတ္တေ တရော

ဝစ္ဆာဒီနံ သဘာဝဿ တနုတ္တေ=ကိဉ္စိမတ္တာဝသေသေ တရော ဟောတိ။ သော=သကော ဘာဝေ သဘာဝေ အတ္တနိယပဝတ္တိနိမိတ္တံ။ သုသုတ္တဿ တနုတ္တေ ဝစ္ဆတရော, ဣတ္ထိယံ ဝစ္ဆတရီ။ ယောဗ္ဗနဿ တနုတ္တေ ဩက္ခတရော။ ဩက္ခာ=ဒုတိယဝယဋ္ဌကေဏော။ အဿဘာဝဿ တနုတ္တေ အဿတရော။ ကတေတိ ဇာတိသာမတ္ထိယဿ တနုတ္တေ ဥသဘတရော။ ထ္တေ တနုတ္တံ အပ္ပဗလတာ။

၅၇. ကိမ္ဟာ နိဒ္ဓာရဏေ ရတရ+ရတမာ

ကိံသဒ္ဒါ   နိဒ္ဓာရဏေ ရတရ+ရတမာ ဟောန္တိ။ ကော ဧတေတိ ကတရော ဘဝတံ ဒေဝဒတ္တော, ကတရော ဘဝတံ ကဌော။ ကတမော ဘဝတံ ဒေဝဒတ္တော, ကတမော ဘဝတံ ကဌော။ ဘာရဒွာတဇာနံ ကတမော+သိ ဗြဟ္မေ။

၅၈. တေန ဒတ္တေ လိ+ယာတိ

ဒတ္တ+ဘိဓေယျေ လ+ဣယာ ဟောန္တိ ဗဟုလာဓိကာရာ မနုဿသညာယံ။ ဒေဝေန ဒတ္တော ဒေဝလော ဒေဝိယော, ဗြဟ္မလော ဗြဟ္မိယော။ သီဝလော သီဝိယော သိဿ ဒီယော။ ဒေဝ+ဗြဟ္မ+သိတတိ တန္နာမကာ မနုဿာ။ (ရတ္တမိစ္စာဒိအနေကတ္ထတဒ္ဓိတံ)။

၅၉. တဿ ဘာဝကမ္မေသုတ္တ+တာ+တ္တန+ဏျ+ဏေယျ+ဏိ+ယ+ဏိယာ

ဆဋ္ဌိယန္တာ ဘာဝေ ကမ္မေ စ တ္တာဒယော ဟောန္တိ ဗဟုလံ။ န သဗ္ဗေ ပစ္စယာ သဗ္ဗတော ဟောန္တိ အညတ္ရတ္တ+တာဟိ။ ဘဝန္တိ ဧတသ္မာ ဗုဒ္ဓိသဒ္ဒါတိ ဘာဝေ သဒ္ဒပဝတ္တိနိမိတ္တံ။ ဝုတ္တဉ္စ –

> ဟောန္တ္တ+သ္မာ သဒ္ဒဗုဒ္ဓီတိ၊ ဘာဝေ တံ သဒ္ဒဝုတ္တိယာ။
> နိမိတ္တဘူတံ နာမဉ္စ၊ ဇာတိ ဒဗ္ဗံ ကြိယာ ဂုဏောတိ။

နီလဿ ပဋဿ ဘာဝေ နီလတ္တံ နီလတာတိ ဂုဏော ဘာဝေ။ ထ္တေ နီလဂုဏဝသေန ပဋေ နီလသဒ္ဒဿ ဝုတ္တိယာ ပဋဗုဒ္ဓိယာ နိမိတ္တံ ဘာဝေ နာမ။ နီလဿ ဂုဏဿ ဘာဝေ နီလတ္တံ နီလတာတိ နီလဂုဏဇာတိ, ထ္တေ နီလဂုဏဇာတိ နိမိတ္တံ ဟုတွာ နီလသဒ္ဒဿ ဂုဏဝုတ္တိယာ နီလဂုဏဇာတိ နိမိတ္တံ။ ဧကတ္တံ ဧကတာတိ ဧကဇာတိ, ထ္တေ

ဇာတိသဒ္ဒာနံ ဒဗ္ဗဝုတ္တိယာ သတိ ဇာတိ နိမိတ္တံ။ ဟစကသ္မ ဘာတေ ဟစကတ္တံတိ ကြိယာသမ္ဗန္ဓိတ္တံ ဘာတေ, ဧတ္ထ ပစနကြိယာသမ္ဗန္ဓိတ္တံ ဘာတေ။ ဒဏ္ဍိတ္တံ ဝိသာဏိတ္တံ ရာဇပုရိသတ္တံတိ ဒဏ္ဍ+ဝိသာဏ+ရာဇဒဗ္ဗာနံ သမ္ဗန္ဓိတ္တံ ဘာတေ, ဒဏ္ဍီတ္ယာဒိသဒ္ဒပဝတ္တိယာ နိမိတ္တတ္တာ။

ဒေဝဒတ္တသ္မ ဘာတေ ဒေဝဒတ္တတ္တံ, စန္ဒတ္တံ, သူရိယတ္တံတိ တဒဝတ္ထာ ဝိသေသသာမညံ, ဒေဝဒတ္တသ္မ ဗာလတာဒိအဝတ္ထာဘေဒေ, စန္ဒသ္မ ကလာဒိအဝတ္ထဘေဒေ စ, သူရိယသ္မ မန္ဒပဋုတာဒိအဝတ္ထာဘေဒေ စ သာမညံ, တဒေတ္ထ နိမိတ္တံ။ ဧတ္ထ ဝိဇ္ဇမာနပဒတ္ထာနံ ဝိသယဘူတသညာသဒ္ဒာနံ ပဝတ္တိနိမိတ္တံ ဝုတ္တံ။ အာကာသတ္တံ အဘာဝတ္တံတိ, တတ္ထ ဃဋ္ဋာကာသ+ပဋ္ဌရာကာသ, ပဋ္ဌာဘာဝ+ဃဋ္ဋာဘာတဒိနာ ဥပစရိတဘေဒသာမညံ ဘာတေ။

တ္တန-ပုထုဇ္ဇနတ္တနံ။ ဝေဒနာယ ဘာတေ ဝေဒနတ္တနံ, ရဿော။ ဇံ ဇာယတ္တနံ, ဇာရတ္တနံ။

ဏျ-အလသသ္မ ဘာတေ ကမ္မံ တ အာလသျံ, ဧတ္ထ "လောပေ+ဝဏ္ဏိ+ဝဏ္ဏာနံ"တိ အ-လောပေ "သရာန+မာဒိဿာ"ဒိနာ အာကာရော, ဧဝ+မုပရိ စ။ ဗြာဟ္မဏသ္မ ဘာတေ ဗြဟ္မညံ, ညကာရပုဗ္ဗရူပာနိ။ စာပလျံ, နေပုညံ, ပေသုညံ, ရဉော ဘာတေ ရဇ္ဇံ, အာဓိပစ္စံ, အယဇ္ဇံ, ဝေသမ္မံ, ဏာပစ္စယော။ သခိနော ဘာတေ သချံ, တဏိဇ္ဇံ, အာရောဂျံ, ဩဒဂျံ, အာနဏျံ, ဒုဗ္ဗလျံ, ဗလျံ, ပဏ္ဍိစ္စံ, ဗာဟုသ္သစ္စံ, ပောရောဟိစ္စံ။ မုဋ္ဌဿတိဿ ဘာတေ မုဋ္ဌဿစ္စံ, က္ကလောပေ။ ကောသလ္လံ, ဝေပုလ္လံ။ သမာနဿ ဘာတေ သာမညံ, ပေရိဿံ, သောမနဿံ, ဒေါမနဿံ, သောဝစဿံ, ဒေါဝစဿံ, နိပကဿ ဘာတေ နေပက္ကံ, အာဓိက္ကံ, ဒုဘဂဿ ဘာတေ ဒေါဘဂ္ဂံ, သရူပဿ ဘာတေ သာရုပ္ပံ, ဩပမ္မံ, သောခုမ္မံ, တထဿ ဘာတေ တစ္ဆံ။ ဒုမ္မေဓဿ ဘာတေ ဒုမ္မေဇ္ဈံ။ ဘေသဇဿ ဘာတေ ဘေသဇ္ဇံ, ဗျာဝဋဿ ကမ္မံ ဝေယျာဝစ္စံ ယထာ ဝေယျာကရဏံ။

ဏေယျ-သုစိနော ဘာတေ သောစေယျံ, အာဓိပတေယျံ, ကပိဿ ဘာတေ ကာပေယျံ။ သဌဿ ဘာတေ ကမ္မံ တ သာဌေယျံ။

ဏ-ဂရုနံ ဘာတေ ကရဝံ, ဉ အဝင။ ဟဋ္ဌဝံ, အဇ္ဇဝံ, မဒ္ဒဝံ, "ကောသဇ္ဇာ"ဒိနာ ဉဿ အတ္တံ ဒွိတ္တဉ္စ။ ပရမာနံ ဘာတေ ပာရမီ, ဝီပစ္စယော။ သမဂ္ဂာနံ ဘာတေ သာမဂ္ဂီ။

ဣယ-အဓိပတိနော ဘာတေ အဓိပတိယံ, ပဏ္ဍိတိယံ, ဗဟုဿုတိယံ, နဂ္ဂိယံ, သူရိယံ။

ဏိယ-အလသဿ ဘာတေ ကမ္မံ တ အာလသိယံ, တာလုသိယံ, မန္ဒိယံ, ဒက္ခိယံ, ပောရောဟိတိယံ, ဝေယျတ္တိယံ။

ကထံ ရာမဏီယကံတိ, သကတ္ထေ ကန္တာ ဏေန သိဒ္ဓံ။ ကမ္မံ=ကြိယာ, တတ္ထ အလသဿ ကမ္မံ အလသတ္တံ အလသတာ အလသတ္တနံ အာလသျံ အာလသိယံ တ။

၁၂၂. သကတ္ထေတိ

သကတ္ထေပိ ယထာယောဂံ တ္တာဒယော ဟောန္တိ။ ယထာဘူတမေဝ ယထာဘုစ္စံ, ကာရုညံ, ပတ္တကလ္လံ။ အာကာသာနန္တမေဝ အာကာသာနဉ္စံ, ဧတ္ထ အကာရလောပေ, တဿ စေ ပုဗ္ဗရူပေ စ ကတေ "တဒမိနာ"ဒိနာ နဿ ဉော စ လောပေ စ ဟောတိ, ကာယပာဂုညတာ။

၆၀. ဗှု ဝဒ္ဓအသာ တ

ဆဋ္ဌိယန္တာ ဝဒ္ဓာ အသာ စ ဗျော ဟောတိ ဘာဝကမ္မေသု။ ဝဒ္ဓဿ ဘာတေ ကမ္မံ တ ဝဒ္ဓျံ, ဝဒ္ဓတာ။ အသဿ ဘာတေ ကမ္မံ တ အသဗျံ, အသျံ, အသတာ။ ကထံ ဝဒ္ဓဝံတိ, ဏေ တဂမော။

၆၁. နသ ယုတ ဗော စ ဝဿ

ဆဌိယန္တာ ယုဝသဒ္ဒာ ဘာဝကမ္မေသု နဏ တ ဟောတိ ဝဿ ဗော စ။ ယုဝဿ ဘာဝေါ ယောဗ္ဗနံ, ယုဝတ္တံ ယုဝတာ တ။

၆၂. အဏ္ဏတ္တဒိတ္တဝိ+မောတိ

ဘာဝေ တ က္လမော။ အဏုနော ဘာဝေါ အဏိမာ, လဃိမာ, မဟတော ဘာဝေါ မဟိမာ။ ကိသဿ ဘာဝေါ ကသိမာ။

၁၃၃. ကိသ+မဟတ+မိမေ ကသ, မဟာတိ

က္လမမှိ မဟတော မဟော စ ကိသဿ ကသာဒေသော စ ဟောတိ။

၆၃. ဘာတ တေန နိဗ္ဗတ္တေတိ

ကိ္ရယာတစကသဒ္ဒတော က္လမော, ဟာကေန နိဗ္ဗတ္တံ ဟာကိမံ, သေကိမံ။

၁၂၇. ကောသဇ္ဇာ+ဇ္ဇဝ+ဟရိသဇ္ဇ+သောဟဇ္ဇ+မဒ္ဒဝ+ရိဿာ+သဘာ+ဇညေ+ထေယျ+ ဗာဟုသစ္စာ

ဧတေ သဒ္ဒာ နိပစ္စန္တေ ဏာနုဗန္ဓေ။ ကုသီတဿ ဘာဝေါတိ ဘာဝေ ဏျော ဟောတိ, က္လမိနာ ဤဿ အကာ ရေ စ တဿ ဇေ စ ကတေ ယဿ ပုဗ္ဗရူပံ, ကောသဇ္ဇံ။ ဥဇုနော ဘာဝေါ အဇ္ဇဝံတိ ဏော, က္လမိနာ ဥဿ အတ္တံ, “ဥဝ ဏ္ဏဿ+ဝင သရေ”တိ အဝငအာဒေသေ ဇဿ ဒွိတ္တံ။ ပရိသာသု သာဓူတိ တပ္ပေ “ဏျော တတ္ထ သာ ဓူ”တိ ဏျော, က္လမိနာ ဇာဂမော စ, “ဗ္ယဉ္ဇနေ ဒီဃရဿာ”တိ အာဿ ရဿေ စ ကတေ ဇဿ ပုဗ္ဗရူပံ, ဟရိသဇ္ဇံ။ က္လမိနာ ကမေန တပ္ပေနေဝ သဒ္ဒသိဒ္ဓိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သုဟဒယော၀ သုဟဇ္ဇော, တဿ ဘာဝေါ သောဟဇ္ဇံ, က္လ မိနာ အယလောပေါ။ မုဒုနော ဘာဝေါ မဒ္ဒဝံ, က္လမိနာ ဥဿ အတ္တံ။ က္လသိနော က္လဒံ ဘာဝေါ တ အာရိဿံ, ဏျပစ္စ ယေ က္လမိနာ အာရဉာဂမေ “လောပေါ+ဝဏ္ဏိ+ဝဏ္ဏာနံ”တိ အန္တက္လကာရလောပေါ စ။ ဥသဘဿ က္လဒံ ဘာဝေါ တ အာသဘံ, က္လမိနာ ဥဿ အာ။ အာဇာနီယဿ ဘာဝေါ အာဇညံ, က္လမိနာ ယလောပေ “လောပေါ+ဝဏ္ဏိ+ဝဏ္ဏာနံ”တိ ဤကာရလောပေါ။ ထေနဿ ဘာဝေါ ထေယျံ, က္လမိနာ နဿ ယကာရော။ ဗဟုဿုတဿ ဘာဝေါ ဗာဟုသစ္စံ, က္လ မိနာ ဥဿ အကာရော သံယောကဒိလောပေါ။ (ဘာဝတဒ္ဓိတံ)။

၆၄. တရ+တမိ+ဿိကိ+ယိ+ဌာ+တိသယေ

အတိသယေ ဝတ္တမာနတော ဟောန္တေ+တေ ပစ္စယာ။ အတိသယေန ဟပေ ဟာပတရော ဟာပတမော ဟာပိဿိ တော ဟာပိယော ဟာပိဋ္ဌော, က္လတ္ထိယံ ဟာပတရာ က္လစ္စာဒိ။ အတိသယပ္ပစ္စယန္တာပိ အတိသယပ္ပစ္စယော, အတိသ ယေန ဟာပိဋ္ဌော ဟာပိဋ္ဌတရော ဟာပိဋ္ဌတမော။ ဧဝံ ပဍ္ဍိတရော ပဍ္ဍိတမော, ပဍ္ဍိဿိကော, ပဍ္ဍိယော, ပဍ္ဍိဋ္ဌော, ဝရတရော က္လစ္စာဒိ ပဏီတတရော က္လစ္စာဒိ စ။

၁၃၅. ဇော ဝုဒ္ဓဿိ+ယိ+ဋ္ဌေသု

ဝုဒ္ဓဿ ဇော ဟောတိ က္လယက္လဋ္ဌေသု။ အတိသယေန ဝုဒ္ဓေါ ဇေယျော ဇေဋ္ဌော, ဇာဒေသေ ပုဗ္ဗသရလောပေ လုတ္တာ သရာ က္လဿ ကောရေ စ ယဿ ဒွိတ္တံ။

၁၃၆. ဗာဠှ+န္တိက+ပသတ္ထာနံ သာဓ+နေဒ+သာ

က္လယက္လဋ္ဌေသု ဗာဠှ+န္တိက+ပသတ္ထာနံ သာဓ+နေဒ+သာ ဟောန္တိ ယထာက္လမံ။ အတိသယေန ဗာဠှော သာဓိယော သာဓိဋ္ဌော။ အတိသယေန အန္တိကော နေဒိယော နေဒိဋ္ဌော။ အတိသယေန ပသတ္ထော သေယျော သေဋ္ဌော

ဌော, ပုဗ္ဗေဝ သရေ လုတ္တေ ဣသ္သ ဧ ဒွိတ္တဉ္စ။

၁၃၇. ကဏ+ကန+ပ္ပ+ယုတနံ

ဣယဣဋ္ဌေသု အပ္ပယုတနံ ကဏ+ကနာ ဟောန္တိ ယထာက္ကမံ။ အတိသယေန အပ္ပော ကဏိယော ကဏိဋ္ဌော။ အတိသယေန ယုတ ကနိယော ကနိဋ္ဌော။

၁၃၈. လောပေါ ဝီ+မန္တု+ဝန္တူနန္တိ

ဣယဣဋ္ဌေသု ဝီ+မန္တု+ဝန္တူနံ လောပေါ။ အတိသယေန မေဓာဝီ မေဓိယော မေဓိဋ္ဌော။ အတိသယေန သတိမာ သတိယော သတိဋ္ဌော။ အတိသယေန ဂုဏတ ဂုဏိယော ဂုဏိဋ္ဌော။ ဧတ္ထ ယထာက္ကမံ မန္တုဝန္တေ ဝီ+မန္တု+ဝန္တု ဟောတိ။

၆၅. တန္နိသ္သိတေ လ္လော

လ္လပစ္စယော   ဟောတိ ဒုတိယန္တာ တန္နိသ္သိတတ္ထေ။ ဝေဒံ နိသ္သိတံ ဝေဒလ္လံ။ ဒုဋ္ဌု နိသ္သိတံ ဒုဋ္ဌုလ္လံ။ ဝေဒန္တိ တုဋ္ဌိ။ ဣလ္လေ သင်္ခါရံ နိသ္သိတံ သင်္ခါရိလ္လံ။

၆၆. တသ္သ ဝိကာရာဝယဝေသု ဏ+ဏိက+ဏေယျ+မယာ

ပကတိယာ ဥတ္တရ+မဝတ္ထန္တရံ ဝိကာရော။ ဆဋ္ဌီယန္တာ နာမသ္မာ ဝိကာရေ+ဝယဝေ စ ဏာဒယော ဟောန္တိ ဗဟုလံ။ ဏ-အယသော ဝိကာရော အာယသံ ဗန္ဓနံ, သကာဂမော။ ဥဒုမ္ဗရသ္သ အဝယတေ ဝိကာရော တ ဩဒုမ္ဗရံ ဘသ္မံ ပဏ္ဏံ တ။ ကာပေါတံ မံသံ သတ္တိ တ။ ဏိက-ကပ္ပာသသ္သ ဝိကာရော ကပ္ပာသိကံ ဝတ္ထံ။ ဏေယျ-ဧဏိသ္သ ဝိကာရေ+ဝယတေ တ ဧဏေယျံ။ ကောသာနံ ဝိကာရော ကောသေယျံ ဝတ္ထံ။ မယ-တိဏာနံ ဝိကာရော တိဏမယံ, အရုမယံ, နဠမယံ, မတ္တိကာမယံ, သုဝဏ္ဏမယော ရထော, ရူပိယမယံ။ "အညသ္မိံ"တိ မယော, ဂုန္နံ ကရီသံ ဂောမယံ။

၆၇. ဇတုတော သ္သဏ တ

ဝိကာရာဝယဝေသု ဇတုတော သ္သဏ တ ဟောတိ။ ဧတ္ထ "ဝိကာရာဝယဝေသူ"တိ ဝတ္တန္တေသုပိ ဗဟုလာဓိကာရာ ဝိကာရေယေဝ ဟောတိ။ ဇတုနော ဝိကာရော ဇာတုသ္သံ ဇတုမယံ။

၁၂၃. လောပေတိ

ဗဟုလံ ပစ္စယလောပေါပိ။ "ဖလိတသ္သ ရုက္ခသ္သ ဖလ+မဝယတေ ဝိကာရော စ, ပလ္လဝိတသ္သေဝ ပလ္လဝံ"တိ ဝုတ္တတ္တာ ဖလာဒယော အဝယတ ဝိကာရာ စ ဟောန္တိ, တသ္မာ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဖလပုပ္ဖမူလေသု ဝိကာရာဝယဝေသု-ပိ ယာလသ္သ ဖလာနိ ပိယာလာနိ, မလ္လိကာယ ပုပ္ဖာနိ မလ္လိကာ, ဥသီရသ္သ မူလံ ဥသီရံ။ တံသဒ္ဒေန တ တဒဘိဓာနံ အဘေဒေါပစာရေန, တသ္မာ ပစ္စယလောပံ ဝိနာပိ သိဇ္ဈတိ။

၆၈. သမူဟေ ကဏ+ဏ+ဏိကာ

ဆဋ္ဌီယန္တာ သမူဟေ ကဏ+ဏ+ဏိကာ ဟောန္တိ။ ဂေါတ္တပစ္စယန္တာ ကဏ-ရာဇညာနံ သမူဟော ရာဇညကံ, မာနုသကံ။ ဥက္ခာဒီဟိ ဥက္ခာနံ သမူဟော ဩက္ခကံ, "သံယောဂေ က္ဝစိ"တိ ဩကာရော။ ဩဋ္ဌကံ။ ဥရဗ္ဘာနံ သမူဟော ဩရဗ္ဘကံ။ ရာဇကံ, ရာဇပုတ္တကံ, ဟတ္ထိကံ, ဓေနုကံ, မာယူရကံ, ကာပောတကံ, မာဟိသကံ။ ဏ-ကာကာနံ သမူဟော ကာကံ, ဘိက္ခံ။ ဏိက အစိတ္တာ-အပူပာနံ သမူဟော အာပူပိကံ, သံကုလိကံ။

၆၉. ဇနာဒီဟိ တာတိ

သမူဟတ္ထေ တာ။ ဇနာနံ သမူဟော ဇနတာ, ဂဇတာ, ဗန္ဓုတာ, ကမတာ, သဟာယတာ, နာဂရတာ။ တာန္တာ သဘာဝတော ဣတ္ထိလိင်္ဂာ။

မဒနီယန္တိ ကရဏေ+ဓိကရဏေ တ အနီယေန သိဒ္ဓံ။ ဓူမာယိတတ္တန္တိကတ္ထာ နာမဓာတုတော တ္တေန သိဒ္ဓံ, ဓူမော ဝိယ အာစရတီတိ ''ကတ္တုတာ+ယော''တိ အာယေ ''ဂမနတ္ထာကမ္မကာဓာရေ စာ''တိ ကတ္တပစ္စယေ ဦအာဂမေ စ ကတေ ဓူမာယိတဿ ဘာဝေတိ ဓူမာယိတတ္တံ။

၇၀. ဣယော ဟိတေတိ

ဟိတတ္ထေ ဣယော။ ဥပဟာအနာနံ ဟိတံ ဥပဟာအနိယံ။

၇၁. စက္ခွာဒိတော ဿောတိ

ဟိတတ္ထေ ဿော။ စက္ခုနော ဟိတံ စက္ခုဿံ, အာယုဿံ။

၇၂. ဏျော တတ္ထ သာဓု

သတ္တမျန္တာ တတ္ထ သာဓူတိ အသ္မိံ အတ္ထေ ဏျော ဟောတိ။ သာဓူတိ ကုသလော ယောဂ္ဂေ ဟိတော တ။ သဘာယံ ကုသလော သဗ္ဘော, အာကာရလောပေ။ ပရိသာယံ သာဓု ပာရိသဇ္ဇော, ''ကောသဇ္ဇာ''ဒိနာ ဓာဂမေ အကာရဝုဒ္ဓိ။ မေဓာယ ဟိတံ မေဇ္ဈံ ဃတံ။ ပာအနံ ဟိတံ ပဇ္ဇံ တေလံ။ ''အညသ္မိံ''တိ ဏျော, ရထံ ဝဟတီတိ ရစ္ဆာ။

၇၃. ကမ္မာ နိယ+ညာတိ

ကမ္မသဒ္ဒါ သာဓွတ္ထေ နိယ+ညာ ဟောန္တိ။ ကမ္မေ သာဓု ကမ္မနိယံ ကမ္မညံ။

၇၄. ကထာဒိတ္ဝိ+ကောတိ

ဣကော။ ကထာယံ ကုသလော ကထိကော။ ဓမ္မကထိကော, သင်္ဂါမိကော, ပဝါသိကော, ဥပဝါသိကော။

၇၅. ပထာဒီဟိ ဏေယျောတိ

ဏေယျော။ ပထေ ဟိတံ ပါထေယျံ, သပတိသ္မိံ ဟိတံ သာပတေယျံ ဓနံ။ ပဒီပေယျံ တေလံ။

၇၆. ဒက္ခိဏာယာ+ရဟေတိ

အရဟတ္ထေ ဏေယျော။ ဒက္ခိဏံ အရဟတီတိ ဒက္ခိဏေယျော။

၇၇. ရာယော တုမန္တာတိ

အရဟတ္ထေ တုမန္တာ ရာယော တ။ ဃာတေတုံ အရဟတီတိ ဃာတေတာယံ, ''ရာနုဗန္ဓေ+န္တသရာဒိဿာ''တိ ဦလောပေ။ ဇာပေတာယံ, ပဗ္ဗာဇေတာယံ။ တတိ ကိံ, ဃာတေတုံ။ (သံကိဏ္ဏတဒ္ဓိတံ)။

၇၈. တ+မေတ္ထ+ဿ+တ္ထီတိ မန္တု

ပဌမန္တာ တ္ထေ အဿ အတ္ထီတိ ဧတေသွ+တ္ထေသု မန္တု ဟောတိ။ ကတေ တ္ထေ ဒေသေ အဿ တ ပုရိသဿ သန္တီတိ ဂောမာ, ဂေမန္တော ဣစ္စာဒိ ဂုဏာဝန္တုသမံ။

အတ္ထီတိ ဝတ္တမာနကာလေဟာအနတော ဘူတာဟိ ဘဝိဿန္တိဟိ တ ကေဟိ န ကေမာ။ ကထံ ကေမာ အာသိ, ကေမာ ဘဝိဿတီတိ။ တအာပိ ဝတ္တမာနာဟိယေဝ ကေဟိ ကေမာ, အာသိ ဘဝိဿတီတိ ပဒန္တရာ ကာလန္တရံ။ ဣ တိသဒ္ဒတော ဝိသယနိယမော။ ဝုတ္တဉ္စဟိ –

ပဟူတေ စ ပသံသာယံ၊ နိန္ဒာယဉ္စ+တိသာယနေ။
နိစ္စယောဂေ စ သံသဂ္ဂေ၊ ဟောန္တိ+မေ မန္တုအာဒယောတိ။

၁၃၄. အာယုဿာ+ယသ မန္တုမ္ဟိ

မန္တုမ္ဟိ အာယုဿ အာယသာဒေသော ဟောတိ။ အာယု အဿ အတ္ထီတိ အာယသ္မာ။ ကေ အဿောတိ ဇာတိသဒ္ဒါနံ ဒဗ္ဗာဘိဓာန- သာမတ္ထိယာ မန္တွာဒယော န ဟောန္တိ, တထာ ဂုဏသဒ္ဒါနံ သေတော ပဋောတိ။ ယေသံ တု ဂုဏသဒ္ဒါနံ ဒဗ္ဗာဘိဓာနသာမတ္ထိယံ နတ္ထိ, တေဟိ ဟောန္တေဝ, ဗုဒ္ဓိ အဿ အတ္ထီတိ ဗုဒ္ဓိမာ။ ''ဝန္တွ+ဝဏ္ဏာ''တိ ဝန္တုမ္ဟိ ရူပတ ရသတ ဂန္ဓတ သဒ္ဒတ။ ''ဒဏ္ဍာဒိတ္ဝိ+ကဤ တ''တိ ဣက+ဤ, ရသီ ရသိကော, ရူပီ ရူပိကော, ဂန္ဓီ ဂန္ဓိကောတိ။

၇၉. ဝန္တ္ဝ+ဝဏ္ဏာတိ

ဝန္တု။ ပသတ္ထံ သီလ+မဿ အတ္ထီတိ သီလတ။ ပဟုတာ ပသတ္ထာ တ ပညာ အဿ အတ္ထီတိ ပညတ။

၈၀. ဒဏ္ဍာဒိတ္ဝိ+က+ဤ တတိ

ဣက+ဤ ဟောန္တိ တ မန္တွတ္ထေ။ ဗဟုလံဝိဓာနာ ကုတောစိသဒ္ဒတော ဒွေဝ ဟောန္တိ, ကုတော စေ+ကမေကံဝ။ နိစ္စယုတ္တော ဒဏ္ဍော အဿ အတ္ထီတိ ဒဏ္ဍိကော ဒဏ္ဍီ။ ဂန္ဓိကော ဂန္ဓီ။ တတေ္ဝဝ, ဒဏ္ဍတ။

''ဥတ္တမိဏေဝ ဓနာ ဣကော''တိ ဂဏသုတ္တေန ဣကော ဓနိကော။ အညော ဓနီ ဓနတ။

''အသန္နိဟိတေ အတ္ထာ'' အသန္နိဟိတော အတ္ထော အဿ အတ္ထီတိ အတ္ထိကော အတ္ထီ။ သန္နိဟိတေ အတ္ထတ။ ''တဒန္တာ စ'' ပုညတ္ထော အဿ အတ္ထီတိ ပုညတ္ထိကော ပုညတ္ထီ။

''ဝဏ္ဏန္တာ ဤယေဝ''။ ဗ္ရဟ္မဝဏ္ဏံ အဿ အတ္ထီတိ ဗ္ရဟ္မဝဏ္ဏီ, ဒေဝဝဏ္ဏီ။

''ဟတ္ထဒန္တေဟိ ဇာတိယံ''။ ဟတ္ထ+မဿ အတ္ထီတိ ဟတ္ထီ, ဒန္တီ။ အညတ္ရ ဟတ္ထတ ဒန္တတ။

''ဝဏ္ဏတော ဗ္ရဟ္မစာရိမှိ''။ ဝဏ္ဏော အဿ အတ္ထီတိ ဝဏ္ဏိကော ဗ္ရဟ္မစာရီ။

''ပေါက္ခရာဒိတော ဒေသေ''။ ပေါက္ခရံ ဇလံ ပဒုမံ တ အဿ အတ္ထီတိ ပေါက္ခရိ, ''ယုဝဏ္ဏေဟိ နီ''တိ နီမှိ ''ဃရဏျာဒယော''တိ ဤဿ အတ္တံ, နဿ ဏော စ, ပေါက္ခရဏီ, ဥပ္ပလိနီ, ကုမုဒိနီ, ဘိသိနီ, မုလာလိနီ, သာလုကိနီ။

''ကွစာ+ဒေသေပိ''။ ပဒုမ+မဿ အတ္ထီတိ ပဒုမီ ပဒုမိနီ ပဒုမိနီပဏ္ဏံ။ ဒေသတော+ညတ္ရ ပေါက္ခရတ ဟတ္ထီ။

''နာတယိ+ကော'' နာဝိကော။ သိခီ, ဗာလီ, သီလီ, ဗလီ။

''သုခဒုက္ခာ ဤ''။ သုခီ ဒုက္ခီ။ ''ဗလာ ဗာဟူရုပုဗ္ဗာ စ''။ ဗာဟုဗလီ, ဦရုဗလီ။

၈၁. တပာဒီဟိ ဿီတိ

သ္သိ။ တပေ အသ္သ အတ္ထီတိ တပသ္သီ, ယသသ္သီ, တေဇသ္သီ, မနသ္သီ, ပယသ္သီ။ တတော္ဝဝ, ယသတ။

၈၂. မုခါဒိတော ရောတိ

ရော။ နိန္ဒိတံ မုခ+မသ္သ အတ္ထီတိ မုခရော။ သုသိ=ဆိဒ္ဒံ အသ္သ အတ္ထီတိ သုသိရော။ ဦသော=ခါရမတ္တိကာ အသ္မိံ အတ္ထီတိ ဦသရော ။ မဓုရော ဂုဠော, မဓုရာ သက္ခရာ, မဓုရံ ခီရံ။ ခံ=ဂီတယ ဝိဝရံ အသ္သ အတ္ထီတိ ခရော ဂဒ္ရဘော။ ကုဉ္ဇော=ဟနု အသ္သ အတ္ထီတိ ကုဉ္ဇရော။ နဂရော။

“ဒန္တဿ စ ဥန္နတဒန္တေ”တိ ဂဏသုတ္တေန ဒန္တဿ ဥ စ, ဥန္နတံ ဒန္တ+မသ္သ အတ္ထီတိ ဒန္တုရော။

၈၃. တုဏ္ဍ္ယာဒီဟိ ဘောတိ

ဘော တ။ တုဏ္ဍိ အသ္သ အတ္ထီတိ တုဏ္ဍိဘော, သာလိဘော, တလိဘော။

၈၄. သဒ္ဓါဒိတ္ဝ

ဏ္ဏတိ တ အ ဟောတိ။ အတိသယာ သဒ္ဓါ အသ္သ အတ္ထီတိ သဒ္ဓေါ, ပညော, ပညတ, သဒ္ဓါ ကညာ, သဒ္ဓံ ကုလံ။

၈၅. ဏော တပာတိ

ဏော, တာပသော, သကာဂမော။ တာပသီ။

၈၆. အာလ္ဝ+ဘိဇ္ဈာဒီဟိတိ

အာလု တ။ အဘိဇ္ဈာ အသ္သ အတ္ထီတိ အဘိဇ္ဈာလု, သီတာလု, ဓဇာလု, ဒယာလု, ဒယာတ။ အဘိဇ္ဈာလု ဧဝ အဘိဇ္ဈာလုကော။

၈၇. ပိစ္ဆာဒိတ္ဝိ+လောတိ

ဏ္ဏလော တ။ ပိစ္ဆ+မသ္သ အတ္ထီတိ ပိစ္ဆိလော, ပိစ္ဆတ။ ဖေဏိလော, ဇဋိလော, တုဏ္ဍိလော။ နိန္ဒိတာ တစာ အသ္သ အတ္ထီတိ တစာလောတိ ပရသ္သရလောပေ။

၈၈. သီလာဒိတော ဝေတိ

ဝေ ဟောတိ တ။ သီလဝေ, သီလတ။ ကေသဝေ, ကေသတ။

“အဏ္ဏာ နိစ္စံ” အဏ္ဏဝေ။ “ဂဏ္ဍီရာဇီဟိ သညာယံ” ဂဏ္ဍီ=မေဏ္ဍသိင်္ဂံ အသ္သ အတ္ထီတိ ဂဏ္ဍီဝံ ဓနု, ရာဇီဝံ ပင်္ကဇံ။

၈၉. မာယာ မေဓာဟိ ဝီတိ

ဝီ။ မာယာဝီ, မေဓာဝီ ပုမာ။ နိမ္ဟိ မေဓာဝိနီ။ မေဓာဝီ ကုလံ, “ကေဝစနယောသ္ဝ+ယောနံ”တိ သိမ္ဟိ ရသ္သော။ ဧံ မာယာဝီ။

၉၀. သိ+သ္သရေ အာမျု+တမိ

ဣသ္သရေ+ဘိဓေယျေ သသဒ္ဒာ အာမီ+ဥတမီ ဟောန္တိ မန္တဝ္တေ။ သံ=အာယတ္တံ အဿ အတ္ထိတိ သာမီ သုတမီ။ သုတမိနီ ကညာ။

၉၁. လက္ခ္ယာ ဏော အ စ

လက္ခီသဒ္ဒာ ဏော ဟောတိ မန္တဝ္တေ အ စ+န္တဿ။ လက္ခီ အဿ အတ္ထီတိ လက္ခဏော။

၉၂. အင်္ဂါ နော ကလျာဏေတိ

အင်္ဂသ္မာ နော ဟောတိ။ ကလျာဏာနိ သောဘဏာနိ အင်္ဂါနိ အဿာ အတ္ထိတိ အင်္ဂနာ။

၉၃. သော လောမာတိ

လောမာ သော, ပဟူတာ လောမာ အဿ အတ္ထီတိ လောမသော, လောမသာ ကညာ။

၉၄. ဣမိ+ယာတိ

ဣမ+ဣယာ ဟောန္တိ, ပုတ္တော အဿ အတ္ထိတိ ပုတ္တိမော, ကိတ္တိမော, ပုတ္တိယော, ကပ္ပိယော, ဇဋ္ဋိယော, ဟာနဘာဂိယော, သေနိယော။ (အတ္ထုတ္တတဒ္ဓိတံ)။

၉၅. တော ပဉ္စမျာ

ပဉ္စမျန္တာ ဗဟုလံ တော ဟောတိ တ။ တောအာဒိပစ္စယန္တာ နိပ္ဖန္နနိပာတာ, တေဟိ ပရာသံ ဝိဘတ္တီနံ ''အ သံချေဟိ သဗ္ဗာသံ''တိ လောပေဝ။ ကမတော အာဂစ္ဆတီတိ ကမသ္မာ အာဂစ္ဆတိ, စောရတော ဘာယတီတိ စောရေ ဟိ ဘာယတိ, သတ္ထတော ပရိဟီနော သတ္ထာ ပရိဟီနော။ ဧဝံ ပုရိသတော, ရာဇတော, အဂ္ဂိတော, ဟတ္ထိတော, ဟေ တုတော, ယုတ္တိတော, ဣတ္ထိတော, ဘိက္ခုနိတော, ယာဂုတော, ဇမ္ဗုတော, စိတ္တတော, အာယုတော။ သဗ္ဗာဒိတော-သဗ္ဗ တော, ယတော, တတော ဣစ္စာဒိ။

၉၆. ဣတော+တေ+တ္တော ကုတော

တောမှိ ဣမသ္သ ဋိ နိပစ္စတေ တေသ္သ ဋ+ဋ္ဌ ကိံ သဒ္ဒဿ ကုတ္တဉ္စ။ ဣတော ဣမသ္မာ, အတော တေ တော တေသ္မာ, ကုတော ကသ္မာ။

၉၇. အဘျာဒီဟိတိ

တော။ အဘိတော, ပရိတော, ပစ္ဆတော, ဟေဋ္ဌတော။

၉၈. အာဒျာဒီဟိတိ

သတ္တမျန္တေဟိ   တော ဟောတိ။ အာဒေ အာဒိတော, မဇ္ဈတော, အန္တတော, ပိဋ္ဌိတော, ပဿတော, မုခ တော။ ပဌမန္တာ ယတော+ဒကံ တ+အာဒိတ္တံ, ယံ ဥဒကံ, တဒေတ+ဒိတ္တန္တိ အတ္ထော။

၉၉. သဗ္ဗာဒိတော သတ္တမျာ တ္ရ+တ္ထာ

သဗ္ဗာဒီဟိ သတ္တမျန္တေဟိ တ္ရ+တ္ထာ တ ဟောန္တိ။ သဗ္ဗတ္ရ သဗ္ဗတ္ထ သဗ္ဗသ္မိံ, ယတ္ရ ယတ္ထ, တ တ္ရ တတ္ထ ဣစ္စာဒိ။ ဗဟုလာဓိကာရာ န တုမှာအမှေဟိ။

၁၀၀. ကတ္တေ+တ္ထ+ကုတ္ရာ+တ္ရ က္ခေ၀+ဟိ+ဓ

ဧတေဟိ "သဗ္ဗာဒိတော"တိအာဒိနာ တ္ရ+တ္ထာ။ သေသာဒေသာ စ ပစ္စယာ စ က္လမိနာဝ နိပစ္စန္တေ။ က္လမိနာ ကိသ္သ က+ကု စ, တေသ္သ ဧ္ဓ+ဗ္ဗာ စ, ဝပစ္စယေ ကိသ္သ က္လလောပေ စ, ဟ+ဓပစ္စယေသု က္လမသ္သ ဋ္ဌိ စ နိပစ္စတေ။ ကသ္မိံ ကတ္ထ ကုတ္ရ က္ခ၀, တေသ္မိံ ဧတ္ထ အတ္ရ, က္လမသ္မိံ က္လဟ က္လဓ။

၁၀၁. ဓိ သဗ္ဗာ တတိ

သဗ္ဗသ္မာ ဓိ တ။ သဗ္ဗသ္မိံ သဗ္ဗဓိ သဗ္ဗတ္ရ။

၁၀၂. ယာ ဟိန္တိ

ယသဒ္ဒာ ဟိံ, ယသ္မိံ ယဟိံ ယတ္ရ။

၁၀၃. တာ ဟဉ္စတိ

တသဒ္ဒာ ဟံ ဟောတိ ဟိဉ္စ။ တဟံ တဟိံ တတ္ရ။

၁၀၄. ကုဟိံ ကဟန္တိ

ဟိံ ဟံ နိပစ္စန္တေ ကိသ္သ ကု+ကာ စ။ ကုဟိံ ကဟံ။ ကုဟိဉ္စနံတိ နိပာတန္တရံ။

၁၀၅. သဗ္ဗေ+က+ည+ယ+တေဟိ ကာလေ အ

ဧတေဟိ ကာလေ အ ဟောတိ တ။ သဗ္ဗသ္မိံ ကာလေ သဗ္ဗအာ, ဧကအာ, အညအာ, ယအာ, တအာ။

၁၀၆. ကအာ ကုအာ သအာ+ဓုနေ+အနိ

ဧတေ သဒ္ဒာ နိပစ္စန္တေ။ ကသ္မိံကာလေ ကအာ ကုအာ, သဗ္ဗသ္မိံ ကာလေ သအာ, က္လမသ္မိံ ကာလေ အဓုနာ က္လအနိ။

၁၀၇. အဇ္ဇ သဇ္ဇု၀+ပရဇ္ဇေ၀+တရဟိ ကရဟာ

ပကတိ ပစ္စယော အာဒေသော ကာလဝိသေသောတိ သဗ္ဗ+မေတံ နိပာတနာ လဗ္ဘတိ။ က္လမသ္သ ဧ္ဓာ ဇ္ဇော စာ+ဟနိ နိပစ္စန္တေ, အသ္မိံ အဟနိ အဇ္ဇ။ သမာနသ္သ သ-ဘာဝတေ ဇ္ဇု စာ+ဟနိ။ သမာနေ အဟနိ သဇ္ဇု။ အပရသ္မာ ဇ္ဇု, အပရသ္မိံ အဟနိ အပရဇ္ဇု။ က္လမသ္သ ဧတော, ကာလေ ရဟိ စ, က္လမသ္မိံကာလေ ဧတရဟိ။ ကိံ သဒ္ဒသ္သ ကော, ရဟ စာ+နဇ္ဇတနေ။ ကသ္မိံ ကာလေ ကရဟာ။

၁၀၈. သဗ္ဗာဒီဟိ ပကာရေ ထာ

သာမညသ္သ ဘေဒကော ဝိသေသော ပကာရော, တသ္မိံ ထာပစ္စယော ဟောတိ။ သဗ္ဗေန ပကာရေန သဗ္ဗထာ, ယထာ, တထာ။

၁၀၉. ကထ+မိတ္ထံ

ကိံ+မိမေဟိ ထံပစ္စယော, က+က္လတ္တံ တေသံ ယထာက္ကမံ။ ကေန ပကာရေန ကထံ, က္လမိနာ ပကာရေန က္လတ္ထံ။

၁၁၀. ဓာ သင်္ချာဟိတိ

ပကာရေ ဓာ ဟောတိ။ ဒွိဟိ ပကာရေဟိ ဒွေဝ တ ပကာရေ ကရောတိ ဒွိဓာ ကရောတိ, ဗဟုဓာ ကရောတိ, ဧကံ ရာသိံ ပဉ္စပ္ပကာရံ ကရောတိ ပဉ္စဓာ ကရောတိ။ ပဉ္စပ္ပကာရ+မေကပ္ပကာရံ ကရောတိ ဧကဓာ ကရောတိ။

၁၁၁. ဝေ+ကာ+ဇ္ဈန္တိ

ဧကသ္မာ ပကာရေ ဇ္ဈံ တ ဟောတိ။ ဧကေန ပကာရေန ဧကံ တ ပကာရံ ကရောတိ ဧကဇ္ဈံ ကရောတိ, ဧကဓာ ကရောတိ တ။

၁၁၂. ဒွိတီဟေ+ဓာတိ

ဓော တ။ ဒွိဟိ ပကာရေဟိ ဒွေဝ တ ပကာရေ ကရောတိ ဒွေဓာ, တေဓာ။ ဒွိဓာ တိဓာ။

၁၁၃. တဗ္ဗတိ ဇာတိယော

ပကာရဝတိ တံသာမညတစကာ သဒ္ဒါ ဇာတိယော ဟောတိ။ ပဋုဇာတိယော, မုဒုဇာတိယော။

၁၁၄. တရသင်္ချာယ က္ခတ္တုံ

တရသမ္ဗန္ဓိနိယာ သံချာယ က္ခတ္တုံ ဟောတိ။ ဒွေဝ တရေ ဘုဉ္ဇတိ ဒွိက္ခတ္တုံ ဒိဝသဿ ဘုဉ္ဇတိ။ တရဂ္ဂဟဏံ ကိံ, ပဉ္စ ဘုဉ္ဇတိ။ သင်္ချာယာတိ ကိံ, ပဟူတေ တရေ ဘုဉ္ဇတိ။

၁၁၅. ကတိမှာတိ

က္ခတ္တုံ   ဟောတိ။ ကတိ တရေ ဘုဉ္ဇတိ ကတိက္ခတ္တုံ ဘုဉ္ဇတိ။

၁၁၆. ဗဟုမှာ ဓာ စ ပစ္စာသတ္တိယံ

တရသမ္ဗန္ဓိနိယာ ဗဟုသံချာယ ဓာ ဟောတိ က္ခတ္တုဉ္စ, တရာနံ စေ ပစ္စာသတ္တိ ဟောတိ။ ဗဟုတရေ ဘုဉ္ဇတိ ဗဟုဓာ ဒိဝသဿ ဘုဉ္ဇတိ, ဗဟုက္ခတ္တုံ တ။ ပစ္စာသတ္တိယံတိ ကိံ, ဗဟုက္ခတ္တုံ မာသဿ ဘုဉ္ဇတိ။

၁၁၇. သ ကိံ တတိ

ကိံပစ္စယော ဧကဿ သာဒေသော စ နိပစ္စတေ။ ဧကံ တရံ ဘုဉ္ဇတိ သကိံ ဘုဉ္ဇတိ, ဧကက္ခတ္တုံ တ။

၁၁၈. သော ဝိစ္ဆာ+ပကာရေသု

ဝိစ္ဆာယံ ပကာရေ စ သော ဟောတိ။ ခဏ္ဍံ ခဏ္ဍံ ကရောတိ ခဏ္ဍသော ကရောတိ။ ပုထုပ္ပကာရေန ပုထုသော။ သဗ္ဗေန ပကာရေန သဗ္ဗသော။

၁၁၉. အဘူတတဗ္ဘာဝေ ကရာ+သ+ဘူယောဂေ ဝိကာရာ စီ

အဝတ္ထာဝတော+ဝတ္ထန္တရေနာ+ဘူတဿ တာယာ+ဝတ္ထာယ ဘာဝေ ကရာ+သ+ဘူဟိ သမ္ဗန္ဓေ သတိ ဝိကာရတစကာစီ ဟောတိ။ အဓဝလံ ဓဝလံ ကရောတိ ဓဝလီ ကရောတိ။ အဓဝလော ဓဝလော သိယာ ဓဝလီ သိယာ။ အဓဝလော ဓဝလော ဘဝတိ ဓဝလီ ဘဝတိ။ အဘူတတဗ္ဘာဝေတိ ကိံ, ဃဋံ ကရောတိ, ဒဓိ အတ္ထိ, ဃဋော ဘဝတိ ။ ကရာသဘူယောဂေတိ ကိံ, အဓဝလော ဓဝလော ဇာယတေ။ ဝိကာရာတိ ကိံ, ပကတိယာ မာ ဟောတု, သုဝဏ္ဏံ ကုဏ္ဍလီ ကရောတိ။ (နိဟတတဒ္ဓိတံ)။

၁၂၀. ဒိသ္သန္တ+ညေပိ ပစ္စယာတိ

ဝုတ္တတော+ညေပိ ပစ္စယာ ဒိသ္သန္တိ။ ဝိဝိဓာ မာတရော ဝိမာတရောတိ ဝိသေသနသမာသော, တာသံ ပုတ္တာ ဝေမာတိကာတိ ရိကဏပစ္စယေ ရာနုဗန္ဓတ္တာ ဥလောပေ ဝုဒ္ဓိမှိ ကတေ ဝေမာတိကာ။ ပထံ ဂစ္ဆန္တီတိ ပထာဝိနော, အာဝီ။ ဣသ္သာ အသ္သ အတ္ထီတိ ဣသ္သုကီ, ဥကီ။ ဓုရံ ဝဟန္တီတိ ဓောရယှဟာ, ယှဟဏ။

သာမညဉ္စ ဝိသေသော စ၊ ဘာဝဓော စ နိဟတဓော။
ဣတိ ဝိညူဟိ ဝိညေယျော၊ တဒ္ဓိတော တု စတုဗ္ဗိဓော။

ဣတိ ပယောဂသိဒ္ဓိယံ ဏာဒိကဏ္ဍော ပဉ္စမော။

၆. တျာဒိကဏ္ဍ

အထ တျာဒယော ကြိယာတစီဟိ ဓာတူဟိ ဝုစ္စန္တေ။

ကြိယံ အာစိက္ခတီတိ အာချာတန္တိ ကြိယာပဒဿ ပုဗ္ဗာစရိယသညာ။ ကာလ+ကာရက+ပုရိသပရိဒီပကံ ကြိယာလက္ခဏံ တျာဒျန္တံ အလိင်္ဂဉ္စ, ဝုတ္တမ္ပိ စေ+တံ –

ယံ တိကာလံ တိပုရိသံ၊ ကြိယာတစီ တိကာရကံ။
အတိလိင်္ဂံ ဒွိဝစနံ၊ တ+အာချာတန္တိ ဝုစ္စတိ။

၁၄. ကြိယတ္ထာ ဗဟုလံ –တိ

စ သဗ္ဗတ္ထ ဝတ္တတေ။ ကြိယာ အတ္ထော ဧတဿာတိ ကြိယတ္ထော ဓာတု, သော စ ဒုဝိဓော သကမ္မကာ+ကမ္မကဝသေန။ တတ္ထ ယဿိံ ကြိယတ္ထေ ကတ္တုတစိမှာ ကမ္မံ ဂဝေသီယတေ, သော သကမ္မကော။ ဣတရော အကမ္မကော။

တတ္ထ သကမ္မကာ ကမ္မာပေက္ခံ ကြိယံ ဝဒန္တိ, ယထာ ကဋံ ကရောတိ, ကမံ ဂစ္ဆတိ, ဩဒနံ ပစတိ။ အကမ္မကာ ကမ္မနိရပေက္ခံ ကြိယံ ဝဒန္တိ, ယထာ အစ္ဆတိ သေတိ တိဋ္ဌတိ။ ကြိယာတိ စ ဂမနပစနာဒိကော အသတ္တသမ္မတော ကတ္တရိ ကမ္မေ တ ပတိဋ္ဌိတော ကာရကသမူဟသာဓိယော ပဒတ္ထော ဝုစ္စတိ။ အပိ စ –

ကရဏံ ဘဝနံ စာပိ၊ ကရ+ဘူဟိ ကထီယတေ။
တတော ကြိယာဒိတစတ္တံ၊ ဟကာဒီနံ ကထံ ဘဝေ။

ကရ+ဘူဓာတူဟိ ကရဏဉ္စ ဘဝနဉ္စ ဝုစ္စတိ, ဟက+ဂမနာဒီဟိ ဧတေသံ ကြိယာဘဝနာနံ တစ္စတ္တံ ကထံ ဘဝတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ပုနပိ –

ဟကာဒီနဉှိ တစ္စတ္တံ၊ ကရဘူသု န ယုဇ္ဇတိ။
တံ ဗဟုတရတစ္စတ္တံ၊ ဟကာဒီသု န ယုဇ္ဇတိ။

တံ နာမ –

ကာရိယရူပ ဟိ ဓာတွဝတ္ထာ၊ သတ္တာယုတ္တာ စ တေ+ခိလာ။
တတော ကြိယာ စ ဘာဝေ စ၊ သာမညံ တေသု ဂမျတေ။

၁. ဝတ္တမာနေတိ အန္တိ သိ ထ မိ မ တေ အန္တေ သေ ဝှေ ဧ မှေ။

ဝတ္တမာနေ အာရဒ္ဓာပရိသမတ္တေ အတ္ထေ ဝတ္တမာနတော ကြိယတ္ထာ တျာဒယော ဟောန္တိ။ ကြိယာဓိကာရတ္တာ “ကြိယတ္ထာ”တိ ဝုတ္တံ။ ဧတေသ+မနိယမေ –

၁၄. ပုဗ္ဗပရစ္ဆက္ကာန+မေကာနေကေသု တုမှာ+မှ+သေသေသု ဒွေ ဒွေ မဇ္ဈိမု+တ္တမ+ပဌမာ

ဧကာနေကေသု တုမှအမှသဒ္ဒဝစနီယေသု တဒညသဒ္ဒဝစနီယေသု စ ကာရကေသု ပုဗ္ဗစ္ဆက္ကာနံ ပရစ္ဆက္ကာနဉ္စ မဇ္ဈိမု+တ္တမ+ပဌမာ ဒွေ ဒွေ ဟောန္တိ ယထာက္ကမံ။ တတ္ထတိ အန္တီတိ ပဌမပုရိသော, အာဒော နိဒ္ဒိဋ္ဌတ္တာ။ သိ ထ ဣတိ မဇ္ဈိမပုရိသော, မဇ္ဈေ နိဒ္ဒိဋ္ဌတ္တာ။ မိ မ ဣတိ ဥတ္တမပုရိသော။ ဥတ္တမသဒ္ဒော+ယံ သဘာဝတော

တိပဘုတီန+မန္တ+မာဟ။ ပရစ္ဆက္ကေပိ တေ အန္တေတိအာဒိနာ ဧဝံ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ဧဝံ သေသေသု ဘဝိဿတိအာဒီသု သတ္တသု ပစ္စယဝိဓာနသုတ္တေသုပိ ယောဇေတဗ္ဗံ။

က္ကအနိ ဘူတဒီန+မဇ္ဈဂဏာနံ ဘူတဒိဂဏေသု ဘူ=သတ္တာယ+မိတိ ပဌမဓာတုတော ပရာ တ္ယာဒယော ယောဇိယန္တေ။ တတ္ထ “ကေမှဟိ ဝတ္တဗ္ဗေ ကေဝစနံ”တိ တ္ယာဒီသု ပရဘူတေသု ကတ္တု+ကမ္မ+ဘာဝေသုယေဝ က္ယဝိကရဏလဝိကရဏာ ဟောန္တီတိ “က္ယော ဘာဝကမ္မေသွဝ+ပရောက္ခေသု မာန+န္တ+တ္ယာဒီသု” “ကတ္တရိ လော” က္က စ္စာဒိနာ တေသံ ဝိကရဏာနံ ဝိဓာနာ တ္ယာဒယော ကတ္တု+ကမ္မ+ဘာဝေသွေဝ ဝိညာယန္တီတိ ကတ္တရိ တိမှဟိလော။ ကေ တေ ဝိကရဏာ –

ပုဗ္ဗာပရဘာဂဋ္ဌာနာ၊ ဘိန္နဓာတုဝိဘတ္တိယော။
နိဿာယ ပစ္စယာ ဟောန္တိ၊ ဧတေ ဝိကရဏာ သိယုံ။

၅,၈၂. ယုဝဏ္ဏာန+မေ, ဩ ပစ္စယေ

က္ကဝဏ္ဏု+ဝဏ္ဏန္တာနံ ကို့ယတ္တာနံ ဧ+ဩ ဟောန္တိ ယထာက္ကမံ ပစ္စယေတိ ဉီဿော+ကာရော။

၅,၈၉. ဩဩန+မယ+တ သရေ

သရေ ပရေ ဩဩန+မယတ ဟောန္တိ ယထာက္ကမံတိ ဩဿ အတဒေသော။ သော ပုရိသော သာဓု ဘဝတိ, သာ က္က တ္ထီ သာဓု ဘဝတိ, စိတ္တံ သာဓု ဘဝတိ။

ဥတ္တတ္တာ ကတ္တု အာဉ္ဈာတော၊ တတိယာ န စ ကတ္တရိ။
ပဌမာဝိဘတ္တိ ဟောတေဝ၊ အတ္ထမတ္တံ အပေက္ခိယ။

သတိပိ ကို့ယာယေကတ္တေ ကတ္တူနံ ဗဟုတ္တာ “ဗဟုမှဟိ ဝတ္တဗ္ဗေ ဗဟုဝစနံ”တိ အန္တိ။

၁၆၁. က္ဝစိ ဝိကရဏာနန္တိ

ဝိကရဏာနံ က္ဝစိ လောပေါ ဟောတီတိ လဝိကရဏဿ လောပေါ, သေသံ ပုရိမသဒိသံ။ တေ ပုရိသာ ဘဝန္တိ။ မဇ္ဈိမပုရိ- သေကဝစနံ သိ, တွံ ဘဝသိ။ ဗဟုဝစနံ ထပစ္စယော, တုမှေ ဘဝထ။ ဥတ္တမပုရိသေကဝစနံ မိပစ္စယော။

၅၇. ဟိမိမေသွဝ+ဿ

အကာရဿ ဒီဃော ဟောတိ ဟိမိမေသု။ အဟံ ဘဝာမိ။ ဗဟုဝစနံ မပစ္စယော, မယံ ဘဝာမ။ ဧဝံ ပရစ္ဆေက္ကေပိ- ဘဝတေ, ဘဝန္တေ။ ဘဝသေ, ဘဝဝှေ။ ဘဝေ, ဘဝမှေ။ ကေစိ ဒီဃံ ကတွာ ပဌန္တိ, “ဗ္ယဥ္ဇနေ ဒီဃရဿာ”တိ ဒီဃော, ဘဝာမှေ။

တ္တေ စ –

လဇ္ဇာ သတ္တာ ဌိတိ ဇာဂရဏံ၊
ဝုဒ္ဓိ က္ခယ ဇီဝိတ မရဏံ။
ကီဠာ ရုစိ ရောစတေ က္ကတ္တော့ဝံ၊
ဝုတ္တာ အကမ္မကဓာတု သဗ္ဗေ။

–တိ ဝုတ္တတ္တာ ကမ္မံ ဒုတိယာ န။

ပစ=ပာကေ, အကာရော ဥစ္စာရဏတ္တော, ဧဝ+မုပရိပိ။ ပစ ဣတိ ဌိတေ လဝိကရဏံ, ဝိကရဏလောပာဒိ ပုရိမသမံ။ သော ဩဒနံ ပစတိ, တေ ပစန္တိ။ တွံ ပစသိ, တုမှေပ ပစထ။ အဟံ ပစာမိ, မယံ ပစာမ။ ပရစ္ဆက္ကေ-ပစတေ, ပစန္တေ။ ပစသေ, ပစဝှေ။ ပစေ, ပစာမှေ။

၁,၂၂. ဝိပ္ပဋိသေဓေ

ဝိပ္ပဋိသေဓေနံ=အညမညပဋိသေဓေနံ ဝိပ္ပဋိသေဓော။ ပဌမမဇ္ဈိမပုရိသာနံ ဒွိန္နံ ဧကတ္ထ ပသင်္ဂေ မဇ္ဈိမပုရိသဗဟုဝစနံ ထပစ္စယော။ သော စ ပစတိ, တွဉ္စ ပစသိ, တုမှေပ ပစထ။ တုလျဗလဝိရောဓိနော ဟိ ဝိပ္ပဋိသေဓာ ပဌမမဇ္ဈိမ ဥတ္တမပုရိသာနံ တိဏ္ဏံ ဧကတ္ထ ပသင်္ဂေ ဥတ္တမပုရိသဗဟုဝစနံ ဟောတိ, သော စ ပစတိ, တွဉ္စ ပစသိ, အဟဉ္စ ပစာမိ မယံ ပစာမာတိ ဘဝတိ။

အမ+ဂမ=ဂမနေ –

၅,၁၇၃. ဂမ ယမိ+သာ+သ ဒိသာနံ တ စ္ဆင

ဧတေသံ ဓာတူနံ စ္ဆင တ ဟောတိ န္တ+မာန+တ္ယာဒီသု။ သော ကမံ ဂစ္ဆတိ။ အန္တိ –

၇၄. ဂရုပုဗ္ဗာ ရဿာ ရေ+န္တေန္တီနံ

ဂရုပုဗ္ဗသ္မာ ရဿာ န္တေ+န္တီနံ ရေ တ ဟောတိ။

> အက္ခရနိယမော ဆန္ဒေ၊
> ဂရုလဟုနိယမော ဘဝေ ဝုတ္တိ။
> ဒီဃော သံယောကဒိပုဗ္ဗော၊
> ရဿော ဂရု လဟု တု ရဿော။

ဂစ္ဆရေ ဂစ္ဆန္တိ။ တွံ ဂစ္ဆသိ, တုမှေပ ဂစ္ဆထ။ အဟံ ဂစ္ဆာမိ, မယံ ဂစ္ဆာမ။ စ္ဆာဒေသာဘာဝပက္ခေ "ဦ လဿော"တိ ကောရေ ဂမေတိ။ ပရလောပေ ဂမေန္တိ။ ဂမေသိ, ဂမေထ။ ဂမေမိ, ဂမေမ။ ပရစ္ဆက္ကေပိ သော ဂစ္ဆတေ, ဂစ္ဆရေ ဂစ္ဆန္တေ။ ဂစ္ဆသေ, ဂစ္ဆဝှေ။ ဂစ္ဆေ, ဂစ္ဆာမှေ။

ပုရေ အဓမ္မော ဒိဗ္ဗတိ, ပုရာ မရာမီတိ စ တံသမီပေ တဗ္ဗောဟာရူပစာရေန ဝတ္တမာနဝစနံ။ ဝုတ္တဉ္စဟိ –

> အာရဒ္ဓာ+နိဋ္ဌိတံ ကိစ္စံ၊ ဝတ္တမာနန္တိ ဝုစ္စတိ။
> ဝတ္တမာနသမီပဉ္စ၊ ဝတ္တမာနန္တိ ဝုစ္စတိ။

ကိမိဝ တေ –

> ဂင်္ဂာစ တံသမီပဉ္စ၊ ယတော ဂင်္ဂာတိ ဉာယတေ။
> ဂင်္ဂာယံ ဟတု+မာဂစ္ဆ၊ ဃောသော ဂင်္ဂာယ+မိတ္ယပိ။

> မုဿာ+မုဿတ္တဘေဒေန၊ ဝတ္တမာနံ တတော ဒွိဓာ။
> မုဿဉ္စဟိ ရူဠှဟိ+မာပန္နံ၊ တ+အာရောပ အမုဿတာတိ။

ပုရေ+ပုရာသဒ္ဒေဟိ တ အနာဂတတာ ဂမျတေ, တအာ တဿ ဝတ္တမာနတ္တာ။ ကာလဗျတ္တယော တ ဧသော, ဘဝန္တော္တ ဟိ ကာလန္တရေပိ တျာဒယော ဗဟုလကာ "သန္တေသု ပရိဂူဟာမိ" "ကာယဿ ဘေဒာ အဘိ

သမ္ဗရာယံ, သဟဗ္ဗုတံ ဂစ္ဆတိ တသဝသ္သ” “အတိဝေလံ နမသ္သိသ္သံ”တိ။ “ကုတော နု တွံ အာဂစ္ဆသိ, ရာဇဂ ဟတော အာဂစ္ဆာမိ”တိအာဒီသု ပန ပစ္စုပ္ပန္နသမီပေ ဝတ္တမာနဝစနံ။

၅,၁၇၅. ဂမ ဝဒ အာန် ဃမ္မ ဝဇ္ဇ ဒဇ္ဇာ

ဂမာဒီနံ ဃမ္မာဒယော တ ပောဟန္တိ န္တ+မာန+တ္ယာဒီသု။ ဃမ္မတိ, ဃမ္မန္တိ ဣစ္စာဒိ။

ကမ္မေ –

> ဥပသင်္ဂဝသာ ကောစိ၊ အကမ္မောပိ သကမ္မကော။
> ယထာ+ဘိဘူယတေ ရာဂေါ၊ တာပသေန မဟိဒ္ဓိနာတိ –

ဝုတ္တတ္တာ အကမ္မကတော ကမ္မနိ အနုပဗ္ဗာ ဘူဓာတုတော တ္ယာဒယော ဟောန္တိ။

၅,၁၇. ကျော ဘာဝကမ္မေသွ+ပရောက္ခေသု မာန+န္တ+တ္ယာဒီသု

ဘာဝကမ္မဝိဟိတေသု ပရောက္ခာဝဇ္ဇိတေသု မာန+န္တ+တ္ယာဒီသု ပရေသု ကျော ဟောတိ ဣရိယတ္တာ။ ကကာ ရော+နုဗန္ဓကာရိယတ္တော။ “န တေ ကာနုဗန္ဓ+နာဂမေသု”တိ ပဋိသေဓာ ဩကာရာဘာဝေါ။ အနုဘူယတိ သုခံ ဒေဝဒတ္တေန။

တွေ့ စ –

> အာချာတေန အဝုတ္တတ္တာ၊ ကတ္တုတော တတိယာ န တု။
> ဒုတိယာ ဟောတိ ကမ္မသ္သ၊ ဝုတ္တတ္တာ ပဌမာပိ+ဓ။

အနုဘူယန္တိ သမ္ပတ္တိယော တယာ။ အနုဘူယသိ တွံ ဒေဝဒတ္တေန။ အနုဘူယထ တုမှေ။ အဟံ အနုဘူယာမိ, တယာ မယံ အနုဘူယာမ။ ဒွိတ္တေ အနုဘုယ္ယတိ+စ္စာဒိ။ ဧဝံ ပရဿပဒေ။

ဘာဝေ အဒဗ္ဗဝုတ္တိနော ဘာဝဿ ဧကတ္တာ ဧကဝစနမေဝ။ တဥ္စ ပဌမပုရိသေကဝစနေယေဝ သမ္ဘဝတိ, နေဝ+ညံ, ဗဟုလံဝိဓာနာ။ ဘူယတိ ဘူယတေ ဒေဝဒတ္တေန, သမ္ပတိ ဘဝန္တ္တော။

ပစဓာတုတော ကမ္မေ ကျော။

၃၇. ဣသ္သတိ

ဣရိယတ္တာ ကျဿ ဤဉ တ ဟောတိ။ ဉော အာဣဝယဝတ္တော။ ဒေဝဒတ္တေန ဩဒနော ပစီယတိ ပစ္စတိ, ရေအာဒေသေ ဩဒနာ ပစီယရေ ပစီယန္တိ, ပစ္စရေ ပစ္စန္တိ။ စဝဂ္ဂပုဗ္ဗရူပာနိ။ တွံ ပစီယသိ ပစ္စသိ, တုမှေ ပစီယထ ပစ္စထ။ အဟံ ပစီယာမိ ပစ္စာမိ, မယံ ပစီယာမ ပစ္စာမ။ ပရဿက္ကေ ဒေဝဒတ္တေန ဩဒနော ပစီယတေ ဣစ္စာဒိ။

ဂမိတော ကမ္မေ ခွင စ ဤဉအာဂမေ စ ကတေ တေန ကမော ဂစ္ဆီယတိ, ကမာ ဂစ္ဆီယန္တိ။ ဂစ္ဆီယသိ, ဂစ္ဆီ ယထ။ ဂစ္ဆီယာမိ, ဂစ္ဆီယာမ။ ဧဝံ ပရဿက္ကေ။ ဂမီယတိ ဂမ္မတိ, ဂမီယန္တိ ဂမ္မန္တိ။ ဂမီယသိ ဂမ္မသိ, ဂမီယထ ဂ မ္မထ, ဂမီယာမိ ဂမ္မာမိ, ဂမီယာမ ဂမ္မာမ ပရဿက္ကေပိ ဧဝံ။ တထာ ဃမ္မီယတိ, ဃမ္မီယန္တိ ဣစ္စာဒိ။

> ဣရိယတ္တာ ကတ္တရိ တ္ယာဒိ၊ ကမ္မသ္မိဥ္စ သကမ္မကာ။
> ဘာဝေ တ+ကမ္မကာ ကမ္မာ+ဝစနိစ္ဆာယ မညတော။

တထာ ဟိ ဝိဇ္ဇမာနသ္သာပိ ကမ္မာသ္သ အဝစနိစ္ဆာယံ ဣဒံ ဝုစ္စတိ –

သတောပိ န ဝိဝက္ခာ+သ္သ၊ အသတောပိ စ သာ ဘဝေ။
တံ ယထာ+နုဒရာ ကညာ၊ ဝဍ္ဎာဝဒ္ဓိတကော ယထာ။

ဝိဝက္ခာ လောကိကာ သော၊ အသက္ယ+မတိဝတ္တိတုံ။
ကထ+မေသ ဝိပရိယာသော၊ လောကော တေ+နယုဇ္ဇတေ။

(ဝတ္တမာနပစ္စယနယော)။

၂. ဘဝိဿတိ ဿတိ ဿန္တိ ဿတိ ဿထ ဿာမိ ဿာမ ဿတေ ဿန္တေ ဿသေ ဿဝှေ ဿံ ဿာမှေ

ဘဝိဿတိ=အနာရဒ္ဓေ အတ္တေ ဝတ္တမာနတော ကိ္ရယတ္ထာ ဿတ္ယာဒယော ဟောန္တိ။

၃၅. အ+ဤ+ဿာဒီနံ ဗျဥ္ဇနဿိဥ

ကိ္ရယတ္ထာ ပရေသံ အအာဒီနံ ဤအာဒီနံ ဿာဒီနဉ္စ ဗျဥ္ဇနဿိ+ဥ ဟောတိ ဝိဘာသာ။ ဝဝတ္ထိတဝိဘာသာ+ယံ။ ဿေတိ ဿာဒီနံ ဿတိအာဒီနဉ္စာဝယတေ ဂဟိတော, “ဥိဗျဥ္ဇနဿာ”တိ သိဒ္ဓေပိ တ္ယာဒီသု ဧတေသမေတတိ နိယမတ္ထော+ယ+မာရမ္ဘော။ လဿာကာရလောပေ ဩ+အတဒေသေ ဘဝိဿတိ, ဘဝိဿန္တိ။ ဘဝိဿသိ, ဘဝိဿထ။ ဘဝိဿာမိ, ဘဝိဿာမ။ ဘဝိဿတေ, ဘဝိဿန္တေ။ ဘဝိဿသေ, ဘဝိဿဝှေ။ ဘဝိဿံ, ဘဝိဿာမှေ။

ကမ္မေ –

၄၉. ဣဿ ဿေ

ဣဿ တ လောပေ ဟောတိ ဿေ။ သုခံ တယာ အနုဘဝိဿတိ, အနုဘဝိဿန္တိ။ အနုဘဝိဿသိ, အနုဘဝိဿထ။ အနုဘဝိဿာမိ, အနုဘဝိဿာမ။ အညတ္ထ အနုဘူယိဿတိ, အနုဘူယိဿန္တိ ဣစ္စာဒိ။ ဧဝံ ပရဿပဒကေ။ ဘာဝေ-ဘူယိဿတိ ဘူယိဿတေ။

ကတ္တရိ-ပစိဿတိ, ပစိဿန္တိ ဣစ္စာဒိ။ ကမ္မေ-ပစိဿတိ ဩဒနော ဒေဝဒတ္တေန, ပစီယိဿတိ, ပစ္စိဿတိ။ ပစ္စိဿန္တိ ဩဒနာ ပစီယိဿန္တိ, ပစီယိဿရေ, ပစ္စိဿရေ, ပစ္စိဿန္တိ။

ဂမိတော ကတ္တရိ-သော ဂစ္ဆိဿတိ, တေ ဂစ္ဆိဿန္တိ။ တွံ ဂစ္ဆိဿသိ, တုမှေ ဂစ္ဆိဿထ။ အဟံ ဂစ္ဆိဿာမိ, မယံ ဂစ္ဆိဿာမ။ ဂစ္ဆိဿတေ, ဂစ္ဆိဿန္တေ။ ဂစ္ဆိဿသေ, ဂစ္ဆိဿဝှေ။ ဂစ္ဆိဿံ, ဂစ္ဆိဿာမှေ။ သဂ္ဂံ ဂမိဿတိ, ဂမိဿန္တိ။ ဂမိဿသိ, ဂမိဿထ။ ဂမိဿာမိ, ဂမိဿာမ ဣစ္စာဒိ။ ကမ္မေ-ဂစ္ဆိယိဿတိ, ဂစ္ဆိယိဿန္တိ ဣစ္စာဒိ။ ဣလောပေ ဂမိဿတိ, ဂမိဿန္တိ ဣစ္စာဒိ။ တထာ ဃမ္မိဿတိ ဃမ္မိယိဿတိ, ဃမ္မိဿန္တိ, ဃမ္မိယိဿန္တိ ဣစ္စာဒိ။

၃. နာမေ ဂရဟာဝိမှယယေသု

နာမသဒ္ဒေ နိပါတေ သတိ ဂရဟာယံ ဝိမှယယေ စ ဂမ္ယမာနေ ဿတ္ယာဒယော ဟောန္တိ။ ဣမေ ဟိ နာမ ကလျာဏဓမ္မာ ပဋိဇာနိဿန္တိ။ တတ္ထ “ဖ္ယာဒိဟိ ကမ္မာ”တိ ကမ္မာဝိကရဏော “ဉာဿနေ ဇာ”တိ ဇာဒေသော။ န ဟိ နာမ ဘိက္ခဝေ တဿ မောဃပုရိသဿ ပာဏေသု အနုဒ္ဒယာ ဘဝိဿတိ။ ကထဥှိ နာမ သော ဘိက္ခဝေ မောဃပုရိသော သဗ္ဗမတ္တိကာမယံ ကုဋိကံ ကရိဿတိ။ ဝိမှယယေ-အစ္ဆရိယံ ဝတ ဘော, အဗ္ဘုတံ ဝတ ဘော, သန္တေန ဝတ ဘော ပဗ္ဗဇိတာ ဝိဟာရေန ဝိဟရိဿန္တိ, ယတ္ရ ဟိ နာမ သညီ သမာနော ဇာဂရော ပဉ္စမတ္တာနိ သကဋသတာနိ နိဿာယ

နိဋ္ဌာယ အတိက္ကန္တာနိ နေဝ ဒက္ခိတိ, န ပန သဒ္ဒံ သောဿတိ။ အဇ္ဈရိယံ အန္တော နာမ ပဗ္ဗတ+မာရောဟိဿ သတိ, ဗဓိရော နာမ သဒ္ဒံ သောဿတိ။ (ဘဝိဿန္တိပစ္စယနယော)။

၄. ဘူတေ ဤ ဥံ ဩ တ္ထ က္ကံ မှဟာ အာ ဦ သေ ဝှဟံ အ မှေဟ

ဘူတေ ပရိသမတ္တေ အတ္တေ ဝတ္တမာနတော ကို္ရယတ္ထာ ဤအာဒယော ဟောန္တိ။ ဘူတာနဇ္ဇတနေ ဥပရိ ဝက္ခမာနတ္တာ က္လမေ ဤအာဒယော ဘူတဇ္ဇတနေ။ “သုတေ အဟောသိ အာနန္ဒော”တိအာဒီသု ဘူတသာမညေဝ ဘဝန္တိ။

> အဟဿု+ဘယတော အမု-ရတ္တံ တ တဒုပမှုတံ။
> အန္တောကတ္တန ဝိညေယျော၊ အဟော အဇ္ဇတနော က္လတိ။
> တဒညော ပန ယော ကာလော၊ သော+နဇ္ဇတနသညိတော။

က္လတိ ပဌမပုရိသေကဝစနံ ဤ,

၁၅. အာ+ဤ+ဿာဒီသ္ဝ+ဥ တ

အာအာအေ ဤအာအေ ဿာအေ စ ကို္ရယတ္ထဿ တ အဥ ဟောတီတိ ဓာတုတော ပုဗ္ဗံ အဥ။ “ကတ္တရိ လော”တိ လော, ဧကာရ+အတဒေသော စ။

၃၈. ဃ္ယောထ+ဿေ+အ+အာ+ဤ+ထာနံ ဩ+အ+အံ+တ္ထ+တ္ထော+ဝှေဟာက

ဃ္ယောထာဒီနံ ဩအာဒယော တ ဟောန္တိ ယထာက္ကမံတိ ဤဿတ္ထော, အဘဝိတ္ထော, ဘဝိတ္ထော, အဘဝတ္ထော, ဘဝတ္ထော။ “အာ ဤ ဦ မှဟာ ဿာ ဿမှဟာနံ တ”တိ ဤဿ ရဿတ္တံ။ သော အဘဝိ ဘဝိ, အဘဝီ ဘဝီ။

၃၉. ဥံဿိ+သ္ဝံ+သု

တိဥံဿ က္လံသု+အံသု တ ဟောန္တိ။ အဘဝိံသု ဘဝိံသု, အဘဝံသု ဘဝံသု, အဘဝုံ ဘဝုံ။

၄၂. ဩဿ အ+က္လ+တ္ထ+တ္ထော

ဩဿ အအာဒယော တ ဟောန္တိ။ အဘဝ ဘဝ, အဘဝိ ဘဝိ, က္လညဂမေ အဘဝိတ္ထ ဘဝိတ္ထ, အဘဝတ္ထ ဘဝတ္ထ, အဘဝိတ္ထော ဘဝိတ္ထော, အဘဝတ္ထော ဘဝတ္ထော။

၄၃. သိ

ဩဿ သိ တ ဟောတိ။ အဘဝိသိ ဘဝိသိ, အဘဝသိ ဘဝသိ။ အဘတေ ဘတေ။

၄၅. မှဟာတ္ထာန+မုဥ

သေံ ဥဥ တ ဟောတိ။ ဤအာဒိသမ္ဗန္ဓိနမေဝ ဂဟဏံ။ အဘဝုတ္ထ ဘဝုတ္ထ။

၄၆. က္လံဿ စ သိဥ

က္လံဿ စ သိဥ တ ဟောတိ မှဟာတ္ထာနဥ္စ ဗဟုလံ။ က္လကာရညကာရာ ဥစ္စာရဏအာဿာဝယဝတ္ထာ။ အဘဝသိတ္ထ ဘဝသိတ္ထ, အဘဝိတ္ထ ဘဝိတ္ထ, အဘဝတ္ထ ဘဝတ္ထ, အဘဝိသိံ ဘဝိသိံ, အဘဝသိံ ဘဝသိံ, အဘဝိံ ဘဝိံ။ ဥညဂ

မေ အာသ္သ ရသ္သော။ အဘာဝုမ္ဟ ဘဝုမ္ဟ အဘာဝုမ္ဟာ ဘဝုမ္ဟာ။ သိဉာဂမေ အဘာဝသိမ္ဟ ဘဝသိမ္ဟ အဘာဝသိမ္ဟာ ဘဝသိမ္ဟာ အဘာဝိမ္ဟ ဘဝိမ္ဟ အဘာဝိမ္ဟာ ဘဝိမ္ဟာ အဘာဝမ္ဟ ဘဝမ္ဟ အဘာဝမ္ဟာ ဘဝမ္ဟာ။ ပရစ္ဆက္ကေ – "ယ္ယောထာ"ဒိနာ တ္တေ အဘာဝိတ္ထ ဘဝိတ္ထ အဘာဝတ္ထ ဘဝတ္ထ။ ရသ္သေ အဘာဝထ ဘဝထ, အဘာတ ဘတ, အဘာဝု ဘဝု။ အဘာဝိသေ ဘဝိသေ, အဘာဝသေ ဘဝသေ, အဘာဝိဝ္ဟံ ဘဝိဝ္ဟံ အဘာဝဝ္ဟံ ဘဝဝ္ဟံ, အသ္သ အ+မာဒေသေ အဘာဝံ ဘဝံ အဘာဝ ဘဝ, အဘာဝိမ္ဟေ ဘဝိမ္ဟေ အဘာဝမ္ဟေ ဘဝမ္ဟေ။ ကမ္မေ သုခံ တယာ အနုဘူယိတ္ထော အနုဝဘူယတ္ထော အနုဘူယတ္ထော အနုဝဘူသိ အနုဘူသိ အနုဝဘူယိ အနုဘူယိ, အနုဝဘူယိံသု အနုဘူယိံသု အနုဝဘူယံသု အနုဘူယံသု အနုဝဘူယုံ အနုဘူယုံ က္ကစ္စာဒိ။ ဘာဝေ-တေန အဘူယိတ္ထော ဘူယိတ္ထော အဘူယတ္ထော ဘူယတ္ထော အဘူယိ ဘူယိ အဘူယီ ဘူယီ။ တေန အဘူယတ္တ ဘူယတ္တ အဘူယ ဘူယ အဘူယာ ဘူယာ။

သော အပစိတ္ထော ပစိတ္ထော က္ကစ္စာဒိ ကတ္တုသမံ။ ကမ္မေ-အပစီယိတ္ထော ပစီယိတ္ထော အပစီယတ္ထော ပစီယတ္ထော။ စဝဂ္ဂပုဗ္ဗ- ရူပေ အပစ္စိတ္ထော ပစ္စိတ္ထော အပစ္စတ္ထော ပစ္စတ္ထော အပစီယိ ပစီယိ အပစီယီ ပစီယီ အပစ္စိ ပစ္စိ အပစ္စီ ပစ္စီ, အပစီယိံသု ပစီယိံသု အပစိံသု ပစိံသု အပစီယံသု ပစီယံသု အပစ္စံသု ပစ္စံသု အပစီယုံ ပစီယုံ အပစ္စုံ ပစ္စုံ က္ကစ္စာဒိ ကတ္တုသမံ, ပုဗ္ဗရူပေဟဝ ဝိသေသော။

သော ကမံ အဂစ္ဆိတ္ထော ဂစ္ဆိတ္ထော က္ကစ္စာဒိ ပုရိမသမံ။

၃၀. ဍုံသသ္သ စ ဆ္ဆင

ဍုံသသ္သ စ ဂမိသ္သ စ ဆ္ဆင တ ဟောတိ အာ+ဤအာဒီသု။ အဂဆ္ဆိတ္ထော ဂဆ္ဆိတ္ထော အဂဆ္ဆတ္ထော ဂဆ္ဆတ္ထော အဂဆ္ဆိ ဂဆ္ဆိ အဂဆ္ဆီ ဂဆ္ဆီ က္ကစ္စာဒိ။

၂၉. ဂမိသ္သာ

အာအာအော ဤအာအော စ ဂမိသ္သ အာ ဟောတိ တ။ သော အက အဂမိ ဂမိ အဂမိတ္ထော ဂမိတ္ထော အဂမတ္ထော ဂမတ္ထော။ ဤပစ္စယေ လသ္သာကာရသ္သ "ဟိမိမေသုဝ+သ္သာ"တိ တ္တေ "အသ္သာ"တိ ယောဂဝိဘာက ဒီဃေ "ဒီဃာ ဤသ္သာ"တိ ဤသ္သ သိအာဒေသော, အဂမာသိ အဂမိ ဂမိ အဂမီ ဂမီ, အဂမိံသု ဂမိံသု အဂမံသု ဂမံသု အဂမုံ ဂမုံ။ ဩသ္သ အအာဒေသေ အဗ္ဘုဂုံ။ တ္ဝံ အဗ္ဘုက ပရသ္သ လောပော။ တုမ္ဟေ အဗ္ဘုဂုတ္ထ။ အဟံ အဗ္ဘုဂံ, မယံ အဗ္ဘုဂမ္ဟ။ ပရစ္ဆက္ကေ – "ယ္ယောထာ"ဒိနာ တ္တေ သော အဂစ္ဆိတ္ထ ဂစ္ဆိတ္ထ အဂဆ္ဆိတ္ထ ဂဆ္ဆိတ္ထ အဂမိတ္ထ ဂမိတ္ထ အဂမ ဂမ အဂမာ ဂမာ။ တေ အဂမူ ဂမူ, ဩသ္သ အာအာဒေသေ အဗ္ဘုဂုံ။ တ္ဝံ အဂမိသေ ဂမိသေ။ တုမ္ဟေ အဂမိဝ္ဟံ။ "ယ္ယောထာ" ဒိနာ အ+မာဒေသေ အဟံ အဂမံ ဂမံ အဗ္ဘုဂံ။ မယံ အဂမိမ္ဟေ ဂမိမ္ဟေ။ ကမ္မေအဂစ္ဆီယိ အဂမီယိ, အဂစ္ဆီယုံ အဂမိယုံ က္ကစ္စာဒိ။ တထာ အဃမ္မိ ဃမ္မိ က္ကစ္စာဒိ။

၁၃. မာယောဂေ ဤ+အာအာဒီ

မာယောဂေ သတိ ဤအာဒယော အာအာဒယော စ တ ဟောန္တိ။ သကကာလတော ကာလန္တရေပိ ပစ္စယဝိဓာနတ္ထော+ယံ။ မာ ဘဝံ အဘာဝိတ္ထော က္ကစ္စာဒိ။ တဝိဓာနာသ္သတ္တာဒိ+ယ္ယောဒိ+တ္တဒယောပိ ဟောန္တိ, မာ ဘဝံ ဘဝိသ္သတိ, မာ ဘဝံ ဘဝေယ္ယ, မာ ဘဝံ ဘဝတု က္ကစ္စာဒိ။ (ဤအာဒိပစ္စယနယော)။

၅. အနဇ္ဇတနေ အာ ဦဩ တ္ထ အ မ္ဟာ တ္ထ တ္ထုံ သေ ဝ္ဟံ က္ကံ မ္ဟသေ

အဝိဇ္ဇမာနဇ္ဇတနေ ဘူတတ္ထေ ဝတ္တမာနတော ကို္ရယတ္ထာ အာအာဒယော ဟောန္တိ တ။ "ယ္ယောထာ"ဒိနာ တ္တေ "အာ ဤ ဦ မ္ဟာ" က္ကစ္စာဒိနာ ရသ္သေ စ သော အဘာဝတ္ထ ဘဝတ္ထ အဘာဝ ဘဝ အဘာတ ဘတ, တေ အဘာဝု ဘဝု အဘာဝူ ဘဝူ။ ဩ, "ဩသ္သာ"တိအာဒိနာ အအာဒယော, အဘာဝ ဘဝ အဘာဝိ ဘဝိ အဘာဝတ္ထ ဘဝတ္ထ အဘာဝတ္ထော ဘဝတ္ထော, သိအာဒေသေ အဘာဝသိ ဘဝသိ အဘာတေ ဘတေ။ တုမ္ဟေ အဘာဝတ္ထ ဘဝတ္ထ။ အဟံ အဘာဝံ ဘဝံ အဘာဝ ဘဝ, မယံ အဘာဝမ္ဟ ဘဝမ္ဟ အဘာဝမ္ဟာ ဘဝမ္ဟာ။ သော အဘာဝတ္ထ ဘဝတ္ထ။ တေ အဘာဝတ္ထုံ ဘဝတ္ထုံ။

တွံ အဘဝသေ ဘဝသေ။ တုမ္ဟေ အဘဝဝ္ဟံ ဘဝဝ္ဟံ။ “ဣသ္သ စ သိဥ”တိ သိံ, အဟံ အဘဝသိံ ဘဝသိံ အဘဝိံ ဘဝိံ။ မယံ အဘဝမ္ဟာသေ ဘဝမ္ဟာသေ။ ကမ္မေ-တ္ထေ သုခံ တယာ အနုဘူယိတ္ထ, ဣဥဂမာဘာဝေ အနုဘူယတ္ထ ဣစ္စာဒိ။ ဘာဝေ-အဘူယတ္ထ ဘူယတ္ထ ဣစ္စာဒိ။

သော ဩဒနံ အပစတ္ထ ပစတ္ထ ဣစ္စာဒိ ကတ္တုသမံ။ ကမ္မေ-အပစီယတ္ထ ပစီယတ္ထ အပစ္စတ္ထ ပစ္စတ္ထ အပစီယ ပစီယ အပစီယာ ပစီယာ အပစ္စ ပစ္စ အပစ္စာ ပစ္စာ။ အပစီယု ပစီယု အပစီယူ ပစီယူ အပစ္စု ပစ္စု အပစ္စူ ပစ္စူ ဣစ္စာဒိ။ “မာယောဂေ ဤ+အာအာဒီ”တိ မာယောဂေပိ အာအာဒယော, မာ ဘဝံ အပစ္စတ္ထ ဣစ္စာဒိ။

တထာ အဂစ္ဆတ္ထ ဂစ္ဆတ္ထ ဣစ္စာဒိ ပုရိမသမံ။ တထာ အဂမတ္ထ ဂမတ္ထ ဣစ္စာဒိပိ အဃမ္မတ္ထ ဃမ္မတ္ထ ဣစ္စာဒိပိ။ (အနဇ္ဇတနပစ္စယနယော)။

၆. ပရောက္ခေ အ ဥ ဧ တ္ထ အ မ္ဟ တ္ထ ရေ တ္ထော ဝ္ဟော ဣ မ္ဟေ

အပစ္စက္ခေ ဘူတာနဇ္ဇတနေ ဝတ္တမာနတော က္ရိယတ္ထာ အအာဒယော ဟောန္တိ။ အက္ခာနံ=ဣန္ဒြိယာနံ ပရံ ပရောက္ခံ။ တသ္မိံ။ “အပရောက္ခေသု”တိ ဝစနာ ဏ္ယ+လာဒိဝိကရဏာ န ဟောန္တိ။

၅,၇၁. ပရောက္ခာယဉ္စ

ပရောက္ခာယံ ပဌမ+မေကသ္သရံ သဒ္ဒရူပံ ဒွေ ဘဝတိ။ “ဘူသ္သ ဝုက” ဣတိအာဒီသု ဝုက, ဘူဝ ဘူဝ ဣတိ ဒွိတ္တေ –

၅,၇၅. လောပော+နာဒိဗျဉ္ဇနသ္သ

ဒွိတ္တေ ပုဗ္ဗသ္သ အာဒိတော+ညသ္သ ဗျဉ္ဇနသ္သ လောပော ဟောတိ။

၁၈. ပုဗ္ဗသ္သ အ

အအာဒီသု ဒွိတ္တေ ပုဗ္ဗသ္သ ဘူသ္သ အ ဟောတိ။

၅,၇၈. စတုတ္ထဒုတိယာနံ တတိယပဌမာ

ဒွိတ္တေ ပုဗ္ဗေသံ စတုတ္ထဒုတိယာနံ တတိယပဌမာ ဟောန္တိ ယထာက္ကမံတိ ဗကာရေ သော ဗဘူဝ ကိရ, တေ ဗဘူဝု ကိရ။ တွံ ဗဘူဝေ ကိရ, ဣဥ တုမ္ဟေ ဗဘူဝိတ္ထ ကိရ။ အဟံ ဗဘူဝ ကိရ, မယံ ဗဘူဝိမ္ဟ ကိရ။ သော ဗဘူဝိတ္ထ ကိရ, တေ ဗဘူဝိရေ ကိရ။ တွံ ဗဘူဝိတ္ထော ကိရ, တုမ္ဟေ ဗဘူဝိဝ္ဟော ကိရ။ အဟံ ဗဘူဝိ ကိရ, မယံ ဗဘူဝိမ္ဟေ ကိရ။ ကမ္မေ-အနုပဘူဝ ကိရ ဣစ္စာဒိ။ ဘာဝေဗဘူဝ ဗဘူဝိတ္ထ ကိရ။

ပပစ, ပပစု။ ပပစေ, ဣဥဂမေ ပပစိတ္ထ။ အညတ္ထ “သံယောဂါဒိလောပော”တိ လောပော, ပပစိတ္ထ။ ပပစ, ပပစိမ္ဟ။ ပပစိတ္ထ, ပပစိရေ။ ပပစိတ္ထော ပပစိထော, ပပစိဝ္ဟော။ ပပစိ, ပပစိမ္ဟေ။ ဧဝံ ကမ္မေ။

အအာဒိပစ္စယေ ဒွိဘာဝေ အနာဒိဗျဉ္ဇနလောပေ ပုဗ္ဗသ္သ “ကဝဂ္ဂဟာနံ စဝဂ္ဂဇာ”တိ စဝဂ္ဂဇကာရေ “ဗျဉ္ဇနေ ဒီဃရသ္သာ”တိ ဒီဃေ စ ကတေ သော ကမံ ဇကမ ကိရ, ဇဂမု။ ဇဂမေ, ဇဂမိတ္ထ။ ဇဂမ, ဇဂမိမ္ဟ။ ဇဂမိတ္ထ, ဇဂမိရေ။ ဇဂမိတ္ထော, ဇဂမိဝ္ဟော။ ဇဂမိ, ဇဂမိမ္ဟေ။ ဧဝံ ကမ္မေ။

မူဠ္ဟဝိက္ခိတ္တဗျာသတ္တစိတ္တေန အတ္တနာပိ က္ရိယာ ကတာ အဘိနိဗ္ဗတ္တိကာလေ+နုပလဒ္ဓာသမာနာ ဖလေနာ+နုမီယမာနာ ပရောက္ခာဝ ဝတ္တတေ။ တေန ဥတ္တမဝိသယေပိ ပယောဂသမ္ဘတော။ (ပရောက္ခာပစ္စယနယော)။

၇. ယ္ယောအေ တ+တိပတ္တိယံ သ္သာ သ္သံသု သ္သေ သ္သထ သ္သံ သ္သမှ္ဟာ သ္သထ သ္သိံသု သ္သသေ သ္သဝှ ဟေသ္သိံ သ္သာမှ္ဟသေ။

ယ္ယောအေ ဝိသယေ ကိ္ရယာတိပတ္တိယံ သ္သာဒယော ဟောန္တိ။ ဝိဓုရပစ္စယောပနိပာတတော ကာရဏဝေကလ္လတော တ ကိ္ရယာတိပတန+မနိပ္ဖတ္တိ ကိ္ရယာတိပတ္တိ။ ဧတေ စ သ္သာဒယော သာမတ္ထိယာ အတီတာနာဂတေသ္ဝေဝ ဟောန္တိ, န ဝတ္တမာနေ, တတ္ရ ကိ္ရယာတိပတ္ယသမ္ဘဝာ။ ဣဉာဂမေ သ္သာသ္သ တ ရသ္သေ စ သစေ သော ပဌမဝယေ ပဗ္ဗဇ္ဇံ အလဘိသ္သ, အရဟာ အဘဝိသ္သ ဘဝိသ္သ အဘဝိသ္သာ ဘဝိသ္သာ တ, တေ စ တံ အလဘိသ္သံသု, အရဟန္တော အဘဝိသ္သံသု ဘဝိသ္သံသု။ "ယ္ယောထာ"ဒိနာ သ္သေသ္သ တ အကာရေ တ္ဝံ အဘဝိသ္သ ဘဝိသ္သေ။ တုမှ္ဟေ အဘဝိသ္သထ။ အဟံ အဘဝိသ္သံ။ ရသ္သေ မယံ အဘဝိသ္သမှ္ဟ ဘဝိသ္သမှ္ဟ အဘဝိသ္သမှ္ဟာ ဘဝိသ္သမှ္ဟာ။ ပရစ္ဆက္ကေ-သော အဘဝိသ္သထ, အဘဝိသ္သိံသု။ အဘဝိသ္သသေ, အဘဝိသ္သဝှေ။ အဘဝိသ္သိံ, အဘဝိသ္သာမှ္ဟသေ။

ကမ္မေ-တေန သုခံ အနု္ဘဝိသ္သ, အနု္ဘဝိသ္သံသု ဣ္ယလောပေ။ အနု္ဘဝူယိသ္သ အနု္ဘဝူယိသ္သာ ဣစ္စာဒိ။ ဘာဝေ-တေန အဘူယိသ္သ ဘူယိသ္သ အဘူယိသ္သာ ဘူယိသ္သာ။ အဘူယိသ္သထ ဘူယိသ္သထ။

ဧဝံ တဏ္ဍုလာဒိသာဓနံ အလဘိသ္သ, ဩဒနံ အပစိသ္သ ပစိသ္သ ဣစ္စာဒိ။ ကမ္မေ-တေန ဩဒနော အပစိသ္သ ပစိသ္သ အပစိသ္သာ ပစိသ္သာ အပစီယိသ္သ ပစီယိသ္သ အပစီယိသ္သာ ပစီယိသ္သာ အပစ္စိသ္သ ပစ္စိသ္သ အပစ္စိသ္သာ ပစ္စိသ္သာ ဣစ္စာဒိ။

သော အဂစ္ဆိသ္သ ဂစ္ဆိသ္သ အဂစ္ဆိသ္သာ ဂစ္ဆိသ္သာ ဣစ္စာဒိ။ ဌာဒေသာ+ဘာဝေ အဂမိသ္သ ဂမိသ္သ အဂမိသ္သာ ဂမိသ္သာ ဣစ္စာဒိ။ ကမ္မေ-အဂစ္ဆိသ္သ ဂစ္ဆိသ္သ အဂစ္ဆီယိသ္သ ဣစ္စာဒိ။ အဂမိသ္သ ဂမိသ္သ အဂမီယိသ္သ ဣစ္စာဒိ။ တထာ အဃမ္မိသ္သ ဣစ္စာဒိ။ (ကိ္ရယာတိပတ္တိပစ္စယနယော)။

၈. ဟေတုဖလေသ္ဝေ+ယ္ယ ယ္ယုံ ယ္ယာသိ ယ္ယာထ ယ္ယာမိ ယ္ယာမ ထေ ရံ ထော ယ္ယာဝှေ ယ္ယံ ယ္ယာမှ္ဟေ။

ဟေတုဘူတာယံ ဖလဘူတာယဉ္စ ကိ္ရယာယံ ဝတ္တမာနတော ကိ္ရယတ္ထာ ယ္ယာဒယော ဟောန္တိ တ။ လဝိကရဏဝုဒ္ဓိအာဒိ ပုဗ္ဗသမံ။ ပရိကပ္ပေ –

၇၅. ဧယ္ယေ+ယ္ယာသေ+ယ္ယန္နံ ဧ

ယ္ယေ+ယ္ယာသိ+ယ္ယေ+မိစ္စေသ+မေ တ ဟောတိ။ သော အနိ ကိန္နု ခော ဘဝေ, ယဒိ သော ပဌမဝယေ ပဗ္ဗဇေယ္ယ, အရဟာ ဘဝေယ္ယ။

၄၇. ယ္ယုံသ္သုံ

ယ္ယု+မိစ္စသ္သ ဥံ တ ဟောတိ။ သစေ သံခာရာ နိစ္စာ ဘဝုံ ဘဝေယ္ယုံ, န နိရုဇ္ဈေယ္ယုံ။ ယဒိ တ္ဝံ ဘဝေ ဘဝေယ္ယာသိ။ "ယ္ယောထာ" ဒိနာ အသ္သ ဩကာရေ တုမှ္ဟေ ဘဝေယ္ယာထော ဘဝေယ္ယာထ ကထ+မဟံ ဒေဝတေ ဘဝေယ္ယာမိ။

၇၈. ယ္ယာမသ္သေ+မု စ

ယ္ယာမသ္သ ဧမု တ ဟောတိ ဥ စ။ ကိန္နု ခော မယံ ဘဝေမု ဘဝေယ္ယာမု ဘဝေယ္ယာမ။ ပရစ္ဆက္ကေ-ဘဝေထ, ဘဝေရုံ။ ဘဝေထော, ဘဝေယ္ယာဝှေ။ ဘဝေ ဘဝေယ္ယံ, ဘဝေယ္ယာမှ္ဟေ။ ကမ္မေ-သုခံ တယာ အနုဘုယ္ယေ အနုဘုယ္ယေယ္ယ, အနုဘုယ္ယုံ အနုဘူယေယ္ယုံ။ တေန တ္ဝံ အနုဘူယေ အနုဘူယေယ္ယာသိ, တုမှ္ဟေ အနုဘူယေယ္ယာ

ထော အနုဘူယေယျာထ။ တေနာ+ဟံ အနုဘူယေယျာမိ, မယံ အနုဘူယေမု အနုဘူယေယျာမု အနုဘူယေယျာမ။ ပရစ္ဆက္ကေ-အနုဘူယေထ ဣစ္စာဒိ။ ဘာဝေ-ဘူယေ ဘူယေယျ ဘူယေထ။

ဝိဓိမှိ-သော ဩဒနံ ပစေ ပစေယျ ဣစ္စာဒိ။ ကမ္မေ-ပစီယေ ပစီယေယျ ပစ္စေ ပစ္စေယျ ဣစ္စာဒိ။

အနုမတိယံ-သော ကမံ ဂစ္ဆေ ဂစ္ဆေယျ ဣစ္စာဒိ။ အညတ္ရ ဂမေ ဂမေယျ ဣစ္စာဒိ။ တထာ ဃမ္မေ ဃမ္မေယျ ဣစ္စာဒိ။

ဟာတော ပစေယျ စေ ဘုဥ္မေ၊ ဣစ္စေ+တ္ထ ပစနက္ရိယာ။
ဟေတုဘူတာတိ ဝိညေယျာ၊ ဖလံ တွဝ+နုဘာဝက္ရိယာ။

၁၁. သတ္တ္တ+ရဟေသွ့ဝ+ယျာဒီ

သတ္တိယံ အရဟတေ စ က္ရိယတ္ထာ ဋ္ယောဒယော ဟောန္တိ။ ဘဝံ ခလု ပတ္တံ ပစေယျ, ဘဝံ သတ္တော, ဘဝံ အရဟော။

၁၂. သမ္ဘာဝနေ တ

သမ္ဘာဝနေ ဂမ္မမာနေ ဓာတုနာ ဝုစ္စမာနေ စ ဋ္ယောဒယော ဟောန္တိ ဝိဘာသာ။ အပိ ဘဝံ ဂိလိတံ ဟာသာဏံ ပစေယျ ဥဒရဂ္ဂိနာ, သမ္ဘာဝေမိ သဒ္ဒဟာမိ ဘဝံ ပစေယျ, ဘဝံ ပစိဿတိ, ဘဝံ အပစိ။

၉. ပဥ္ဟ+ပတ္ထနာ+ဝိဓီသု

ပဥ္ဟာဒီသု က္ရိယတ္ထတော ဋ္ယောဒယော ဟောန္တိ။

ပဥ္ဟာ သံပုစ္ဆနံ၊ ဣဋ္ဌာ-သိံသနံ ယာစနံ ဒုဝေ။
ပတ္ထနာ၊ ဘတ္တိယာ တ+ထ၊ န တ ဗျာဟရဏာ ဝိဓိ။

ပဥ္ဟေ-ကိံ သော ဘတ္တံ ပစေယျ, ဥအာဟု ဗုဥ္ဓနံ။ ပတ္ထနာယံ-အဟော ဝတ သော ပစေယျ စေ။ ဝိဓိမှိ-ဘဝံ ပတ္တံ ပစေယျ။ (ဋ္ယောဒိပစ္စယနယော)။

၁၀. တု အန္တု ဟိ ထ မိ မ တံ အန္တံ ဿု ဝှေဟာ ဧ အာမသေ

ပဥ္ဟာပတ္ထနာဝိဓိသွ့ဝ+တေ ဟောန္တိ က္ရိယတ္ထတော။ အာသိံသနတ္ထေ-သော သုခီ ဘဝတု, တေ သုခိတာ ဘဝန္တု။

၄၈. ဟိဿ+တော လောပေ

အတော ပရဿ ဟိဿ တ လောပေ ဟောတိ။ တွံ သုခီ ဘဝ ဘတဟိ, ဟိမှိ ဒီဃော။ "ဋ္ယောထာ"ဒိနာ ဝှ ဟောက, တုမ္ဟေ သုခိတာ ဘဝထဝှေဟာ ဘဝထ။ အဟံ သုခီ ဘတမိ, မယံ သုခိနော ဘတမ။ ပရစ္ဆက္ကေ-တထာ ဘဝတံ, ဘဝန္တံ။ ဘဝဿု, ဘဝဝှေဟာ။ ဘဝေ ဘတမသေ။ ကမ္မေ-တယာ အနုဘူယတု, အနုဘူယန္တု ဣစ္စာဒိ။ ဘာဝေ-ဘူယတု, ဘူယတံ။

အာဏတ္တိယံ-ဒေဝဒတ္တော အနိ ဩဒနံ ပစတု, ပစန္တု ဣစ္စာဒိ။ ကမ္မေ-တေန ဩဒနော ပစ္စတု ဣစ္စာဒိ။ တထာ သော ကမံ ဂစ္ဆတု ဣစ္စာဒိ။ "ဦ လသ္သေ"တိ လသ္သေ+ကာရေ ဂမေတု, ဂမေန္တု ဣစ္စာဒိ။ ဃမ္မာဒေသေ ဃမ္မတု, ဃမ္မန္တု ဣစ္စာဒိ။ ကမ္မေ-ဂစ္ဆီယတု ဣစ္စာဒိ။ တထာ ဂမီယတု ဣစ္စာဒိ။

ဝိမိမှ္ဟိ-လသ္သ လောပေ လုတ္တေ ဝုဒ္ဓိ, ဣစ ပဗ္ဗတော ဟောတု။

နိမန္တနေ-အဓိတသေထ တုမ္ဟေ ဘန္တေ ဘဂဝတ ဘောဇနံ, ဝသတိသ္သ "စုရာဒိတော ဏိ"တိ ဏိမှ္ဟိ "အသ္သာ ဏာနုဗန္ဓေ"တိ အာ, "ယုဝဏ္ဏာန+မေဩ ပစ္စယေ"တိ ဧ စ ဟောတိ။ ဣဓ နိသ္သီဒတု ဘဝံ, သဒသ္သ "ဇရ+သဒာ န+မိမ တ"တိ ဤမ, မနုဗန္ဓတ္တာ အန္တသရတော ဤမ။

အဇ္ဈေသနေ-ဒေသေတု ဘန္တေ ဘဂဝတ ဓမ္မံ, ဧတ္ထ စုရာဒိတ္တာ ပုရိမသမံ။

အနုမတိယံ-ပုစ္ဆ တသဝ မံ ပဉှံ, ပဝိသတု ဘဝံ။ ဧတ္ထ ပုစ္ဆတော ဟိသ္သ လောပော။ ဧဝံ နိသီဒ။

ပတ္တနာ=ယာစနာ, တတ္ရ-ဒဒ=အနေ, ဒဒာဟိ မေ ကမဝရာနိ ပဉ္စ, အတော လသ္သ ကောရေ စ ဇော် မေ နယနံ ဒေဟိ။

ပတ္တကာလေ-သမ္ပတ္တော တေ ကာလော ကဋ္ဌကရဏေ, ကဋ္ဌံ ကရောတု ဘဝံ။ ဧတ္ထ "တနာဒိတော့တ"တိ ဩ။

တ့တဒီ ယ္ယောဒယော ဝတ္တ-မာနာ သမ္ပတိ+နာဂတေ။
ဘဝိသ္သတိ၊ ပရောက္ခာဒိ-စတ္တာရော+တီတကာလိကာ။

၅,၁၇၃. ဂမ ယမိ+သာ+သ ဒိသာနံ တ စ္ဆင

ဧတေသံ တ စ္ဆင ဟောတိန္တ+မာန+တ္တာဒီသု။ သော သဂ္ဂံ ဂစ္ဆတိ ဂမေတိ, ဂစ္ဆန္တိ ဣစ္စာဒိ။ ကမ္မေ-ဂစ္ဆီယတိ ဂမီယတိ ဣစ္စာဒိ။ ယမ=ဥပရမေ, ပရောက္ခာအနုဇ္ဇတနရူပါနိ သဗ္ဗတ္ထ ပယောဂ+မနုဂမ္မ ယောဇေတဗ္ဗာနိ။ နိပုဗ္ဗော, နိယစ္ဆတိ နိယမတိ, နိယစ္ဆန္တိ နိယမန္တိ။ သံပုဗ္ဗော, "ယေ သံသ္သာ"တိ ညတ္တံ, သညမတိ, သညမန္တိ။ ကမ္မေ-နိယစ္ဆီယတိ နိယမီယတိ နိယမ္မတိ, သညမီယတိ တ။ တထာ နိယစ္ဆိသ္သတိ, သညမိသ္သတိ။ နိယစ္ဆိ, သံယမိ။ နိယစ္ဆိသ္သ, သံယမိသ္သ။ နိယစ္ဆေယ္ယ, သံယမေယ္ယ။ နိယစ္ဆတု, သညမတု။ ဣသ+သီသ=ဣစ္ဆာယံ, သော သဂ္ဂံ ဣစ္ဆတိ, ဣစ္ဆန္တိ ဣစ္စာဒိ။ "လဟုသ္သုပန္တသ္သာ"တိ ဝုဒ္ဓိမှ္ဟိ ဧသတိ, ဧသန္တိ ဣစ္စာဒိ။ ကမ္မေ-ဣစ္ဆီယတိ, "တ ကွ့စီ"တိ ဝုဒ္ဓိမှ္ဟိ ဧသီယတိ။ ပုဗ္ဗရူပေ ဣသ္သတိ ဣသ္သတေ ဣစ္စာဒိ။ ဣစ္ဆိသ္သတိ ဧသိသ္သတိ ဣစ္စာဒိ။ ဣစ္ဆိ ဧသိ။ ဣစ္ဆိသ္သ ဧသိသ္သ။ ဣစ္ဆေယ္ယ ဧသေယ္ယ။ ဣစ္ဆတု ဧသတု ဣစ္စာဒိ။ အာသ=ဥပဝေသနေ, သော အာသနေ အစ္ဆတိ ဣစ္စာဒိ။ "ဗုဒ္ဓနေ ဒီဃရသ္သာ"တိ ရဿော, ဥပပုဗ္ဗော, တထာ ဥပာသတိ။ အစ္ဆိသ္သတိ ဥပာသိသ္သတိ။ အစ္ဆိ ဥပာသိ။ အစ္ဆိသ္သ ဥပာသိသ္သ။ အစ္ဆေယ္ယ ဥပာသေယ္ယ။ အစ္ဆတု ဥပာသတု ဣစ္စာဒိ။ ဒိသ=ပေက္ခနေ, ဒိစ္ဆတိ ဒိစ္ဆန္တိ ဣစ္စာဒိ သဗ္ဗံ ပုရိမသမံ။ လဘ=လာဘေ, ဣတော ပရံ ဝိသေသဋ္ဌာနမေဝဝက္ခာမ, သဗ္ဗတရော ဝုတ္တာနုသာရေန ဂဟေတဗ္ဗော။ လဘတိ, လဘန္တိ ဣစ္စာဒိ။ ကမ္မေ-ယ္ယသ္သ ပုဗ္ဗရူပါဒိမှ္ဟိ ကတေ လဗ္ဘတိ ဣစ္စာဒိ။

၇၃. လဘာ ဣံ+ဤနံ ထံ ထာ တ

လဘာသ္မာ ဣံ ဤနံ ထံ+ထာ တ ဟောန္တိ။ သော အလဘိတ္ထ လဘိတ္ထ အလဘိ လဘိ ဣံ ပစ္စယေ အလတ္ထံ အလဘိံ ဣစ္စာဒိ။

၂၆. လဘာ ဝသ+စ္ဆိဒ ဘိဒ ရုဒာနံ စ္ဆင

လဘာဒီနံ စ္ဆင ဟောတိ သ္သေန သဟ။ လစ္ဆတိ လဘိသ္သတိ, လစ္ဆန္တိ လဘိသ္သန္တိ ဣစ္စာဒိ။ ဣဴယာတိပ တ္တိယံ သ္သာဘာဂသ္သ စ္ဆာဒေသေ အလစ္ဆာ အလဘိသ္သ ဣစ္စာဒိ။ ဝသ=နိဝါသေ, ဝစ္ဆတိ ဝသိသ္သတိ။ ကမ္မ့ မေ-ဗဟုလာဓိကာရာ "အသ္သူ"တိ ဥကာရော , ပုဗ္ဗရူပေ ဝုသ္သတိ ဝုသ္သိသ္သတိ ဣစ္စာဒိ။ တထာ အဝစ္ဆာ အဝသိသ့ သာ။ ဆိဒ=ဒွေ့ဓာကရဏေ, ဆေစ္ဆတိ ဆိန္ဒိသ္သတိ, "မဇ္ဈ ရုဓာဒီနံ"တိ မံ လော စ။ လသ္သ လောပော စ။ ဘိဒ=ဝိဒါရ

ဏော, ဘေဇ္ဇတိ ဘိန္ဒိဿတိ။ အဘေဇ္ဇာ အဘိန္ဒိဿာ။ ရုဒ=ရောဒနေ, ရုဇ္ဇတိ ရောဒိဿတိ။ အရုဇ္ဇာ အရောဒိဿာ ဣစ္စာဒိ။

အညပစ္စယေပိ ဆိဒဿ "ဆ္ဆင" ဣတိ ယောဂဝိဘာဂေန ဆ္ဆင, ဘူတေ ဉီ ပစ္စယေ အစ္ဆေစ္ဆုံ အစ္ဆိန္ဒိံသု။ ဝုတ္တတော အညဓာတူနမ္ပိ, ဂမ=ဂမနေ, ဂစ္ဆုံ ဂစ္ဆိံသု။ အညပစ္စယေပိ ဝစ=ဗျတ္တဝစနေ ဣစ္စာဒိ, ကမ္မေ-ဗဟုလာဓိကာရာ တ္ယာဒီသု ပရဘူတေသုပိ ယထာဂမံ ဝစာဒီနမ္ပိဿ "ဝစာဒီနံ ဝဿုဋ္ဌ တ"တိ ကမ္မေ ဥဋ္ဌ စ "အဿူ"တိ အဿ ဉ စ, တေန ဓမ္မော ဥစ္စတိ ဝုစ္စတိ, ဝုစ္စန္တိ ဣစ္စာဒိ, ယဿ စ ပုဗ္ဗရူပံ။

၂၇. ဘုဇ မုစ ဝစ ဝိသာနံ က္ခင

ဘုဇာဒီနံ က္ခင ဟောတိ ဿေန သဟ။ ဝက္ခတိ ဝစိဿတိ, ဝက္ခန္တိ ဝစိဿန္တိ ဣစ္စာဒိ။

၂၁. ဤအာအေ ဝစဿောမ

ဤအာဒီသု ဝစဿ ဩမ ဟောတိ။ မကာရာနုဗန္ဓတ္တာ "မာနုဗန္ဓော သရာန+မန္တာ ပရော"တိ ပရိဘာသတော သရာ ပရော။ အဝေစိ, အဝေစုံ, အဝေစော ဣစ္စာဒိ။ အနဇ္ဇတနေ-အဝစ အဝစာ ဝစာ ဣစ္စာဒိ။ ကိ္ရယာတိပတ္တိယံ-အဝက္ခာ အဝစိဿာ, အဝက္ခိံသု အဝစိဿိံသု ဣစ္စာဒိ။ ဝစေယ္ယ ဣစ္စာဒိ။ ကမ္မေ-ဝုစ္စေယ္ယ ဣစ္စာဒိ။ တထာ ဝစတု, ဝုစ္စတု ဣစ္စာဒိ။

ဘုဇ=ပာလနဇ္ဈောဟာရေသု , "ဘုဇာ" ဒိနာ က္ခတာဒေသေ ဘောက္ခတိ ဘုဥ္ဇိဿတိ။

ကုသ=အက္ကောသေ, အာပုဗ္ဗော, တဿ ရဿော စ, အက္ကောသတိ ဣစ္စာဒိ ဧဇ္ဈံ, လဝိကရဏာလောပဝုဒ္ဓိယော။

၃၄. ကုသ+ရုဟေဟီ+ဿ ဆိ

ကုသာ ရုဟာ စ ပရဿ ဤဿ ဆိ တ ဟောတိ။ ပရရူပပဌမက္ခရာနိ, အက္ကောစ္ဆိ အက္ကောသိ ဣစ္စာဒိ။ အဘိပုဗ္ဗော ရုဟ=ရောဟနေ, အဘိရုစ္ဆိ အဘိရုဟိ ဣစ္စာဒိ။

ဝဟ=ဟပုဏနေ, ဝဟတိ, ဝဟန္တိ။ ကမ္မေ-က္ယေ "ဟဿ ဝိပလ္လာသော"တိ ဝိပရိယာသော, တေန သော ဝုယ္ဟတိ, "အဿူ"တိ ဥတ္တံ။ ဝဟိဿတိ, ဝုယ္ဟိဿတိ။ အဝဟိ, အဝုယ္ဟိတ္ထ, အဝုဟိ။ အဝဟိဿာ, ဝုယ္ဟိဿာ ဣစ္စာဒိ။ ဝဟေယ္ယ, ဝုယ္ဟေယ္ယ။ ဝဟတု, ဝုယ္ဟတု ဣစ္စာဒိ။

ဇရ=ဇီရဏေ,

၅,၁၇၄. ဇရ မရာန+မီယင

ဇရ မရာနံ ဤယင တ ဟောတိ မာန+န္တ+တ္ယာဒီသု။ ဇီယတိ။ "ဇရ သဒာန+မီမ"တိ ဤမအာဂမော လော စ, ဇီရတိ။ ကမ္မေ-ဇီရီယတိ ဇီယီယတိ။ ဇေ၀ံ ဇီယိဿတိ ဇီရိဿတိ, ဇီယီယိဿတိ ဇီရီယိဿတိ။ အဇီယိ အဇီရိ, အဇီယီယိ အဇီရီယိ။ အဇီယိဿာ အဇီရိဿာ, အဇီယီယိဿာ အဇီရီယိဿာ အဇီယိဿာ အဇီရီယိဿာ ဣစ္စာဒိ။ မရ=ပါဏစာဂေ, ဤယင, မီယတိ မရတိ, မီယန္တိ မရန္တိ ဣစ္စာဒိ။

ဒိသ=ပေက္ခနေ,

၅,၁၂၄. ဒိသဿ ပဿ ဒဿ ဒသ ဒ ဒက္ခာတိ

ဧတေ အာဒေသော ဒိသဿ တ ဟောန္တိ။ အနေကဝဏ္ဏတ္တာ သဗ္ဗာဒေသော။ ပဿတိ ပဿန္တိ, ဒက္ခတိ ဒ က္ခန္တိ။ ကမ္မေ-ဏ္ဃေ ပုဗ္ဗရူပေ, ဒိဿတိ ဒိဿန္တိ, ဝိပဿီယတိ ဒက္ခီယတိ ဣစ္စာဒိ။

၆,၆၉. ဒက္ခ+ခ+ဟေတိ+ဟောဟီတိ လောပေ

ဒက္ခာဒီဟိ အာဒေသေဟိ ပရဿ ဿဿ လောပေ တ ဟောတိ။ ဒက္ခတိ ဒက္ခိဿတိ။ အပဿိ ပဿိ, အ ပဿိံသု ပဿိံသု အပဿော ပဿော, အပဿိတ္ထ ပဿိတ္ထ။ အပဿိံ ပဿိံ, အပဿိမှ ပဿိမှ။ တထာ အဒဿီ ဒဿီ, အဒဿိံသု ဒဿိံသု ဣစ္စာဒိ။ အနဇ္ဇတနေ ဒသာဒေသော, အဒ္ဒသာ အဒ္ဒသ။ အဒ္ဒာ အဒ္ဒ ဣစ္စာဒိ။ အပဿိဿ ဒက္ခိဿ ဣစ္စာဒိ။ ပဿေယျ ဒက္ခေယျ, ပဿတု ဒက္ခတု ဣစ္စာဒိ။

သဒ=ဝိသရဏဂတျာဝသာဒနာအနေသု, နိပုဗ္ဗော, ''ဇရသအန+မိမ တ''တိ ဤမအာဂမော။ နိသီဒတိ, နိသီဒန္တိ ဣ စ္စာဒိ။ ဘာဝေ-နိသဇ္ဇတိ, နိသဇ္ဇတေ။

ယဇ=ဒေဝပူဇာသံဂတိကရဏအနေသု, ယဇတိ, ယဇန္တိ ဣစ္စာဒိ။ ကမ္မေ –

၅,၁၁၃. ယဇဿ ယဿ ဋိ+ယီတိ

ယဇဿ ယဿ ဋိ+ယီ ဟောန္တိ ကာနုဗန္ဓေတိ ဗဟုလာဓိကာရာ တ္ယာဒိဝိသယေပိ ဏ္ဃေ ပုဗ္ဗရူပေ စ ဣဇ္ဇတိ ယိဇ္ဇတိ မယာ ဗုဒ္ဓေါ။ သော ယဇိဿတိ, တေန ဣဇ္ဇိဿတေ ယိဇ္ဇိဿတေ။ သော ယဇိ , တေန ဣဇ္ဇိ ယိဇ္ဇိ။ သော ယဇိဿာ, တေန ဣဇ္ဇိဿာ ယိဇ္ဇိဿာ။ သော ယဇေယျ, တေန ဣဇ္ဇေယျ ယိဇ္ဇေယျ။ သော ယဇတု, တေန ဣဇ္ဇတု ယိဇ္ဇတု ဣစ္စာဒိ။

ဝဒ=ဝစနေ, ''ဂမဝဒာ'' ဒိနာ ဝဒဿ ဝဇ္ဇာဒေသော တ, လဿ ''ဦလဿေ''တိ ကွစိ ဧ စ, ဝဇ္ဇတိ ဝဒေတိ ဝဒ တိ, ဝဇ္ဇေန္တိ ဝဒေန္တိ ဣစ္စာဒိ။ ကမ္မေ – ''ဏ္ယဿာ''တိ ဤဉ, ဝဇ္ဇီယတိ ဝဇ္ဇတိ ဝဒီယတိ, ဝဇ္ဇီယန္တိ ဝဇ္ဇန္တိ ဝဒီယန္တိ။ ဝဒိဿတိ, ဝဒိဿန္တိ။ အဝဒီ ဝဒီ, အဝဒိံသု ဝဒိံသု။ အဝဒိဿ ဝဒိဿ။ ဝဇ္ဇေ ဝဇ္ဇေယျ ဝဒေ ဝဒေယျ, ဝဇ္ဇေယျုံ ဝဒေယျုံ။ ဝဇ္ဇေတု ဝဒေတု ဝဒတု ဣစ္စာဒိ ယထာဂမံ ဉေယျံ။

ကမု=ပဒဝိက္ခေပေ, ''ပရောက္ခာယဥ္စ''တိ စဂ္ဂဟဏေန ကမ ကမ ဣတိ ဒွိတ္တေ အနာဒိဗျဉ္ဇနလောပေ လဝိ ကရဏေ ''ကဝဂ္ဂဟာ'' ဒိနာ ကဿ စေ နိဂ္ဂဟီတာဂမေ စ ကတေ စံကမတိ ကမတိ ဣစ္စာဒိ။ စလ=ကမ္ပနေ, စံစလတိ။ ဇလ+ဒလ=ဒိတ္တိယံ, ဒွိတ္တေ ဒဒ္ဒလ္လတိ ဣစ္စာဒိ။ (သဝုဒ္ဓိကဘူတဒိနယော)။

ဟူ+ဘူ=သတ္တာယံ, တျာဒိသု ''ကတ္တရိ လော''တိ လော, တဿ လောပေ ''ယုဝဏ္ဏာန+မေဩ ပစ္စ ယေ''တိ ဩကာရော။ သော ဟောတိ, တေ ဟောန္တိ။ ဟောသိ, ဟောထ။ ဟောမိ, ဟောမ ဣစ္စာဒိ။ ဘာဝေ-တေန ဟူယတိ ဟူယတေ။

၃၁. ဟူဿ ဟေ+ဟေဟိ+ဟောဟိ ဿတ္တာအေ

ဟူဿ ဟေအာဒယော ဟောန္တိ ဿစ္စာအေ။ ဟေဿတိ ဟေဟိ ဿတိ ဟောဟိဿတိ။

၆၉. ဒက္ခ+ခ+ဟေဟိ+ဟောဟီဟိ လောပေတိ

ဒက္ခာဒီဟိ အာဒေသေဟိ ပရဿ ဿဿ တ လောပေ ဟောတိ။ ဟေဟိတိ ဟေဟိဿတိ, ဟောဟိတိ ဟော ဟိဿတိ။ ဟေဟိန္တိ ဟေဟိဿန္တိ, ဟောဟိန္တိ ဟောဟိဿန္တိ ဣစ္စာဒိ။ အနဇ္ဇတနေ ဤမှဟိ အဉာဂမော, ''ပ ရော ကွစိ''တိ ဤဿ လောပေ, သော အဟု။ ဝုဒ္ဓိမှဟိ ''ဒီဃာ ဤဿ'' ဣတိ ဤဿ သိအာဒေသော, သုတေ အဟောသိ အာနန္ဒော။

၄၁. ဟူတော ရေသုံ

ဟူတော ပရဿ ဥ+မိစ္စဿ ရေသုံ တ ဟောတိ။ ရကာရာနုဗန္ဓော "ရာနုဗန္ဓေန္တသရာဒိဿာ"တိ အန္တသရာဒိဿ လောပော။ အဟေသုံ။ ဩကာရဝုဒ္ဓိ အတဒေသေ အဟဝုံ။ ဩဿ သိအာဒေသေ အဟောသိ။

၄၆. ဣံဿ စ သိဥ

ဣမိစ္စဿ သိဥ ဟောတိ မ္ဟာတ္ထာနုဍ္ဍ ဗဟုလံ။ ဉကာရော အာဋ္ဌာဝယဝတ္တော (ဥကာရော) ဣကာရော ဥစ္စာရဏတ္တော။ "အဉ္ဉဿာ" ဒိနာ ဣဉာဂမေ တုမ္ဟေ အဟောသိတ္ထ, အဟောသိ။ ပရဿရလောပေ ရဿေ စ အဟုံ, အဟောသိမ္ဟ, အဟုမ္ဟ, ရဿော။ ဘာဝေ-အဘဝိ, အာဿတ္ထာဒေသော, အဘဝိတ္ထ။ အနဇ္ဇတနေ အာဦ အာဒိပစ္စယေ ကတေ "ယုဝဏ္ဏာန+မိယ ငုဝင သရေ"တိ ဥဝငာဒေသေ အဟုတ, အဟုဝု, အဟုတေ, အဟုဝတ္ထ။ အသ္သ အမာဒေသေ အဟုံ အဟုဝံ, အဟုမ္ဟ ဣစ္စာဒိ။ ဘာဝေ-တေန အဟုယိ အဟုယိတ္ထ။ အဟဝိဿာ, အဟဝိဿံသု ဣစ္စာဒိ။ ဘာဝေ-အဟုယိဿ, အဟုယိဿထ။ ပုဗ္ဗဿရလောပော, ဟေယျ , ဟေယျုံ ဣစ္စာဒိ။ ဘာဝေ-ဟူယေယျ, ဟူယေထ။ ဟောတု, ဟောန္တု ဣစ္စာဒိ။ ဘာဝေ-ဟူယတု, ဟူယတံ။ အနုပုဗ္ဗေ အနုဘောတိ ဣစ္စာဒိ သဗ္ဗတရေသု ယောဇေတဗ္ဗံ။ ဘာဝေ ရူပဘာဝ။ ကမ္မေ-အနုဘူယတိ ဣစ္စာဒိ ဝိသေသော။

သိ=သယေ, လဿ လောပေ ဝုဒ္ဓိ, သေတိ။ အယာဒေသေ သယတိ, သေန္တိ သယန္တိ ဣစ္စာဒိ။ ကမ္မေ-အတိပုဗ္ဗော, ဣေ "ဒီဃော သရဿာ"တိ ဣဿ ဒီဃေ စ ကတေ တေန အတိသီယတိ, အတိသီယန္တိ ဣစ္စာဒိ။ ဘာဝေ-တေန သီယတိ, သီယတေ။ တထာ ဘဝိဿတိအာဒီသု။

နီ=ဟပနေ, ဒွိကမ္မကော+ယံ, အဇံ ကမံ နေတိ နယတိ, နေန္တိ နယန္တိ ဣစ္စာဒိ။ ကမ္မေ-နီယတေ ကမံ အဇော ဒေဝဒတ္တေန ဣစ္စာဒိ။ တထာ သေသေသုပိ ယောဇေတဗ္ဗံ။

ဌာ=ဂတိနိဝတ္တိယံ –

၅,၁၇၅. ဌာဟနံ တိဋ္ဌပိတ

ဌာဟနံ တိဋ္ဌပိတဟောန္တိ တ န္တ+မာန+တ္တာဒီသု။ လဿ လောပေ တိဋ္ဌတိ, တိဋ္ဌန္တိ, ဌာတိ, ဌန္တိ။

၅,၁၃၁. ဟဒိတော ဌာဿ တ ဌဟော က္ဝစိတိ

ဟဒိတော ပရဿ ဌာဿ က္ဝစိ ဌဟော ဟောတိ တ။ သဏ္ဌဟတိ, သဏ္ဌဟန္တိ။ လဿေ, အဓိဋ္ဌေတိ, အဓိဋ္ဌေန္တိ။ ကမ္မေ –

၅,၁၃၇. အညာဒိဿာ+ဿီ ဣေ

ဉာဒိတော+ညဿ အာကာရန္တဿ ကိရိယတ္ထဿ ဤ ဟောတိ ဣေ။ ဥပဋ္ဌီယတိ, ဥပဋ္ဌီယန္တိ။ ဌဟာဒေသေ "ဣဿာ"တိ ဤဥ , တေန ပတိဋ္ဌဟီယတိ, ပတိဋ္ဌဟီယန္တိ။ ဘာဝေ-ဤမ္ဟိ ဋ္ဌီယတိ, ဋ္ဌီယတေ။ တထာ ပပုဗ္ဗေ ပတိဋ္ဌိဿတိ ပတိဋ္ဌဟိဿတိ။ ဤဿ သိမ္ဟိ အဋ္ဌာသိ, အဋ္ဌံသု, သဏ္ဌဟိ, သဏ္ဌဟိံသု။ ပတိဋ္ဌိဿ ပတိဋ္ဌဟိဿ။ တိဋ္ဌေ တိဋ္ဌေယျ, သဏ္ဌေ သဏ္ဌေယျ, သဏ္ဌေယျုံ, သဏ္ဌဟေ သဏ္ဌဟေယျ။ တိဋ္ဌတု ဌာတု, သဏ္ဌဟတု ဣစ္စာဒိ။

ဟာ=ဟာနေ, ပိတဒေသေ ပိဝတိ။ "တဝဂ္ဂဝရဏာ" အေ "ဗယဉ"တိ ယောဂဝိဘာဂေန ဝဿ ဗကာရော, ပိဗတိ။ ကမ္မေပီယတိ, ပီယန္တိ ဣစ္စာဒိ။

အသ=ဘုဝိ,

၅၂. တသ္သ ထောတိ

အတ္ထိတော ပရဿ တသ္သ ထော ဟောတိ။ ပရရူပေ ပဌမက္ခရတကာရေ စ အတ္ထိ။ “န္တ+မာန+န္တိ+ယိ+ယုံသွ တ+ဒိလောပေ”တိ အသ္သ လောပေ, သန္တိ။

၅၃. သိဟိသွ၀+ဋ္ဌ

အတ္ထိသ္သ အဋ္ဌ ဟောတိ သိဟိသု။ ဋ္ဌော သဗ္ဗာဒေသတ္တော။ တွ၀ံ အသိ။ ပရရူပဟာဒိမွဟိ ကတေ ဣအနိ တုမွေဟ အတ္ထ။

၅၄. မိမာနံ တ မွဟိမွဟာ စ

အသသ္မာ ပရေသံ မိမာနံ မွဟိမွဟာ တ ဟောန္တိ တံသန္နိယောဂေန အသသ္သ အဋ္ဌ စ။ အမွဟိ။

၅၅. သေု သ

သေု မိမေသု အသသ္သ သော ဟောတိ, ပရရူပဗာနေတ္ထံ။ အသ္မိ, အမွဟ အသ္မ။ ဘဝိသ္သတိပစ္စယေ –

၅,၁၂၉. အ+အာ+သ္သအာဒီသု

ပရောက္ခာ အ-အာအော အနဇ္ဇတန အာ-အာအော က္ရိယာတိပတ္တိသ္သာ-အာအော ဘဝိသ္သတိသ္သတ္တာအော စ အတ္ထိသ္သ ဘု ဟောတိ။ အာဒေသဝိဓာနံ အသသ္သာပယောဂတ္ထံ, ကိသ္မိဥ္စိ ပစ္စယဝိသေသေ, တသ္မာ အသိတဗ္ဗန္တ တိအာဒိ န ဘဝတိ။ ဘဝိသ္သတိ, ဘဝိသ္သန္တိ။ အဘာတ, အဘဝု။ က္ရိယာတိပတ္တိယံ ဘုအာဒေသေ အဘဝိသ္သ, အဘဝိ သ္သံသု ဣစ္စာဒိ။ ယွောဒိမွဟိ –

၅၀. အတ္ထိတေ+ယ္ယာဒိစ္ဆန္နံ သ+သု+သ+သထ+သံ+သာမ

အသ=ဘုဝိ+စ္စသ္မာ ပရေသံ ယွောဒိစ္ဆန္နံ သာဒယော ဟောန္တိ ယထာက္ကမံ။ ပရရူပေ သော အသ္သ, တေ အ သ္သု။ တွ၀ံ အသ္သ, တုမွေဟ အသ္သထ။ အဟံ အသ္သံ, မယံ အသ္သာမ။ တွတဒိမွဟိ သော အတု, အသ္သ လောပေ သန္တု, အယာဒေသေ တွ၀ံ အဟိ, တုမွေဟ အတ္ထ။ အမွဟိ, အမွဟ, သာဒေသေ အသ္မိ အသ္မ။ ဗဟုလာဓိကာရာ အဇ္ဇတနေ အာသိ, အာသိံသု, အာသုံ ဣစ္စာဒိပိ ဟောန္တိ။

ဗ္ရူ=ဝစနေ,

၃၆. ဗ္ရူတော တိသ္သီဉ

ဗ္ရူတော ပရဿ တိသ္သ ဤဉ တ ဟောတိ။ ဝုဒ္ဓိအတဒေသေ လသ္သ လောပေ ဗ္ရဝီတိ။

၅,၉၇. န ဗ္ရူသ္သော

ဗ္ရူသ္သ ဩ န ဟောတိ ဗ္ယဥ္ဇနေ။ ဗ္ရူတိ။ ဥဝင်ဒေသေ ဗ္ရူဝန္တိ။

၂၀. တ္ယ+န္တီနံ ဋ္ဌ+ဠု

အာဟာ ပရေသံ တိ+အန္တီနံ ဋ္ဌ+ဠု ဟောန္တိ။ ဋ္ဌကာရာ သဗ္ဗာဒေသတ္တာ။ အတောယေဝ အာဟာ ပရေသံ တိအန္တိနံ ဋ္ဌဠုဝိဓာနညာပကာ တိအန္တိသု ဗ္ရူသ္သ အာဟော။ အာဟ, အာဟု။ ဗ္ရူသိ, ဗ္ရူထ။ ဗ္ရူမိ, ဗ္ရူမ ဣစ္စာဒိ။ ဗ္ရဝိသွ သတိ။ အဗ္ရဝိ အဗ္ရဝီ, အဗ္ရဝုံ။ အနဇ္ဇတနေ အဗ္ရတ, အဗ္ရဝု။ ပရောက္ခာယံ –

၁၆. အအာဒီသွတ+ဟော ဗျူဿ

ဗျူဿ အာဟော ဟောတိ ပရောက္ခာအအာဒီသု။ သုပိနေ ကိရ သော အာဟ, တေ အာဟု ဣစ္စာဒိ။ အဗျူဝိဿ။ ဗွ ရဝေ ဗျူဝေယျု။ ဝုဒ္ဓိပ္ပဋိသေဓေ ဗျူတု, ဗျူဝန္တု ဣစ္စာဒိ။

ဟန=ဟိံသာယံ, တိမှိ ဝိကရဏလောပေ သော ဟနတိ ဟန္တိ။ တေ ဟနန္တိ ဣစ္စာဒိ။ ကမ္မေ-ယေ နဿ ဉေ ပုဗ္ဗရူပံ, တေန ဟညတိ, ဟညန္တိ ဟညရေ။ တထာ ဟနိဿတိ ဣစ္စာဒိ။

၆၇. ဟနာ ဆ+ခာ

ဟနာ ဿာဿ ဆ+ခာ တ ဟောန္တိ။ ပဋိဟံခာမိ ပဋိဟနိဿာမိ။ ဟံဆေမ ဟနိဿာမ။ အဟနိ, အဟနိံသူတိ အာဒိ သဗ္ဗတ္ထ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ဟုတဒယော

ဟု=ဟဝနေ ။ တွာဒီသု လော။ "ပရောက္ခာယဉ္စ"တိ စဂ္ဂဟဏေန ဟု ဟုတိ ဒွိတ္တံ, "ကဝဂ္ဂဟာနံ စဝဂ္ဂဇာ"တိ ဟဿ ဇော, လလောပေ ဝုဒ္ဓိ စ, ဇုဟောတိ အဂ္ဂိံ, အညတ္ထ "ယတ သရေ"တိ ဝကာရော, ဇုဟွတိ။ ဇုဟောန္တိ။ ဇုဟွန္တိ။ ဇုဟောသိ ဇုဟွသိ, ဇုဟောထ ဇုဟွထ။ ဣစ္စာဒိ။ ကမ္မေ – "ဒီဃော သရဿာ"တိ ဒီဃေ ဟူယတိ တေန အဂ္ဂိ ဣစ္စာဒိ။ ဇုဟိဿတိ, ဇုဟိဿန္တိ။ အဇုဟဝိ အဇုဟောသိ, အဇုဟဝုံ အဇုဟဝိံသု အဇုဟဝံသု အဇုဟောသုံ။ အဇုဟိဿ, အဇုဟိဿံသု။ ဇုဟေ ဇုဟေယျ။ ဇုဟောတု, ဇုဟောန္တု ဣစ္စာဒိ။

ဟာ=စာဂေ, ပုရေ ဝိယ ဒွေဘာဝဆာဒေသလောပေ "ရဿော ပုဗ္ဗဿာ"တိ ပုဗ္ဗဿ အာဿ ရဿော။ ဇဟာတိ ဣစ္စာဒိ။ ကမ္မေ – "အညာဒိဿာ+ဿိ ကျေ"တိ ကျေ အာဿ ဤ, ဟီယတိ ဣစ္စာဒိ။ ဇဟိဿတိ။ အဇဟာသိ, "ဒီဃာ ဤဿ" ဣတိ သိ, ပဇဟိ, အဇဟိံသု အဇဟံသု, ပဇဟိံသု ပဇဟုံ။ ကမ္မေ-ပဟီယိ ပဟီယိတ္ထ။ ဿာဒိ+ယျောဒိ+တွတဒီသုပိ ဉေယျော။

အာ=အနေ, ဒွိဘာဝရဿတ္တာနိ, လလောပေ, ဒအာတိ, ဒဒန္တိ ဣစ္စာဒိ။ "ဂမဝအ" ဒိန္နာ ဒဇ္ဇာဒေသေ ဒဇ္ဇတိ, ဒဇ္ဇန္တိ ဣစ္စာဒိ။ လဿေ+ကာရေ အန္နံ ဒေတိ ဣစ္စာဒိ။

၂၂. အဿ ဒံ တ မိမေသွဝ+ဒွိတ္တေ

အဒွိတ္တေ ဝတ္တမာနဿ အဿ ဒံ ဟောတိ တ မိမေသု။ ဝဂ္ဂန္တံ, ဒမ္မိ ဒေမိ, ဒမ္မ ဒေမ။ ဤကာရေ ဒီယတိ ဣစ္စာဒိ။ အနာဂတတ္တေ ဣညာဂမေ သရဏောဟာဒိ, ဒဒိဿတိ, ဒဒိဿန္တိ။ ဒဇ္ဇိဿတိ, ဒဇ္ဇိဿန္တိ။ လဝိကရဏေ ဒဿတိ, ဒဿန္တိ။ အဇ္ဇတနေ-အဒဒိ, အဒဒိံသု, အဒဇ္ဇိ, အဒဇ္ဇိံသု, အအာသိ, အဒံသု။ အနဇ္ဇတနေ-အဒဒါ, အဒဒု။ ကာလာတိပတ္တိယံ-အဒဒိဿ အဒဇ္ဇိဿ, လေ အဒဿ, ဒဿံသု။ ယျောဒိမှိ-ဒဒေ ဒဒေယျ ဒဇ္ဇေ ဒဇ္ဇေယျ။ "ဇ္ဇာ"တိ ဗဟုလာဓိကာရာ ဒဇ္ဇာဒေသော ပရဿ ယျေဿ ဇ္ဇာ, ဒဇ္ဇာ, ဒဇ္ဇုံ ဒဇ္ဇေယျုံ ဒဒေယျုံ။ တွတဒီသု-ဒအာတု, ဒဒန္တု, ဒဇ္ဇတု, ဒဇ္ဇန္တု, လဿေ+ကာရေ ဒေတု, ဒေန္တု ဣစ္စာဒိ။ သဗ္ဗတ္ထ ကမ္မေပိ ယောဇနီယံ။

ဓာ=ဓာရဏေ, တွာဒိမှိ စဂ္ဂဟဏေန ဒွိတ္တေ ပုဗ္ဗာကာရဿ ရဿတ္တေ လလောပေ "စတုတ္ထဒုတိယာနံ တတိယပဌမာ"တိ ပုဗ္ဗဓကာရဿ ဒကာရေ စ ကတေ ဒဓာတိ, ဒဓန္တိ။ ပိပုဗ္ဗော, "တဒမိနာ" ဒိန္နာ အာဿ လောပေ, "ဓာဿ ဟော"တိ ဒွိတ္တေ ပရဿ ဓာဿ ဟကာရော, ဒွတရံ ပိဒဟတိ, ပိဒဟန္တိ။ လဿေ+ကာရေ နိဓေတိ, နိဓေန္တိ။ ကမ္မေ-ဝိဓီယတိ, ဝိဓီယန္တိ ဣစ္စာဒိ။ ဓဿတိ, ပိဒဟိဿတိ, ပရိဒဟေဿတိ။ အဓာသိ, ပိဒဟိ။ အဓဿ, ပိဒဟိဿ။ ဒဓေ ဒဓေယျ, ပိဒဟေ ပိဒဟေယျ။ ဒအာတု, ပိဒဟတု, နိဓေတု, နိဓေန္တု ဣစ္စာဒိ။ (ဇုဟောတွာဒယော)။

ဘူတဒိ စ ဇုဟာဒိ စ၊ ဟုတဒိဓာတတော စိ+မေ။
သဝုဒ္ဓိကဘူတဒီဟိ၊ တိဓာ ဘေဒံ ဥပေန္တိ တေ။

(ဘူတဒိနယော။)

အစုနာ ဝိကရဏပဘေဒပကာသနတ္ထံ ရုဓာဒီနံ အဋ္ဌဂဏာနံ ကာနိစိ ရူပါနိ ဥဒါဟရိယန္တေ –

ရုဓ=အာဝရဏေ, တျာဒယော ဟောန္တိ။ ဝေ+မုပရိပိ သဗ္ဗဂဏေသု။

၅,၁၉. မဇ္ဈ ရုဓာဒီနံ

ရုဓာဒိတော အပရောက္ခေသု ကတ္တုဝိဟိတမာန+န္တ+တျာဒီသု လော ဟောတိ မဇ္ဈ+န္တသရာ ပရော။ နိဂ္ဂဟီတဿ ဝဂ္ဂန္တံ, “လဟုဿုပန္တဿာ”တိ သံယောဂတ္တာ န ဝုဒ္ဓိ။ သော မဂ္ဂံ ရုန္ဓတိ, ရုန္ဓန္တိ ဣစ္စာဒိ။ ကမ္မေ-နိပုဗ္ဗော ကျော ဓဿ စဝဂ္ဂ+ပုဗ္ဗရူပ+တတိယက္ခရဇကာရာ, တေန မဂ္ဂေါ နိရုဇ္ဈတိ ဣစ္စာဒိ။ ဿတျာဂမေ ရုန္ဓိဿတိ, နိရုဇ္ဈိဿတိ။ အရုန္ဓိ, အရုန္ဓိံသု။ နိရုဇ္ဈိတ္ထော, နိရုဇ္ဈိ, နိရုဇ္ဈိံသု။ အရုန္ဓိဿ, အရုန္ဓိဿံသု, နိရုဇ္ဈိဿ, နိရုဇ္ဈိဿံသု။ ရုန္ဓေ ရုန္ဓေယျ, နိရုဇ္ဈေ နိရုဇ္ဈေယျ။ ရုန္ဓတု, ရုန္ဓန္တု။ တွံ ရုန္ဓ ရုန္ဓာဟိ။ နိရုဇ္ဈတု, နိရုဇ္ဈန္တု ဣစ္စာဒိ။

ဆိဒ=ဒွေဓာကရဏေ, ဆိန္ဒတိ, ဆိန္ဒန္တိ။ ကမ္မေ-ဆိဇ္ဇတိ, ဆိဇ္ဇန္တိ။ ဘဝိဿတိပစ္စယေ – “လဘ ဝသစ္ဆိအ” ဒိနာ ဆစ္ဆာဒေသေ ဆေစ္ဆတိ ဆိန္ဒိဿတိ။ ကမ္မေ-ပုဗ္ဗရူပံ, ဆိဇ္ဇိဿတိ, ဆိဇ္ဇိဿန္တိ။ အဆိန္ဒိ ဆိန္ဒိ, အစ္ဆေဇ္ဇိ, အစ္ဆေဇ္ဇိံသု။ အစ္ဆိန္ဒိဿာ အဆိဇ္ဇိဿာ။ ဆိန္ဒေ ဆိန္ဒေယျ, ဆိဇ္ဇေ ဆိဇ္ဇေယျ, ဆိန္ဒတု, ဆိန္ဒန္တု, ဆိဇ္ဇတု, ဆိဇ္ဇန္တု ဣစ္စာဒိ။

ဘုဇ=ပါလနဇ္ဈောဟာရေသု, ဘုဉ္ဇတိ, ဘုဉ္ဇန္တိ ဣစ္စာဒိ။ ဘဝိဿတိမှိ “ဘုဇ+မုစ+ဝစ+ဝိသာနံ က္ခင”တိ ဓာတွန္တဿ သဟ ဿဿ က္ခာဒေသေ ဝုဒ္ဓိ, ဘောက္ခတိ, ဘုဉ္ဇိဿတိ, ဘောက္ခန္တိ, ဘုဉ္ဇိဿန္တိ ဣစ္စာဒိ။

မုစ=မောစနေ, မုဉ္စတိ, မုဉ္စန္တိ ဣစ္စာဒိ။ ကမ္မေ-မုစ္စတိ, မုစ္စန္တိ ဣစ္စာဒိ။ (ရုဓာဒိနယော)။

ဒိဝ=ကီဠာ ဝိဇိဂီံသာ ဝေါဟာရ ဇုတိ ထုတိ ဂတီသု,

၅,၂၀. ဒိဝါဒီဟိ ယက

ဒိဝါဒီဟိ ကတ္တရိ လဝိသယေ ယက ဟောတိ။ ကကာရော ကာနုဗန္ဓကာရိယတ္ထော, ဝေ+မုပရိ စ။ ဝဿ ဗကာရေ ပုဗ္ဗရူပံ, သော ဇုတံ ဒိဗ္ဗတိ, ဒိဗ္ဗန္တိ ဣစ္စာဒိ။ ကမ္မေ-ကျေ တေန ဒိဗ္ဗတိ, ဒိဗ္ဗန္တိ ဣစ္စာဒိ။ ဒိဗ္ဗိဿတိ, တေန ဒိဗ္ဗိဿတိ။ အဒိဗ္ဗိ ဒိဗ္ဗိ။ တေန အဒိဗ္ဗိ ဒိဗ္ဗိ။ အဒိဗ္ဗိဿာ။ တေန အဒိဗ္ဗိဿာ။ ဒိဗ္ဗေ ဒိဗ္ဗေယျ။ တေန ဒိဗ္ဗေ ဒိဗ္ဗေယျ။ ဒိဗ္ဗတု။ တေန ဒိဗ္ဗတု ဣစ္စာဒိ။

သိဝ=တန္တုသန္တာနေ, သိဗ္ဗတိ, သိဗ္ဗန္တိ ဣစ္စာဒိ။ ပဒ=ဂမနေ, ဥပပုဗ္ဗော, စဝဂ္ဂပုဗ္ဗရူပါနိ, ဥပ္ပဇ္ဇတိ, ဥပ္ပဇ္ဇရေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ဣစ္စာဒိ။ ကမ္မေကျေ တေန ပဋိပဇ္ဇတေ ဣစ္စာဒိ။ ဘာဝေ-ဥပ္ပဇ္ဇတေ တယာ။ ဗုဓ=အဝဂမနေ, ဈကာရ ပုဗ္ဗရူပါနိ ယက္ခရေသု။ ဓမ္မံ ဗုဇ္ဈတိ, ဗုဇ္ဈရေ ဗုဇ္ဈန္တိ ဣစ္စာဒိ။ ကမ္မေ-မယာ ဓမ္မော ဗုဇ္ဈတေ ဣစ္စာဒိ။ ယုဓ=သမ္ပဟာရေ, ယုဇ္ဈတိ+စ္စာဒိ။ နဟ=ဗန္ဓနေ, “ဟဿ ဝိပလ္လာသော”တိ ယေ ဝိပလ္လာသော, သန္နယှတိ+စ္စာဒိ။ မန=ဉာဏေ, ဉကာရ+ပုဗ္ဗရူပါနိ, မညတိ+စ္စာဒိ။ တုသ=တုဋ္ဌိမှိ, ပုဗ္ဗရူပေ တုဿတိ+စ္စာဒိ။ သမ=ဥပသမေ, သမ္မတိ+စ္စာဒိ။

ဇန=ဇနနေ , “ဇနိဿာ”တိ အာ ဟောတိ ကာနုဗန္ဓေ ဗဟုလာဓိကာရာ, သော ဇာယတိ, ဇာယန္တိ+စ္စာဒိ။ ကမ္မေ-ဇနိတုံ ပယောဇေတီတိ “ပယောဇကဗျာပါရေ ဏာပိ စေ”တိ ဏိမှိ “အညတ္ရာပိ”တိ ဝုဒ္ဓိပဋိသေဓေ ကျမှိ “ဒီဃော သရဿာ”တိ ဒီဃေ စ ကတေ တေန ဇနီယတိ, ဇနီယန္တိ ဣစ္စာဒိ။ သော ဇာယိဿတိ။ တေန ဇနိဿတိ။ သော အဇာယိ, တေန အဇနီယိ။ သော အဇာယိဿ, တေန အဇနီယိဿ။ သော ဇာယေ ဇာယေယျ, တေန ဇနီယေယျ။ သော ဇာယတု, တေန ဇနီယတု ဣစ္စာဒိ။ (ဒိဝါဒိနယော)။

တုဒ=ဗျထနေ,

၅,၂၂. တုအာဒီဟိ ကော

တုအာဒီဟိ ကတ္တရိ လဝိသယေ ကော ဟောတိ။ တုဒတိ, တုဒန္တိ ဣစ္စာဒိ။ ကမ္မေ-တုဒ္ယတိ တုဇ္ဇတိ, တုဒ္ယရေ တုဒ္ယန္တိ, တုဇ္ဇရေ တုဇ္ဇန္တိ+စ္စာဒိ။ တထာ တုဒိဿတိ တုဇ္ဇိဿတိ။ အတုဒိ, အတုဒိံသု, အတုဇ္ဇိ။ အတုဒိဿ အတုဇ္ဇိဿ, တုဒေယျ တုဇ္ဇေယျ။ တုဒတု, တုဒန္တု, တုဇ္ဇတု ဣစ္စာဒိ။

ဝိသ=ပဝေသနေ, ပပုဗ္ဗော။ သော ကမံ ပဝိသတိ ဣစ္စာဒိ။ ကမ္မေ-ပဝိသီယတိ ဣစ္စာဒိ။ ပဝိသိဿတိ။ ပဝိသီယိဿ သတိ။ ဟဝိသိ, ဤမ္ဟိ "ဘုဇမုစာ" ဒိနာ ယောဂဝိဘာဂက က္ခ၊။ ဟဝိသိ, ပဝိသိ ဟဝေက္ခိ, ပထဝိ ဟဝိသိံသု ပဝိသိံသု။ ဟဝိ သီယိ။ ဟဝိသိဿ ပဝိသိဿ။ ဟဝိသီယိဿ။ ပဝိသေ ပဝိသေယျ, ဝိကရဏလောပေ ပဝိသီယေယျ။ ပဝိသတု, ပဝိ သီယတု ဣစ္စာဒိ။ နုဒတိ။ ဒိသ=ဥစ္စာရဏေ, ဥဒ္ဒိဿတိ, လိခတိ, တုသတိ ဣစ္စာဒိ။ (တုအာဒိနယော)။

ဇိ=ဇယေ,

၅,၂၃. ဇ္ယာဒီဟိ က္နာ

ဇ္ယာဒီဟိ ကတ္တရိ လဝိသယေ က္နာ ဟောတိ။ န ဝုဒ္ဓိ။ ကိလေသေ ဇိနာတိ, ဇိနန္တိ။ တေန ကိလေသော ဇီယတိ, ဇီ ယန္တိ, ဣတ္ထ ဒီဃော။ ဇိနိဿတိ, ဇိနိဿန္တိ။ အဇိနိ ဇိနိ။ အဇီယိ, အဇီယိတ္ထ။ အဇိနိဿ။ အဇီယိဿ။ ဇိနေယျ။ ဇိနာတု ဣစ္စာဒိ။ စိ=စယေ, တထာ စိနာတိ, စိနန္တိ ဣစ္စာဒိ။

ဉာ=အဝဗောဓနေ,

၅,၁၂၀. ဉဿ နေ ဇာ

ဉာဓာတုဿ ဇာ ဟောတိ နကာရေ။ ဝိဇာနာတိ။

၆၁. ဉဿ သနာဿ နာယော တိမ္ဟိ

သနာဿ ဉဿ နာယော တ ဟောတိ တိမ္ဟိ။ နာယတိ, ဝိဇာနာတိ ဣစ္စာဒိ။ ကမ္မေ-ဝိညာယတိ ဣစ္စာဒိ။ ဣတ္ထ "အာဿေ စာ"တိ ဧတ္ထ "အာဿေ"တိ ယောဂဝိဘာဂက အာဿ ဧ ဟောတိ, ယဿ ဒွိတ္တေ ဉေယျတိ, ဉေယျ ယန္တိ ဣစ္စာဒိ။ ဝိဇာနိဿတိ, ဝိဇာနိဿန္တိ။ ကမ္မေ – "ကွဿ ဿေ"တိ ကွလောပေ ရဿေ စ ကတေ ဉ ဿတိ, ဉဿန္တိ, ဝိညာယိဿတိ, ပညာယိဿတိ။

၆၅. ဿဿ ဟိ ကမ္မေ

ဉတော ပရဿ ဿဿ ဟိ တ ဟောတိ ကမ္မေ, ပညာယိဟိတိ, ပညာယိဟိန္တိ။ အဇ္ဇဂမေ သမဇာနိ, သံဇာနိ, သံဇာနိံသု။ သမဇာ- နိံသု ။ ကမ္မေ-ပညာယိ, ပညာယိံသု။ အဇာနိဿ။ ကမ္မေ-အညာယိဿ။

၆၃. ဧယျဿိ+ယာဉ တ

ဉတော ပရဿ ဧယျဿ ဣယာ+ဉ ဟောန္တိ တ။ ဇာနိယာ။

၆၂. ဉမ္ဟိ ဇံ

ဉာဒေသေ သနာဿ ဉဿ ဇံ တ ဟောတိ။ ဇညာ, ဇာနေယျ, ဇာနေယျုံ။ ကမ္မေ-ပညာယေယျ, ပညာယေယျုံ။ ဝိဇာနာတု, ဝိဇာနန္တု။ ကမ္မေ-ဝိညာယတု ဣစ္စာဒိ။

မာ=မာနေ, ''အာ ဤ သ္သာဒီနံ ဗ္ဗုဒ္ဓနုသ္သိ၃'' ဣတိ ဣဥဣတိ ယောဂဝိဘာဂက ဣဉာဂမေ ပုဗ္ဗသရလောပေ, မိနာတိ, မိနန္တိ။ ကမ္မေ-မီယတိ ဣစ္စာဒိ။ လူ=ဆေဒနေ, ''ဣ္ဏာက္နာသု ရဿော''တိ ဓာတုဿ ရဿော, လုနာတိ, လုနန္တိ။ ကမ္မေ-လူယတိ ဣစ္စာဒိ။ ဓု=ကမ္ပနေ, ဓုနာတိ ဣစ္စာဒိ။ (ဖ္ယာဒိနယော)။

ကီ=ဒဗ္ဗဝိနိမယေ,

၂၄. ကျွာဒီဟိ ဏ္ဏာ

ကျွာဒီဟိ လဝိသယေ ဏ္ဏာ ဟောတိ။ ''ဣ္ဏာက္နာသု ရဿော''တိ ရဿေ ကိဏာတိ, ကိဏန္တိ ဣစ္စာဒိ။ ကမ္မေ-ဝိက္ကီယတိ, ဝိက္ကီယန္တိ။ ဝိက္ကိဏိဿတိ, ဝိက္ကိဏိဿန္တိ။ ဝိက္ကီယိဿတိ, ဝိက္ကီယိဿန္တိ။ အကိဏိ, ဝိက္ကိဏိ, ဝိက္ကီယိ။ အကိဏိဿ, ဝိက္ကိဏိဿ။ ဝိက္ကိဏေ ဝိက္ကိဏေယျ။

ဝိက္ကီယေ ။ ဝိက္ကီယေယျ။ ဝိက္ကိဏာတု, ဝိက္ကိဏန္တု, ဝိက္ကီယတု, ဝိက္ကီယန္တု ဣစ္စာဒိ။ သု=သဝနေ, သုဏာတိ, သုဏန္တိ ဣစ္စာဒိ။

သက=သတ္တိယံ,

၅,၁၂၁. သကာ+ဟနံ ကုက+ကု ဏေ

သက+အာဟနံ ကုက+ကုဣစ္စေတေ အာဂမာ ဟောန္တိ ဏေ။ သက္ကုဏာတိ, သက္ကုဏန္တိ။ သက္ကုနာတိ, သက္ကုနန္တိ။

၅၃. ဿေ တ

သကသ္မာ ဏ္ဏာဿ ဏ္ဏော တ ဟောတိ ဿေ။ သက္ခိဿတိ, သက္ခိဿန္တိ။

၅၈. သကာ ဏ္ဏာဿ ခ ဤအာဒော

သကသ္မာ ဏ္ဏာဿ ခော တ ဟောတိ ဤအာဒီသု။ အသက္ခိ သက္ခိ, သက္ခိံသု။ အသက္ခိဿ, အသက္ခိဿံသု။ သက္ကုဏေ သက္ကုဏေယျ။ သက္ကုဏာတု, သက္ကုဏန္တု။

အပ=ဟပုဏနေ, ပပုဗ္ဗော, ''သကာ+ဟနံ ကုက+ကု ဏေ''တိ ကုကတေ သမ္ပတ္တိ ဟပုဏာတိ, ဟပုဏန္တိ ဣစ္စာဒိ။ ကမ္မေဟပီယတိ, ဟပီယန္တိ။ ဟပုဏိဿတိ, ဟပုဏိဿန္တိ။ ကမ္မေ-ဟပီယိဿတိ, ဟပီယိဿန္တိ။ ဟပုဏိ, ဟပုဏိံသု။ ကမ္မေ-ဟပီယိ, ဟပီယိတ္ထ။ အဟပုဏိဿ။ ကမ္မေ-အဟပီယိဿ။ ဟပုဏေ, ဟပုဏေယျ။ ကမ္မေ-ဟပီယေယျ။ ဟပုဏာတု, ဟပုဏန္တု။ ကမ္မေ-ဟပီယတု ဣစ္စာဒိ။ (ကျွာဒိနယော)။

သု=သဝနေ,

၂၅. သ္ဝတဒီဟိ ဏ္ဏော

သုအာဒီဟိ လဝိသယေ ဏ္ဏော ဟောတိ။ ကာနုဗန္ဓတ္တာ န ဝုဒ္ဓိ။ ဓမ္မံ သုဏောတိ။ ပရဿရလောပေ သုဏောန္တိ။ ကမ္မေ-ဏ္ဏေ ဒီဃေ သူယတိ, သူယန္တိ။ ဒ္ဝိတ္တေ သုယျတိ သုယျန္တိ+စ္စာဒိ။ ဣဉာဂမေ သုဏိဿတိ, သုဏိဿန္တိ။ ကမ္မေ-ဣလောပေ ဝုဒ္ဓိ။ သောဿတိ, သောဿန္တိ ဣစ္စာဒိ။ အသုဏိ သုဏိ, အသုဏိံသု သုဏိံသု။

၆၀. တေသု သုတော ဏ္ဏော+ဏ္ဏာနံ ရောဋ္ဌ

တေသု ဉ္စာဒီသု သုတော ပရေသံ ဉ္စော+ဉ္စာနံ ရောဋ္ဌ တ ဟောတိ။ ရကာရော အနုဗန္ဓော။ ဋ္ဌော သဗ္ဗာဒေသ တ္ထော။ ဥဿ လောပေ ဒ္ဝိတ္တံ ဉ္စဿ သိ စ။ အဒ္ဒ္ဓာသိ, အဒ္ဒ္ဓာသီသု။ “ဉ္ဇံဿ စ သိဉ”တိ ယောဂဝိဘာဂ ကသိဉ, အဒ္ဒ္ဓာသီသု, ပစ္စဒ္ဓာသုံ။ အသုယိ, အသုယိတ္ထ။ အသုဏိဿ, တေန အသုယိဿ။ သုဏေ သုဏေယျ, သုဏေယျံ။ တေန သူယေ သူယေယျ။ သုဏာတု, သုဏန္တု။ သူယတု, သူယန္တု ဣစ္စာဒိ။

ဂိ=သဒ္ဒေ, ဂိဏောတိ။ ဂိဏန္တိ။ တ္ဝံ ဂိဏောသိ။ ဂိဏိဿတိ, ဂိဏိဿန္တိ။ အဂိဏိဿ။ ဂိဏေယျ။ ဂိဏောတု ဣစ္စာဒိ။ ဝု=သံဝရဏေ, အာဝုဏောတိ, အာဝုဏန္တိ။ အာဝုဏောသိ ဣစ္စာဒိ။ သေသေသုပိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ (သ္ဝာဒိန ယော)။

တန=ဝိတ္ထာရေ,

၂၆. တနာဒိတော္ဝတ

တနာဒိတော ကတ္တရိ လဝိသယေ ဩ ဟောတိ။ ကိတ္တိံ တနောတိ, တနောန္တိ ဣစ္စာဒိ။

၇၆. ဩဝိကရဏဿု ပရစ္ဆက္ကေ

ဩဝိကရဏဿ ဥ ဟောတိ ပရစ္ဆက္ကဝိသယေ။ တနုတေ, တန္ဝန္တေ။ တနုသေ, တန္ဝေဟ။ တန္ဝေ, တန္ဝမ္ဟေ။ ကမ္မေ –

၅,၁၃၈. တနဿာ တ

တနဿ တ အာ ဟောတိ ဝေ။ ပပုဗ္ဗော, ပတာယတိ။ ပတညတိ, ပတာယရေ ပတာယန္တိ ပတညရေ ပတညန္တိ+စ္စာဒိ။ တထာ ဝိကရဏလောပေ ဣဉာဂမေ စ တနိဿတိ, တနိဿန္တိ။ ပတာယိဿတိ။ အတနိ, အတနိံသု။ အတနိဿ။ ပတာယိဿ။ တနေယျ, တနေယျုံ။ တနောတု, တနောန္တု ဣစ္စာဒိ။

ကရ=ကရဏေ,

၅,၁၇၇. ကရဿ သောဿ ကုဗ္ဗ+ကုရု+ကယိရာ

ကရဿ သ ဩကာရဿ ကုဗ္ဗာဒယော တ ဟောန္တိ န္တ+မာန+တ္ယာဒီသု။ ကုဗ္ဗတိ, ကုဗ္ဗန္တိ။ ကရောတိ, ကရောန္တိ။ ကရောသိ, ကရောထ။

၂၃. ကရဿ သောဿ ကုံ

ကရဿ သ ဩကာရဿ ကုံ တ ဟောတိ မိမေသု။ ကုမ္မိ ကရောမိ။ ကုမ္မ ကရောမ။ ပရစ္ဆက္ကေ ကုရုတေ ကုဗ္ဗတေ, ကုဗ္ဗန္တေ ဣစ္စာဒိ။ ကယိရတိ, ကယိရန္တိ ဣစ္စာဒိ။ ကမ္မေ-ယ္ယဿ ဒ္ဝိတ္တေ ဉ္စဿ ရဒ္ဓော, ကရိယ္ယတိ, ကရီယတိ တ ဣစ္စာဒိ။ “တဝဂ္ဂဝရဏာ” ဒိနာ ယေ ရဿ ယကာရေ ကယ္ယတိ, ကယ္ယန္တိ။ ဗဟုလာဓိကာရာ ကမ္မေ က္ဝစိ ဣမိနာ ကယိရာဒေသေ တေန ကယိရတိ, ကယိရန္တိ ဣစ္စာဒိ။ ဘဝိဿတိမ္ဟိ –

၂၅. ဟာဿ စာ+ဟင ဿေန

ကရဿ သောဿ ဟာဿ စ အာဟင တ ဟောတိ ဿေန သဟ။ ကာဟတိ, ကာဟန္တိ ဣစ္စာဒိ။ ဣဉာဂမေ ကာဟိတိ, ကာဟိန္တိ ဣစ္စာဒိ။ အာဟင၁ဒေသာဘာဝပက္ခေ ကရိဿတိ, ကရိဿန္တိ ဣစ္စာဒိ။ အဇ္ဇတနေ –

၂၄. ကာ ဉ္စာဒီသု

ကရဿ သ ဩကာရဿ ကာ ဟောတိ တ ဤအာဒီသု။

၄၄. ဒီဃာ ဤဿ

ဒီဃတော ပရဿ ဤဿ သိ တ ဟောတိ။ အကာသိ။ ဤလောပေ အကာ, အကံသု။ ဩဿ သိအာဒေသေ အကာ
သိ။ သိဉာဂမေ အကာသိတ္ထ။ အကာသိ, အကာသိံ, အကာသိမှာ။ အညတ္ရ အကရိကရိ, အကရိံသု ကရိံသု အကံသု ဣစ္စ
စာဒိ။ တေန အကရိယိ ဣစ္စာဒိ။ အကရိဿ ဣစ္စာဒိ။ ကမ္မေ-အကရီယိဿ ဣစ္စာဒိ။ ယွောဒိမှာဟိ "က္ဝစိ ဝိကရ
ဏာနံ"တိ ဩဝိကရဏလောပေ ကရေကရေယျ, ကရေယျုံ ဣစ္စာဒိ။ ကုဗ္ဗေ ကုဗ္ဗေယျ ဣစ္စာဒိ။

၇၁. ဋာ

ကယိရာ ပရဿ ဧယျဿ ဋာ ဟောတိ။ သော ကယိရာ။

၇၀. ကယိရေ+ယျဿေ+ယျုမာဒီနံ

ကယိရာ ပရဿ ဧယျုမာဒီနံ ဧယျဿ လောဟေ ဟောတိ။ ကယိရုံ။ တွံ ကယိရာသိ, ကယိရာထ။ ကယိရာမိ,
ကယိရာမ။

၇၂. ထေဿာ

ကယိရာ ပရဿေ+ထဿ အာ ဟောတီတိအာဒိဿ ဿေ အာ ဟောတိ။ ကယိရာထ ဓီရော။ ကမ္မေ-ကရိယေယျ
ယ, ကရိယေယျု+မိစ္စာဒိ။ ကရောတု ကုရုတု တ, ကုဗ္ဗန္တု ကရောန္တု ဣစ္စာဒိ။ ပရစ္ဆက္ကေ-ကုရုတံ, ကုဗ္ဗန္တံ။ ကု
ရုဿု ကရဿု ဣစ္စာဒိ။ "ဩနေ+မ ဝဏ္ဏေ"တိ အကာရော။ ကုရုဝှေဟာ, ကုဗ္ဗေ, ကုဗ္ဗာမသေ။ ကမ္မေ-ကရီယတု
ဣစ္စာဒိ။

၅,၁၃၃. ကရောတိဿ ခော

ဟာဒိတော ပရဿ ကရဿ က္ဝစိ ခ ဟောတိ။ အဘိသင်္ခရောတိ ဣစ္စာဒိ။ သဗ္ဗတ္ထ ယောဇေတဗ္ဗံ။ "တဒမိ
နာ"ဒိနာ ခါဒေသေ အဘိသံခါသီတိ ဝိသေသော။ သက=သတ္တိယံ, သက္ကောတိ ဣစ္စာဒိ။ အပ=ဟာပုဏနေ, ပပုဗ္ဗော, ပပ္
ပောတိ ဣစ္စာဒိ။ (တနာဒိနယော)။

စုရ=ထေယျေ,

၁,၁၅. စုရာဒိတော ဏိ

စုရာဒီဟိ ကိုယတ္တေဟိ သကတ္တေ ဏိ ပရော ဟောတိ။ "ဏိဏာပျာပီဟိ တ"တိ ဝိကပ္ပေန လော။ ဓနံ စောရ
ယတိ စောရေတိ ဣစ္စာဒိ။ ကမ္မေ-စောရီယတိ ဣစ္စာဒိ။ စောရယိဿတိ စောရေဿတိ ဣစ္စာဒိ။ ကမ္မေ-စောရီယိဿ
သတိ ဣစ္စာဒိ။ အစောရယိ စောရယိ အစောရေသိ စောရေသိ ဣစ္စာဒိ။ အစောရယိဿ ဣစ္စာဒိ။ ကမ္မေ-အစောရီယိဿ
သ ဣစ္စာဒိ။ စောရယေ စောရယေယျ ဣစ္စာဒိ။ စောရေတု စောရေန္တု ဣစ္စာဒိ။

စိန္တ=စိန္တာယံ, သံယောဂန္တာ န ဝုဒ္ဓိ, စိန္တေတိ စိန္တယတိ, စိန္တေန္တိ။ ကမ္မေ-စိန္တီယတိ, စိန္တီယန္တိ ဣ
စ္စာဒိ။ မန္တ=ဂုတ္တဘာသနေ, မန္တေတိ မန္တယတိ ဣစ္စာဒိ။ ဟလ=ရက္ခဏေ, သော ဓမ္မံ ဟလေတိ ဟလယတိ။
တေန ဟလီယတိ+စ္စာဒိ။ (စုရာဒိနယော)။

> ဘူတဒိ စ ရုဓာဒိ စ၊ ဒိတဒိ စ တုအာဒယော။
> ဖွာဒီ ကိယာဒီ သွတဒီ စ၊ တနာဒီ စ စုရာဒယော။

(ဝိကရဏာဝိဓာန်)။

၅,၁. တိဇ+မာနေဟိ ခ+သာ ခမာ+ဝီမံသာသု

ခန္တိယံ တိဇာ, ဝီမံသာယံ မာနာ စ ခ+သပစ္စယာ ဟောန္တိ ယထာက္ကမံ။ တိဇ=နိသာနေ, အကာရဿာ+ပယော ဂေ။ ခေ "လဟုဿုပန္တဿာ"တိ ပတ္တေ+ကာရဿ "အညတ္ရာပိ"တိ ပဋိသေဓော။ ယကာရဝဇ္ဇိတဗျဥ္ဇနသ္ သ "ပရရူပ+မယကာရေ ဗျဥ္ဇနေ"တိ ပရရူပဥ္စ။ "စတုတ္ထဒုတိယာ" ဒိနာ ပဌမက္ခရကကာရေ စ "ခဆသာန+မေကသ္ သရော+ဒိ ဒွေ့ဝ"တိ တိက္ခ တိက္ခ က္ကတိ ဒွိဘာဝေ "လောပေဟ+နာဒိဗျဥ္ဇနဿာ"တိအာဒိတော+ညဿ ဗျဥ္ဇနသ္ သ လောပေ စ ကတေ တိတိက္ခာဓာတုတော တ္ယာဒိပစ္စယ+လဝိကရဏာနိ။ တိတိက္ခတိ က္ကစ္စာဒိ ပုရိမသမံ ။ ကမ္မေ-တိ တိက္ခီယတိ က္ကစ္စာဒိ။ က္ကတော ပရံ ကမ္မောအာပဟရဏံ န ကရိဿာမ။

မာန=ပူဇာယံ+တိမသ္မာ သပစ္စယ, ဒွိတ္တာဒိမှိ ကတေ "မာနဿ ဝိ ပရဿ စ မံ"တိ ပုဗ္ဗမာနဿ ဝိ စ ပရမာန ဿ မဥ္စ ဟောတိ။ ဝီမံသဓာတုတော တိပစ္စယာဒိမှိ ကတေ ဝီမံသတိ က္ကစ္စာဒိ။ တိတိက္ခိဿတိ, ဝီမံသိဿတိ က္ကစ္ စာဒိ။ ဇေ+မုပရိပိ အဇ္ဇတနာဒီသုပိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ပယောဇကတ္တာ ဏိ, "ဏိဏာပ္ယာပီဟိ တ"တိ လဝိကရဏံ, တေဇယတိ တေဇေတိ။ တထာ စုရာဒိတ္တာ န လဝိကရဏံ, မာနယတိ မာနေတိ။

၅,၂. ကိတာ တိကိစ္ဆာ+သံသယေသု ဆော

တိကိစ္ဆာယံ သံသယေ စ ဝတ္တမာနာ ကိတာ ဆော ဟောတိ။ ကိတ=နိတသေ, ဆပစ္စယေ ပုဗ္ဗေဝ ပရရူပာဒိမှိ စ ကတေ "ကိတဿာ+သံသယေ တ"တိ ဒွိတ္တေ ပုဗ္ဗဿ တိအာဒေသေ တိကိစ္ဆဓာတုတော တ္ယာဒယော။ တိကိစ္ ဆတိ, တိကိစ္ဆန္တိ+စ္စာဒိ။ ဝိပုဗ္ဗတော ကိတာ ဆပ္ပစ္စယာဒိမှိ ကတေ "ကဝဂ္ဂဟာနံ စဝဂ္ဂဇာ"တိ ဒွိတ္တေ ပုဗ္ဗသ္ သ ကဿ စော။ ဝိစိကိစ္ဆတိ, ဝိစိကိစ္ဆန္တိ+စ္စာဒိ။ ပယောဇကတ္တာ ကေတယတိ+စ္စာဒိ ပုရိမသမံ။

၅,၃. နိန္ဒာယံ ဂုပ+ဗဓာ ဗဿ ဘော စ

နိန္ဒာယံ ဂုပ+ဗဓေဟိ ဆော ဟောတိ ဗဿ ဘော စ။ ဂုပ=ရက္ခနေ+တိမသ္မာ ဆပ္ပစ္စယေ "အညတ္ရာပိ"တိ ဩ တ္တာဘာဝေ စ ပရရူပာဒိမှိ "ကဝဂ္ဂဟာ" ဒိနာ ဂဿ ဇေ စ ကတေ "ဂုပိဿုဿာ"တိ ဒွိတ္တေ ပုဗ္ဗဿ ဥသ္ သ က္က ဟောတိ။ တ္ယာဒိ+လဝိကရဏာဒိမှိ ဇိဂုစ္ဆတိ က္ကစ္စာဒိ။ နိန္ဒာယံ-ဗဓ=ဗန္ဓနေ+တိမသ္မာ ဆပ္ပစ္စယေ စ က္ကမိ နာဝ ဗဿ ဘကာရေ စ ပရရူပေ ပဌမက္ခရေ ဘစ္ဆဘစ္ဆက္ကတိ ဒွိတ္တေ အနာဒိဗျဥ္ဇနဿ လောပေ "စတုတ္ထဒုတိ ယာနံ တတိယပဌမာ"တိ ဒွိတ္တေ ပုဗ္ဗဿ ဘဿ ဗကာရေ "ခဆသေသ္ဝဿီ"တိ က္ကကာရေ ဒီဃေ စ ကတေ ဗီဘ စ္ဆဓာတုတော တ္ယာဒယော ဟောန္တိ။ ဗီဘစ္ဆတိ, ဗီဘစ္ဆန္တိ က္ကစ္စာဒိ။ အညတ္ရ ကေပေတိ+စ္စာဒိ။

၅,၄. တုံသ္မာ လောပေ စိ+စ္ဆာယံ တေ

တုမန္တတော က္ကစ္ဆာယ+မတ္တေ တေ ခ+သ+ဆာ ဟောန္တိ ဗဟုလံ, တုံပစ္စယဿ လောပေ စ ဟောတိ, သုတ တ္တာ။ ဘုဇ=ပာလန+ဇ္ဈောဟာရေသု။ ဘောဇနာယာတိ ဝိဂ္ဂယ္ဟ "တုံ+တာယေ"စ္စာဒိနာ တုံပစ္စယေ "လဟုဿုပန္ တဿာ"တိ ဩကာရေ ပရရူပေ စ ကတေ ဘောတ္တု+မိစ္ဆတီတိ ဝိဂ္ဂယ္ဟ က္ကမိနာ ခပစ္စယေ တုံပစ္စယဿ က္ကမိနာ စ လောပေ "နိမိတ္တာဘာဝေ နေမိတ္တိကဿာပိ စ အဘာဝေ"တိ ဉာယာ ပရရူပဩကာရာနံ အဘာဝေ ခဿ ပရ ရူပ+ခကာရာဒိမှိ စ ကတေ ဘုက္ခ ဘုက္ခ က္ကတိ ဒွိတ္တေ တတိယဗကာရော ဟောတိ, ဗုဘုက္ခဓာတုတော တ္ယာဒ ယော ဟောန္တိ, ဗုဘုက္ခတိ, ဗုဘုက္ခန္တိ က္ကစ္စာဒိ။

ဇိ=ဇယေ, ဇယနာယ က္ကတိ ဝိဂ္ဂယ္ဟ ပုရေ ဝိယ တုမာဒိမှိ ကတေ ဇေတု+မိစ္ဆတီတိ ဝိဂ္ဂယ္ဟ သပ္ပစ္စယေ ဇိသ ဇိသ က္ကတိ ဒွိတ္တေ အနာဒိဗျဥ္ဇနလောပေ ဒွိတ္တေ ပရဿ ဇိဿ "ဇိဟာရာနံ ဂီ"တိ ဂီ။ ဇိဂီသဓာတုတော တ္ယာဒီသု ဇိဂီသတိ, ဇိဂီသန္တိ က္ကစ္စာဒိ။

ဃသ=အဒနေ , ဃသိတုံ+မိစ္ဆတိ ဆပ္ပစ္စယာဒိမ္ဟိ ပုရေ ဝိယ ကတေ ဃသ္သ “ကဝဂ္ဂဟာ”ဒိနာ ဇေ စုဇ္ဇ “စတုတ္ထဒုတိယာ” ဒိနာ ဇကာရေ “ခဆသေသ္ဝသ္သိ”တိ ဣကာရေ စ ကတေ ဇိဃစ္ဆာတုတော တ္ယာဒယော ဟောန္တိ။ ဇိဃစ္ဆတိ, ဇိဃစ္ဆန္တိ+စ္စာဒိ။

၅,၅. ဤယော ကမ္မာ

ကြ္စ္ဆာကမ္မတော ကြ္စ္ဆာယ+မတ္ထေ ဤယပစ္စယော ဟောတိ။ ပုတ္တ+မိစ္ဆတီတိ ဤယပစ္စယေ ဤယာဒိဝုတ္တိတ္တာ “ဧကတ္တတာယံ”တိ ဝိဘတ္တိလောပေ။ ပုတ္တီယတိ, ပုတ္တီယန္တိ+စ္စာဒိ။

၅,၆. ဥပမာနာ+စာရေ

ကမ္မတော ဥပမာနာ အာစာရတ္ထေ ဤယော ဟောတိ။ ပုတ္တ+မိဝ+စရတိ ပုတ္တီယတိ သိဿံ, ပုတ္တီယန္တိ+စ္စာဒိ။

၅,၇. အာဓာရာတိ

ဤယော ဟောတိ။ ကုဋိယ+မိဝ+စရတိ ကုဋီယတိ ပာသာဒေ။ ပာသာဒေဝ+စရတိ ပာသာဒီယတိ ကုဋိယံ, ပာသာဒီယန္တိ+စ္စာဒိ။

၅,၈. ကတ္တုတာ+ယော

ကတ္တုတော+ပမာနာ အာစာရတ္ထေ အာယော ဟောတိ။ ပဗ္ဗတော ဣဝ+စရတိ သီလာဒိဂုဏယောဂတောတိ ပဗ္ဗတာယတိ ယောဂီ, ပဗ္ဗတာယဓာတုတော တ္ယာဒယော။

၅,၉. စျတ္ထေ

ကတ္တုတော အဘူတတဗ္ဘာဝေ အာယော ဟောတိ ဗဟုလံ။ ဘုသောတိ ပဌမန္တတော အဘုသော ဘုသော ဘဝတီတိ ဘုသာယတိ, ဘုသာယန္တိ ဣစ္စာဒိ။ “ဝိစ္ဆာဘိက္ခညေသု ဒွေ”တိ အာဘိက္ခညတ္ထေ ဒွိတ္တေ အပဋပဋာ ပဋပဋာ ဘဝတီတိ အာယေ ပဋပဋာယတိ, ပဋပဋာယန္တိ+စ္စာဒိ။ အလောဟိတော လောဟိတော ဘဝတိ လောဟိတာယတိ။

၅,၁၀. သဒ္ဒာဒီနိ ကရောတိ

သဒ္ဒာဒီဟိ ဒုတိယန္တေဟိ ကရောတီတိ အသ္မိံ အတ္ထေ အာယော ဟောတိ။ သဒ္ဒံ ကရောတိ သဒ္ဒာယတိ။ ဧဝံ ဝေရာယတိ, ကလဟာယတိ, ဓူပာယတိ+စ္စာဒိ။

၅,၁၁. နမောတွ+သ္သော

နမောက္ကစ္စသ္မာ ကရောတီတိ အသ္မိံ အတ္ထေ အသ္သော ဟောတိ။ နမော ကရောတီတိ အသ္မိံ အတ္ထေ အသ္သပစ္စယေ တ္ယာဒယော ဟောန္တိ, တထာဂတံ နမဿတိ, နမဿန္တိ ဣစ္စာဒိ။

၅,၁၂. ဓာတွတ္ထေ နာမသ္မိ

နာမသ္မာ ဓာတွတ္ထေ ဗဟုလ+မိ ဟောတိ။ ဟတ္ထိနာ အတိက္ကမတီတိ ဣပစ္စယေ လဝိကရဏ+ကောရ+အယာဒေသေသု ကတေသု အတိဟတ္ထယတိ။ ဧဝံ ဝီဏာယ ဥပကယတိ ဥပဝီဏာယတိ, ဝိနယံ ဒဠှံ ကရောတိ ဒဠှယတိ, ဝိသုဒ္ဓာ ဟောတိ ရတ္တိ ဝိသုဒ္ဓာယတိ, ကုသလံ ပုစ္ဆတိ ကုသလာယတိ+စ္စာဒိ။

၅,၁၃. သစ္စာဒီဟာ+ပိ

သစ္စာဒီပိ ဓာတုဝတ္တေ အာပိ ဟောတိ။ သစ္စ+မာစိက္ခတီတိ အာပိမ္ဟိ တ္ထာဒိပစ္စယေ "ဏိ+ဏာပ္ယာ+ဒီပိ တ"တိ လဝိကရဏ+ဧ+အယာဒေသော။ သစ္စာပယတိ, သစ္စာပေတိ ဣစ္စာဒိ။ အတ္ထ+မာစိက္ခတိ အတ္ထာပယတိ။ ဧဝံ ဝေဒာပယတိ။ သုက္ခံ ကရောတီတိ သုက္ခာပယတိ သုက္ခာပေတိ ဣစ္စာဒိ။

၅,၁၆. ပယောဇကဗ္ယာပာရေ ဏာပိ စ

ကတ္တာရံ ယော ပယောဇေတိ, တဿ ဗ္ယာပာရေ ကွိယတ္ထာ ဏိ+ဏာပိ ဟောန္တိ ဗဟုလံ။

ဏိပစ္စယော ဥဝဏ္ဏန္တာ၊ အာတော ဏာပေဝ ဟောတိ+ဟ။
ဒွေဝ ဒွေဝ+ကော ဟောတိ တ သေသေ၊ ဗဟုလံတ္ထနုဝုတ္တိယာ။

အကမ္မကာပိ ဟောန္တေဝ၊ ဏိ+ဏာပ္ယန္တာ သကမ္မကာ။
သကမ္မကာ ဒွိကမ္မာ+ဿု၊ ဒွိကမ္မာ စ တိကမ္မကာ။

တသ္မာ ကတ္တရိ ကမ္မေ စ၊ ဏိ+ဏာပီနံ တု သမ္ဘဝေါ။
န ဘာဝေ သုဒ္ဓကတ္တာ တု၊ ကမ္မံ ဟောတိ ပယောဇကေ။

နယာဒီနံ ပဓာနဥ္စ၊ အပဓာနံ ဒုဟာဒိနံ။
သုဒ္ဓကတ္တာ ဏိ+ဏာပီသု၊ ကမ္မ+မက္ခာတ ကေစရံ။

ဘဝိတုံ ပယောဇယတီတိ အတ္ထေ ဣမိနာ ဏိပ္ပစ္စယော။ ဏကာရော ဏာနုဗန္ဓကာရိယတ္ထော။ "ယုဝဏ္ဏာန+မေ+ဩ ပစ္စယေ"တိ ဩကာရေ "အာယာ+တ ဏာနုဗန္ဓေ"တိ ဏာနုဗန္ဓေ အာဝါဒေသော။ တ္ထာဒိမ္ဟိ "ဏိ+ဏာပ္ယာ+ပီဟိ တ"တိ လဝိကရဏေ ကောရေ "ဩြန+မယတ သရေ"တိ အယာဒေသော။ သော သမာဓိံ ဘာဝယတိ ဘာဝေတိ , ဘာဝယန္တိ ဘာဝေန္တိ+စ္စာဒိ။ ကမ္မေ-တေန သမာဓိ ဘာဝီယတိ+စ္စာဒိ။ တ္တေ "ဒီဃော သရဿာ"တိ တ္တေ ဣကာရဿ ဒီဃော။ ဘာဝယိဿတိ ဘာဝေဿတိ, ဘာဝယိဿန္တိ ဘာဝေဿန္တိ+စ္စာဒိ။ အဇ္ဇတနေ ဤဿ သိမ္ဟိ အဘာဝေသိ ဘာဝေသိ, အဘာဝယိ ဘာဝယိ, အဘာဝယိံသု ဘာဝယိံသု။ ပရဿရလောပေ အဘာဝေသုံ ဘာဝေသုံ, အဘာဝယံသု ဘာဝယံသု, အဘာဝယုံ ဘာဝယုံ ဣစ္စာဒိ။ ကမ္မေ-အဘာဝီယိ ဘာဝီယိ ဣစ္စာဒိ။ အဘာဝိဿ အဘာဝယိဿ, အဘာဝိဿံသု အဘာဝယိဿံသု။ ကမ္မေ-အဘာဝယိဿံ ဣစ္စာဒိ။ ဘာဝေ ဘာဝေယျ ဣစ္စာဒိ။ ကမ္မေ-ဘာဝီယေယျ ဣစ္စာဒိ။ ဘာဝယတု ဘာဝေတု ဣစ္စာဒိ။ ကမ္မေ-ဘာဝီယတု ဣစ္စာဒိ။

ပစိတုံ ပယောဇေတီတိ အတ္ထေ ဏိ+ဏာပီ ဟောန္တိ။ သော ဒေဝဒတ္တေန ဩဒနံ ပာစယတိ ပာစေတိ ဣစ္စာဒိ, တထာ ပာစာပယတိ ပာစာပေတိ+စ္စာဒိ။ ကမ္မေ-သော တေန ဒေဝဒတ္တေန ဩဒနော ပာစီယတိ ပာစာပီယတိ+စ္စာဒိ, ဘဝိဿတ္ထာဒီသုပိ ယောဇေတဗ္ဗံ။

ဂန္တုံ ပယောဇေတီတိ အတ္ထေ သော တံ ပုရိသံ ကမံ ဂမယတိ ဂမေတိ ဂစ္ဆာပယတိ ဂစ္ဆာပေတိ+စ္စာဒိ။ ကမ္မေ-တေန သော ကမံ ဂမီယတိ ဂစ္ဆာပီယတိ+စ္စာဒိ။

ဂုဟ=သံဝရဏေ, ဂုဟိတုံ ပယောဇေတီတိ ဏိမ္ဟိ "ဂုဟိဿ သရေ"တိ ဒီဃော။ ဂူဟယတိ, ဂူဟယန္တိ ဣစ္စာဒိ။

ဒိသ+ဒုသ=အပ္ပီတိယံ, ဒုသိတုံ ပယောဇေတီတိ ဏိမ္ဟိ "ဏိမ္ဟိ ဒီဃော ဒုသဿာ"တိ ဒီဃေ ဒူသယတိ+စ္စာဒိ။

တထာ ဣစ္ဆန္တံ ပယောဇယတိ ဣစ္ဆာပယတိ ဣစ္ဆာပေတိ, ဧသယတိ ဧသေတိ။ နိယစ္ဆန္တံ ပယောဇယတိ နိယမယတိ နိယမေတိ။ တထာ အာသယတိ အာသေတိ, အစ္ဆာပယတိ အစ္ဆာပေတိ။ လာဘယတိ လာဘေတိ, ဧဝံ တာသယတိ တာသေတိ, တာသာပယတိ တာသာပေတိ။ တပယတိ တပေတိ, တပာပယတိ တပာပေတိ+စ္စာဒိ။ ဧဝံ ဇီရယတိ, မာရယတိ, ဒဿယတိ ဣစ္စာဒိ။ ဟူ=သတ္တာယံ, ပဟောန္တံ ပယောဇယတိ ပဟာဝယတိ ပဟာဝေတိ ဣစ္စာဒိ။ သာယယတိ သာယာပယတိ သာယာပေတိ။ နာယာပယတိ နာယာပေတိ။ ပတိဋ္ဌာပယတိ ပတိဋ္ဌာပေတိ။ ရဿေ ပတိဋ္ဌပေတိ။ ဟန္တုံ

ပယောဇယတီတိ ဏိ+ဏာပီ, ''ဟနဿ ဃာတော ဏာနုဗန္ဓေ''တိ ဃာတာဒေသေ ဃာတယတိ ဃာတေတိ။ တထာ ဇုဟာ ဝယတိ ဇုဟာဝေတိ, ဇဟာပယတိ ဇဟာပေတိ။ ဟာပယတိ ဟာပေတိ။ အပယတိ အပေတိ။ ဝိဓာပယတိ ဝိဓာပေတိ, ပိဒဟာပ ယတိ ပိဒဟာပေတိ။ (ဘူတဒိနယော)။

က္လအနိ ရုဓာဒိအဋ္ဌဂဏာ ဒဿီယန္တေ-ရောဓယတိ ရောဓေတိ။ ဒေဝယတိ ဒေဝေတိ။ တောဒယတိ တောဒေတိ။ ဇ ယာပယတိ ဇယာပေတိ။ ဝိက္ကယတိ ဝိက္ကယာပေတိ။ သာဝယတိ သာဝေတိ။ ဝိတာနယတိ ဝိတာနေတိ။ စောရာပယတိ စောရာပေတိ က္လစ္စာဒိ။

ခာဒီဟိ ပစ္စယန္တေဟိ၊ အပိ ဟောန္တိ ဏိ+ဏာပယော။
ဏိ+ဏာပိနာ+နကာနာနံ၊ ဒဿနန္တေ့ဝဓတ္ထ သာဓနံ။

တိတိက္ခန္တံ ပယောဇယတိ တိတိက္ခေတိ တိတိက္ခာပေတိ, တိကိစ္ဆယတိ တိကိစ္ဆေတိ တိကိစ္ဆာပယတိ တိ ကိစ္ဆာပေတိ။ ဓေံ ဗုဘုက္ခေတိ ဗုဘုက္ခာပေတိ။ ပဗ္ဗတာယယတိ။ ပုတ္တီယယတိ က္လစ္စာဒိ။ (ခာဒိပစ္စယနယော)။

က္လတိ ပယောဂသိဒ္ဓိယံ တ္ယာဒိကဏ္ဍော ဆဋ္ဌော။

၇. ခါဒိကဏ္ဍ

အထ ဓာတူဟိယေဝ ဘာဝ+ကမ္မ+ကတ္တု+ကရဏာဒိသာဓနေသဟိတံ ခါဒိဝိဓာနံ အာရဘီယတေ –

“တိဇမာနေဟိ ခသာ ခမာဝီမံသာသု” ဣစ္စာဒီဟိ ပစ္စယဝိဓာနဉ္စ ပရရူပဒွိတ္တာဒိကာရိယဉ္စ တျာဒိကဏ္ဍေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဉာတဗ္ဗံ။ တိတိက္ခနံ တိတိက္ခာ, “ဣတ္ထိယ+မဏက္တိကယကယာ စ” ဣတိ သုတ္တေန အပစ္စယော စ “ဣတ္ထိယ+မတ္တ”တိ အာပစ္စယော စ ဟောတိ။ တထာ ဝီမံသနံ ဝီမံသာ။ “ကိတာ တိကိစ္ဆာသံသယေသု ဆော”တိ ဆပ္ပစ္စယာဒိမှိ ကတေ တိကိစ္ဆနံ တိကိစ္ဆာ, ဝိစိကိစ္ဆနံ ဝိစိကိစ္ဆာ။ ဂုပ=ဂောပနေ, ဗဓ=ဗန္ဓနေတိ ဣမေဟိ ဓာတူဟိ “နိန္ဒာယံ ဂုပ+ဗဓာ ဗဿ ဘော စ” ဣတိ ဆပစ္စယာဒိမှိ စ ဒွိတ္တေ ပရဗကာရဿ ဣမိနာ ဘကာရေ စ ကတေ အပစ္စယာဒိ ဟောတိ။ ဇိဂုစ္ဆနံ ဇိဂုစ္ဆာ, ဗီဘစ္ဆနံ ဗီဘစ္ဆာ။ “တုံသ္မာ လောပေ စိ+စ္ဆာယံ တေ” ဣတိ ဣစ္ဆာယ+မတ္ထေ ခ+သ+ဆပ္ပစ္စယာ ဟောန္တိ။ ဘုဇ=ပါလနဗ္ဘောဟာရေသု, ဗုဘုက္ခနံ ဗုဘုက္ခာ။ ဇိ=ဇယေ, ဇိဂီသနံ, ဇိဂီသာ။ ဃသ=အဒနေ, ဇိဃစ္ဆနံ ဇိဃစ္ဆာ။

၂၇. ဘာဝကမ္မေသု တဗ္ဗာနီယာ

တဗ္ဗအနီယာ ကြိယတ္ထာ ပရေ ဘာဝကမ္မေသု ဘဝန္တိ, ဗဟုလံဝိဓာနာ ကတ္တုကရဏာဒီသုပိ။ ဘူ=သတ္တာယံ, “ယုဝဏ္ဏာန+မေ ဩပစ္စယေ”တိ ဩကာရေ “ဦဗျဉ္ဇနဿာ”တိ ဦအာဂမော, ဥကာရော အာဒျာဝယဝတ္တော။ ဩဿ “ဩန+ မယတ သရေ”တိ အဝါဒေသော, ဘူယတေတိ ဘဝိတဗ္ဗံ ဘဝတာ ဘဝနီယံ။ ဘာဝဿေ+ကတ္တာ ဧကဝစနမေဝ, တဉ္စ နပုံသကလိင်္ဂံ။

တဗ္ဗာဒျာဘိဟိတော ဘာဝေါ၊
ဒဗ္ဗမိဝ ပကာသတီတိ-ဗဟုဝစနဉ္စ ဟောတိ။

ကမ္မေ-အဘိပုဗ္ဗော, အဘိဘူယတေ အဘိဘူယိတ္ထ အဘိဘူယိဿတေတိ အဘိဘဝိတဗ္ဗော ကောဓော ပဏ္ဍိတေန, အဘိဘဝိတဗ္ဗာ တဏှာ, အဘိဘဝိတဗ္ဗံ ဒုက္ခံ။ ဧဝံ အဘိဘဝနီယော အဘိဘဝနီယာ အဘိဘဝနီယံ, ကမ္မေ အဘိဓေယျဿေဝ လိင်္ဂဝစနာနိ။

ဝိသေဿလိင်္ဂါတဗ္ဗာဒီ၊ တတ္ထာ+ဒော ပဉ္စ ဘာဝဇာ။
နပုံသကေ သိယုံ ဘာဝေ၊ က္တော စာ+နော အကတ္တရိ။

ဘာဝသ္မိံ ဃဏ ပုမေ ဧဝံ၊ ဣလယုဝဏ္ဏာ ဂဟာဒိဇော။
အပစ္စယောပိ တ+သံဋ္ဌာ၊ တု+မာဒိတွဝန္တကာ သိယုံ။

ဣတော ပရံ ဥပသဂ္ဂပုဗ္ဗတာ စ ကာလတ္တယဿ တဗ္ဗဂဟဏဉ္စ ဝုတ္တနယေန ဉာတဗ္ဗံ, တသ္မာ အနုရူပတဗ္ဗမေဝ ဒဿယိဿာမ –

အာသ=ဥပဝေသနေ, အာသနေ အာသိတဗ္ဗံ တယာ အာသနီယံ။ ကမ္မေ-ဥပါသီယတီတိ ဥပါသိတဗ္ဗော ဂုရု ဥပါသနီယော။ သီ=သယေ, ဧ+အယာဒေသော, သယနံ သယိတဗ္ဗံ သယနီယံ တယာ။ အတိသီယတီတိ အတိသယိတဗ္ဗော ကဋ္ဌော တေ အတိသယနီယော။ ပဒ=ဂမနေ, “ပဒအာဒီနံ ကွစိ”တိ ယုက, ကကာရော ကာနုဗန္ဓကာရိယတ္ထော, ဥကာရော ဥစ္စာရဏတ္ထော, ဒဿဇော ပုဗ္ဗရူပဉ္စ, ဥပ္ပဇ္ဇနံ ဥပ္ပဇ္ဇိတဗ္ဗံ ဥပ္ပဇ္ဇနီယံ။ ပဋိပဇ္ဇိယတီတိ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗော မဂ္ဂေါ ပဋိပဇ္ဇနီယော။ ဗုဓ=ဉာဏေ, ဗုဇ္ဈတေတိ ဗုဇ္ဈိတဗ္ဗော ဓမ္မော ဗုဇ္ဈနီယော။ သု=သဝနေ, သူယတေတိ သောတဗ္ဗော ဓမ္မော, ဉိမှိ နာဂမေ “တထနရာနံ ဋဌဏလာ”တိ ဏော စ ကတေ “န တေ ကာနုဗန္ဓ+နာဂမေသု”တိ ဩကာရာဘာဝေါ။ သုဏိတဗ္ဗော, သဝနီယော။ ကရ=ကရဏေ –

၉၅. ပရရူပ+မယကာရေ ဗျဉ္ဇနေ

ကိရိယတ္ထာန+မန္တဗ္ဗဥ္စနသ္သ ပရရူပံ ဟောတိ ယကာရတော အညသ္မိံ ဗ္ယဥ္ဇနေ။ ကရီယတီတိ ကတ္တဗ္ဗော ဓမ္မော, ကတ္တဗ္ဗာ ပူဇာ, ကတ္တဗ္ဗံ ကုသလံ။

၁၁၉. တုံ+တုန+တဗ္ဗေသု တ

တုမာဒီသု ကရဿာ ဟောတိ တ။ ကာတဗ္ဗံ ဟိတံ။

၁၇၁. ရာ နဿ ဏော

ရန္တတော ကိရိယတ္ထာ ပစ္စယနကာရဿ ဏ ဟောတိ။ ကရဏီယော။

ဘရ=ဘရဏေ, ဘရီယတီတိ ဘရိတဗ္ဗော ဘရဏီယော။ ဂဟ=ဥပာဒါနေ "မံ တ ရုဓာဒီနံ"တိ အန္တသရာ ပရောမံ တ ဟောတိ။ မကာရော+နုဗန္ဓော။ "ဏော နိဂ္ဂဟီတဿာ"တိ နိဂ္ဂဟီတဿ ဏော, သံဂယှတီတိ သံဂဏှိတဗ္ဗော သံဂဏှနီယော, "တထနရာ"ဒိနာ ဏကာရေ ဂဟဏီယော။ ရမ=ကီဠာယံ, ရမီယတီတိ ရမဏီယော ဝိဟာရော။ အာပ=ပာပုဏနေ, "သကာပာနံ ကုကကူ ဏေ"တိ တွေ 'သကာပာနံ ကုက+ကူ'တိ ယောဂဝိဘာဂ ကု, ဦအာဂမေ နာဂမဿ ဏော စ ကတေ ပာပီယတီတိ ပာပုဏိတဗ္ဗော။ ပရရူပေ ပတ္တဗ္ဗော, ပာပုဏနီယော, ပာပနီယော။

၉၆. မနာနံ နိဂ္ဂဟီတံ

မကာရ+နကာရန္တာနံ ကိရိယတ္ထာနံ နိဂ္ဂဟီတံ ဟောတ္ယ+ယကာရေ ဗ္ယဥ္စနေ။ ဝဂ္ဂန္တံ, ဂမိယတီတိ ဂန္တဗ္ဗော။ ဂမိတဗ္ဗံ ဂမနီယံ။ ခန=ခဏ=အဝဒါရဏေ, နိဂ္ဂဟီတံ ဝဂ္ဂန္တတ္တဥ္စ, ခညတေတိ ခန္တဗ္ဗံ အာတဋ္ဌံ ခနိတဗ္ဗံ ခနနီယံ။ ဟန=ဟိံသာယံ, ဟညတေတိ ဟန္တဗ္ဗံ ဟနိတဗ္ဗံ ဟနနီယံ။ မန=ဉာဏေ, မညတေတိ မန္တဗ္ဗော မနိတဗ္ဗော။ "ပ အာဒီနံ က္ဝစိ"တိ ယုက, စဝဂ္ဂါဒိမှိ ကတေ မညိတဗ္ဗံ မညနီယံ။

ပူဇ=ပူဇာယံ, "စုရာဒိတော ဏိ"တိ ဏိမှိ ဥကာရဿ ဂုရုတ္တာ ဩကာရာဝုတ္တိ "ယုဝဏ္ဏာန+မေဩ ပစ္စယေ"တိ ဧကာရေ ပူဇေတဗ္ဗော ဣမှိ အယာဒေသေ ပူဇယိတဗ္ဗော ပူဇနီယော ဘဂဝါ။

ကတ္တရိ-ယာ=ပာပုဏနေ, နီယတီတိ နိယျာနိယော မဂ္ဂေ, ဂစ္ဆန္တီတိ ဂမနီယာ ဘောဂါ။ ကရဏေ-နဟာ=သောစေယျေ, နဟာယန္တ္ယ+နေနာတိ နဟာနီယံ စုဏ္ဏံ။ သမ္ပဒါနေ-အာ=အနေ, သံ+ပပုဗ္ဗော, သမ္မာ ပဒီယတေ အဿာတိ သမ္ပဒါနိယော ဗြာဟ္မဏော။

၂၈. ဃျဏ

ဘာဝကမ္မေသု ကိရိယတ္ထာ ပရော ဃျဏ ဟောတိ ဗဟုလံ။ ဉီမှိ ကတ္တဗ္ဗံ ကာရိယံ။ ဟရ=ဟရဏေ, ဟရီယတီတိ ဟာရိယံ။ ဘရ=ဘရဏေ, ဘရိတဗ္ဗံ ဘာရိယံ။ လဘ=လာဘေ, "ဝဂ္ဂလသေဟိ တေ"တိ ပုဗ္ဗရူပဘကာရေ "စတုတ္ထဒုတိယာ" ဒိနာ တတိယက္ခရေ စ ကတေ လဘိတဗ္ဗံ လဗ္ဘံ။

ဝစ=ဗျတ္တဝစနေ,

၉၈. ကက စဇာနံ ဃာနုဗန္ဓေ

ဃာနုဗန္ဓေ စကာရ+ဇကာရန္တာနံ ကိရိယတ္ထာနံ က+က ဟောန္တိ ယထာက္ကမံ။

၈၄. အဿာ ဏာနုဗန္ဓေ

ဏကာရာနုဗန္ဓေ ပစ္စယေ ပရေ ဥပန္တဿ အကာရဿ အာ ဟောတိ။ ဝစနံ ဝုစ္စတေတိ တကျွံ။ ဘဇ=သေဝတယံ, ဘဇနီယံ ဘာဂွံ, ဇဿ ဂကာရော။ စိ=စယေ, စယနံ စီယတီတိ တ စေယျံ။ ယဿ ဒွိတ္တံ။

၅,၁၂၂. နိတော စိဿ ဆော

နိတော ပရဿ စိဿ ဆော ဟောတီတိအာဒိစကာရဿ ဆော။ ဝိနိစ္ဆယတီတိ ဝိနိစ္ဆေယျံ, နာဂမေ ဝိနိစ္ဆိနိ တဗ္ဗံ။ ဧ+အယာဒေသေသု ဝိနိစ္ဆေတဗ္ဗံ ဝိနိစ္ဆနီယံ။ နီ=ပာပနေ, နီယတီတိ နေယျော နေယျာ နေယျံ, နေတဗ္ဗံ။

၂၉. အာဿေ+စ

အာကာရန္တတော ကွိယတ္ထာ ဃျဏ ဟောတိ ဘာဝကမ္မေသု အာဿ ဧ စ။ အာ=အနေ, အတဗ္ဗံ ဒေယျံ။ ပာ=ပာနေ, ပီယတီတိ ပေယျံ။ မာ=မာနေ, မီယတီတိ မေယျံ။ ဉာ=အဝဗောဓနေ, ဉာယတီတိ ဉေယျံ ဉာတဗ္ဗံ, ဦမှိ နာဂမော "ဉာဿ နေ+ဇာ"တိ ဉာဿ ဇာဒေသေ ဇာနိတဗ္ဗံ, ဝိဇာနိယံ။ ခာ=ပကထနေ, သံခာတဗ္ဗံ သံခေယျံ။

၃၀. ဝဒါဒီဟိ ယော

ဝဒါဒီဟိ ကွိယတ္တေဟိ ယော ဟောတိ ဗဟုလံ ဘာဝကမ္မေသု။ ဝဒ=ဝစနေ, ဝဒနံ ဝဇ္ဇတီတိ တ ဝဇ္ဇံ။ မဒ=ဥမ္မာဒေ, မဒနံ မဇ္ဇတေ အနေနာတိ တ မဇ္ဇံ။ ဂမနံ ဂမ္မတေတိ တ ဂမ္မံ။ ဂဒ=ဝစနေ, ဂဇ္ဇတေ ဂဒနီယံ တတိ ဂဇ္ဇံ။ ပဒ=ဂမနေ, ပဇ္ဇနီယံ ပဇ္ဇံ ကထာ။ အဒ+ခာဒ=ဘက္ခနေ, ခဇ္ဇတီတိ ခဇ္ဇံ ခာဒနီယံ။ ဒမ=ဒမနေ, ဒမ္မတေတိ ဒမ္မော ဒမနီယော။

ဘုဇာ+န္တေတိ ဂဏာသုတ္တေန အန္တေ ဝတ္တဗ္ဗေ ယပစ္စယော။

၈၃. လဟုဿုပန္တဿတိ

လဟုဘူတဿ ဥပန္တဿ က္လယုဝဏ္ဏာဿ ဩ ဟောန္တိ ယထာက္ကမံ။ ယဿ ပုဗ္ဗရူပေ ဘုဥ္ဇိတဗ္ဗောတိ ဘောဇ္ဇော ဩဒနော, ဘောဇ္ဇာ ယာဂု။

၃၁. ကိစ္စ ဃစ္စ ဘစ္စ ဘဗ္ဗ လေယျာ

ဧတေ သဒ္ဒာ ယပစ္စယန္တာ နိပစ္စန္တေ။ ကရ=ကရဏေ, က္လမိနာ နိပာတနာ ယေ ကိစာဒေသေ စ ကတေ ပုဗ္ဗရူပံ, ကတ္တဗ္ဗံ ကိစ္စံ။ ဟန=ဟိံသာယံ, ဃစ္စာဒေသာဒိမှိ ကတေ ဟနနံ ဟညတေတိ တ ဃစ္စံ။ ဘရ=ဘရဏေ, ဘစ္စာဒေသာဒိမှိ ကတေ ဘရဏီယော ဘစ္စော။ ဘူ=သတ္တာယံ, ယမှိ ဩကာရေ က္လမိနာ အတာဒေသေ ဘဝတီတိ ဘဗ္ဗော။ လိဟ=အဿာဒနေ, ယမှိ က္လမိနာ ဟဿ ယကာရေ လေဟိတဗ္ဗံ လေယျံ, ကောရဝုဒ္ဓိ။

၃၂. ဂုဟာဒီဟိ ယက

ဂုဟာဒီဟိ ကွိယတ္တေဟိ ဘာဝကမ္မေသု ယက ဟောတိ။ ဂုဟ=သံဝရဏေ, "လဟုဿုပန္တဿာ"တိ သမ္ပတ္တဿ ဩကာရဿ "န တေ ကာနုဗန္ဓနာဂမေသူ"တိ ပဋိသေဓော။ "ဟဿ ဝိပလ္လာသော"တိ ဝိပလ္လာသေ ဂုဟနံ ဂုဟိတဗ္ဗံ ဂုယှံ။ ဒုဟ=ပပူရဏေ, ဒောဟနံ ဒုယှတီတိ တ ဒုယှံ။ သာသ=အနုသိဋ္ဌိယံ –

၁၁၇. သာသဿ သိသ တ

သာသဿ သိသ တ ဟောတိ ကာနုဗန္ဓေ။ ပုဗ္ဗရူပံ, သာသီယတီတိ သိဿော။

သိဒ္ဓါ ဧဝေ+တေ တဗ္ဗာဒယော ပေသာ+တိသဂ္ဂ+ပ္ပတ္တကာလေသု ဂမ္မမာနေသုပိ, သာမညေန ဝိဓာနတော။ ပေသနံ – "ကတ္တဗ္ဗ+မိဒံ ဘဝတာ"တိ အာဏာပနံ အဇ္ဈေသနဉ္စ။ အတိသဂ္ဂော နာမ "ကိ+မိဒံ မယာ ကတ္တဗ္ဗံ"တိ

ပုဋ္ဌေသု “ဟဉ္ဉော န ဟန္တဗ္ဗော”တိအာဒိနာ ပဋိပတ္တိဒဿနမုခေန ကတ္တုဗ္ဗဿ အနုညာ။ ပတ္တကာလော နာမ သမ္ပတ္တသမယော။ ယော ကိစ္စကရဏသမယံ ဥပပရိက္ခိတွာ ကရောတိ, တဿ သမယာရောစနံ, န တတ္ထ အဇ္ဈေသနမတ္ထိ။ ဘောတာ ခလု ကဋော ကတ္တဗ္ဗော ကရဏီယော ကာရိယော ကိစ္စော” ဧဝံ တွယာ ကဋော ကတ္တုဗ္ဗော, ဘောတော ဟိ ပတ္တော ကာလော ကဋကရဏေ။

ဧဝံ ဥဒ္ဒမုဟုတ္တေပိ ဝတ္တမာနတော ပေသာဒီသု သိဒ္ဓါ ဧဝ။ တထာ အရဟေ ကတ္တရိ သတ္တိဝိသိဋ္ဌေ စ ပတီယမာနေ, အာဝဿကာဓမိဏတာဝိသိဋ္ဌေ စ ဘာဝတဒေ သိဒ္ဓါ။ ဥဒ္ဒံ မုဟုတ္တတော-ဘောတာ ကဋော ကတ္တဗ္ဗော။ ဘောတာ ရဇ္ဇံ ကာတဗ္ဗံ, ဘဝံ အရဟော။ ဘောတာ ဘာရော ဝဟိတဗ္ဗော, ဘဝံ သက္ကော။ ဘောတာ အဝဿံ ကဋော ကတ္တဗ္ဗော။ ဘောတာ နိက္ခော အဒတဗ္ဗော။

၃၃. ကတ္တရိ လ္တု+ဏ္ကာ

ကတ္တရိ ကာရကေ ကို့ယတ္ထာ လ္တု+ဏ္ကာ ဟောန္တိ။ ကရ=ကရဏေ, ပရရူပေ “လ္တု+ပိတာဒီန+မာ သိမ္ဟီ”တိ အာ သိလောပေ စ။ ကရောတီတိ ကတ္တာ။ ဧဝံ ဘရတီတိ ဘတ္တာ။ ဟရတီတိ ဟတ္တာ။ ဘိဒတီတိ ဘေတ္တာ, ဧကာရော, ဥိမ္ဟိ ဘေဒိတာ။ ဆိန္ဒတီတိ ဆေတ္တာ။ ဘောဇနဿ အတာ ဘောဇနအတာ။ သန္ဓာတီတိ သန္ဓာတာ။ ဝစတီတိ ဝတ္တာ။ ဩကာရပရရူပေသု ဘုဥ္ဇတီတိ ဘောတ္တာ။ “ပအာဒီနံ က္ဝစိ”တိ ယုကာဂမော, ဗုဇ္ဈတီတိ ဗုဇ္ဈိတာ။ ဇာနာတီတိ ဉာတာ။ ဆိန္ဒတီတိ ဆေတာ။ သုဏာတီတိ သောတာ။ “ဥိ+လဿေ”တိ ဥိဿ ဧကာရေ ဂဏှာတီတိ ဂဟေတာ။ ဘဝတီတိ ဘဝိတာ။ သရတီတိ သရိတာ။ “မနာနံ နိဂ္ဂဟီတံ”တိ မဿ နိဂ္ဂဟီတေ ဝဂ္ဂန္တေ စ ဂစ္ဆတီတိ ဂန္တာ။ န ကာရန္တာနမ္ပိ နိဂ္ဂဟီတံ, ခနတီတိ ခန္တာ။ သနတီတိ သန္တာ။ မညတီတိ မန္တာ။ ဟာလေတီတိ ဟာလယိတာ ဟာလေတာ, ဧတ္ထ စုရာဒိတ္တာ ဏိ။

ဏိဏာပီသု-ဘာဝယတီတိ ဘာဝယိတာ ဘာဝေတာ။ ဧဝံ သာရယိတာ သာရေတာ, အပယိတာ အပေတာ, ဟာပယိတာ ဟာပေတာ, နိရောဓယိတာ နိရောဓေတာ, ဗောဓယိတာ ဗောဓေတာ, ဉာပယိတာ ဉာပေတာ, သာဝယိတာ သာဝေတာ, ကဟယိတာ ကဟေတာ, ကာရယိတာ ကာရေတာ, ကာရာပယိတာ ကာရာပေတာ ဣစ္စာဒိ။

ဏ္ကပစ္စယေ-ဏကာရော ဝုဒ္ဓတ္ထော။ ရထံ ကရောတီတိ ရထကာရကော, “အဿာ ဏာနုဗန္ဓေ”တိ အာ အမာဒိသမာသော စ။ အန္နံ ဒဒာတီတိ အန္နဒါယကော။ “အဓာတုဿ ကာ+ဿျာဒိတော ဃေ+ဿိ”တိ ဃေ ပရေ အဿ ဣ အာဒေသော, အန္နဒါယိကာ, အန္နဒါယကံ ကုလံ။ “အာဿာ+ဏာပိမှိ ယုက” ဣတိဏာပိတော+ညတ္ထ ယုက။ လောကံ နေတီတိ လောကနာယကော, ဧကာရေ “အာယာ+တ ဏာနုဗန္ဓေ”တိ အာယာဒေသော။ ဧဝံ ဝိနေတီတိ ဝိနာယကော။

အကမ္မုပပဒေ-ကရောတီတိ ကာရကော, ဧဝံ အယကော နာယကော, ဩကာရေ အာဝဒေသေ သုဏာတီတိ သာဝကော။ ပုရေ ဝိယ ဣကာရေ သာဝိကာ။ လုနာတီတိ လာဝကော။ ပု=ပဝနေ, ပုနာတီတိ ပာဝကော။ ဘဝတီတိ ဘာဝကော, ဥပဟသတီတိ ဥပဟာသကော။ ဂဏှာတီတိ ကဟကော ဟာဝကော, ယာဇကော။ ဝဓ=ဟိံသာယံ, ဝဓေတီတိ ဝဓကော, “အညတ္ရာပိ”တိ ဝုဒ္ဓိပဋိသေဓော။ “ဟနဿ ဃာတော ဏာနုဗန္ဓေ”တိ ဃာတာဒေသော, ဟနတီတိ ဃာတကော။ “မံ တ ရုဓာဒီနံ”တိ မံ, ရုန္ဓကော, ဂုရုတ္တာ န ဝုဒ္ဓိ။ တထာ ဘုဥ္ဇတီတိ ဘုဥ္ဇကော။ အာယဿ ရဿေ ကိဏာတီတိ ကယကော။ ဟာလေတီတိ ဟာလကော။ ပူဇေတီတိ ပူဇကော။

ခာဒီသု-တိတိက္ခတီတိ တိတိက္ခကော။ ဝီမံသတီတိ ဝီမံသကော ဣစ္စာဒိ။ ပနုဒတီတိ ပနူဒကော, “ယုဥ္ဇနေ”စ္စာဒိနာ ဒီဃော။ “ဘီတွတ+နကော”တိ ဇ္ဈေ ‘အာနကော’တိ ယောဂဝိဘာဂ အာနကော, အာဿ ရဿေ နကာရာဂမေ စ “ဉာဿ နေ ဇာ”တိ ဇာဒေသော, ဇာနနကော။ ဏာပိမှိ –

အဏ-ဣတိ ဒဏ္ဍကဓာတု, အာဏာပေတီတိ အာဏာပကော။ တထာ သညာပကော, ပတိဋ္ဌာပကော။ သံ+ပ ပုဗ္ဗော အာပ=ဟာပုဏနေ, နိဗ္ဗာနံ သမ္မာပေတီတိ နိဗ္ဗာနသမ္မာပကော။ ကာရာပကော, ကာရာပိကာ ဣစ္စာဒိ။

ဗဟုလံဝိဓာနာ ကမ္မေပိ-ဟဒေဟိ ဟရီယတီတိ ဟဒဟာရကော။ စုပ=မန္ဒဂမနေ, ဂလေ စုပ္ပတီတိ ဂလစောပကော။

သိဒ္ဓေဝ လ္တု အရဟာဒီသု "ဘဝံ ခလု ကညာယ ပရိဂ္ဂဟာရဟော"တိ (ပရိဂ္ဂဟိတာ)။ သီလတ္တေ-ဥပဟာအနသီ လောတိ ဥပဟာအတာ။ သာဓု ဂစ္ဆတီတိ ဂန္တာ။ မုဏ္ဍနဓမ္မာ မုဏ္ဍနာစာရာတိ မုဏ္ဍယိတာရော, တ္တေ "ဓာတ္ဝတ္တေ နာမသ္မိံ"တိ ကမ္မှိ ဦအာဂမေ ဇ+အယာဒေသေ မုဏ္ဍယိတုသဒ္ဒမှိ အာရဗာဒေသေ စ ကတေ ယောဿ ဓော။

၃၄. အာဝီ

ကြိယတ္ထာ အာဝီ ဟောတိ ဗဟုလံ ကတ္တရိ။ "ဒိသဿ ပဿ+ဒဿ=ဒသ+ဒ+ဒက္ခာ"တိ ဒဿာဒေသော, ဘယံ ပဿတီတိ ဘယဒဿာဝီ။ နီမှိ ဘယဒဿာဝိနီ။ ဘယဒဿာဝိ စိတ္တံ။ အပ္ပဝိသယတာဉာပနတ္ထံ ဘိန္နယော ဂကရဏံ။ သာမညဝိဟိတတ္တာ သီလာဒီသု စ ဟောတေဝ။

၃၅. အာသိံသာယ+မကော

အာသိံသာယံ ဂမ္မမာနာယံ ကြိယတ္ထာ အကော ဟောတိ ကတ္တရိ။ ဇီဝ=ပာဏဓာရဏေ, ဇီဝတူတိ ဇီဝကော။ နန္ဒ=သမိဒ္ဓိယံ, နန္ဒတူတိ နန္ဒကော။ ဘဝတူတိ ဘဝကော။

၃၆. ကရာ ဏနော

ကရတော ကတ္တရိ ဏ နော ဟောတိ။ ကရောတီတိ ကာရဏံ။ ကတ္တရီတိ ကိံ, ကရောတိ အနေနာတိ ကရဏံ။

၃၇. ဟာတော ဝီဟိ+ကာလေသု

ဟာတော ဝီဟိသ္မိံ ကာလေ စ ဏနော ဟောတိ။ "အာဿာ"တ္ယာဒိနာ ယုက, ဇဟန္တိ ဥဒကံတိ ဟာယနာ ဝီဟယော။ ဇဟာတိ ဘာဝေ ပဒတ္တေတိ ဟာယနော သံဝစ္ဆရော။ ဝီဟိကာလေသူတိ ကိံ, ဇဟာတီတိ ဟာတာ။

၃၈. ဝိဒါ ကူ

ဝိဒသ္မာ ကူ ဟောတိ ကတ္တရိ။ ကကာရော "ကူတော"တိ ဝိသေသနတ္ထော။ ဝိဒတီတိ ဝိဒူ, လောကဝိဒူ။

၃၉. ဝိတော ဉာတော

ဝိပုဗ္ဗာ ဉာက္ကစ္စ+သ္မာ ကူ ဟောတိ ကတ္တရိ။ ဝိဇာနာတီတိ ဝိညူ။

၄၀. ကမ္မာ

ကမ္မတော ပရာ ဉာက္ကစ္စ+သ္မာ ကူ ဟောတိ ကတ္တရိ။ သဗ္ဗံ ဇာနာတီတိ သဗ္ဗညူ။ ဧဝံ မတ္တညူ, ဓမ္မညူ, အတ္ထညူ ကာလညူ, ကတညူ ဣစ္စာဒိ။ (ဘိက္ခူတိ ပန "ဘရာဒိ" ဏ္ဍတဒိသုတ္တေန သိဒ္ဓံ)။

၄၁. က္ဝစဏာ

ကမ္မတော ပရာ ကြိယတ္ထာ က္ဝစိ အဏ ဟောတိ ကတ္တရိ။ ကုမ္ဘံ ကရောတီတိ ကုမ္ဘကာရော, အမာဒိသမာသော။ ဣတ္ထိယံ ကုမ္ဘကာရီ။ ဧဝံ ကမ္မကာရော, မာသာကာရော, ကဋ္ဌကာရော, ရထကာရော သုဝဏ္ဏကာရော , သုတ္တကာရော, ဝုတ္တိကာရော, ဋီကာကာရော။ သရံ လုနာတီတိ သရလာတေတိ ဩ+အတဒေသော။ မန္တေ အဇ္ဈာယတီတိ မန္တဇ္ဈာယော, ဣ=အဇ္ဈေနဂတီသု, အဓိပုဗ္ဗော, ဇ+အယာဒေသော, အဓိနော ဣဿ ယကာရ+စဝဂ္ဂဒယော စ။

ဗဟုလာဓိကာရာ က္လဟ န ဟောတိ “အာဒိစ္စံ ပဿတိ, ဟိမဝန္တံ သုဏောတိ, ကမံ ဂစ္ဆတိ”။ က္ဝစီတိ ကိံ, ကမ္မကရော, ဇ္ဈေ အပစ္စယော။

၄၂. ဂမာ ရူ

ကမ္မတော ပရာ ဂမာ ရူ ဟောတိ ကတ္တရိ။ ရာနုဗန္ဓတ္တာ အမဘာဂလောပော။ ဝေဒံ ဂစ္ဆတီတိ ဝေဒဂူ, ဧဝံ ဟာရဂူ။

သာမညဝိဓာနတော သီလာဒီသုပိ ဟောတိ။ ဘဝပာရံ ဂစ္ဆတိ သီလေနာတိ ဘဝပာရဂူ။ အန္တဂမနသီလော အန္တဂူ, ဧဝံ အဒ္ဓဂူ။

၄၃. သမာန+ည+ဘဝန္တ+ယာဒိတူ+ပမာနာ ဒိသာ ကမ္မေ ရီ+ရိက္ခ+ကာ

သမာနာဒီဟိ ယာဒီဟိ စော+ပမာနေဟိ ပရာ ဒိသာ ကမ္မကာရကေ ရီ+ရိက္ခ+ကာ ဟောန္တိ။ “ဿာဒိ ဿာဒိနေ+ကတ္တံ”တိ သမာသေ “ရာနုဗန္ဓေ+န္တသရာဒိဿာ”တိ ဒိသဿ က္လသဘာဂလောပေ “ရီရိက္ခကေသ္ဝ”တိ သမာနဿ သာဒေသေ စ သမာနော ဝိယ ဒိဿတီတိ သဒီ, သဒိက္ခော။ ကေ – “န တေ ကာနုဗန္ဓနာဂမေသ္ဝ”တိ ဇ္ဈောဘာဝတေ, သဒိသော။

၁၂၅. သမာနာ ရော ရီ+ရိက္ခ+ကေသု

သမာနသဒ္ဒတော   ပရဿ ဒိသဿ ရ ဟောတိ တ ရီ+ရိက္ခ+ကေသ္ဝတိ ပက္ခေ ဒဿ ရာဒေသေ သရီ, သရိက္ခော, သရိသော။

၃,၈၆. သဗ္ဗာဒီန+မာ

ရီ+ရိက္ခ+ကေသု သဗ္ဗာဒီန+မာ ဟောတိ။ အညော ဝိယ ဒိဿတီတိ အညာဒီ, အညာဒိက္ခော, အညာဒိသော။

၃,၈၇. န္တ+ကိ+မိ+မာနံ ဋာ+ကီ+ဋီ

ရီ+ရိက္ခ+ကေသု န္တ+ကိံ+က္လမသဒ္ဒာနံ ဋာ+ကီ+ဋီ ဟောန္တိ ယထာက္ကမံ။ ဋကာရာ သဗ္ဗာဒေသတ္ထာ။ ဘဝတာဒီ ဘဝတာဒိက္ခော ဘဝတာဒိသော, ကီဒီ ကီဒိက္ခော ကီဒိသော, အယမိဝ ဒိဿတီတိ ဤဒီ ဤဒိက္ခော ဤဒိသော။ အာကာရေ ယာဒီ ယာဒိက္ခော ယာဒိသော, တ္ယာဒီ တ္ယာဒိက္ခော တ္ယာဒိသော က္လစ္စာဒိ။

၃,၈၈. တုမှဟာမှဟာနံ တာမေ+ကသ္မိံ

ရီ+ရိက္ခ+ကေသု တုမှဟာမှဟာနံ တာမာ ဟောန္တေ+ကသ္မိံ ယထာက္ကမံ။ တွံ ဝိယ ဒိဿတိ, အဟံ ဝိယ ဒိဿတီတိ တာဒီ မာဒီ က္လစ္စာဒိ။ ကေသ္မိန္တိ ကိံ, တုမှာဒိသော အမှာဒိသော။

၃,၈၉. တံ+မ+မညတြ

ရီရိက္ခကန္တတော+ညသ္မိံ ဥတ္တရပဒေ တုမှဟာမှဟာန+မေကသ္မိံ တံ+မံ ဟောန္တိ ယထာက္ကမံ။ တွံ ဒီပေ ဓသံ, အဟံ ဒီပေ ဓသံတိ အညပဒတ္တေ တံဒီပာ မံဒီပာ။ တွံ သရဏ+မေသံ, အဟံ သရဏ+ မေသန္တိ တံသရဏာ မံသရဏာ။ တယာ ယောဂေ တယ္ယောဂေ, မယာ ယောဂေ မယ္ယောဂေတိ အမာဒိသမာသေ နိဂ္ဂဟီတလောပေ။

၃,၉၀. ဝေ+တဿေ+ဋ

ရီ+ရိက္ခ+ကေသု တေဿ ဋေ တ ဟောတိ။ ဧဒီ တောဒီ, ဧဒိက္ခော တောဒိက္ခော, ဧဒိသော တောဒိသော။

၄၄. ဘာဝကာရကေ သ္ဓဝ+ဃဏ ဃ ကာ

ဘာဝေ ကာရကေ စ ကို္ရယတ္ထာ အ ဃဏ ဃ ကာ ဟောန္တိ ဗဟုလံ။

အပစ္စယော-ပဂ္ဂဏှာဟန် ပဂ္ဂဟော, ဧဝံ နိဂ္ဂဟော, ဓမ္မံ ဓာရေတီတိ ဓမ္မဓရော, ဧဝံ ဝိနယဓရော။ တထာ တံ ကရော
တီတိ တက္ကရော, ဒွိတ္တံ။ ဧဝံ ဟိတကရော, ဒိဝသကရော, ဒိနကရော, ဒိတကရော, နိသာကရော, ဓနုံ ဂဏှာတီတိ ဓနုဂ္ဂ
ဟော။ ဧဝံ ကဝစဂ္ဂဟော။ ဒဒ=အနေ, သဗ္ဗကာမံ ဒဒာတီတိ သဗ္ဗကာမဒဒော, သဗ္ဗဒဒော။ အာတော “ပရောက္ခာယဉ္စ”တိ
စဂ္ဂဟဏေန ဒွိတ္တေ “ရဿော ပုဗ္ဗဿာ”တိ ရဿေ စ အန္နံ ဒဒာတီတိ အန္နဒဒော, ဧဝံ ဓနဒော။ သံပုဗ္ဗော
ဓာ=ဓာရဏေ, သဗ္ဗံ သန္ဓဟတီတိ သဗ္ဗသန္ဓော။ နီ=ဟာပနေ, ဝိပုဗ္ဗော, ဝိနေသိ ဝိနေတိ ဝိနေဿတိ ဧတေန ဧတ္ထာတိ
တာ ဝိနယော, ဧ+အယာဒေသော။ နယနံ နယော။ သိ=သေဝတယံ, နိပုဗ္ဗော, နိဿိယတီတိ နိဿယော။ သိ=သယေ, အနုသ
ယိ အနုသေတိ အနုသေဿတီတိ အနုသယော။ က္က=ဂတိမှဟိ, ပတိပုဗ္ဗော, ပဋိစ္စ ဧတသ္မာ ဖလ+မေတီတိ ပစ္စယော။
သံ+ဥပုဗ္ဗော, အာဂမေ သမုဒယော ။ စိ=စယေ, ဝိနိစ္ဆယတေ+နေန ဝိနိစ္ဆယနံ တ ဝိနိစ္ဆယော, “နိတော စိဿ
ဆော”တိ စိဿ ဆော။ ဥစ္စယနံ ဥစ္စယော, သံစယော။ ခိ=ခယေ, ခယနံ ခယော။ ဇိ=ဇယေ, ဝိဇယနံ ဝိဇယော, ဇယော။
ကီ=ဒဗ္ဗဝိနိမယေ, ဝိက္ကယနံ ဝိက္ကယော, ကယော။ လီ=သိလေသနေ, အလ္လီယန္တိ ဧတ္ထာတိ အာလယော, လယော။
(က္ကဝဏ္ဏန္တာ)။

အာသုဏန္တီတိ အဿတ, အာဿ ရဿော။ ပဋိဿဝနံ ပဋိဿဝော။ သု=ပဿဝနေ, အာဘဝဂ္ဂ သဝန္တီ
တိ အာသဝ။ ရု=သဒ္ဒေ ရဝတီတိ ရဝော။ ဘဝတီတိ ဘဝော။ ပဘဝတိ ဧတသ္မာတိ ပဘဝော။ လူ=ဆေဒနေ, လဝနံ လ
ဝော။ (ဥဝဏ္ဏန္တာ)။

စရ=စရဏေ, သံစရဏံ သံစရော။ ဒရ=ဝိဒာရဏေ, အာဒရနံ အာဒရော။ အာဂစ္ဆတိ အာဂမနံတိ တ အာဂမော။ သပ္ပ
ပ=ဂမနေ, သပ္ပတီတိ သပ္ပော။ ဒိဗ္ဗတီတိ ဒေဝော။ ပက္ကမနံ ပက္ကမတီတိ တ ပက္ကမော, ဧဝံ ဝိက္ကမော။ စရ=စရ
ဏေ, ဝနံ စရတီတိ ဝနစရော။ ကာမော အဝစရတိ ဧတ္ထာတိ ကာမာဝစရော လောကော, ကာမာဝစရာ ပညာ, ကာမာဝစရံ စိ
တ္တံ။ ကတေ စရန္တိ ဧတ္ထာတိ ကေစရော။ ဟာဒေန ပိဝတီတိ ဟာဒပော။ ဧဝံ ကစ္ဆပော။ သိရသ္မိံ ရုဟတီတိ သိရောရု
ဟော, မနာဒိတ္တာ ဩ။ ဂုဟာယံ သယတီတိ ဂုဟာသယံ စိတ္တံ, ဧဝံ ကုစ္ဆိသယာ တတာ။ ပဗ္ဗတေ တိဋ္ဌတီတိ ပဗ္ဗတဋ္ဌ
ဌော ပုရိသော, ပဗ္ဗတဋ္ဌာ နဒီ, ပဗ္ဗတဋ္ဌံ ဘသ္မံ။ ဧဝံ ထလဋ္ဌံ ဇလဋ္ဌံ။

ကိစ္ဆတ္တေ ဒုမှဟိ အကိစ္ဆတ္တေ သု+ဤသံ+သုခ ဥပပဒေသု-ဒုက္ခေန ကရီယတိ ကရဏံ တ ဒုက္ကရံ။ ဧဝံ ဒုသ္သ
သယော, ဒုက္ခေန ဘရီယတီတိ ဒုဗ္ဘရော မဟိစ္ဆော။ ဧဝံ ဒုရက္ခံ စိတ္တံ, ဒုဒ္ဒသော ဓမ္မော, ဒုရနုဗောဓော ဓမ္မော။
ဤသံ သယတီတိ ဤသံသယော, ဧဝံ သုခသယော။ ဤသံ ကရီယတီတိ ဤသက္ကရံ ကမ္မံ။ သုခေန ကရီယတီတိ သုကရံ
ဟပံ ဗာလေန။ ဧဝံ သုဘရော အပ္ပိစ္ဆော, သုဒဿံ ပရဝဇ္ဇံ, သုဗောဓ+မိစ္စာဒိ။ သဗ္ဗတ္ထ ဟာဒိအမာဒိသမာသာ။

ဃဏ-ဘဝတီတိ ဘာဝေ, ဩ+အာတဒေသော။ အယ=က္ကတိ ဒဏ္ဍကဓာတု, အယတိ က္ကတောတိ အာယော, အာဟရတိ
တိ အာဟာရော။ ဥပဟနတီတိ ဥပဃာတော, “ဟနဿ ဃာတော ဏာနုဗန္ဓေ”တိ ဃာတာဒေသော။ ရဉ္စတီတိ ရာဂေ,
“ကဂ စဇာနံ ဃာနုဗန္ဓေ”တိ ဇဿ ဂေါ။ ရဉ္စန္တိ အနေနာတိ ရာဂေါ။ “အဿာ ဏာနုဗန္ဓေ”တိ အာ, ပဇ္ဇတေ+နေ
နာတိ ဟာဒော။ တုဒ=ဗျထနေ, ပတုဇ္ဇတေ+နေနာတိ ပတောဒော။ ဇရီယတိ အနေနာတိ ဇာရော, ဧဝံ အရော။ ဘဇီယတီတိ
ဘာဂေါ။ ဧဝံ ဘာရော။ လဗ္ဘတီတိ လာဘော။ ဝိ+ဩပုဗ္ဗော, ဝေဟရီယတီတိ ဝေဟာရော။ ဒိယ္ယတီတိ အာယော,
ယုက။ ဝိဟညတိ ဧတသ္မာတိ ဝိဃာတော။ ဝိဟရန္တိ ဧတ္ထာတိ ဝိဟာရော။ အာရမန္တိ ဧတသ္မိန္တိ အာရာမော။ ပစနံ တ
ဟာကော, စဿ ကော။ စဇနံ စာဂေါ။ ယဇနံ ယာဂေါ။ ရဇနံ ရာဂေါ။

၁၂၇. အန+ဃဏဿတ+ပရိဟိ ဌော

အာ+ပရိဟိ ပရဿ ဒဟဿ ဌော ဟောတ+န+ဃဏသု။ ပရိဒဟနံ ပရိဠာဟော။ ဧဝံ အဟော။ ဘဉ္ဇနံ သင်္ဂေါ။ ဧဝံ
သင်္ဂေါ။ သံခရနံ သံခာရော, “ကရောတိဿ ခော”တိ ကဿ ခော။ ဧဝံ ပရိက္ခာရော။ “ပုရသ္မာ”တိ ကရဿ ခော, ပု
ရေက္ခာရော, တွေ့ တဒမိနာဒိပဟဥ။ ဧဝံ ဥပကာရော, ကဟော။

ဃ-ဝစတီတိ ဝကော။ သိစ=ပဋ္ဋရဏေ, သေစနံ သေကော။ ဇဝံ သောကော, ဧြဝုဒ္ဒိယော။ ယုဥ္ဇနံ ယောကော။

က-ပီ=တပ္ပနေ, ပီနေတီတိ ပီယော, ကာနုဗန္ဓတ္တာ န ဝုဒ္ဓိ, ''ယုဝဏ္ဏာန+မိယငုဝင သရေ''တိ ဣယင။ ခိပ=ပေရဏေ, ခိပတီတိ ခိပော။ ဘုဥ္ဇတ္တ+နေနာတိ ဘုဇော။ ယုဓ=သမ္ပဟာရေ အာယုဇ္ဈန္တိ အနေနာတိ အာယုဓံ။

၄၅. အဏာတ္ဝိ

အဏာတော ဗဟုလ+မိ ဟောတိ ဘာဝကာရကေသု။ အ=အနေ, အာဒိယတီတိအာဒိ။ ဇဝံ ဉပာဒိ။ ဏာ=ဏာရဏေ, ဉဒကံ ဒဏာတီတိ ဉဒဓိ, ''သညာယ+မုဒေ+ဒကဿာ''တိ ဉဒကဿ ဉအာဒေသော။ ဇလံ ဓိယတေ အသ္မိန္တိ ဇလဓိ။ တလာနိ ဓီယန္တိ အသ္မိန္တိ တလဓိ။ သန္ဓိယတိ သန္ဓာတီတိ တ သန္ဓိ။ ဓီယတီတိ ဓိ။ ဝိဓီယတိ ဝိဓာတိ ဝိဓာနံ တ ဝိဓိ။ သမ္မာ သမံ တစိတ္တံ အာဒဓာတီတိ သမာဓိ။

၄၆. ဝမာဒီဟ္ယု+ထု

ဝမာဒီဟိ ဘာဝကာရကေသ္ဝ+ထု ဟောတိ။ ဝမ=ဉဂ္ဂိရဏေ, ဝမနံ ဝမိယတီတိ တ ဝမထု။ ဝေပ+ကမ္ပ=စလနေ, ဝေပနံ ဝေပထု။

၄၇. ကွ္ဝိ

ကွိယတ္တာ က္ဝိ ဟောတိ ဗဟုလံ ဘာဝကာရကေသု။ ကကာရော ကာနုဗန္ဓကာရိယတ္ထော။

၁၅၉. က္ဝိဿ

ကွိယတ္တာ ပရဿ က္ဝိဿ လောပေ ဟောတိ။ သမ္ဘဝတီတိ သမ္ဘူ။ ဇဝံ ဝိဘဝတီတိ ဝိဘူ, အဘိဘူ, သယမ္ဘူ။ တထာ စု=ကမ္ပနေ, သန္ဓုနာတီတိ သန္ဓု။ ဝိဘာတီတိ ဝိဘာ။ ပဘာတီတိ ပဘာ။ သံဂမ္မ ဘာသန္တိ ဧတ္ထာတိ သဘာ, ''က္ဝိမှိ လောပော+န္တဗျဥ္ဇနဿာ''တိ အန္တဗျဥ္ဇနဿ လောပော။ ဘုဇေန ဂစ္ဆတီတိ ဘုဇဂေါ။ ဇဝံ ဉရဂေါ။ တုရံ=သီဃံ ဂစ္ဆတီတိ တုရင်္ဂေါ။ ခေန ဂစ္ဆတီတိ ခဂေါ။ ဝိဟာယသေ ဂစ္ဆတီတိ ဝိဟဂေ, တဒမိနာဒိဟဥ္ဍာ ဝိဟာဒေသော။ န ဂစ္ဆတီတိ နဂေါ။ ဇဝံ အဂေ, ''နဂေ တ+ပ္ပာဏိနိ''တိ ဝိကပ္ပေန နဉသမာသေ ဠှာဒေသနိသေဓော။ ဇန=ဇနနေ, ကမ္မတော ဇာတောတိ ကမ္မဇော, အမာဒိသမာသော, ကမ္မဇော ဝိပာကော, ကမ္မဇာ ပဋိသန္ဓိ, ကမ္မဇံ ရူပံ။ ဇဝံ စိတ္တဇံ, ဉတုဇံ, အာဟာရဇံ။ အတ္တဇော ပုတ္တော, တရိမှိ ဇာတော တရိဇော။ ဇဝံ ထလဇော။ ပင်္ကဇံ။ ဇလဇံ။ အဏ္ဍဇံ။ သရသိဇံ, ဉပပဒသမာသေ ဗဟုလံဝိဓာနာ ဝိဘတ္တုလောပေ ''မနာဒီဟိ''တိအာဒိနာ သိအာဒေသော။ ဒ္ဝိက္ခတ္တုံ ဇာတော ဒ္ဝိဇော, ''တဒမိနာ'' ဒိနာ က္ခတ္တုံလောပော။ ပစ္ဆာ ဇာတော အနုဇော။ သဥ္ဇာနာတီတိ သညာ။ ပဇာနာတီတိ ပညာ။ ဇဝံ ပတိဋ္ဌာတီတိ ပတိဋ္ဌာ။ ဈာ=စိန္တာယံ, ပရသမ္ပတ္တိံ အဘိဇ္ဈာယတီတိ အဘိဇ္ဈာ။ ဟိတေသိတံ ဉပဇ္ဈာပေတ္ဝာတ ဈာယတီတိ ဉပဇ္ဈာ။ သော ဇဝ ဉပဇ္ဈာယော, ''သကတ္ထေ''တိ ယော။ သမ္မာ ဈာယန္တိ ဇတ္ထာတိ သံဈာ။ က္ဝိဒန္တာ ဓာတ္ဝတ္ထံ နဇဟန္တိ, လိင်္ဂတ္ထံ ပဋိဟာဒယန္တိ။

၄၈. အနော

ကွိယတ္တာ ဘာဝကာရကေသု အနော ဟောတိ။ နန္ဒ=သမိဒ္ဓိယံ, ဘာဝေ-နန္ဒိယတေ နန္ဒနံ။ ကမ္မေ-အနန္ဒိယိတ္ထ နန္ဒိယတိ နန္ဒိယိဿတိ နန္ဒိတဗ္ဗန္တိ တ နန္ဒနံ ဝနံ။ ဂဟနံ ဂဟနိယံ တ ဂဟဏံ, ''တထနရာ'' ဒိနာ နဿ ဏော။ ဂဏှာနံ, နိဂ္ဂဟီတဿ နော။ စရိတဗ္ဗံ စရဏံ။ ဘုယတေ ဘဝနံ။ ဟုယတေ ဟဝနံ။ ရုန္ဓိတဗ္ဗံ ရုန္ဓနံ ရောဓနံ တ။ ဘုဥ္ဇိတဗ္ဗံ ဘုဥ္ဇနံ ဘောဇနံ တ။ ဗုဇ္ဈိတဗ္ဗံ ဗုဇ္ဈနံ, ''ပအာဒီနံ က္ဝစီ''တိ ယုက။ ဗောဓနံ တ။ သုတိ သုယ္ယတိ တ သဝနံ။ ဟာပိယတီတိ ဟာပနံ, ''သကာဟာနံ ကုက+ကူ''တိ ယောဂဝိဘာဂ ကုအာဂမေ နာဂမေ စ တဿ ဏော စ။ ဟာလီယတီတိ ဟာလနံ ဣစ္စာဒိ။

ကတ္တရိ-ရဇံ ဟရတီတိ ရဇောဟရဏံ တောယံ။ ဝိဇာနာတီတိ ဝိညာဏံ။ ဃာ=ဂန္ဓောပာဟအနေ, ဃာယတီတိ ဃာနံ။ ဈာ=စိန္တာယံ, ဈာယတီတိ ဈာနံ။ ကရောတိ အနေနာတိ ကာရဏံ, ဒီယော။ ဝိအာကရီယန္တိ ဧတေနာတိ ဗျာကရဏံ။ ပူရတိ+နေနာတိ ပူရဏံ။ ဒီယတေ+နေနာတိ အနံ။ ပမီယတေ+နေနာတိ ပမာဏံ။ ဝုစ္စတေ+နေနာတိ ဝစနံ။ ပနုဒတိ ပနုဇ္ဇတေ+နေနာတိ တ ပနုဒနံ။ သူဒ=ပဂရဏေ, သူဒတိ သုဇ္ဇတေ+နေနာတိ တ သူဒနော။ သုဏာတိ သုယတေ+နေနေတိ တ သဝနံ။ လုယတိ လုယတေ+နေနေတိ တ လဝနံ။ ဧဝံ နယနံ။ ပုနာတိ ပုယတေ+နေနေတိ တ ပဝနော။ သမေတီတိ သမဏော သမနံ တာ။ တထာ ဘာဝေတိ ဘာဝီယတိ တောယာတိ တ ဘာဝနံ။ ဧဝံ ဟာစနံ ဟာစာပနံ ဣစ္စာဒိ။ ''အန+သဏာသ္တတ ပရိဟိ ဋ္ဌော''တိ ဋ္ဌော, အာဋ္ဌာဟနံ။

အဓိကရဏေ-တိဋ္ဌတိ အသိန္တိ ဌာနံ။ ဧဝံ သယနံ, သေနံ တ အာသနံ။ အဓိကရီယတိ ဧတ္တောတိ အဓိကရဏံ။

သမ္ပဒာနာပာဒာနေသု-သမ္မာ ပဒီယတေ ယဿ တံ သမ္ပဒာနံ။ အပေစ္စ ဧတသ္မာ အာဒဒါတီတိ အပာဒါနံ။ ဗဟုလာဓိကာရာ စလနာဒီဟိပိ သီလသာဓုဓမ္မေသုပိ အနော, စလတိ သီလေနာတိ စလနော ဧဝံ ဇလနော, ကောဓနော, ကောပနော။ မဏ္ဍ=ဘုသနေ, မဏ္ဍေတိ သီလေနာတိ မဏ္ဍနော။ ဧဝံ ဘူသနော။ ''အညာတ္ရပိ''တိ ဩကာရနိသေဓော။

၄၉. ဣတ္ထိယ+မ+ဏ+က္တိ+က+ယက+ယာ စ

ဣတ္ထိလိင်္ဂေ ဘာဝေ ကာရကေ စ ဣရိယတ္ထာ အအာဒယော ဟောန္တိ အနော စ ဗဟုလံ။

အ-ဇရ=ဝယောဟာနိယံ, ဇိရတိ ဇိရဏံ တ ဇရာ။ ''ဣတ္ထိယ+မ+တ္တတ''တိ အာပစ္စယော။ ပဋိသမ္ဘိဇ္ဇတီတိ ပဋိသမ္ဘိဒါ။ ပဋိပဇ္ဇတိ တောယာတိ ပဋိပဒါ။ ဧဝံ သမ္ပဒါ, အာပဒါ။ ဥပဟဒီယတီတိ ဥပဟဒါ။ ဣက္ခ+စက္ခ=ဒဿနေ, ဥပဣက္ခတီတိ ဥပေက္ခာ။ ''ယုဝဏ္ဏာန+မေဩ လုတ္တာ''တိ ဧကာရော။ စိန္တနံ စိန္တာ။ သိက္ခ=ဝိဇ္ဇောပာဟအနေ, သိက္ခနံ သိက္ခီယန္တီတိ တ သိက္ခာ။ ဧဝံ ဘိက္ခာ။ ဣစ္ဆနံ ဣစ္ဆာ။ ''ဂမယမိ''စ္စာဒိနာ စ္ဆာဒေသော။ ပုစ္ဆ=ပုစ္ဆနေ, ပုစ္ဆနံ ပုစ္ဆာ။ မိဓ+မေဓ=သင်္ဂမေ, အပဋိဟ္တဓာတု, မေဓနံ မေဓာ။ ဧဝံ ဂုဓ=ပရိဝေဌနေ, ကေဓနံ ကေဓာ။ တိတိက္ခနံ တိတိက္ခာ။ ဧဝံ ဝီမံသာ, ဇိဂုစ္ဆာ, ပိပာသာ, ပုတ္တိယာ။ ဤဟနံ ဤဟာ။

ဏ-ကရဏံ ကာရာ, ''အဿာ ဏာနုဗန္ဓေ''တိ အာ ဟောတိ, ဧဝ+မုပရိပိ။ ဟရဏံ ဟာရာ မုတ္တာဝလိ။ တရဏံ တာရာ, ဓရဏံ ဓာရာ။ အရဏံ အာရာ။

ယထာကထဉ္စိ သဒ္ဒမ္ပဟိ, ရူဋ္ဌိဟိယာ အတ္ထနိစ္ဆယော။

က္တိ-သမ္ဘုဝနံ သမ္ဘူတိ။ ''န တေ''စ္စာဒိနာ န ဝုဒ္ဓိ။ သဝနံ သုတိ။ နယနံ နယတိ တောယာတိ တ နီတိ။ မညတီတိ မတိ, ''ဂမာဒိရာနံ လောပေဟန္တုဗ္ဗန္ဓ္ဓနသ္မာ''တိ ဂမာဒိတ္တာ နလောပော။ ဂမနံ ဂန္တဗ္ဗာတိ တ ဂတိ။ ဥပဟနနံ ဥပဟတိ။ ရမန္တိ တောယ ရမနံ တ ရတိ။ တနနံ တတိ။ နိယမနံ နိယတိ။ ဘုဥ္ဇနံ ဘုတ္တိ။ ယုဥ္ဇနံ ယုတ္တိ, ပရရူပံ။ ဧဝံ သမာပဇ္ဇနံ သမာပဇ္ဇတေတိ သမာပတ္တိ။ သမ္ပတ္တိ။ ယဇ=ဒေဝပူဇာသင်္ဂတိကရဏအနေသု, ယဇနံ ဣဋ္ဌိ, ''ယဇဿ ယဿ ဋိယီ''တိ ဋိအာဒေသော, ''ပုစ္ဆာဒိတော''တိ တဿ ဌော, ပရရူပပဌမက္ခရာ စ။ သာသနံ သိဋ္ဌိ, ''သာသဿ သိသ တ''တိ သိသ, သာနန္တရဿ တဿ ဌော''တိ ဌာဒေသော။ ဘေဒနံ ဘိဇ္ဇတေတိ တ ဘိတ္တိ။ ဘဇ=သေဝတယံ, ဘဇနံ ဘတ္တိ။ တန=ဝိတ္ထာရေ, တနောတီတိ တန္တိ, နဿ နိဂ္ဂဟီတာဒိ။

က-ဂုဟန္တိ ဧတ္ထာတိ ဂုဟာ, ဩကာရနိဝုတ္တိ။ ရုဇတီတိ ရုဇာ။ မောဒန္တိ တောယာတိ မုဒာ နာမ မုဒိတာ။

ယက-ဝိဒ=ဉာဏေ, ဝိဒနံ ဝိဒန္တိ တောယာတိ တ ဝိဇ္ဇာ, ဒဿ ဇေ ပုဗ္ဗရူပံ။ ယဇနံ ဣဇ္ဇာ, ဋိအာဒေသော။

ယ-သယန္တိ ဧတ္ထာတိ သေယျာ, ဒ္ဝိတ္တံ။ အဇ=ဝဇ=ဂမနေ, သမဇနံ သမဇန္တိ ဧတ္ထာတိ တ သမဇ္ဇာ။ ပပုဗ္ဗော, ပဗ္ဗဇနံ ပဗ္ဗဇ္ဇာ။ တဝဂ္ဂဝရဏာ''ဒိမ္ပဟိ ''စဝဂ္ဂဗယညာ''တိ ယောဂဝိဘာဂေန ဝဿ ဗေ ဒ္ဝိတ္တံ။ ဦမ္ပဟိ ပရိစရဏံ ပရိစရိယာ။ ဇာဂရဏံ ဇာဂရိယာ။

အန-ပယောဇကေ ကာရိယဓာတုတော ကတ္တုံ ပယောဇနံ ကာရဏံ, ဏောရနိသေဓော နဒ္သု ဏော စ။ ဇဝံ ဟရိတုံ ပ ယောဇနံ ဟာရဏံ။ ဝိဒ=အနုဘဝေ, ဝိတ္တုံ ဝေဒယတီတိ တ ဝေဒနာ။ ဝန္ဒ=အဘိတဒနထုတီသု, ဝန္ဒနံ ဝန္ဒနာ။ ဥပာသနံ ဥပာ သနာ။ စိတ=သံစေတနာယံ, စေတယတီတိ စေတနာ။ ဒေသိယတီတိ ဒေသနာ။ ဘာဝိယတီတိ ဘာဝနာ။

၅၀. ဇာဟာဟိ နိ

ဇာ=ဝယောဟာနိမှိ, ဟာ=စာဂေ, ဣမေဟိ ဣတ္ထိယံ နိ ဟောတိ။ ဇာနံ=ဝယပရိဟာနော ဇာနိ။ ဟာနံ ဟာနိ။

၅၁. ကရာ ရိရိယော

ကရတော ရိရိယော ဟောတိ+တ္ထိယံ။ ရာနုဗန္ဓတ္တာ အရလောပေ ကရဏံ ကိရိယာ။ ''ကို့ယာ''တိ ''တုံတာ ယေ''စ္စာဒိမှိ ''ကို့ယာယံ''တိ ယောဂဝိဘာဂ ရိယရမှိ အရလောပေ, ရိကာရော ကကာရေ+နုဗန္ဓော ဟောတိ။

၅၂. ဣ+ကိ+တီ သရူပေ

ဓာတုသ္သ သရူပေ+ဘိဓေယျေ ဧတေ ဟောန္တိ။ ဝစက္ကစ္စ+ယံ ဓာတု ဧဝ ဝစိ။ ဧဝံ ယုဓိ။ ''ကရောတိဿ ခော''တိ ဝိကရဏဿ ဥပိတတ္တာ ''ကတ္တရိ လော''တိ လော, ပစတိ။ အကာရော ကကာရောတိ ဃဏန္တေန ကာရသဒ္ဒေန ဆဋ္ဌီသမာသော။

၅၃. သီလာ+ဘိက္ခဉာ+ဝဿကေသု ဏီ

ကို့ယတ္တာ ဏီ ဟောတိ သီလာဒီသု။ သံသ=ပသံသနေ, ပိယပုဗ္ဗော, ပိယံ ပသံသတိ သီလေနာတိ ပိယပသံသီ ရာဇာ။ အထ တ ပိယံ ပသံသတိ သီလေန တ ဓမ္မေန တ တသ္မိံ သာဓု တတိ ပိယပသံသီ, ပိယပသံသနီ, ပိယပသံသိ ကုလံ, အာဝုဒ္ဓိမှိ တထာ သစ္စတဒီ, ဓမ္မတဒီ။ သီဃယာယီတိ ''အဿာ+ဏာပိမှိ ယုက'' ဣတိ ယုက။ ဟာပကာရီ, မာလကာ ရီ ဣစ္စာဒိ။ ဥဏှံ ဘုဥ္ဇတိ သီလေနာတိ ဥဏှဘောဇီ, ''လဟုဿုပန္တဿာ''တိ ဩကာရော။

အာဘိက္ခဉေ-ပုနပ္ပုန ခီရံ ပိဝတီတိ ခီရပာယီ, ယုက။ အဝဿံ ကရောတီတိ အဝဿကာရီ။ ''ဿာဒိ ဿာဒိ နေ+ကတ္ထံ''တိ သမာသေ ဝိဘတ္တိလောပေ စ ကတေ ''လောပေ''တိ နိဂ္ဂဟီတလောပေ။ သတန္ဒာယီတိ ဧတ္ထ ဗ ဟုလံဝိဓာနာ ဝိဘတ္တိအလောပေ အမာဒိသမာသပဋိသေဓေ စ ကတေ ဝဂ္ဂန္တံ။

အညသ္မိံ အတ္ထေပိ ''ဏီ''တိ ယောဂဝိဘာဂေန သိဒ္ဓံ။ သာဓုကာရီ, ဗ္ရဟ္မစာရီ, အဿဒ္ဓဘောဇီ။ ပဏ္ဍိတံ အတ္တာနံ မညတီတိ ပဏ္ဍိတမာနီ, ဗဟုဿုတမာနီ ဣစ္စာဒိ။

သာဓုကရဏံ သာဓုကာရော, သော အဿ အတ္ထီတိ သာဓုကာရီတိ ဃဏန္တာ ဤ။

၅၄. ထာဝရိ+တ္တရ ဘင်္ဂုရ ဘိဒုရ ဘာသုရ ဘဿရာ

ဧတေ သဒ္ဒာ နိပစ္စန္တေ သီလေ ဂမ္မမာနေ။ ဣမိနာ နိပာတနာ ဝရပစ္စယော စ ထာဿ ထော စ, တိဋ္ဌတိ သီ လေနာတိ ထာဝရော။ ဣ=အဇ္ဈေနဂတီသု , တ္တရပစ္စယော, ဂစ္ဆတိ သီလေနာတိ ဣတ္တရော။ ဘဉ္ဇ=ဩမဒ္ဒနေ, ဘ ဇ္ဇတေ သယမေဝ ဘဇ္ဇတိ တ အတ္တနာ အတ္တာနန္တိ ဘင်္ဂုရော, ကမ္မေ ကတ္တရိ တ ဂုရပစ္စယော။ ဘိဇ္ဇတေ သယ မေဝ ဘိန္ဒတိ တ အတ္တာနန္တိ ဘိဒုရော, ဧတ္ထ ကုရပစ္စယော, ကကာရော+နုဗန္ဓော။ ပရဘာဇ္ဇနဝိသယေသုပိ ဥဒာဟရ ဏောသု န ဟောတိ။ တတ္ထာပိ ကေစိ ''အေသန္ဓကာရဘိဒုရော''တိ ဣဒံ သန္ဒာယ ဣစ္ဆန္တိ။ ဘာသတိ ဒိပ္ပတီတိ ဘာ သုရော, ဥရပစ္စယော။ သရပစ္စယေ ဘဿရော, ''ဗျဉ္ဇနေ ဒီဃရဿာ''တိ ရဿော။ (တေကာလိကပ္ပစ္စယာ)။

၅၅. ကတ္တရိ ဘူတေ တ္တဝန္တု+တ္တာဝီ

ဘူတေ အတ္ထေ ဝတ္တမာနတော ကိရိယတ္ထာ က္တဝန္တု+က္တာဝီ ဟောန္တိ ကတ္တရိ။ ဝိဇိနိတိ ဝိဇိတဝာ ဝိဇိတာဝီ, ကာနုဗန္ဓတ္တာ န ဝုဒ္ဓိ။ ဂုဏဝန္တု ဒဏ္ဍိသမံ။ ဟု=ဟဝနေ, အဂ္ဂိ အဟဝီတိ ဟုတဝါ ဟုတာဝီ, ဟုတာဝိနီ ဟုတဝတီ။ “ဘူတေ”တိ ယာဝ “အာဟာရတ္ထာ”တိ အဓိကာရော။

၅၆. က္တော ဘာဝကမ္မေသုတိ

ဘာဝေ ကမ္မေ စ ဘူတေ က္တော ဟောတိ။ အသနံ အာသိတံ ဘဝတာ, ဥ။ ကရိယိတ္ထာတိ ကတော ကဋော ဘဝတာ, “ဂမာဒိရာနံ” တ္ယာဒိနာ ရလောပော။ ဝေ+မုပရိပိ။

၅၇. ကတ္တရိ စာ+ရမ္ဘေ

ကိရိယာရမ္ဘေ ကတ္တရိ က္တော ဟောတိ ယထာပတ္တဉ္စ, ပကရီတိ ပကတော ဘဝံ ကဋံ။ ပကရီယိတ္ထာတိ ပကတော ကဋော ဘဝတာ။ ပသုပီတိ ပသုတ္တော ဘဝံ။ ပသုပီယိတ္ထာတိ ပသုတ္တံ ဘဝတာ, ပရရူပံ။

၅၈. ဌာ+သ ဝသ သိလိသ သီ ရုဟ ဇရ ဇနီဟိ

ဌာဒီဟိ ကတ္တရိ က္တော ဟောတိ ယထာပတ္တဉ္စ။ ဥပဋ္ဌာသီတိ ဥပဋ္ဌိတော ဘဝံ ဂုရုံ။ ဥပဋ္ဌီယိတ္ထာတိ ဥပဋ္ဌိတော ဂုရု ဘောတာ, “ဌာသ္သိ”တိ ဌာသ္သ က္က။ ဧဝံ ဥပဟာသီတိ ဥပဟာသိတော။ ဥပဟာသီယိတ္ထာတိ ဥပဟာသိတော။ “ဦဗ္ဗဥ နသ္သာ”တိ ဦ။ အနုဝုသိ အနုဝုသီယိတ္ထာတိ တ အနုဝုသိတော။ “အသ္သူ”တိ အသ္သ ဥကာရော။ အာပုဗ္ဗော သိလိ သ=အာလိင်္ဂနေ, အာသိလေသိ အာသိလေသီယိတ္ထာတိ တ အာသိလိဋ္ဌော။ “သာနန္တရသ္သ တသ္သ ဋ္ဌော”တိ ဋ္ဌေ ပရရူပံ ပဌမက္ခရဉ္စ။ အဓိသယိ အဓိသီယိတ္ထာတိ တ အဓိသယိတော ခဋ္ဌောပိကံ ဘဝံ, အဓိသယိတာ ခဋ္ဌောပိကာ ဘောတာ။ ဧဝံ အာရုဟိ အာရုဟီယိတ္ထာတိ တ အာရုဠှော ရုက္ခံ ဘဝံ, အာရုဠှော ရုက္ခော ဘောတာ, “ရုဟာဒီဟိ ဟော ဠ စာ”တိ တသ္သ ဟကာရော ပုဗ္ဗဟကာရသ္သ စ ဠော။ အနုဇီရိ အနုဇီရီယိတ္ထာတိ တ အနုဇိဏ္ဏော ဝသလိံ ဘဝံ, အနုဇိဏ္ဏာ ဝသလီ ဘောတာ, “တရာဒီဟိ ရိဏ္ဏော”တိ က္တသ္သ ရိဏ္ဏာဒေသော “ရာနုဗန္ဓေ”တ္យာဒိနာ အရဘာဂသ္သ လောပော စ။ အနုဝဇာယိ အနုဝဇာယိတ္ထာတိ တ အနုဇာတော မာဏဝကော မာဏဝိကံ, အနုဇာတာ မာဏဝိကာ မာဏဝကေန, “ဇနိသ္သာ”တိ နသ္သ အာ။

၅၉. ဂမနတ္ထာ+ကမ္မကာ+ဓာရေ စ

ဂမနတ္ထတော အကမ္မကတော စ ကိရိယတ္ထာ အာဓာရေ က္တော ဟောတိ ကတ္တရိ စ ယထာပတ္တဉ္စ။ ယာ=ပာပုဏနေ, ယာတဝန္တော အသ္မိန္တိ ယာတံ ဌာနံ။ ယာတဝန္တော ယာတာ, ယာနံ ယာတံ။ ဧတ္ထ သန္တမ္ပိ ကမ္မံ အနိစ္ဆိတံ။ ယာယိတာတိ ယာတော ပထော။ “ယေ ဂတ္ယတ္ထာ, တေ ဗုဒ္ဓျတ္ထာ။ ယေ ဗုဒ္ဓျတ္ထာ, တေ ဂတ္ယတ္ထာ”တိ ဝုတ္တတ္တာ တထလက္ခဏံ ယာထာဝတော အာဂတော အဘိသမ္ဗုဒ္ဓောတိ တထာဂတော ဣတိပိ ဟောတိ။ အာသိတဝန္တော အသ္မိန္တိ အာသိတံ။ အာသိတဝန္တော အာသိတာ။ အာသန+မာသိတံ။

၆၀. အာဟာရတ္ထာ

အဇ္ဈောဟာရတ္ထာ အာဓာရေ က္တော ဟောတိ ယထာပတ္တဉ္စ။ ဘုတ္တဝန္တော+သ္မိန္တိ ဘုတ္တံ။ ဧဝံ ပီတံ, “ကဟာန+မိ”တိ ဤ။ ဘုဉ္ဇနံ ဘုတ္တံ ပါနံ ပီတံ။ ဘုဉ္ဇိယိတ္ထာတိ ဘုတ္တော ဩဒနော။ ဧဝံ ပီတံ ဥဒကံ။ အကတ္တတ္ထံ ဘိန္နယောဂကရဏံ။ ဗဟုလာဓိကာရာ ကတ္တရိပိ “အပိဝိံသူတိ ပီတာ ကတေ”တိ ဟောတေဝ။ သိဒ=ဟာကေ, ပသ္သိဇ္ဇိတိ ပသ္သန္နော, “ဂမနတ္ထ” ဒိနာ က္တော, “ဘိဒာ” ဒိနာ တသ္သ နော ပရရူပဉ္စ။ အမညိတ္ထာတိ မတော။ ကူစ္ဆိယိတ္ထာ တိ ကုဋ္ဌော။ အဗုဇ္ဈိတာတိ ဗုဒ္ဓော, “ဓော ဓဟဘေဟိ”တိ တသ္သ ဓော။ ပူဇိယိတ္ထာတိ ပူဇိတော, စုရာဒိတ္တာ ဏိ။ ဧဝံ သီလီယိတ္ထာတိ သီလိတော။ ရက္ခီယိတ္ထာတိ ရက္ခိတော။ ခမိယိတ္ထာတိ ခန္တော, မသ္သ နိဂ္ဂဟီတံ။ အက္ကောစ္ဆိ ယိတ္ထာတိ အက္ကုဋ္ဌော, အာသ္သ ရဋ္ဌော။ ရုသ=ရောသေ, အရောသီတိ ရုဋ္ဌော, “ဂမနတ္ထာ” ဒိနာ ကတ္တရိ က္တ တော။ ဥမ္ဘဟိ ရုသိတော။ ဟရ=ဟရဏေ, အဘိ+ ဝိ+အာပုဗ္ဗော , အဘိဗျာဟရိယိတ္ထာတိ အဘိဗျာဟဋော။ ဒယ=အန

ဂတိဟိံသာအနေသု, အဒယီယိတ္တာတိ ဒယိတော။ ဟသ=အာလိင်္ဂေ, အဟသီတိ ဟဋ္ဌော။ ကာမီယိတ္ထာတိ ကန္တော, ''ဏိဏာပီနံ တေသူ''တိ ဧတ္ထ ''ဏိဏာပီနံ''တိ ယောဂဝိဘာဂက စုရာဒိဏိလောပေါ။ သံယမီတိ သံယတော။ နဉပုဗ္ဗော, န မရီတိ အမတော, နဉသမာသေ နဿ ဋော။

ကဋ္ဌံ ဒုက္ခံ အာပန္နောတိ ဖလဘူတေ ဒုက္ခေ ကဋ္ဌသဒ္ဒဿ ဝတ္တနတော ဖလဿ ဘာဝိတ္တာ ဘူတေဃေဝ က္တော။ ကသ=ဂတိဟိံသာဝိလေခနေသု, အကသိ=ဟိံသီတိ ကဋ္ဌံ။

၁၅၀. ဘိအာဒိတော နော က္တ+က္တဝန္တူနံ

ဘိအာဒီဟိ ပရေသံ က္တ+က္တဝန္တူနံ တဿ နော ဟောတိ။ အာကတိဂဏော+ယံ။ ''က္တော ဘာဝကမ္မေသု''တိ ကမ္မေ ဉပရိ သဗ္ဗတ္ထ က္တော။ ဘိဇ္ဇိတ္ထာတိ ဘိန္နော, တဿ နေ ပရရူပံ။ အဘိန္ဒီတိ ဘိန္နတ, ''ကတ္တရိ ဘူတေ'' စ္စာဒိနာ က္တဝန္တု။ ဧဝ+မုပရိပိ။ ဆိဇ္ဇိတ္ထာတိ ဆိန္နော။ အဆိန္ဒီတိ ဆိန္နတ။ ဆဒ=အပတရဏေ, ဆာဒီယိတ္ထာတိ ဆန္နော။ အဆာဒယီတိ ဆန္နတ, စုရာဒိတ္တာ ဏိ, တဿ ''ဏိဏာပီနံ တေသူ''တိ ဧတ္ထ ''ဏိ'' ဂ္ဂဟဏတိ ယောဂဝိဘာဂက လောပေါ။ ခိဒ=အသဟနေ, ခိဇ္ဇိတ္ထ ခိန္နော ခိန္နတ, ကတ္တရိ။ ဧဝ+မုပရိပိ။ ဉပ္ပဇ္ဇီတိ ဉပ္ပန္နော ဉပ္ပန္နတ။ သိဒ=ဟကေ, အသိဇ္ဇီတိ သိန္နော သိန္နတ။ သဒ=ဝိသရဏဂတျဝသာဒနာအနေသု, သိဒီတိ သန္နော သန္နတ။ ပီနီတိ ပီနော ပီနတ။ သူ=ပသဝေ, သူနီတိ သူနော။ ပသဝီတိ သူနတ။ ဒီ=ခယေ, ဒီယီတိ ဒီနော ဒီနတ။ ဍီ+လီ=အာကာသဂမနေ, ဍီယီတိ ဍီနော ဍီနတ။ လီယိ လေယိ အလီယီတိ လီနော လီနတ။ အလုယီတိ လူနော လူနတ။

၁၅၁. အတဝ္ဝိ+န္နော

အတော က္တ+က္တဝန္တူနံ တဿ က္ကန္နော ဟောတိ။ အအာယိတ္တာတိ ဒိန္နော။ အဒ္ဒီတိ ဒိန္နတ။

၁၅၂. ကိရာဒီဟိ ဏောတိ

ဏော။ ဉပရိ သဗ္ဗတ္ထ က္တ+က္တဝန္တူနံတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ကိရ=ဝိကိရဏေ, အကိရီယိတ္ထာတိ ကိဏ္ဏော။ အကိရီတိ ကိဏ္ဏတ။ အပုရီတိ ပုဏ္ဏော ပုဏ္ဏတ။ အခီယိတ္ထာတိ ခီဏော။ အခီယီတိ ခီဏတ။

၁၅၃. တရာဒီဟိ ရိဏ္ဏောတိ

တဿ ရိဏ္ဏော။ ရကာရော အန္တသရာဒိလောပတ္ထော။ အတရီတိ တိဏ္ဏော တိဏ္ဏတ။ အဇီရီတိ ဇိဏ္ဏော ဇိဏ္ဏတ။ ပရိစီယိတ္ထာတိ စိဏ္ဏော။ ပရိစီယီတိ စိဏ္ဏတ။ ဧတ္ထ စိဿ ဝိကပ္ပဝိဓာနတ္တာ ပန ပရိစိတ+ဉပစိတာဒယောပိ သိဒ္ဓါ ဧဝ။

၁၅၄. ဂေ ဘဉ္ဇာဒီဟိတိ

ဘဉ္ဇာဒိတော တဿ ဂ ဟောတိ။ အဘဉ္ဇီတိ ဘဂ္ဂေ ဘဂ္ဂတ။ ''ဂမနတ္ထာ'' ဒိနာ ကတ္တရိ က္တပစ္စယေ တဿ က္ကမိနာ ဂကာရေ ပရရူပံ နိဂ္ဂဟီတလောပေါ စ။ လဂ=သင်္ဂေ, အလဂီတိ လဂ္ဂေ လဂ္ဂတ။ မုဇ္ဇ=မုဇ္ဇနေ, နိမုဇ္ဇီတိ နိမုဂ္ဂေ နိမုဂ္ဂတ, ဧတ္ထ သံယောကဒိလောပေါ။ ဝိဇ+ဘယစလနေသု, သံပုဗ္ဗော, သံဝိဇ္ဇီတိ သံဝိဂ္ဂေ သံဝိဂ္ဂတ။

၁၅၅. သုသာ ခောတိ

သုသတော ပရေသံ က္တ+က္တဝန္တူနံ တဿ ခော ဟောတိ။ သုသ=သောသေ။ သုဿီတိ သုက္ခော သုက္ခတ။

၁၅၆. ပစာ ကော

ပစာ ပရေသံ က္တ+က္တဝန္တူနံ တဿ ကော ဟောတိ။ ပစ္စီတိ ပက္ကော။ ပစီတိ ပက္ကတ။

၁၅၇. မုစာ တတိ

မုစာ ပရေသံ က္တ+က္တဝန္တုနံ့ တသ္သ ကော တ ဟောတိ။ မုစ=မောစနေ, မုစ္စိတိ မုက္ကော မုတ္တော။ အမုစိတိ မု က္ကတ မုတ္တတ။ သက္ကော-တိဏ္ဍတဒီသု "က္က ဘီ ကာ" ဒိနာ သိဒ္ဓံ။ အသက္ခိတိ သက္ကော။ က္တ+က္တဝန္တုသု သတ္ တော သတ္တတတေ္ဝဝ ဟောတိ။

၁၀၆. မုဟ+ဗဟာနုစ္ဆ တေ ကာနုဗန္ဓေ+တေ္ဝ

မုဟ+ဗဟာနံ ဒုဟိသ္သ စ ဒီဃော ဟောတိ တကာရာအော ကာနုဗန္ဓေ တ္တန+တ္တဝဖ္ဖိတေ။ မုဟ=ဝေစိတ္တေ, ဗဟ+ဗ္ရဟ+ဗ္ရူဟ ဝုဒ္ဓိယံ။ မုယ္ဟတိတ္တ ဗယ္ဟတိတ္တာတိ မူဋ္ဌေဟာ ဗာဋ္ဌေဟာ, "ဂမနတ္တာ" ဒိနာ အကမ္မကတ္တာ ကတ္တ ရိ က္တေ ဒီဃော "ရုဟာဒီဟိ ဟော ဠ စာ"တိ တသ္သ ဟော စ ဟသ္သ ဌော စ ဟောတိ။ ဇံ ဂူဋ္ဌေဟာ။ "ကာနုဗန္ဓေ+တ္ ဝေ"တိ ယာဝ "သာသသ္သ သိသ တ" တ္ထ+ဓိကာရော။

၁၀၇. ဝဟသ္သု+သ္သ

ဝဟသ္သ ဥသ္သ ဒီဃော ဟောတိ တေ။ ဝုယ္ဟတိတ္တာတိ ဝူဋ္ဌေဟာ, "အသ္သု"တိ ဥကာရေ က္ကမိနာ ဒီဃော။

၁၀၈. ဓာသ္သ ဟိ

ဓာ=ဓာရဏေ+တိမသ္သ ဟိ ဟောတိ တ တေ။ နိဓိယိတ္တာတိ နိဟိတော။ နိဒဟိတိ နိဟိတတ နိဟိတာဝီ။

၁၀၉. ဂမာဒိရာနံ လောပေ+န္တသ္သ

ဂမာဒိနံ ရကာရန္တာနစ္ဆ အန္တသ္သ လောပေ ဟောတိ တေ။ အဂမိတိ ဂတော။ ခညိတ္တာတိ ခတော, ကမ္မေ။ ဇံ ဟညိတ္တာတိ ဟတော။ တန=ဝိတ္ထာရေ, တညိတ္တာတိ တတော။ ယမ=ဥပရမေ, သံယမိတိ သညတော, "ဂမနတ္ထာ" ဒိနာ ကတ္တရိ က္တော, "ယေ သံသ္သာ"တိ နိဂ္ဂဟိတသ္သ ဉော ပုဗ္ဗရူပဉ္စ။ ဇံ အရမိတိ ရတော။ ကရိယိတ္တာတိ က တော။

၁၁၀. ဝစာဒီနံ ဝသ္သု+ဋ္ဌ တ

ဝစာဒီနံ ဝသ္သ ဥဋ္ဌ တ ဟောတိ ကာနုဗန္ဓေ အတေ္ဝ။ ဝုစ္စိတ္တာတိ ဥတ္တံ။ အသ္သ ဥ ဝုတ္တံ, ဥဘယတ္ထ ပရရူ ပံ။ ဝသ=နိဝာသေ, ဝသနံ အဝသိ ဝသိံသု တ္ထောတိ တ ဥတ္ထံ ဝုတ္ထံ, "ဂမနတ္ထာ" ဒိနာ က္တော, "သာသ ဝသ သံသ သံသာ ထော"တိ တသ္သ ထော။

၁၁၂. ဝဒ္ဓသ္သ တ

ဝဒ္ဓသ္သ အသ္သ တ ဥ ဟောတိ ကာနုဗန္ဓေ အတေ္ဝ။ အဝဒ္ဓိတိ ဝုဒ္ဓော ဝဒ္ဓော, ကတ္တရိ က္တေ "ဓော ဓ+ဟ ဘေဟိ"တိ တသ္သ ဓော, တတိယက္ခရအော စ သံယောကဒိလောပေ စ။ ဝုတ္တိတိ "သဗ္ဗာဒယော ဝုတ္တိမတ္တေ"တိ ယောဂဝိဘာက အသ္သ ဥ။ ဝတ္တိတိပိ ယထာလက္ခဏံ။

၁၁၃. ယဇသ္သ ယသ္သ ဋိ+ယီ

ယဇသ္သ ယသ္သ ဋိ+ယီ ဟောန္တိ ကာနုဗန္ဓေ အတေ္ဝ။ ယဇနံတိ က္တော, "ပုစ္ဆာဒိတော"တိ တသ္သ ဌေ ပရရူပဟ ဒိမ္ဟိ ကတေ က္ကဋ္ဌ ယိဋ္ဌ။

၁၁၄. ဌာသ္သိ

ဌာသ္သ ဣ ဟောတိ ကာနုဗန္ဓေ အတ္တေ၀။ အဌ္ဌာသီတိ ဌိတော။

၁၁၅. က+ဟန+မီ

က+ဟန+မီ ဟောတိ ကာနုဗန္ဓေ အတ္တေ၀။ ကန် ဂီတံ။ ဟန် ပီတံ။ ဗဟုလာဓိကာရာ ပိတ္တတာ။

၁၁၆. ဇနိသ္သာ

ဇနိသ္သ အာ ဟောတိ ကာနုဗန္ဓေ အတ္တေ၀။ အဇနီတိ ဇာတော, "ဆဌ္ဌိယန္တဿာ"တိ အန္တဿ အာ ဟောတိ။

၁၁၇. သာသသ္သ သိသ တ

သာသသ္သ သိသ ဟောတိ ကာနုဗန္ဓေ အတ္တေ၀။ သာသနံတိ ကွော, တဿ "သာသ ၀သ သံသ သသာ ထော"တိ ထေ ပရရူပံ ပဌမက္ခရော စ, "တ+ထ+န+ရာ" ဒီနာ တဿ ဋ္ဌော။ ထဿ ဌော, သိဋ္ဌံ။ အညတ္ထ ရ သတ္ထံ။ "ဂုဟာဒီဟိ ယက" ဣတိ ယကပစ္စယေ သာသီယတီတိ သိဿော။ ဥမ္ဘဟိ သာသိယော။

၁၄၀. သာနန္တရဿ တဿ ဌော

သကာရန္တာ ကိုယတ္တာ ပရဿာ+နန္တရဿ တဿ ဌ ဟောတိ။ တုဿီတိ တုဋ္ဌော, "ဂမနတ္တာ" ဒီနာ ကွေ ဣမိနာ တဿ ဌေ ပရရူပဟဒိ။ ဓံ တုဋ္ဌတာ။ တဗ္ဗ+က္တီသု တောသနံ တုဋ္ဌဗ္ဗံ, "အညတ္ထာပိ"တိ ဩကာရာဘာ တော။ ဓံ တုဋ္ဌိ, ကာနုဗန္ဓတ္တာ န ဝုဒ္ဓိ။

၁၄၁. ကသသ္သိ+မ စ တ

ကသသ္မာ ပရဿာ+နန္တရဿ တဿ ဌ ဟောတိ ကသဿ တ ဣမ စ။ ကသီယိတ္တာတိ ကိဋ္ဌံ။ ကိဋ္ဌာဒိ ဝိယ ဒုပ္ပသုံ, ကမ္မေ ကွော။ ဣမာဘာဝေ ကဋ္ဌံ, အကဋ္ဌဟာကိမံ သာလိ။

၁၄၂. ခဿော+တ္ရဿာ

ဧတေ သဒ္ဒါ နိပစ္စန္တေ။ ခံသ+ခံသနေ, ခံသီယိတ္တာတိ ခဿော, ဗိန္ဒုလောပေ။ ဥတ္တရသီတိ ဩတ္တရဿော။

၁၄၃. ပုဋ္ဌာဒိတော

ပုဋ္ဌာဒီဟိ ပရဿာ+နန္တရဿ တဿ ဌ ဟောတိ။ ပုစ္ဆီယိတ္တာတိ ပုဋ္ဌော။ ဘဇ္ဇ=ဟာကေ, ဘဇီယိတ္တာတိ ဘဋ္ဌော, သံယောကဒိလောပေ။ ယဇိတ္တာတိ ယိဋ္ဌော, "ယဇဿ ယဿ ဋိ+ယီ"တိ ယိ။

၁၄၄. သာသ ၀သ သံသ သသာ ထော

ဧတေဟိ ပရဿာ+နန္တရဿ တဿ ထ ဟောတိ။ သာသနံ သာသီယိတ္တာတိ တ သတ္ထံ။ ဝသနံ ဝုတ္ထံ, "အ သ္သူ"တိ ဥ။ ပသံသနံ ပသံသီယိတ္တာတိ တ ပသတ္ထံ။ သသ=ဂတိ+ဟိံသာ+ပာဏနေသု, သသနံ ဂမနံ ဟိံသနံ ဇီဝနဥ္စ သတ္ထံ။ အနုသာသီယိတ္တာတိ အနုသိဋ္ဌော, တဿ ဋ္ဌော။

၁၄၅. ဓော ဓ+ဟ+ဘေဟိ

ဓကာရ ဟကာရ ဘကာရန္တေဟိ ပရဿ တဿ ဓ ဟောတိ။ ဝဒ္ဓိတ္တာတိ ကမ္မေ ကွေ တဿ ဓကာရာဒိမှ ဟိ စ "ဝဒ္ဓဿ တ"တိ ဥကာရေ ကတေ သံယောကဒိလောပေ, ဝုဒ္ဓော။ ဒုယှဟိတ္တာတိ ဒုဒ္ဓံ။ လဘီယိတ္တာတိ လဒ္ဓံ။

၁၄၆. ဒဟာ ဟော

ဒဟာ ပရသ္မာ+နန္တရသ္သ တသ္သ ပ ဟောတိ။ ဒယှိတ္ထာတိ ဒဓော, ပရရူပာဒိမှိ ကတေ ''စတုတ္ထဒုတိယေ'' စ္စာဒိနာ ဍကာရော။

၁၄၇. ဗဟဿု+မ စ

ဗဟာ ပရသ္သာ+နန္တရသ္သ တသ္သ ပ ဟောတိ ဗဟဿု+မ စ ပသန္နိယောဂေန။ ဗဟ+ဗုဟ+ဗျူဟာ=ဝုဒ္ဓိယံ။ အဗဟီတိ ဗုမော။

၁၄၈. ရုဟာဒီဟိ ဟော ဠ စ

ရုဟာဒီဟိ ပရသ္သာ+နန္တရသ္သ တသ္သ ဟ ဟောတိ ဠော စ+န္တဿ။ အာရုဟီတိ အာရုဠှော။ ဂုယှိတ္ထာတိ ဂုဠှော။ အဗဟီတိ ဗာဠှော။ ဒ္ဝိသု ''မုဟဗဟာ'' ဒိနာ ဒီဃော။

၁၄၉. မုဟာ တတိ

ဣတတသ္သ ဟကာရော အန္တဿ တ ဠော စ။ အမောဟီတိ မုဠှော, မုဒ္ဓော, တသ္သ ဓော။ (အတီတကာလိက ပစ္စယဝိဓာနံ)။

၆၄. ဣ္တော ကတ္တရိ ဝတ္တမာနေ

ဝတ္တမာနတ္တေ ဝတ္တမာနတော ကိ္ရယတ္ထာ ဣ္တော ဟောတိ ကတ္တရိ။ တိဋ္ဌတီတိ တိဋ္ဌန္တော, ''ကတ္တရိ လော''တိ လော, ''ဌာဟနံ တိဋ္ဌပိတ''တိ တိဋ္ဌာဒေသော။ ကတ္တရိ မာန+န္တ+တ္ယာဒိသု ဣမိနာဝ လော။

၆၅. မာနော တိ

ကတ္တရိ မာနော။ တိဋ္ဌမာနော။

၆၆. ဘာဝကမ္မေသု တိ

ဘာဝကမ္မေသု မာနော။ ဌာနံ ဌီယမာနံ။ ''ကျော ဘာဝကမ္မေသွ+ပရောက္ခေသု မာန+န္တ+တ္ယာဒီသူ''တိ ဘာဝေ ကမ္မေ စ ကျော။ ''ကွဿာ''တိ ဤမ။ ပစီယတီတိ ပစ္စမာ နော။ ကျေ ပုဗ္ဗရူပံ။

၆၇. တေ ဿပုဗ္ဗာ+နာဂတေ

အနာဂတေ အတ္ထေ ဝတ္တမာနတော ကိ္ရယတ္ထာ တေန္တမာနာ ဿပုဗ္ဗာ ဟောန္တိ, လေ အာဿ လောပေ, ဌဿတီတိ ဌဿန္တော ဌဿမာနော။ ဌီယိဿတီတိ ဌီယိဿမာနံ, ကျေ ဤ, ''ဥိဗ္ဘူဥနဿာ''တိ ဥိ။ အဿ တ္ထာဒိဝိသယတ္တာ ''အာဤဿာ'' ဒိနာ ဣဥ န ဟောတိ, အဤဟိ သဟစရိတတ္တာ ဿာဿ။ ပစ္စိဿတီတိ ပစ္စိဿမာနော ဩဒနော။ ''ရာ နဿ ဏော''တိ ဏော ပတ္တော –

၅,၁၇၂. န န္တ+မာန+တ္ယာဒီနံ

ရန္တတော ပရေသံ န္တ+မာန+တ္ယာဒီနံ နဿ ဏော န ဟောတိ။ ကရောတီတိ ကရောန္တော ကုရုမာနော, ''တနာဒိတွော''တိ ဩ။

၅,၁၇၃. ဂမ ယမိ+သာသ ဒိသာနံ တ စ္ဆင

ဧတောသံ တ စ္ဆင ဟောတိ န္တ+မာန+တ္တာဒီသု၊ င-နုဗန္ဓတ္တာ အန္တဿ ဟောတိ, ဂစ္ဆန္တော ဂစ္ဆမာနော။ ယမ=ဥပရမေ, ယစ္ဆန္တော ယစ္ဆမာနော။ ဣစ္ဆန္တော ဣစ္ဆမာနော။ အာသ=ဥပဝေသနေ, အစ္ဆန္တော အစ္ဆမာနော, "ဗုဒ္ဓေ"စ္စာဒိနာ ရဿော။ ဒိသ=အတိသဇ္ဇနေ, ဒိစ္ဆန္တော ဒိစ္ဆမာနော။ ဝဝတ္ထိတဝိဘာသတ္တာ တသဒ္ဒဿ အညပစ္စယေသု စ ကွစိ, ဣစ္ဆိယတီတိ ဣစ္ဆိတဗ္ဗံ, ဣစ္ဆနံ ဣစ္ဆာ, "ဣတ္ထိယ+မဏာ" ဒိနာ အပစ္စယော။ ဣစ္ဆိတံ, ဣစ္ဆိတဗ္ဗံ, ဣစ္ဆိတုံ။ အညေသန္တု ယောဂဝိဘာဂက, ပဝေစ္ဆန္တော။

၁၇၄. ဇရ+မရာန+မီယင

ဧတေသ+မီယင တ ဟောတိ န္တ+မာန+တ္တာဒီသု။ ဇီယန္တော။ "ဇရသအာ" ဒိစ္စာဒိနာ ဤမ၊ ဇီရန္တော။ ဇီယမာနော ဇီရမာနော။ မီယန္တော မရန္တော, မီယမာနော မရမာနော။

၁၇၅. ဌာဟာနံ တိဋ္ဌပိတ

ဌာဟာနံ တိဋ္ဌပိတ ဟောန္တိ တ န္တာဒီသု။ တိဋ္ဌန္တော, တိဋ္ဌမာနော။ ပိဝန္တော ပိဝမာနော။

၁၇၆. ဂမ+ဝဒ+အာနံ ဃမ္မ+ဝဇ္ဇ+ဒဇ္ဇာ

ဂမာဒီနံ ဃမ္မာဒယော တ ဟောန္တိ န္တာဒီသု။ ဃမ္မန္တော ဂစ္ဆန္တော, ဝဇ္ဇန္တော ဝဒန္တော, ဒဇ္ဇန္တော ဒဒန္တော။

၁၇၇. ကရဿ သောဿ ကုဗ္ဗ ကုရု ကယိရာ

ကရဿ သဩကာရဿ ကုဗ္ဗာဒယော တ ဟောန္တိ န္တာဒီသု။ ကုဗ္ဗန္တော ကယိရန္တော ကရောန္တော, ဧဝံ ကုဗ္ဗမာနော ဣစ္စာဒိ။ အညတ္ထ "မာနဿ မဿာ"တိ မာနဿ မဿ လောပေ ကရာဏော။ "သောဿာ"တိ ဝုတ္တတ္တာ ကတ္တရိယေဝ။

၁၇၈. ဂဟဿ ဃေပ္ပော

ဂဟဿ တ ဃေပ္ပော ဟောတိ န္တာဒီသု။ ဃေပ္ပန္တော ဃေပ္ပမာနော။

၁၇၉. ဏော နိဂ္ဂဟီတဿ

ဂဟဿ နိဂ္ဂဟီတဿ ဏော ဟောတိ, "မံ တ ရုဓာဒီနံ"တိ မံ, ဂဏှိတဗ္ဗံ, ဂဏှိတုံ, ဂဏှန္တော။

၁၈၀. န္တ+မာန+န္တိ+ယိ+ယုံသွတ+ဒိလောပေဟောတိ

အာဒိလောပေ။ အသ=ဘုဝိ, ဘဝတီတိ သန္တော သမာနော။

၁၈၁. ဟဒိတော ဌာဿ တ ဠဟော ကွဝစိတိ

ဌာဿ ဟဒိသု ဠဟော။ သဏ္ဍဟန္တော။ သန္တိဋ္ဌန္တော။

(ဝတ္တမာနပစ္စယန္တနယော)။

၆၁. တုံ တာယေ တဝေ ဘာဝေ ဘဝိဿတိ ကြိယာယံ တဒတ္ထာယံ

ဘဝိသ္သတိအတ္ထေ   ဝတ္တမာနတော ကို္ရယတ္ထာ ဘာဝေ တုမာဒယော ဟောန္တိ ကို္ရယာယံ တဒတ္ထာယံ ပတီ ယမာနာယံ။ ကရဏာယ ဂစ္ဆတိ ကာတုံ ဂစ္ဆတိ။ ''တုံတုနတဗ္ဗေသု တ''တိ ကရဿ တ အာ ဟောတိ, ပုဗ္ဗရူပေ ကတ္တာ ယေ။ ''ကရဿာ တဝေ''တိ နိစ္စံ အာ, ကာတဝေ။ နိပာတတ္တာ ''အသင်္ချေယှ သဗ္ဗာသံ''တိ စတုတ္ထီသဿ လော ပေ။ ဝေ+မုပရိ တုနာဒီသု။ ကတ္တုံ ကာမေတီတိ ကတ္တုကာမော, အဘိသင်္ခရိတု+မာကင်္ခတိ။ သဒ္ဒမ္ပိ သုဏိတုံ, ဥမ္မပဟိ နာဂမေ တဿ ဏော, နာဂမတ္တာ န ဝုဒ္ဓိ။ သောတဝေ သောတုံ သုဏိတုံ တ ပတ္တေပဟိ။ ဧဝံ အနုဘဝိတုံ, ပစိတုံ။ ဂန္တုံ, ''မနာနံ နိဂ္ဂဟီတံ''တိ နိဂ္ဂဟီတံ။ ဂမိတုံ, ခန္တုံ, ခနိတုံ, ဟန္တုံ, ဟနိတုံ, မန္တုံ, မနိတုံ, ဟရိတုံ, အနုဿရိတုံ ဣစ္ဆတိ။ တထာ တုဒိတုံ, ပဝိသိတုံ, ဥဒ္ဒိသိတုံ, ဘောတ္တုံ, သယိတုံ, နေတုံ, ဇုဟောတုံ, ပဇဟိတုံ, ပဟာတုံ, အတုံ, ရောဒ္ဓုံ, ရုန္ဓိတုံ, ဘောတ္တုံ, ဘုဥ္ဇိတုံ, ဆေတ္တုံ, ဆိန္ဒိတုံ, သိဗ္ဗိတုံ, ဥမ္မဟိ ဝဿ ဗော, ဒ္ဝိတ္တံ, ဗုဒ္ဓုံ, တဿ ဓော။ ဗုဇ္ဈိတုံ, ယုက။ ဇာ နိတုံ ဉာ=အ၀ဗောဓနေ။ ဇနိတုံ။ ဇေတုံ ဇိနိတုံ။ ပတ္တုံ ဟပုဏိတုံ။ ကေတုံ ကိဏိတုံ။ ဝိနိစ္ဆေတုံ, ဣဿ ဧ, ဝိနိစ္ဆိနိတုံ။ ဂဟေတုံ ဂဏှိတုံ။ စောရိတုံ စောရေတုံ စောရယိတုံ, ဟာလေတုံ ဟာလယိတုံ။ ပယောဇကေ-ဘာဝေတုံ ဘာဝယိတုံ, ကာရေ တုံ ကာရယိတုံ ကာရာပေတုံ ကာရာပယိတုံ ဣစ္ဆတိ+စ္စာဒိ။

ဧဝံ ကို္ရယတ္ထကို္ရယာယံ ဂမ္မမာနာယံ, ယထာ သုဗောဒ္ဓုံ ဝက္ခာမိ, ဧဝံ ဒဠှံ ဂစ္ဆတိ, ဂန္တု+မာရဘတိ, ဂန္တုံ ပယောဇေတိ, ဒဿေတု+မာဟ ဣစ္စာဒိ။

အရဟာသက္ကာဒီသုပိ   သိဒ္ဓံ, တထာ ကာလ သမယဝေလာသု။ ကော တံ နိန္ဒိတု+မရဟတိ, ရာဇာ ဘဝိတု+မရဟတိ, အရဟော ဘဝံ ဝတ္တုံ, သက္ကာ ဇေတုံ ဓနေန တ, သက္ကာ လဒ္ဓုံ, ဘဿ ဓော။ ကတ္တုံ သက္ခိဿတိ။ ဘဗ္ဗော နိ ယာမံ ဩက္ကမိတုံ, အဘဗ္ဗော ကာတုံ။ အနုစ္ဆဝိကော ဘဝံ အန္နံ ပဋိဂ္ဂဟေတုံ, ဣဒံ ကာတုံ အနုရူပံ, အန္နံ အတုံ ယုတ္တံ, အတုံ ဝတ္တုဥ္စ လဘတိ။ ဧဝံ ဝဋ္ဋတိ ဘာသိတုံ, ဆိန္ဒိတုံ န စ ကပ္ပတိ ဣစ္စာဒိ။ တထာကာလော ဘုဥ္ဇိတုံ, သမယော ဘု ဥ္ဇိတုံ, ဝေလာ ဘုဥ္ဇိတုံ။

အလမတ္ထေပိ သိဒ္ဓံ, အလမေဝ အနာနိ အတုံ, အလမေဝ ပုညာနိ ကာတုံ။

၆၂. ပဋိသေဓေ+လံခလူနံ တုန တွာန တွာ တ

အလံ+ခလုသဒ္ဒာနံ ပဋိသေဓနတ္ထာနံ ပယောဂေ တုနာဒယော တ ဟောန္တိ ဘာဝေ။ အလံပုဗ္ဗော, သု=သဝနေ, အလံ သဝနံ ကတွာ ခလု သဝနံ ကတွာတိ အလံ သောတုန ခလု သောတုန အလံ သုတွာန ခလု သုတွာန အလံ သုတွာ ခလု သုတွာ။ နိပာတတ္တာ သိလောပေါ။

၆၃. ပုဗ္ဗေ+ကကတ္တုကာနံ

ဧကော ကတ္တာ ယေသံ ဗျာပာရာနံ, တေသု ယော ပုဗ္ဗော, တဒတ္ထတော ကို္ရယတ္ထာ တုနာဒယော ဟောန္တိ ဘာ ဝေ။ ''တုံတုနာ'' ဒိနာ ကရဿ အာ, သော ကာတုန ကမ္မံ ဂစ္ဆတိ, အကာတုန ပုညံ ကိလိဿန္တိ။ ရလောပေ ကမ္မံ က တွာန ဘဒ္ဒကံ, ပုညာနိ ကတွာ သဂ္ဂံ ဂစ္ဆတိ။ အဘိသင်္ခရဏံ ကတွာ အဘိသင်္ခရိတွာ ကရိတွာ တ ။ တထာ သိဗ္ဗိတွာ ဆာဒယိတွာ ဇာနိတွာ ဓမ္မံ သုတွာ သုတွာန ဓမ္မံ မောဒတိ, သုဏိတွာ, ပတွာ ဟပုဏိတွာ, ကိနိတွာ, ဇေ တွာ ဇိနိတွာ ဇိတွာ, စောရေတွာ စောရယိတွာ, ပူဇေတွာ ပူဇယိတွာ, တထာ မေတ္တံ ဘာဝေတွာ ဘာဝယိတွာ, ဝိဟာရံ ကာရေတွာ ကာရယိတွာ ကာရာပေတွာ ကာရာပယိတွာ သဂ္ဂံ ဂမိဿန္တိ+စ္စာဒိ။ ပုဗ္ဗေတိ ကိံ, ဘုဥ္ဇတိ စ ပစတိ စ။ ''အပတွာ နဒိံ ပဗ္ဗတော, အတိက္ကမ္မ ပဗ္ဗတံ နဒီ''တိအာဒီသု ဘူဓာတုဿ သမ္ဘာဝတော ဧကကတ္တုကတာ ပုဗ္ဗ ကာလတာ စ ဂမ္မတေ။ ''ဘုတွာ ဘုတွာ ဂစ္ဆတိ''တိ ဣမိနာဝ သိဒ္ဓံ, အာဘိက္ခညတ္တုံ ဒွိဗ္ဗစနာဝ ဂမ္မတေ။ ကထံ ''ဇိဝက္ကပဟံ အကပဟယိ, ကာယပ္ပစာလကံ ဂစ္ဆတိ''တိ, ဃဏန္တေန ကို္ရယာဝိသေသနေန သိဒ္ဓံ, ယထာ ဩဒန ပာကံ သယတီတိ။

၁၆၄. ယွော တ တွတဿ သမာသေ

တ္တတသ္သ တ ယွော ဟောတိ သမာသေ။ ပကာရော “ယွေ သိဒ္ဓာ”တိ ဝိသေသနတ္ထော။ အဘိပုဗ္ဗော ဟဒိသ မာသော, အဘိဝဒနံ ကတ္တတ အဘိတဒိယ ဘာသိဒ္ဓံ။ တထာ အဘိဘုယ္ယ, ဒ္ဒဝိတ္တရဒ္ဓာနိ။ သိ=သယေ –

၈၈. ယွေ သိဒ္ဓာ

သိဒ္ဓ အာ ဟောတိ ယှာဒေသေ။ နိဒ္ဓယနံ ကတ္တတ နိဒ္ဓာယ။ ပုဗ္ဗရူပေ ဝိဘဇ္ဇ ဝိဘဇိယ။ ဒိသ=အတိသဇ္ဇ နေ, ဥဒ္ဒိဒ္ဓ။ ပဝိဒ္ဓ ပဝိသိယ ပဝိသိတ္တတ, ဥပနယ, အတိသေယ္ယ အတိသယိတ္တတ, ဩဟာယ ဩဟိတ္တတ။ အာအယ, အဒ္ဓိ+ယင, အာဒိယ။ ပဥ္ဇာယ, ဝိစေယ္ယ, ဝိညာယ ဝိဇာနိတ္တတ, သမာသေတိ ကိံ, ပတ္တတ။ က္တဝစာ+ သမာသေပိ ဗဟု လာဓိကာရာ, လတံ ဒန္တွေဟိ ဆိန္ဒိယ။ တထာ ဘုဋ္ဌိတ္တတ။

၁၆၅. တုံ+ယာနာ

တ္တတသ္သ တ တုံ+ယာနာ ဟောန္တိ သမာသေ က္တဝစိ။ အဘိဟရဏံ ကတ္တတ အဘိဟဋ္ဌုံ, အဘိဟရိတ္တတ, ဟဒိသမာ သော, “ပုဋ္ဌာဒိတော”တိ တဒ္ဓ ဌော ပရရူပာဒိ စ။ အနုမောဒနံ ကတ္တတ အနုမောဒိယာန အနုမောဒိတ္တတ တ, ကာနုဗန္ဓေပိ “တ က္တဝစီ”တိ ဝိကပ္ပတ္တာ “လဟုဒ္ဓုပန္တဒ္ဓာ”တိ ဩကာရော။ က္တဝစာ+သမာသေပိ ဗဟုလာဓိကာရာ, ဒဋ္ဌုံ, ဒိသ တော တ္တတသ္သ တုမာဒေသေ ဒိသဒ္ဓ ဒသ။ အညတ္တ “ဒိသာ တန+တ သ စာ”တိ တ္တတသ္သ တန+တ သ ဟောန္တိ, ဒိ သ္တတ။ ဇဝံ လဘနံ ကတ္တတ လဒ္ဓာ ခနံတိအာဒီသု တဒ္ဓ ဓော ဘဝတိ။

ဣတိ ပယောဂသိဒ္ဓိယံ ခာဒိကဏ္ဍော သတ္တမော။

ပယောဂသိဒ္ဓိ နိဂမနံ

၁. ယေ နန္တတန္တရတနာကရမန္ထနေန၊
မန္ထာစလောလ္လသိတဉာဏဝရေန လဒ္ဓါ။
သာရာမတာ+တိသုခိတာ သုခယန္တိ စ+ညေ၊
တေ မေ ဇယန္တိ ဂုရဝေ ဂုရဝေ ဂုဏောဟိ။

၂. ယဒ္ဓ သာဓုဂုဏဖုဗ္ဘုတ-ကိတ္တိ သဗ္ဗတ္တ ပတ္ထဋ္ဌာ။
မောဂ္ဂလ္လာနော မဟာပညော၊ ဇယတိ သော ဟ သဗ္ဗဒါ။

၃. ပရမပ္ပိစ္ဆတာ+နေက-သန္တောသူပသမေသိနံ။
သုစိသလေခဝုတ္တီနံ၊ သဒ္ဓါ+ရညနိတသိနံ။

၄. သာသနုဇ္ဇောတကာရိန+မာစေရတ္တ+မုပာဂတံ။
ဥဒုမ္ဗရဂိရိဿာတာ+ယတနံ ယတိပုင္ဂဝံ။

၅. မေဓင်္ကရောတိ အာဿာတ-နာမဓေယ္ယံ တပောဓနံ။
ထေရံ ထိရဒယာ မေဓာ-နိဓာနံ သာဓု ပူဇိတံ။

၆. သိဒ္ဓံ သဟာယ+မာဂမ္မ၊ ကလ္လာဏမိတ္တ+မတ္တနော။
သောခေတုံ သာသနံ သတ္ထု၊ ပရက္ကမ+မကာသိ ယော။

၇. သင္ဃရက္ခိတနာမေန၊ မဟာထေရေန ဓီမတာ။
နိတသဘူတေနာ+နေက-ဂုဏာန+ပ္ပိစ္ဆတာဒိနံ။

၈. မောဂ္ဂလ္လာနဗ္ယာကရဏ-ပယောဂက္ကမသာဓကာ။
တွေဘာဝတာ ကတာ သော၊ ပယောဂသိဒ္ဓိ နိဋ္ဌိတာ။

၉. တေနေဝ ရစိတာ သာဓု၊ သာသနောဒယကာရိနာ။
ခုဒ္ဒသိက္ခာယ ဋီကာ စ၊ တထာ သမ္ဗန္ဓစိန္တနာ။

၁၀. သုသဒ္ဒသိဒ္ဓိံ ယော ယောဂ-နိစ္ဆယံ သဗ္ဘိ ဝဏ္ဏိတံ။
အကာ သုဗောဓာလင်္ကာရံ၊ တထာ သမ္ဗန္ဓစိန္တနံ။

၁၁. သတ္တသဋ္ဌိတပုညေန၊ နိဗ္ဗာနသာဓကံ ဟိတံ။
သာဓေန္တော လောကနာထဿ၊ သဒ္ဓမ္မော တိဋ္ဌတံ စိရန္တိ။

ဣတိ သင်္ဃရက္ခိတမဟာသာမိထေရပါဒဝိရစိတာ

ပယောဂသိဒ္ဓိ နိဋ္ဌိတာ။

(ဝိသေသလက္ခဏံ)။ ယထာဝုတ္တာနံ ပန ပယောဂသိဒ္ဓိနိဂမန ကထာနံ ဧကောဒသန္နံ ပုဗ္ဗေယေဝ ဝက္ခမာနာ ဣမာ ကထာယော ဒိဿန္တိ ပေါရာဏေ သီဟဠမူလပယောဂသိဒ္ဓိပါဌေ။ တာ စ ကထာယော ပစ္ဆာ သီဟဠမူလပယောဂသိဒ္ဓိ သံသောဓကေန မေဓင်္ကရောတိ ဂရူဟိ ဂဟိတနာမဓေယျေန ထေရေန ပက္ခိတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ, တသ္မာ မယံ တာ ကထာယော သဗ္ဗပစ္ဆာယေဝ ဣမသ္မိံ-ဌာနေ ဌပေမ။ တာ ပန ကထာယော ကတမာတိ စေ –

၁. စာဂဝိက္ကမသဒ္ဓါနု-သမ္ပန္နဂုဏသာမိနော။
ပရက္ကမနရိန္ဒဿ၊ သီဟဠိန္ဒဿ ဓီမတော။

၂. အတ္တဇေနာ+နုဇာတေန၊ ဘူပါလကုလကေတုနာ။
ဒိသန္တပတ္တဗ္ဗောအရ-ဝိက္ကမေန ယသဿိနာ။

၃. ဘုဝနေကဘုဇေဟန၊ မဟာရာဇေန ဓီမတာ။
စတုပစ္စယအာနေန၊ သတတံ သမုပဋ္ဌိတော။

၄. “ဇမ္ဗုဒ္ဒေါဏိ”တိ ဝိဉ္ဉာတာ –
တသေ နိဝသတော သတော။
သုမင်္ဂလမဟာတ္ထေရ –
သာမိနော သုစိဝုတ္တိနော။

၅. ဝံသေ ဝိသုဒ္ဓေ သံဇာတော၊
ပန္ထသေနာသနေ ရတော။
ပရိယတ္တိမဟာသိန္ဓု –
နိယ္ယာမကဓုရန္ဓရော။

၅. အပ္ပိစ္ဆာဒိဂုဏူပေတော၊ ဇိနသာသနမာမကော။
ဝနေရတမဟာတ္ထေရော၊ မေဓင်္ကရသမဝှယော။

၆. ဟဋ္ဌုဝတ္တာယ ဘိက္ခုနံ၊ ဝိနယေ သုဝိသာရဒေါ။
ပယောဂသိဒ္ဓိံ သောဓယိ၊ သအာ သပ္ပညကေစရံ။

၇. ဣမံ လိခိတပုညေန၊ မေတ္တေယျံ ဥပသံကမိ။
ပတိဋ္ဌဟိတ္တတ သရဏော၊ သုပ္ပတိဋ္ဌာမိ သာသနေတိ။

ပယောဂသိဒ္ဓိသိဒ္ဓံ။